RPR

BIBLIOTECA CENTRALA
A
UNIVERSITAŢII
DIN
BUCUREŞTI

No. Curent 17.561 Format .....

No. Inventar 23246 Anul .....

Secţia ..... Raftul .....

Dr. D. BRANDZA

FLORA DOBROGEI

PREMIATĂ DE ACADEMIA ROMÂNĂ CU PREMIUL LAZĂR IN 1887.

EDIŢIUNEA ACADEMIEI ROMÂNE

INGRIJITĂ DE

SABBA STEFANESCU

MEMBRU CORESPONDENT AL ACADEMIEĬ

BUCURESCI
INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE CAROL GÖBL
Furnisor al Curţii Regale
16, STRADA DOAMNEI, 16
1898.

FLORA DOBROGEI

Inv. 19432 Inv. 17561

FLORA DOBROGEI

DE

Dr. D. BRANDZA

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ BUCUREȘTI
326458

PREMIATĂ DE ACADEMIA ROMÂNĂ CU PREMIUL LAZĂR IN 1887.

EDIȚIUNEA ACADEMIEI ROMÂNE

INGRIJITĂ DE

SABBA STEFANESCU

MEMBRU CORESPONDENT AL ACADEMIEĬ

CAROL I
Donațiunea Maiorescu
23246

BUCURESCI
INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE **CAROL GÖBL**
Furnisor al Curții Regale
16, STRADA DOAMNEI, 16
1898.

581.9 (498.8)

BIBLIOTECA CENTRALA UNIVERSITARA
BUCURESTI
17561
CONTROL 1952
1961
L
B.C.U.Bucuresti
C23246
RC 86/06

W. Wundt

FUNDAȚIA REGELE CAROL I

PREFAȚA

Flora Dobrogeĭ este una din lucrările de căpetenie ale regretatuluĭ botanist Dr. D. Brandza. Importanța acesteĭ opere pentru studiul aprofundat al Floreĭ Românieĭ se va pune în evidență, sper, când se va trata in extenso *despre activitatea sciințifică a acestuĭ bărbat, care este coróna botaniștilor noștri. Cred însă că satisfac o dorință naturală a cititoruluĭ, care are curiositatea să afle ce însemnătate are pentru sciință acéstă operă, referindu-ĭ că în ea sunt enumerate și descrise 1186 speciĭ, carĭ cresc în România transdanubiană. Apoĭ, pentru că Academia Română m'a onorat cu încrederea de a supraveghia tipărirea acesteĭ opere, mĕ simt dator să adaog și câte-va explicațiunĭ.*

Manuscrisul mi-a fost presentat în patru caiete cu scórțe de carton, avênd fie-care din ele, pe dungă, scrisă una din cifrele I, I, II, III și conținênd foĭ în-4⁰, necusute și nenumerotate.

Pe prima fóie a unuia din cele douĕ caiete însemnate cu cifra I am vĕdut motto: «Il n'y a qu'une manière d'avancer les sciences, c'est de les simplifier ou d'y ajouter quelque chose de nouveau (Poinsot),» *iar pe a doua fóie a aceluiașĭ caiet am aflat scrise fiind de autor, douĕ observațiunĭ, dintre carĭ una este în cuprinderea acésta:* «*Lectorul este rugat a nu amestecà foile din manuscris și a le lăsà în aceeașĭ ordine, așa precum se află ele.*» *Cea de a doua observațiune este acésta:* «*Herbariul plantelor descrise în acéstă Floră se află depus la Museul de Botanică din*

Bucurescĭ.» Întâia observaţiune m'a obligat să păstrez cu scrupulositate ordinea foilor, şi pentru ca să evit orĭ-ce confusiune, am procedat la numerotarea lor. Am constatat apoĭ, că treĭ (I, I, II) din cele patru caiete eraŭ referitóre la plantele Dicotyledonate şi că cel d'al patrulea (III) conţineà manuscris relativ la plantele Monocotyledonate şi la cele Cryptogame vasculare.

Intr'unul dintre cele treĭ caiete cu Dicotyledonate (I) am găsit numaĭ descripţiunĭ de familiĭ şi de genurĭ, iar în cele-lalte douĕ (I, II) numaĭ diagnose de speciĭ şi de varietăţĭ. Din acéstă causă, am contopit materialul conţinut în aceste treĭ caiete, intercalând speciile, la locurile cuvenite, în genurile la carĭ aparţin. Caietul cu Monocotyledonate şi cu Cryptogame vasculare (III) conţine descripţiunĭ de familiĭ, de genurĭ şi de speciĭ, dispuse în ordinea în care au fost tipărite.

Alcătuind acest manuscris, autorul a urmărit un îndoit scop. In acelaşĭ timp, a căutat să expună resultatele explorărilor sale într'o regiune puţin cunoscută din punct de vedere botanic şi să presinte lectorilor caracterele după carĭ s'a condus la determinarea plantelor, pe carĭ le-a colecţionat. Ast-fel se explică faptul, că «Flora Dobrogeĭ» nu este numaĭ o enumerare a familiilor, a genurilor, a speciilor şi a varietăţilor de plante carĭ cresc în Dobrogea, ci este un studiŭ sistematic asupra vegetaţiunĭ aceleĭ provinciĭ. Acest studiŭ se adreséză deopotrivă şi botaniştilor de profesiune, carĭ găsesc în el indicate felurile de plante, pe carĭ autorul le-a recoltat în diferite localităţĭ ale Dobrogeĭ, şi diletanţilor, carĭ află în el caracterele după carĭ pot să recunóscă aceste plante.

Din nenorocire însă autorul nu şi-a terminat monumentala sa operă. Câte-va diagnose de familiĭ, de genurĭ şi de speciĭ lipsesc, şi, deşĭ numĕrul acestor lacune nu este mare în comparaţie cu întinderea şi cu importanţa opereĭ, totuşĭ nu se póte afirmà, că lucrarea a fost terminată şi adusă în stare de a fi publicată ca atare.

Rolul meŭ la publicarea acesteĭ opere fiind ca să respectez în totul textul, ast-fel ca tiparul să represinte exact conţinutul manuscrisuluĭ, nu numaĭ că nu mi-am permis să fac verĭ-o schimbare în manuscris,— afară de intercalarea speciilor în genurĭ — dar nicĭ măcar să corectez verĭ-o eróre din cele câte am constatat. Să nu fie dar surprins cititorul, când va observa, că la numirea unuĭ aceluiaşĭ gen este anexat când un nume de autor când altul, fără să fie indicat verĭ un motiv, care să justifice acéstă procedare. De altmintrelea, manuscrisul este în fiinţă şi va fi păstrat în archiva Academieĭ. Este o relicuă care trebuie să fie sacrată, şi Academia Română a dovedit că păstréză o amintire piósă Doctoruluĭ D. Brândza, respectând resultatele cercetărilor luĭ sciinţifice şi publicându-le neschimbate.

Sabba Stefanescu
Membru corespondent al Academieĭ Române

1898, Noembre 1.

La 4 Aprilie 1884, Academia Română, după propunerea Secţiuniĭ Sciinţifice, a decis ca subiectul de concurs pentru premiul Lazăr din 1887 să fie: «*Flora descriptivă a unuì judeţ din România, după alegerea concurentuluĭ.*»

In 1887 s'a presentat la concurs un singur manuscript, *Flora Dobrogeĭ*, cu motto: «*Il n'y a qu'une manière d'avancer les sciences, c'est de les simplifier, ou d'y ajouter quelque chose de nouveau.*» Comisiunea însărcinată cu studiarea acestuĭ manuscript a făcut asupră-ĭ următorul raport, subscris de d-niĭ Gr. Stefănescu şi Gr. Cobălcescu:

«Subscrişiĭ membri aĭ comisiuniĭ alese de Academie spre a examinà manuscriptul întitulat *Flora Dobrogeĭ* cu devisa: «*Il n'y a qu'une manière d'avancer les sciences, c'est de les simplifier, ou d'y ajouter quelque chose de nouveau*», aŭ luat în cercetare acest op, singurul presentat pentru concursul hotărît de Academie în şedinţa sa din 4 Aprilie 1884 în privirea premiuluĭ Lazăr de 5.000 leĭ, afectat la «*un manuscript care să cuprindă flora descriptivă a unuĭ judeţ din România după alegerea concurentuluì şi care să presinte dela 300 la 400 pagine de tipar garmond*» şi aŭ constatat cele ce urméză:

«Manuscriptul prin conţinutul sĕŭ satisface cu prisosinţă condiţiunile de instituţiune a premiuluĭ, căcĭ pe de o parte el cuprinde flora a douĕ districte în loc de unul, iar pe de alta el presintă treĭ marĭ volume, cu o materie mult maĭ întinsă decât acea cerută în condiţiunile concursuluĭ.

«Acest op este, în adevĕr, o vastă lucrare, în care sunt descrise peste 1.250 speciĭ de vegetale, dintre carĭ peste

1.000 sunt angiosperme dicotyledonate, peste 200 monocotyledonate, iar restul constă în gymnosperme şi cryptogame. Prin acest conţinut al sĕŭ opul denotéză pe de o parte o îndelungată explorare şi marĭ sacrificiĭ de timp şi de cheltuelĭ, iar pe de alta, din punctul de vedere sciinţific, o avuţie vegetală remarcabilă pentru un teritoriŭ de întinderea Dobrogeĭ, fapt la care trebuià a ne şi aştepta, considerând că acéstă regiune, deşì îngustă, presintă însă în deosebitele sale părţĭ condiţiunĭ fórte diferite pentru vegetaţiune; în adevĕr, ea cuprinde pe de o parte delta unuĭ mare fluviŭ, apoĭ o regiune maritimă ţĕrmurală basă, acoperită de lagune sărate saŭ sălciĭ şi de lacurĭ de apă dulce; iar pe de alta, părţĭ îndestul de înalte, accidentate de délurĭ şi chiar de munţĭ, deşì aceştia nu trec nicĭ odată de altitudinea de 700 metri. Opul presintă plante, carĭ se rapórtă la tóte aceste condiţiunĭ diverse.

«Ce este maĭ mult, acest op satisface la privirile generale cetite în una din şedinţele Academieĭ a sesiuniĭ generale din anul 1882 de către savantul nostru coleg d-l Dimitrie Brândză, care a sciut în acea relaţiune a sa a arătà într'un mod frapant resultatele importante pentru sciinţă, la carĭ conduceaŭ cunoscinţele existente până atuncĭ asupra floreĭ Dobrogeĭ. Opul manuscript, ce face obiectul raportuluĭ nostru, corespunde prin plantele ce descrie la acele resultate, pe carĭ le completéză şi le pune maĭ bine în tot vĕḑul lor.

«Manuscriptul descrie, precum am arătat, peste 1.250 speciĭ. Aceste speciĭ sunt repartisate în 480 genurĭ, dintre carĭ 298 dicotyledonate, 74 monocotyledonate, 1 din gymnosperme şi 7 dintre cryptogame, raportându-se la 97 familiĭ.

«Este remarcabil, că între aceste numeróse plante, gymnospermele nu sunt representate decât prin o singură specie din familia gnetaceelor şi anume: Ephedra vulgaris, însă acéstă absenţă maĭ totală a încrengătureĭ gymnospermelor europene se explică prin situaţiunea maritimă şi în destul de meridională a regiuniĭ, cât şi prin mica înălţime a munţilor ce ea presintă.

«Dar alte fapte de o importanţă sciinţifică mult maĭ considerabilă resultă din consideraţiunea complexuluĭ de speciĭ presentate de flora Dobrogeĭ. In prima linie este fixarea

posiţiunii ce ocupă acéstă regiune, prin flora sa, în geografia vegetală. In adevĕr, caracterele preponderătóre ale acesteĭ flore, sunt acele ale regiuniĭ sarmatice numite şi a stepelor, la care floră participă şi valea Prutuluĭ; dar imediat după acésta vin prin numĕrul lor a luà loc speciile regiuniĭ mediteranee. La cele din regiunile dintâiŭ, se raportéză majoritatea speciilor, iar la cea de a doua peste 150, dintre carĭ unele se continuă de-alungul Mediteraneĭ până în Spania. Ast-fel Dobrogea este regiunea, în care vin a atinge marginea lor finală ambele flore numite, şi punctul cel maĭ maĭ nord-estic, la care ajunge flora Mediteraneĭ.

«Un punct fórte important încă este şi acela că Dobrogea presintă un numĕr de specii, precum sunt Celtis australis, Ficus carica, Diantheus gigantus, juglans regia, Syringa vulgaris, etc. etc., ce nu se află decât în Dobrogea şi la extremitatea vestică a Românieĭ, între Turnu-Severin şi Vîrciorova, lipsind cu totul atât din Romània cât şi din Bulgaria, fapt important, ce arată că flora mediteranee a avut tendinţa a se întrunì de-alungul Dunăriĭ, venind de la Vest prin valea Saveĭ, însă condiţiunile climateristice, ce a întîmpinat trecênd dincóce de Clissura, aŭ împedicat-o de a urmà calea sa către Est.

«Un mare numĕr de plante sunt propriĭ numaĭ Dobrogeĭ. Unele din ele sunt acelea, carĭ trăesc în Delta Dunăriĭ şi împrejurul lagunelor, precum sunt: Petasites tomentosus, Fraxinus oxyphylla, Quercus pedunculata, etc.; altele în părţile depărtate de mare, precum sunt: Centaurea Jankae, Moehringia Jankae, Silene pontica; altele propriĭ numaĭ Dobrogeĭ şi Bulgarieĭ, precum sunt: Nectaroscordium Bulgaricum, Cousinia Bulgarica, Dianthus Sintarisii şi altele.

«Se observă şi câte-va speciĭ asiatice, precum este spre exemplu: Pirus elaeagnifolia.

«Ast-fel dar, opul încredinţat examenuluĭ nostru presintă tóte condiţiunile cerute, spre a conduce la ideile sciinţifice, ce trebue în tot-deauna a decurge din conspectul floreĭ uneĭ regiunĭ.

«Pe lângă acestea, acéstă considerabilă lucrare presintă pretutindenea caracterul unor solide cunoscinţe de botanic şi al uneĭ competinţe încercate. Tot de-odată pentru descrie-

rea plantelor sunt întrebuinţaţĭ în ea terminiĭ sciinţificĭ ceĭ maĭ precişĭ şi tot odată şi ceĭ maĭ adoptaţĭ la spiritul limbeĭ nóstre şi neapĕrat că autorul eĭ, însoţind opul sĕŭ şi de un capitol relativ la resultatele generale ce resultă pentru sciinţă din complexul speciilor ce descrie şi al distribuţiuniĭ lor, va face din lucrarea sa unul din opurile clasice ale Botaniceĭ; de aceea, subscrişiĭ s'aŭ unit spre a-l recomendà Academieĭ pentru a fi rĕsplătit cu premiul, pentru care acest op a fost dat aprecieriĭ nóstre.»

Raportul a fost cetit în şedinţa de la 19 Martie 1887 şi Academia a aprobat propunerea comisiuniĭ, acordând manuscriptuluĭ premiul Lazăr. Deschiḑêndu-se plicul cu numele autoruluĭ, s'a constatat că autorul lucrăriĭ premiate a fost **Dr. D. Brândză.**

Manuscriptul premiat a fost apoĭ încredinţat autoruluĭ spre a-l revedé şi gătì pentru tipar. Bóla, care i-a curmat ḑilele în flórea vieţeĭ, l'a împedecat de a terminà revisuirea lucrăriĭ.

Fam. II.— BERBERIDEE.

Florĭ ermafrodite, regulate. Calice cu 3—4—6 sepale, de ordinar dispuse pe douĕ rînduri, libere, petaloide, munite de 2 saŭ de maĭ multe bractee. Corolă cu 4—6 petale dispuse pe douĕ rînduri, libere, de ordinar munite de douĕ glande la basa lor. Stamine 4—6, opuse petalelor; antere cu loge deschiḑêndu-se fie-care printr'o valvulă. Ovariŭ cu un singur carpel, cu o lojă bi-pluriovulată. Stigmat subsessil, suborbicular-peltat. Fruct bacciform saŭ capsular, disperm saŭ polysperm. Plante lemnóse saŭ erbacee; frunze alterne saŭ fasciculate.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Calice 6-sepal la basă cu 3 bracteole . . . . . **Berberis** L.
1.* Calice 6-sepal la basă fără bracteole . . . . . **Leontice** L.

Genul Berberis L.

Berberis L. (Berberidă). Calice cu 6 sepale petaloide, caduce, munit la basa sa de 2—3 micĭ bractee. Corolă cu 6 petale, munite de douĕ glande către unguiculă. Stamine 6, cu filamente articulate la basă. Baccă 2—3 spermă. Arboraşĭ spinoşĭ.

B. vulgaris L. (B. comună. Vulg. *Dracilă*). Frunḑe obovate, ciliat-serrate. Spinĭ tripartiţĭ. Racemĭ multiflorĭ, pendulĭ. Petale întregĭ, orĭ puţin emarginate. Florĭ galbine. *Bobiţe roşiĭ. Calice la basă cu treĭ bracteole.* Frutece. ♄ Maĭ-Iunie. Coline nisipóse, între Medgidia şi Cernavoda; pe malurile înalte ale Dunăriĭ aprópe de Rasova; în delta Dunăriĭ în pădurea Leti, etc.

Genul Leontice L.

Leontice L. (Leontice). Calice cu 6 sepale, fără bractee la basa sa. Corolă cu 6 petale, munite la bază de o squamulă. Stamine 6. Stil scurt, de-abia distinct de stigmatul obtus. Ovule 2—4 basilare cu funicule erecte. Capsulă vesiculósă umflată. — Erburĭ glabre cu rădăcina tuberósă, cu tulpina frunḑósă.

L. altaica Pall. var. *odessana* Fischer; *L. odessana* Fischer (L. altaică). Frunḑă caulinară solitarie. Peţiolii dela bază tripartiţĭ pórtă ramurele dispuse palmatiform în 4 saŭ 5 segmente oblonge, întregĭ şi subpeţiolate. *Capsulă* puţin înflată şi ruptilă înainte de maturitate. *Calice fără bracteole la bază.* ♃ April. In locurile umbróse din munţii stâncoşĭ dintre Grecĭ şi Cerna, fórte abundentă.

Fam. III.—NYMPHEACEE.

Florĭ ermafrodite, regulate. Calice cu 4—5 sepale libere, erbacee saŭ maĭ mult saŭ maĭ puţin colorate, marcescente saŭ persistente. Corolă cu petale numeróse, inserate după o linie spirală, în preflorescenţă imbricată. Stamine în numĕr indefinit, inserate după o linie spirală, cu petalele, pe receptaculul convex saŭ concav; filamente libere, maĭ mult saŭ maĭ puţin petaloide; antere biloculare, introrse. Stil nul, dilatat într'un disc sessil, persistent, acoperit de stigmate lineare, radiante, în numĕr egal cu acela al logelor. Ovariŭ format din carpele numeróse, super saŭ semi-infer, multilocular, cu loge în numĕr variabil, multiovulate. Fruct bacciform-erbaceŭ, indehiscent, cu loge numeróse, polisperm. Seminţe inserate pe păreţiĭ despărţiturilor, de ordinar înconjurate de un aril cărnos, munite de 2 albumene aşeḑate unul într'altul, cel exterior gros şi făinos. Plante aquatice, perene, erbacee, cu rhizom gros, cărnos; frunḑe tóte radicale, lung peţiolate, submergiate saŭ plutitóre, cu limb de ordinar oval-rotunḑit, întreg, rar crenelat, cordat la bază; florĭ de ordinar fórte marĭ, plutitóre, solitare la extremitatea unor lungĭ peduncule axilare.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Florĭ albe fără organe nectarifere . . . . . Nymphaea L.
1.* Florĭ galbine cu organe nectarifere . . . . . Nuphar Sm.

Genul Nymphaea L.

Nymphaea L. (Nimfee). Calice cu 4 sepale, lanceolate, marcescente, erbacee, destrugêndu-se înaintea maturităţiĭ fructuluĭ. Corolă cu 16—18 petale, lanceolate, descrescênd dela circonferenţă către centru, inserate cu staminele pe receptaculul concav, cele exterióre egalând saŭ întrecênd sepalele. Ovariŭ semi-infer. Fruct purtând cicatricele ce resultă din căderea staminelor şi petalelor distruse. Seminţe înconjurate de un ariliŭ cărnos.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Ovariŭ munit cu stamine până la vîrf . . . . . N. alba L.
1.* Ovariŭ munit cu stamine numaĭ la basă . . . . N. candida Presl.

N. alba L. (N. albă. Vulg. *Nufăr alb, Plută* [loc alb]). Frunţe subrotunde, profund cordate, pe marginĭ întregĭ, lobiĭ dela basă—din causa sinuluĭ rectilinear—oblice ovate. *Ovariŭ munit cu stamine până la vîrful sĕŭ.* Stigmat 12—20 radiat, galbîn. *Petale albe ca néua.* ♃ Iunie-August. In ape stagnante şi lin curgĕtóre. Pretutindenea în regiunea Dunăriĭ şi cu deosebire în Delta.

N. candida. Presl. (N. candidă). Frunţe subrotunde, profund cordate, subrepande, lobiĭ basilarĭ sunt—din causa sinuluĭ, care cu marginele arcuate este deschis—subegal ovaţi. *Ovariŭ denudat, neted, munit cu stamine numaĭ la basă.* Stigmat 8 radiat. *Petale albe ca néua.* ♃ Iulie—August. In locurile din Delta Dunăriĭ maĭ rară.

Genul Nuphar Sm.

Nuphar Sibth. et Sm. (Nufăr). Calice cu 5 sepale obovale-suborbiculare, colorate, persistente. Corolă cu 10—20 petale obovale, micĭ, maĭ scurte de cât sepalele, gróse-cărnóse. Receptacul convex. Ovariŭ super. Fruct fără cicatrice. Seminţe fără aril.

N. luteum Sm.; *N. lutea* L. (N. galbin). Calice 5 sepal.

Stigmat plan, profund umbilicat; pe margină de tot întreg, abia repandă, 10—20 radiată, radiile dispărênd înaintea marginei. Antere oblong-lineare. Frunḑe ovale, până la a $^1/_3$ parte cordat-incise, lobiĭ apropiaţi. *Florĭ galbine.* ♃ Iunie-August. In ape stagnante şi lin curgĕtóre. In regiunea Dunăriĭ pretutindenea şi cu deosebire în Delta Dunăriĭ.

Fam. IV.—PAPAVERACEE.

Florĭ hermafrodite, regulate. Calice cu 2 sepale, antero-posterióre, libere, caduce. Corolă cu 4 petale, caduce, dispuse pe douĕ rênduri, unul altern, cel-alt opus caliceluĭ, în preflorescenţă imbricată-boţîtă. Stamine indefinite, libere, hypogine; antere biloculare, introrse. Stil fórte scurt, divisat în douĕ ramurĭ stigmatice saŭ nul cu stigmate maĭ mult saŭ maĭ puţin numeróse, radiante, pe un disc lăţit ce coronéză ovariul şi care este munit, pe margină, de atâţia lobĭ câte placente sunt. Ovariŭ super, format din douĕ saŭ maĭ multe carpele, unilocular, multiovulat, cu douĕ saŭ maĭ multe placente parietale, maĭ mult saŭ maĭ puţin proeminente. Fruct uscat, capsular, polysperm, când linear, siliquiform, uni-bilocular, deschiḑêndu-se prin douĕ valve, când umflat, globulos saŭ oblong, unilocular, munit de numeróse placente şi deschiḑêndu-se la vîrf printr'un mare numĕr de aperturĭ aşeḑate sub discul stigmatifer. Seminţe reniforme, munite saŭ lipsite de strofiolă; albumen cărnos-oleos. Erburĭ anuale, bisanuale saŭ perene, cu suc lactescent saŭ colorat, narcotic saŭ acru. Frunze simple, alterne, fără stipulĭ.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Stigmat scutiform, 5—14—radiat. Florĭ solitare . . **Papaver** T.
1.* Stigmat nu scutiform.
2. Florĭ solitare. Ovariŭ 2—locular. Calice 2—sepal . . **Glaucium** Tourn.
2.* Florĭ umbelate. Ovariŭ 1—locular. Calice 2—sepal.
Plantă cu suc galbin . . . . . **Chelidonium** L.

Genul Papaver T.

Papaver T. (Mac). Stigmate 4—20 sessile, radiante pe un disc sessil maĭ mult saŭ maĭ puţin lobat care coronéză ovariul; capsulă umflată, globulósă saŭ oblongă, cu 4 pla-

cente saŭ maĭ multe, deschiḑêndu-se la vîrf prin orificiĭ aşeḑate sub discul stigmatifer. Seminţe lipsite de strofiolă. Florĭ solitare şi terminale.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Capsule hispide . . . . . P. hybridum L.
1.* Capsule glabre.
2. Capsule obovate. Stigmat 7—14—radiată, lobuliĭ acoperindu-se pe sine . . . . . P. Rhoeas L.
2.* Capsule claviforme. Stigmat 5—7—radiat, crenile sale neacoperindu-se cu marginile . . . . . P. dubium L.

P. hybridum L. (P. ibrid). Filamente în partea superióră dilatate. *Capsulă subrotundă, cu sete fórte patente şi arcuate hispidă.* Tulpină foliată, multifloră. Frunḑe bipenatpartite, folióle întregĭ, orĭ şi 2-3-fide, ovat-lanceolate, pe carină hirte. Petale roşiĭ ca sângele, la basă cu o maculă négră. Filamente purpuriĭ negre, antere albastre. ⊙ Maiŭ-Iulie. La Malcocĭ, dar maĭ comun la cetatea Jenissale aprópe de Babadag.

P. Rhoeas. L. (P. [loc alb] Vulg. *Mac roşu, Paparóne).* Filamente subulate. *Capsulă scurt-obovată,* glabră, la basă rotundată. *Lobuliĭ stigmatuluĭ acoperindu-se cu marginile.* Tulpină hispidă, multifloră. Frunḑe penate orĭ bipenate, laciniĭ oblong-lanceolate, incis-dentate. Petale de colóre roşie-întunecată, adese-orĭ la basă cu o maculă négră-albastră. ⊙ Maiŭ-Iulie. Câmpiĭ şi coline nisipóse. Fórte comun pretutindenea, afară de Delta Dunăriĭ unde este maĭ rar.

P. dubium L. (P. dubiŭ). Filamente subulate. *Capsulă claviformă* subţiindu-se mereŭ spre basă, *glabră. Crenulele stigmatuluĭ 5-7-radiat disjuncte.* Tulpină hispidă, multifloră. Frunḑe bipenate, laciniĭ lineare, depărtat dentate. Petale de colóre roşie-întunecată, rare-orĭ albă (forma *rubriflora* şi *albiflora).* ⊙ Maiŭ-Iulie. Fórte comun pretutindenea, maĭ cu sémă *forma albiflora,* pe când *rubriflora* este maĭ rară.

Genul Glaucium Tourn.

Glaucium Tourn. (Glauciu). Stigmate 2, lipite la partea inferióră. Capsulă lineară siliquiformă, divisată în douĕ loge

printr'o despărțitură falșă, deschiḑêndu-se în douĕ valve ce să desprind de cadrul persistent format de placentă și despărțitură. Florĭ terminale itare. ussbo

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Silice setos-hispide. Frunḑele superióre cu basa truncată sessile . . . . . **Gl. phoeniceum** Gaertn.
1.* Silice tuberculat-scabre. Frunḑele superióre cu basa profund cordată amplexicaule. **Gl. luteum** Scop.

Gl. phoeniceum Gaertn.; *Gl. corniculatum* Curt.; *Chelidonium corniculatum* L. (Gl. roșu. Vulg. *Mac cornut*). *Frunḑele superióre cu basa truncată sessile*, penatifide, după configurațiune oblong-ovate. *Silice setos-hispide.* Florĭ de colóre coccinee. ⊙ Iunie-Iulie. Pe marginea agriilor și a drumurilor, fórte comun în tótă Dobrogea.

Gl. luteum Scop.; *Gl. flavum* Crantz; *Chelidonium glaucium* L. (Gl. galbin). *Frunḑele superióre cu basa profund cordată amplexicaule*, lobat-penatifide, după configurațiune subrotund-cordate. *Silice tuberculat-scabre.* Florĭ de colóre citrină. ♂ Iunie-Iulie. In locurĭ și pe coline nisipóse. Intre Cernavoda și Hîrșova.

Genul Chelidonium Tourn.

Chelidonium Tourn. (Chelidoniu). Stigmate 2, lipite la partea inferióră. Capsulă lineară siliquiformă, uniloculară, fără despărțitură falsă, deschiḑêndu-se în douĕ valve ce se desprind de cadrul format de placentele parietale. Seminţe munite de o strofiolă. Florĭ în cime umbeliforme, laxe.

Ch. majus L. (Ch. mare. Vulg. *Rostopască*, [loc alb]). *Pedunculĭ umbelațĭ.* Calice subglabru. Filamente spre vîrf maĭ late. Petale galbine. Rădăcină fusiformă. Tulpină sulcată, cu perĭ articulațĭ, rarĭ. ♃ Maiŭ-August. In locurĭ umbróse, stâncóse, ruderale, pe lângă zidurĭ, fórte comună în tótă Dobrogea.

Fam. V.—FUMARIACEE.

Florĭ ermafrodite, neregulate. Calice cu 2 sepale antero-posterióre, de ordinar dentate, libere, petaloide, caduce. Co-

rolă cu 4 petale inegale, conivente, caduce, libere saŭ puţin connate la basă, dispuse pe 2 verticile, în preflorscenţă imbricată; dintre cele douĕ petale maĭ exterióre, alterne cu sapalele, unul este prelungit în pintene saŭ în gheb la basă; cele 2 petale interióre, opuse sepalelor, sunt unguiculate la basă, dilatate şi coherente la vîrf. Stamine 4, hypogyne, lipite în maĭ tótă lungimea filamentelor lor în douĕ fascicule opuse petalelor exterióre şi părând compuse fie-care din 3 stamine cu antere extrorse, dintre care numaĭ singură cea mediană este biloculară, iar cele douĕ laterale uniloculare nerepresentând în realitate de cât o jumĕtate de stamină resultând din înjumătăţirea stamineĭ opositipetale, dintre care fie-care jumătate s'a lipit pe lature de staminile alternisepale. Stil elongat, filiform, terminat printr'un stigmat 2—4 lobat. Ovariŭ super, 1-locular, 1-pluriovulat, cu 2 placente parietale. Fruct subdrupaceŭ, devenind uscat la maturitate, 1-locular, monosperm, indehiscent, saŭ cu totul uscat, polysperm, deschiḑêndu-se prin douĕ valve. Seminţe adesea munite de o strofiolă; albumen cărnos, fórte desvoltat; embrion fórte mic. Erburĭ anuale saŭ perene; frunze alterne, peţiolate, bi-tripinatisecate, fără stipulĭ; florĭ în raceme terminale saŭ în raceme opuse frunzelor.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Fructul o silicua bivalvulară, multispermă . . . **Corydalis** Dc.
1.* Fructul o siliculă nedehiscentă, nucamentacee, 1-spermă . . . . . **Fumaria** Tourn.

Genul Corydalis Dc.

Corydalis Dc. (Coridalidă). Fruct linear, siliquiform, polisperm, deschiḑêndu-se în 2 valve; seminţe cu testa crustaceŭ, negru, neted, strălucitor, şi munite de o strofiolă în formă de créstă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Bractee digitat-partite . . . . . **C. solida** Sm.
1.* Bractee întregĭ.
2. Tulpină în partea inferióră fără peţiol squamiform . . . . . **C. Marschalliana** Pers.
2.* Tulpină în partea inferióră cu un peţiol squamiform . . . . . **C. intermedia** Mer.

C. solida Sm.; *C. digitata* Pers.; *C. bulbosa* Dc.; *Fumaria solida* L. mscrpt. in sp. pl.; *F. bulbosa* γ. L. sp.; *F. Halleri* Willd. (C. solidă. Vulg. *Brebeneĭ*). Rădăcină tuberósă, solidă, la basă munită cu fibre. Frunḑe biternate, incise. Peţiol inferior fără frunḑă squamiform. *Bractee digitat-partite. Racemul fructifer elongat*, erect. Fructe depărtate. *Pedicele egal de lungĭ cu capsulele.* Stilul în timpul înflorireĭ la basă refract în un unghiŭ drept. ♃ Aprilie. In păduri şi tuferişurĭ. Fórte comun pretutindenea.

C. Marschalliana Pers.; *Fumaria Marschalliana* Pall. Rădăcină tuberósă, solidă. *Tulpină fără peţiol squamiform*, din sus de mijloc cu 2 frunḑe. Frunḑe biternate, segmentele foliólelor ovale întregĭ, orĭ incise. *Bractee eliptice, de tot întregĭ, maĭ lungĭ de cât pedicelele.* ♃ Aprilie. In pădurile umbróse. Fórte comun pretutindenea.

C. intermedia Mér.; *C. fabacea* Pers.; *Fumaria fabacea* Retz.; *F. bulbosa* β. L. sp. (C. intermediară). Rădăcină tuberósă solidă. Frunḑe biternate, incise. *Peţiolul inferior squamiform. Racemul fructifer indesuit, nutant. Bractee întregĭ. Pedicele de 3 orĭ maĭ scurte decât capsulele.* Stilul la înflorire din vîrful ovariuluĭ ascendent fără angul. ♃ Aprilie. In păduri şi tuferişurĭ, amestecată cu *C. solida.* Comună.

Variază:

β. *Australis* Hausm. In pădurile umbróse, fórte comună.

γ. *pauciflora* Uechtr. & Sint. In pădurea de la Cincarova.

Genul Fumaria Tourn.

Fumaria Tourn. (Fumarie). Fruct subdrapaceŭ, uscat la maturitate, subglobulos, monosperm, indehiscent; seminţe cu testa membranos, opac, fin punctuat şi lipsite de strofiolă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Sepale marĭ, numaĭ de 2 orĭ maĭ scurte de cât corola, însă maĭ late de cât acésta . . . . . **F. prehensilis** Kit.

1.* Sepale fórte micĭ, mult maĭ scurte decât corola.

2. Fructe rotundat-obtuse, tuberculat-rugulóse . **F. Vaillantii** Lois.

2.* Fructe globóse, scurt-şi remanent-apiculate, netede . . . . . **F. Schleicheri** Soy. Will.

F. prehensilis Kit. (F. prehensilă. Vulg. *Sefterea*, [loc alb]). Fructe la vîrf rotundate. *Sepale* marĭ, rombeŭ-ovate, dentate, acuminate, duplu maĭ scurte de cât corola, *însă ceva maĭ late de cât acésta. Cele douĕ petale exterióre acuminate în un rostru fórte scurt.* Laciniile frunḑelor oblong-lanceolate. Pedicele erect-patente, cele fructifere maĭ lungĭ decât bracteele. Plantă glaucescintă. Corolă rosacee. Fórte comună pretutindenea.

F. Vaillantii Lois. (F. lui Vaillant. Vulg. *Sefterea* [loc alb]). *Fructe suborbiculare, rotundat obtuse, tuberculat-rugulóse. Sepale* romboidee, acute, dentate, *maĭ înguste de cât pedicelele şi mult maĭ scurte de cât corola.* Laciniile frunḑelor lanceolate orĭ lineare. Corolă palid-roseă. ⊙ Iunie-Sept. Locurĭ cultivate, coline aride. Constanţa, etc., comună pretutindenea.

Observare. — La acéstă specie sepalele sunt squamiforme şi fórte micĭ, abia visibile prin lupă şi în grabă decidue.

F. Schleicheri. Soy. Will.; *F. acrocarpa* Peterm.; *F. Wirtgeni* auctor. non Koch synop. (F. lui Schleicher. Vulg. *Sefterea*, [loc alb]). *Fructele* mature *globóse, scurt-şi remanent-apiculate, netede. Sepale* subrotund-ovate, *de 5 orĭ maĭ scurte de cât corola*, însă maĭ late de cât pedicelele. Cele 2 petale exterióre contrase în un tub lung şi strimpt. Frunḑele maĭ adeseorĭ deschis-verḑĭ, laciniile lineare, oblung-lineare orĭ lanceolate. Pedicele subtile, de 2—4 orĭ maĭ lungĭ decât bracteele. Corolă întunecat-roşie, la vîrf negriciósă. Pe lângă Cincarova; pe lângă stâncile umbróse în muntele Consul şi Sepeljin lângă Başkioĭ, etc.

Fam. VI.—CRUCIFERE.

Florĭ ermafrodite, regulate saŭ aprópe regulate. Calice cu 4 sepale în cruce, libere, de ordinar caduce, cele laterale adesea gibóse la basă. Corolă cu 4 petale, rar maĭ puţine saŭ nule prin abortare, libere, caduce, unguiculate, în cruce şi în preflorescenţă imbricată. Stamine 6, hypogyne, libere, inegale, 4 marĭ superpuse în părechĭ celor douĕ sepale antero-posterióre, 2 maĭ scurte superpuse fie-care unuia

din sepalele laterale; antere biloculare, introrse. Glande hypogyne 2—4 saŭ nule, sessile, de formă variabilă şi divers aşeḑate la basa staminelor, între ele şi pistil saŭ între ele şi sepale. Stil simplu, maĭ rar nul, de ordinar persistent, coronat de un stigmat întreg saŭ bilobat. Ovariŭ super format din 2 carpele, uni-bilocular, cu loge uni-pluriovulate, cu placente parietale. Fruct uscat, elongat *(silică)* saŭ scurt *(siliculă)*, divisat în douĕ loge mono-polysperme printr'o despărţitură falşă, dehiscent prin douĕ valve ce se separă de la basă către vîrf de cadrul ce susţine despărţitura falşe, saŭ indehiscent, unilocular şi monosperm—saŭ despărţindu-se în articulĭ transversalĭ, monospermĭ. Seminţe cu tegumente maĭ mult saŭ maĭ puţin testacee, adesea prelungite în aripă; albumen nul saŭ fórte subţire; embrion curbat cu cotiledóne oleaginóse, plane, îndoite în lung saŭ învêrtite în spirală, şi cu radicula aplicată pe comisura cotyledónelor saŭ pe faţa dorsală a unuia din ele. Plante erbacee, anuale, bisanuale saŭ perene, rar subfrutescente; frunḑe alterne, sessile saŭ peţiolate, întregĭ, dentate, pinatifide saŭ pinatisecate; stipulĭ nulĭ saŭ înlocuiţĭ prin micĭ glande; florĭ în general lipsite de bractee, dispuse în raceme simple.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Fructul o silică, dehiscentă longitudinal prin 2 valve.
2. Stigmat 2-lamelat, lamele pe dos plane . . . . . **Hesperis** L.
2*. Stigmat nu lamelat.
3. Valvele siliceĭ fără nervure longitudinale.
4. Seminţe în fie-care locul 2-seriale . . . . . **Nasturtium** R. Br.
4.* Seminţe în fie-care locul 1-seriale. Ràdăcină repentă, cărnósă şi dentat-nodorósă . . . . . **Dentaria** L.
3.* Valvele siliceĭ cu 1—3 orĭ maĭ multe nervure longitudinale.
5. Silică ancipită, orĭ cu valve plane.
6. Florĭ albe, roşietice orĭ albăstriĭ, valve cu o nervură longitudinală, orĭ cu maĭ multe strie longitudinale. Seminţe în fie-care locul 1-seriale. **Arabis** L.
6.* Florĭ galbine. Seminţe în fie-care locul 2-seriale. Silică lung-stipitată . . . . . **Diplotaxis** Dc.
5.* Silică cu valve convexe, 4-angulară, orĭ cilindriformă.
7. Silică lung-rostrată, rostru ancipit, ensiform.

8. Silică cu 3 nervure longitudinale . . . . . **Sinapis** L.
8.* Silică numaĭ cu o nervură longitudinală . . . . **Brassica** L.
7.* Silică nerostrată, orĭ şi scurt şi rotund rostrată.
9. Seminţe în fie-care locul 1-seriale.
10. Valve cu o nervură longitudinală.
11. Silică cilindriformă orĭ 4-angulară. Frunţe penatipartite . . . . . **Barbarea** R. Br.
11.* Silică manifest 4-angulară. Frunţe simple . . . **Erysimum** L.
10. Valve cu 3—5 nervure longitudinale.
12. Florĭ galbine . . . . . **Sisymbrium** L.
12.* Florĭ albe.
13. Seminţe oblunge, longitudinal-striate . . . . . **Alliaria** Adans.
13.* Seminţe lineare, nestriate . . . . . **Conringia** Dc.
9.* Seminţe în fie-care locul 2-seriale.
14. Silică 4-angulară. Florĭ galbine . . . . . **Syrenia** Andrz.
14.* Silică compres 4-angulară. Florĭ albe . . . . . **Turritis** L.
1.* Silică nedehiscentă longitudinal, pe fie-care lature cu 3—5 cóste, lung rostrată . . . . . **Raphanus** L.
1.** Fructul o siliculă.
15. Siliculă 2-valvular dehiscentă, 2-loculară.
16. Siliculă compresă perpendicular la despărţitură, care devine îngustă, lineară orĭ lanceolată, la ambele capete atenuată (angustiseptice).
17. Valvele disolvate de despărţitură nu demit seminţele.
18. Silicule reniforme, reticulat-rugóse. Florĭ albe (veḑĭ No. 39) . . . . . **Senebiera** Pers.
17*. Valve solubile. Seminţe remanente pe despărţitură.
19. Petalele florilor exterióre maĭ marĭ (radiante) . **Iberis** L.
19.* Petalele tóte aprópe egal de marĭ (neradiante).
20. Loculiĭ siliculeĭ 1-ovularĭ. Marginile siliculeĭ maĭ lat maĭ îngust aripate orĭ şi nearipate . . . . **Lepidium** L.
20.* Loculiĭ siliculeĭ bi-multiovularĭ.
21. Marginele siliculeĭ aripate . . . . . **Thlaspi** L.
21.* Marginile siliculeĭ nearipate . . . . . **Capsella** Med.
16.* Siliculă compresă paralel la despărţitură, care devine lată.
22. Valve convexe, puţin comprese, prin urmare siliculele sunt globóse, orĭ piriforme.
23. Silicule piriforme. Florĭ galbine . . . . . **Camelina** Crantz.
23.* Silicule globóse, orĭ ovat-oblonge. Florĭ albe . **Cochlearia** L.
22.* Valve plan-comprese.
24. Filamente la basă dentate orĭ cu apendiculĭ squamiformĭ.

25. Loculiĭ 1-4-ovularĭ. Florĭ galbine orĭ palid-galbine, une-orĭ devenind la urmă albe . . . . . **Alyssum** L.
25.* Loculi 6-∞-ovularĭ.
26. Limbul petalelor bifid . . . . . **Berteroa** Dc.
26.* Limbul petalelor întreg . . . . . **Meniocus** Desv.
24.* Filamente la bază nicĭ dentate, nicĭ cu apendiculĭ squamiformĭ.
27. Silicule marĭ, lat-ovate. Semințe membranaceŭ-marginate. Florĭ marĭ, lilacine orĭ violacee . **Lunaria** L.
27.* Silicule micĭ, oblonge orĭ eliptice. Semințe nemarginate. Florĭ micĭ, albe.
28. Tulpină foliată. Petale întregĭ . . . . . **Draba** L.
28.* Tulpină nefoliată (scap). Petale semibifide . . **Erophila** Dc.
15*. Siliculă nedehiscentă, orĭ secedentă în 2 articulĭ transversalĭ.
29. Siliculă secedentă în 2 articulĭ transversalĭ.
30. Articulul superior globos, 1-ovular, cel inferior pediceliform și steril, abia observabil.
31. Stil la vîrf maĭ adeseorĭ furcat. Florĭ albe . . **Crambe** L.
31.* Stil simplu. Florĭ galbine . . . . . **Rapistrum** Boerh.
30.* Articulul superior și cel inferior 1-ovular (cel inferior nu este steril).
32. Siliculă ancipită. Articulul inferior obovat, cel superior ensiform . . . . . **Cakile** Tourn.
32*. Siliculă cilindriformă . . . . . **Chorispora** Dc.
29.* Siliculă nesecedentă în articulĭ transversalĭ.
33. Siliculă membranacee, orbiculară.
34. Siliculă 2-4-loculară.
35. Siliculă suborbiculară, 2-loculară, fie-care locul 1-ovular. Florĭ albe . . . . . **Euclidium** R. Br.
35.* Siliculă 2-4-loculară, cu loculĭ suprapușĭ; numaĭ un locul 1-ovular, ceialalțĭ sterilĭ. Florĭ galbine.
36. Siliculă ovată, verucósă . . . . . **Bunias** L.
36*. Siliculă netedă.
37. Obcordată, 3-loculară, locul inferior 1-ovular, ceĭ 2 superiorĭ colateralĭ sterilĭ . . . . . **Myagrum** L.
37.* Subglobósă, numaĭ un locul 1-ovular, alțĭ 2 loculĭ sterilĭ . . . . . **Neslia** Desv.
34.* Siliculă numaĭ 1-loculară și 1-ovulară, ovată, elevat-costată. Florĭ albe . . . . . **Calepina** Desv.
33*. Siliculă plan-compresă.
38. Siliculă oblongă, 1-loculară, 1-ovulară. Florĭ galbine . . . . . **Isatis** L.
38*. Siliculă reniformă, orĭ orbiculară.
39. Siliculă reniformă, reticulat-rugósă (veḑĭ No. 18) **Senebiera** Pers.
39.* Siliculă orbiculară.

40. Siliculă 1-loculară, 2-3-ovulară. Filamente nedentate . . . . . **Peltaria** L.
40.* Siliculă 1-loculară, 1-ovulară. Filamente dentate **Clypeola** L.

Genul Hesperis L.

Hesperis L. (Hesperidă). *Stigmat cu doĭ lobĭ lameloşĭ erecţĭ-conivenţĭ. Silică subcilindrică;* valve convexe cu 3 nervure puţin pronunciate. Seminţe pe un rênd. Florĭ liliachiĭ saŭ albe.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Petale obovate. Tulpine cu perĭ simpli şi glanduliferĭ . . . . . **H. runcinata** W. K.
1.* Petale linear-lanceolate. Tulpină hirsută . . . . **H. tristis** L.

H. runcinata W. K. (E. runcinată. Vulg. [loc alb]). Pedicele de lungimea caliceluĭ orĭ şi maĭ lungĭ. *Petale obovate,* fórte obtuse, maĭ adese-orĭ apiculate. Silice pe pedicele patente erecte orĭ deflecte, glabre *subrotunde,* noduróse. *Frunţe pubescente,* ovat-lanceolate, acuminate, dentate, cele infime lirate. *Tulpină* erectă, *pubescentă cu perĭ simpli şi glanduliferĭ.* Petale lilacine. ♃ Maiŭ-Iulie. In păduri şi tuferişurĭ. Comună pretutindenea.

Observare.—Se distinge de *H. matronalis* L. cu deosebire prin pubescenţa cu perĭ simpli şi glanduliferĭ.

H. tristis L. (E. tristă. Vulg. *Mirodenie,* [loc alb]). Pedicele de lungimea caliceluĭ orĭ şi maĭ lungĭ. *Petale linear-lanceolate,* obtuse. *Silicele* deîmpreună cu pedicelele fórte patente, glabre, *comprese,* la mijloc noduróse. Frunţe ovat-lanceolate, acuminate, de tot întregĭ orĭ şi obsolet-denticulate. Tulpină hirsută. Petale verţĭ cu vine violacee. ♂ Aprilie-Maiŭ. Stepe şi coline. Intre Cernavoda şi Constanţa, la Medgidie, Tuzla, între Tristenĭ şi Cilik, etc.

Genul Nasturtium R. Br.

Nasturtium R. Br. (Nasturtiu). Stigmat subbilobat. Silică cilindrică lineară saŭ silică oblongă saŭ oblongă-subglobulósă; valve convexe, cu nervure neaparente. Seminţe neregulate pe 2-4 rênduri. Florĭ galbine saŭ albe.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Florĭ albe . . . . . N. officinale R. Br.
1.* Florĭ galbine.
2. Petale ceva maĭ lungĭ decât calicele.
3. Silice globóse, fórte micĭ . . . . . N. austriacum Crantz.
3.* Silice ovate orĭ oblonge. Tulpină fistulósă, la basă radicantă . . . . . N. amphibium R. Br.
3.** Silice linear-oblonge, orĭ lineare . . . . . N. proliferum Heuff.
2.* Petale de 2-3 orĭ maĭ lungĭ de cât calicele. Silice lineare . . . . . N. sylvestre R. Br.

N. officinale R. Br.; *Sisymbrium Nasturtium* L.; *Cardaminum Nasturtium* Moench. (N. oficinal. Vulg. [loc alb]). Silice lineare, subegal de lungĭ cu pedicelele. Frunţe penate, cele superióre 3-7-jugate, iară cele inferióre ternate, folióle repande, cele laterale eliptice, cea terminală ovată, la basă subcordată. *Florĭ albe.* Tulpină procumbentă, radicantă. ♃ Iunie-Sept. In locurĭ umede şi mlăştinóse la Satunou aprópe de Babadag, maĭ rar.

N. austriacum Crantz; *Myagrum austriacum* Jacq.; *Camelina austriaca* Pers. (N. austriac). *Silice globóse,* abia atât de lungĭ cât stilul, însă *de 3-4 orĭ maĭ scurte de cât pedicelele.* Frunţe lanceolat-spatulate, denticulate orĭ serrate, cu basa profund cordat-auriculate sessile, cele inferióre ângustate în peţiolĭ şi câte odată incise. *Tulpină erectă. Petale galbine* maĭ lungĭ decât calicele. ♃ Iunie-Iulie. In locurĭ umede şi mlăştinóse, fîneţĭ ude. In regiunea Dunăreĭ pretutindenea.

N. amphibium R. Br.; *Sisymbrium amphibium* L.; *S. aquaticum* Pall.; Myagrum aquaticum Lam. (N. amfibiu). *Silice ovat-subglobóse* orĭ *eliptice, de 2—3 orĭ maĭ scurte decât pedicelele.* Frunţe oblonge orĭ lanceolate, spre basă ângustate, denticulate saŭ serrate, la basă auriculate, orĭ şi neauriculate, cele inferióre pectinate. *Tulpină la basă radicantă şi stoloniferă,* iară în apă inflată şi fistulósă. *Petale galbine* mai lungĭ decât calicele. ♃ Maiŭ-Iulie. In bălţĭ şi ape stagnante. In regiunea Dunăreĭ şi cu deosebire în Deltă, fórte comun.

Variază:

β. *Variifolium* Dc. Tulpină maĭ natantă. Frunţele submerse pectinat-penatifide, cele din sus de apă incis-penati-

fide maĭ adeseorĭ cu segmentele întregĭ pe marginĭ. Intre Cocoș și Țiganca.

N. proliferum Heuff. (N. prolifer). *Silice oblong-lineare, orĭ lineare, de jumătate maĭ scurte decât pedicelele.* Frunțele inferióre penatisecte, cele superióre penatipartite, segmente oblong orĭ linear-lanceolate, dentate. Tulpină fórte ramificată și difusă. Florĭ indesuite la vîrful ramurilor în racemĭ scurțĭ și repețit ramificațĭ, quasi-proliferĭ. *Petale galbine*, egal de lungĭ cu calicele orĭ și numaĭ puțin maĭ lungĭ. ⊙ ♂ Iunie-Iulie. In bălțĭ și pîraie. Pe lângă Dunărea inferióră, către Dunăveț, Ivancea, insula Dranova, precum și în Deltă.

OBSERVARE.—Se crede a fi numaĭ o formă monstruósă de la *N. sylvestre* R. Br. cu racemĭ numeroșĭ, însă florile diminuate și fructele maĭ adeseorĭ abortive.

N. sylvestre R. Br. (N. [loc alb]). *Silice lineare, atît de lungĭ, orĭ și ceva maĭ lungĭ* decât pedicelele. Frunțe tóte profund penatifide orĭ penate, penile oblong-lanceolate, dentate, orĭ iarășĭ penatifide, la frunțele superióre adeseorĭ lineare. *Tulpină fórte ramificată, difusă. Petale galbine de 2—3 orĭ maĭ lungĭ decât calicele.* ♃ Iunie-Iulie. Pîraie, fînețe umede, malurile apelor. Fórte comun pretutindenea, cu deosebire în regiunea Dunăreĭ.

OBSERVARE.—*N. palustre* Dc. se distinge de *N. sylvestre* R. Br. cu deosebire prin petalele, ce sunt egal de lungĭ cu calicele.

Genul Dentaria Tourn.

Dentaria Tourn. (Dentarie). Stigmat aprópe întreg. *Silică lanceolată, comprimată*, valve aprópe plane, *lipsite de nervure*, învêrtindu-se cu elasticitate. Semințe pe un rênd, comprimate, *cu funicul dilatat.* Florĭ roșiĭ saŭ albe; *rhizom* solzos cu *solzĭ groșĭ și cărnoșĭ.*

D. bulbifera L. (D. bulbiferă. Vulg. [loc alb]). Tulpină multifrunțósă, *frunțe alterne*, cele inferióre penate, cele superióre nedivise, *axilele frunțelor bulbifere.* Stamine de jumătate atât de lungĭ cât corola. Petale de colóre deschis-roseă orĭ albinéță. *Rizomă repentă, cărnósă, dentat-noduróșă.* ♃ Aprilie-Maiŭ. In pădurile umbróse. Comună pretutindenea.

Genul Arabis L.

Arabis L. (Arabidă). Stigmat întreg saŭ puţin stirbat. Silică comprimată; valve aprópe plane, presentând o nervură longitudinală saŭ maĭ multe nervure fórte-fine. Seminţe pe un rênd, comprimate, de ordinar marginate. Florĭ albe, maĭ rar roşiĭ.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Silice fórte lungĭ, pe pedicelĭ erecţĭ decurbate, cele maĭ multe unilaterale. Seminţe lat-aripate **A. turrita** L.
1.* Silice erecte orĭ erect-patente. Seminţe nearipate orĭ ângust- aripate
2. Silice fórte subţirĭ, numaĭ puţin maĭ gróse decât pedicelele. Seminţe nearipate . . . . . **A. auriculata** Lam.
2.* Silice erecte, ângust-lineare. Seminţe ângust-aripate.
3. Frunţe caulinare la basă profund-cordat-sagitate **A. sagittata** Dc.
3.* Frunţe caulinare la basă truncat-auriculate orĭ cordate (nu sagitate) . . . . . **A. hirsuta** Scop.

A. turrita L.; *A. umbrosa* Crantz; *A. ochroleuca* Lam.; *Turritis major* Waller. (A. turită). Frunţe pubescente orĭ cu perĭ ramificaţĭ şi dentate, cele radicale eliptice în peţiol atenuate, cele caulinare oblonge cu basa profund-cordată amplexicaule. Pedicele subegal de lungĭ cu calicele. *Silice* pe pedicele erecte *decurbate*, plane, la mijloc noduróse, pe marginĭ îngroşate. *Seminţe incise pe marginĭ cu o aripă lată şi membranacee.* Florĭ albineţe orĭ gălbiniĭ. ♂ Aprilie-Maiŭ. In pădurile umbróse: la Grecĭ pe Ţuţuiatu, pe muntele Consul, între Cocoş şi Ţiganca, Nicoliţel, Cincarova.

A. auriculata Lam.; *A. recta* Will; *A. aspera* All.; *A. patula* Wallr.; A. incana Roth. non Willd.; *Turritis patula* Ehrh. (A. auriculată). *Frunţele* deîmpreună cu tulpina scabre cu perĭ ramificaţĭ, cele radicale oblonge, în peţiol atenuate, *cele caulinare ovat-oblonge, dentate, la basă profund-cordat-sagitate şi sessile.* Racemĭ la urmă elongaţĭ, flexuoşĭ. *Silice* puţin depărtate, patente, comprese, subtrinervate, *abia ceva maĭ late decât pedicelele.* Seminţe incinse cu o linie maĭ întunecată, *nearipate.* Florĭ albe. ⊙ Aprilie-Maiŭ. Coline şi câmpurĭ uscate şi calcaróse: la Murfatlar etc. Fórte comun.

Variază:

β. *puberula; A. patula* β. Wallr. Racemul dimpreună cu silicele puberule.

A. sagittata Dc. (A. sagitată). Tulpină în partea inferióră hirtă cu perĭ simpli şi ramificaţĭ patulĭ orĭ deflecţĭ, în partea superióră glabriusculă. Frunţe oblonge, denticulate cu perĭ maĭ ramificaţĭ, cele radicale în peţiol ângustate, cele caulinare erect-patule *cu basa profund-cordat sagitată* sessile, auriculele patente. *Silice* erecte, ângust-lineare, comprese, cu o nervură dorsală subtilă, care la urmă dispare. *Seminţe ângust-aripate şi obsolet-punctate.* Florĭ albe. ♂ In regiunea silvatică. Comună.

A. hirsuta Scop.; *Turritis hirsuta* L. (A. irsută). Tulpină în partea inferióră hirsută cu perĭ patenţĭ. *Frunţe* oblonge denticulate, pubescente cu perĭ ramificaţĭ, cele radicale în peţiol îngustate, cele caulinare erect-patule cu basa truncat-auriculată orĭ cordată, sessile, auriculele patule. *Silice erecte,* îngust-lineare, comprese, cu vine longitudinale şi cu o nervură proeminulă. *Seminţe* nepunctate numaĭ *la vîrf subaripate.* Florĭ albe. ♂♃ Maiŭ-Iunie. In regiunea silvatică. Cincarova, Babadagh, Ienissala, Nicoliţel, etc.

Genul Diplotaxis Dc.

Diplotaxis Dc. (Diplotaxidă). *Silică comprimată,* valve puţin convexe, uninerve. *Seminţe pe douĕ rênduri,* ovale saŭ oblonge, comprimate. Florĭ galbine.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Tulpină erbacee. Pedicele egal de lungĭ cu florile . . . . . **D. muralis** Dc.
1.* Tulpină la basă sufruticósă. Pedicele duple de lungĭ cât florile . . . . . **D. tenuifolia** Dc.
[loc alb] **D. erucoides** Dc.

D. muralis Dc.; *Sisymbrium murale* L. (D. de ziduri). *Tulpină erbacee,* numaĭ la basă foliată. Frunţe puţin pĕróse sinuat-dentate până penatifide, laciniĭ ovate orĭ oblonge, dentate, cea terminală sub-rotund obovată, angulat-dentată. *Pedicele egal de lungĭ cu florile.* Petale citrine, deflorate brune, subrotund-obovate, în unguiculă scurtă contrase. ⊙

23246
BIBLIOTECA Centrală

Maiŭ-August. Pe marginea drumurilor, în locurĭ nĕsipóse şi petróse, stepe, pe ziduri. Fórte comună pretutindenea.

D. tenuifolia Dc.; *Sisymbrium tenuifolium* L. (D. [loc alb]). Tulpină ramificată, foliată, *la basă sufruticósă*. Frunţe de tot glabre, sinuat-dentate, nedivise orĭ şi simplu saŭ duplicat-penatifide, laciniĭ lineare, depărtat-dentate. *Pedicele duplu atât de lungĭ cât florile*. Petale subrotund-obovate, în o unguiculă scurtă contrase, citrine, deflorate brune. ♃ Iunie-Septembre. Pe lângă drumurĭ, pe ziduri şi locurĭ ruderale. Fórte comună în tótă Dobrogea.

D. erucoides Dc. [loc alb].
Pe ţĕrmul măreĭ la Sulina, dar probabil întrodusă.

Genul Brassica L.

Brassica L. (Brassică). *Silică subcilindrică; valve* convexe, *nepresentând decât* o singură *nervură* longitudinală *drĕptă*. *Seminţe pe un rênd, globulóse*. Florĭ galbene saŭ albicióse, adese venate.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunţele caulinare inferióre cordat-amplexicaule **B. campestris** L.
1.* Frunţe tóte peţiolate.
2. Silice alipite de pedunculul comun, nestipitate. **B. nigra** Koch.
2.* Silice ascendente, scurt stipitate . . . . . **B. elongata** Ehrh.

B. campestris. L. (B. [loc alb]). Frunţe ceva grase, albăstriŭ-pruinóse, cele primordiale şi cele caulinare inferióre hispide, dentate orĭ lirate, cele superióre cordat-amplexicaule, acuminate. Racemĭ pe timpul înfloririĭ fastigiaţĭ, florile deschise întrec peste cele închise. Calice la urmă orizontal-patent. Stamine maĭ scurte patul-ascendente. Silice arcuat-patule. Florĭ galbine. ♂ In fîneţele umede aprópe de Obreteno pe lângă braţul Sulina, spontanee.

B. nigra Koch; *Sinapis nigra* L.; *Melanosinapis communis* Sch. & Sp. (B. négră. Vulg. [loc alb]). Frunţe tóte peţiolate, cele inferióre lirate, dentate, lacinia terminală fórte mare, lobată, cele superióre lanceolate şi de tot întregĭ. Calice orisontal-patent. *Silice alipite de pedunculul comun*. Florĭ galbine. ⊙ Iunie-Iulie. In câmpurĭ şi stepe. Comună pretutindenea.

B. elongata Ehrh.; *Erucastrum elongatum* Rchb. (B. elongată). Frunḑe tóte peţiolate, cele inferióre oblonge, penatifide, orĭ şi sinuat-lobate, hispidule, cele superióre lanceolate. profunḑior sinuat-dentate, glabre. Racemĭ pe timpul înflorireĭ elongaţĭ, laxĭ. Calice erectiuscul. *Silice scurt stipitate, ascendente.* Petale galbine. ♃ In câmpurĭ şi stepe, malurĭ argilóse. Comună pretutindenea.

OBSERVARE.—Se distinge de *Erucastrum obtusangulum* Rchb., cu care la exterior are mare asemănare, prin seminţele globóse, iar de celealte specii ale genuluĭ *Brassica* prin silicele stipitate.

Genul Sinapis L.

Sinapis L. (Muştariŭ). *Silică subcilindrică;* valve convexe, cu 3—5 nervure longitudinale *drepte proeminente.* Seminţe pe un rênd, globulóse. Florĭ galbene.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Silice 3-nervate, glabre . . . . . **S. arvensis** L.
1.* Silice 3-nervate, retrors-hispide . . . . . **S. orientalis** L.
[loc alb] **S. dissecta** Lap.

S. arvensis L. (S. de câmp. Vulg. *Muştar de câmp). Silice cilindriforme noduróse, glabre.* Valve 3-nervate, nervure proeminente. Rostru egal de lung cu silica orĭ şi maĭ scurt, ancipit. Calice horizontal-patent. Frunḑe ovate, neegal dentate, cele inferióre auriculate şi sublirate. ⊙ Iunie-Iulie. In locurĭ cultivate, semĕnăturĭ. Fórte comun pretutindenea.

S. orientalis L.; *S. arvensis* β. *orientalis* (S. orientală). *Silice cilindriforme, noduróse, retrors-hispide.* Valve 3-nervate, nervure prominule. Rostru egal de lung cu silica, orĭ şi maĭ scurt ancipit. Calice orizontal-patent. Frunḑe ovate, neegal dentate, cele inferióre auriculate şi sublirate. ⊙ Iunie-Iulie. In locurĭ cultivate, viĭ. Fórte comun pretutindenea.

S. dissecta Lap. [loc alb.]
Printre semĕnăturile de in (Linum usitatissimum) la Rasova şi între Mamaia şi Gargalîk.

Genul Barbarea R. Br.

Barbarea R. Br. (Barbaree). Stigmat întreg saŭ puţin ştirbat. Silică subcilindrică; valve cu o nervură proeminentă.

Seminţe pe un rênd. Florĭ galbene; frunţe lyrate-pinnatipartite cel puţin cele inferióre, cele caulinare amplexicaule.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Racemĭ pe timpul înflorireĭ indesuiţĭ . . . . . **B. vulgaris** R. Br.
1.* Racemĭ pe timpul înflorireĭ laxĭ . . . . . **B. arcuata** Rchb.

B. vulgaris R. Br.; *Erysimum Barbarea* L. (B. comună. Vulg. [loc alb]). Frunţele inferióre lirate, lobul terminal fórte mare, subrotund orĭ ovat, la basă subcordat, *lobiĭ lateralĭ 4-jugaţĭ, jugul superior atât de lung, cât este lăţimea lobuluĭ terminal.* Frunţele superióre nedivise, obovate, dentate. *Racemĭ pe timpul înflorireĭ indesuiţĭ. Silice* tinere *oblic-erecte.* Petale de colóre vitelină duplu atât de lungĭ cât calicele. ♂ Aprilie-Maiŭ. In locurĭ umede şi umbróse. In pădurea de la Ţiganca.

B. acuata Rchb.; *B. taurica* Dc.; *Erysimum arcuatum* Opitz. (B. arcuată). Frunţele inferióre lirate, lobul terminal fórte mare, subrotund, orĭ ovat, la basă subcordat, *lobiĭ lateralĭ 4-jugaţĭ, jugul superior atât de lung, cât este lăţimea lobuluĭ terminal;* frunţele superióre nedivise obovate, dentate. *Racemiĭ pe timpul înfloritului laxĭ. Silice* tinere pe pedicelĭ suborizontalĭ *spre tóte laturile arcuat-patente,* cele mature maĭ drepte. Petale de colóre vitelină, duplu atât de lungĭ cât calicele. ♂ Aprilie-Maiŭ. In locurĭ umede. Aprópe de mănăstirea Cocoş.

OBSERVARE.—Se distinge de *B. vulgaris* R. Br. cu deosebire prin silicele tinere, carĭ pe pedicelĭ suborizontalĭ sunt spre tóte laturile arcuat-patente, apoĭ prin racemiĭ laxĭ pe timpul înfloritului.

Genul Erysimum L.

Erysimum L. (Erisim). Stigmat întreg, saŭ bilobat cu lobĭ obtusĭ. Silică tetragonală, saŭ tetragon puţin comprimat; valve carenate prin nervura dorsală. Seminţe uniseriate. Florĭ galbene; frunţe întregĭ, sinuate saŭ dentate.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Pedicele subegal de lungĭ cu calicele. Silice patente, maĭ gróse decât pedicelele . . . . . **E. canescens** Roth.
1.* Pedicele de jumătate maĭ scurte decât silicele. Si-

lice orisontal-patente, numaĭ puţin maĭ gróse
decât pedicelele . . . . . E. repandum L.

E. canescens Roth.; *E. diffusum* Ehrh. (E. canescent. Vulg. [loc alb]). *Frunze linear-lanceolate*, de tot întregĭ, orĭ depărtat denticulate, la vîrf recurbate, scabriuscule, *periĭ maĭ toţĭ simpli*, cele inferióre scurt mucronate, în peţiol ângustate, cele superióre lineare, acute. *In axila frunzelor ramurĭ scurte sterile. Pedicele subegal de lungĭ cu calicele.* Silice patente, sure, esact 4-angulare, angulĭĭ maĭ glabri şi verḑiĭ. Florĭ sulfuriĭ. ♂ Iunie-Iulie. Câmpiĭ aride, coline nĕsipóse şi petróse. Fórte comun pretutindenea.

E. repandum L. (E. [loc alb]). Frunḑe lanceolate, acuminate, subsinuat—orĭ repand—dentate, orĭ şi de tot întregĭ, la vîrf recurbate, scabriuscule, cu perĭ simpli şi trifiḑĭ. *Pedicele de jumĕtate maĭ scurte decât calicele.* Silice obtuse, 4-angulare, subrotunde, pe pedicele îngroşate orizontal-patente şi puţin maĭ gróse, la vîrf atenuate în un stigmat rătezat. Florĭ micĭ sulfuriĭ. ⊙ Iunie-Iulie. Pârlóge, câmpurĭ aride şi nĕsipóse. Fórte comun pretutindenea.

Genul Sisymbrium L.

Sisymbrium L. (Sisymbriu). Stigmat întreg saŭ emarginat. Silică cilindrică saŭ subtrigonă; valve convexe, presentând 3 nervure longitudinale. Seminţe pe un rênd. Radiculă dorsală, maĭ rar comisurală. Florĭ galbene saŭ albe în racem nud.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Florĭ galbine, orĭ gălbiniĭ.
2. Frunḑe runcinat-penatipartite, orĭ runcinat-penatifide.
3. Silice subulat-atenuate, alipite de pedunculul comun . . . . . S. officinale Scop.
3.* Silice lineare, patente orĭ ascendente
4. Pedicele subtile. Laciniile frunḑelor la basă neauriculate . . . . . S. Loeselii L.
4.* Pedicele aprópe de grosimea silicelor. Laciniile frunḑelor la basă auriculate.
5 Sepale erecte . . . . . S. Columnae L
5*. Sepale fórte patente . . . . . S. pannonicum Jacq.
2.* Frunḑe, cel puţin cele superióre, nedivise . S. junceum M. B.
2.** Frunḑe 3-penate, penile ângust-lineare . . S. Sophia L.
1.* Florĭ albe . . . . . S. Thalianum Gay & Morm.

S. officinale Scop.; *Erysimum officinale* L. (S. oficinal Vulg. [loc alb]). Frunḑe runcinat-penat-partite, laciniile 2-3-jugate, oblonge, dentate, lacinia terminală fórte mare şi hastată. *Silice deodată cu pedicelele alipite de pedunculul comun, linear-subulate,* pubescente. *Florĭ galbine.* Câmpurĭ aride şi nĕsipóse. La Mangalia.

S. Loeselii L.; *Leptocarpaea Loeselii* Dc. (S. luĭ Loesel). Frunḑe runcinat-penatifide, cele inferióre *deodată cu tulpina hispide, laciniĭ* dentate, *la basă neauriculate,* la frunḑele inferióre oblonge, cele terminale confluente, la frunḑele superióre lanceolate, cele terminale fórte marĭ şi hastate. Calicele patent. *Silice ascendente,* subarcuate, de 2 orĭ maĭ lungĭ decât pedicelele patente, cele maĭ tinere maĭ scurte decât thyrsul convex. *Florĭ galbine.* Silicele puţin depărtate. ♂ Iunie-Iulie. Coline aride. Fórte comun pretutindenea.

S. Columnae L. (S. [loc alb]). Frunḑe runcinat-penatipartite, laciniĭ dentate, *la basă auriculate, auriculele asurginte,* la frunḑele inferióre ovat-oblonge, cea terminală angulată, la frunḑele superióre lanceolate, cea terminală elongat-hastată. *Calice erect,* inclus. *Silice* mult maĭ lungĭ decât pedicelele, *patente. Florĭ de colóre palid sulfurie.* ♂ Iunie-Iulie. Locurĭ inculte şi ruderale, pe lângă drumurĭ. Fórte comună în tótă Dobrogea.

S. pannonicum Jacq. (S. panonic). *Frunḑele* inferióre runcinat-penati-partite, laciniĭ dentate, *la basă auriculate, auricule ascendente;* frunḑele superióre penate, penile ângust-lineare, cea truncată cuniformă. *Calice fórte patent. Pedicelele şi silicele maĭ egale la grosime,* patenţĭ. *Florĭ gălbiniŭ-albe.* ♂ Maiŭ-Iunie. Pe marginea drumurilor şi a agriilor, pîrlóge. Fórte comun în tótă Dobrogea.

S. junceum M. B.; *Erysimum junceum* Willd.; *Brassica polymorpha* W. Kit.; *Cheiranthus junceus* W. K. (S. [loc alb]). Frunḑele inferióre lanceolate, sinuat-dentate orĭ penatifide, hirsutule, *cele superióre angust-lineare, de tot întregĭ* şi glabre. Calice patent. Silice erecte, la urmă paralele cu axia, gracile, glabre. Frunḑe glaucescente, cele supreme fórte ânguste. *Petale galbine.* ♃ Iunie-Iulie. In peninsula Kaleh, pe ţărmul măreĭ aprópe de Portiţa şi în fineţele sărate din Delta Dunăreĭ.

S. **Sophia** L.; *S. parviflorum* Lam. (S. [loc alb] Vulg. [loc alb]). *Frunţe tripenate, pinulele* frunţelor inferióre angust-lanceolate, *la cele superióre lineare.* Pedicele de 2 orĭ maĭ lungĭ ca calicele. Petale egal de lungĭ cu calicele orĭ şi maĭ scurte. *Florĭ de colóre vitelină.* ⊙ Maiŭ-August. In locurĭ nĕsipóse şi ruderale, pe lângă gardurĭ, etc. Fórte comun în tótă Dobrogea.

S. **Thalianum** Gay. & Morm.; *Arabis Thaliana* L. sp.; *Conringia Thaliana* Rchb. (S. [loc alb]). Frunţe oblong-lanceolate, nedivise, obtusiuscule, depărtat denticulate, pubescente cu perĭ 2-3-furcaţĭ, cele radicale în peţiol angustate. Calice erect. Silice pe pedicele patente ascendente. *Florĭ albe.* Silice lineare. Seminţe nestriate. Aprilie. In câmpurĭ aride. Fórte comun pretutindenea.

Genul Conringia Rchb.

Conringia Rchb. (Conringie). Calice erect, cu basă egală ne saccată. Petale unguiculate. Silică elongată, lineară, comprimată saŭ ascuţit tetragonă, cu valve 1-3-nerviate, cu stil şi stigmat variabil. Seminţe uniseriate, oblonge, nemarginate. Cotyledóne incumbente, câte-odată concave. Erburĭ anuale, glauce, fórte glabre; frunţe întregĭ, oblonge, cele caulinare profund auriculate-amplexicaule; florĭ racemóse galbene.

C. **orientalis** Andrz. [loc alb.] Frunţe caulinare cordate, amplexicaule. Silice patente, valvule 1-nervate. Florĭ albe gălbiniĭ. Stil ancipite. ⊙ Maiŭ-August. In câmpurĭ, stepe, malurĭ argilóse. Fórte comună în tótă Dobrogea.

Observare.—*C. austriacum* Bmg. diferă prin valvulele 3-nervate.

Genul Alliaria Adans.

Alliaria Adans. (Aliarie). [loc alb.]

A. **officinalis** R. Br.; *Sisymbrium Alliaria* Scop.; *Erysimum Alliaria* L.; *Hesperis Alliaria* Lam. (A. oficinală. Vulg. *Usturoiasă*). Frunţe tóte peţiolate, nedivise, cele inferióre reniforme, profunţior repand-crenate, cele superióre cordat-ovate, acut-dentate. Silice patente, mult maĭ lungĭ decât pedicelele. *Florĭ albe.* ♂ Aprilie-Maiŭ. In tuferişurĭ şi pădurĭ umbróse. Fórte comun pretutindenea.

Genul Syrenia Andrz.

Syrenia Andrz. (Sirenie). Calice erect cu basa bigibósă, târdiŭ deciduu. Petale unguiculate. Glandule placentare obsolete. Silică scurtă, tetragonă saŭ ancipită, cu valve naviculare ascuţit carinate, uninerviate. Stigmat bifid. Seminţe biseriate, oblonge. Cotyledóne incumbente. Erburĭ bisanuale, acoperite cu perĭ bipartiţĭ, culcaţĭ; florĭ galbene.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunde caulinare lineare, pe marginĭ de tot întregĭ . . . . . **S. angustifolia** Rchb.
1.* Frunde caulinare sinuat-dentate . . . . . **S. cuspidata** Rchb.

S. **angustifolia** Rchb.; *S. Ehrharti* Andrz. *Erysimum angustifolium* Ehrh.; *Cheirantus virgatus* Poir. (S. cu frunde înguste). Plantă de colóre glaucă. Silice mult maĭ lungĭ de cât stilul. Frunde—pe tulpină puţine—*lineare, pe marginĭ de tot întregĭ.* Florĭ subsessile de colóre citrină. Locurĭ aride, stepe nĕsipóse. La Constanţa către viĭ, Karakioĭ, în dunele dela Mamaiakioĭ, între Ienisala şi Babadagh, în fîneţile nĕsipóse din insula Leti, etc.

S. **cuspidată** Rchb.; *Erysimum cuspidatum* Dc.; *Cheiranthus cuspidatus* M. B. (S. cuspidată). Plantă de colóre surie. Silice ancipit-comprese, sure, de 3 orĭ maĭ lungĭ decât stilul. Florĭ scurt pedicelate. *Frundele* radicale şi *caulinare maĭ inferióre oblong lanceolate, sinuat-dentate şi subruncinate până penatifide, cele superióre orĭ oblong-ovate şi profundior dentate, orĭ oblong-lanceolate până lanceolate şi depărtat mucronat-denticulate.* Petale galbine. ♂ Maiŭ-Iunie. In locurĭ petróse şi stîncóse. Fórte comună. Ienisala, Consul, pădurea Babadagh.

Genul Turritis L.

Turritis L. (Turită). Sepale întinse, negibóse la basă; stil aprópe nul. Silică lineară, comprimată cu valve aprópe plane, munite de o nervură dorsală. Seminţe comprimate, biseriate.

T. glabra L. (T. glabra). Frunde radicale dentate, scabre cu perĭ trifurcaţĭ, cele caulinare glabre, cu basa cordat-sa-

gitată, amplexicaule. *Silice strict-erecte şi alipite de pedunculul comun*, de 6 orĭ maĭ lungĭ decât pedicelele. Florĭ de colóre albă-gălbinie. ♂ Iunie-Iulie. Pe muntele Consul aprópe de Alibeikioĭ.

Genul Crambe Tourn.

Crambe Tourn. (Târtan). Sepale egale la basă. Petale întregĭ, scurt unguiculate. Patru glande opuse sepalelor. Stigmat peltat, adesea sessil. Silicule cu secţiune transversală rotundă, evalve, indehiscente, biarticulate; articulul inferior scurt, stipitiform, steril; articulul superior ovoid saŭ globulos, unilocular, cu o seminţă ce spânḑură din vîrful unuĭ funicul erect. Semînţă netedă, subglobulósă. Cotyledóne conduplicate, subreniforme, ştirbate la vîrf, îmbrăţişând radicula.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunḑe radicale subrotunde sinuat-dentate. Plantă glabră . . . . . **Cr. maritima** L
1.* Frunḑe radicale decompuse (duplu penatifide), hispide, maĭ târḑiŭ d'impreună cu tulpină subglabre . . . . . **Cr. Tataria** Jacq.

Cr. maritima L. (C. maritimă). Filamentele cele maĭ lungĭ la vîrf furcate. Silicule fără stilĭ. *Frunḑe* subrotunde, sinuate, undulate, dentate, de colóre albăstrie, *dimpreună cu tulpine glabre.* Petale albe, obovate, scurt unguiculate. ♃ Maiŭ-Iunie. In dunele din regiunea maritimă. Fórte comun pretutindenea.

Cr. Tataria Jacq. (C. de Tartaria. Vulg. *Târtan*). Filamentele cele maĭ lungĭ la vîrf furcate. Silicule fără stilĭ. *Frunḑele maĭ tinere hispide, cele maĭ bătrîne dimpreună cu tulpina subglabre,* cele *radicale decompuse, pinulile oblonge, dentate şi incise.* Petale albe. ♃ Maiŭ-Iunie. In stepe, câmpurĭ şi pe coline nĕsipóse. Rar: pe lângă Beibudzuk şi la Babadagh.

Genul Cakile Tourn.

Cakile Tourn. (Cakilier). Siliculă indehiscentă, oblongă, cu 2 articulĭ monospermĭ superpuşĭ, cel superior fórte caduc,

tetragonal-comprimat. Cotiledóne plane. Radiculă comissurală.

C. **maritima** Scop.; *Bunias Cakile* L. (C. maritimă). Tulpină ramificată ascendentă. Frunţe oblonge, cărnóse, penatipartite, cu segmente lineare, orĭ penatifide, une-orĭ şi nedivise. Florĭ violacee până albe, în corimbĭ ce se prelungesc. Siliculă biarticulată, articulul superior cuniform. ♃ In locurile nĕsipóse de pe ţĕrmul măreĭ. Fórte comun pretutindenea.

Genul Chorispora Dc.

Chorispora Dc. (Chorisporă). Calice erect la basă bisecat. Petale unguiculate. Stamine libere edentule. Silică elongată cilindrică, lomentacee, la vîrf lung rostrată biseriat plurilocellată, cu locelle monosperme alternând cu altele deşerte. Stigmat nedistinct subbilobat. Cotiledóne accumbente. Erburĭ cu portul de *Raphanus*.

Ch. tenella Dc. (Ch. [loc alb]). Intrégă plantă presurată cu glandule şi cu perĭ simpli. Frunţe oblonge, cele caulinare dentate, cele radicale subruncinate. Florĭ purpurascente orĭ albe. ⊙ (loc alb). Locurĭ cultivate şi ruderale. Fórte comună. Constanţa, între Măcin şi Greci, etc.

Genul Raphanus L

Raphanus L. (Rîdiche). Sepale erecte, cele laterale gibóse la basă; stil conic. Silică elongată, rotundă, umflată spongiósă, indehiscentă saŭ articulată moniliformă, despărţindu-se la maturitate în maĭ multe articule transversale, monosperme; seminţe globulóse.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Silice oblonge. Seminţe reticulat-rugulóse . . . . **R. sativus** L.
1.* Silice lineare. Seminţe netede . . . . . **R. Raphanistrum** L

R. sativus L. (R. cultivată). *Silice oblonge, egale, orĭ şi numaĭ puţin constrinse. Seminţe reticulat-rugulóse.*

Plantă sĕlbatecă (var. *sylvestris)* are rădăcină subţire şi lemnósă. Petale de colóre violacee, orĭ albă cu vine violacee, orĭ albă şi cu marginile violacee, orĭ şi gălbinie. ♂ Maiŭ-Iunie. Cultivată şi subspontanee.

R. Raphanistrum L.; *R. Lampsana* Gaertn.; *Rapistrun arvense* All. (R. Rafanistru). *Silice lineare, între seminţe constrinse. Seminţe netede.* (Sub lupă se věd seminţele a fi fórte subtil striolate, nu însă reticulate). ⊙ Iunie-Iulie. In locurĭ cultivate. Comun pretutindenea.

Variază:

α. Cu florile albe, vinele violacee.

β. Cu florile galbine, vinele violacee.

γ. Cu florile sulfuriĭ, cu vinele maĭ deschis galbine, nu violacee.

Genul Rapistrum Boerh.

Rapistrum Boerh. (Rapistru). Calice cu douě sepale gibóse la bază. Petale întregĭ, lung unguiculate. Patru micĭ glande opuse sepalelor. Stigmat întreg saŭ stirbat; stil conic subulat. Silicula biarticulată; articule uniloculare (prin abortare şi împingerea despărţitureĭ); cel superior globulos, cu o sĕmînţă *erectă;* cel inferior cilindric saŭ ovoid, necomprimat prin lature, steril saŭ cuprinḑênd o sĕmînţă pendentă, format din douě valve lipite şi nedespărţindu-se de placente; placenta nedilatat la bază, superficial în tótă lungimea sa. Seminţe netede, ovoide. Cotyledóne conduplicate rotunde, stirbate, nebilobate, îmbrăţişând radicula puţin proeminentă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Stil maĭ scurt decât articulul superior al siliculeĭ glabre . . . . . **B. perenne** All.

1.* Stil filiform egal de lung cu articulul superior al siliculeĭ pĕróse, orĭ şi maĭ lung . . . . . **R. rugosum** All.

R. perenne All.; *R. diffusum* Crantz; *Myagrum perenne* L. (R. perenal. Vulg. [loc. alb]). *Stil scurt-conic, maĭ scurt decât articulul superior al siliculeĭ glabre. Frunḑe penatifide,* lacinii oblonge, angust-dentate. Florĭ galbine.

Coline aride, câmpurĭ, stepe, pe marginea agriilor, printre viĭ. Fórte comună în tótă Dobrogea.

R. rugosum All.; *Myagrum rugosum* L.; *Cakile rugosa* L'Herit. (R. rugos). *Stil filiform egal de lung cu articulul superior al siliculeĭ, orĭ şi maĭ lung. Frunḑe lirate,* scurt dentate, lacinia terminală fórte mare, ovată.

Genul Euclidium R. Br.

Euclidium R. Br. (Euclidiu). Calice întins, egal. Petale oblong-spatulate. Stamine libere, edentate. Siliculă mică, ovală, transversal-biloculară, cu suturele valvelor nemanifest dehiscente, matică saŭ coronată de stilul subulat rostriform. Stigmat bilobat. Seminţe solitare în fie-care lojă, pendente. Cotyledóne accumbente. Erburĭ anuale, rigide dicotom-ramificate, cu raceme opositifoliĭ, cu florĭ fórte micĭ, sessil albe.

E. syriacum R. Br.; *Anastatica syriaca* L.; *Myagrum rostratum* Scop.; *Bunias syriaca* Gaertn.; *Ornithorhynchum syriacum* Roth. (E. siriac). Silicule hirte-scabre. Stil conic Frunţe caulinare peţiolate, lanceolate. Tulpină ramificată, erectă, hirtă. Petale galbine. ⊙ Maiŭ-Iulie. Stepe şi câmpiĭ nĕsipóse, pe marginea drumurilor şi a agriilor. Fórte comun pretutindenea.

Genul Isatis L.

Isatis L. (Isatidă). Siliculă indehiscentă, de ordinar *monospermă*, comprimată perpendicular cu despărţitura, *oblongă saŭ oblongă-obovală, lăţită* în formă de aripă; valve naviculare, lipite. Radiculă dorsală. Florĭ galbene.

I. tinctoria L. (I. tincturarilor. Vulg. [loc alb]). Silicule linear-cuneate, la vîrf truncate orĭ şi emarginate, spre basă angustate. Tulpină erectă, în partea superióră fórte ramificată. Frunţe radicale oblonge, în peţiol angustate, cele tulpinale oblong-lanceolate, cu basa sagitată, amplexicaule. Petale galbine. ♂ Maiŭ-Iunie. Câmpurĭ, stepe, fîneţe. Fórte comună pretutindenea.

Variază:

β. *Campestris; I. campestris* Stev. apud. Dc. Silicule linear-cuneate la vîrf rotundate.

Genul Iberis L.

Iberis L. (Iberidă). *Petale exterióre* cu mult *maĭ marĭ*. Siliculă ovală saŭ obovală-suborbiculară, profund stirbată la vîrf, terminată de stilul persistent; valve cu carena îngust

aripată; *loge monosperme.* Radiculă commissurală. Florĭ albe saŭ rose.

I. saxatilis L. (I. de stîncĭ). Fruticósă. Frunḑe disparse, lineare, pe marginĭ de tot întregĭ, spre basă maĭ înguste, subcărnóse, acute saŭ mucronate, cele inferióre obtuse. Corimbĭ fructiferĭ subracemoşĭ. Silicule ovale, truncat-emarginate, lobulĭ obtusĭ. Petale albe. ♄ Iunie. Pe stîncile calcare în munţiĭ dintre Grecĭ şi Cerna.

Genul Lepidium L.

Lepidium L. (Lepidiu). Siliculă suborbiculară, ovală saŭ oblongă, emarginată saŭ întrégă la vîrf, terminată prin stilul persistent saŭ stigmatul subsessil; valve cu carenă câteodată puţin aripată; *loge monosperme. Radiculă dorsală.* Florĭ albe.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Silicule la vîrf emarginate.
2. Silicule maĭ lat orĭ maĭ ângust aripate.
3. Silicule ovate, la vîrf lat-aripate . . . . . **L. campestre** R Br.
3.* Silicule la vîrf lat-aripate
4. Silicule subrotund-ovate. Frunḑele inferióre penate orĭ bipenate, cele superióre nedivise, lineare . . . . . **L. ruderale** L.
4.* Silicule subrotund eliptice. Frunḑele inferióre penate, cele superióre nedivise, profund-cordate şi amplexicaule . . . . . **L. perfoliatum** L.
2.* Silicule subrotunde, nearipate, la vîrf puţin emarginate. Frunḑe tóte nedivise . . . . . **L. latifolium** L.
1.* Silicule cordate, la vîrf nemarginate şi nearipate. Frunḑele caulinare cu basa sagitată amplexicaule . . . . . **L. Draba** L.

L. campestre R. Br. *Thlaspi campestre* L.; *Iberis campestris* Wallr. (L. de câmp. Vulg. [loc alb]). *Silicule papulos-punctate,* ovate, *dela mijloc în sus lat-aripate, la vîrf rotundate, emarginate. Frunḑe* sur-pubescente, cele radicale oblonge, în peţiol angustate, la basă sinuat-dentate, *cele caulinare* denticulate, *la basă sagitate şi amplexicaule.* Florĭ albe. ♂ Iunie-Iulie. Locurĭ cultivate, pe lângă drumurĭ. Intre Periclia şi Gargalîk.

L. ruderale L. *Nasturtium ruderale* Scop. (L. ruderal. Vulg. [loc alb]). *Silicule patente, subrotund-ovale,* la vîrf angust-aripate şi emarginate. *Frunţele inferióre peţiolate, penate până bipenate, cele superióre* sessile, lineare, *nedivise.* Florĭ diandre, fără petale. ♂ Iunie-August. Pe lîngă drumurĭ, în locurĭ ruderale. Fórte comun în tótă Dobrogea.

L. perfoliatum L. (L. perfoliat). *Silicule* subrotund-eliptice la vîrf angust-aripate şi *emarginate. Frunţele inferióre peţiolate, penate, pinule multifide, cele superióre sessile, nedivise, profund cordate şi amplexicaule.* Florĭ albe. ⊙ Maiŭ-Iunie. Locurĭ ruderale, pe marginea drumurilor. Fórte comun pretutindenĭ.

L. latifolium L. (L. cu frunţe late. Vulg. *Hreniţă*). *Silicule subrotunde, la vîrf fórte puţin emarginate,* pubescente. *Frunţe nedivise,* crenat-serrate, cele radicale ovate, obtuse, lung peţiolate, cele superióre dela basă ovat-lanceolate. Florĭ albe. In locurĭ umede şi sărate, mlaştinĭ uscate. Fórte comun în regiunea Dunăreĭ şi în cea litoree.

L Draba L.; *Cochlearia Draba* L.; *Cardaria Draba* Dsv.; *Draba ruderalis* Bmg. (L. Drabă. Vulg. *Urda vaceĭ). Silicule cordate, nearipate,* subgeminate, valve înflate. Stilul atât de lung cât despărţitura (disepimentul). *Frunţe* oblonge, repand-dentate, *cele radicale în peţiol atenuate, cele caulinare cu basa sagitată amplexicaule.* Florĭ albe. ♃ Maiŭ-Iunie. In culturĭ, locurĭ ruderale, pe lângă drumurĭ. Fórte comună pretutindenea.

Genul Thlaspi Dill.

Thlaspi Dill. (Tlaspi). *Petale aprópe egale.* Siliculă suborbiculară saŭ obovală, profund stirbată la vîrf, terminată de stilul scurt saŭ de stigmatul subsessil; valve cu carenă aripată-membranósă, maĭ cu sémă către partea superióră; *loge 4-sperme, fórte rar 2-sperme. Radiculă commissurală.* Florĭ albe.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Loculiĭ ovariilor multiovulaţĭ. Seminţe arcuat-rugóse . . . . . **Th. arvense** L.
1.' Loculiĭ ovariilor 4-ovulaţĭ. Seminţe netede . . . **Th. perfoliatum** L.

Th. arvense L. (T. [loc alb]). Racemĭ fructiferĭ elongaţĭ. Frunḑe caulinare oblonge, cu basa sagitată, sessile. *Loculiĭ ovariilor multiovulaţĭ. Seminţe arcuat-rugóse.* Tulpina în partea superióră ramificată. Florĭ albe. Plantă erbacee, anuală. ⊙ Maiŭ. Locurĭ cultivate. Intre Cincarova şi Başkioĭ.

Th. perfoliatum L. (T. perfoliat). Racemĭ fructiferĭ elongaţĭ. Frunḑe caulinare cordate, sessile. Tulpină ramificată. *Loculiĭ ovariilor 4-ovulaţĭ. Seminţe netede.* Florĭ albe. Plantă erbacee, anuală. ⊙ Aprilie. Murfatlar, Ţiganca, între Cincarova şi Başkioĭ, etc. Fórte comun.

OBSERVARE.—*Th. alliaceum* L. are loculiĭ ovariilor multiovulaţĭ, iară seminţele *foveolat-reticulate.*

Genul Camelina Crantz.

Camelina Crantz. (Camelină). *Siliculă obovală pyriformă,* puţin comprimată, coronată de stilul persistent; *valve fórte convexe; loge polysperme.* Seminţe deabia comprimate. Radiculă dorsală. Florĭ gălbiĭ saŭ de un alb-gălbiŭ.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Loculiĭ siliculelor de comun 8-spermĭ.
2. Frunḑele şi tulpina glabre . . . . . **C. sativa** Crantz.
2.* Frunḑele şi tulpina pĕróse . . . . . **C. sylvestris** Wallr.
1.* Loculiĭ silicelor de comun 12-spermĭ . . . . **C. macrocarpa** Wiertzb.

C. sativa. Crantz. (C. cultivată. Vulg. [loc alb]). Frunḑele caulinare medie oblong-lanceolate, pe marginĭ de tot întregĭ orĭ numaĭ denticulate, la basă sagitate, *deîmpreună cu tulpina glabre.* Silicule piriforme. *Loculiĭ siliculeĭ de comun 8-spermĭ.* ⊙ Iunie-Iulie. Câmpiĭ, agriĭ, locurĭ nĕsipóse. Comună.

C. sylvestris Wallr. (C. sĕlbatică. Vulg. [loc alb]). *Frunḑele* caulinare medie oblong-lanceolate, pe marginĭ de tot întregĭ orĭ numaĭ denticulate, la basă sagitate, *deodată cu tulpinĭ pĕróse.* Silicule de jumătate maĭ micĭ ca la *C. sativa* Crantz. *Loculiĭ siliculeĭ de comun 8-spermĭ.* Fórte comun în tótă Dobrogea.

C. macrocarpa Wierzb. (C. macrocarpă). Frunḑele caulinare medie oblong-lanceolate, pe marginĭ de tot întregĭ, la

basă sagitate. Silicule piriforme; stil insident pe vîrful rotundat maĭ scurt decât diametrul transversal mediu al siliculeĭ. Frunḑe maĭ late ca *C. sativa* Crantz, iară siliculele marĭ ca la *C. dentata* Pers. *Loculiĭ siliculeĭ de-comun* 12-*spermĭ*. Intre Cincarova şi Başkioĭ, între Babadagh şi Ienisala.

Genul Cochlearia L.

Cochlearia L. (Cochlearia). *Silicula subglobulósă saŭ oblongă subglobulósă*, coronată de stilul persistent; valve fórte convexe; loge polysperme. *Seminţe pe douĕ rênduri*, comprimate. Radiculă commissurală. *Florĭ albe.*

C. Armoracea L.; *C. rusticana* Lam.; *Armoracea rusticana* Flor. d. Wetter. (C. Armoracea. Vulg. *Hrén*, [loc alb]). Valvele siliculelor fără nervură dorsală. Seminţe glabre. Racemĭ nebracteaţĭ. *Frunḑe* radicale oblonge, cordate, orĭ ovat-oblonge, crenate, cele *caulinare inferióre pectinat-pinatifide*, cele superióre ovat-lanceolate, crenat-serrate, cele superióre lineare, maĭ de tot întregĭ pe marginĭ. ♃ Iunie-Iulie. Comună în regiunea Delteĭ Dunăreĭ pe lângă sate; Malcocĭ, etc.

OBSERVARE.—*C. macrocarpa* W. K. se distinge de *C. Armoracea* L. prin frunḑele caulinare inferióre ce sunt numaĭ iregular-incis-dentate, şi prin florile şi siliculele cu mult maĭ marĭ.

Genul Alyssum L.

Alyssum L. (Alysson). Stamine cu filamente aripate saŭ dentate la bază. Silicula de ordinar suborbiculară saŭ eliptică, coronată de *stilul persistent;* valve de ordinar *convexe* în centru, plane pe margine; loge oligosperme saŭ polysperme. Seminţe comprimate, *adese marginate.* Radiculă commissurală. Plante acoperite de o pubescenţă stelată.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Florĭ auriĭ. Silicule maĭ adeseorĭ ovate. Plante perenale (la *A. rostratum* Stev. bienale) . .
2. Silicule glabre. Loculiĭ 2-ovulaţĭ . . . . . **A. saxatile** L.
2.* Silicule pubescente (cel puţin la început).
3. Loculiĭ siliculelor 1-ovulaţĭ.
4. Seminţe lat-aripate . . . . . **A. argenteum** Vitm.

4.* [loc alb]
[loc alb] A. obtusifolium Stev.
4.** Seminţe numaĭ pe o lature fórte angust-aripate . . . . . A. tortuosum W. K.
3*. Loculiĭ siliculelor 2-4-ovulaţĭ.
5. Plantă perenală . . . . . A. montanum L.
5.* Plantă bienală . . . . . A. rostratum W. K.
1.* Florĭ micĭ de colóre gălbinie (gălbiniŭ-deschis), la urmă albă. Silicule orbiculare. Plante numaĭ anuale.
6. Calice persistent . . . . . A. calycinum L.
6.* Calice deciduu.
7. Silicule glabre.
8. Silicule maĭ lungĭ decât pedicelele . . . . . A. minimum Willd.
8.* Silicule maĭ scurte decât pedicelele . . . . . A. minutum Schlecht.
7.* Silicule hirte . . . . . A. hirsutum M. B.

A. saxatile. L. (A. de stîncĭ). Caudiculĭ (ramurĭ perenale şi frunḑóse ce emit din rhizomă, în cât se află la suprafaţa pămêntuluĭ) fruticuloşĭ. Tulpine anuale, la vîrf racemos-ramificate, racemĭ paniculaţĭ, ceĭ fructiferĭ abreviaţĭ. Petale lat-emarginate. Filamente la basă pe partea internă cu câte un denticul obtus. Silicule glabre, ovale orĭ obovate, plane, la mijloc convexe, loculĭ 2-ovulaţĭ. Frunḑele caudiculelor oblonge în peţiol atenuate, fórte móletomentóse. ♃ Aprilie-Maiŭ. Pe stîncile calcare. In munţiĭ dintre Grecĭ şi Măcin; pe stîncile dela Hîrşova; pe ruina dela Adam-Clysi, pe stîncile calcare dela Demirkioĭ.

A. argenteum Vitm. (A. argintiŭ). Tulpine erbacee, ascendente, la basă sufruticóse, la vîrf racemos-ramificate, racemĭ-corimboşĭ. Petale retuse. Staminele cele maĭ lungĭ aripate, cele maĭ scurte la basă aripat-apendiculate. *Silicule* subrotunde saŭ ovale, *cu perĭ stelaţĭ disparsĭ scabriuscule.* Seminţe orbiculare lat-aripate. Frunḑe obovate saŭ lanceolate, pe faţa dedesubt sure. Petale auriĭ. *Loculiĭ siliculelor 1-ovulaţĭ.* ♃ Maiŭ-Iunie. Pe stîncile calcare de pe muntele Sepeljin şi de pe Consul.

A. obtusifolium Stev. [loc alb]

A. tortuosum W. Kit.; A. alpestre β. majus Koch Synops. (A. tortuos). Intréga plantă cu perĭ stelaţĭ sur-tomentósă. Tulpine erbacee, ascendente, ramificate, sucite, la basă sufruticóse. Racemĭ abreviaţĭ, dispuşĭ la vîrful tulpinelor în

corimbĭ. Petale retuse. Filamentele cele maĭ lungĭ retuse, cele maĭ scurte la basă aripat-apendiculate. Silicule ovale, comprese, indesuit pubescente, sure. Semințe ovale, pe o margine fórte angust-aripate. Frunḑe obovate, orĭ oblong-cuneate, obtuse. Loculiĭ siliculelor 1-ovularĭ. ♃ Maiŭ-Iunie. La Grecĭ și în peninsula Kaleh aprópe de Kara Nasib. Fórte comun.

A. montanum L. (A. montan). Tulpine erbacee prostrate orĭ ascendente, în urmă la basă sufruticóse. Racemĭ terminalĭ solitarĭ, ceĭ fructiferĭ elongațĭ. Petale obtuse orĭ retuse. Filamentele cele maĭ lungĭ aripate, cele maĭ scurte la basă aripat-apendiculate. Silicule ovale orĭ subrotunde indesuit sur-pubescente, perĭ alipițĭ. Frunḑe sure, lanceolate, cele inferióre obovate. Florĭ aurii. Plantă perenală. *Loculiĭ siliculelor 2-ovulațĭ.* La Bașkioĭ pe stîncile munteluĭ Bașkioĭ.

Variază:

1. Frunḑele inferióre obovate (*A. arenarium* Lois.)
2. Frunḑele maĭ ânguste, tóte lanceolate (*A. arenarium* Gmel.)

A. rostratum Stev. (A. rostrat). Tulpine erbacee, erecte spre vîrf paniculate. Frunḑe oblonge cu perĭ suriĭ stelațĭ cam depărtațĭ. Florĭ dispuse în racem la urmă fórte elongațĭ. Silicule eliptice, peste tot cu perĭ stelațĭ indesuițĭ, subegal de lungĭ cu stilul. Florĭ galbine. *Plantă bienală. Loculiĭ siliculelor 2-ovulațĭ.* Locurĭ aride și petróse. Fórte comun pretutindenĭ.

A. calycinum L.; A. campestre M. B. non L.; *Adysetum calycinum* Scop. (A. calicin. Vulg. [loc alb]). Tulpine erbacee, ascendente. Racemĭ terminalĭ. *Calice persistent. Filamente tóte nedentate,* cele maĭ scurte la basă cu câte 2 squamule setacee. Silicule orbiculare, cu perișorĭ surĭ, stelațĭ, însă fórte scurțĭ. Frunḑe sure, lanceolate, la basă angustate, cele infime obovate. Petale aprópe încă odată atât de lungĭ cât calicele, la vîrf emarginate, dintru întaĭ de colóre sulfurie, la urmă devenind alburiĭ. Loculiĭ siliculelor 2-ovulațĭ. Intre Babadagh și Ienissala.

A. minimum Willd. (A. mititel). Tulpine erbacee, ascendente. Racemĭ terminalĭ. *Calice deciduu.* Filamentele cele maĭ lungĭ nedentate, cele maĭ scurte aripate și încă cu câte douĕ squamule setacee. *Silicule orbiculare glabre.* Frunḑe

sure, lanceolate, cele infime obovate. Petale nemarginate, de aceeaşĭ colóre ca la *A. calycinum* L. *Silicule maĭ lungĭ decât pedicelele erect-patulĭ.* Loculiĭ siliculelor 2-ovulaţĭ. ⊙ Iunie-Iulie. Coline nĕsipóse, păşunĭ aride. Fórte comun în tótă Dobrogea.

A. minutum Schlecht. (A. [loc alb]). Plantă cu perĭ stelaţĭ şi cu setule la basă ramificate sur-hirsută. Tulpine erbacee, subramificate, erecte orĭ ascendente. Frunţe oblonge, cele infime obovate. Racemĭ la urmă elongaţĭ. Silicule orbiculare orĭ subeliptice, subemarginate, *de tot glabre, maĭ scurte decât pedicelele patente.* Petale de colórea celor dela *A. calycinum* L. Coline aride, locurĭ nĕsipóse. Constanţa, insula Leti (Delta) etc.

A. hirsutum M. B.; A. campestre γ. *hirsutum* Koch Synops. (A. hirsut). Plantă cu perĭ stelaţĭ şi surĭ hirsută. Tulpine ascendente, la vîrf ramificate. Frunţe oblonge, cele inferióre obovate. Racemĭ la urmă elongaţĭ. Filamentele cele maĭ lungĭ ângust-aripate, nedentate, cele maĭ scurte la basă aripat-apendiculate, bidentate. Silicule orbiculare, abia emarginate, cu perĭ stelaţĭ rarĭ şi scurţĭ, apoĭ cu sete numeróse, erecte şi elongate insidente pe tuberculĭ, *hispide,* de 2-3-orĭ maĭ lungĭ decât stiliĭ. Loculiĭ siliculelor 2-ovulaţĭ. Ienisala, Constanţa, Tuzla, Mamaikioĭ, Karakioĭ, etc.

Genul Berteroa Dc.

Berteroa Dc. (Berteroă). [Loc alb.]

B. incana Dc.; *Alyssum incanum* L.; *Farsetia incana* R. Br. (B. incană). Tulpină erbacee, erectă, orĭ ascendentă. Petale bifide. Staminile cele maĭ lungĭ la basă aripate, cele maĭ scurte dentate. Silicule eliptice, convex—comprese, pubescente. Frunţe lanceolate, cele inferióre în peţiol angustate. Tulpina şi frunţele sure cu perĭ stelaţĭ şi simpli, scurţĭ. Florĭ albe. Fórte comun pretutindenea.

Variază la locurĭ umede şi umbróse cu pubescenţe moĭ, rărită şi aprópe verţie. *(B. viridis* Tausch).

Genul Meniocus Desv.

Meniocus Desv. (Menioc). [Loc alb.]

M. linifolius Dc. (M. cu frunţe de in). [loc alb].

In stepe pretutindenea: Cernavoda, etc.

Genul Erophila Dc.

Erophila Dc. (Erofilă). [Loc alb.]

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Silicule lanceolate orĭ oblonge . . . . . E. vulgaris Dc.
1.' Silicule subrotunde . . . . . E. praecox Dc.

E. vulgaris Dc.; *Draba verna* L. (E. comună). Tulpine fără frunḑe, în partea superióră deîmpreună cu pedicelele glabre. Frunḑe radicale lanceolate, acute la basă atenuate. *Silicule lanceolate orĭ oblonge* maĭ scurte decât pedicelele. Stil fórte scurt. Lamina petalelor semibifidă. ⊙ Martie-Aprilie. Locurĭ cultivate şi inculte. Comună pretutindenĭ.

E. praecox Dc.; *Draba spathulata* Lang. (E. precoce). Tulpine fără frunḑe în partea superióră deîmpreună cu pedicelele glabre. Frunḑe radicale lanceolate, acute, la basă atenuate. *Silicule subrotunde* maĭ scurte decât pedicelele. Stil fórte scurt. Lamina petalelor semibifidă. La Grecĭ, Atmadia, etc.

Genul Draba L.

Draba L. (Drabă). *Siliculă oblongă saŭ eliptică*, coronată de stilul saŭ stigmatul subsessil; *valve plane*, rar convexe; loge polysperme. Seminţe comprimate, nemarginate. Radiculă commissurală. Plantă cu perĭ rar stelaţĭ.

D. muralis L. (D. de ziduri). Tulpină foliată; frunḑe caulinare ovate, amplexicaule. Pedicelĭ orizontalĭ patenţĭ. Silicule glabre de jumătatea lungimeĭ pedicelelor. Rădăcina simplă. Florĭ albe. Plantă anuală. ⊙ Aprilie-Maiŭ. In munţiĭ apricĭ la Teke.

Genul Lunaria L.

Lunaria L. (Lunarie). Stamine lipsite de aripĭ saŭ de apendice. *Siliculă stipitată*, de ordinar pendentă la maturitate *lat-eliptică; valve plane;* loge polisperme. Seminţe comprimate. Radicula comissurală. Florĭ violacee.

L. annua L.; *L. biennis* Moench. (L. anuală. Vulg. *Pana sburătoruluĭ).* Silicule *lat-ovate, la ambele capete obtuse.* Se-

minţe cordat-subrotunde, egal de lungĭ şi de late. Frunţe profund-cordate, pĕróse, pedicelate, duplu şi neegal-dentate. Florĭ lilacinĭ-violacee, orĭ albe, fără de miros. ♂ Aprilie-Maiŭ. In locurile umede şi umbróse din pădurile din munţĭ, la Grecĭ, la monastirea Cocoş.

OBSERVARE.—*L. rediviva* L. diferă prin siliculele eliptic-lanceolate, la ambele capete acute, iară seminţele maĭ late decât lungĭ.

Genul Peltaria L.

Peltaria L. (Peltarie). Calice egal la basă. Petale egale, întregĭ. Şăse stamine *lipsite de aripă şi de apendice.* Siliculă *indehiscentă,* uniloculară, *orbiculară, plan-comprimată, marginată, dar nu aripată;* placente filiforme, *incluse.* Una saŭ douĕ seminţe rotunţite, comprimate, suspendate de nisce funicule laterale. Cotyledóne plane, ovale, întregĭ; radiculă laterală.

P. alliacea L. (P. aliacee). Frunţe tulpinale cu basa profund-cordată amplexicaule. Silicule plane, reticulat-vînóse. Petale duplu atât de lungĭ cât calicele, albe. Seminţe reniforme, fórte micĭ, punctulate. ♃ Maiŭ-Iulie. In locurile stîncóse şi calcare din munţĭ. Intre Handierca şi Cerna.

Genul Senebiera Poir.

Senebiera Poir. (Senebieră). *Siliculă* indehiscentă, *cu 2 loge* monosperme, *comprimate* perpendicular pe despărţitură, *ştirbată la basă,* saŭ ştirbată la vîrf şi la basă; *valve gróse,* reticulate saŭ rugóse, nedespărţindu-se de ordinar de ax şi reţinênd sĕmînţa. Cotyledóne îndoite. Radiculă dorsală. Florĭ albe, în raceme opuse frunţelor; tulpine culcate; frunţe pinnatipartite.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Silicule subreniforme cu un stil piramidal remanent S. **Coronopus** Poir.
1.* Silicule geminate (duplicate), fără stil . . . . . S. **didyma** Pers.

S. **Coronopus** Poir.; *Cochlearia Coronopus* L. *Coronopus Ruelli* All.; *C. depressus* Moench.; *C. vulgaris* Desf. (S. Coronop). Frunţe profund-penatifide, laciniĭ întregĭ, orĭ dina-

inte incise. *Pedicele maĭ scurte de cât florile.* Silicule subreniforme, comprese, *coronate cu un stil piramidal,* reticulat-rugóse, pe marginĭ subradiat-striate şi dentate. Florĭ albe fórte micĭ. ⊙ Iulie-August. Pe lângă viĭ, aprópe de Kara Nassib.

S. didyma Pers.; *S. pinnatifida* Dc.; *Lepidium didymum* L. Mant.; *L. anglicum* Huds.; *Coronopus didymus* Smith.; *C. pinnatus* Horn. (S. didimă). Frunţe profund-penatifide, laciniĭ întregĭ orĭ dinainte incise. *Pedicelĭ maĭ lungĭ decât florile. Silicule geminate* (duplicate, didime), comprese, la basă şi la vîrf emarginate, reticulat-rugóse. *Stilul lipsesce.* Florĭ albe fórte micĭ. ⊙ Iulie-August. Pe lângă Dunăre la Sulina şi pe lângă calea ferată la Constanţa probabil introdusă.

Genul Capsella Vent.

Capsella Vent.(Capselă). *Siliculă triangulară-obcordată,* terminată prin stilul scurt; valve nearipate; *loge polysperme. Radiculă dorsală.* Florĭ albe; frunţele superióre sagitate-amplexicaule.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Silicule triangular-obcordate . . . . . **C. Bursa pastoris** Moench.
1.* Silicule ovate orĭ oblonge . . . . . **C. procumbens** Fr. Wallr.

C. Bursa pastoris Moench.; *Thlaspi Bursa pastoris* L. (C. Bursa păstoruluĭ. Vulg. *Traista-Ciobanuluĭ).* Frunţe întregĭ până penatifide, cele caulinare superióre nedivise. *Silicule triangular-obcordate.* Florĭ albe. ⊙ Maĭ tot anul. Locurĭ cultivate şi inculte, câmpurĭ, drumurĭ. Comun pretutindenĭ.

Variază:

α. *integrifolia* (Schlechtend). Florĭ normale; frunţe întregĭ.

β. *sinuata.* Florĭ normale; frunţe sinuat-dentate.

γ. *pinnatifida.* Florĭ normale; frunţe penatifide.

δ. *coronopifolia* (Dc.) Florĭ normale; frunţe penatifide, laciniĭ dinainte incise.

ε. *apetala; C. apetala* Opetz. Florĭ fără petale, decandre. Petale transformate în stamine.

C. **procumbens** Fries. Wallr.; *Lepidium procumbens* L.; *Hutchinsia procumbens* Desv.; *Thlaspi procumbens* Wallr.; *Noccaea procumbens* Rchb. (C. procumbentă). Frunḑe profund penatifide, lacinii de tot întregĭ, lanceolate orĭ eliptice, cea terminală maĭ mare, cele caulinare superióre subîntregĭ. Racemĭ elongaţĭ, multiflorĭ. *Silicule ovale orĭ oblonge*, obtuse orĭ subtruncate. Florĭ albe. ⊙ Maiŭ. In fîneţele sărate din regiunea litoree, în peninsula Kaleh aprópe de Kara Nasib şi Kecei Kuciuk; la Başkioĭ pe muntele Sepeljin.

Genul Bunias L.

Bunias L. (Bunias). *Siliculă* indehiscentă, cu 2 loge monosperme saŭ disperme, adesea divisate transversal în douĕ loge secundare printr'o despărţitură falşe ce separă seminţele, *ovoide saŭ tetragone. Cotyledóne lineare învêrtite în spirală.*

B. orientalis L. (B. orientală). Silicule oblic-ovate, 2-loculare, neangulate şi nearipate. Frunḑe radicale oblong-lanceolate la basă sinuat-runcinate, cele următóre penate, cu penile oblonge, recurbate şi cu lobul terminal 3-angular, cele supreme lineare. Florĭ galbine. ♂ Iunie-Iulie. In pădure la schitul Slava.

Genul Clypeola L.

Clypeola L. (Clipeolă). Calice egal la basă. Petale egale, întregĭ. Staminele lungĭ cu filamente *aripate şi dentate;* staminele scurte munite la basa lor şi înăuntru de un apendice. Siliculă *indehiscentă*, uniloculară, *orbiculară, plan-comprimată, aripată;* placente filiforme, incluse. O singură sĕminţă rotunḑită, comprimată, suspendată de un funicul lateral. Cotyledóne plane, ovale, întregĭ; radiculă laterală.

C. **Corvini** Desv. (C. luĭ Corvin). Rădăcină cilindriformă, producênd maĭ multe tulpine la vîrf ramificate. Frunḑe radicale rosetare, peţiolate, oblonge, sinuat-penatifide, denticulate, cele superióre maĭ micĭ, oblonge, truncate, denticulate, cu basa sagitată, sessile. Florĭ albe. Petale încă odată atât de lungĭ cât calicele. Silicule acuminate în un stil scurt, gros, multinervat şi rugulos. ⊙ Aprilie-Maiŭ. Stepe, coline nĕsipóse. Comun: Medgidie, Murfatlar, Tatlogiac.

Genul Neslia Desv.

Neslia Desv. (Neslie). Siliculă indehiscentă, de ordinar monospermă, *subglobulósă*, puţin comprimată paralel cu despărţitura; coronată de *stilul* persistent *filiform. Radiculă dorsală. Florĭ galbene.*

N. paniculata Desv. (N. paniculată). Frunţe radicale peţiolate, oblonge, până linear-lanceolate, întregĭ orĭ denticulate, cele caulinare maĭ micĭ cu basa sagitată, sessile. Florĭ lung pedunculate, galbine. Silicule globuliforme, reticulat-vênóse şi rugulóse. ⊙ Maiŭ-Iunie. In stepe. Comună.

Genul Calepina Desv.

Calepina Desv. (Calepină). Siliculă indehiscentă, monospermă, *ovoidă-subglobulósă*, terminată printr'un vîrf ascuţit gros şi conic, coronată de *stigmatul sessil* Radiculă inclusă. *Florĭ albe.*

Fam. VII. — CISTINEE.

Florĭ hermafrodite aprópe regulate. Calice cu 5 sepale libere, persistente, cele 2 exterióre de ordinar maĭ micĭ, câteodată nule. Corolă cu 5 petale libere, caduce. *Stamine în numĕr indefinit, libere.* Stile lipite într'un stil filiform. Stigmat întreg saŭ deabia lobat. Fruct capsular, polysperm, unilocular saŭ cu 3-5 maĭ rar 6-10 loge incomplete, cu dehiscenţă loculicidă. Seminţe inserate pe placente parietale saŭ în unghiul intern a despărţiturilor, cu albumen subţire, făinos. Plante perene, sub-frutescente saŭ lemnóse, maĭ rar anuale; frunţe opuse, maĭ rar alterne, întregĭ, adesea munite de stipulĭ persistenţĭ; florĭ în raceme falşe terminale, maĭ rar în cime umbeliforme saŭ subsolitare.

Helianthemum Tournef. (Heliantem). Calice cu 5 sepale, cele două exterióre de ordinar maĭ micĭ, câte-odată nule. Corolă cu 5 petale. Stamine în numĕr indefinit. Capsulă cu 3 valve purtând despărţiturile saŭ placentele pe partea lor mijlocie.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Tulpină cu stipulĭ.
2. Plantă sufruticósă, perenală . . . . . **H. vulgare** Gaertn.

2* Plantă erbacee, anuală . . . . . H. niloticum Pers. var lasiocarpum Boiss.
1.* Tulpină fără stipulĭ. Plantă sufruticósă . . . H. procumbens Dun.

H. vulgare Gaertn.; *Cistus Helianthemum* L. (H. comun. Vulg. [loc alb]). *Plantă stipulată, sufruticósă, ascendentă.* Frunḑe ovale orĭ linear-oblonge, ciliate, hirte, orĭ pe faţa inferióră tomentóse, marginile subrevolute. Racemĭ bracteaţĭ. Pedicelĭ fructiferĭ contort-deflexĭ. Stil de 2-3 orĭ maĭ lung decât ovariul. Sepale interióre obtuse, mucronulat-apiculate. Florĭ galbine, rare orĭ albe. Petale de 2-4 orĭ maĭ lungĭ decât calicele. ♄ Iunie-August. Rară. In Delta Dunăreĭ, pe colinele nĕsipóse din pădurea Kara-Orman.

H. niloticum Pers. var. *lasiocarpum* Boiss. (H. [loc alb]). *Plantă stipulată, erbacee, anuală.* Tulpină vilos-tomentósă, cenuşie. Ramurĭ erecte, orĭ ascendente. Frunḑe scurt peţiolate, oblong-eliptice, pe ambele feţe, cu deosebire însă pe cea inferióră vilos-tomentóse. Pendunculĭ opuşĭ frunḑelor deîmpreună cu calicele acuminat tomentoşĭ-hirsuţĭ, suberecţĭ, maĭ scurţĭ decât frunḑele. Stil drept şi erect, la vîrf îngroşat. Stigmat simplu. Seminţe numeróse rosee, pubescente. Petale de lungimea caliceluĭ orĭ şi maĭ scurte. ⊙ In stepe stîncóse dintre Sariot şi Kara-Nasib, pe colinele petróse de la Medgidie.

H. procumbens Dun.; *Fumana* [loc alb] (H. procumbent). *Plantă fără stipulĭ, sufruticósă, procumbentă,* ramificată ramurĭ elongate, cele maĭ tinere sure. Frunḑe disparse (nu opuse), lineare, scabriuscule, setaceŭ-ciliate, cele maĭ tinere canaliculate. Pedunculĭ lateralĭ solitarĭ. Stil maĭ lung decât staminele. Stigmat capitat, fimbriat, subtrilobat. Capsule aperte conţinênd puţine seminţe. Petale subduplu maĭ lungĭ decât calicele. ♄ Iunie-Iulie. Rară. In Delta Dunăreĭ pe colinele nĕsipóse din pădurea Kara-Orman.

Fam. VIII.—VIOLARIEE.

Florĭ hermafrodite, *neregulate,* plecate, răsturnate. Calice cu 5 sepale libere saŭ puţin lipite între ele la partea inferióră, prelungite în apendice dedesubtul inserţiuneĭ lor, erbacee, persistente. Corolă cu 5 petale inegale, libere, marce-

scente, cel inferior prelungit în pinten dedesubtul inserţiuneĭ sale. Stamine 5, cu filamente fórte scurte, lăţite, libere. Antere conivente în con îmbrăţişând ovariul, terminate la partea superióră printr'un apendice membranos; cele douĕ inferióre cu conectiv prelungit către partea inferióră într'un apendice cărnos ce este primit în cavitatea pinteneluĭ. Stile lipite într'un stil nedivisat. Stigmat nedivisat saŭ subtrilobat. Fruct super, cu 3 carpele, capsular, unilocular, polysperm, cu dehiscenţă loculicidă, cu 3 valve. Seminţe inserate pe placente parietale, munite cu o strofiolă maĭ mult saŭ maĭ puţin pronunciată şi prevĕḑute de un albumen cărnos, gros. Plante erbacee, anuale, bisanuale saŭ perene; frunḑe alterne saŭ tóte radicale, peţiolate, întregĭ, dentate saŭ crenelate; stipulĭ persistenţĭ, adesea foliaceĭ, liberĭ saŭ lipiţĭ cu peţiolul la basă, dentaţĭ saŭ incisaţĭ; florĭ solitare, plecate, cu pedicele axilare saŭ radicale, munite cu douĕ bracteole aprópe opuse.

Genul Viola Tournef.

Viola Tournef. (Violă). Caracterele familieĭ.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Rădăcină perenală.
2. Plante şi după înflorire fără tulpine.
3. Plante cu stolonĭ elongaţĭ.
4. Frunḑe lat-ovate şi profund-cordate. Florĭ violacee . . . . . **V. odorata** L.
4.* Frunḑe subtriangular-cordate. Florĭ albe . **V. alba** Bess.
3.* Plantă fără stolonĭ. Frunḑe acute.
5. Frunḑe profund-cordate, sinul îngust. Fimbriile stipulilor glabri maĭ scurte decât diametrul transversal al stipululuĭ . **V. hirta** L.
5.* Frunḑe la basă cordate, sinul lat. Fimbriile egal de lungĭ cu diametrul transversal al stipululuĭ . . . . . **V. ambigua** W. Kit.
2.* Plante cu tulpine foliate (*V. mirabilis* este la început fără tulpină).
6. Stipulĭ micĭ, ceĭ intermediĭ maĭ scurţĭ decât jumătatea peţiolilor frunḑelor.
7. Frunḑe distinct cordate, orĭ reniforme. Florĭ albastre. Pintenĭ albastri de 3 orĭ maĭ lungĭ decât apendiculiĭ caliceluĭ . . . . **V. sylvestris** Lam.

7.* Frunḑe la basă cordate oblong-ovate, acutiuscule. Florĭ violacee. Pintenĭ albĭ orĭ gălbiniĭ subduplu maĭ lungĭ decât apendiculiĭ caliceluĭ . . . . . V. canina L.

6.* Stipulĭ maĭ lungĭ decât peţioliĭ frunḑelor, orĭ cel puţin de jumătatea lungimeĭ acestor peţolĭ, toţĭ foliiformĭ.

8. Tulpina şi peţioliĭ frunḑelor uniserial-pĕrósă. Florile radicale complete cele de pe tulpină fără corolă . . . . . V. mirabilis L.

8.* Stipulĭ maĭ lungĭ decât peţioliĭ frunḑelor. V. elatior Fries.

8**. Stipuliĭ superiorĭ egal de lungĭ cu peţioliĭ frunḑelor . . . . . V. nemoralis Kutz. var. pubescens Uechtr. & Sint.

1. Rădăcină anuală.

9. Corolă maĭ mare decât calicele, de colóre violacee orĭ albastră, orĭ şi variŭ colorată . . . . . V. tricolor L.

9.* Corolă de lungimea caliceluĭ orĭ şi maĭ scurtă de colóre albă . . . . . V. arvensis Murr.

V. **odorata** L. (V. mirositóre. Vulg. *Toporaşĭ, Micşunele, Tămâióre, Viorele.) Plantă acaulă, cu stolonĭ elongaţĭ. Frunḑe lat-ovate, profund-cordate,* la stoloniĭ de véră reniform cordate. Stipulĭ ovat-lanceolaţĭ, acuţĭ, pe marginĭ deîmpreună cu fimbriile lor glabri, şi numaĭ la vîrf subciliaţĭ, fimbriile mult maĭ scurte decât diametrul transversal al stipulilor. Sepale obtuse. Pedunculĭ fructiferĭ prostraţĭ. Capsule globóse, pubescente. *Florĭ saturat-violacee,* petala impară la bază maĭ deschis violacee cu vine negre-violacee pe disc. ♃ Martie-Aprilie. Pretutindenea comună.

V. **alba** Bess. (V. albă). *Plantă acaulă. Frunḑe subtriangular-cordate,* deplin acuminate, sinul basilar profund—însă dilatat şi apert cordat. Frunḑele stolonilor de véră subtriangulare, angulul terminal abrupt-acuminat, ceĭ laterali rotundaţĭ, şi stoloniĭ de véră înflorind deodată cu planta maternă, pe când la *V. odorata* stoloniĭ apar după înflorirea planteĭ materne, şi numaĭ în anul următor produc florĭ. *Florĭ albe.* ♃ In stejerişul de pe coline la Cierkioĭ-Slava.

V. **hirta** L. (V. hirtă). *Plantă acaulă şi fără stolonĭ,* orĭ munită cu tulpine laterale, carĭ la urmă se transmută în stolonĭ scurţĭ. *Frunḑe* ovate orĭ oblong-ovate, *cele maĭ tardie profund cordate.* Stipuliĭ inferiorĭ ovaţĭ, ceĭ superiorĭ

lanceolaţĭ, toţĭ acuţĭ orĭ şi la însuşĭ vîrful lor obtuşĭ, deîmpreună cu fimbriile pe marginĭ glabre, *fimbriile maĭ scurte decât diametrul transversal al stipululuĭ.* Sepale obtuse. Pedunculiĭ fructiferĭ prostraţĭ. Capsule globóse, pubescente. Florĭ fără miros, maĭ adeseorĭ deschis violacee trăgênd puţin în colóre roşietică; provin însă şi cu colorĭ maĭ saturate. Frunḑele de primăvară sunt scurt ovate iară sinul basilar puţin aperte cordat, iară cele de vară sunt totdeauna oblong-ovate şi sinul basilar profund-cordat. ♃ Aprilie-Maiŭ. In păduri. Comună pretutindenĭ.

V. ambigua W. K. (V. ambiguă). *Plantă acaulă şi fără de stolonĭ. Frunḑele cu un sin* (basilar) *lat şi aperte cordate.* cele exterióre ovate, cele interióre oblong ovate. Stipulĭ lanceolaţĭ, atenuat-cuspidaţĭ, fimbriaţĭ, pe marginĭ glabri orĭ la vîrf numaĭ ciliaţĭ, *fimbriile neegale, cele maĭ lungĭ egal de lungĭ cu diametrul transversal al stipululuĭ.* Sepale obtuse. Pedunculĭ fructiferĭ prostraţĭ. Capsule ovate puberale. Florĭ albastre. ♃ Aprilie-Maiŭ. In păduri. Comun pretutindenea.

Observare.—Diferă de *V. hirta* prin frunḑile—chiar şi cele interióre—cu sinul lat-cordat, nu însă profund şi ângust-cordat.

V. sylvestris Lam. (V. de pădure). Tulpine procumbente orĭ ascendente, glabre orĭ subpubescente. *Frunḑe distinct cordate, ovate orĭ subreniforme, scurt acuminate,* cele inferióre obtuse. Peţiolĭ nearipaţĭ. Stipuliĭ intermediĭ aĭ tulpineĭ lanceolaţĭ-atenuaţĭ, fimbriaţĭ-serraţĭ, cu mult maĭ scurţĭ decât peţioliĭ. Sepale lanceolat-acuminate. Capsulă acută. *Florĭ deschis-albastre,* maĭ mult orĭ maĭ puţin trăgênd în colóre violacee. *Pintenĭ drepţĭ de 3 orĭ maĭ lungĭ decât apendiculiĭ caliceluĭ, de colórea coroleĭ.* ♃ Aprilie-Maiŭ. In păduri. Comună.

V. canina L. (V. canină.) *Tulpine procumbente orĭ ascendente,* glabre orĭ subpubescente. *Frunḑe de la basa cordată oblong-ovate, acutiuscule* (nu acuminate), cele inferióre obtuse. *Peţiolĭ nearipaţĭ. Stipuliĭ intermediĭ aĭ tulpineĭ* oblong-lanceolaţĭ, fimbriat-serraţĭ, *mult maĭ scurţĭ decât peţioliĭ.* Sepale ovat-lanceolate, atenuat-acute. Capsulă truncat-obtusă, apiculată. *Pintenĭ obtuşĭ, subduplu maĭ lungĭ decât apendiculiĭ caliceluĭ. Florĭ maĭ saturate violacee,*

pintenĭ albĭ, trăgênd în colóre gălbinie. ♃ Maiŭ-Iunie. Coline uscate, poenile din păduri şi tuferişurĭ. Comună.

V. **mirabilis** L. (V. minunată.) *Tulpină erectă, deodată cu peţiolii frunḑelor 1-serial pĕrósă. Frunḑe lat-cordate,* scurt-acuminate, crenulate, *cele inferióre subreniforme.* Stipulĭ oblong-lanceolaţĭ, acuminaţĭ şi ceĭ superiorĭ ciliaţĭ cu setule scurte, altcum de tot întregĭ orĭ subdenticulaţĭ. Florĭ munite cu corolă, subradicale. Corolă palid-roşietică orĭ lilacină. ♃ In pădurile umbróse. Comună pretutindenea.

V. **elatior** Fries.; *V. persicifolia* Schkuhr. (V. [loc alb]). *Tulpine erecte, în partea superióră deîmpreună cu frunḑele pubescente.* Frunḑe dela basă puţin cordate lanceolate. Peţiolĭ aripaţĭ. *Stipuliĭ tulpineĭ ceĭ mediĭ foliaceĭ, oblong-lanceolaţĭ, incis-dentaţĭ, maĭ lungĭ decât peţiolii.* Sepale acute. Pintenĭ egal de lungĭ cu apendiculiĭ caliceluĭ, orĭ şi ceva maĭ lungĭ. Florĭ marĭ, albastre orĭ lilacee, la basă maĭ palide. ♃ Maiŭ-Iunie. In regiunea silvatică, comună.

V. **nemoralis** Kutz. var. *pubescens* Uechtr. et Sint.; *V. canina* × *elatior.* [loc alb].

In păduri la Cincarova şi Teke.

V. **tricolor** L. (V. tricoloră. Vulg. [loc alb]). Frunḑe crenate, cele inferióre ovat-cordate. *Stipulĭ lirat-penatifiḑĭ,* lacinia medie crenată. Pintenĭ subduplu maĭ lungĭ decât apendiculiĭ caliceluĭ. Rădăcină simplă, anuală. Tulpine ascendente, ramificate. *Corolă maĭ mare decât calicele, violacee orĭ albastră,* variind cu colorĭ albe şi galbine, însă colórea galbină numaĭ la basa petaleĭ impare. ⊙ Maiŭ-Oct. Comun pretutindenĭ.

V. **arvensis** Murr.; *V. tricolor* β. *arvensis* Koch Synops. (V [loc alb]). Frunḑe crenate, cele inferióre ovat-cordate. *Stipulĭ lirat-penatifiḑĭ,* lacinia medie crenată. Pintenĭ subduplu maĭ lungĭ decât apendiculiĭ caliceluĭ. *Rădăcină simplă anuală.* Tulpine ascendente, ramificate. Corolă de *lungimea caliceluĭ orĭ şi maĭ scurtă,* albă, petalele superióre puţin atinse cu o colóre deschis-violacee. ⊙ In agriĭ, locurĭ cultivate. Comună.

Fam. IX.—RESEDACEE.

Florĭ hermafrodite, neregulate. Calice cu 4-8 sepale maĭ mult saŭ maĭ puţin inegale, libere saŭ puţin connate la basă,

persistente saŭ caduce. Corolă cu 4-8 petale libere, caduce, fórte inegale, formate de un solz membranos saŭ cărnos, munit pe spinare saŭ la vîrf de o lamă petaloidă maĭ mult saŭ maĭ puţin divisată, cele posterióre fórte marĭ, palmatipartite, cele anterióre fórte micĭ, întregĭ. Stamine 8-10, libere, deordinar dispuse pe 2 verticile, inserate pe un disc cărnos, hypogyn, nesimetric, cu mult maĭ desvoltat în partea posterióră decât în cea anterióră; antere biloculare, introrse. Stile 3-6 fórte scurte, stigmatifere la vîrf, maĭ rar stigmate sessile. Ovariŭ super, format din 3-4 carpele, unilocular, cu placente parietale, multiovulate, cu 3-6 carpele libere, verticilate, 1-2-ovulate. Fruct capsular, unilocular, polisperm, deschiḑêndu-se prin crăpăturĭ la vîrf, saŭ compus din 3-6 folicule, verticilate, monosperme, deschiḑêndu-se prin marginea lor internă. Seminţe reniforme, lipsite de albumen; embrion arcuat. Plante erbacee, anuale, bisanuale saŭ perene, cu frunḑe alterne, simple, întregĭ saŭ maĭ mult saŭ maĭ puţin divisate, lipsite de stipulĭ saŭ munite la basa lor de douĕ micĭ glande; florĭ în raceme spiciforme terminale.

Genul Reseda Tournef.

Reseda Tournef. (Resedă). Ovariŭ unilocular, format din 3-5 carpele; fruct capsular, unilocular, polysperm, coronat de 3-4 dinţĭ şi deschiḑêndu-se la vîrf prin 3-6 crĕpăturĭ.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Calice 4-partit. Florĭ gălbiniŭ-albe . . . . . **R. luteola** L.
1.* Calice 6-partit.
2. Frunḑe nedivise, orĭ 2-3 fide. Florĭ albineţe . . **R. inodora** Rchb.
2.* Frunḑele caulinare medie bipenatifide, cele superióre trifide. Florĭ gălbiniĭ . . . . . **R. lutea** L.

R. luteola L. (R. Luteolă. Vulg. [loc alb]). Frunḑe elongat-lanceolate, glabre, la basă 1-dentate. *Calice 4-partite.* Tulpină erectă. Petale gălbiniŭ-albe. Intre Tuzla şi Mangalia.

R. inodora Rchb.; *R. mediteranea* Schult. non L. (R. inodoră). Frunḑe oblong-lanceolate, acute, *nedivise orĭ bi-trifide. Pedicele maĭ lungĭ decât calicele. Calice 6-partit,* cel fructifer abia ceva maĭ mare, laciniĭ linear-cuneate, obtuse.

Capsule 6-angulare, trirostrate, pe angulĭ serrulat-scabre. Tulpină ramificată. *Petale albineţe.* In locurile stîncóse şi petróse de pe lângă Dunăre. Comună. ⊙ ♂ ♃.

R. lutea L. (R. galbină.) Frunḑe după configuraţiune triangulare, cele caulinare medie-bipinatifide, cele superióre trifide. *Pedicelĭ de lungimea calicelui. Calice 6-partit,* laciniĭ lineare. Tulpină difusă. *Petale verḑĭ-gălbiniĭ.* Florĭ în racemĭ elongaţĭ, laxĭ şi la vîrf acuţĭ. ⊙ ♂ ♃ Iulie-August. Fórte comună pretutindenea.

Variază:

β. *nutans* Boiss.

Maĭ rară.

γ. *brachycarpa* Uechtr & Sint.

In stepe stîncóse aprópe de Cerna.

Fam. X. — DROSERACEE.

Florĭ hermafrodite, regulate. Calice cu 5 sepale libere şi caduce, saŭ puţin connate la basă şi persistente. Corolă cu 5 petale libere, caduce saŭ marcescente în preflorescenţă imbricată saŭ conturnată. Stamine 5-10, libere, hypogine; antere biloculare, introrse saŭ extrorse. Stile 3-5, întregĭ saŭ bifide, saŭ aprópe nule; stigmate capitate. Ovariŭ super, unilocular, cu 3-5 placente parietale, multiovulate. Fruct capsular, unilocular, polisperm, deschiḑându-se în 3-5 valve, cu dehiscenţă loculicidă. Seminţe cu testa alveolat, rar tuberculos, adesea prelungit la cele douĕ extremităţĭ opuse în formă de aripă; albumen cărnos saŭ aprópe nul; embrion fórte mic. Plante erbacee, perene; frunḑe alterne saŭ dispuse în rosete radicale, simple, întregĭ, peţiolate, de ordinar lipite de stipulĭ, adesea acoperite de glande pedicelate, roşietice, cleióse, iritabile; florĭ în raceme scorpioide, terminale saŭ solitare la vîrful unor lungĭ peduncule axilare.

Genul Aldrovanda.

Aldrovanda Monti. (Aldrovandă.) Calice cu 5 sepale persistente. Petale 5, egale cu calicele, conivente. Stamine 5, hypogyne. Solḑĭ nectariferĭ *nulĭ.* Stile 5, *filiforme;* stigmate

obtuse. Capsulă globulósă, uniloculară, cu 5 valve loculicide. Florĭ *axilare, solitare.*

A. vesiculosa L. (A. vesiculósă.) Tulpină natantă, multiarticulată. Frunḑe verticilate, celulos-înflate. Peţiolĭ cuneiformĭ, la vîrf fimbriaţĭ, fimbriĭ setacee maĭ lungĭ decât lamina cochleariformă. Florĭ micĭ, albe, axilare, solitare, pedunculĭ maĭ lungĭ decât frunḑele. Fructe cernue. In ape stagnante natante. În bălţile şi locurile din regiunea Delteĭ Dunăreĭ. Fórte frecuentă.

Fam. XI. — FRANKENIACEE.

Florĭ hermafrodite, regulate. Calice gamosepal, tubulos, 4-5-fid, persistent cu lobĭ egalĭ. Corolă cu 4-5 petale hypogine, libere, cu unguiculă marginată membranósă egală cu tubul. Stamine 4-6, rar 5, hypogine; filamente îmbrăţişând ovariul şi persistente; antere introrse. Ovariŭ super, sessil, 3-4-quetru, unilocular, cu 3-4 placente parietale, filiforme, ovale pe 2 rênduri, ascendente, anatrope. Stil simplu; stigmate 3-4. Capsulă uniloculară cu 3-4 valve purtând placentele pe mijlocul lor; dehiscenţă loculicidă. Seminţe ascendente, cu testa coriaceŭ, scabre; umbilic basilar, continuat de rafeŭ filiform care se întinde dealungul seminţeĭ, până la chalaza apicală, umflată-mamilară. Albumen făinos. Embrion drept, central în albumen; radiculă scurtă, apropiată de umbilic. Plante [Loc alb.]

Genul Frankenia L.

Frankenia L. (Frankenie). Filamentele staminelor late, subulate. Stil filiform, tripartit, cu stigmate interne. Capsulă uniloculară, multiovulată, cu 3-5 valve seminifere la mijloc.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Tulpină erbacee. Ramurĭ pubescente . . . . . **F. pulverulenta** L.
1.* Tulpină fruticósă. Ramurĭ hispide . . . . . **F. hispida** Dc.

F. pulverulenta L. (F. pulverulentă.) *Tulpină erbacee,* prostrată, difusă. *Ramurĭ pubescente.* Frunḑe obovate, retuse saŭ obtuse, submucronate, pe faţa inferióră pulverulent-sub-

tomentóse. Peţiolĭ ciliaţĭ. *Florĭ axilare şi terminale subsolitare.* ⊙ In nĕsipurile maritime. Pe marginea mlaştinilor sărate în peninsula Kaleh, maĭ rară.

F. hispida Dc. (F. hispidă.) *Tulpină fruticósă,* suberectă. *Ramurĭ hispide.* Frunḑe verticilat-fasciculate, oblong-lineare, marginile revolute, patente, la basă subciliate. *Florĭ în corimbĭ îndesuiţĭ terminalĭ.* ♄ ♃. In nĕsipiurile maritime, salsuginóse. In locurile sărate litorale la lacul Sinie şi în peninsula Kalek.

Fam. XII.—POLYGALEE.

Florĭ ermafrodite, neregulate. Calice cu 5 sepale persistente, libere, fórte inegale; 3 exterióre erbacee, fórte micĭ, 2 interióre, laterale, petaloide, fórte marĭ *(aripĭ.)* Petale 3, inegale, connate cu filamentele staminelor într'un tub crĕpat, simulând o corolă gamopetală subbilabiată; petal anterióre, mare, canaliculat, cuculat, coprinḑênd staminele şi pistilul, munit pe spinare de o créstă laciniată *(carena);* petale laterale întregĭ, conivente. Stamine 8, hypogine cu filamente connate cu petalele într'un tub crĕpat pe partea posterióră; antere uniloculare, deschiḑêndu-se la vîrf printr'un por. Stil simplu, dilatat la vîrf în 2 lobĭ, bilabiaţĭ, stigmatiferĭ pe busa inferióră. Ovariŭ super, deordinar munit la basa sa de un disc hypogin, cu 2 loge, una anterióră, alta posterióră, uniovulate. Fruct capsular, comprimat' cu 2 loge monosperme, cu dehiscenţă loculicidă saŭ septicidă. Seminţe munite de o caronculă lobată; albumen cărnos. Plante perene erbacee saŭ subfrutescente la basă. Frunḑe simple, întregĭ, alterne, maĭ rar opuse, lipsite de stipulĭ. Florĭ în raceme terminale.

Genul Polygala Tournef.

Polygala Tournef. (Poligală). Capsulă fórte comprimată oblongă saŭ obovată, stirbată în formă de inimă la vîrf, încunjurată de o margine subţire maĭ mult saŭ maĭ puţin lată; seminţe cu caronculă 3-lobată.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Stipitele ovariuluĭ pe timpul înflorireĭ de 3-4 orĭ

maĭ lung decât ovariul . . . . . P. major Jacq.
1.* Stipitele ovariuluĭ pe timpul înflorireĭ subegal de lung cu ovariul.
2. Bracteele laterale de jumătate maĭ scurte decât pedicelele. Racemul la vîrf necomos . . . . . P. vulgaris L.
2.* Bracteele laterale de lungimea pedicelelor. Racemul la vîrf comos . . . . . P. comosa Schkuhr.

P. major Jacq. (P. mare. Vulg. [loc alb]). Florĭ cristate. Racemĭ terminalĭ multiflorĭ. Aripĭ eliptice cu 3 nervure, nervurele la vîrf conjuncte prin vinişóre oblice, cele laterale spre exterior vînóse, vinele ramificate şi areolar-anastomosante. *Stipitele ovariuluĭ pe timpul înfloririĭ de 3-4 orĭ maĭ lung decât ovariul.* Florĭ rosee. Bractee 3, dintre care 2 laterale maĭ lungĭ decât florile nedesvoltate, pentru care *vîrful racemuluĭ devine comos* (ca la *P. comosa* Schk.) ♃ Maiŭ-Iulie. Fîneţe şi coline uscate. Fórte comună în tótă Dobrogea.

P. vulgaris L. (P. comună. Vulg. [loc alb]). Florĭ cristate. Racemĭ terminalĭ multiflorĭ. Aripĭ eliptice orĭ ovate, trinervate, nervure conjuncte la vîrf cu o vînă oblice, cele laterale pe partea externă vînóse, vinele ramificate şi areolat-anostomosante. *Bracteele laterale de jumătate maĭ scurte decât pedicelele.* Stipitele ovariuluĭ pe timpul înflorireĭ subegal de lung cu ovariul. Frunţe lanceolate, cele infime eliptice, maĭ scurte. Florĭ albastre, rosee orĭ albe. ♃ Maiŭ-Iunie. Comună pretutindenea.

P. comosa Schk.; (loc alb). Florĭ cristate. Racemĭ terminalĭ multiflorĭ. Aripĭ eliptice, trinervate, nervure conjuncte la vîrf cu o vînă oblică, cele laterale pe partea externă vînóse, vinele ramificate, puţin areolat-anstomosante. Stipitele ovariuluĭ pe timpul înflorireĭ subegal de lung cu ovariul. *Bracteele laterale de lungimea pedicelelor.* Frunţe linear-lanceolate, cele inferióre eliptice, maĭ scurte. Florĭ rosee, arareorĭ albastre orĭ albe. Bracteele laterale sunt maĭ lung timp persistente şi *racemul este la vîrf comos,* fiind-că aceste bractee sunt maĭ lungĭ decât florile nedeschise. ♃ Maiŭ-Iunie. Comună pretutindenea.

Fam. XIII—CARYOPHYLLEE.

Florĭ ermafrodite, rar dioice prin abortare, regulate. Calice de ordinar persistent, cu 5, rar 4 sepale, libere saŭ con-

nate şi formând un tub elongat. Corolă cu 5, rar 4 petale libere, maĭ mult saŭ maĭ puţin unguiculate, în preflorescenţă imbricată saŭ răsucită, adesea munite în punctul de unire a limbuluĭ şi a unguiculeĭ de apendice al căror totalitate constitue coronula; rar petale nule prin abortare. Stamine libere, hypogyne, în numĕr egal saŭ dublu cu acela al petalelor, dispuse în 2 verticile, cel maĭ interior adesea puţin aderent de petale; antere biloculare, introrse. Stile 2-5 libere, stigmatifere pe faţa internă. Ovariŭ super, adesea purtat pe un prolongiment al axuluĭ *(gynophor)*, primitiv cu 2-5 loge multiovulate, devenind unilocular prin destrucţiunea despărţiturilor. Ovule inserate în unghiul logelor saŭ pe un placenta devenit liber şi central în urmă destrucţiuniĭ despărţiturilor. Fruct fórte rar indehiscent şi bacciform, deordinar capsular, unilocular, saŭ cu 2-5 loge incomplete, polysperme, rar oligosperme, deschiḑându-se prin valve saŭ prin dinţĭ în numĕr egal cu acela al stilelor saŭ duplu. Seminţe reniforme saŭ scutiforme, cu embrion anular şi periferic saŭ drept saŭ îndoit şi lateral; albumen făinos. Erburĭ anuale saŭ perene, rar plante subfrutescente la bază. Tulpine nodoróse-articulate. Frunḑe simple, opuse, lipsite de stipulĭ saŭ dilatate la bază în vaginule ce pot simula stipulĭ. Florĭ de ordinar în cime terminale.

Tribul I. Silenee. — Calice cu 5 sepale connate cel puţin în jumătatea lor inferióră formând un tub de ordinar elongat; petale 5, deordinar lung unguiculate; ovariŭ purtat pe un prolongiment al axuluĭ *(gynofor)*.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Stile 2.
2. Calice la bază pe partea externă cu squamule. Petale unguiculate . . . . . **Dianthus** L.
2.* Calice la bază fără squamule.
3. Petale cuneiforme . . . . . **Gypsophila** L.
3.* Petale unguiculate . . . . . **Saponaria** L.
1.* Stilĭ 3.
4. Fructul o bobiţă. Calice scurt campanulat . . . **Cucubalus** L.
4.* Fructul o capsulă. Calice tubulos orĭ ventricos. **Silene** L.
1.*** Stile 5.
5. Stigmat nepĕros. Petale maĭ lungĭ decât calicele.

6. Florĭ ermafrodite.
7. Plante glabre.
8. Petale nedivise. Capsulă semi-5-loculară. Tulpină numaĭ în partea superióră subnodură viscidă . . . **Vesicaria** Röhl.
8.* Petale până peste jumătate 4-fide. Capsulă 1-loculară . . . . . **Lychnis** Tournef.
7.* Plante tomentóse . . . . . **Agrostemma** L.
6. Florĭ dioice . . . . . **Melandrium** Röhl.
5.* Stigmat glandulos-pĕros. Petale maĭ scurte decât laciniile fórte lungĭ ale caliceluĭ . . . . . **Githago** Desf.

Genul Dianthus L.

Dianthus L. (Garofă.) Calice tubulos-cilindric, cu 5 dinţĭ muniţĭ la basă de un calicul format din 2-6 bractee imbricate, petale lung unguiculate, cu limb emarginat, dentat saŭ frangiat, munit de o coronulă; stamine 10; stile 2; capsulă deschiḑêndu-se prin 4 dinţĭ; seminţe scutiforme.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Florĭ fasciculate orĭ capitate.
2. Florĭ indesuit-capitate. Squamula caliceluĭ ca şi ale involucruluĭ. pelucid-membranacee, cele intime fórte obtuse, maĭ lungĭ decât calicele şi înfăşurând pe acesta. Florĭ micĭ. Tulpină glabră . . . . . **D. prolifer** L.
2.* Florĭ fasciculate.
3. Vaginele frunzelor subegal de lungĭ cu lăţimea frunzeĭ.
4. Florĭ fasciculate. Squamele caliceluĭ erbacee, lanceolat-subulate, deîmpreună cu bracteele hirsute . . . . . **D. Armeria** L.
4.* Florĭ indesuit-fasciculate. Squamele caliceluĭ erbacee, ovat-subulate, deîmpreună cu bracteele şi cu tulpina pubescent-scabre . . . **D. Pseudarmeria** M. B.
4.** Florĭ maĭ indesuit-fasciculate. Squamele caliceluĭ coriace, ovate deîmpreună cu bracteele glabre . . . . . **D. collinus** W. K. var.
2.** Florĭ capitate.
3.* Vaginele frunzelor de 2-4 orĭ maĭ lungĭ decât lăţimea frunzeĭ.
5. Dinţiĭ caliceluĭ acuţĭ.
6. Squamele caliceluĭ obovate, fórte obtuse, subulat-aristate. Squamele involucruluĭ (bracteele) fórte late. Vagina frunḑelor supreme

ventricosă . . . . . **D. capitatus** Dc.
6.* Squamele caliceluĭ ovate, acuminate, orĭ acute. Squamele involucruluĭ dela basa ovată lung acuminate. Plantă înaltă, glaucescent-pruinósă. Frunḑe de timpuriŭ flaccide . . . . **D. giganteus** d'Urv.
5.* Dinţiĭ caliceluĭ fórte obtusĭ. Squamele caliceluĭ coriace, ovate orĭ oblonge, obtuse orĭ truncate, mucronate şi scurt aristate . . . **D. polymorphus** M. B.
1.* Florĭ solitare orĭ fasciculate, lung pedunculate. Squamele caliceluĭ ovate, fórte scurte, orĭ mucronate . . . . . **D. leptopetalus** Willd.
[loc alb] . . . . . **D. nardiformis** Janka

D. prolifer L.; *Tunica prolifera* Scop.; *Kohlrauschia prolifera* Kunth. (D. prolifer). *Florĭ indesuit-capitate. Squamele involucruluĭ 6 pelucid-membranacee, scarióse,* eliptice, cele douĕ exterióre de jumătate maĭ scurte, mucronate, cele intime fórte obtuse maĭ lungĭ decât calicele. Squamele caliceluĭ conforme cu cele ale involucruluĭ înfăşură calicele *Tulpină glabră.* Seminţe netede. Petale emarginate, nebarbulate, lamina acestora de jumătate cât unguicala. ⊙ Iulie In fîneţile nĕsipóse, coline sterile. Comun pretutindenĭ.

D. Armeria L.; *D. hirtus* Lam. non Vill. (D. Armeria). *Florĭ fasciculate. Squamele caliceluĭ* deodată cu bracteele lanceolat-*subulate, erbacee,* subegal de lungĭ cu tubul, *hirsute.* Frunze linear-atenuate, la vîrf obtusiuscule, deîmpreună cu tulpina pubescente. Petale de colóre roşie deschisă, cu puncte roşiĭ maĭ întunecate. ♂ Iulie-August. Fórte comun în fîneţele din păduri şi pe marginea pădurilor şi a tuferişurilor.

D. Pseudarmeria M. B. (D. Pseudarmeria.) *Florĭ indesuit-fasciculate. Squamele caliceluĭ* ovat-subulate de lungimea tubuluĭ, deîmpreună cu frunḑele linear-subulate şi cu tulpina *pubescent-scabre.* ⊙ In locurĭ uscate şi petróse. Gavgagia, Hîrşova, Grópa-Ciobanuluĭ, între Medgidia şi Cernavoda, Akpunar, etc.

Observare. — Se distinge de *D. Armeria* L. prin florile indesuit-fasciculate, prin forma squamelor caliceluĭ şi prln scabriţia tuturor părţilor planteĭ.

D. collinus W. K. var. [loc alb.] *Florĭ agregate în fasciculĭ maĭ indesuiţĭ.* Frunḑe ângust-lanceolate, la ambele capete atenuate, cu 5 nervure longitudinale. *Squamele cali-*

celuĭ ovate, nervate, *abrupt acuminate*, maĭ scurte decât tubul caliceluĭ. *Vaginele frunzelor subegal de lungĭ cu lăţimea frunzeĭ.* Petale rotundate de colóre saturat-roşie. Fórte comun pretutindenea.

D. capitatus Dc. [loc alb.] (D. capitat. Vulg. *Garofiţă).* Florĭ în capitulĭ terminalĭ multiflorĭ. *Squamele caliceluĭ coriacee, verdiŭ-albe,* albestriŭ-pruinóse, *obovate, fórte obtuse, subulat aristate,* la vîrf şi pe marginĭ purpurascente aprópe de jumătate cât tubul caliceluĭ de lungĭ. *Squamele* involucruluĭ fórte late, subconforme. Frunze lineare, cele *supreme la basă lanceolat-dilatate.* Vaginele frunzelor de 4 orĭ maĭ lungĭ decât lăţimea frunzeĭ, *vagina supremă ventricósă.* Plantă glaucescentă. Coline erbóse. Comună în Dobrogea, în Deltă rar. Munţiĭ dintre Grecĭ şi Măcin, etc.

Variază:

β. *minor* Boiss.

In locurile nĕsipóse de pe malul măreĭ în penins. Kaleh şi Kocia-Kuciuc.

D. giganteus d'Urville; *D. atrorubens* Jacq. non All.; *D. glaucophyllus* Rchb. non Horn.; *D. banaticus* Boiss. Fl. or. non Heuff. *D. pruinosus* Janka. (D. giganteŭ.) *Plantă înaltă, pruinósă şi de colóre glaucă.* Frunze lineare, cu 5-7 nervure, cele caulinare maĭ late decât ale inovaţiunilor, pruinóse şi *în grabă flaccide; vagine subventricóse de 2-4 orĭ maĭ lungĭ decât lăţimea frunzeĭ. Florĭ în capitulĭ multiflorĭ terminalĭ. Squamele caliceluĭ* netede, coriacee, de jumătatea lungimeĭ caliceluĭ. Bracteele dela basa obovată fórte lung acuminate, subdistante, de lungimea capitululuĭ. Lamina petalelor de colóre sanguineŭ-purpurie aprópe de 2 orĭ maĭ scurtă decât unguicula dentată. Calicele în partea inferióră verduĭ, detrecênd în partea superióră în colóre brună-lilacină, dinţiĭ acuţĭ. ♃ In fîneţele din tuferişurĭ şi păduri. Fórte comun pretutindenea.

D. polymorphus M. B.; *D. dintinus* Kit. in Schult. Oesterr. Fl. şi Addit. non Rchb. Icon. care aparţine la *D. atrorubens* All. (D. polimorf.) Florĭ în capitulĭ terminalĭ, ce conţin puţine florĭ. *Squamele involucruluĭ şi ale caliceluĭ coriacee, de colóre straminee,* ovate, orĭ oblonge, obtuse saŭ truncate, mucronate, orĭ şi scurt aristate, duplu maĭ scurte

decât calicele. *Dinţii caliceluĭ fórte obtusĭ.* Lamina petalelor duplu maĭ scurtă decât unguicula. Frunzele tóte lineare. Vaginele frunzelor de 3-4 orĭ maĭ lungĭ decât lăţimea frunzeĭ. Calice palid-verde, orĭ purpurascinte. Corola palid-purpurie. In locurile nĕsipóse din regiunea littoree în Deltă la Kara-Orman şi în peninsula Kaleh.

D. leptopetalus Willd. [loc alb.] Tulpină erectă, ramificată. Frunze lineare, cele inferióre elongate. *Florĭ solitare* orĭ *paniculate,* lung pedunculate. Squamele caliceluĭ subpatru, ovate, fórte scurte, acute orĭ mucronate. Calicele fórte lung, tot striat spre vîrf maĭ constrîns. Lamina petalelor oblongă, angustă, subîntrégă. Tulpina în partea inferióră deîmpreună cu frunzele inferióre, glabre, orĭ şi maĭ mult orĭ maĭ puţin indesuit-tomentóse. In fîneţele din stepe şi de pe coline, locurĭ campestre. Fórte comun în tótă Dobrogea.

D. nardiformis Janka. [Loc alb.]

In locurile stîncóse din munţĭ, Grecĭ, Nicoliţel, Cermet, Ienisala, la Başkioĭ pe Sepeljin, Mangalia, Akpunar, etc.

Genul Gypsophila L.

Gypsophila L. (Gipsofilă.) Calice tubulos-pentagonal, cu 5 dinţĭ, lipsit de calicul; petale maĭ mult saŭ maĭ puţin unguiculate, cu limb trunchiat, emarginat saŭ dentat, lipsit de coronulă; stamine 10; stile 2; capsulă deschiḑêndu-se la vîrf prin 4 dinţĭ; seminţe reniforme saŭ subglobulóse.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Petale purpuriĭ . . . . . **G. trichotoma** Wend.
1.* Petale albe.
2. Florĭ în cime brachiat-paniculate şi fórte efuse (rĕspândite) . . . . . **G. paniculata** L.
2.* Florĭ în capituli globoşĭ, terminalĭ . . . . . **G. glomerata** Pall.

G. trichotoma Wenderr. [Loc alb.] (G. trichotomă.) Plantă multicaulă, în partea inferióră glandulos-pubescentă orĭ şi peste tot glabră. Tulpine decumbent-asurginte, îngroşate rĕspândit şi brachiat-paniculate. Ramurĭ compresiuscule. Frunḑe ovat-oblonge, saŭ numaĭ oblonge, obtusiuscule orĭ acute. *Cymele florilor* de tot glabre, *fórte copióse, decom-*

posit-brachiat-paniculate şi fórte rĕspândite. Bracteolele suberbăcee, acute. Pedicele inferióre de 2-4 orĭ, ceĭ supremĭ de $1^1/_2$-2 orĭ maĭ lungĭ decât corola. Calice cu 5 nervure verdiĭ, negru-verdĭ orĭ şi purpuriĭ, laciniile fórte obtuse. *Petale* obovat-oblonge, de $1^1/_2$-2 orĭ maĭ lungĭ decât calicele, *pe partea externă* (inferióră) *de colóre saturat-purpurie.* ♃ Iunie-Iulie. In regiunĭ muntóse, în dunele dela Constanţa, Tuzla, etc.

G. paniculata L. [loc alb.] (G. paniculată.) Plantă multicaulă. Tulpinele dela basă începênd fórte ramificate, în partea inferióră hirte. *Panicula fórte rĕspândită, laxă, glabră.* Calice peloiform-campanulat, profund 5-fid, *laciniile subrotund-ovate, fórte acute,* drepte, cu o strie dorsală, care se perde înaintea vîrfuluĭ. Frunze lanceolate, fórte acute, multinervate. Rădăcină îngroşată, fórte lungă. Pedicele de 2-3 orĭ maĭ lungĭ decât calicele. Petale de $1^1/_2$-2 orĭ maĭ lungĭ decât calicele, spatulat-lineare orĭ oblonge, *albe.* ♃ Iulie. Intre Grópa-Ciobanuluĭ şi Hîrşova; în Delta Dunăreĭ, fórte comun în nĕsipul de pe malul măreĭ în insula Leti.

G. glomerata Pall. [loc alb.] (G. glomerata.) *Plante de colóre glaucă.* Tulpine erecte, simple, orĭ de la basă virgat-ramificate, *ramurĭ* fără frunze, subpaniculate, patule, *glandulos-viscidule.* Bractee coriacee, naviculare, acuminate, alipite. Frunze lineare, triangulare, cele infime grămădite, elongate. *Capituliĭ florilor terminalĭ, subgloboşĭ, compacţĭ,* solitarĭ, orĭ câte 2-3 fastigiaţĭ, cu bractee subcoriacee, lat-ovate, cuspidate, alipite. Bracteole conforme, de tot întregĭ, scarióse. Nervura dorsală a laciinilor lanceolate ale caliceluĭ purpurie. *Petale* cuneat-lineare, de 2 orĭ maĭ lungĭ decât calicele, *albe.* ♃ Pe colinele dintre Medgidia şi Cernavoda; la apele minerale dela Mangalia, între Grópa-Ciobanuluĭ şi Hîrşova, între Măcin şi Tulcea, între Mahmudia şi Dunĕvet, etc.

Genul Saponaria L.

Saponaria L. (Saponarie.) Calice tubulos-cilindric, cu 5 dinţĭ, lipsit de calicul; petale lung unguiculate, cu limb trunchiat saŭ emarginat, munit de o coronulă; stamine 10; stile 2; capsulă deschidêndu-se la vîrf prin 4 dinţĭ; seminţe reniforme.

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITATEA BUCUREȘTI

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Calice rotund. Petale coronate . . . . . S. officinalis L.
1.* Calice aripat-angulat. Petale nude (fără coronulă). S. Vaccaria L.

S. officinalis L. (S. oficinală. Vulg. *Soponu-cailor, Soponel). Florĭ fasciculat agregate. Calice cilindriform, glabru. Petale* retuse, *coronate.* Tulpină erectă. Fruze oblong-eliptice. *Rădăcină repentă,* articulată. Florĭ de colóre deschis-rosacee, arare-orĭ albă. ♃ Iunie-Iulie. Comună pretutindenĭ.

S. Vaccaria L; *S. rubra* Lam.; *Vaccaria pyramidalis* Flor. d. Watt.; *V. vulgaris* Host.; *Gypsophila Vaccaria* Sm. (S. Vacaria. Vulg. [loc alb]). *Florĭ lax-corymbóse. Calice aripat-cugulat. Petale* crenulate, *nude,* de colóre rosee, puţin maĭ lungĭ decât calicele. Tulpină erectă, de tot glabră. Frunze lanceolate, la basă concrescute. Calice alburiŭ cu angulĭ verdĭ. ⊙ Iunie-Iulie. Comun pretutindenĭ.

Genul Cucubalus Tournef.

Cucubalus Tournef. (Cucubal.) Calice campanulat, cu 5 lobĭ, lipsit de calicul; petale unguiculate, cu limb bifid, munit de o coronulă; stamine 10; stile 3; fruct bacciform, indehiscent, 3-locular, seminţe reniforme.

C. bacciferus L.; *C. baccifer* Gaertn.; *C. horizontalis* Mönch.; *Silene baccifera* Roth.; *Scribaea baccifera* Flor. d. Wett.; *Lychnanthus scandens* Gmel.; *Lychnis baccifera* Scop. (C. baccifer. Vulg. *Guşa porumbuluĭ.)* Tulpină scandentă, până la 1.50 m. înaltă, cu perĭ reversĭ. Ramurĭ patente. Frunze opuse, scurt peţiolate, ovate orĭ oblong-lanceolate, pe marginĭ întregĭ, pe faţa superióră glandulos-scabre, pe cea inferióră cu perĭ disparsĭ. Florĭ axilare şi terminale, nutante. Calice larg-campanulat, *la maturitate inflat.* Petale semibifide, albe-verdiĭ. Bobiţe negre, globóse. Seminţe negre. ♃ Iunie-Iulie. In locurĭ umede din tuferişurĭ şi pădurĭ. Comun chiar şi în Delta Dunăreĭ în insula Leti.

Genul Silene L

Silene L. (Silenă.) Calice tubulos, cilindric saŭ maĭ mult saŭ maĭ puţin umflat-vesiculos la maturitate, cu 5 dinţĭ,

lipsit de calicul, petale lung-unguiculate, cu limb întreg saŭ maĭ adesea bifid, de ordinar munit şi maĭ rar lipsit de coronulă; stamine 10; stile 3; capsulă deschiḑêndu-se la vîrf prin 6 dinţĭ; seminţe reniforme.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Calice inflat, 20-30 striat. Carpofor scurt.
2. Inflorescenţa corimbósă, orĭ corymbos-paniculată.
3. Calice vînos-reticulat. Dinţiĭ caliceluĭ scurţĭ.
4. Carpofor de jumătate atât lung cât capsula ovată şi maĭ scurtă decât calicele. Petale albe . . . . . **S. inflata** Smith?
4.* Carpofor mult maĭ scurt decât capsula conică şi maĭ lungă decêt calicele. Petale sanguinee . . . . . **S. Cserei** Bmgt.
4.** Carpofor mult maĭ scurt decât capsula ovată-eliptică şi maĭ lungă decât calicele. Petale albe . . . . . **S. saponariaefolia** Sch.
3.* Calice nu vînos-reticulat. Dinţiĭ caliceluĭ dela basa maĭ lată subulaţĭ şl fórte acuţĭ, fórte lungĭ . . . . . **S. conica** L.
1.* Calice 10-striat.
5. Carpofor maĭ scurt decât capsula, uneorĭ subnul.
6. Petale bifide.
7. Petale pĕróse.
8. Petale la gât retus-coronate. Plantă pubescentă **S dichotoma** Ehrh.
8.* Petale la gât coronate. Plantă pubescentă, în partea superióră viscósă . . . . . **S. viridiflora** L.
8.** Petale la gât denudate. Plantă viscos vilósă **S. viscosa** Pers.
7.* Plantă glabră. Petale bifide, la gât coronate **S. chlorantha** Ehrh
6.* Petale nedivise şi la gât denudate . . . . . **S. Otites** Smith.
5.* Carpofor aprópe egal de lung cu capsula (nu maĭ lung.)
9. Petale la gât coronate, 2 fide.
10. Calice glandulos-pĕros . . . . . **S. supina** M. B.
10.* Calice hirsut . . . . . **S. pontica** Brandza.
10** Calice glabru . . . . . **S. longiflora** Ehrh.
9.* Petale la gât denudate, 2-fide.
11. Calice pubescent . . . . . **S. multiflora** Pers.
11.* Calice glabru . . . . . **S. italica** Pers.
5.** Carpofor maĭ lung decât capsula. Petale 2-fide, denudate. Calice glabru . . . . . **S nemoralis** W. K.
1.* Inflorescenţă în panicule terminale, indesuit-fasciculate, multiflore.

12. Petale emarginate. Articuliĭ superiorĭ aĭ tulpineĭ viscoşŭ-anelat . . . . . S. **Armeria** L.
12.* Petale neemarginate. Plantă de tot glabră. [loc alb] S. **compacta** Fisch. S. **exaltata** Friv.

S. **inflata** Smith? [Loc alb.] Paniculă terminală dichotomă. Florĭ în axila ramurilor şi terminale. *Calice ovat, inflat, multistriat, reticulat-vînos şi glabru,* dinţiĭ seĭ ovaţĭ, acuţĭ. *Lamina petalelor bipartită, la basă bituberculată.* Frunze eliptice orĭ lanceolate, acuminate. *Florĭ albe.* Carpofor dejumătate atât de lung cât capsula. Plantă polygamă dioică.

S. **Cserei** Bmgt. [Loc alb.] Frunze cartilagineŭ-marginate. Paniculă elongată, dichotomă. Florĭ în axila ramurilor, şi terminale. *Calice ovat,* inflat, multistriat, reticulat-vînos, glabru, dinţiĭ lat-ovaţĭ, acuţĭ. Pedunculiĭ fructiferĭ incurbat-ascendenţĭ. Lamina petalelor 2-fidă, gâtul 2-dentat. Capsulă conică, mult maĭ lungă decât carpoforul şi maĭ lungă şi decât calicele. *Petalele de colóre sanguinee,* iar unguiculele albe. ♃ Iunie-Iulie. Pe vîrful munteluĭ Suluc, între Grecĭ şi Măcin.

S. **saponariaefolia** Schott. [Loc alb.] (S. cu frunze de Saponaria.) Frunze amplexicaule, eliptice orĭ oblonge. Paniculă bipartită, subdichotomă. Ramurile primare elongate, ale ramurelelor unul elongat, altul abreviat orĭ şi abortient. Florĭ în axila ramurelor şi terminale. *Calice eliptic,* inflat, multistriat, reticulat-vînos, glabru, dinţiĭ ovaţĭ; obtusĭ, fructiferĭ erecţĭ. Lamina petalelor profund bipartită, gâtul 2-dentat. Capsula ovat-eliptică, de 3-4 maĭ lungă decât carpoforul şi maĭ lungă şi decât calicele. *Petale albe.* ♃ Iunie-August. In munţiĭ stîncoşĭ, pe marginea pădurilor, fórte comună.

S. **conica** L. [Loc alb.] (S. conică.) *Tulpină sur-pubescentă,* în partea superióră dichotomă. Florĭ în axila ramurilor şi terminale. *Calice 30-striat, la basă umbilicat,* dinţiĭ sĕĭ subulaţĭ, acutissimĭ. *Petale obcordate, la gât coronate.* Capsula oblong-ovată. Frunze lanceolate. Florĭ rosee. Carpofor fórte scurt. ⊙ Iunie-Iulie. In stepe şi prin drumul de pe ţĕrmul măreĭ, fórte comun; dunele dela Mamaia, stepa dintre Periclia şi Gargalîk, etc.

S. **dichotoma** Ehrh.; *S. membranacea* Poir. (S. dichotomă.) Racemĭ terminalĭ, geminaţĭ, multiflorĭ. *Florĭ alterne.* Calice

tubulos, subventricos, 10-striat, fără vine, hirsut, pe timpul înfloriреї, deodată cu pedicelele fórte scurt, plecat, iară pe timpul fructificăreї ovat-oblong şi erect, dinţiї sĕї ovaţĭ, acuţĭ. *Petale peste jumătate bifide, retus-coronate.* Frunze eliptic-lanceolate, acuminate, cele infime spatulate. Florĭ albe. Carpofor numaĭ $^1/_3$ cât capsula. Tulpină erectă, dichotomă, pubescentă. ♂ Maiŭ-Iulie. Comună pretutindenĭ.

S. viridiflora L. [Loc alb.] *Plantă pubescentă, în partea superióră viscósă.* Cymă paniculeformă, erectă, laxă. Ramurĭ opuse, elongate, 1-3-flore, florĭ nutante orì erecte. Calice subcilindriform, 10-striat, glandulos-pubescent, dinţiĭ seĭ acuţĭ. *Petale bifide, la gât coronate.* Carpofor mult maĭ scurt decât capsula. Frunzele inferióre oblonge, în peţiol decurente, *cele superióre* ovale orĭ subrotund-ovale, sessile. Petale marĭ. verḑiĭ. ♃ In fîneţele din păduri. Comună.

S. viscosa Pers.; *Cucubalus viscosus* Pers. (S. viscósă. Vulg. [Loc alb]). *Plantă viscos-vilósă.* Racem verticilat. Pedunculĭ opuşĭ, 1-3-florĭ. Calice cilindriform, la mijloc subventricos, dinţiĭ seĭ obtusĭ. *Petale bifide denudate* (fără coronulă.) *Frunze undulate.* Florĭ albe. ♂ Iunie-Iulie. In Delta Dunăreĭ pe colinele nĕsipóse dela Kara-Orman.

S. chlorantha Ehrh.; *Cucubalus chloranthus* Willd. (S. chlorantă). *Planta glabră. Racem unilateral.* Ramurĭ opuse, 1-3-flore. *Florĭ pe timpul înfloriреї nutante.* Calice tubulos, sub-claveform, dinţiĭ seĭ obtusĭ. *Petale* bifide, *la gât coronate.* Frunzele inferióre linear-lanceolate, în peţiol atenuate. Tulpină subnudă. Florĭ galbine-verḑĭ. Carpofor de 4 orĭ maĭ scurt decât capsula. ♃ Iulie-August. In fîneţele din păduri, Comună pretutindenea.

S. Otites Smith.; *Cucubalus Otites* L.; C. *parviflorus* Lamnon Ehrh. (S. [Loc alb]). Ramurile paniculeĭ opuse, verticilat-racemóse, verticilĭ multiflorĭ, porrecţĭ. Calice tubulos-campanulat, deîmpreună cu panicula glabru, dinţiĭ sĕĭ obtusĭ. *Petale lineare, nedivise, denudate* (fără coronulă.) Frunze obovat-lanceolate. Florĭ micĭ de colóre verḑie, pe pedunculĭ filiformĭ erecte. Carpofor aprópe nul. Stamine exserte. Antere albe. Plantă polygamă-dioică. ♃ Maiŭ-Iulie. Locurĭ uscate şi nĕsipóse. Fórte comun pretutindenĭ.

Variază:

β. *macrophylla* Otth.

S. supina M. B. [Loc alb.] *Plantă pubescent-hirtă.* Florĭ racemos-paniculate, erecte. Pedunculĭ subalternĭ, 1-3-florĭ. *Calice fructifer lung, clavat-cilindriform, glandulos-pĕros, 10-striat,* dinţiĭ seĭ oblongĭ, obtusiusculĭ. Petale la gât coronate. Lamina petalelor bifidă, laciniĭ oblonge. Capsula ovată subegal de lungă cu carpoforul. Frunze lineare, orĭ oblong-lineare. *Tulpine la basă fórte ramificate.* ♃ Iunie. Prin locurile stîncóse, în munţiĭ dintre Grecĭ şi Măcin.

S. pontica Brandza. (S. pontică.) *Plantă suriŭ-pubescentă.* Inflorescenta racemos-paniculată, erectă, laxă, ramurĭ opuse, cam scurte, 1-3-flore, florĭ porrecte orĭ subnutante. *Calice hirsut,* claveform, 10-striat, dinţiĭ seĭ obtusĭ. Petale bifide, la gât coronate. Carpofor maĭ egal de lung cu capsula. Frunze micĭ (dela 8-17$^{m}/_{m}$ lungĭ), obovat-oblonge, eliptice, până lanceolate, în peţiol atenuate, cele intermedie maĭ marĭ, cele infime şi supreme maĭ micĭ, pe ambele feţe pubescente, la basă ciliolate. Tulpină dichotom ramificată, ramurele cele maĭ multe floriĭere, cele sterile maĭ scurte la vîrful lor indesuit foliate. *Rădăcină* perenală, îngroşată, *lemnósă,* oblică, orĭ orisontală, *multicaulă.* ♃ Fórte comună în dunele de pe ţĕrmul măreĭ, cu deosebire la Mamaia şi spre Tuzla.

S. longiflora Ehrh. [Loc alb.] *Plantă glabrescentă. Racemul un verticil falş.* Pedunculĭ opuşĭ subuniflorĭ. Florĭ erecte. *Calice* elongat-claveform, 10-striat, *de tot glabru,* dinţiĭ sĕĭ acuţĭ. *Petale bifide, la gât coronate.* Carpofor egal de lung cu capsula orĭ şi puţin maĭ lung. *Frunze neundulate,* cele inferióre obvers-lanceolate, cele superióre linear-lanceolate, sessile. Petale marĭ, pe partea superióră palid verdiĭ, pe cea inferióră livid-plumbee. ♃ Iunie. In stepele din regiunea australă. Intre Gargalîk şi Kara Nasib, etc.

S. multiflora Pers.; *Cucubalus multiflorus* Ehrh. (S. multifloră). *Plantă velutin pubescentă, nu viscósă. Racemul un verticil falş.* Pedunculĭ opuşĭ, 1-3-florĭ, une-orĭ şi multiflorĭ. Florĭ erecte, orĭ orizontale. Calice claveform, 10-striat, *pubescent, dinţiĭ sĕĭ obtusĭ. Petale* bifide, denudate (fără coronulă). Carpofor egal de lung cu capsula. *Frunze neundulate,* cele inferióre oblong-cuneate, în peţiol-atenuate, *cele superióre obvers lanceolate orĭ lineare,* sessile. Petale marĭ

verdiŭ-albe. Maiŭ-Iunie. In fînețele umede din insula S-t. George, pe lângă Kara-Orman.

S. italica Pers. [Loc alb.] Plantă pubescentă. Paniculă erectă, laxă. Ramurĭ opuse trichotome, viscos-anelate, tri-multiflore, florĭ porrecte. Calice claveform, dințĭ obtusĭ. Petale bifide, denudate. Frunze la basă ciliate, cele inferióre spatulat-lanceolate, în pețiol decurente. Petale deasupra albe, dedesubt cu vine de colóre deschis-vînătă, plumbeă și verde. *Carpofor egal de lung cu capsula eliptică.* In păduri: la Cocoș, între Cincarova și Bașkioĭ, la Grecĭ pe Țuțuiatu, la Alibeikioĭ pe Consul, Țiganca, Tristeiŭ, etc.

S. nemoralis W. K. [Loc alb.] Plantă pubescentă. Paniculă erectă, cam indesuită. Ramurĭ opuse, trichotome, viscos-anelate, tri-multifloră. Florĭ porrecte. Calice claveform, dințiĭ obtusĭ. Petale bifide, denudate (necoronate). *Frunze la basă barbulat-ciliate, cele inferióre subrotund-eliptice,* în pețiol decurente, cele superióre spre basă pe marginĭ lanat-barbulate. Paniculă maĭ scurtă. *Carpofor maĭ lung decât capsula.* ♃ Iunie-Iulie. In pădurile muntóse: Cocoș, Țiganca, Consul, la Greci pe Țuțuiatu.

Observare.—Se distinge de *S. italica* Pers. cu deosebire prin frunzele radicale și tulpinile inferióre, ce sunt maĭ late și deodată cu cele superióre la basă barbulat-ciliate, și prin carpoforul maĭ lnng decât capsula.

S. Armeria L. [Loc alb.] (S. Armerie). *Plantă de tot glabră. Articuliĭ superiorĭ aĭ tulpineĭ viscos-anelațĭ.* Paniculele terminale indesuit-fasciculate, multiflore. Calice tubulos-clavat, 10-striat, dințiĭ sĕĭ ovațĭ, obtusĭ. *Petale nedivise* emarginate, acute, coronate. Frunze ovate. Florĭ rosee. Carpofor de lungimea capsuleĭ orĭ și maĭ lung. ⊙ Iulie-August. In declivitățile munteluĭ Krasny mort.

S. compacta Fisch. [Loc alb.] (S. compactă.) Plantă bienală (orĭ perenală?), de tot glabră. Florĭ fórte indesuit-fasciculate. Calice cilindraceŭ-claveform, de tot glabru, dințiĭ ovațĭ, obtusĭ. *Petale la gât coronate,* lamina întrégă. Capsula egal de lungă cu carpoforul, orĭ puțin maĭ scurtă. Frunze ovate orĭ oblonge, cele supreme subcordate. ♂ Iunie-August. Pe vîrful munteluĭ Suluc, între Grecĭ și Măcin și în alțĭ munțĭ stîncoșĭ precum pe muntele Consul de lângă Alibeikioĭ.

Observare. — Diferă de *S. Armeria* L., cu deosebire prin inflorescenţa mult maĭ compactă, prin florile maĭ lungĭ, prin petalele întregĭ (nu emarginate) şi prin rădăcină bienală (orĭ perenală?) nu anuală ca la *S. Armeria* L.

S. exaltata Friv. [Loc alb.]

Agrostemma L. (Agrostemă.) Calice tubulos, maĭ mult saŭ maĭ puţin umflat la maturitate, cu 5 divisiunĭ lineare maĭ lungĭ decât tubul; petale lung unguiculate, cu limb trunchiat, lipsit de coronulă; stamine 10; stile 5, alternisepale; capsulă deschiḑêndu-se prin 5 dinţĭ.

A. Coronaria L. *A. Flos Jovis* Poll.; *Lychnis Coronaria* Lam.; *Coronaria tomentosa* L. hort. Upsal. (A. Coronaria. Vulg. *Curcubeŭ*, [loc alb]). Capsula 1-loculară. Petale nedivise, coronate. *Frunzele deîmpreună cu tulpina indesuit tomentòse.* Pedunculĭ mult maĭ lungĭ decât calicele. Tulpine maĭ multe din o rădăcină, în partea superióră ramificate. Petale velutine, purpuriĭ-roşiĭ, obovate, retuse orĭ emarginate. Florĭ marĭ. ♂ Maiŭ-Iulie. Pe marginea pădurilor şi prin poene. Fórte comun pretutindenĭ.

Lychnis Tournef. (Lichnidă). Calice tubulos, după aceea ovoid, cu 5 dinţĭ scurţĭ, lipsit de calicul; petale lung unguiculate cu limb întreg, stirbat saŭ profund divisat, munit de o coronulă; stamine 10; stile 5, opositipetale; capsulă deschiḑêndu-se la vîrf prin 5 dinţĭ.

L. Flos cuculi L. [Loc. alb.] Capsulă 1-loculară, dehiscentă prin 5 dinţĭ. *Petale peste jumătatea lor 4-fide, laciniĭ lineare, palmat-divergente*, fără fornicele. Frunze caulinare linear-lanceolate. Florĭ de colóre carneă, rareorĭ albă. ♃ Maiŭ-Iunie. In fîneţele din pădurĭ. Comun.

Viscaria Roeh. (Viscarie.) [Loc alb].

V. vulgaris Röhl.; *V. purpurea* Wimm.; *Lychnis Viscaria* L. (V. comună). Capsulă semi-5-loculară. Petale nedivise, coronate. *Tulpină glabră, în partea superióră sub geniculĭ viscidă. Frunze* lanceolate, *glabre*, la basă ciliate. Florĭ racemos-paniculate, subverticilate, livide-purpuriĭ. Rădăcină multicipită. ♃ Maiŭ-Iunie. In munţiĭ dela Grecĭ pe Ţuţuiatu, etc. Rară.

Melandrium Roehl. (Melandriŭ.) Calice tubulos, maĭ mult saŭ maĭ puţin umflat la maturitate, cu 5 dinţĭ, lipsit de ca-

licul; petale lung unguiculate, cu limb bifid, munit de o coronulă; stamine 10; stile 5, opositipetale; capsulă deschiţêndu-se la vîrf prin 10 dinţĭ destul de profunţĭ.

CONSPECTUL SPECIILOR

[Loc alb] . . . . . **M. album** Garcke.
[Loc alb] . . . . . **M. eriocalycinum** Boiss.

M. album Garcke; *M. pratense* Röhl.; *Lychnis vespertina* Sibth.; *L. pratensis* Sprengl.; L. *dioica* β. L.; L. *alba* Mill.; L. *arvensis* Schkuhr. (M. alb. Vulg. [Loc alb]). Capsula 1-loculară, dehiscentă cu 10 dinţĭ. *Florĭ dioice.* Petale semibifide, coronate. Tulpină în partea inferióră vilósă. Frunzele superióre ovat-lanceolate, atenuat-acuminate. Pedunculiĭ deîmpreună cu calicele glandulos-hirsuţĭ. Capsulă ovat-conică, dinţiĭ porrecţĭ. Petale albe, fórte rar roşietice. Florĭ despre séră deschise şi mirositóre. ♂ Iunie-August. Pe marginea agriilor, în păduri, în tuferişurĭ, pe lângă gardurĭ. Comun pretutindenĭ.

M. eriocalycinum Boiss. [Loc alb].

Intre Cernavoda şi Hîrşova.

Githago Desf. (Gitagine.) [Loc alb].

G. segetum Desf.; *Agrostemma Githago* L.; *Lychnis Agrostemma* Sprengl. (G. de secerişurĭ. Vulg. *Neghină.)* Capsulă 1-loculară. Petale retuse. *Laciniile caliceluĭ de 2 orĭ maĭ lungĭ decât limbul petalelor.* Tulpină erectă, simplă orĭ furcată. Frunze linear-lanceolate, orĭ lineare, 3-nervate, acuminate, cele caulinare sessile. Florĭ pe pedunculĭ fórte lungĭ. Petale obovate, purpuriĭ roşiĭ, fără coronulă. ⊙ Iunie-Iulie. In secerişurĭ. Comun pretutindenea.

Tribul II. Alsinee. Calice cu 4-5 petale libere saŭ deabia connate la basă; petale 4-5, scurt unguiculate, rar nule; ovariŭ lipsit de gynofor.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Calice 4-sepal. Corolă 4-petală.
2. Stamine 4.
3. Stile 2. Capsula 2-valvulară . . . . . **Buffonia** L.
3.* Stile 4. Capsula 8-valvulară. Petale bifide . . . **Cerastium** L.
2.* Stamine 8.

4. Capsulă 3-valvulară. Stile 3 . . . . . **Alsine** Wahlbrg.
4. Capsulă 4-valvulară. Stile 2 . . . . . **Möhringia** L.
1.* Calice 5-sepal. Corolă 5-petală.
5. Petale nedivise, orĭ numaĭ puţin emarginate. Stile 3, rareorĭ numaĭ 2.
6. Stamine 3 . . . . . **Holosteum** L.
6.* Stamine 5 orĭ 10 (rareorĭ numaĭ 3).
7. Capsulă 3-valvulară.
8. Seminţe reniforme . . . . . **Alsine** Wahlbrg.
8.* Seminţe trigonale orĭ obovate, aripate orĭ nearipate . . . . . **Spergularia** Presl.
7.* Capsulă 6-valvulară.
9. Seminţe la umbilic cu un apendicul ariliform . . **Moehringia** L.
9.* Seminţe fără apendicul . . . . . **Arenaria** L.
5.* Petale profund bifide.
10. Stile 3. Stamine 3-5-10 . . . . . **Stellaria** L.
10.* Stile 5.
11. Petale până la mijloc bifide. Capsulă dehiscentă la vîrf prin 8-10 valve (dentiforme) . . . . . **Cerastium** L.
11.* Petale maĭ până la basă bifide. Antere violacee. Capsulă 5-valvulară. Valve bifide . . . . . **Malachium** Fries.

Buffonia Sauvage. (Bufonie). Calice 4-partit, scarios, comprimat. Petale 4, întregĭ saŭ bidentate; stamine 4, opuse sepalelor, saŭ 8 opuse şi alterne, inserate pe un disc perigin. Stile 2, opuse sepalelor externe. Capsulă cu 2 valve. Seminţe 2, basilare, erecte.

B. parviflora Gris. [Loc alb].

Rară în stepă la Konkodii.

Cerastium L. (Cerastiu). Sepale 5, maĭ rar 4; petale 5, maĭ rar 4, bifide, rar întregĭ; stamine de-ordinar 10, maĭ rar 4-5 saŭ 8; stile 5, rar 4, opositipetale; capsule cilindrice saŭ cilindro-conice, deschiḑându-se la vîrf prin 10 şi rar prin 8 dinţĭ; seminţe netede saŭ tuberculóse.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Bracteele şi calicele la vîrf barbulate . . . . **C. brachyatum** Desp.
1.* Bracteele şi calicele la vîrf glabre.
2. Bracteele tóte deodată şi sepalele semiscarióse **C. semidecandrum** L.
2.* Bracteele inferióre erbacee, cele superióre deodată şi sepalele pe marginĭ scarióse, cu o strie dorsală verde, subescurentă. Plantă de colóre negriŭ-verde . . . . . **C. obscurum** Chaub.
[Loc alb] . . . . . **C. ramosissimum** Boiss. (**C. bulgaricum** Uechtr).

C. brachypetalum Desp.; *C. viscosum* Poll.; *C. barbulatum* Wahlbrg. carp. (C. brachipetal). Tulpină erectă orĭ ascendentă. Frunze oblonge orĭ ovale, cele inferióre în peţiol angustate. Rămurelele superióre ale paniculeĭ agregate. *Bractee tóte erbacee şi deîmpreună cu calicele la vîrf barbulate.* Pedicele fructifere de 2-3 orĭ maĭ lungĭ decât calicele orĭ şi maĭ scurte. Rădăcină simplă, anuală. ⊙ Maiŭ-Iunie. Locurĭ inculte şi aride. Comun pretutindenĭ.

Var.

β. *glandulosum* Koch synops.; *C. tauricum* Sprengl schedae ad flor. exsicc. Austro-Hungar. 1882, p. 81 No. 555. Tulpină investită cu perĭ glanduliferĭ.

C. semidecandrum L.; *C. viscidum* Link.; *C. viscosum* Pers. (C. semidecandru). Tulpină erectă orĭ ascendentă. Frunze oblonge orĭ ovale, cele inferióre în peţiol angustate. Rămurelele superióre ale paniculeĭ agregate. *Bracteele tóte deîmpreună cu sepalele semiscarióse, la vîrf glabre, erosdenticulate.* Pedicele fructifere de 2-orĭ maĭ lungĭ decât calicele, deflecţĭ. Petale subegal de lungĭ cu calicele orĭ şi maĭ scurte. ⊙ Martie-Iunie. Pe colinele stîncóse. Fórte comun pretutindenĭ.

C. obscurum Chaub.; *C. glutinosum α. obscurum* Koch synops. (C. obscur). Tulpină erectă orĭ ascendentă. Frunze oblonge, orĭ ovale, cele inferióre în peţiol angustate. Rămurelele superióre ale paniculeĭ agregate. *Bracteele inferióre erbacee, cele superióre cu o margine scarióşă* fórte angustată *la vîrf glabre, pe dos cu o strie erbacee subexcurentă.* Pedicele fructifere de 2-3 orĭ maĭ lungĭ decât calicele, orizontal-patente. Petale subegal de lungĭ cu calicele. Intréga plantă négră-verde. ⊙ Aprilie-Maiŭ. Pe colinele şi în stepele aprice şi aride. Comun pretutindenĭ.

C. ramosissimum Boiss.; *C. bulgaricum* Uechtr. (C. fórte ramos.) [Loc alb].

In munţiĭ stîncoşĭ de la Grecĭ.

Alsine Wahl. (Alsină.) Sepale 5; petale 5, întregĭ; stamine 10, rar 3-5; stile 3; Capsulă deschiḑêndu-se până la basă prin 3 valve.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Petale maĭ scurte decât calicele.
2. Florĭ fasciculate. Pedicele mult maĭ lungĭ decât

calicele . . . . . A. **tenuifolia** Wahl.
2.* Florĭ indesuit-fasciculat-corymbóse, fórte scurt pedicelate . . . . . A. **glomerata** Fenzl.
1.* Petale maĭ lungĭ decât calicele . . . . . A. **setacea** M. & K.

A. tenuifolia Wahlbrg.; *Arenaria tenuifolia* L ; *Sabulina tenuifolia* Rchb.; *Alsinella viscosa* Hartm. (A. cu frunze subţirĭ). Frunze subulate 3-nervate. Tulpine dichotome. Florĭ fasciculate. *Pedicele mult maĭ lungĭ decât calicele.* Sepale lanceolat-subulate, 3-nervate pe marginĭ membranacee. *Petale ovale, la basă maĭ ânguste, maĭ scurte decât calicele.* ⊙ Iunie-August. In locurĭ aride, sterile şi petróse: la Başkioĭ pe Sepeljin, la Gavgagia, etc.

Variază: cu florile şi capsulele maĭ marĭ şi maĭ micĭ, apoĭ

β. *viscosa; A. viscosa* Schreb.; *Sabulina viscosa* Rchb. In partea superióră cu perĭ glanduliferĭ patenţĭ.

A. glomerata Fenzl; *Arenaria glomerata* M. B. (A. glomerată). Intréga plantă sură cu perĭ maĭ mult orĭ maĭ puţin glanduloşĭ. Frunze subulat-setacee, la basă cu 3 nervure, Tulpinele de la basa ascendentă erecte, striate, simple, orĭ erect ramificate. *Florĭ fórte scurt-pedicelate*, indesuit fasciculat-cymóse. Sepale neegale, linear-subulate, fórte acute alb-subcartilaginee, pe dos verde-bistriate. *Petale de 3 orĭ maĭ scurte decât calicele*, albe. ⊙ In locurile calcare, petróse şi stîncóse, fórte comună pretutindenea: Ienissala, Consul, Sepeljin, Hîrşova, etc.

Observare.—Diferă de *A. jacquinii* Koch, prin statura maĭ robustă, prin indumentul sur şi inflorescenţa mult maĭ compactă.

A. setacea M. & K.; *Arenaria setacea* Thaill.; *Ar. heteromala* Pers.; *Ar. saxatilis* Lois.; *Ar. frutescens* Kit.; *Sabulina setacea* Rchb. (A. setacee). Frunze subulat-setacee, 3-nervate. Caudiculĭ cespitoşĭ. Tulpine florifere ascendente, în partea superióră paniculate. Pedicelele tóte maĭ lungĭ decât calicele. Sepale ovate, acute, alb-subcartilaginee, cu o strie dorsală erbacee şi uninervă. *Petale ovale ceva maĭ lungĭ decât calicele.* ♃ Iunie-August. In locurile stîncóse din munţĭ: Consul, pe stîncile dela Hîrşova, etc.

Variază:

β. *anatolica* Boiss.

Genul Mœhringia L.

Moehringia L. (Meringie.) Sepale 4-5; petale 4-5, întregĭ saŭ emarginate; stamine 8-10; stile 2-3; capsulă deschiḑându-se până la basă prin 6 valve, învestite în afară; seminţe netede, munite de o strofiolă la umbelic.

CONSPECTUL SPECIILOR

[Loc alb].

M. trinervia Clairv.; *Arenaria trinervia* L.; *Ar. trinervis* Smith. (M. trinervată). Frunzele tóte ovate, acute, 3-5-nervate, cele inferióre peţiolate, peţiolul de lungimea frunzeĭ. Tulpină ramificată. Sepale acute, 3-nervate, nervure apropiate, cea mediană maĭ mult carinată. Petale maĭ scurte decât calicele. ⊙ Maiŭ-Iunie. In pădurile umbróse şi umede. Comună pretutindenea.

M. Grisbachii Janka. [Loc alb].

In munţiĭ stîncoşĭ, fórte comun: Krasny mort, Grecĭ, Cerna, Ciermet, m. Consul şi Denistepe, etc.

M. Jankae Gris. [Loc alb].

La Hîrşova pe stîncile calcare de pe malul Dunăreĭ, Consul şi în munţiĭ dintre Grecĭ şi Măcin.

Genul Holosteum L.

Holosteum L. (Olosteŭ). Sepale 5; petale 5, întregĭ saŭ denticulate; stamine 3-4-5, fórte rar 10; stile 3; capsulă deschiḑându-se prin 6 dinţĭ recurbaţĭ în afară şi a căror dehiscenţă, prelungindu-se aprópe până la basă, forméză 6 valve; seminţe tuberculóse, lipsite de strofiolă la umbelic.

H. umbellatum L.; *Alsine umbellata* Dc. (O.umbelat). Frunze basale rosulare, oblonge, în peţiol atenuate, cele caulinare opuse, sessile, eliptice orĭ ovat-oblonge, de comun de tot glabre. Florĭ umbelate. Sepale ovat-oblonge, obtuse, glabre, cu marginĭ albe membranacee. Petale oblonge, scurt unguiculate, albe, maĭ lungĭ decât calicele. Antere albe. Capsulă maĭ lungă decât calicele. ⊙ Martie-Maiŭ. Locurĭ nĕsipóse cultivate şi inculte. Fórte comun pretutindenĭ.

Variază:

β. *glandulosum* Vis.

Genul Spergularia Pers.

Spergularia Pers. (Spergularie). Sepale 5; petale 5, întregĭ; stamine 10, rar 5; stile 3; capsulă deschiḑêndu-se până la basă prin 3 valve; seminţe lenticulare, aptere, rar cele 2-3 din fundul capsuleĭ aripate; embryon anular, periferic; albumen central.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Seminţe cuneiforme subtriquetre, tóte nearipate **Sp. rubra** Presl.
1.* Seminţe obovate, comprese, tóte nearipate orĭ şi fórte puţine aripate . . . . . **Sp. salina** Presl.
1.** Seminţe când tóte, când cele maĭ multe, când numaĭ puţine aripate . . . . . **Sp. media** Pers.

S. rubra Presl.; *Arenaria rubra* α. L; *Alsine rubra* Wahlbrg.; *Lepigonum rubrum* Wahlbrg. (S. roşiĕ). Frunze linear filiforme, mucronate, subcărnóse, pe ambele feţe plane. Tulpine prostrate şi ascendente, ramificate; ramurĭ racemóse. Pedunculiĭ defloraţĭ refracţĭ. Sepale lanceolate, obtuse, fără nervure, pe marginĭ membranacee. *Seminţe cuneiforme, subtriquetre,* subtil rugulos-scabre, *nearipate.* Petale rosee. Locurĭ nĕsipóse şi petróse. Comun.

S. salina Presl.; *Lepigonum medium* Wahlbrg.; *Alsine marina* α. D. H.; *Arenaria marina* Roth.; *Ar. rubra* β. marina L. (S. salină). Frunze linear-filiforme, submutice, cărnóse, pe ambele feţe convexe. Tulpine prostrate şi ascendente, ramificate. Ramurĭ racemóse. Pedunculiĭ defloraţĭ refracţĭ. Sepale lanceolate, obtuse, fără nervure, pe marginĭ membranacee. *Seminţe obovate, comprese,* obsolet-rugulóse, *tóte nearipate orĭ şi numaĭ fórte puţine aripate.* Petale la vîrf de colóre saturat-roseă. ⊙ Iulie-August. In locurĭ nĕsipóse, umede şi sărate. Fórte comună, cu deosebire în Delta Dunăreĭ.

S. media Pers. [Loc alb]. Frunze cărnóse, semirotunde, filiforme. Tulpine perenale, simple orĭ ramificate, prostrate la urmă ascendente. Cyme racemiforme, elongate, orĭ contrase, foliaceŭ-bracteate şi stipulate. Sepale lat-ovate orĭ ovat-oblonge. *Seminţe, când tóte, când cele maĭ multe, când numaĭ puţine sunt comprese şi aripate,* iară cele-alte sunt

ovate orĭ subtriquetre, netede orĭ pe dos muricate orĭ şi numaĭ fimbriate. In locurile sărate atât din stepe cât şi din regiunea litoree.

Genul Arenaria L.

Arenaria L. (Arenaria). Sepale 5, rar 4; petale 5, rar 4, întregĭ saŭ emarginate; stamine 10, rar 8; stile 3; capsulă deschidêndu-se prin 6 valve egale saŭ prin 3 valve bidentate la vîrf; seminţe sbîrcite, lipsite de strofiolă la umbilic; embrion periferic încunjurând un albumen central.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Plantă anuală orĭ bienală.
2. Tulpine ascendente, maĭ firme. Florĭ şi capsule maĭ marĭ . . . . . **A. serpyllifolia** L.
2.* Tulpine debile, flaccide, filiforme. Florĭ şi capsule de jumătate maĭ micĭ . . . . . **A. leptoclados** Guss.
1.* Plantă perenală . . . . . **A. rigida** M. B.

A. serpyllifolia L. [Loc alb]. Frunze ovate, acuminate, sessile, cele inferióre în un peţiol scurt contrase. Tulpine ascendente, dichotome, paniculate. Florĭ axilare şi în dichotomia ramurilor. *Sepale lanceolate, acuminate,* trinervate, maĭ lungĭ $1^1/_2$ decât corola, marginea scariósă, la cele interióre, atât de lată, cât este partea erbacee intermedie. Petale albe, ovale, spre bază angustate. Capsulă în partea inferióră ventricósă. ⊙ ♂ Iulie. Locurĭ nĕsipóse. Fórte comună pretutindenea.

Variază:

β. *glutinosa; A. viscida* Lois. Maĭ mică, erectă, orĭ ascendentă, în partea superióră cu perĭ glanduliferĭ.

A. leptoclados Guss. (Rchb.). [Loc alb]. Se destinge de *A. serpyllifolia* L., prin tulpinele filiforme, debile, flaccide şi fórte ramificate, prin frunzele punctat scabre şi obsolet nervóse şi prin calicele, petalele şi capsula, ce sunt aprópe de jumătate maĭ micĭ. In peninsula Kaleh, etc.

A. rigida M. B.; *Eremogene rigida.* Plantă glaucă. Tulpine abreviat-ramificate, fasciculate; turioniĭ multifoliaţĭ, la bază cu squame peţiolare acut-carinate şi 4-serial imbricate, frunzele prelungite, strictiuscule, drepte orĭ curbate, canali-

culat-setacee, pe marginĭ fórte scabre; frunzele caulinare maĭ late, fórte rigide, patule. Thyrsul indesuit-paniculeform, multiflor. Calice oblong. *Sepale ovate, atenuat-acuminate, acut-carinate, cu o strie dorsală verde fórte îngustă.* Petalele maĭ scurte decât calicele, orĭ egal de lungĭ, oblonge, fórte obtuse, fără unguicule, deasupra baseĭ rotundate constrinse. In stepele din regiunea maĭ mult meridională.

Genul Stellaria L.

Stellaria L. (Stelarie). Sepale 5; petale 5, bifide saŭ bipartite; stamine 10, rar maĭ puţine; stile 3; capsulă deschiţêndu-se până la mijloc saŭ şi maĭ jos prin 6 valve; seminţe sbîrcite, lipsite de strofiolă la umbilic.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Petale maĭ lungĭ decât calicele . . . . . **St. viscida** M. B.
1.* Petale nu maĭ lungĭ decât calicele. Tulpină 1-serial pĕrósă . . . . . **St. media** Vill.
[Loc alb] . . . . . **St. pallida** Piré.

St. viscida M. B.; *Cerastium anomalum* W. K. (St. [Loc alb]). Tulpină rotundă, striată, în partea superióră dichotom-paniculată, multifloră. *Pedicelele, calicele şi marginea frunzelor viscos-pubescenţĭ. Frunze lineare,* cele inferióre peţiolate, subspatulate. *Petalele maĭ lungĭ decât calicele.* Capsulă dehiscentă la vîrf prin dinţĭ. ⊙ In locurile nĕsipóse şi umede cu deosebire din regiuea Danubială.

St. media Vill.; *Alsine media* L. (St. mijlocie. Vulg. *Rocovină, Rocoină,* [loc alb]). *Tulpină* ascendentă, dichotomă, *1-serial pĕrósă. Frunze ovate,* scurt acuminate, peţiolate, cele superióre sessile. *Petalele de lungimea caliceluĭ orĭ şi maĭ scurte, bipartite.* Capsula oblongă, dehiscentă până la mijlocul eĭ orĭ şi maĭ afund în valvule, maĭ lungă decât calicele. ⊙ Inflor. tot anul. Locurĭ umede cultivate, inculte şi ruderale. Fórte comun pretutindenĭ.

Variază:

β. *major* [loc alb]; *St. neglecta* Weihe; *St. umbrosa* Opitz. Florĭ decandre. Fórte comun în regiunea silvatică.

St. pallida Piré. [Loc alb].

In apropiere de Grecĭ.

Genul Malachium Fr.

Malachium Fr. (Malachiu). Stile 5, alternisepale; capsule ovoide-pentagonale, deschiḑêndu-se prin 5 valve bidentate. (Restul ca în genul *Cerastium).*

M. aquaticum Fries; *Cerastium aquaticum* L.; *Stellaria aquatica* Scop.; Labraea aquatica Ser. non St. Hill. (M. aquatic). Tulpine decumbente şi candente, la basă radicante, la geniculĭ îngroşate. *Frunze cordat-ovate*, acuminate, sessile, la tulpinele sterile peţiolate, peţiolii subegal de lungĭ cu frunzele. Paniculă dichotomă, divaricată, glandulos-pĕrósă. Bractee erbacee. *Petale bipartite*, albe. *Antere violacee. Capsula 5-valvulară, valve bifide.* ♃ Iunie-August. In locurĭ umede şi pe lângă pâraile şi bălţile din pădurĭ. La monastirea Cocoş şi în Delta Dunăreĭ în pădurea Leti.

Observare.—Se póte uşor confunda cu *Cerastium sylvaticum* W. K. şi cu *Stellaria nemorum.*—*M. aquaticum* Fries, florile aŭ 5 stilĭ, apoĭ capsula este 10-valvulară, dintre care câte 2 valve sunt maĭ deplin coherente, pentru care să pare a înfăţoşa o capsulă 1-loculară semi-5-valvulară şi fie-care valvă este bifidă.—*Cerastium sylvaticum* W. K. florile încă aŭ 5 stilĭ, însă capsula arată a consista numaĭ la vîrf din 10 valve, prin urmare este dehiscentă cu 10 dinţĭ. Dealtmintrelea frunzele tulpinale 'ĭ sunt peţiolate.—*Stellaria nemorum* L., florile aŭ numaĭ 3 stilĭ.

Fam. XIV.—PARONYCHIACEE.

Florĭ ermafrodite, regulate. Calice persistent, cu 5, rar cu 4 sepale libere saŭ maĭ mult saŭ maĭ puţin connate în tub la basă. Corolă cu 5, rar 4 petale libere, adesea rudimentare filiforme, în preflorescenţă quinconcială. Stamine 5, rar 4; antere biloculare, introrse. Stile 2-3, de ordinar fórte scurte, libere saŭ connate; stigmate 2-3. Ovariŭ super unilocular, cu loge uniovulate. Fruct *achenă* învĕlită de calicele persistent, unilocular, monosperm, indehiscent, cu păreţii membranoşĭ saŭ crustaceĭ. Sĕmînţă cu albumen făinos, central, încunjurat de un embrion anular. Erburĭ anuale, bisanuale saŭ perene, rar sub-frutescente la basă. Frunze simple, întregĭ, opuse saŭ alterne, lipsite saŭ munite de stipulĭ scarioşĭ. Florĭ de ordinar micĭ, în glomerule axilare saŭ în cime terminale.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Florĭ complete, cu calice şi corolă.
2. Florĭ în glomerulĭ terminalĭ cu bractee late, acute şi cu marginĭ argintiŭ-scarióse. Stil 1 . . . . **Paronychia** Tourn.
2.* Florĭ în glomerulĭ axilarĭ şi fără bractee. Stil fórte scurt orĭ lipsesce. Stigmate 2 . . . . . **Herniaria** L.
1.* Florĭ necomplete, corola lipsesce . . . . . **Scleranthus** L.

Genul Paronychia Tournef.

Paronychia Tournef. (Paronichie). Calice 5-partit, cu divisiunĭ erbacee saŭ scarióse, nespongióse, terminate în *glugă*. Petale 5, *filiforme saŭ nule*. Stamine 5 saŭ maĭ puţine. Stil 1. Capsulă uniloculară, membranósă, indehiscent saŭ deschiḑêndu-se prin 5 valve despărţite la basă şi lipite la vîrf. Sĕmînţă fixată de un funicul basilar, liber. Embrion anular, încunjurând albumenul. Frunze *opuse*.

P. Cephalotes Stev. [Loc alb].

♃ Maiŭ-Iulie. In locurĭ stîncóse din munţĭ. Comun. La Başkioĭ pe m. Sepeljin.

Genul Herniaria Tournef.

Herniaria Tournef. (Herniarie). Calice cu 5 divisiunĭ aprópe plane, verḑĭ-erbacee; Corolă cu 5 petale filiforme saŭ aprópe nule; stamine 5; stigmate 2; achenă oblongă, cu păreţĭ membranoşĭ, indehiscentă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze şi calice glabre . . . . . **H. glabra** L.
2.* Frunze şi calice hirte . . . . . **H. Besseri** Dc.

H. glabra L. (H. glabră. [Loc alb]). Tulpine prostrate. *Frunze* eliptice, orĭ oblonge, spre basă angustate, deodată ca *calicele glabre. Glomerulĭ axilarĭ, sub-10-florĭ.* Florĭ sessile. Stipulĭ fórte micĭ, oblongĭ, membranaceĭ, puţin fimbriaţĭ. ♃ Iulie-Oct. Păşunĭ uscate, locurĭ petróse şi stîncóse: Grecĭ, Alibeikioĭ pe Consul, etc.

H. Besseri Dc. [Loc alb]. Tulpine prostrate. *Frunzele deîmpreună cu calicele verde suriŭ-hirte*, cele maĭ multe *lineare orĭ lanceolate*, anguste, cele inferióre înpuţinate şi

adesea şi maĭ adese-orĭ oblonge. Florĭ lax glomerate, glomeruliĭ axilarĭ, 3-6-florĭ; florĭ solitare, axilare, pedicelate, fórte puţine orĭ lipsesc cu totul. Laciniile caliceluĭ cu marginĭ membranacee, pěróse, periĭ toţĭ egal de lungĭ. ♃ In locurĭ aride şi petróse, stepe, munţĭ, stîncĭ. Comun pretutindenĭ: Mangalia, Grecĭ, Consul, etc.

OBSERVARE. — Se aséměnă mult cu *H. incana* Dc. care se deosibesce de *H. Besseri* Dc. numaĭ prin pěrositatea maĭ tare sură, prin frunzele cele maĭ multe oblongĭ orĭ ovale fórte obtuse şi prin maĭ numeróse florĭ solitare, axilare.

Genul Scleranthus L.

Scleranthus L. (Sclerant). Calice cu 4-5 divisiunĭ plane, connate la bassă în tub urceolat; corolă cu 4-5 petale filiforme saŭ nule; stamine 5, saŭ 10 dintre care 5 sterile; stile 2; achenă oblongă, cu păreţiĭ membranoşĭ, indehiscentă, închisă în tubul caliceluĭ, indurat.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Laciniile caliceluĭ cu marginĭ fórte angust-alb-membranacee. Plante anuale.
2. Florĭ în axila ramurilor superióre şi terminale. **S. annuus** L.
2.* Florĭ în cymule glomerat-fasciculate, maĭ pe întréga lungime a tulpineĭ . . . . . **S. verticillatus** Tausch.
1.* Laciniile caliceluĭ cu marginĭ lat-albe-membranacee. Plantă perenală . . . . . **S. perennis** L.

S. annuus L. (S. anual [loc alb]). *Laciniile caliceluĭ* ovate acutiuscule, *cu marginĭ fórte angust-alb-membranacee*, de lungimea tubuluĭ, fructifere patule. Florĭ în axila ramurilor superiore şi terminale. ⊙ Iunie-tómna. Fórte comun pretutindenĭ

Variază:

β. *pseudopolycarpus* D.

S. verticillatus Tausch. (S. verticillat). Diferă de *S. annuus* L. prin cymulile glomerat fasciculate opuse orĭ alterne, subsessile orĭ scurt pedunculate, ce se află maĭ pe întréga lungime a tulpineĭ. ⊙ In stepe şi locurĭ aride. Comun pretutindenĭ.

S. perennis L. (S. perenal. [Loc alb]). *Laciniile caliceluĭ*

oblongĭ, rotundat obtuse, *cu marginĭ late membranacee*, pe timpul fructificaţiuneĭ *incluse*. Bractee maĭ scurte decât florile. ♃ Maiŭ Sept. Locurĭ aride şi petróse. Fórte comun: Cocoş, la Grecĭ pe Ţuţuiatu, Hârşova, la Alibeikioĭ pe Consul, etc.

OBSERVARE.—*S. neglectus* Roch. are laciniile caliceluĭ cu marginĭ late membranacee albe pe timpul fructificaţiuneĭ patule.

Fam. XV.— PORTULACACEE.

Florĭ ermafrodite, regulate. Calice cu 2 sepale, unul anterior, altul posterior, libere saŭ scurt connate la basă, persistente saŭ în parte caduce; rar 3-5 sepale. Corolă cu 5, rar 4-6 petale libere saŭ scurt connate la basă, în preflorescenţă quinconcială. Stamine de ordinar numeróse, formând 5 grupurĭ opositipetale, maĭ rar stamine în numĕr maĭ mic saŭ egal cu acela al petalelor; antere biloculare, introrse. Stil simplu saŭ cu 3-5 divisiunĭ stigmatifere pe faţa internă. Ovariŭ super saŭ semi-infer, cu 3-5 loge, devenind unilocular prin destrucţiunea despărţiturilor; ovule numeróse, aninate pe un placenta central falş. Fruct capsular, unilocular, deschiḑêndu-se printr'un opercul *(pyxidă)*, polisperm, 3-sperm, deschiḑêndu-se prin 3 valve. Seminţe munite de un albumen făinos central în jurul căruia să învêrtesce un embrion anular, periferic. Erburĭ cărnóse, anuale. Frunze gróse, simple, întregĭ, alterne saŭ opuse, munite de micĭ fascicule de perĭ ţinênd locul stipulilor. Florĭ terminale, solitare saŭ reunite în cime pauciflore.

Genul Portulaca Tournef.

Portulaca Tournef. (Portulacă). Calice cu 2 sepale, la sfîrşit caduce; corolă cu 5, rar 4-6 petale, fugace, libere saŭ scurt connate la basă; stamine 6-15; stile de ordinar cu 5 divisiunĭ; ovariŭ semi-infer; capsulă polyspermă, deschiḑêndu-se printr'un opercul (pyxidă).

P. oleracea L. (P. oleracee. Vulg. *Érbă grasă*, [loc alb]). Tulpina deîmpreună cu ramurile prostrate. Frunze oblong-cuneate, cărnóse, alterne. Florĭ în dichotomia ramurilor solitare, orĭ câte douĕ-treĭ sesile. Laciniile caliceluĭ obtus-ca-

rinate. Florĭ galbine, fugace. Geniculiĭ ramurilor la inserţiunea frunzelor cu un inel pĕros scurt. ⊙ Iunie-Sept. Locurĭ cultivate, viĭ, drumurĭ, locurĭ petróse, câmpurĭ. Fórte comun în tótă Dobrogea, dar în Deltă se răresce.

FAM. XVI. — TAMARISCINEE.

Florĭ ermafrodite, regulate. Calice gamosepal, liber, 5-fid saŭ 5-partit. Petale 5, marcescente, alterne cu divisiunile caliceluĭ, în preflorescenţă imbricată. Stamine în numĕr egal cu divisiunile florale, saŭ în numĕr dublu, hypogine saŭ inserate pe marginea unuĭ disc hypogin; filamente lipite la basa lor; antere introrse, biloculare, dehiscente longitudinal. Ovariŭ unic, super, unilocular, multiovulat. Fructul este o capsulă deschiḑêndu-se în 3, maĭ rar în 2-4 valve; placente parietale aşeḑate pe mijlocul valvelor, neseminifere la vîrf. Seminţe erecte saŭ ascendente, munite de o cómă plumósă. Albumen nul; embrion ortotrop; cotiledóne oblonge, plan convexe. Plante [loc alb].

Genul Tamarix Desv.

Tamarix Desv. (Tamariscă). Calice 5-fid. Stamine 5-10, *inserate pe marginea unuĭ disc hypogin, cu filamente lipite fórte scurt la basa lor.* Stile 3; stigmate 3, lăţite la vîrf, aşeḑate oblic la vîrful stiluluĭ. Cordóne placentare aderând de valve în tótă lungimea lor, *neîngroşate la basa lor.* Seminţe fixate în fundul logeĭ, *erecte,* munite de ocómă *sessilă.*

T. gallica L. *T. pentandra* Pall.; *Tamariscus pentandra* Lam.; *T. gallicus* All. (T. galică. Vulg. *Tamariscă, Cătinăroşie).* Plantă glabră, de colóre glaucă. Frunze ovate, acuminate. Spice laterale. *Bractee acuminat-cuspidate.* In regiunea littoree şi cu deosebire în Deltă, fórte comun. ♄ Iulie.

Variază cu staminile maĭ scurte orĭ maĭ lungĭ decât corola.

OBSEBVARE.—*T. africana* Poir, are bracteele dela basa ovată oblonge orĭ lanceolate, obtuse.

Fam. XVII. — HYPERICINEE.

Florĭ ermafrodite, regulate. Calice cu 5 sepale, persistente libere saŭ connate la basă. Corolă cu 5 petale libere, caduce saŭ marcescente, în preflorescenţă imbricată saŭ rĕsucită. Stamine în numĕr indefinit, hypogine, reunite prin basa filamentelor lor în 3-5 fascicule opositipetale; antere versatile, biloculare, introrse. Stile 3-5, filiforme, libere; stigmate capitate. Ovariŭ super, format din 3-5 carpele, unilocular saŭ cu 3-5 loge maĭ mult saŭ maĭ puţin complete formate prin 3-5 placente parietale carĭ se reunesc în centrul ovariuluĭ. Ovule numeróse inserate în unghiul intern al logelor, saŭ pe placente. Fruct rar bacciform, indehiscent, maĭ adesea capsular, cu 3-5 loge polysperme, cu dehiscenţă septicidă, deschiḑêndu-se prin 3-5 valve saŭ numaĭ la vîrf prin 3 dinţĭ. Seminţe fórte micĭ, cu testa lax de-ordinar reticulat, lipsite de albumen. Plante erbacee, perene saŭ sub-frutescente, cu frunze simple, opuse, adesea presărate de o mulţime de glande oleo-resinóse, translucide, lipsite de stipulĭ. Florĭ în cime, în corimbe saŭ în panicule.

Genul Hypericum Tournef.

Hypericum Tournef. (Iperic). Sepale 5, maĭ mult saŭ maĭ puţin inegale, libere saŭ puţin connate la basă; stamine 20 saŭ maĭ rar 15-20, reunite în 3-5 fascicule; glande hypogime nule; fruct capsular, dehiscent prin 3-5 valve saŭ bacciform înaintea maturităţiĭ, deschiḑêndu-se la vîrf, rar indehiscent.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Sepale pe marginĭ nicĭ fimbriate nicĭ glandulos-ciliate.
2. Tulpină ancipită. Sepale lanceolate, fórte acute, de 2 orĭ maĭ lungĭ decât ovariul . . . . . **H. perforatum** L.
2* Tulpină 4-angulară, angulĭĭ subaripaţĭ. Sepale lanceolate, acuminate atât de lungĭ cât ovariul orĭ şi maĭ lungĭ . . . . . **H. tetrapterum** Fries.
1.* Sepale pe marginĭ fimbriate orĭ glandulos-ciliate.
3. Tulpina şi frunzele glabre . . . . . **H. elegans** Stev.
3.* Tulpina şi frunzele hirsute . . . . . **H hirsutum** L.

H. perforatum L. (I. perforat. Vulg. *Pojarniţă, Sunătóre). Tulpină* erectă, *ancipită. Frunze oval-oblonge,* strĕvĕḑĕtor-punctate. Florĭ corymbóse. *Sepale* lanceolate, fórte acute, *de tot întregĭ, de 2 orĭ maĭ lungĭ decât ovariul.* Stamine 50-60. Rădăcină repentă. Petale galbine, duple atât de lungĭ cât calicele, negru-glandulóse. ♃ Iulie-Aug. In fîneţele uscate, coline. Fórte comun în tótă Dobrogea.

H. tetrapterum Fries.; *H. quadrangulare* Smith.; *H. quadrialatum* Wahlbrg. (I. tetrapter). *Tulpină* erectă, *4-angulară, angulĭĭ subaripaţĭ.* Frunze ovale indesuit străvĕḑĕtor-punctate. Sepale lanceolate, acuminate, de tot întregĭ, atât de lungĭ cât ovariul, orĭ şi maĭ lungĭ. Stamine 40-50. Rădăcină repentă. ♃ Iulie-August. In locurile umede cu deosebire din Delta Dunăreĭ.

H. elegans Stev.; *H. Kohlianum* Spreng. (I. elegan). Tulpină erectă, ancipită. *Frunzele dela basa cordată lanceolate orĭ ovate, pe marginile revolute* negru-punctate, pe disc străvĕḑĕtoriŭ-punctate. *Sepale* lanceolate, acute, *fimbriate, fimbriile maĭ scurte decât diametrul transversal al sepalelor şi la vîrf fin glandulóse.* Seminţe subtil punctate. Petale obovate, obtuse, crenulate, pe marginĭ negru glandulóse, galbine. ♃ Stepe, coline uscate, locurĭ aride şi petróse. Fórte comun în tótă Dobrogea.

H. hirsutum L. (I. hirsut). Tulpină erectă, rotundă. Frunze ovate, orĭ oblonge, scurt peţiolate, străvĕḑĕtoriŭ-punctate, *deîmpreună cu tulpina hirsute. Sepale* lanceolate, *glanduloscliate,* glandulele fórte scurt stipitate. Seminţe velutine. ♃ Iunie-August. In regiunea silvatică. Rar: între Balabancu şi Akpunar, între Isaccea şi Cocoş.

Fam. [loc alb]. MALVACEE.

Florĭ ermafrodite, regulate. Calice gamosepal, persistent, cu 5, rar 3-4 divisiunĭ, adesea acrescente la maturitate, de ordinar prevĕḑut la basa sa de un calicul format din bracteole libere saŭ connate. Corolă caducă, cu 5 petale scurt-connate la basă, în preflorescenţă răsucită. Stamine numeróse, hypogine, cu filamente libere numaĭ la vîrful lor, connate în restul lungimeĭ lor într'un tub care învălesce pi-

stilul şi aderéză cu petalele prin basa sa; antere reniforme, uniloculare. Stile numeróse, connate la basă, libere şi stigmatifere la vîrf. Ovariŭ super, format din carpele numeróse, uniovulate, dispuse în verticil în jurul axuluĭ. Fruct uscat, cu carpele monosperme, numeróse, separându-se de ax şi deschiḑêndu-se prin marginea lor internă saŭ maĭ rar prin faţa lor dorsală. Seminţe munite de un albumen mucilaginos, fórte subţire saŭ aprópe nul, cu cotiledóne foliacee, încreţite longitudinal. Erburĭ anuale, bisanuale saŭ perene, cu frunze alterne, peţiolate, simple, întregĭ, lobate saŭ maĭ mult orĭ maĭ puţin divisate, munite de stipulĭ adesea caducĭ; florĭ axilare, solitare, agregate saŭ în cime.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Flórea cu un calice duplu: unul interior şi altul exterior.
2. Foliólele caliceluĭ exterior între sine concrescente.
3. Calice exterior 3-fid . . . . . **Lavatera** L.
3.* Calice exterior 6-9-fid.
4. Valvele capsulelor pe dos convexe şi cu marginile rotundate . . . . . **Althaea** L.
4.* Valvele capsulelor pe dos profund canaliculate, cu marginile elevate şi acute . . . . . **Alcea** Dc.
2.* Foliólele caliceluĭ exterior libere (neconcrescente între sine).
5. Calicele exterior 3-foliolat . . . . . **Malva** L.
5.* Calicele exterior multifoliolat. Fructul o capsulă . **Hibiscus** L.
1.* Flórea numaĭ cu un calice simplu (fără calice exterior) . . . . . **Abutilon** Tourn.

Genul Lavetera L.

Lavatera L. (Lavateră). Calicul *născênd din peduncul, monofil, trifid.* Calice 5-fid. Stigmate setacee. (Restul ca în genul *Malva*).

L. thuringiaca L. (L. turingiacă). Tulpină erbacee, tomentósă. Frunze subtil-tomentóse, cele inferióre angulat-lobate, *cele superióre trilobate, lobulu intermediŭ maĭ lung.* Pedunculĭ solitarĭ, erecţĭ, 1-florĭ, rar 2-3-florĭ, maĭ lungĭ decât peţiolul frunzeĭ. Petale bilobate, de colóre palid-roseă. ♃ Iunie-August. Fîneţe, marginea agriilor şi a drumurilor. Fórte comun pretutindenĭ.

Genul Althaea L.

Althaea L. (Altee). Calicul format din 6-9 bracteole connate în terţiul lor inferior; stigmate setacee. (Restul ca în genul *Malva*).

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Pedunculĭ multiflorĭ, maĭ scurţĭ decât frunzele **A. officinalis** L.
1.* Pedunculĭ numaĭ 1-2 florĭ, maĭ lungĭ decât frunzele.
2 Frunze tomentóse, cele inferióre palmate, cele superióre digitate . . . . . **A. cannabina** L.
2.* Frunze hispide, perĭ orizontal-patenţĭ, cele inferióre reniforme . . . . . **A. hirsuta** L.

A. officinalis L. (A. oficinală. Vulg. *Nalbă-mare*). *Frunze pe ambele feţe móle-tomentóse,* neegal crenate, cordate orĭ ovate, *cele inferióre 5-lobate, cele superióre 3-lobate. Pedunculĭ axilarĭ, multiflorĭ, mult maĭ scurţĭ decât frunza.* Florĭ roşietece-albe. Antere deschis-violacee. Fructe netede, tomentóse, valve pe dos convexe, abia canaliculate, marginile rotundate. Rădăcină repentă, albă. ♃ Iunie-Sept. Pe malurile apelor şi prin fîneţele umede. Fórte comun pretutindenĭ.

A. cannabina L. (A. canabină). *Frunze tomentos-scabre,* neegal serrat-dentate, *cele inferióre palmate, cele superióre digitate,* cele *supreme ternate. Pedunculĭ 1-2-florĭ maĭ lungĭ decât frunza.* Laciniile caliceluĭ interior ovate, acuminate. Petale de colóre roseă, unguiculele de colóre purpurie. Fructe fórte fin tomentóse, valve pe dos convexe, abia canaliculate, marginile rotundate. ♃ Iunie-Sept. In tuferişurĭ, fînețe. Fórte comun în tótă Dobrogea.

A. hirsuta L. *Malva setigera* Speun. (A. irsută). *Frunze* crenate, *hispide, perĭ orizontal-patenţĭ,* cele inferióre reniforme, 5-lobate, cele medie palmate, cele superióre profund-trifide. *Pedunculĭ 1-florĭ maĭ lungĭ decât frunza.* Laciniile caliceluĭ elongat-lanceolate. Florĭ lilacine orĭ rosee. Valvele fructelor pe dos convexe, abia canaliculate, marginile rotundate. Câmpurĭ, stepe, tuferişurĭ. Fórte comun la Alibeikioĭ pe m. Consul.

Genul Alcea Dc.

Alcea Dc. (Alcee). [Loc alb].

A. pallida W. K. (A. palidă. [Loc alb]). Tulpina şi frunzele hirsute, perĭ fasciculaţĭ. Frunze crenate, cele inferióre cordat subrotunde, 5-lobate, cele superióre 3-lobate. Pedunculĭ 1-florĭ, solitarĭ, orĭ maĭ mulţĭ axilarĭ, ceĭ superiorĭ maĭ scurţĭ decât calicele, lax-spicaţĭ. Calicele exterior subegal de lung cu cel interior. Petale emarginat-bilobate, maĭ lungĭ decât late, lilacine la basă sulfuriĭ. *Valvele pe dos profund canaliculate*, marginile elevate şi acute. ♂ Iulie-Aug. In stepe, câmpurĭ, tuferişurĭ, fîneţe, pe marginea agriilor. Fórte comun pretutindenea.

Genul Malva Tournef.

Malva Tournef. (Nalbă). Calicul format din 3 bracteole libere; stigmate obtuse; fruct orbicular, deprimat în centru, format din numeróse carpele, monosperme, verticilate în jurul unuĭ prolongiment al axuluĭ (*carpofor*).

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Petale mult maĭ lungĭ decât calicele, profund emarginate . . . . . **M. sylvestris** L.
1.* Petale egal de lungi cu calicele, puţin emarginate . . . . . **M. borealis** Wallr.

M. sylvestris L. (N. de pădure). Tulpină erectă orĭ ascendentă. Peţiolĭ şi pedunculĭ hirsuţĭ. Frunze 5-7-lobate. Pedunculĭ agregaţĭ, ceĭ defloraţĭ erecţĭ. *Petale mult maĭ lungĭ decât calicele, profund emarginate*, la unguiculă indesuit barbulate. Foliólele caliceluĭ extern eliptic-oblonge. Valvulele capsulelor marginate, foveolat-rugóse. Florĭ rosee, cu strie purpuriĭ. ♂ Iulie-Aug. In locurĭ ruderale, pe lângă sate, gardurĭ. F. comun pretutindenĭ.

M. borealis Wallr.; *M. parviflora* Huds.; *M. pusilla* Wither.; *M. rotundifolia* Fries. (M. boreală. Vulg. *Nalbă-mică*, [loc alb]). Tulpină prostrat-ascendentă. Frunze cordat-subrotunde, 5-7-lobate. Pedunculĭ agregaţĭ, ceĭ defloraţĭ declinaţĭ. Calice erect. *Petalele egal de lungĭ cu calicele, puţin emarginate.* Foliólele caliceluĭ extern linear-lanceolate. Valvu-

lele capsulelor marginate, foveolat-rugóse. Corolă palid-roseă. ⊙ Iunie-tómna. Locurĭ ruderale şi cultivate, pe lângă drumurĭ şi gardurĭ. La Cincarova, etc.

Genul Hibiscus L.

Hibiscus L. (Ibisc). Calicul *născênd din peduncul*, monofil, multipartit. Calice 5-fid. Stigmate capitate. Capsule cu 5 loge oligo-polisperme, *cu dehiscenţă loculicidă.*

H. Trionum L. [Loc alb]. Frunze dentate, cele inferióre maĭ nedivise, cele superióre tripartite, laciniile lanceolate, cea intermedie fórte lungă. Calice inflat, membranaceŭ, nervat-venat. ⊙ Iulie-Aug. In locurĭ cultivate, pe lângă drumurĭ. Fórte comun în tótă Dobrogea.

Genul Abutilon Gaertn.

Abutilon Gaertn. (Abutilon). Florĭ *lipsite de calicul.* Calice 5-fid. Stigmate capitate. Capsulă cu 5-30 loge polisperme, deschiḑêndu-se la vîrful margineĭ interne.

A. Avicennae Gaertn.; *Sida Abutilon* L. (A. [Loc alb]). Frunze subrotund-cordate, acuminate, crenate, tomentóse. Pedunculĭ maĭ scurţĭ decât peţiolii. Capsule cam 15, truncate, birostrate, hirsute. ⊙ Iulie-August. In locurĭ cultivate şi subumede. Fórte comun cu deosebire în regiunea Danubială.

Fam. [loc alb] TILIACEE.

Florĭ ermafrodite, regulate. Calice cu 5 sepale libere, caduce. Corolă cu 5 petale libere, în preflorescenţă imbricată, adesea munite înăuntru la basa lor de un solz saŭ de o îngroşare glandulósă. Stamine numeróse, hypogine, libere saŭ de-abià connate la basă şi formând 5 fascicule opuse petalelor; antere biloculare, extrorse. Stil simplu, divisat la vîrf în 5 lobĭ stigmatiferĭ. Ovariŭ super, cu 5 loge 2-ovulate, cu placentaţiune axilă. Fruct lemnos, indehiscent (*nucă*), uniloculară şi 1-2-spermă prin destrucţiunea despărţiturilor şi avortarea ovulelor. Seminţe cu albumen cărnos; cotiledóne foliacee.—Arborĭ de ordinar înalţĭ, cu frunze simple, alterne, munite de stipulĭ caducĭ; florĭ în cime axilare.

Genul Tilia Tournef.

Tilia Tournef. (Teiŭ). Sepale petaloide; florĭ în cime la vîrful unuĭ lung peduncul axilar, adnat într'o parte a lungimeĭ sale de o bractee membranósă fórte desvoltată. (Celelalte caractere sunt acelea ale familieĭ).

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze pe ambele feţe glabre, squamele petaloide (parapetale) opuse petalelor lipsesc . . . T. **parvifolia** Ehrh.
1.* Frunze pe faţa inferióră alb-tomentóse. Squamele petaloide opuse petalelor presinte . . . . T. **argentea** Desf.

T. parvifolia Ehrh. (T. cu frunze micĭ. Vulg. *Teiŭ*). *Frunze* oblice, subrotund-cordate, acuminate, *pe ambele feţe glabre*, pe cea dedesubt glaucescente şi în axilele vinelor barbulate. Corimbĭ multiflorĭ. Parapetalele lipsesc. Lobuliĭ stigmatuluĭ la urmă orizontal-divaricaţĭ. Capsulă (nucă) obsolet 4-5-angulară. ♄ Iunie-Iulie. In pădurĭ fórte cómun, afară de Delta Dunăreĭ unde nu se găsesce decât în pădurea Leti.

T. argentea Desf.; *T. alba* Kit. [Loc alb]. (T. alb). Frunze oblic subrotund-cordate, serrate, acuminate, *pe faţa dedesubt alb-tomentóse*. Corimbĭ multiflorĭ. Parapetale (squamele petaloide) spatulat-retuse. Florĭ gălbiniĭ, flagrante. ♄ Iulie. In tóte pădurile fórte comun.

Fam. [Loc alb] LINEE.

Florĭ ermafrodite, regulate. Calice cu 5, rar 4 sepale persistente, libere saŭ connate la basă. Corolă cu 5 rar 4 petale fórte caduce, libere, unguiculate, în preflorescenţă răsucită. Stamine 4-5, hypogine, puţin connate la basă, opositipetale, adesea alterne cu 5 limbuţĭ ce represintă stamine sterile; antere biloculare, introrse. Stile 4-5, libere saŭ connate la basă, cu stigmat capitat. Ovariŭ super cu 4-5 loge 2-ovulate, subdivisate fie-care în 2 loge secundare uniovulate printr'o despărţitură falsă, care se înaintéză dela păretele exterior către unghiul intern. Fruct capsular, părênd cu 8-10 loge monosperme, deschiḑêndu-se prin 4-5 valve, cu dehiscenţă septicidă. Seminţe lipsite de albumen; embrion

oleoginos. Plante erbacee, anuale saŭ perene şi câte-odată subfrutescente la bază; frunze simple, alterne saŭ maĭ rar opuse, lipsite de stipulĭ; florĭ rar solitare, deordinar în cime.

Genul Linum Tournef.

Linum Tournef. (In). Florĭ pentamere, cu sepale libere, întregĭ; capsule cu loge divisate complet în 2 loge secundare printr'o despărţitură falsă completă. Frunze alterne, rar opuse.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Sepale pe marginĭ glandulos-ciliate.
2. Petale galbine . . . . . L. **tauricum** Willd.
2.* Petale albastre, rosee orĭ albineţe.
3. Tulpină tomentos-vilósă . . . . . L. **hirsutum** K.
3.* Tulpină glabră . . . . . L. **tenuifolium** L.
1.* Sepale pe marginĭ neglandulos-ciliate.
4. Pedicelĭ floriferĭ şi fructiferĭ erecţĭ . . . . L. **perenne** L.
4.* Pedunculĭ defloraţĭ unilateral arcuat-penduli L. **austriacum** L.

L. tauricum Willd.; *L. flavum* L.; *L. campanulatum* M. B. non L. (I. tauric). *Sepale* lanceolate, acuminate, *glandulos-ciliate*, maĭ lungĭ decât capsula. Frunze glabre, 3-nervate, pe marginĭ netede, la bază de ambele laturĭ cu câte un stipul glanduliform, cele superióre lanceolate, scurt-acuminate. Tulpine în partea superióră acut-angulare. Petale la bază întrunite, *galbine* cu strie maĭ întunecate. ♃ Iulie-Aprilie. In stepe şi în munţiĭ petroşĭ. Fórte comun pretutindenĭ.

Variază:

1. Staminele de lungimea caliceluĭ, iară stilele mult maĭ lungĭ decât calicele şi staminele.

2. Staminele maĭ de 2 orĭ maĭ lungĭ decât calicele, iară stilele de lungimea caliceluĭ.

L. hirsutum L. (I. hirsut). Sepale lanceolate, acuminate, maĭ lungĭ decât capsula. *Frunze* ovat-lanceolate, orĭ lanceolate, 5-nervate, *deîmpreună cu calicele vilóse*. Calice şi bractee glandulos-ciliate. *Tulpină tomentos-vilósă. Florĭ lilacine*, la bază albineţe. ♃ Iunie-Iulie. In fîneţe. Fórte comun în tótă Dobrogea, afară din Delta Dunăreĭ unde este maĭ rar.

L. tenuifolium L. (I. cu frunze subţirĭ). Sepale eliptice, la

vîrf subulate, glandulos-ciliate, ceva maĭ lungĭ decât capsula. Frunze lineare, acuminate, pe marginĭ ciliat-scabre, *deîmpreună cu tulpinele glabre. Petale* de colóre deschisă, *roseă-lilacină.* ♃ Iunie-Iulie. In locurĭ petróse și calcare. Comun pretutindenĭ. Consul, Ienissala, Babadagh.

L. perenne L. (I. perenal). *Sepale* ovate, *pe marginĭ neglandulóse și glabre,* fórte obtuse. Petale lat-ovate, acoperindu-se pre sine cu marginile laterale în întréga lor lungime. Unguiculă oblong-triangulară. Capsulă ovat-subglobósă, *duplu maĭ lungă decât calicele. Pedicelĭ floriferĭ și fructiferĭ erecțĭ.* Frunze linear-lanceolate, glabre. Tulpine numeróse. *Florĭ deschis-albastre.* Articulul peduncululuĭ de sub calice cam de 2 orĭ maĭ lung decât este lățimea sa. ♃ Iunie-Iulie. Locurĭ nĕsipóse. Rar.

L. austriacum L. (I. austriac). *Sepale* ovate, pe marginĭ *neglandulóse și glabre,* puțin maĭ scurte decât capsula, cele interióre fórte obtuse. Petale subrotund-ovate, acoperindu-se cu marginile laterale în întréga lor lungime. *Unguiculă triangulară, egal de lungă și de lată.* Capsulă globósă. *Pedicele deflorate unilateral arcuat-pendule.* Frunze linear-lanceolate, glabre. Tulpine numeróse. *Florĭ azuriĭ.* ♃ Locurĭ aride, coline nĕsipóse. Fórte comun pretutindenĭ.

Variază:

β. *latifolium* Uechtr. et Sint.; *L. trinervium* Fregn. Pe colinele nĕsipóse din regiunea Delteĭ Dunăreĭ cu grămada.

Fam. [Loc alb] ACERINEE.

Florĭ ermafrodite saŭ unisexuale, regulate. Calice cu 5, rar 4-9 sepale caduce, connate la basă. Petale libere, în numĕr egal cu acela al sepalelor, rar nule, în preflorescență imbricată. Stamine 4-8 saŭ 10, inserate pe un disc gros, lobat, dispus pe douĕ rêndurĭ, 3-5 opositisepale și 5 opositipetale; antere biloculare, introrse. Stile cu 2 ramurĭ connate către partea inferióră, stigmatifere pe fața lor internă. Ovariŭ super, cu 2 loge 2-ovulate. Fruct uscat, indehiscent, format din douĕ carpele aripate *(samară)* și lipite prin basa lor, cu 2 loge 1-rar 2-spermă. Albumen nul; embrion îndoit pe el însușĭ. Arborĭ maĭ mult saŭ maĭ puțin înalțĭ cu

frunze opuse, palmatilobate, lipsite de stipulĭ; florĭ în raceme saŭ în cime terminale saŭ axilare.

Genul Acer Tournef.

Acer Tournef. (Arţar). Florĭ poligame, de un galben verdiŭ, de ordinar cu 5 sepale şi 5 petale; stamine de ordinar 8, rar 5-10.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Florĭ în corymbĭ erecţĭ. Frunze palmat-lobate.
2. Lobiĭ frunzelor sinuat 3-5 dentaţĭ, dinţiĭ cuspidaţĭ . . . . . **A. platanoides** L.
2*. Lobiĭ frunzelor întregĭ, cel intermediŭ obtus 3-lobat . . . . . **A. campestre** L.
1*. Florĭ în racemĭ. Frunze nedivise . . . . . **A. tataricum** L.
[Loc alb] . . . . . **A. laetum** C. A. Mey.? var. **cordifolium** Uechtr. et Sint.

A. platanoides L. (A. platanoid. Vulg. *Arţar*). *Frunze palmat 5-lobate*, sinuat-3-5-*dentate, dinţiĭ atenuat-cuspidaţĭ*. Corimbĭ erecţĭ, la basă deîmpreună cu frunzele tinere dispars glanduloşĭ. Ovariĭ glabre. Aripele fructuluĭ (samară) divaricate. Staminile florilor masculine de lungimea caliceluĭ. Florĭ galbine-verdĭ. ♄ In regiunea silvatică. Fórte comun pretutindenĭ.

A. campestre L. (A. campestru. Vulg. *Giugastru*). *Frunze palmat-5-lobate, lobĭ obtusĭ, de tot întregĭ, oblongĭ, cel intermediŭ obtus-trilobat*. Corimbĭ erecţĭ. Sepale şi petale lineare, vilóse. Staminele florilor masculine egal de lungĭ cu corola. *Aripele fructuluĭ orisontal divergente*. Florĭ închis-verdĭ. In regiunea silvatică. Fórte comun pretutindenĭ.

Variază:

β. *microcarpum* Tausch.

γ. *subtrilobum* Uechtr. & Sint.

A. tataricum L. (A. tataric. Vulg. *Glădiş*, [loc alb]). *Frunze subcordat-ovale, nedivise*, acuminate, neegal incis- orĭ lobat-serrate. Racemĭ erecţĭ. Ovariĭ pĕróse. Fruct glabru, purpurascent. Florĭ albe. ♄ In reg. silvatică. f. c.

A. laetum C. A. Meyer. var. *cordifolium* Uechtr. & Sint. [Loc alb]. In pădurea dela Cincarova. Rar.

Fam. [Loc alb] AMPELIDEE.

Florĭ ermafrodite saŭ unisexuate, regulate. Calice caduc, gamosepal, întreg saŭ cu 4-5 dinţĭ rudimentarĭ. Corolă cu 4-5 petale caduce, în preflorescenţă valvară, liberă saŭ maĭ adesea connate la vîrf şi desprinḑêndu-se într'o singură bucată în momentul anteseĭ. Stamine 5, rar 4, opositipetale, inserate la basa unuĭ disc hipogin lobat; antere biloculare, introrse. Stil simplu, fórte scurt saŭ nul; stigmat capitat. Ovariŭ super saŭ maĭ mult saŭ maĭ puţin înfipt prin basa sa în disc, cu 2-6 loge, 1-2-ovulate. Fruct bacciform, succulent, cu 1-6 loge, 1-2 sperme. Seminţe cu testa osos; embrion mic situat la basa unuĭ albumen cartilaginos. Arbuştĭ sarmentoşĭ, acăţătorĭ, nodoroşĭ, muniţĭ de cârceĭ; frunze simple, palmatilobate, cele inferióre opuse, cele-alte alterne, munite de stipulĭ membranoşĭ; florĭ în cime saŭ în panicule racemóse, opuse frunzelor.

Genul Vitis Tournef.

Vitis Tournef. (Viţă). Calice cu 5 dinţĭ rudimentarĭ; petale 5, connate la vîrf şi deslipindu-se într'o singură bucată; stamine 5; baccă cu 1-2 loge, 1-2-sperme.

V. vinifera L. (V. viniferă. Vulg. *Viţă de vie, Vie*). Frunze cordat subrotunde, 5-lobate, profunḑior şi lat dentate.

Variază:

β. *sylvestris* Auctor.

In pădurile cu deosebire din reg. danubială şi din Delta Dunăreĭ. Fórte comun.

Fam. [Loc alb] GERANIACEE.

Florĭ ermafrodite, regulate saŭ deabià neregulate. Calice cu 5 sepale libere, fugace, egale saŭ puţin neasemenea, în preflorescenţă răsucită, maĭ rar imbricată. Glande hypogine 5, alternipetale. Stamine 10, hypogine, cu filamente dilatate la partea lor inferióră, libere saŭ puţin connate prin basa lor, dispuse în douĕ rênduri, 5 exterióre maĭ scurte, opositipetale, câte-odată sterile şi reduse la filamente squami-

forme, cele interióre opositisepale; antere-versatile, biloculare, introrse. Stile 5, filiforme, adnate cu un prolongiment al axuluĭ, stigmatifere pe fața internă. Ovariŭ super, cu 5 carpele, 2-ovulate, cu placentațiune axilă, verticilate și reunite prin unghiul lor intern în jurul unuĭ prolongiment al axuluĭ. Fruct uscat, cu 5 loge, 1-rar 2-sperme, fie-care deslipindu-se cu elasticitate de ax, dela bază către vîrf prin dehiscență septifragă, cu o lungă limbuță care supórtă către partea inferióră loja și care se curbéză în cerc saŭ se învêrtesce în spirală. Semințe munite de un albumen cărnos, fórte subțire saŭ redus la o pătură membranósă. Erburĭ anuale saŭ perene cu tulpine articulate-nodoróse, adesea dichotome; frunze alterne saŭ opuse, lobate, maĭ mult saŭ maĭ puțin divisate saŭ palmatisecate, munite de stipulĭ; florĭ solitare, geminate saŭ în cime, axilare saŭ terminale.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Pedunculĭ 1-2-florĭ. Stamine tóte fertile . . . . **Geranium** L.
1.* Pedunculĭ 3-multiflorĭ. Numaĭ 5 stamine fertile, cele-lalte 5 sterile . . . . . **Erodium** L'Hérit.

Genul Geranium Tournef.

Geranium Tournef. (pro parte) (Geraniu). Petale egale; stamine tóte fertile; limbulițele ce supórtă carpelele glabre pe fața internă, și învêrtindu-se în cerc în jurul lor însășĭ în momentul dehiscențeĭ.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Plante perenale. Rhizoma îngroșată, cilindriformă munită cu fibre lungĭ.
2. Valvele capsulelor transversal-plicate . . . . . **G. phaeum** L.
2. Valvele capsulelor netede.
3. Pedunculĭ de comun 1-florĭ . . . . . **G. sanguineum** L.
3.* Pedunculĭ 2-florĭ . . . . . **G. palustre** L.
1.* Plante anuale, cu rădăcină subțire, fusiformă.
4. Frunze după circumferință rotunde orĭ reniforme.
5. Lamina frunzelor disectă până la bază în laciniĭ anguste. Valvele capsulelor netede, glabre. Semințe foveolat (gropilit) punctate . . . . . **G. columbinum** L.
5.* Lamina frunzelor disectă numaĭ până către mijloc în laciniĭ late.

6.* Petale obcordate.
7. Valvele capsulelor transversal-rugóse, seminţe netede . . . . . G. divaricatum. Ehrh.
7.* Valvele capsulelor netede şi alipit-pěróse. Seminţe netede . . . . . G. pusillum L.
6.* Petale obovate.
8. Intréga plantă glandulos-vilósă. Valvele capsulelor netede, pubescente. Seminţe foveolat (gropilit) punctate . . . . . G. rotundifolium L.
8.* Intréga plantă glabră, numaĭ în partea superióră hirtă. Valvele capsulelor transversal-rugóse, glabre. Seminţe netede . . . . . G. lucidum L.
4.* Frunze după circumferinţă oblong-triangulare, 3-5-foliolate. Valvele capsulelor reticulat-rugóse. Seminţe netede . . . . . G. Robertianum L.

G. phaeum L. [Loc alb]. *Pedunculĭ 2-florĭ.* Corolă plană-subreflectă. Petale subrotund-obovate, neegal crenate, scurt unguiculate, la basă barbulate, ceva maĭ lungĭ decât calicele mucronat. Staminele până la mijloc hispid-ciliate. Valvule pěróse, dinainte (pe faţă) transversal-plicate. Frunze palmat-7-fide, incis-dentate. Florĭ negre violacee. *Rădăcină perenală, îngroşată, cilindriformă, munită cu fibre lungĭ.* ♃ In pădure, la monastirea Cocoş pe Cruce.

G. sanguineum L. [Loc alb]. *Pedunculĭ de comun numaĭ 1-florĭ,* ceĭ deflorațĭ subdeclinațĭ. Petale obovate, emarginate, de 2 orĭ maĭ lungĭ decât calicele aristat. Valve netede, în partea superióră pěróse, perĭ disparşĭ, setuloşĭ. Seminţe fórte subtil punctulate. Frunze după configurațiune reniforme, 7-partite, laciniĭ trimultifide, lacinulile lineare. Tulpină difusă deîmpreună cu pedunculiĭ hirsută, perĭ orizontal-patenţĭ, neglanduloşĭ. Florĭ purpuriĭ. *Rhizomă perenală, îngroşată, cilindriformă, munită cu fibre lungĭ.* ♃ Iunie-Sept. In tuferişurĭ şi pădurĭ. Fórte comun pretutindenĭ.

G. palustre L. [Loc alb]. Pedunculĭ 2-florĭ. Pedicele deflorate declinate, iară calicele erect. Petale obovate de 2 orĭ maĭ lungĭ decât calicele aristat. *Valvule netede* cu perĭ neglanduloşĭ. *Seminţe subtil punctulate.* Frunze palmat-5-fide, incis dentate. *Tulpină difusă, în partea superióră deîmpreună cu pedunculiĭ hirsută, perĭ neglanduloşĭ, reversĭ.* Petale purpuriĭ. ♃ Iulie-August. In fîneţele umede la Kara-Nasib şi pe lângă lacul dela Babadag.

G. columbinum L. [Loc alb]. Pedunculĭ 2-florĭ, pedicele deflorate declinate. *Petale obcordate, egal de lungĭ cu calicele lung-aristat. Valve netede, glabre. Seminţe foveolat-punctate.* Frunze 5-7-partite, laciniĭ la frunzele inferióre multifide, la cele superióre trifide, lacinulele lineare. Tulpină difusă deîmpreună cu pedunculiĭ pubescentă, perĭ îndreptaţĭ în jos şi alipiţĭ. Petalele ajung până la vîrful aristelor ca. liceluĭ, sunt de colóre roseă cu 3 liniĭ maĭ întunecate şi la basă barbulate. ⊙ Iunie-Iulie. La Alibeikioĭ pe muntele Consul.

G. divaricatum Ehrh.; *G. Winteri* Roh.; *G. bohemicum* Krock. (G. divaricat). Pedunculĭ 2-florĭ. Pedicele deflorate declinate. *Petale obcordate, egal de lungĭ cu calicele* aristat. *Valve transversal-rugóse, hirte. Seminţe netede.* Frunze palmat 5-fide, laciniĭ rhombee, profunţior incis-dentate, cele supreme trifide, unul dintre lobiĭ lateralĭ maĭ lungĭ. Florĭ de colóre deschis-roseă, cu vine maĭ întunecate. ⊙ Iunie-August. Pe marginea pădurilor, viĭ. Fórte comun în tótă Dobrogea chiar şi în Delta Dunăreĭ în pădurea Leti.

G. pusillum L.; *G. rotundifolium* Poll. non L.; *G. malvaefolium* Scop.; *G. parviflorum* Curt. [Loc alb]. Pedunculĭ 2-florĭ. Pedicele deflorate declinate. *Petale oblong-obcordate, egal de lungĭ cu calicele scurt-aristat,* orĭ puţin maĭ lungĭ, *unguicule subtil-ciliate* (nu barbulate). *Valve netede, alipit-pubescente. Seminţe netede.* Frunze 7-9-partite, laciniĭ trimultifide. Tulpine difuse, móle-pubescente, perĭ patenţĭ, glanduliferĭ, fórte micĭ. Petale albăstriĭ saŭ lilacine. In florile încă nedeschise se află numaĭ 5 stamine anterifere. ⊙ Iunie, tómna. Locurĭ cultivate, înalte şi ruderale, coline, marginea drumurilor. Fórte comun pretutindenĭ.

G. rotundifolium L. (G. cu frunze rotunde). Pedunculĭ 2-florĭ. Pedicele deflorate declinate. *Petale oblong cuneate nedivise,* puţin maĭ lungĭ decât calicele scurt aristat. *Valve* netede, *pubescente, perĭ patenţĭ. Seminţe foveolat-punctate.* Frunze după circumferinţă reniforme, cele inferióre 7-fide, dinainte obtuse, incis-crenate. Tulpină difusă, móle-pubscentă, dela basă ramificată, deîmpreună cu peţioliĭ şi pedicelele cu perĭ patenţĭ şi glandulileri. ⊙ Iunie-tómna. Locurĭ cultivate, şi ruderale, şi stîncóse. Fórte comun pretutindenĭ.

G. lucidum L. [Loc alb]. Pedunculĭ 2-florĭ. Pedicele deflorate declinate. *Petale obovate, nedivise, maĭ lungĭ decât calicele transversal-rugos şi piramidal. Valve reticulat-rugóse şi crenulat-striate,* spre vîrf pubescente. *Seminţe netede.* Frunze după configuraţiune reniforme, 5-7-fide, incis-obtus-crenate. Tulpină erectă, fragilă şi maĭ adese-orĭ de colóre roşie. Florĭ purpuriĭ. *Frunzele maĭ de tot glabre şi lucitóre.*

G. Robertianum L. (G. Robertian. Vulg. *Năprasnică*). Pedunculĭ 2-florĭ. Pedicele deflorate subdeclinate. Petale obovate, nedivise, maĭ lungĭ decât calicele aristat. *Valve reticulat-rugóse. Seminţe netede. Frunze 3-5-foliolate, foliólele peţiolulate, trifide, penatifid-incise.* Tulpină erectă, dela basă ramificată, racemĭ dichotomĭ şi patenţĭ, pĕróşă, perĭ patenţĭ. Florĭ de colóre roseă cu 3 strie albineţe. ⊙ In păduri şi locurĭ umbróse şi umede. Fórte comun în tótă Dobrogea.

Genul Erodium L'Herit.

Erodium L'Herit. (Erodiu). Petale puţin inegale, cele 2 superióre maĭ scurte; stamine exterióre sterile; limbuţile ce supórtă carpelele bărbóse pe faţa internă şi învîrtindu-se în spirală în momentul dehiscenţeĭ.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze penat-partite.
2. Pedunculĭ tri-multiflorĭ.
3. Frunze bipenat-partite. Pedunculĭ multiflorĭ. Stamine glabre, cele fertile la basă rotundat-dilatate . . . . . **E. cicutarium** L'Herit.
3.* Frunze penat-partite.
4. Pedunculĭ 3-5-florĭ. Staminele fertile la basă lanceolate şi ciliate . . . . . **E. ciconium** Willd.
4.* Pedunculĭ 3-7-florĭ. Staminele la basă lanceolate, glabre . . . . . **E. Neilreichii** Janka.
1.* Frunze 3-secte, segmentele laterale subbifide, segmentul terminal 3-fid. Stamine fertile glabre, cu margini membranacee . . . . . **E. serotinum** Stev.

E. cicutarium L'Herit. (E. cicutariŭ. Vulg. *Pliscul-cucóreĭ, Ciocul-berzeĭ*). *Pedunculĭ multiflorĭ.* Petale neegale. *Frunze*

penate, foliólele maĭ până la nervura mediană penatifide, laciniĭ dentate. Stamine glabre, cele fertile la basă rotundat-dilatate. Florĭ purpuriĭ cu 3 nervure maĭ întunecate. ⊙ Aprilie-Iulie. Fórte comun în tótă Dobrogea.

E. ciconium Willd. [Loc alb]. Pedunculĭ 3-5-florĭ. *Frunze* după circumferinţă ovate, *decursiv-penate*, penile penatifide şi deîmpreună cu peţiolul lor comun dentate. *Stamine* fertile *dela basă până la mijloc lanceolate şi deodată şi ciliate*, de la mijloc în sus *filiforme şi glabre*. Petale maĭ palid-albastre, cu 3 vinişóre maĭ întunecate. ⊙ Maiŭ-Iunie, Locurĭ ruderale. Rar la cetatea Ienissala şi la Constanţa prin locurile ruderale de pe malul măreĭ în dreptul bulevarduluĭ.

E. Neilreichii Janka. (E. luĭ Neilreich). Pedunculĭ 3-7-florĭ. Frunze după circumferinţă oblonge şi orĭ penatifide şi segmentele incis-dentate, orĭ penatipartite şi segmentele penatifide. *Staminele tóte* (şi cele fertile) *glabre, cele fertile lanceolate şi spre vîrf mereŭ atenuate*. Aritele valvulelor hispide, pe partea internă cu sete fórte lungĭ. Intréga plantă hirsută. Petale egal de lungĭ cu calicele, orĭ numaĭ puţin maĭ lungĭ, de colóre ceruleă. Comun cu deosebire în stepe: la Beibudgiuc şi Dunăre.

Observare.—Diferă de *E. ciconium* Willd. numaĭ prin staminele ciliate şi prin calicele, petalele şi fructele maĭ marĭ.

E. serotinum Stev. [Loc alb]. Pedunculĭ multiflorĭ. *Frunze 3-secte, segmente sessile, cel terminal 3-fid, cele laterale subbifide*, laciniile tóte subincise. Stamine fertile, glabre, dela basă până la vîrf cu marginĭ membranacee. *Petale duplu maĭ lungĭ decât calicele lung-aristat*. Rar în Dobrogea (Janka).

Fam. [Loc alb] ZYGOPHYLLEE.

Florĭ ermafrodite, regulate. Calice 4-5-partit, în preflorescenţă imbricată. Petale libere, alterne cu divisiunile calicinale. Stamine hipogine, în numĕr dublu cu acela al divisiunilor florale; antere biloculare, introrse, dehiscente longitudinal. Stil simplu, stigmat simplu saŭ 4-5-fid. Fruct

capsular, angulos, format din atâtea folióle carpelare câte divisiunĭ florale sunt, dehiscent cu 4-5 loge, saŭ cu 5 coce indehiscente şi în carĭ seminţele se află isolate prin despărţiturĭ transversale; placente axile. Seminţe fără aril, cu saŭ fără albumen. Embrion drept saŭ antitrop; radiculă paralelă cu hilul saŭ super. Erburĭ anuale saŭ [loc alb].

CONSPECTUL GENURILOR

1. Frunze 1-jugate . . . . . **Zygophyllum. L.**
1.* Frunze 6-jugate . . . . . **Tribulus L.**

Genul Zygophyllum L.

Zygophyllum L. (Zigofil). Calice cu 4-5 sepale persistente saŭ caduce, imbricate. Petale 4-5, unguiculate, imbricate. Disc cărnos. Stamine 8-10, inserate la basa disculuĭ, adesea întrecênd petalele, (basi situs squama aucta). Ovariŭ sessil, angulat, 4-5 locular, atenuat în stil. Ovule în fie-care lojă cu 2 saŭ maĭ multe superpuse, cu rafeŭ liber saŭ adnat. Fruct angulat saŭ alat indehiscent saŭ septicid 5-coc saŭ loculicid 5-valv. Erburĭ perene, plante sub-frutescente saŭ frutescente, maĭ rar anuale; pedunculĭ axilarĭ; frunze stipulate, cărnóse, opuse, comprese 1-3-juge, maĭ rar simple, florĭ solitare axilare.

Z. Fabago L. [Loc alb]. Plantă glabră şi netedă. Tulpină erbacee, erectă. *Frunze peţiolate*, 1-*jugate*, foliólele plane, ovat-oblonge orĭ oblonge. Petale nedivise, obtuse. Capsulă cilindriformă orĭ oblong-elipsoidă, acut-angulată, nearipată. ♃ [Loc alb]. In locurile ruderale la Constanţa pe ţĕrmul măreĭ în jos de bulevard.

Genul Tribulus L.

Tribulus L. (Tribul). Calice caduc. Petale 5. Staminele opuse divisiunilor calicinale, munite de o glandă la basa lor. Stil fórte scurt; stigmat cu 5 raze. Fruct deprimat, pentagonal, divisându-se la maturitate în 5 coce indehiscente. Albumen nul.

Tr. terrestris L. (Tr. terestru. Vulg. *Colţu babeĭ*, [loc alb]. *Frunze 6-jugate*, folióle subegale. Pedunculĭ maĭ scurţĭ decât peţiolĭ. Carpele 2-4-spinóse. Rădăcină fibrósă. Intréga

plantă pĕrósă. Tulpină procumbentă. Florĭ galbine. ⊙ Iunie-Septembre. Locurĭ aride şi ruderale, pe marginea drumurilor, fórte comun în tótă Dobrogea.

Fam. [Loc alb]. RUTACEE.

Florĭ ermafrodite, regulate saŭ neregulate. Calice cu 4, maĭ rar cu 3 saŭ 5 divisiunĭ profunde în preflorescenţă imbricată. Petale inserate la basa unuĭ disc cărnos, alterne cu divisiunile calicinale. Stamine inserate pe disc, în numĕr egal saŭ dublu ca divisiunile florale; antere biloculare, dehiscente longitudinal. Stil simplu; stigmat simplu Folicule în numĕr egal cu acela al divisiunilor calicinale maĭ rar în numĕr maĭ mic, lipite între ele la basa lor şi formând o capsulă lobată, deschiḑêndu-se pe marginea internă a lobilor şi maĭ rar pe marginea externă; placente axile şi proeminente. Seminţe 1-4 în fie-care lojă. Embrion vîrît în albumen; radiculă indepărtată de hil.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Florĭ galbine, corymbóse. Frunze simple . . . **Haplophyllum** Juss.
1.* Florĭ albe-verḑĭ orĭ albe roşietice. Frunze divise.
2. Stamine 15. Florĭ albe-verḑĭ. Frunze multipenatipartite, laciniĭ lineare . . . . . **Peganum** L.
2.* Stamine 10. Florĭ albe-roşietice. Frunzele superióre penate, penile ovate orĭ lanceolate . . . **Dictamnus** L.

Genul Haplophyllum Juss.

Haplophyllum Juss. (Aplofil). Calice 5-partit. Petale 5, cuculate, fórte întregĭ. Stamine 10, cu filamentele dilatate la basă, libere saŭ deabià monadelfe. Ovariŭ 5-lobat, deprimat. Ovule 5, în loge câte 2 colaterale saŭ superpuse, saŭ 4, saŭ 6. Stigmat capitat. Capsulă glandulósă cu 5 loge dehiscente la vîrf, maĭ rar indehiscente. Seminţe transversal rugulóse-tuberculóse. Erburĭ cu rizome adesea indurate, maĭ adesea multicaule, cu tulpine erecte, cu frunze simple saŭ trisecte; inflorescenţă corimbósă bracteolată, floriferă în Iunie şi Iulie.

H. Biebersteinii Spach; [loc alb]. (H. luĭ Bieberstein). Ră-

dăcină multicaulă. Tulpine în partea superióră subtil vilos-pubescente. Frunze simple, oblonge, la basă angustate, străvĕḑător-punctate şi pubescente. *Florĭ corimbóse, galbine,* mirositóre. Petale eliptice. Sepale ovate, acute, pe dos pĕróse, pe marginĭ de tot întregĭ şi glabre. ♃ Stepe şi coline aride. Fórte comun în tótă Dobrogea, cu deosebire în regiunea centrală şi septentrională.

Variază:

β. *angustifolium* Uechtr. et Sint. La Rasova şi Medgidia.

Genul Peganum L.

Peganum L. (Pegan). Calice 5-partit, persistent în preflorațiune deschis. Petale 5, imbricate. Stamine 12-15, inserate cu petalele la basa unuĭ disc scurt, nude, la basă dilatate. Ovariŭ globos 3-4 locular. Stil triquetru. Ovule numeróse suspendate cu funicule scurte în unghiul intern. Fruct capsular trivalv, cu dehiscenţă loculicidă saŭ baccat şi indehiscent. Seminţe anulate cu testa spongiósă. Erburĭ erecte saŭ plante subfrutescente; frunze neregulat multifide, cu stipule setacee, micĭ; florĭ terminale opositifoliate.

P. Harmala L. [Loc alb]. Tulpină erbacee fórte ramificată. *Frunze neregular-multipenatipartite, laciniĭ lineare.* Florĭ solitare, terminale, pe tulpina evolută la urmă laterale. Sepale lineare, subpenatifide. Petale oblonge egal de lungĭ cu sepalele. Plantă glaucescentă, glabră. Frunze carnosule. *Corolă albă-verde.* Odóre fórte neplăcută. La Constanţa pe lângă cimitirul catolic şi între Alibeikioĭ şi Babadag.

Genul Dictamnus L.

Dictamnus L. (Frăssinel). Calice caduc. Cincĭ petale unguiculate, plane; 10 stamine înclinate în jos. Capsulă partită pe un tecafor scurt şi gros cu 5 lobĭ profunḑĭ şi deschiḑêndu-se prin marginea internă. Embrion drept.

D. albus L. [Loc alb]. (D. alb. Vulg. *Frăsinel*). Petale eliptic-lanceolate, acute, cele laterale obtusiuscule. Ovariul maĭ scurt decât stipitele sĕŭ. *Frunze* oblong-eliptice, serrulate, cele *superióre penate, penile opuse, sessile, ovate orĭ lanceolate,* pe marginĭ denticulate, pe faţa inferióră străvĕḑă-

tor-punctate. *Florĭ marĭ, albe roşietice, cu vine purpuriĭ*, care la uscat devin deschis-albastre, *dispuse în racemĭ terminalĭ*. Rădăcină lemnósă, albă, aromatică. Tulpină erectă, glandulósă-viscósă. ♃ Maiŭ-Iunie. In declivităţile stîncóse aprópe de Ciermet şi pe colinele aride dintre Medjidia şi Cernavoda.

Fam. [Loc alb] CELASTRINEE.

Florĭ ermafrodite saŭ unisexuale prin abortare, regulate. Periant şi androceŭ inserat pe marginele receptacululuĭ discoid acoperit, pe faţa sa internă, de o îngroşare glandulósă. Calice cu 4-5 sepale maĭ mult saŭ maĭ puţin connate la basă, persistente. Corolă cu 4-5 petale, caduce, în preflorescenţă imbricată. Stamine 4-5, alternipetale, libere; antere biloculare, extrorse, adesea abortate şi purtate atuncĭ pe filamente fórte scurte. Stil simplu, maĭ mult saŭ maĭ puţin elongat, saŭ fórte scurt, coronat de un stigmat aprópe întreg, saŭ cu 3-4 lobĭ puţin pronunţaţĭ. Ovariŭ liber saŭ maĭ mult orĭ maĭ puţin înfipt la basa sa în discul glandulos cu 3-5 loge, 2-ovulate. Fruct capsular, cu 3-5 loge, 1-2 sperme, la dehiscenţă loculicidă. Seminţe unite de un aril cărnos, roşietic; albumen abundent, cărnos. Arbuştĭ saŭ arborĭ puţin înalţĭ, cu frunze opuse, simple, munite de stipulĭ fórte micĭ, caducĭ; florĭ în cime axilare.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Frunze imparipenate . . . . . **Staphylea** L.
1. Frunze simple . . . . . **Evonymus** L.

Genul Staphylea L.

Staphylea L. (Stafilee). Calice 5-partit, caduc, colorat. Petale 5. Stamine 5. Capsula cu 2-5 lobĭ, bi-triloculară, membranósă, umflată, deschiḑându-se prin marginea internă a lobilor.

St. pinnata L. (S. pinată. Vulg. *Clocotiş*). *Frunze penate*, folióle 5-7 oblong-lanceolate, de tot glabre. Florĭ racemóse, albineţe. Capsule membranacee, inflate. Frutece saŭ arbuscul. ♄ Maiŭ-Iunie. In păduri şi tuferişurĭ între Grecĭ şi

Handierca şi între Talisman şi Rasova, în pădurea Babadag.

Genul Evonimus Tournef.

Evonimus Tournef. (Salbă-móle). Florĭ tetra-pentamere; capsulă cu 3-5 unghiurĭ obtuşĭ; seminţe aprópe cu totul învĕlite de aril.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Ramurĭ rotunde, verucóse. Petale subrotunde. Sĕmînţă négră . . . . . **E. verrucosus** Scop.
1.* Ramurĭ tetragonale, netede. Petale oblonge. Sĕmînţă albă . . . . . **E. vulgaris** Scop.

E. verrucosus Scop. (E. verucos. Vulg. *Salbă móle rîiósă*). *Petale subrotunde. Ramurĭ rotunde, verucóse.* Frunze eliptice, serrulate, glabre. Capsule sub-4-lobate, obtusangule, netede, nearipate. Aril acoperind numaĭ pe jumătate sĕmînţa. Florĭ verdĭ cu puncte micĭ roşiĭ. Capsulă gălbinie. Aril sanguineŭ. *Sĕmînţă négră.* ♄ Maiŭ-Iunie. In păduri. Fórte comun pretutindenĭ.

E. vulgaris Scop.; *E. europeus* L. (E. comun. Vulg. *Salbă móle* [loc alb]). *Petale oblonge. Ramurĭ tetragonale netede.* Frunze eliptic-lanceolate, serrulate, glabre. Capsule sub-4-lobate, obtusangule, netede, nearipate, aril acoperind întréga semînţă. Capsulă de colóre roseă. *Sĕmînţă albă.* Florĭ de colóre verde deschisă. ♄ Maiŭ-Iunie. In păduri şi tuferişurĭ. Fórte comun pretutindenĭ.

Fam. [Loc. alb]. RHAMNEE.

Florĭ ermafrodite saŭ maĭ rar unisexuate, regulate. Periant şi androceŭ inserate pe marginile receptacululuĭ concav, munit înăuntru de un disc glandulos, perigin. Calice cu 4-5 sepale, la sfîrşit caduce; corolă cu 4-5 petale adesea fórte micĭ şi concave, rar nule. Stamine 4-5 libere, opositipetale; antere biloculare, introrse. Stile 2-4, maĭ mult saŭ maĭ puţin connate; stigmate capitate. Ovariŭ liber în fundul receptacululuĭ saŭ înfipt prin basa sa în disc, cu 2-4 loge, 1-ovulate. Fruct drupaceŭ cu 2-4 sâmburĭ 1-spermĭ saŭ

o samară, rar o capsulă dehiscentă. Sĕminţe de ordinar munite de un sulc dorsal saŭ de o stirbătură laterală; albumen cărnos. Arbuştĭ saŭ arborĭ puţin înalţĭ, cu ramurĭ adesea spinescente; frunze alterne, simple, munite de stipulĭ caducĭ; florĭ în cime axilare, compuse.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Fruct aripat . . . . . **Paliurus** Tourn.
1.* Fruct nearipat . . . . . **Rhamnus** L.

Genul Paliurus Tournef.

Paliurus Tournef. (Paliur). Calice 5-fid, cu tub rotaceŭ. Petale 5, înostite înăuntru. Ovariŭ pe jumătate înfipt în disc şi aderând de el. Fruct uscat, coriace, hemisferic, dilatat la vîrf într'un disc mare, orbicular, membranos, cuprinţênd 3 sâmburĭ lipiţĭ împreună. Seminţe comprimate lipsite de sulc dorsal.

P. aculeatus Lam.; *P. australis* [loc alb]; *Rhamnus Paliurus* L.; *Zizyphus Paliurus* Willd. (P. aculeat). Rămurele pubescente. Frunze ovate, scurt-acuminate, trinervate. *Aripa fructuluĭ crenulată.* Ramurele cu spinĭ înpărechiate, ce substituesc stipuliĭ, dintre care cel inferior este recurbat. Florĭ galbine-verdĭ în racemĭ scurţĭ, axilarĭ şi fasciculaţĭ. ♄ Iunie-August. In tuferişurile maĭ cu sémă din stepe şi prin locurile calcare şi stâncóse. Fórte comun: Constanţa, Medgidia, Cernavoda, Rasova, Talisman, Ienissala, Mangalia, Adam-Clysi, etc.

Genul Rhamnus L.

Rhamnus L. (Ramn). Calice 4-5-fid, cu tub urceolat. Petale nule saŭ 4-5 petale plane, emarginate. Ovariŭ liber. Drupă cu 2-4 sâmburĭ osoşĭ distincţĭ, indehiscenţĭ. Seminţe munite de un sulc profund.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Florĭ maĭ adeseorĭ polygame-dioice, tetrapetale tetrandre . . . . . **Rh. cathartica** L.
1. Florĭ ermafrodite, pentandre . . . . . **Rh. Frangula** L.

Rh. cathartica L. (R. purgativ. Vulg. *Pațachina* [loc alb]. *Ramurele* opuse *se termină* (către finele anuluĭ) cu un *spin* ce stă un an, pe când ramura sub acest spin inovéză. *Florĭ maĭ adese orĭ polygame-dioice, tetrapetale, tetrandre*, pe ramurile laterale fasciculate, verdĭ orĭ gălbiniĭ. Frunze subrotund-ovale, serrulate, la bază subcordate. Peţiliĭ de 2-3 orĭ maĭ lungĭ decât stipuliĭ fugacĭ. Drupe insidente pe basa persistentă şi convexiusculă a caliceluĭ. Crĕpătura seminţeĭ închisă, la vîrf şi la bază cu marginĭ cartilaginee. Planta variază pubescentă şi glabră. ♄ Maiŭ-Iunie. In pădurĭ şi tuferişurĭ. Comun: între Hairankioĭ şi Hasarlîk, între Medgidia şi Cernavoda, Talisman, Rassova, Adam-Clysi, Mangalia, munţiĭ dela Grecĭ.

Rh. Frangula L. [Loc alb]. (R. Frangulă. Vulg. *Cruşîn*. [Loc alb]. *Plantă nearmată* (fără spinĭ). Frunze eliptice, acuminate de tot întregĭ. *Florĭ ermafrodite pentandre*. Pedunculiĭ deîmpreună cu calicele glabri orĭ alipit pubescenţĭ. Stigmat nedivisat. Tulpină erectă. Calicele pe partea interióră şi petalele albineţe. ♄ Maiŭ-Iunie. In pădurĭ. Maĭ rar.

Fam. [Loc alb]. TEREBINTACEE.

Florĭ ermafrodite, dioice saŭ polygame, regulate. Calice gamosepal, cu 3-5 divisiunĭ maĭ mult saŭ maĭ puţin profunde, în preflorescenţă imbricată. Petale rar nule, deordinar 3-5, alterne cu divisiunile calicinale, în preflorescenţă imbricată saŭ valvară, inserate în fundul caliceluĭ saŭ pe un disc hypogin, saŭ în fine pe receptaculul dilatat şi încunjurând ovariul. Stamine în numĕr egal cu acela al petalelor şi alternând cu ele, saŭ în numĕr dublu, când libere, când lipite la bază, inselate cu petalele; antere introrse, biloculare, dehiscente longitudinal. Ovariŭ liber saŭ rar lipit cu tubul caliceluĭ, cu unul saŭ maĭ multe carpele carĭ, câte odată abortéză tóte afară de unul singur, dar sunt representate prin stilele lor saŭ stigmatele lor. Fructul este capsular saŭ drupaceŭ, cu o singură sĕmînţă saŭ cu loge cu o sĕmînţă. Seminţe erecte saŭ suspendate de un funicul care nasce din fundul logeĭ, amfitrop; albumen nul. Embrion drept saŭ curbat, cotiledóne plan-concave; radiculă superă

saŭ inferă. Arborĭ saŭ arborașĭ, cu suc resinos balsamic, gomos saŭ viscos.

Genul Rhus L.

Rhus L. (Rus). Florĭ ermafrodite saŭ dioice. Petale 5, inserate dedesubtul unuĭ disc hypogin. Stamine 5, inserate cu petalele. Stile 3, distincte, scurte. Stigmate capitate. Drupă uscată saŭ deabià cărnósă, cu un singur sâmbure conținênd o singură sĕmînță.

Rh. Cotinus L. (R. Cotin. Vulg. *Scumpie*). Frunze simple, lung pețiolate, obovate, pe marginĭ întregĭ. Paniculă fórte ramificată, laxă. Drupă semicordată, reticulat vênată, glabră, Florĭ albe-verdiĭ. ♄ Pe colinele nĕsipóse și locurile stîncóse. Fórte comun pretutindenĭ.

Fam. [Loc alb]. PAPILIONACEE.

Florĭ ermafrodite, neregulate. Calice gamosepal, persistent saŭ caduc, cu 5, rar 4 divisiunĭ regulate saŭ bilabiate. Corolă neregulată, papilionacee, cu 5 petale libere saŭ unele connate între ele, maĭ rar tóte connate la bază, în preflorescență vexilară, adecă petalul posterior (*stindard*) unic, deordinar maĭ mare, îndoit în lung și acoperind pe cele douĕ lature (*aripĭ*) deordinar maĭ micĭ, carĭ acopĕr la rîndul lor pe cele douĕ petale anterióre, rar libere, deordinar connate prin marginile lor continuĭ și simulând un petal unic (*carenă*). Stamine 10, perigine, 5 opositisepale și 5 opositipetale deordinar maĭ scurte; filamente tóte connate (*monadelfe*) într'un tub întreg saŭ crĕpat, saŭ diadelfe, stamina (*vexilară*) superpusă stindarduluĭ singură rămâind liberă; antere biloculare, introrse. Stil simplu, stigmat lateral saŭ terminal. Ovariŭ super, format dintr'un singur carpel, unilocular, uni-pluriovulat, cu placenta parietal. Fruct (*păstare, legumen*) uscat, unilocular saŭ bilocular prin introflexiunea uneia din suturĭ, mono-polysperm, de ordinar dehiscent în douĕ valve prin douĕ crĕpăturĭ longitudinale, maĭ rar indehiscent saŭ (*lomentaceŭ*) divisându-se în atâtea articule indehiscente câte semințe. Semințe de ordinar biseriate, cu tegumente adesea gróse, albumen nul saŭ aprópe

nul; cotyledóne gróse. Erburĭ anuale, bisanuale saŭ perene, saŭ arborașĭ, maĭ rar arborĭ; frunze alterne, adesea comprese, rar cu folióle tóte abortate și reduse la rachis saŭ numaĭ cele laterale abortéză, de ordinar munite de stipulĭ; rachis adesea terminat în cârcel; florĭ în raceme, în spice, în capitulĭ saŭ în umbele falșe, axilare saŭ terminale; rar florĭ solitare.

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Stamine monadelfe.
2. Calice bilabiat orĭ 2-partit.
3. Frunze tóte simple . . . . . **Genista L.**
3.* Frunze 3-foliolate (ternate) . . . . . **Cytisus L.**
2.* Calice 5-dentat orĭ 5-fid.
4. Frunze 3-foliolate . . . . . **Ononis L.**
4.* Frunze imparipenate . . . . . **Galega L.**
1.* Stamine diadelfe.
5. Frunze pari-uni-multijugate, la vîrf terminate cu cârceĭ orĭ cu o setă.
6. Stil rotund. Frunze terminate cu cârceĭ.
7. Stil la vîrf pe partea inferióră barbulat, pe cea superióră glabru orĭ și scurt pĕros . . . . . **Vicia L.**
7.* Stil la stigmatul globos jur-împrejur uniform pĕros (însă nebarbulat) . . . . . **Ervum L.**
6.* Stil plan orĭ trigonal.
8. Frunze 1-jugate, terminate cu cârceĭ . . . . . **Lathyrus L.**
8.* Frunze 2-6-jugate, terminate cu sete . . . . . **Orobus L.**
5.* Frunze 3-foliolate orĭ și impari-jugate.
9. Legumă articulată, orĭ nedehiscentă.
10. Florĭ umbelate . . . . . **Coronilla L.**
10.* Florĭ racemóse . . . . . **Onobrychis L.**
9.* Legumă nearticulată, maĭ adeseorĭ longitudinal dehiscentă.
11. Frunze impari-penate.
12. Stil glabru. Plante erbacee.
13. Legumă inflată.
14. Carină terminată cu o mucronă . . . . . **Oxitropis Dc.**
14.* Carină obtusă, mutică . . . . . **Astragalus L.**
13.* Legumă neinflată.
15. Stipulĭ lat-lanceolațĭ. Carină monopetală . . . . **Galega L.**
15.* Stipulĭ lipsesc, orĭ sunt lanceolat-subulațĭ. Carină dipetală . . . . . **Glycyrrhyza L.**
12.* Stil pĕros Frutice . . . . . **Colutea L.**
11. Frunze 3-foliolate.
16. Stipulĭ marĭ, conformĭ cu folióle.

17. Carină rostrată . . . . . **Lotus** L.
17.* Carină obtusă (nerostrată) . . . . . **Dorycnium** Tourn.
16.* Stipulĭ maĭ micĭ şi neconformĭ cu foliólele.
18. Legumă maĭ scurtă (maĭ mică) decât calicele.
Petale remanente (vestezînde) . . . . . **Trifolium** L.
18.* Legumă maĭ lungă decât calicele. Petale decidue.
19. Legumă nerostrată.
20. Legumă falcată, orĭ cochlear-contortă . . . . . **Medicago** L.
20.* Legumă subglobósă orĭ oblongă, nicĭ falcată,
nicĭ cochlear-contortă . . . . . **Melilotus** Tourn.
19. Legumă lung-rostrată . . . . . **Trigonella** L.

Trib. I. Genistee. — Frunze 1-3-foliolate saŭ imparipenate; stamine monadelfe; păstare continuă, uniloculară.

Genul Genista Tournef.

Genista Tournef. (Genistă). Calice erbaceŭ saŭ subcoriace, tubulos, cu douĕ buze porrigiate, cea superióră 2-dentată, cea inferióră 3-dentată; petale inegale; stindard îngust, oblong, nerîdicat; stil curbat la vîrf; stigmat înclinat înăuntru pe partea internă a stiluluĭ; păstare oblongă saŭ lineară-oblongă, comprimată saŭ puţin umflată, polispermă saŭ oligospermă, maĭ lungă decât calicele. Frunze unifoliolate.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Legume fórte vilos-tomentóse. Florĭ solitare . **G. albida** Willd.
1.* Legume glabre. Florĭ racemóse . . . . . **G. tinctoria** L.

G. albida Willd. [Loc alb]. *Frunzele tóte simple*, oblonge, *deîmpreună cu ramurile şi calicele vilóse, perĭ patenţĭ.* Tulpine decumbente, sulcate, nearmate. *Florĭ solitare*, sessile. Vexilul deîmpreună cu carina sericeŭ-vilóse. Leguma la urmă scurt-pedicelată, *fórte vilos-tomentósă.* ♄ [loc alb]. In stepa aridă dela Gavgagia în societate cu *Centaurea Jankae* şi *Jurinea stœchadifolia.*

Observare. — *G. ovata* W. K. diferă prin leguma indesuit-hirtă şi florile racemóse; iar *G. pilosa* L. cu care are mare asemănare, prin frunzele pe faţa inferióră, apoĭ ramurile, pedunculiĭ şi calicele alipit pĕróse.

G. tinctoria L. (G. tincturarilor. Vulg. [loc alb]). *Frunzele óte simple, lanceolate orĭ eliptice, pe marginĭ pubescente.*

Tulpine nearmate (fără spinĭ) rotunde, elevat striate, glabre, în partea superióră alipit-pubescente. Stipulĭ subulaţĭ, fórte micĭ. *Florĭ racemóse. Legumă şi corolă glabre.* Carină de lungimea vexiluluĭ.

Variază: cu frunzele maĭ late şi maĭ ânguste. In fîneţele din pădurĭ: Hoirankioĭ, Dobromir.

Genul Cytisus L.

Cytisus L. (Citis). Calice tubulos, cu douĕ buse divaricate, cea superióră trunchiată saŭ 2-dentată, inferióra 3-dentată; petale fórte inegale; stindard oval, erect; stil curbat la vîrf, stigmat înclinat în afară, pe partea externă a stiluluĭ; păstare lineară oblongă, comprimată, polispermă, lung exsertă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Florile tóte laterale.
2. Rămurele şi frunze hirsute . . . . . C. **hirsutus** L.
2 * Rămurele şi frunze alipiţ-sericee . . . . . C. **ratisbonensis** Schäff.
1.* Florile tóte terminale umbelat-capitate . . . . . C. **austriacus** L.

C. **hirsutus** L.; *C. falcatus* W. K.; *C. polytrichus* M. B.; *C. virgatus* Vest. (C. hirsut. [Loc alb]). *Florile tóte laterale câte 2-3,* scurt pedicelate, pedicele nebracteate. Tulpine erecte orĭ ascendente. *Calice* oblong, *deîmpreună cu rămurelele şi frunzele hirsut, perĭ patenţĭ.* Corolă la început galbină, la urmă devenind brunie. ♄ Maiŭ-Iunie. In regiunea silvatică. Fórte comun pretutindenĭ.

C. **ratisbonensis** Schaeff. [Loc alb]. *Florĭ subgeminate,* scurt-pedicelate, *tóte laterale.* Tulpine şi ramurĭ prostrate. *Calice* oblong, *deîmpreună cu frunzele şi cu rămurelele sericeŭ, perĭ alipiţĭ.* Corolă galbină. ♄ Aprilie-Maiŭ. In pădurile din munţiĭ dela Grecĭ: m. Ţuţuiatu, etc.

C. **austriacus** L. [Loc alb]. *Florĭ terminale, umbelat capitate.* Pedunculĭ exteriorĭ bracteolaţĭ. Ramurĭ erecte, calice oblong, deîmpreună cu ramurile hirsut. Frunze surii, perĭ alipiţĭ. Corolă palid galbină. ♄ Iulie-August. In stepele şi fîneţele din pădurĭ. Cu deosebire comun în partea australă a Dobrogeĭ.

Genul Ononis Tournef.

Ononis Tournef. (Ononidă). Calice campanulat, cu 5 divisiuni aprópe egale; petale inegale, stindard fórte mare, oval, striat; carenă rostrată; stil subulat, cotit în unghiŭ drept către mijlocul sĕŭ; stigmat capitat; păstare scurtă, umflată, oligospermă, inclusă saŭ exsertă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Florĭ rosee.
2. Florĭ solitare. Plante spinóse.
3. Tulpine procumbente, la basă radicante, jur împrejur vilóse . . . . . **O. procurrens** Wallr. (var **spinosissima** J. Lang.)

3.* Tulpine erecte orĭ ascendente, 1-serial-vilóse . **O spinosa** L.

2.* Florĭ geminate. Plante nespinóse . . . . . **O. hircina** Jacq.

1. Florĭ galbine . . . . . **O. Columnae** All.

O. procurrens Wallr. var. *spinosissima* J. Lange; *O repens* L. [Loc alb]. Tulpine procumbente, la basă radicante, vilóse. Ramurĭ ascendente, lax racemóse, la vîrf spinósă [loc alb]. *Florĭ axilare, solitare.* Pedunculĭ maĭ scurţĭ decât calicele. Folióle ovate, deîmpreună cu stipuliĭ denticulate, glandulóse, pĕróse. Legumă erectă, ovată maĭ scurtă decât calicele. Seminţe tuberculat-scabre. Florĭ rosee. ♃ Fórte comun în tótă Dobrogea.

O. spinosa L. [Loc alb]. *Tulpină* erectă, orĭ ascendentă, *uniserial vilósă şi dispars-glandulósă.* Ramurĭ intreruptracemóse, spinóse, spinĭ subgeminaţĭ. *Florĭ axilare solitare.* Pedunculĭ maĭ scurţĭ decât calicele. Folióle ovat-oblonge, deîmpreună cu stipuliĭ denticulaţĭ glabriuscule. *Legumă* ovată, erectă, *de lungimea caliceluĭ şi maĭ lungă.* Seminţe tuberculat-scabre. Florĭ rosee. ♃ Iunie-Iulie. In stepe la Constanţa şi Medgidia.

O. hircina Jacq. [Loc alb]. *Tulpine* erecte orĭ ascendente, nearmate, *vilóse. Florĭ axilare, geminate, cele din vîrful ramurilor indesuit-spicate.* Pedunculĭ maĭ scurţĭ decât calicele. Folióle ovale deîmpreună cu stipuliĭ denticulaţĭ glandulos-pĕróse. *Legumă* erectă, ovată, *maĭ scurtă decât calicele.* Seminţe tuberculat-scabre. *Florĭ rosee.*

β. *spinescens* Ledeb.

In fîneţele din pădurea dela Kara-Orman (Delta Dunăreĭ).

O. Columnae All.; *O parviflora* Lam. Dict. non Thunb.; *O suboculta* Vill.; *O. minutissima* Jacq. [Loc alb]. *Tulpine* ascendente, *pubescente. Florĭ axilare, sessile. Corolă maĭ scurtă decât calicele.* Folióle obovate, denticulate, glandulos-pĕróse. Stipulĭ lanceolaţĭ, acuminaţĭ, acut-denticulaţĭ. *Legumă* erectă, ovată, *subegal de lungă cu calicele vilos. Florĭ galbine.* ♃ Maiŭ-Iunie. In munţiĭ apricĭ. Fórte rară în muntele Balve aprópe de Konkodiĭ.

Trib. III. Viciee.—Frunze paripennate, cu rachis prelungit în cârcel saŭ în aristă, rar redusă la rachisul transformat în cârcel saŭ în filodiŭ; stamine monadelfe saŭ diadelfe; păstare continuă, uniloculară, bivalvă.

Genul Vicia Tournef.

Vicia Tournef. (Vicie). Calice tubulos-campanulat, cu 5 divisiunĭ inegale saŭ aprópe egale; stamine diadelfe, cu tub trunchiat fórte oblic; stil filiform, curbat la vîrf, puţin comprimat; păstare elongată, polispermă saŭ scurtă, oligospermă; seminţe subglobulóse, angulóse saŭ lenticulare.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Pedunculĭ elongaţĭ, multiflorĭ.
2. Stipulĭ semi-sagitaţĭ pe marginĭ dentaţĭ . . . . **V. pisiformis** L.
2.* Stipulĭ pe marginĭ de tot întregĭ (nedentaţĭ).
3. Lamina vexiluluĭ duplu *maĭ scurtă* decât unguicula sa . . . . . **V. villosa** Roth.
3.* Lamina vexiluluĭ duplu *maĭ lungă* decât unguicula sa . . . . . **V. tenuifolia** Roth.
3.** Lamina vexiluluĭ de lungimea unguiculeĭ sale **V. Cracca** L.
1.* Pedunculĭ scurţĭ, 1-2-florĭ, orĭ racemoşĭ 2-4-florĭ. Pedunculiĭ şi racemele maĭ scurţĭ decât florile.
4. Florĭ în raceme 2-4-flore.
5. Frunzele tóte terminate cu cârceĭ.
6. Frunze 2-3 jugate
7. Foliólele pe marginĭ de tot întregĭ . . . . . **V. narbonensis** L.
7.* Folióle pe marginĭ moĭ delaţbasă începênd serrate **V. serratifolia** Jacq.
6. Frunze 5-8-jugate.
8. Vexil şi legumă pĕróse . . . . . **V. pannonica** Jacq
8.* Vexil şi legumă glabre . . . . . **V. sepium** L.
4.* Florĭ solitare, orĭ câte 2 scurt pedunculate.
9. Florĭ galbine. Frunze 4-7-jugate . . . . . **V. sordida** W. K.

9.* Florĭ roşietice orĭ albestriĭ. Frunze sub-5-jugate.
10. Dinţiĭ caliceluĭ lanceolaţĭ lanceolat-subulaţĭ, porrecţĭ. Leguma la maturitate glabră . . . . . **V. angustifolia** Roth.
10.* Dinţiĭ caliceluĭ lanceolat-acuminaţĭ, ceĭ 4 superiorĭ în sus curbaţĭ. Legumă puberulă . . . **V. peregrina** L.
5.* Frunḑe 2-3-jugate, cele inferióre terminate cu o mucronă şi numaĭ cele superióre cu cârceĭ . **V. lathyroides** L.

V. pisiformis L.; *Ervum pisiforme* Peterm. [Loc alb]. Racemĭ multiflorĭ, maĭ scurţĭ decât frunzele. Frunze sub-5-jugate, folióle ovate, obtuse, venate, cele infime fórte apropiate de tulpină şi acoperind stipuliĭ semisagitaţĭ şi dentaţĭ. Stil de la mijloc în sus egal vilosul. Florĭ galbine. ♃ Maiŭ-Iunie. In pădurile din munţĭ. Rară. In munţiĭ dela Grecĭ, pe muntele Eşitul-Sufletuluĭ.

V. villosa Roth.; *V. polyphylla* W. K. non Desf. (V. vilósă [loc alb]). *Racemĭ multiflorĭ*, indesuiţĭ, egal de lungĭ cu frunza orĭ şi maĭ lungĭ. Pedicele de jumătate maĭ scurte decât tubul caliceluĭ. Frunze sub-8-jugate, *folióle* lanceolate, *nervat-venate*, pubescente saŭ vilóse, perĭ patenţĭ. Stipulĭ semihastaţĭ, de tot întregĭ. *Lamina vexiluluĭ de 2 orĭ maĭ scurtă decât unguicula sa.* Legumă eliptic-subrhombeă. Umbilicul de 8 orĭ maĭ scurt decât circumferinţa seminţeĭ. Florĭ maĭ închis şi maĭdeschis violete, aripĭ albineţe orĭ cel puţin maĭ palide. ♂ Maiŭ-Iulie. In locurĭ cultivate. Fórte comun în tótă Dobrogea.

V. tenuifolia Roth. [Loc alb]. *Racemĭ multiflorĭ*, indesuiţĭ, maĭ lungĭ decât frunza. Frunze sub 10-jugate, *folióle* lanceolate, *nervat venate*, dedesubt pĕróse, perĭ patenţĭ. Stipulĭ semihastaţĭ, de tot întregĭ. *Lamina vexiluluĭ de 2 orĭ maĭ lungă decât unguicula sa.* Dinţiĭ superiorĭ aĭ caliceluĭ dela basa lată subit-acuminaţĭ, fórte scurţĭ. Legumă linear-oblongă. Stipitele legumeĭ maĭ scurt decât tubul câliceluĭ. Florĭ roşiĭ-violete. Variază: ♃ Iunie-August.

β. *laxiflora* Gris.

In fîneţele din pădurĭ. Fórte comun în tótă Dobrogea.

Observare.— Diferă de *V. Cracca* L. prin lungimea lamineĭ vexiluluĭ, care dela punctul de unde nervura mediană se divide în nervure laterale şi până la vîrf este de 2 orĭ maĭ lung decât unguicula, apoĭ prin periĭ patenţĭ aĭ foliólelor.

V. **Cracca** L. [Loc alb]. *Racemĭ multiflorĭ*, indesuiţĭ, egal de lungĭ cu frunza orĭ şi maĭ lungĭ. Frunze sub-10-jugate, *folióle* oblonge, orĭ lanceolate, *nervat-venate*, alipit pubescente. Stipulĭ semihastaţĭ, de tot întregĭ. *Lamina vexiluluĭ de lungimea unguiculeĭ.* Dinţiĭ superiorĭ aĭ caliceluĭ dela basa lată subit-acuminaţĭ, fórte scurţĭ. Legumă linear-oblongă. Stipitele legumeĭ maĭ scurt decât tubul caliceluĭ. Florĭ albastre, vexil cu liniĭ maĭ întunecate. Carina la vîrf cu o maculă. Leguma 3-5 spermă, pe când ovariul este pluriovulat. ♃ Iunie-August. Comun în tótă Dobrogea.

V. **narbonensis** L. [Loc alb]. Racemĭ axilarĭ, 2-4-florĭ, fórte scurţĭ. Frunzele superióre 2-3-jugate, folióle ovale, obtuse, subdentate orĭ de tot întregĭ. Vexil glabru. Dinţiĭ caliceluĭ ovat-lanceolaţĭ, neegalĭ, ceĭ superiorĭ de jumătate maĭ scurţĭ. Legumă compresă, pe marginĭ muricat-ciliate, glabră orĭ pĕrósă, perĭ la basă bulboşĭ. Florĭ palid-galbine. ♃ Maiŭ-Iunie. Printre viile dela Constanţa şi la Tuzla.

V. **serratifolia** Jacq. [Loc alb]. *Racemĭ axilarĭ 2-4-florĭ*, fórte scurţĭ. Frunze superióre 2-3-jugate, *folióle* ovale, obtuse, glabre, *maĭ dela basă serrate. Vexil glabru.* Dinţiĭ caliceluĭ ovat-lanceolaţĭ, neegalĭ, ceĭ superiorĭ de jumătate maĭ scurţĭ. Legumă compresă, pe marginĭ muricat-ciliată, glabră orĭ pĕrósă, perĭ la basă bulboşĭ. Tulpină erectă, subsimplă, puţin pĕrósă. *Florĭ violete* trăgênd în sur. ⊙ Maiŭ-Iunie. In fîneţele din păduri în tuferişurĭ: Redzepkuns, etc.

Observare.—*V. narbonensis* L. forma gen. se distinge de *V. serratifolia* Jacq. numaĭ prin foliólele ce sunt pe marginĭ de tot întregĭ, orĭ şi numaĭ spre vîrf puţin dentate.

V. **pannonica** Jacq. [Loc alb]. *Racemĭ axilarĭ, 2-4-florĭ*, fórte scurţĭ. Frunze 5-8-jugate, folióle oblonge orĭ obovate, obtuse, orĭ retuse. *Vexil pĕros.* Dinţiĭ caliceluĭ subulat-setaceĭ, subegal de lungĭ cu tubul. Legumă deflectă, oblongă, hirsută, perĭ simpli. *Florĭ albineţe*, vexilul pe dos bruniŭ, dinainte brun-striat. ⊙ Maiŭ-Iulie. In fîneţe şi locurĭ cultivate. Fórte comun pretutindenĭ.

V. **sepium** L. [Loc alb]. Racemĭ axilarĭ, sub-5-florĭ, fórte scurţĭ. Frunzele terminate cu cârceĭ sunt sub-5-jugate, folióle ovale, orĭ oblonge, obtuse. Vexil glabru. Dinţiĭ caliceluĭ dela basa maĭ lată subulaţĭ, neegalĭ, ceĭ 2 superiorĭ co-

nivenţĭ. Legumă linear-oblongă, glabră. Florĭ palid-violacee, vexilul cu vine maĭ întunecate.

Variază cu folióle ovale, iară la frunzele infime subrotunde (forma *vulgaris*), şi cu folióle ovat-oblonge, orĭ ovat-lanceolate (*V. montana* Fröhl). Fîneţe şi tuferişurĭ. Comun în tótă Dobrogea.

V. sordida W. K. [Loc alb]. *Florĭ axilare, solitare orĭ geminate*, scurt pedunculate. Frunze 4-7-jugate, *folióle* — cu escepţiunea celor infime — *oblong cuneiforme*, retuse. *Vexil glabru, de 2 orĭ maĭ lung decât aripele.* Dinţiĭ caliceluĭ lanceolat-subulaţĭ, de jumătate maĭ scurţĭ decât tubul, subegal-porrecţĭ. Legumă patentă, linear-oblongă, puberulă orĭ glabră. *Florĭ palid-galbine*, vexilul pe dos la basă olivaceŭ (livid). Umbilicul încinge sĕmînţa la o lungime de $^2/_3$ părţĭ. Fîneţe, agriĭ, pârlóge. Comun pretutindenĭ.

Variază:

β. *Biebersteiniana; V. Biebersteinii* Bess. Foliólele frunzelor superióre lineare. La Cincarova.

V. angustifolia Roth. [Loc alb]. Florĭ axilare, subgeminate, scurt-pedunculate. Frunze sub-5-jugate; foliólele frunzelor inferióre obovate, emarginat-retuse, ale frunzelor superióre lanceolat-lineare, obtuse, orĭ truncate. Vexil glabru. Dinţiĭ caliceluĭ lanceolat-subulaţĭ, porrecţĭ, subegal de lungĭ cu tubul. *Legumă patentă, lineară, matură, glabră.* Seminţe globóse. Florĭ purpuriĭ. Legumă matură négră. Frunzele în specimenile luxuriante 6-7-jugate. ⊙ Maiŭ-Iunie. Locurĭ cultivate. Comun pretutindenĭ.

V. peregrina L. [Loc alb]. *Florĭ axilare, solitare, scurt-pedunculate.* Frunze 4-7-jugate, folióle lineare, retuse. Vexil glabru. *Dinţiĭ caliceluĭ* lanceolaţĭ, acuminaţĭ, subegalĭ, *ceĭ 4 superiorĭ în sus curbaţĭ. Legumă deflectă, oblongă, puberulă.* Florĭ de colóre plumbee. ⊙ Maiŭ-Iunie. Rară. La Malcocĭ şi Handierca.

Observare.—Diferă de *V. sativa* L. a căreĭ legumă posede şi de *V. angustifolia* Roth, cu care în respectul frunzelor are asemănare, prin ceĭ 4 dinţĭ superiorĭ în sus curbaţĭ — întocmaĭ ca la *V. sepium* L. — şi prin leguma deflectă.

V. lathyroides L. [Loc alb]. *Florĭ axilare, solitare, subsessile.* Frunze 2-3-jugate mucronate, iară cele superióre ter-

minate cu cârceĭ, folióle obovate, retuse. Dinţiĭ caliceluĭ drepţĭ, subegalĭ. *Legumă lineară, glabră.* Seminţe cubice, granulat-scabre. Florĭ fórte micĭ, palid-violacee. ⊙ Aprilie-Maiŭ. In munţiĭ apricĭ pretutindenĭ.

Variază:

β. *angustifolia* Schram.

Cu specia tipică şi încă maĭ comună.

Genul Ervum L.

Ervum L. (Erv). Calice oblic, cu 5 dinţĭ inegalĭ, maĭ scurţĭ decât corola şi dintre care ceĭ 2 superiorĭ sunt îndepărtaţĭ unul de altul şi despărţiţĭ printr'un sin profund. Stamine diadelfe, cu tub trunchiat fórte oblic la vîrf. Stil subţire puţin comprimat dinainte îndărăt, pubescent la vîrf şi de jur împrejur, nebărbos. Păstare stipitată, lineară, bivalvă, 3-6-spermă, nemoniliformă, rotundită la vîrf, neprelungită în plisc. Seminţe globulóse; hil linear saŭ oval, acoperit de funiculul dilatat. Raceme axilare, pedunculate, pauciflore şi câte odată reduse la o singură flóre.

CONSPECTUL SPECIILOR

1 Legumă pubescentă, 2-spermă . . . . . E. **hirsutum** L.
1.* Legumă glabră, 4-spermă . . . . . E. **tetraspermum** L.

E. **hirsutum** L.; *Vicia hirsuta* Koch. (E. hirsut. Vulg. [Loc alb]). *Pedunculĭ 2-6-florĭ*, subegalĭ cu frunza. Frunze superióre terminate cu cârceĭ, sub-6-jugate, folióle lineare, obtuse orĭ retuse. Stipulĭ lanceolaţĭ, ceĭ inferiorĭ semihastaţĭ. Dinţiĭ caliceluĭ egal de lungĭ cu tubul sĕŭ. *Legumă* oblongă, *2-spermă, pubescentă.* Florĭ de colóre albinéţă-albăstrie. ⊙ Iunie-Iulie. In munţiĭ apricĭ. La monastirea Cocoş pe Cruce.

E. **tetraspermum** L.; *Vicia tetrasperma* Mönch.; *V. gemella* Crantz. (E. tetrasperm. Vulg. [Loc alb]). *Pedunculĭ 1-florĭ*, muticĭ, subegal de lungĭ cu frunza. Frunzele superióre terminate cu cârceĭ, 3-4-jugate, folióle lineare, obtuse. Stipulĭ semihastaţĭ. Dinţiĭ caliceluĭ maĭ scurţĭ decât tubul sĕŭ. Legumă lineară, *4-spermă, glabră.* Vexil lilacin, albăstriu-striat, aripele şi carina albe. ⊙ Iunie-Iulie. In regiunea Danubială şi pe muntele Consul lângă Alibeikioĭ.

Genul Lathyrus Tournef.

Lathyrus Tournef. (Latir). Calice campanulat, cu 5 divisiunĭ inegale, cele 2 superióre maĭ scurte; stamine monadelfe saŭ diadelfe, cu tub trunchiat, în unghiŭ drept; stil lat-comprimat de înainte îndărăt; păstare oblongă saŭ lineară, comprimată, polispermă, oblic trunchiată în plisc; seminţe subglobulóse-comprimate.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunzele adevĕrate lipsesc, în locul lor peţiolĭ foliiformĭ.
2. Florĭ galbine . . . . . L. **Aphaca** L.
2.* Florĭ purpuriĭ . . . . . L. **Nissolia** L.
1.* Frunze 1-3-jugate.
3. Pedunculĭ 1-2-florĭ.
4. Pedunculĭ maĭ scurţĭ decât frunzele . . . . . L. **sativus** L.
4.* Pedunculĭ maĭ lungĭ decât frunzele . . . . . L. **hirsutus** L.
3.* Pedunculĭ multiflorĭ.
5. Tulpină angulară, însă nearipată.
6. Florĭ purpuriĭ . . . . . L. **tuberosus** L.
6.* Elorĭ galbine . . . . . L. **pratensis** L.
5.* Tulpină aripată.
7. Frunz 1-jugate . . . . . L. **platyphyllos** Retz.
7.* Frunze 2-3-jugate . . . . . L. **palustris** L.

L. Aphaca L. [Loc alb]. Pedunculĭ 1-florĭ. *Peţiolĭ filiformĭ, fără frunze, terminaţĭ cu cârceĭ.* Stipulĭ fórte marĭ, ovaţĭ, la basă auriculat-sagitaţĭ. *Florĭ galbine. Seminţe netede.* ⊙ Iunie-Iulie. Pe malurile înalte ale Dunăreĭ între Rassova şi Cernavoda.

L. Nissolia L. [Loc alb]. Pedunculĭ 1-2-florĭ. *Peţiolĭ foliiformĭ, lanceolaţĭ, fără cârceĭ.* Stipulĭ subulaţĭ, la basă semihastaţĭ. *Florĭ purpuriĭ. Seminţe tuberculat-scabre.* Legumă subtil şi alipit pubescentă. ⊙ Maiŭ-Iulie. In fîneţele din pădurĭ, la Teke şi Cincarova.

OBSERVARE.—*L. gramineus* Kern. diferă numaĭ prin leguma de tot glabră (forma *lejocarpa*).

L. sativus L. [Loc alb]. *Pedunculĭ 1-florĭ, maĭ scurţĭ decât frunzele,* în partea superióră articulaţĭ, cu bracteole micĭ. Peţiolĭ angust-aripaţĭ, linearĭ, toţĭ foliiferĭ. Frunze 1-ju-

gate. Legumă eliptic-oblongă, plan-compresă, reticulat-venată, glabră, subtetraspermă, marginea superióră curbată, biaripată. Seminţe angulare, netede. Corolă albastră, roseă şi albă. Laciniile calieeluĭ patente. ⊙ Maiŭ-Iunie. Cultivat şi subspontaneŭ la mănăstirea Cilik.

L. hirsutus L. [Loc alb]. *Pedunculĭ 2-florĭ maĭ lungĭ decât frunzele.* Frunze 1-jugate. *Leguma* linear-oblongă, *hirsută*, perĭ la basă bulboşĭ. Seminţe globóse, tuberculat scabre. Florĭ albastre. ♂ Iunie-Iulie. Semănăturĭ, agriĭ, viĭ. Comun în regiunea Dunăreĭ.

L. tuberosus L. [Loc alb]. *Pedunculĭ multiflorĭ, maĭ lungĭ decât frunzele.* Frunze 1-jugate. Legumă oblongă, glabră, reticulat-venată. Seminţe obsolet-tuberculate. Dinţiĭ superiorĭ aĭ caliceluĭ scurt-triangularĭ. Tulpine angulare, nearipate. *Florĭ purpuriĭ.* ♃ Iulie-August. Locurĭ cultivate, fîneţe, tuferişurĭ. Fórte comun în tótă Dobrogea.

L. pratensis L. [Loc alb]. *Pedunculĭ multiflorĭ, maĭ lungĭ decât frunza.* Florĭ patente spre tóte părţile. *Frunze 1-jugate. Stipulĭ sagitaţĭ.* Legumă linear-oblongă, oblice-venate, vine prominule. Seminţe globóse, netede. Dinţiĭ caliceluĭ maĭ scurţĭ decât ovariul, toţĭ lanceolat-subulaţĭ. *Tulpină angulară nearipată. Florĭ galbine.* ♃ Iunie-Iulie. Fîneţe, tuferişurĭ, păduri. Babadagh, la Başkioĭ pe Sepeljin.

Observare.—*L. Hallersteinii* Bmgt. diferă de *L. pratensis* L. cu deosebire prin *stipuliĭ* mult maĭ marĭ şi *hastaţĭ*; florile încă sunt ceva maĭ marĭ şi palid-galbine.

L. platyphyllos Retz. [Loc alb]. *Pedunculĭ muftiflorĭ maĭ lungĭ decât frunza. Frunze 1-jugate.* Legumă oblong-lineară. Sĕminţe obsolet-tuberculate, umbilicul încingênd de jumătate sĕmînţa. *Tulpină lat-aripată,* aripele peţiolilor aprópe de lăţimea aripeĭ tulpineĭ. Vexilul pe faţa interióră de colóre roseă, aripĭ dinainte violacee. ♃ Iulie-August. In regiunea silvatică şi în Delta Dunăreĭ (insula Leti) fórte comun.

Observare. — La *L. sylvestris* L. sunt peţioliĭ angust-aripaţĭ, aripele uumaĭ de jumătate atât de late, cât ale tulpineĭ. — La *L. latifolius* L. sunt peţioliĭ lat-aripaţĭ, ca la *L. platyphyllos*, însă umbilicul încinge sĕmînţa numaĭ în lungime de $^1/_3$ parte. — La *L. heterophyllus* L. şi *L. palustris* L. sunt frunzele superióre 2-3-jugate.

L. palustris L. [Loc alb]. *Pedunculĭ multiflorĭ, maĭ lungĭ*

decât frunzele. Frunze 2-3-jugate. Auriculele stipulilor lanceolate, acuminate. Legumă linear-oblongă, dréptă, glabră. Sĕminţe netede. Umbilicul încinge $^1/_4$ parte a sĕminţeĭ. *Tulpine aripate. Peţiolĭ nearipaţĭ,* cu marginĭ ânguste. Florĭ albastre, orĭ purpuriŭ-violacee. Stilul până la jumătatea lungimeĭ sale barbulat. ♃ Iulie-August. In fîneţe mlăştinóse. Fórte comun în regiunea Danubială.

Genul Orobus L.

Orobus L. (Orob). Stindard fără gibositățĭ calóse la basă; stil drept, nerĕsucit, canaliculat dedesubt. Tóte peţiolurile prevĕḑute de folióle, rar de cârcel. (Restul ca la *Lathyrus*).

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Florĭ purpuriĭ orĭ albĕstriĭ.
2. Frunze 2-3-jugate . . . . . **O. vernus** L. **plejophyllus** Uechtr. et Sint.
2.* Frunze sub-6-jugate . . . . . **O. niger** L.
1.* Florĭ albe orĭ galbine.
3. Frunze 2-3-jugate, folióle linear-lanceolate orĭ lineare . . . . . **O. pannonicus** L.
3.* Frunze 3-4-jugate, folióle ovat-eliptice . . . **O. aureus** Stev.

O. vernus L. var *plejophyllus* Uechtr. et Sint. [Loc alb]. In regiunea silvatică. Rar.

O. niger L. [Loc alb]. Tulpină angulată, ramificată. Frunze sub-6-jugate, *folióle* ovat-oblonge, obtuse, *pe faţa superióră întunecat-verḑĭ, pe cea inferióră maĭ mult suriŭ-verḑĭ.* Stil linear, dela mijloc până la vîrf barbulat. *Rădăcină ramificată. Florĭ purpuriĭ,* vexilul cu vine maĭ întunecate. ♃ Iunie-Iulie. In păduri. Fórte comun pretutindenĭ.

Observare.—*O. tristis* Lang. se distinge de *O. niger* L. numaĭ prin colórea frunzelor, care pe faţa superióră este negriŭ-brună, iară pe cea inferióră maĭ mult suriŭ-négră.

O. pannonicus Jacq.; *O. austriacus* Crantz; *O. albus* L. fil. [Loc alb]. Tulpină angulată, simplă, în partea superióră angust-aripată. Frunze 2-3-jugate, *folióle linear-lanceolate orĭ lineare,* glabre. Stipuliĭ ajungênd la basa foliólelor inferióre orĭ şi maĭ scurţĭ. Stil linear. *Rădăcină fasciculată, fibre clavate. Florĭ albe orĭ albe gălbiniĭ,* vexilul pe dos

adeseorĭ de colóre roseă. Legumă reticulat-venată, vine oblice. Sĕmînţa deplin matură ovală, maculată. ♃ In fîneţele din păduri şi tuferişurĭ. Fórte comun în tótă Dobrogea.

O. aureus Stev. [Loc alb]. Plantă puberulă, la urmă glabrescentă. Frunze scurt peţiolate, 3-4-jugate, *folióle ovat-eliptice*, mucronulate, peninervate, *cu marginile încreţite, pe ambele feţe verdĭ*. Stipulĭ semisagitaţĭ, la basă dentaţĭ, mult maĭ scurţĭ decât foliola. Pedunculĭ abia ceva maĭ lungĭ decât frunza. Dinţiĭ caliceluĭ: ceĭ 2 superiorĭ scurtaţĭ, ceĭ 3 inferiorĭ de lungimea tubuluĭ. *Carina maĭ scurtă decât aripele*. Ovariŭ sessil. ♃ In pădurile umbróse: Cincarova. Slava, Babadagh, la Grecĭ pe Ţuţuiatu, Cocoş etc.

OBSERVARE.—*O. luteus* L. diferă prin foliólele ce sunt pe faţa inferióră de colóre verde-albăstrie şi cu marginile plane, apoĭ prin carina, care e ceva maĭ lungă decât aripele.

Trib. IV. Hedysarec.—Frunze imparipinnate; stamine diadelfe; păstare divisată transversal în articulĭ monospermĭ, indehiscenţĭ, carĭ se despart la maturitate.

Genul Coronilla Tournef.

Coronilla Tournef. (Coronilă). Calice scurt-campanulat, subbilabiat, cu 5 dinţĭ, ceĭ 2 superiorĭ aprópe reuniţĭ; carenă rostrată; păstare lineară, angulósă saŭ subcilindrică, compusă din maĭ mulţĭ articulĭ oblongĭ-umflaţĭ.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Stipulĭ micĭ concrescuţĭ în unul singur, opus frunzeĭ. Florĭ galbine . . . . . **C. scorpioides** Koch.
1.* Stipulĭ liberĭ. Florĭ de colóre albă şi roseă . **C. varia** L.
[Loc alb] . . . . . **C. elegans** Panc.

C. scorpioides Koch.; *Ornithopus scorpioides* L.; *Arthrolobium scorpioides* Dc. [Loc alb]. Plantă erbacee. *Stipulĭ micĭ, concrescuţĭ în unul singur opus frunzeĭ*. Frunze ternate, sessile, cea impară fórte mare. Legumă arcuată, tetragonală, striată. *Florĭ galbine*. ⊙ Maiŭ-Iunie. Rară. Intre Cincarova şi Grecĭ.

C. varia L. [Loc alb]. Unguicula petalelor subegal de lungă cu calicele. Leguma un loment tetragon, care se desface pe

la articulaţiunĭ. Plantă erbacee, procumbentă. *Stipulĭ lanceolaţĭ, liberĭ.* Frunze sub-10-jugate, folióle oblonge, obtuse. Pedunculĭ maĭ lungĭ decât frunza. Umbele sub-10-florĭ. Pedicelele de 3 orĭ maĭ lungĭ decât tubul caliceluĭ. *Vexilul de colóre roseă. Aripile şi carina albe,* acésta din urmă la vîrf négră-purpurie. Rădăcină fórte repentă. ♃ Iunie-Iulie. Fórte comun pretutindenĭ.

C. elegans Panc. [Loc alb]. In pădurĭ între Grecĭ şi Ţiganca.

Genul Onobrychis Tournef.

Onobrychis Tournef. (Spurcată). Calice campanulat cu 5 dinţĭ aprópe egalĭ; carenă lăţită, nerostrată, trunchiată oblic la vîrf; păstare formată dintr'un singur articul comprimat, discoid, reticulat, săpat de foveole, cu marginea externă carenată-spinósă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Unica areolă a reticuleĭ din mijlocul disculuĭ legumeĭ fórte mare, cele-lalte din jur maĭ micĭ ca radiante . . . . . **O. gracilis** Bess.
1.* Maĭ multe areole a reticuleĭ din mijlocul disculuĭ legumeĭ maĭ marĭ decât cele marginale . . . . . **O. sativa** Lam.

O. gracilis Bess. [Loc alb]. Tulpină ascendentă. Folióle oblong-lineare, mucronate, pilosiuscule. Aripile abia maĭ lungĭ decât tubul caliceluĭ. Vexil recurbat, maĭ lung decât carina. Legumă suborbiculară, sură, aculeat-dentată. *Unica areolă medie a reticuleĭ din mijlocul disculuĭ legumeĭ fórte mare,* cele-lalte din jur maĭ micĭ ca radiante. Leguma mult maĭ mică ca la *O. arenaria* Dc. (aprópe cam $^1/_4$ parte). ♃ In stepe şi în fîneţele din pădurĭ. Fórte comun.

O. sativa Lam. [Loc alb]. Tulpină ascendentă. Aripile maĭ scurte decât calicele. Vexilul maĭ scurt orĭ şi ceva maĭ lung decât carina. Leguma pe marginea anterióră carinată, pe disc elevat-reticulată, pe marginĭ şi pe disc spinos-dentată, *dinţiĭ de jumătate maĭ scurţĭ decât crésta legumeĭ. Areolele medie ale reticuleĭ maĭ marĭ.* Florĭ rosee. ♃ Maiŭ-Iulie. Coline calcare şi erbóse. Fórte comună pretutindenĭ.

Variază:

β. *arenaria* [loc alb]; *O. arenaria* Dc. Dinţiĭ marginalĭ intermediĭ subulaţĭ egal de lungĭ cu lăţimea cresteĭ legumeĭ. In aceleaşĭ locurĭ cu specia gemină.

Genul Oxytropis Dc.

Oxytropis Dc. (Oxitropis). Calice cu 5 divisiunĭ. Carena apiculată. Păstare când uniloculară cu o despărţitură incompletă, când biloculară, dar tot-deauna cu introflexiunea sutureĭ superióre.

O. pilosa Dc.; *Astragulus pilosus* L. [Loc alb]. Plantă caulescentă, erectă, vilósă, foliată. Frunze imparipenate, foliólele frunzelor inferióre oblonge, ale celor superióre lanceolate. Pedunculĭ axilarĭ, maĭ lungĭ decât frunzele. Spice ovat-oblonge. Legume erecte, lineare, subrotunde, vilóse. Florĭ galbine. ♃ Iunie-Iulie. Pe coline aride şi erbóse. Rară.

Genul Astragalus Tournef.

Astragalus Tournef. (Astragal). Calice campanulat saŭ tubulos, bilabiat, cu 5 divisiunĭ aprópe egale; carenă obtusă, mutică; stil drept saŭ puţin curbat; păstare subcilindrică, polispermă maĭ mult saŭ maĭ puţin biloculară prin introflexiunea sutureĭ dorsale.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Stipulĭ liberĭ, adecă neconcrescenţĭ cu peţioliĭ frunzelor, orĭ şi concrescenţĭ numaĭ la basa lor.
2. Stipulĭ între sine concrescuţĭ, formând un stipul solitar opus frunzeĭ . . . . . **A. Onobrychis** L.
2.* Stipulĭ între sine neconcrescuţĭ.
3. Rădăcină perenală.
4. Spice orĭ raceme lung pedunculate, pedunculĭ maĭ lungĭ decât frunzele.
5. Florĭ purpuriĭ violacee orĭ albastre.
6. Plantă erbacee orĭ numaĭ la basă lignescentă.
7. Racemĭ elongaţĭ. Aripile floreĭ 2-fide. Tulpină erbacee, difusă, glabră. Frunze 7-10-jugate. Legumă pendulă, lineară, pubescentă . . . . . **A. austriacus** L.
7.* Spice elongate. Aripile floreĭ întregĭ. Tulpină erbacee, numaĭ la basă lignescentă. Frunze 6-10-jugate. Legumă erect-patulă, linear-oblongă, hirsută . . . . . **A. virgatus** Pall.

7.** Spice subcapitate. Aripile floreĭ întregĭ. Tulpină erbacee, difusă, sur-pĕrósă. Frunze 5-7-jugate. Legumă oblongă, hirsută. Calice fructifer inflat . . . . . A. vesicarius L.

6. Plante fruticóse erecte. Spice subcapitate. Frunze 5-10-jugate. Legumă erectă, oblongă, vilósă . A. vimineus Pall.

5.* Florĭ galbine.

8. Spice capitate. Tulpină difusă, pĕrósă. Frunze 8-12-jugate. Legumă erectă, subrotundă, inflată, hirsută . . . . . A. Cicer L.

8.* Spice elongate, indesuite. Tulpină erectă, pubescentă, scabră. Legumă oblong-lineară, pubescentă, alipită de pedunculul comun . . . . . A. asper Jacq.

4.* Spice orĭ racemĭ scurt-pedunculaţĭ, pedunculĭ maĭ scurţĭ decât frunzele.

9. Spice ovat-oblonge. Tulpină procumbentă,aprópe glabră. Frunze 5-6-jugate. Legumă lineară, arcuată, glabră. Florĭ gălbinii . . . . . A. glycyphyllos. L.

9.* Spice globos-capitate. Tulpină erectă, orĭ ascendentă, abreviată orĭ maĭ lipsind, de-împreună cu ramurile şi frunzele vilósă. Frunze 10-18-jugate. Leguma ovat-triangulară, erect-patulă, inflată, vilósă. Dinţii caliceluĭ subegal de lungĭ cu tubul. Florĭ galbine . . . . . A. dasyanthus Pall.

9.** Spice subglobóse, fructifere elipsoidee. Frunze [loc alb] jugate. Tulpină subvilósă, erectă. Leguma [loc alb]. Dinţii caliceluĭ mult maĭ scurţĭ decât tubul. Florĭ [loc alb]. . . . . A. ponticus Pall.

3.* Rădăcină anuală. Spice sub-6-flore, laxe, pedunculĭ egal de lungĭ cu frunzele orĭ şi maĭ scurţĭ. Tulpină procumbentă, pubescentă. Frunze sub-12-jugate. Legumă rotundă, patentă, hamat-curbată, la vîrf subulată. Florĭ albineţe . . . A. hamosus L.

1.* Stipulĭ maĭ până la jumătatea lor concrescuţĭ cu peţioliĭ frunzelor.

10. Legumă elongată, lineară. Plantă sub-acaulă. Florĭ purpuriĭ . . . . . A. monspessulanus L.

10.* Legumă abreviată, ovată. Florĭ galbine.

11. Florĭ pe partea externă pubescente . . . . . A. pubiflorus Dc.

11.* Florĭ pe partea externă glabre . . . . . A. dolychophyllus Pall.

A. **Onobrychis** L. [Loc alb]. Plantă difusă orĭ erectă, pĕrósă, perĭ acumbenţĭ. *Stipuliĭ superiorĭ concrescuţĭ între sine în unul solitar şi opus frunzeĭ.* Frunze 8-12-jugate, folióle lanceolate, la frunzele cele infime ovate, emarginate. Spice capitate, oblong-ovate. Pedunculĭ maĭ lungĭ decât

frunza. Vexil linear-oblong, truncat, de 3 orĭ maĭ lung de cât aripile. Ovariŭ sessil. Legumă erectă, ovată, acuminată, în calice sessilă, hirsută. *Florĭ albăstriŭ-purpurascente.* ♃ Iunie-Iulie. Coline nĕsipóse, fîneţe uscate. Fórte comun pretutindenĭ.

Variază:

β. *linearifolius* (Pers.); *A. chlorocarpus* Griseb. Folióle oblong-lineare. Spice ovate. Legumă cu vîrful subdrept.

A. austriacus Jacq.; *A. dichopterus* Pall. (A. austriac). Plantă difusă, glabră. *Stipulĭ ovaţĭ, liberĭ.* Frunze 7-10-jugate, folióle lineare, emarginate, ale frunzelor infime obovate. Racemĭ pedunculaţĭ, laxĭ, maĭ lungĭ decât frunzele. Bractee maĭ scurte decât pedicelele. Aripĭ bifide. *Legume pendule,* lineare, subtrigonale, pubescente, în calice sessile. Florĭ albăstriĭ, carină palidă, la vîrf cu o maculă violacee. ♃ Iulie-August. In stepele din regiunea australă, fórte comun.

Observare. — La tulpinele sterile sunt stipuliĭ infimĭ concrescuţĭ în unul solitar, ceĭ maĭ superiorĭ însă liberĭ.

A. virgatus Pall. [Loc alb]. Plantă sericeŭ-sură, perĭ alipiţĭ. Tulpină erectă orĭ ascendentă, ramificată, ramurĭ virgate. Stipulĭ lanceolaţĭ, liberĭ. Frunze 6-10-jugate, folióle oblong-lineare, orĭ lineare. *Spice elongate, multiflore.* Pedunculĭ mult maĭ lungĭ decât frunzele. Calice cu perĭ maĭ negri şi alipiţĭ şi încă cu perĭ albĭ, patulĭ, hirsut, fructifer nu inflat. Vexil ceva maĭ lung decât aripile întregĭ. Legumele linear-oblonge, subtrigonale, erect-patule, subduple maĭ lungĭ decât calicele, hirsute, în calice sessile. Tulpina la basă lignescentă. Corolă mare, violacee. ♄ Iunie-Iulie. In regiunea maritimă, prin dune, fórte comun pretutindenĭ.

Variază: β. *albiflorus.*

A. vesicarius L.; *A. albidus* W. K.; *A. glaucus* M. B.; *A. dealbatus* Pall. [Loc alb]. Plantă difusă, sură, perĭ alipiţĭ şi afipţĭ cu centrul lor. Stipulĭ lanceolat-subulaţĭ, liberĭ. Frunze 5-7-jugate, folióle oblonge orĭ eliptice. *Spice subcapitate.* Pedunculĭ maĭ lungĭ decât frunzele. *Calice* cu perĭ maĭ negri şi alipiţĭ şi cu perĭ albĭ maĭ lungĭ, patulĭ, hirsut, *fructifer inflat.* Legume oblonge, hirsute, în calice sessile, însă puţin maĭ lungĭ decât acesta şi semibiloculare. Florĭ viola-

cee, rare orĭ albe. ♃ Aprilie-Maiŭ. Coline calcare. Fórte comun: Medgidia, Murfatlar, Gavgagia, etc.

A. vimineus Pall.; *A. fruticosus* Willd. [Loc alb]. *Plantă fruticósă, erectă.* Frunze 5-10-jugate, folióle oblonge, orĭ oblong-lineare, pe faţa inferióră cu perĭ alipiţĭ şi la centrul lor afipţĭ maĭ mult saŭ maĭ puţin munite, pe faţa superióră la urmă subglabre. *Spice subcapitate.* Pedunculĭ maĭ lungĭ decât frunzele. Dinţiĭ caliceluĭ elongaţĭ, subulaţĭ. *Legumĭ erecte, drepte, oblonge, trigonale, vilóse,* de 2-3 orĭ maĭ lungĭ decât calicele, din sus de mijloc 2,-la vîrf 1-loculare. Florĭ purpuriĭ. Stipulĭ liberĭ. Pe malurile înalte ale Dunăreĭ la Rassova şi Cernavoda.

A. Cicer L. [Loc alb]. Plantă difusă, pĕrósă, perĭ acumbenţĭ. *Stipuliĭ superiorĭ concrescuţĭ între sine în unul solitar şi opus frunzeĭ.* Frunze 8-12-jugate, folióle oblong-lanceolate, orĭ ovale. Spice capitate, ovate. Pedunculĭ orĭ maĭ lungĭ orĭ maĭ scurţĭ decât frunza. Vexil ovat, emarginat, de $1^1/_2$ orĭ maĭ lung decât aripile. Ovariŭ fórte scurt stipitat, stipitele numaĭ $^1/_6$ parte cât ovariul. Legumă erectă, subrotundă, inflată, în calice subsessilă, hirsută. *Florĭ galbine.* ♃ Iunie-Iulie. Fîneţe şi tuferişurĭ din locurĭ nĕsipóse. Fórte comun pretutindenĭ.

A. asper Jacq.; *A. chloranthus* Pall. (A. aspru). *Tulpină erectă,* striată, pubescent-scabră, perĭ alipiţĭ, cu centrul lor afipţĭ. *Stipulĭ liberĭ,* lanceolaţĭ. Frunze 12-15-jugate, folióle lanceolate orĭ lineare. *Spice elongate,* indesuite. Florĭ erecte. Pedunculĭ de 2-3 orĭ maĭ lungĭ decât frunza. Leguma oblong-lineară, pubescentă, alipită de pedunculul principal. *Florĭ palid-galbine.* ♃ Maiŭ-Iunie. In fîneţe nĕsipóse. Fórte comun pretutindenĭ.

A. glycyphyllos L. (A. glicifil. Vulg. *Unghia găiĭ*). *Tulpină procumbentă,* aprópe glabră. *Stipulĭ liberĭ,* ovalĭ, acuminaţĭ, orĭ mucronaţĭ. Frunze 5-6-jugate, folióle ovate. Pedunculĭ maĭ scurţĭ decât frunza. *Spice ovat-oblonge.* Legumă lineară, subtrigonală, la sutura inferióră profund-impresă, arcuată, glabră, erectă, la urmă coniventă. *Florĭ albe-gălbiniĭ,* la urmă în colórea funingineĭ. ♃ Iunie-Iulie. In păduri şi tuferişurĭ. Fórte comun pretutindenĭ.

A. dasyanthus Pall.; *A. eriocephalus* W. K.; *A. pannoni-*

cus Schult. [Loc alb]. Plantă tótă vilósă. Tulpină erectă orĭ ascendentă, *abreviată* orĭ *subnulă*, şi în casul din urmă frunzele şi pedunculiĭ basilare. Stipulĭ triangularĭ orĭ lanceolaţĭ, liberĭ. Frunze 10-18-jugate, folióle ovale. *Spice globos-capitate*, multiflore, indesuite. Pedunculiĭ maĭ scurţĭ decât frunza. Dinţiĭ caliceluĭ lanceolat-linearĭ, subegal de lungĭ cu tubul. Legumă ovat-triangulară, inflată, vilósă, erect-patulă. *Florĭ galbine.* ♃ Iunie-Iulie. In stepe nĕsipóse. Rar. Intre Nalbant şi Kataloĭ, între Hîrşova şi Şerikioĭ.

A. ponticus Pall. [Loc alb]. *Plantă caulescentă, erectă.* Tulpină subvilósă *Stipulĭ liberĭ*, lanceolaţĭ. Frunze [loc alb] folióle oblonge, subvilóse. *Spice fórte scurt pedunculate, subglobóse*, cele fructifere elipsoidee. *Dinţiĭ caliceluĭ* lanceolat-linearĭ, mult maĭ scurţĭ decât tubul şi decât corola. Florĭ [loc alb]. In fîneţele din stepe şi din păduri. Fórte comun.

A. hamosus L. [Loc alb]. Plantă procumbentă, pubescentă, perĭ alipiţĭ. Frunze sub-12-jugate, folióle cuneate, orĭ obovate, emarginate, pe faţa superióră glabră. Spice sub-6-flore, laxe. Pedunculĭ egal de lungĭ cu frunzele orĭ şi maĭ scurte. *Legumă rotundă, patentă, hamat-curbată, la vîrf subulată, pe dos sulcată, cea tînĕră pubescentă.* Florĭ albineţe. Stipulĭ liberĭ, ceĭ infimĭ cu deosebire la tulpinele sterile concrescuţĭ în unul solitar. ⊙ Maiŭ-Iunie. In stepe la Constanţa, Kaleh.

A. monspessulanus L.; *A. praecox* Bmgt. veḑĭ Schedae ad flor. exsicc. Austro-Hungar II, 1882, p. 4, 5. (A. de Monpelier). *Plantă subacuală*, sur pubescentă orĭ subglabră. *Stipulĭ concrescuţĭ* cu peţiolul. Frunze 12-20-jugate, folióle ovate orĭ lanceolate. Pedunculĭ maĭ lungĭ decât frunza. Dinţiĭ caliceluĭ linearĭ. Legumă lineară, subrotundă, arcuată cu vîrful îndreptat în sus, 12-20-ovulată, deplin desvoltată subglabră. Florĭ purpuriĭ. ♃ Coline aride şi calcare. Murfatlar, Gavgagia, Babadagh.

A. pubiflorus Dc. [Loc alb]. Plantă acaulă, tótă cu perĭ lungĭ patenţĭ şi îndesuiţĭ. Frunze 9-13-jugate, folióle ovate, orĭ oblonge, pe ambele feţe vilóse. Florĭ agregate în racemĭ pauciflorĭ fórte scurt pedunculaţĭ. Dinţiĭ caliceluĭ linear-subulaţĭ, maĭ lungĭ decât tubul acestuia. *Vexilul şi aripile pe*

partea externă pubescente. Legumă ovată, acuminat-mucronată, vilósă. Stipuliĭ maĭ până la mijlocul lor concrescuţĭ cu peţioliĭ. Florĭ sulfuriĭ. In stepe, rar.

Observare.—Diferă de *A. exscapus* L. cu care are mare asemănare, cu deosebire prin perositatea coroleĭ (la *A. exscapus* este corola glabră).

A. dolichophyllus Pall.; *A. diffusus* Willd. [Loc alb]. *Plantă subacaulă, sur hirsută.* Frunze sub-11-(9-13)-jugate, folióle oblonge, pe ambele feţe hirsute. Florĭ în racemĭ fórte scurţĭ şi pauciflorĭ agregate, fórte scurt-pedunculate orĭ sessile. Dinţiĭ caliceluĭ maĭ lungĭ decât tubul acestuia, orĭ şi egal de lungĭ cu acesta, deîmpreună cu bracteele fórte hirsuţĭ. Legumă ovată, subtrigonală, mucronată, hirsută. *Florĭ glabre.* Stipuliĭ maĭ până la mijlocul lor concrescuţĭ cu peţioliĭ. Rar. In declivităţile stîncóse la Ciermet şi Kalica şi pe lângă lacul sărat Razim.

Genul Galega Tournef.

Galega Tournef. (Galegă). Calice campanulat, nebilabiat, cu 5 dinţĭ subulaţĭ. Carenă aprópe ascuţită. Stigmat capitat. Păstare sessilă, exsertă, lineară, polispermă, bivalvă, oblic striată pe feţe.

G. officinalis L. (G. oficinală. Vulg. *Ciumărea*). Frunze imparipenate, folióle lanceolate, mucronate, glabre. Stipulĭ lat-lanceolaţĭ. Raceme maĭ lungĭ decât frunza. Florĭ albe trăgênd în colóre lilacină. ♃ Iulie-August. In fîneţele umede şi mlăştinóse. Fórte comun maĭ cu deosebire în regiunea Danubială.

Genul Glycyrrhiza L.

Glycyrrhiza L. (Glicirizǎ). Calice tubulos, gibos la basă, bilabiat; busa superióră bifidă, cea inferióră trisecată. Carenă ascuţită. Stigmat obtus, oblic. Păstare sessilă, exsertă, ovală saŭ oblongă, comprimată, 2-4-spermă, bivalvă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Stipulĭ lanceolaţĭ subulaţĭ. Legumă setósă, setele lungĭ, la urmă subpunginte . . . . . **G. echinata** L.
1.* Stipuliĭ lipsesc. Legumă glabră . . . . . **G. glabra** L.

Gl. echinata L. [Loc alb]. Frunze impari-penate, folióle eliptice, orĭ ovat-lanceolate, mucronate, glabriuscule, pe faţa inferióră inpres-resinos-punctate, peţiolul comun marginat. *Stipulĭ lanceolat-subulaţĭ. Spice globos-capitate, fórte indesuite*, axilare, fórte scurt-pedunculate. *Legumă* ovală *sub-2-spermă, cu sete lungĭ neglandulóse, la urmă înţepenite şi subpunginte.* Tulpină pubescentă. Corolă palid-violaceă. ♃ Iunie-August. Fórte comun în regiunea Danubială.

Variază:

β. *subinermis* Uechtr. & Sint. Intre Prislav şi Canalul St. George.

Gl. glabra L. (G. glabră. [Loc alb]). Frunze impari-penate, folióle ovate, subretuse, pe faţa inferióră glutinóse. *Stipuliĭ lipsesc. Spice pedunculate*, maĭ scurte decât frunzele. *Florĭ distante.* Legumă glabră, 3-4-spermă. Corolă la basă albă, spre vîrf albăstrie. ♃ In fîneţele umede şi pe malurile văiĭ lângă Ciermet.

Genul Colutea L.

Colutea L. (Colutee). Calice campanulat, nebilabiat, cu 5 dinţĭ. Carenă trunchiată la vîrf. Stigmat inserat pe marginea internă a stiluluĭ dedesubtul vîrfuluĭ. Păstare stipitată, exsertă, umflată-vesiculósă, membranósă, polispermă.

C. **arborescens** L. [Loc alb]. Frunze impari-penate, folióle eliptice, retuse. Gibosităţile vexiluluĭ abreviate. Legume inchise. Florĭ galbine. ♄ In pădure la Grecĭ pe muntele Eşitul-sufletuluĭ.

OBSERVARE.—La *C. orientalis* Du Roi, sunt legumele la vîrf deschise.

Genul Lotus L.

Lotus L. (Lot). Calice campanulat saŭ tubulos, cu 5 divisiunĭ aprópe egale; corolă caducă, cu carenă rostrată; stile atenuate la vîrf; păstare dréptă, lineară, elongată, cilindrică, polispermă, dehiscentă prin 2 valve ce se rĕsucesc în spirală.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Leguma aripată . . . . . L. **siliquosus** L.
1.* Leguma nearipată . . . . . L. **corniculatus** L.

L. siliquosus L.; *Tetragonolobus siliquosus* Roth. [Loc alb]. Tulpină procumbentă, ascendentă, pubescentă. Frunze ternate, folióle obovate, la basă cuneate, pe faţa inferióră deîmpreună cu stipuliĭ ovaţĭ negru-punctate. *Pedunculĭ* mult maĭ lungĭ decât frunzele, *1-florĭ*. Calice subbilabiat, dinţiĭ sĕĭ ciliaţĭ. *Legumă* glabră, *cu 4 aripĭ, aripele drepte, de 4 orĭ maĭ anguste decât leguma*. Florĭ marĭ sulfuriĭ. ♃ Maiŭ-Iunie. In Delta Dunăreĭ aprópe de Kara-Orman.

L. corniculatus L.; *L. arvensis* Schkuhr. (L. corniculat. Vulg. *Ghisdeiŭ*). Plantă procumbentă, glabră, orĭ hirsută, perĭ patenţĭ. Frunze ternate, folióle obovate orĭ obovat-oblonge. Stipulĭ obovaţĭ. Pedunculĭ de 4-5 orĭ maĭ lungĭ decât frunzele. *Capitulĭ sub-5-florĭ*. Dinţiĭ caliceluĭ dela basa triangulară subulaţĭ, subegalĭ, înainte de înflorire conivenţĭ. *Aripĭ lat-obovate*, carina subrhombeă, rectangular-ascendentă. Legumă lineară, rotundă, dréptă. Florĭ galbine, pe partea externă adese-orĭ roşiĭ, rare orĭ peste tot roşiĭ. Maiŭ-Sept. Fîneţe, păşunĭ. Comun pretutindenĭ.

Variază:

β. *tenuifolius* Rchb.; L. *tenuifolius* Kit. Aripĭ oblong-obovate. Frunzele şi stipuliĭ lineare, linear-obovate orĭ linear-lanceolate. In locurile sărate pe lângă lacul Babadagh.

Genul Dorycnium Tournef.

Dorycnium Tournef. (Doricniŭ). Calice cu 5 divisiunĭ aprópe bilabiate; cele douĕ divisiunĭ superióre maĭ late. Corolă *caducă;* aripĭ lipite înainte; carenă curbată, scurt rostrată. Stamine diadelfe, cu filamente alternativ inegale; cele maĭ lungĭ fórte mult şi de-odată dilatate la vîrf. Stil filiform, glabru. Păstare 2-4-spermă, umflată, ovoidă saŭ oblongă, întrecând calicele, dehiscentă cu 2 valve care nu se învîrtesc în formă de rac. Frunze sessile trifoliate; stipulĭ liberĭ, asemenea cu foliólele, ceea ce face să se pară frunzele digitate cu 5 folióle.

D. herbaceum Vill. [Loc alb]. (D. erbaceŭ. Vulg. [Loc alb]). Plantă sufruticósă. Frunze ternate, folióle oblong-cuneate, dispars-pĕróse, perĭ patenţĭ. Capitulĭ sub-20-florĭ. Vexil oblong-cuneat, obtus. Legumă subglobósă, orĭ elipsoideă. Corolă albă, vexil la basă roseŭ, carină la vîrf négră-violacee. La Constanţa către viĭ. Rar.

OBSERVARE.—*D. diffusum* Janka diferă prin periĭ acumbenţĭ (nu patenţĭ) şi prin vexilul pandureform, emarginat-truncat (nu oblong-cuneat şi obtus).

Trib. II. Trifolice.—Frunze 3-foliolate saŭ imparipennate; stamine diadelfe; păstare continuă uniloculară saŭ maĭ mult orĭ maĭ puţin biloculară.

Genul Trifolium Tournef.

Trifolium Tournef. (Trifoiŭ). Calice campanulat, tubulos, saŭ bilabiat, cu 5 divisiunĭ inegale saŭ aprópe egale; corolă marcescentă-persistentă; carenă obtusă maĭ scurtă decât aripele; stil filiform, stigmat capitat; păstare mică, ovoidă saŭ oblongă 1-4-spermă, inclusă saŭ deabià exsertă, indehiscentă saŭ rupêndu-se neregulat la vîrf.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Calice la gât (faux) pe partea internă cu o linie elevată, adeseorĭ pĕrósă, orĭ cu un inel pĕros. Florile tóte sessile în spice subrotunde orĭ elongate.
2. Tubul caliceluĭ 20-nervat, vilos . . . . . T. alpestre L.
2.* Tubul caliceluĭ 10-nervat.
3. Spic la basă involucrat.
4. Florĭ purpuriĭ.
5. Stipulĭ ovaţĭ, abrupt-aristaţĭ. Dinţiĭ caliceluĭ maĭ scurţĭ decât corola . . . . . T. pratense L.
5 * Stipulĭ lanceolaţĭ, subulaţĭ. Dinţiĭ caliceluĭ egal de lungĭ cu corola . . . . . T. diffusum Ehrh.
4.* Florĭ galbine . . . . . T. ochroleucum L.
3.* Spic la basă denudat.
6. Florĭ pnrpuriĭ.
7. Spic globos. Calice glabru . . . . . T. medium L.
7.* Spic elongat
8. Dinţiĭ caliceluĭ maĭ scurţĭ decât corola.
9. Spic elongat. Calice pĕros. Tulpină ramificată în partea superióră deîmpreună cu frunzele pilosiusculă . . . . . T. supinum Savi.
9.* Spic cilindriform. Calice setos-hirsut. Tulpină şi frunze vilóse . . . . . T. purpureum Lam.
8.* Dinţiĭ caliceluĭ fórte vilos duplu atât de lungĭ cât corola . . . . . T. arvense L.
6.* Florĭ galbine. Spic oblong-oval . . . . . T. pannonicum Jacq.
1.* Calicele la gât pe partea internă denudat (fără linie elevată şi fără inel pĕros).

10. Legume în calice sessile.
11. Calice fructifer globos-inflat, reticulat şi pĕros. Tulpină repentă . . . . . T. **fragiferum** L.
11.* Calice fructifer neglobos-inflat.
12. Solitarele florĭ ale spiculuĭ sessile. Calice ceva maĭ lung decât corola . . . . . T. **parviflorum** Ehrh.
12.* Solitarele florĭ ale spiculuĭ pedicelate, pedicele egal de lungĭ cu tubul caliceluĭ, orĭ şi maĭ lungĭ.
13. Pedicele egal de lungĭ cu tubul caliceluĭ. Tulpine prostrate, radicante . . . . . T. **repens** L.
13.* Pedicele de 2-3 orĭ maĭ lungĭ decât tubul caliceluĭ. Tulpine erecte orĭ ascendente . . . T. **hybridum** L.
10.* Legume în calice stipitate. Vexil cochleariform.
14. Stipulĭ oblong-lanceolaţĭ, la basă egal de laţĭ. Stil egal de lung cu leguma . . . . . T. **agrarium** L.
14.* Stipulĭ ovaţĭ. Stil de 4 orĭ maĭ scurt decât leguma . . . . . T. **procumbens** L.

T. alpestre L. (T. alpestru [loc alb]). *Spice* globóse, subgeminate, *la basă involucrate. Calice 20-nervat, vilos, dinţiĭ sĕĭ filiformĭ, ciliaţĭ, la calicele fructifer erecţĭ*, ceĭ 4 superiorĭ subegal de lungĭ cu tubul acestuia, orĭ şi maĭ scurţĭ, cel infim ajungênd basa aripilor. Gâtul caliceluĭ constrîns prin un inel calos. Partea liberă a stipulilor lanceolat-subulată. Frunze trifoliate oblong-lanceolate, fórte subtil denticulate. Tulpine erecte, fórte simple, pubescente. Florĭ purpuriĭ. ♃ Iunie-August. In fîneţele din păduri: Intre Grecĭ şi Măcin.

T. pratense L. [Loc alb]. *Spice* globóse, la urmă ovate, subgeminate, *la basă involucrate. Calice 10-nervat, pubescent, de jumătate maĭ scurt decât corola, dinţiĭ sĕĭ filiformĭ, ciliaţĭ, la calicele fructifer*, ceĭ 4 superiorĭ egal de lungĭ cu tubul acestuia. Gâtul caliceluĭ constrîns prin un inel calos. *Stipulĭ ovaţĭ, abrupte-aristaţĭ. Frunze trifoliate* (ternate), folióle ovale, maĭ de tot întregĭ, *pubescente*, perĭ acumbenţĭ. Tulpine ascendente. Florĭ purpuriĭ. ♂ Maiŭ-Sept. In fîneţe pretutindenĭ.

T. diffusum Ehrh. [Loc alb]. *Spice globos-ovate*, solitare, *la basă involucrate.* Tubul caliceluĭ 10-nervat, hirsut cu perĭ lungĭ, dinţĭ filiformĭ, lung ciliaţĭ, erecţĭ, subegalĭ, de 2 orĭ maĭ lungĭ decât tubul şi egal de lungĭ cu corola, orĭ şi

ceva maĭ lungĭ. Stipulĭ lanceolațĭ, cuspidațĭ. Frunze trifoliolate, folióle ovat-oblonge, orĭ oblonge, obsolet denticulate orĭ de tot întregĭ, deîmpreună cu tulpinele erecte fórte pĕróse, perĭ patențĭ. *Rădăcină anuală orĭ bienală. Spice marĭ, corolă albă trăgênd în colóre roșietică.* In fînețele din pădurea de pe muntele Consul aprópe de Alibeikioĭ.

T. ochroleucum L. [Loc alb]. *Spice globóse, la urmă ovale, adeseorĭ involucrate.* Calice 10-nervat, cu perĭ patențĭ hirsut, dințiĭ sĕĭ lanceolat-subulațĭ, 3-nervațĭ, cel inferior egal de lung cu tubul, ceĭ 4 superiorĭ maĭ scurțĭ; calice fructifer oblong, dințiĭ sĕĭ porrecțĭ, cel inferior deflect. Gâtul constrîns prin un inel calos. Corola duplu maĭ lungă decât calicele. Partea liberă a stipulilor lanceolat-subulată, acuminată. Frunze trifoliate, folióle eliptic-oblonge, de tot întregĭ, pĕróse, la frunzele inferióre sunt foliólele emarginate. Tulpine dela basa ascendentă erecte, hirsute, în partea superióră maĭ fără frunze. Florĭ albe-gălbiniĭ. ♃ Iunie-Iulie. La Cincarova.

T. medium L. [Loc alb]. *Spice* globóse, solitare, *la bază nude* (nu involucrate). *Calice 10-nervat, glabru, de jumătate cât corola, dințiĭ sĕĭ filiformĭ, ciliațĭ, la calicele fructifer erecțĭ,* ceĭ 4 superiorĭ subegal de lungĭ cu tubul acestuia. Gâtul caliceluĭ constrîns prin un inel calos. Partea liberă a stipulilor lanceolată, atenuat-acută. Frunze trifoliate (ternate), folióle eliptice, fórte subtil denticulate. Tulpine ramificate, ascendente. Florĭ purpuriĭ. ♂ Maiŭ-Sept. In fîneațe și păduri pretutindenea.

T. supinum Savi; *T. echinatum* M. B. [Loc alb]. Spice solitare, maĭ târdiŭ eliptice, la bază denudate. Calice 10-nervat, tub pĕros, dințiĭ sĕĭ ciliațĭ, la bază dilatațĭ, triangularĭ, fără nervure, aprópe de 2 orĭ maĭ scurțĭ decât corola; dintele infim fórte lung, ceĭ intermediĭ maĭ lungĭ decât cel superior. Gâtul constrîns prin un inel îngroșat și pilosiuscul. Stipulĭ lanceolațĭ, obtusiusculĭ, pĕroșĭ. Frunze trifoliate, folióle obovat-oblonge, obsolet-denticulate, deîmpreună cu tulpina ramificată și difusă în partea superióră pilosiusculă. ⊙ In fînețele dintre Tuzla și Mangalia, pe malurile înalte ale Dunăreĭ între Rasova și Cernavoda.

T. purpureum Lois. [Loc alb]. *Spice cilindriforme,* la urmă elongate, solitare, la bază denudate. Calice 10-striat, setos-

hirsut, la *fructificaţiune închis cu un inel calos, dinţiĭ sĕĭ subulaţĭ*, fórte acuţĭ, cel infim maĭ lung, *însă subduplu maĭ scurt decât corola*. Calice fructifer patent. Stipulĭ setaceŭ-subulaţĭ. Frunze trifoliolate, folióle oblong-lineare, deîmpreună cu tulpina erectă vilóse. Corolă purpurie. In fîneţele dela Tuzla.

T. arvense L. [Loc alb]. *Spice solitare, fórte vilóse, la urmă cilindriforme*, la basă denudate. Calice 10-nervat, *dinţiĭ sĕĭ subulat-setaceĭ, maĭ lungĭ decât corola*, patulĭ, fără nervure, gâtul obsolet-pĕros şi includênd corola marcescentă. Partea liberă a stipulilor superiorĭ ovată, acuminată, a celor inferiorĭ subulată. Tulpină ramificată, difusă, deîmpreună cu frunzele vilósă, folióle linear-oblonge, obsolet-denticulate. Florĭ roşietice. ⊙ Iulie-Sept. Fórte comun pretutindenĭ.

Variază:

β. *strictius; T. Brittingeri* Weitenwel. Tulpină maĭ gracilă, maĭ puţin flexuósă, ramurĭ emitând din angulĭ maĭ ânguştĭ. Stipuliĭ inferiorĭ maĭ ânguştĭ, partea liberă maĭ lungă. Dinţiĭ caliceluĭ cu $^1/_3$ maĭ lungĭ.

T. pannonicum Jacq. (T. panonic). Spic oblong-oval, solitar, pedunculat, la basă nud (neinvolucrat). Calice 10-nervat, vilos, dinţiĭ sĕĭ lanceolat-subulaţĭ, egal de lungĭ cu tubul, cel inferior de 2 orĭ maĭ lung şi ajungênd până la $^1/_3$ parte a aripelor, pe timpul fructificaţiuneĭ erecţĭ. *Gâtul caliceluĭ constrîns prin un inel calos.* Partea liberă a stipulilor lanceolat-subulată, la mijlocul tulpineĭ egal de lungă cu peţioliĭ. Frunze trifoliolate, folióle oblong-lanceolate, de tot întregĭ, pĕróse, obtuse, la frunzele inferióre emarginate. Tulpina strict-erectă, deîmpreună cu stipuliĭ şi peţioliĭ hirsută. Florĭ marĭ albe-gălbiniĭ. Vexil linear, obtus, carina fórte obtusă, aripile puţin maĭ lungĭ decât carina. Rădăcină perenală. ♃ Iulie-August. In fîneţe. Fórte comun pretutindenĭ.

Observare.—*T. arenarium* Willd. se distinge de *T. pannonicum* Jacq. numaĭ prin vexilul lung şi subulat-angustat, prin carina acută şi prin aripile ce sunt maĭ lungĭ decât carina.

T. fragiferum L. [Loc alb]. Capituliĭ floriferĭ la urmă globoşĭ. Pedunculiĭ axilarĭ maĭ lungĭ decât frunza. Involucru multipartit egal de lung cu calicele. *Calice fructifer pe dos*

globos inflat, reticulat, pĕros, ceĭ doĭ dinţĭ superiorĭ porrecţĭ. Tulpină repentă. *Florĭ purpuriĭ-roşiĭ.* ♃ Iunie-tómna. In păşunĭ şi nĕsipurĭ. Fórte comun pretutindenĭ.

T. parviflorum Ehrh. [Loc alb]. Spice subrotunde. Pedicele fórte scurte, mult maĭ scurte decât tubul caliceluĭ, deflorate deflecte. Calice puţin maĭ lung decât corola, subpĕros. Gâtul denudat (fără inel calos). Calicele fructifer pe laturea inferióră până la basă despicat; dinţiĭ caliceluĭ lanceolaţĭ, în sus arcuaţĭ, ceĭ 2 superiorĭ maĭ lungĭ. Stipulĭ scarioşĭ, pa tea liberă ovată, cuspidată. Frunze trifoliolate, folióle obovate, acut-serrate, vinele subîngroşate. Tulpine difuse. Florĭ albineţe. ♃ Iunie. Rar. In stepe la Sariot şi Kara-Nasib.

T. repens L. (T. tîrîtor [loc alb]). Capitulĭ subrotunḑĭ. Pedunculĭ axilarĭ, maĭ lungĭ decât frunzele. *Pedicele deflorate deflecte, cele interióre egal de lungĭ cu tubul caliceluĭ. Calice glabru, cu gâtul denudat* de jumătate cât corola, dinţiĭ sĕĭ lanceolaţĭ, ceĭ 2 superiorĭ maĭ lungĭ. Marginea legumeĭ egală. *Tulpine prostrate şi radicante.* Stipulĭ scarioşĭ, abrupte-cuspidaţĭ. Frunze trifoliolate, folióle obovate, serrulate. Florĭ albe, cele tinere adeseorĭ jucând în colóre carnee. ♃ Maiŭ-tómna. In fîneţele şi păşunile umede. Fórte comun pretutindenĭ.

T. hybridum L. (T. ibrid. [Loc alb]). Capitulĭ subrotunḑĭ, indesuiţĭ. Pedunculĭ axilarĭ, la urmă de 2 orĭ maĭ lungĭ de cât frunzele. *Pedicele deflorate deflecte, cele interióre de 2-3 orĭ maĭ lungĭ decât tubul caliceluĭ.* Calice glabru cu gâtul denudat de jumătate cât corola, dinţiĭ sĕĭ subulaţĭ, ceĭ 2 superiorĭ maĭ lungĭ. Tulpine erecte orĭ ascendente. Frunze trifoliolate, folióle rhombeŭ-eliptice, obtuse, serrulate, vinele pe marginĭ la numĕr cam 20. Florĭ albe, apoĭ rosee şi în grabă deflecte. ♃ Maiŭ-tómna. In fîneţe umede. Fórte comun pretutindenĭ.

T. agrarium L. *T. aureum* Poll. [Loc alb]. Capitulĭ lateralĭ, pedunculaţĭ, indesuiţĭ, subrotunḑĭ, orĭ ovalĭ, *florĭ la urmă deflorate.* Calice glabre cu gâtul denudat, ceĭ 2 dinţĭ superiorĭ aĭ sĕĭ maĭ scurţĭ. *Vexil cochleariform, sulcat, aripi divaricate.* Stil subegal de lung cu leguma. Stipulĭ oblong-lanceolaţĭ, la basă egal de laţĭ. Florĭ dintru întâiŭ auriĭ, după aceea maĭ palid brune. In fîneţele şi poenile din păduri. Comun pretutindenĭ.

T. procumbens L.; *T. agrarium* Poll. non L. [Loc alb]. Capitulĭ laterali, pedunculaţĭ, subrotunḑĭ, orĭ şi ovalĭ, sub-4-florĭ; *florĭ auriĭ, la urmă deflecte şi brune.* Calice glabru, gâtul denudat, dinţiĭ la vîrf subpĕroşĭ, ceĭ 2 superiorĭ maĭ scurţĭ. *Vexil cochleariform, sulcat.* Aripĭ divaricate. Stil de 4 orĭ maĭ scurt decât leguma. Stipulĭ ovaţĭ. ⊙ Maiŭ-tómna. In stepe. Comun.

α. *majus.; T. campestre* Schreb. Tulpină primarie erectă, ramurĭ patente, capitulĭ maĭ marĭ, maĭ intensivĭ galbinĭ, pedunculĭ egal de lungĭ cu frunza, orĭ puţin maĭ lungĭ.

β. *minus*; *T. procumbens* Schreb.; *T. pseudoprocumbens* Gmel. Capitulĭ maĭ micĭ, florĭ sulfuriĭ, pedunculĭ maĭ adeseorĭ de 2 orĭ maĭ lungĭ decât frunzele, iară tulpinele de-comun procumbente.

Genul Medicago Tournef.

Medicago Tournef. (Medicagine). Calice campanulat cu 5 divisiunĭ aprópe egale; petale caduce; stindard drept saŭ puţin curbat; carenă obtusă; stil filiform; stigmat capitat; păstare polispermă saŭ oligospermă, de ordinar maĭ lung-exsertă, reniformă, falciformă saŭ în spirală, adesea spinósă pe marginĭ.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Legumă nespinósă.
2. Legumă compresă, falcată orĭ cochlear contortă, la centru apertă.
3. Racemĭ multiflorĭ.
4. Florĭ versicolore, la început galbine, detrecênd apoĭ în colóre verḑie şi la urmă în cea violacee. Legumă sub-3-ciclară . . . . . M. media Pers.
4.* Florĭ violacee orĭ galbine. Legumă semi-uniciclară. M. falcata L.
3.* Raceme 5-10-florĭ. Legumă 3-ciclară. Florĭ galbine . . . . . M. marina L.
2.* Legumă cochlear-contortă, uni-pluriciclară, la mijloc inclusă. Florĭ galbine
5 Racemĭ multiflorĭ . . . . . M. lupulina L.
5.* Racemĭ 1-5-florĭ . . . . . M. orbicularis All.
1.* Legumă spinósă.
6. Spiniĭ legumeĭ de ambele laturĭ canaliculaţĭ . . M. minima Lam.
6.* Spiniĭ legumeĭ necanaliculaţĭ . . . . . M. Gerardi W. K.

M. media Pers.; *M. sativa* L. β. *versicolor* Koch. [Loc alb]. *Raceme multiflore, oblonge. Legume nearmate*, cochleat-contorte *subtriciclare*, obsolet reticulat-venate, alipit pubescente. Pedicele maĭ scurte decât calicele, deflorate erecte. Stipulĭ ovat-lanceolaţĭ, subulat-acuminaţĭ, ceĭ inferiorĭ dentaţĭ. Frunze ternate, foliólele frunzelor inferióre oblong-obovate, ale celor superióre linear-cuneate Florĭ deschis-galbine, după aceea verḑĭ, la urmă deschis-violacee. ♃ Iunie-Iulie. In fîneţe.

Observare.—Diferă de *M. sativa* L. *genu.* prin cólórea florilor, la acésta florile fiind violacee orĭ albastre.

M. falcata L. [Loc alb]. *Raceme multiflore, scurte, adeseorĭ subcapitate. Legumă* nearmată, *falcată, orĭ numaĭ odată contortă* ($^1/_2$-1 ciclară), reticulat-venată, pubescentă, orĭ patent glandulos-pĕrósă. Pedicele maĭ scurte decât calicele, deflorate erecte. Stipulĭ ovat lanceolaţĭ, subulat-acuminaţĭ, ceĭ inferiorĭ dentaţĭ. Frunze trifoliolate, folióle emarginate şi în emarginătură mucronate, spre vîrf dentate, la frunzele inferióre oblonge, la cele superióre linear-cuneate. *Florĭ violete* cu unguicula verḑie. ♃ Iunie-tómna. Locurĭ aride, marginea drumurilor. Fórte comun pretutindenĭ.

Variază cu florĭ albe-gălbiniĭ, galbine şi crocee, apoĭ

β. *versicolor; M. falcata* β. *hybrida* Gaud. Florĭ la început galbine, după aceea verḑĭ.

γ. *major; M. procumbens* Bess.; *M. intermedia* Schult. Tulpine elongate, procumbente. Stipulĭ maĭ marĭ, maĭ tare dentaţĭ. Florĭ încă maĭ marĭ.

δ. *glandulosa; M. falcata* δ. D. Flor.; *M. glomerata* Balb.; *M. annularis* Bess. Legumă cu perĭ patulĭ şi glanduliferĭ.

M. marina L. (M. marină). [Loc alb]. *Pedunculĭ 5-10-florĭ.* subegal de lungĭ cu frunza. *Legumă cochleată*, la centru apertă, lanat-tomentósă, subrotundă, *cu 3 cicle*, pe suprafaţă reticulat-venate, cu marginĭ obtuse, nearmată, orĭ depărtat spinigeră, spinĭ scurţĭ, conic subulaţĭ. Stipulĭ ovaţĭ, obsolet-dentaţĭ. Frunze trifoliolate, peţiolate, folióle obovate, spre vîrf denticulate, deîmpreună cu peţioliĭ şi tulpina, indesuit lanat-tomentóse. *Florĭ galbine.* ♃ Aprilie-Maiŭ. In regiunea maritimă în drumul de la Tuzla.

M. lupulina L. *Spice multiflore, indesuite.* Pedunculĭ subegal de lungĭ cu frunza. Legumă nearmată, reniformă, puţin inflată, 1-ciclară la vîrf contortă, la centru inclusă, longitudinal arcuat-venată, glabră, orĭ alipit-pubescentă, orĭ şi dispars glandulos-pĕrósă, perĭ articulaţĭ, patenţĭ. Stipulĭ ovaţĭ, maĭ de tot întregĭ. Frunze trifoliolate, folióle obovate, retuse, dinainte denticulate. *Florĭ galbine.* ⊙ Maiŭ-Sept. Locurĭ aride. Fórte comun pretutindenĭ.

Variază:

α. *vulgaris.* Legumă glabră, orĭ alipit pubescentă.

β. *Willdenowiana; M. Willdenowii* Boonivingh. non Mer. Legumă glandulos-pĕrósă, perĭ patenţĭ, articulaţĭ.

M. orbicularis All. [Loc alb]. Pedunculĭ 1-3-florĭ, maĭ scurţĭ decât frunzele. *Legume nearmate,* cochleate, orbiculare, lentiform-deprese, de ambele laturĭ convexiuscule, *cu circa 6 cicle* submembranacee, de tot întregĭ, cu marginea inflexă indesuit incumbentă, transversal-venată, vinele spre margine maĭ îngroşate. Stipulĭ profund setaceŭ-penatifidĭ. Frunze ternate, folióle acut-serrulate, deîmpreună cu tulpina glabre, cele superióre obovate, cele inferióre obcordate. *Florĭ galbine.* ⊙ Maiŭ-Iunie. Constanţa, Rassova.

M. minima Lam. [Loc alb]. *Pedunculĭ* 1-5-*florĭ,* maĭ lungĭ orĭ şi maĭ scurţĭ decât frunza. *Legumă spinósă,* cochleată, subglobósă, puţin pĕrósă, *cu 3-5 cicle* lax incumbente, *la centru inclusă,* fără vine, marginea angustă şi obtusă distice spinigeră, *spinĭ* patenţĭ, subulaţĭ, drepţĭ, la vîrf uncinaţĭ, *pe ambele laturĭ sulcaţĭ.* Stipulĭ ovaţĭ, scurt denticulaţĭ, ceĭ superiorĭ maĭ de tot întregĭ. Frunze trifoliolate, folióle obovate, dinainte denticulate, deîmpreună cu peţiliĭ, pedunculiĭ şi tulpine pubescente. Florĭ fórte micĭ, galbine Locurĭ aride. Fórte comună pretutindenĭ.

Variază cu tulpină erectă şi procumbentă, apoĭ

β. *molissima* [loc alb]; *M. molissima* Sprengel.; *M. graeca* Hornem. Tulpina şi frunzele sur vilóse, perĭ simpli.

γ. *viscida.* Tulpina şi frunzele viscid-(lipicios) pubescente, perĭ glanduliferĭ.

M. Gerardi W. K. (M. lui Gerard). Pedunculĭ 1-3-florĭ, subegal de lungĭ cu frunzele. *Legume spinóse,* cochleate, ovat-cilindriforme, *tomentos pubescente,* fără vine, cu circa 6 ci-

cle îngroşat-incumbente, *cu marginile rotundate*, obtuse, necarinate şi *spinigere;* spinĭ cam depărtaţĭ, dela basa rotundă şi de ambele laturĭ cu un sulc obsolet notaţĭ, conic-subulaţĭ, patenţĭ, la vîrf subuncinaţĭ. Stipulĭ ovaţĭ, setaceŭ-dentaţĭ. Frunze ternate, folióle obcordate, dinainte denticulate, deîmpreună cu pedunculiĭ şi cu tulpina pubescente, perĭ patulĭ. ⊙ Maiŭ-Iunie. In stepe şi munţĭ pretutindenĭ.

Genul Melilotus Tournef.

Melilotus Tournef. (Melilot). Calice campanulat, cu 5 divisiunĭ aprópe egale; petale caduce; carenă obtusă; stil filiform; stigmat capitat; păstare mono-oligospermă, obovată saŭ ovală, exsertă, indehiscentă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Stipulĭ subulaţĭ, incis-dentaţĭ . . . . . **M. dentata** Pers.
1.* Stipulĭ nedentaţĭ.
2. Florĭ albe . . . . . **M. alba** Desv.
2.* Florĭ galbine . . . . . **M. officinalis** Desv.

M. dentata Pers. [Loc alb]. Racemĭ indesuiţĭ, la urmă elongaţĭ. Pedicele de jumătate maĭ scurţĭ decât calicele. Aripile maĭ scurte decât vexilul, însă maĭ lungĭ decât carina. Legumă ovată, acutiusculă, reticulat rugósă, la cusutura superióră compresă, glabră. *Stipulĭ dela basa dilatată şi incis-dentată subulaţĭ.* Frunze ternate, folióle oblong-lanceolate, obtuse, acut şi neegal subspinos-serrate. Florĭ micĭ, galbine. ♂ Iunie-Sept. In locurile umede din regiunea Danubială şi prin locurile sărate.

M. alba Desv.; *M. vulgaris* Willd.; *M. leucantha* Koch; *M. officinalis* β. L. (M. alb. Vulg. *Sulfină albă, Sulcină albă*). Racemĭ laxĭ, la urmă elongaţĭ. Pedicele de jumătate maĭ scurte decât calicele. *Aripĭ subegal de lungĭ cu carina, maĭ scurte decât vexilul.* Legumă ovată, obtusă, mucronată, reticulat-rugósă, la cusutura superióră obtus-carinată, glabră. *Stipulĭ subulat-setaceĭ, de tot întregĭ.* Frunze trifoliolate, folióle serrate, obtuse, la frunzele inferióre obovate, la cele superióre oblong-lanceolate. *Florĭ constant albe.* ♂ Iulie-Sept. Fórte comun pretutindenĭ, până şi prin drumul de pe ţĕrmul măreĭ.

M. officinalis Desv.; *M. diffusa* Koch; *M. arvensis* Wallr. (M. officinal. Vulg. *Sulfină*, *Sulcină*). Racemĭ laxĭ, elongaţĭ. Pedicele maĭ scurte decât calicele. *Aripĭ subegal de lungĭ cu vexilul, maĭ lungĭ decât carina.* Legumă ovată, obtusă, mucronată, transversal-rugos-plicată, subreticulată, la sutura superióră obtus-carinată, glabră. *Stipulĭ subulat-setaceĭ, de tot întregĭ.* Frunze trifoliolate, folióle serrate, obtuse, la frunzele inferióre obovate, la cele superióre lanceolate. *Florĭ galbine.* ♂ Iulie-Sept. Pe lângă drumurĭ, pe marginea agriilor, fîneţe, etc. Fórte comun pretutindenĭ.

Genul Trigonella L.

Trigonella L. (Trigonelă). Calice campanulat, cu 5 divisiunĭ aprópe egale; petale caduce; carenă scurtă, obtusă; stil filiform; stigmat capitat; păstare polispermă, lineară, comprimată, puţin arcuată, lung exsertă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Florĭ solitare. Legumă lineară falcată . . . . . **T. gladiata** Stev.
1.* Florĭ umbelate orĭ în raceme.
2. Florĭ umbelate, galbine . . . . . **T. monspeliaca** L.
2.* Florĭ în raceme, albastre.
3. Florile racemuluĭ indesuite . . . . . **T. caerulea** Ser.
3.* Florile inferióre ale racemuluĭ distante . . . **T. Besseriana** Ser.

T. gladiata Stev.; *T. prostrata* Dc.; *T. Foenum graecum* β. L. (T. gladiată [Loc alb]). *Florĭ solitare*, subsessile. Legume lineare, falcate, longitudinal venat-striate, cu stil elongat rostrate, pubescente, maĭ adeseorĭ 10-ovulate. Frunze ternate, folióle obovate, acut-serrulate. Tulpină erectă, la basă ramificată, ramurĭ prostrate. Florĭ verdiĭ-albe. ⊙ Iunie-Iulie. In colinele calcare de lângă Zybil.

T. monspeliaca L.; *Buceras monspeliacum* All. (T. de Monpelier). *Florĭ* şase orĭ maĭ multe *indesuit-umbelate*, umbele sessile. Pedunculul comun fórte scurt şi mucronat. *Legume declinate, lineare arcuate*, oblic-venate, pubescente. Frunze trifoliolate, folióle rhombeŭ-obovate, acute, denticulate. Tulpină procumbentă. *Florĭ deschis-galbine.* ⊙ Iunie-Iulie. In stepe pretutindenĭ.

T. caerulea Ser.; *Melilotus caerulea* Lam. (T. ceruleă). *Ra-*

cemĭ floriferĭ şi fructiferĭ indesuiţĭ, subrotunḑĭ orĭ ovaţĭ florĭ erecte. Aripĭ maĭ lungĭ decât carina, însă maĭ scurte decât vexilul. *Legume oblong-ovate,* rostrate, longitudinal venat-striate. Stipulĭ ovat-subulaţĭ, la frunzele inferióre la basă dilataţĭ. Frunze ternate, folióle oblong-lanceolate, acut-serrate. Florĭ albastre. ⊙ La Constanţa.

T. Besseriana Ser.; *Melilotus caerulea* Lam. β. *laxiflora* Ledeb. (T. Besseriană). *Racemĭ elongaţĭ, florĭ erecte, cele inferióre distante.* Aripile maĭ lungĭ decât carina, însă maĭ scurt decât vexilul. *Legumă oblong-ovată, rostrată,* longitudinal nervat-striată. Stipulĭ ovat-subulaţĭ, la frunzele inferióre la basă dilataţĭ. Frunze trifoliolate, folióle oblonge, orĭ oblong-lanceolate, acut-serrate. Florĭ deschis-albastre. In stepele sărate. Comună.

Fam. [Loc alb] ROSACEE.

Florĭ ermafrodite, rar unisexuale prin abortare, regulate. Periant şi androceŭ inserat pe marginile receptacululuĭ. Calice caduc, marcescent saŭ persistent, cu 5, rar 4 sepale libere saŭ maĭ rar connate la basă, adesea munit de un calicul cu divisiunĭ alterne cu acelea ale caliceluĭ. Corolă câte odată nulă, de ordinar cu 5, rar 4 petale libere, caduce, în preflorescenţă imbricată. Stamine rar 1-4, de ordinar 15-20 saŭ în numĕr indefinit, perigine, libere; antere biloculare, introrse. Stile simple, în numĕr egal cu acela al carpelelor, laterale saŭ terminale, libere, aglutinate în colónă saŭ reunite la basă. Ovariŭ super saŭ infer, 1-2-plurilocular, format din 1-2, din maĭ multe saŭ dintr'un numĕr indefinit de carpele libere saŭ incluse în cavitatea receptaculară, 1-2-ovulate, rar pluriovulate. Fruct uscat saŭ cărnos, cu endocarp coriace saŭ osos, 1, rar 2-sperm, saŭ format din carpele maĭ mult saŭ maĭ puţin numeróse, 1-sperme, indehiscente saŭ 2-sperme şi dehiscente, maĭ rar polisperme, libere saŭ închise într'o induvie uscată şi cărnósă, saŭ dispuse în capitul pe receptacul. Sĕmînţă lipită de albumen; cotiledóne de ordinar gróse. Erburĭ anuale saŭ perene, arboraşĭ saŭ arborĭ cu ramurĭ netede, spinescente saŭ munite de ghimpĭ; frunze alterne, simple saŭ compuse-pennate, mu-

nîte de stipulĭ liberĭ saŭ adnaţĭ cu peţiolul, caducĭ saŭ persistenţĭ; florĭ solitare, geminate, în corimbe saŭ în raceme, în cime saŭ în fascicule, apĕrând adesea înaintea frunzelor.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Ovariĭ neincluse în receptacul.
2. Stile şi ovariĭ numeróse. Receptacul pe partea externă neaculeat.
3. Dinţiĭ caliceluĭ uniserialĭ şi toţĭ conformĭ.
4. Fruct capsular, dehiscent . . . . . **Spiraea L.**
4.* Fruct sucos, nedehiscent . . . . . **Rubus L.**
3.* Dinţiĭ caliceluĭ 8-10, biserialĭ, seria externă maĭ mică.
5. Fructul caudat prin stilul persistent . . . . . **Geum L.**
5.* Fruct necaudat. Receptacul uscat, persistent . . . . **Potentilla L.**
5.** Fruct necaudat. Receptacul la urmă cărnos-suculent. **Fragaria L.**
2.* Stile şi ovariŭ 2. Calice pe partea externă la basă aculeat . . . . . **Agrimonia L.**
1.* Ovariile incluse în tubul receptaculuĭ devenit la urmă cărnos . . . . . **Rosa L.**

Trib. I. Amygdalee.—Tulpină lemnósă; frunze simple; ovariŭ liber, unilocular, biovulat; stil 1, inserat în vîrful ovariuluĭ; fruct cărnos, cu sîmbure osos, 1-2-sperm.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Fructul o drupă nesucósă . . . . . **Amygdalus L.**
1.* Fructul o drupă sucósă . . . . . **Prunus L.**

Genul Amygdalus Tournef.

Amygdalus Tournef. (Migdal). Drupă mare, sublobulósă saŭ oblongă, cărnósă, suculentă saŭ coriace; sîmbure ovoid saŭ oblong, săpat de sulcurĭ neregulate saŭ de anfractuosităţĭ profunde. Frunze în vernaţiune conduplicată.

A. Pallasiana Schlech. [Loc alb]. In stepe şi în munţiĭ stîncoşĭ dintre Greci şi Cerna.

Genul Prunus Tournef.

Prunus Tournef. (Prun). Drupă globulósă saŭ oblongă, cărnósă-suculentă; sîmbure ovoid saŭ oblong, neted saŭ deabiă rugos, nicĭ odată sulcat saŭ anfractuos. Frunze în vernaţiune convolutivă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Florĭ câte 1-2-3 lîngă olaltă, pedunculate. Fruct pruinos.
2. Pedunculĭ de tot glabri. Rămurele pubescente . . . **P. spinosa** L.
2.* Pedunculĭ subtilĭ pubescenţĭ. Rămurele velutine . **P. insititia** L.
1.* Florĭ umbelate orĭ corimbóse, nepruinóse.
3. Florĭ umbelate, sessile, agregate.
4 Peţioliĭ frunzelor biglanduloşĭ. Squamele mugurilor floriferĭ nefoliifere . . . . . **P. avium** L.
4.* Peţioliĭ frunzelor neglanduloşĭ. Squamele interne ale mugurilor floriferĭ foliifere . . . . . **P. Cerasus** L.
3.* Florĭ corimbóse, corimbĭ pedunculaţĭ . . . . . **P. Mahaleb** L.

P. spinosa L. (P. spinos. Vulg. *Pormbariŭ, Porumbrel*). *Mugurĭ floriferĭ 1-florĭ solitarĭ, orĭ şi 2-3-florĭ. Pedunculĭ glabri. Rămurele pubescente, spinóse.* Frunze simple, eliptice orĭ lat-lanceolate, pe faţa inferióră pubescente. Fructe globóse, erecte, pruinóse, fórte acre şi sarbede. Petale albe. Frutice. Inflorirea urméză înainte de desvoltarea frunzelor. ♄ Aprilie-Maiŭ. Comună pretutindenĭ.

Variază maĭ rar:

β. *coetanea* [loc alb]; *P. fruticans* Weiche. Când înflorirea are loc deodată cu desvoltarea frunzelor.

P. insititia L. [Loc alb]. *Mugurii florilor sub-2-florĭ. Pedunculĭ fórte subtil pubescenţĭ. Rămurele velutine.* Frunze eliptice. Fructe globóse, nutante. ♄ Aprilie-Maiŭ. Spontaneŭ.

P. acida Ehrh. [Loc alb]. *Umbelele florilor agregate orĭ disparse, sessile. Squamele mugurilor floriferĭ cele interióre foliifere.* Frunze *plane, glabre, netede*, subcoriacee, eliptice, tóte acuminate; peţiolĭ neglanduloşĭ. *Rădăcină stoloniferă.* Pedunculĭ maĭ scurţĭ. Sucul fructuluĭ (vişineĭ) clar şi necolorat. ♄ Cult. [Loc alb].

P. avium L. [Loc alb]. *Umbelele florilor agregate orĭ disparse, sessile. Squamele mugurilor floriferĭ nefoliifere.* Frunze eliptice, acuminate, *subrugóse,' pe faţa inferióră pubescente;* peţiolĭ biglanduloşĭ. *Rădăcină nu stoloniferă.* ♄ Aprilie-Maiŭ. În păduri, pe lângă Cincarova şi în munţiĭ dela Grecĭ.

P. Mahaleb L. (P. Mahaleb. Vulg. [Loc alb]). *Corimbii florilor pedunculaţĭ*, convexĭ, simpli. Frunze decidue, subro-

tund-ovate, subcordate, obtus-serrate. Petale albe, oblonge, întregĭ. Drupă négră, globósă, amară. Frutece orĭ arbuscul̆ĭ. ♄ Aprilie-Maiŭ. In locurile stîncóse, fórte comun pretutindenĭ, cu deosebire în regiunea sylvatică.

P. pumila Borkh. [Loc alb]. In pădurile din locurile stîncóse: Demircea, Radjepkuns, etc.

P. muricatum Spach. [Loc alb]. Locurĭ aride şi petróse. Fórte comun între Constanţa şi Mangalia, Grecĭ, Cocoş, Gârliţa.

Trib. II. Spiree.—Tulpină erbacee saŭ frutescentă; calice lipsit de calicul; carpele 5, rar 1-2, uscate, polisperme, dehiscente prin marginea lor internă, dispuse pe un singur verticil.

Genul Spiraea L.

Spiraea L. (Spiree). Calice cu 5 divisiunĭ; petale 5; stamine în numĕr indefinit; stile terminale, marcescente.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze nedivise şi fără stipulĭ . . . . . S. crenata L.
1.* Frunze întrerupt-penate şi stipulate . . . . . S. Filipendula L.

S. crenata L.; *S. hypericifolia* Schm. non L.; *S. hypericifolia α. latifolia* Ledeb. (S. crenată. Vulg. *Tavalga, Taulă). Frunze nedivise*, cuneate, obtuse, de tot întregĭ, orĭ dinainte crenat serrate, la basă în un peţiol scurt angustate, manifest orĭ obsolet trinervate, pe marginĭ glabre orĭ ciliate. Rămurele rotunde, puberule, la urmă glabre. Corimbĭ subhemisfericĭ terminaţĭ pe ramurĭ anuale laterale, folióse, de unde devin pedunculaţĭ. Staminele maĭ lungĭ decât petalele albe. Frutice. ♄ Aprilie-Maiŭ. In munţiĭ stîncoşĭ: Turkóia, Sulve, Grecĭ.

Observare.—Diferă de *S. obovata* W. K. prin corimbĭ pedunculaţĭ.

S. Filipendula L. (S. Filipendulă. Vulg. *Aglică, Oglice, Teişor). Frunze întrerupt penate, stipulate*, stipulĭ concrescuţĭ cu peţioliĭ. Folióle oblonge, penatifid-incise, lobulĭ serraţĭ. Corimbiĭ florilor paniculaţĭ, proliferĭ. Capsule pubescente, paralel indesuite. *Fibrele rădăcineĭ la capete tuberiform-îngroşate.* Florĭ albe, rare-orĭ roşietice. ♃ Maiŭ-Iunie. In fîneţe. Fórte comun pretutindenĭ.

Trib. III. Dryadee.—Tulpină erbacee saŭ frutescentă; calice munit saŭ lipsit de calicul; ovariŭ liber; carpele numeróse, monosperme, indehiscente, uscate saŭ drupacee, dispuse în căpăţînă pe un receptacul proeminent, uscat saŭ cărnos.

Genul Rubus Tournef.

Rubus Tournef. (Rug). Calice cu 5 divisiunĭ, lipsit de calicul; petale 5, suborbiculare saŭ oblonge, scurt unguiculate; stile aprópe terminale, marcescente; carpele drupacee-succulente, cu sîmbure osos, apropiate în căpăţînă pe un receptacul cărnos, ovoid saŭ conic, persistent şi simulând un fruct bacciform.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Folióle pubescente . . . . . **R. caesius** L.
1.* Folióle pe faţa inferióră alb-tomentóse . . **R. tomentosus** Borkh.

R. Caesius L. [Loc alb]. *Tulpine sterile* albineţe, *pruinóse*, glabre, subrotunde, neegal ghimpóse. Florĭ inferióre adeseorĭ 5-foliolate, maĭ penate, cele superióre 3-foliolate, *folióle* aprópe rhomboidale, *pubescente*, subduplu-serrate, cele laterale sessile, orĭ uneorĭ 2-3-lobate. Paniculă pauciflorā. Fructe opace, albăstriŭ-pruinóse. Florĭ albe orĭ puţin roşietice. ♄ Tuferişurĭ, arve, agriĭ. Fórte comun pretutindenĭ.

Variază:

β. *umbrosus* (Rchb.) [Loc alb]. Pe lângă Dunăre la Rassova.

R. tomentosus Borkh. [Loc alb]. *Tulpine sterile*, fără sete, *nepruinóse*, arcuat-decumbente, angulate-sulcate, orĭ munite cu perĭ simpli saŭ glanduliferĭ şi cu perĭ scurţĭ, debilĭ. Frunze maĭ adeseorĭ 3-foliolate, *folióle* obovat-cuneate, acute, *pe faţa superióră de-comun sure cu perĭ stelaţĭ, iară pe faţa inferióră alb-tomentóse*. Paniculă duplu compusă, lungă, îngustă. Calice sur-tomentos. Fructe negre. Florĭ micĭ, albe. ♄ Păduri umbróse, câmpurĭ, stepe. Fórte comun pretutindenĭ.

Cenul Geum L.

Geum L. (Geŭ). Calice cu 5 divisiunĭ, munite de un calicul; petale 5; stile terminale, persistente, lungindu-se la ma-

turitate într'o lungă aristă plumósă; carpele uscate, pěróse, pe un receptacul uscat, cilindroid.

G. urbanum L.; *Caryophyllata urbana* Scop.; *C. officinalis* Moench. (G. urban. Vulg. *Cuişoriţă*, [loc alb]). Tulpină, erectă, multifloră. Carpele pěróse, arista (stil) biarticulată glabră, articulul inferior de 4 orĭ maĭ lung decât cel superior, acest superior la basă pubescent. Florĭ erecte. Calice fructifer recurbat. Petale galbine, obovate. Carpoforul lipsesce. Frunzele radicale întrerupt lirat-penate, cele caulinare maĭ adese-orĭ 3-foliolate. ♃ Iulie-August. Păduri, locurĭ umbróse. Fórte comun pretutindenĭ.

Genul Potentilla L.

Potentilla L. (Potentilă). Calice cu 5, rar 4 divisiunĭ, munite de un calicul; petale 5, rar 4; rotunḑite, obovale saŭ obcordate; stile laterale, caduce; carpele uscate pe un receptacul convex saŭ conic, uscat, persistent.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze penate.
2. Plantă anuală. Frunze 2-5-jugate, pe ambele feţe verḑĭ . . . . . **P. supina** L.
2.* Plantă perenală.
3. Frunze neîntrerupt-3-7-jugate. Tulpină erectă orĭ prostrată. Plantă alipit-pěrósă orĭ sericeŭ-vilósă . . . . . **P. bifurca** L.
3.* Frunze întrerupt-multijugate, pe ambele feţe, orĭ cel puţin pe faţa inferióră alb-sericee. Tulpină sarmentos-repentă . . . . . **P. anserina** L.
1.* Frunzele radicale saŭ cele infime caulinare 3-foliolate, orĭ digitat-5-7-foliolate.
4. Florĭ galbine.
5. Corolă 5-petală. Stipulĭ nedivisĭ.
6. Tulpină floriferă elongată, erectă orĭ ascendentă, în corimbĭ orĭ panicule.
7. Foliólele pe ambele feţe verḑĭ. Carpele carinate, carină lată.
8. Tulpină cu perĭ micĭ glanduliferĭ. Folióle multidentate . . . . . **P. recta** L.
8.* Tulpină fără perĭ glanduliferĭ. Folióle numaĭ la vîrf 2-3-(orĭ şi 5)-dentate . . . . . **P. hirta** L.
7.* Foliólele pe faţa inferióră sur-orĭ alb-tomentóse.
9. Folióle pe faţa inferióră sur-tomentóse, cu mar-

ginile plane. Carina carpelelor filiformă, obsoletă . . . . . P. canescens Bess.
9.* Foliólele pe faţa inferióră alb-tomentóse, cu marginile revolute. Carpele necarinate . . . . . P. argentea L.
7.** Foliólele pe ambele feţe cenuşiŭ-tomentóse. Tulpină abreviată . . . . . P. cinerea Chaix.
6.* Tulpină floriferă flageliformă, prostrată, la geniculĭ radicantă. Florĭ solitare . . . . . P. reptans L.
5.* Corola 4-petală. Stipulĭ tri-multifiḑĭ . . . . . P. Tormentilla Sibth.
4.* Florĭ albe. Carpele la umbilic pĕróse . . . . . P. micrantha Ram.

P. supina L. [Loc alb]. *Rădăcină simplă anuală.* Tulpina dichotomă. Frunze penate, verḑĭ, folióle oblonge, incis-serrate, cele superióre decurente. Florĭ solitare. Pedicele fructifere recurbate. *Stipulĭ ovaţĭ, acuţĭ, întregĭ,* ciliaţĭ. Florĭ galbine. Iunie-tómna. Locurĭ nĕsipóse şi umede, malurile apelor, locurĭ inundate iarna. Comună în regiunea Danubială.

P. bifurca L. [Loc alb]. Plantă puţin şi alipit pĕrósă, orĭ şi sericeŭ-vilosissimă. *Tulpină* ascendentă orĭ prostrată—*însă nu sarmentósă.* Frunze penate, 3-7-jugate, folióle oblonge orĭ cuneate, întregĭ, bifide orĭ trifide, cele din vîrf confluente. Stipulĭ oblongĭ, întregĭ orĭ subincisĭ. Petale obovate, de tot întregĭ, de $1^1/_2$ orĭ maĭ lungĭ decât calicele pĕros. Laciniile caliceluĭ ovat-oblonge, acutiuscule subegal de lungĭ cu bracteolele (laciniile externe). Carpele netede orĭ rugóse. ♃ Iunie. In munţiĭ stîncoşĭ dela Grecĭ, rară.

P. anserina L. [Loc alb]. *Rădăcină perenală, lemnósă, multicipită.* Tulpină sarmentósă, repentă. *Frunze intreruptpenate, multijugate,* folióle oblonge, acut-serrate. Pedunculĭ solitarĭ. *Stipulĭ caulinarĭ vaginanţĭ, multifiḑĭ. Folióle pe faţa inferióră alb-sericee.* Florĭ galbine. ♃ Maiŭ-Iulie. Pe malurile nĕsipóse şi umede ale apelor. Fórte comună pretutindenĭ.

Variază:

β. *sericea* [loc alb]; *P. anserina γ. concolor* Sering. Frunze pe ambele feţe alb-sericee.

γ. *viridis* [loc alb]. Frunze pe ambele feţe verḑĭ, puţin pĕróse.

δ. *geminiflora* [loc alb]; P. anserina β. Nestl. Florĭ geminate.

P. recta L. [Loc alb] Tulpină erectă deîmpreună cu frunzele hirsută, *perĭ* elongaţĭ insidenţĭ pe tuberculĭ, şi *şi maĭ scurţĭ glanduliferĭ. Frunze digitate 5-7-foliolate, folióle oblonge,* spre basă cuneat-îngustate, profunḑior incis serrate. Carpele elevat-rugóse, incinse cu o carină lată, decolorată. Stipulĭ lanceolat-linearĭ. *Petale* obcordate, *sulfuriĭ, maĭ lungĭ decât calicele.* ♃ Maiŭ-Iunie. Fîneţe şi păşunĭ. Comună în tótă Dobrogea.

β. *obscura* [loc alb]; *P. obscura* auctor. plur. vix. Willd. Tulpină maĭ roşietică. Frunzele inferióre maĭ adese-orĭ 7-foliolate, folióle maĭ înguste, oblong-lanceolate, verḑĭ întunecate. Petale subegal de lungĭ cu calicele de colóre surie. Malcociŭ, Cincarova, etc.

δ. *laciniosa* [loc alb]; *P. laciniosa* Kit. Folióle incis-serrate, serraturile, care pătrund peste jumătatea disculuĭ, sunt iarăşĭ serrate. Laciniile exterióre ale caliceluĭ sunt iarăşĭ adese-orĭ lacinulate. Muntele Consul, şi în munţiĭ de lângă Grecĭ.

γ. *astrachanica; P. astrachanica* Jacq. Stipulĭ extraordinarminte lungĭ şi laţĭ. Fórte comun pretutindenĭ.

P. hirta L. [Loc alb]. *Tulpine* erecte, orĭ dela basa decumbentă ascendente, *hirsute,* perĭ elongaţĭ şi insidenţĭ pe tuberculĭ, apoĭ şi maĭ scurţĭ neglanduloşĭ. *Frunze 5-7-foliolate, folióle* incis-serrate, *la frunzele radicale obovat-cuneate,* dela vîrful maĭ lat şi obtus mereŭ spre basă atenuate, la frunzele caulinare linear-cuneate. Carpele elevat-rugóse, incinse cu o carină lată, membranacee. Folióle pe ambele marginĭ cu câte 2-3 dinţĭ. Florĭ galbine. ♃ In munţiĭ stîncoşĭ. Fórte comună pretutindenĭ.

Variază:

β. *taurica* [loc alb]; *P. taurica* Willd. Frunze pe faţa superióră verḑĭ, pe cea inferióră alb-vilóse, subseriacee, apoĭ cele radicale şi cele inferióre caulinare numaĭ 5-foliolate. In munţĭ stîncoşĭ: Zybil.

P. canescens Bess. [Loc alb]. Tulpine erecte orĭ dela basa decumbentă ascendente, móle-vilóse şi deodată şi tomentóse, la vîrf corymbóse. Frunze 5-foliolate, *folióle* oblong-lanceolate, spre basă atenuate, incis-serrate, *pe faţa inferióră subtil sur-tomentóse* şi deodată şi cu perĭ patenţĭ ad-

prese şi ciliate. Carpele rugulóse, *incinse cu o carină filiformă obsoletă.* Florĭ galbine. In stepe şi în pădurile din munţĭ. Fórte comun.

P. argentea L. [Loc alb]. Tulpine ascendente, tomentóse, la vîrf corymbóse. Frunze 5 foliolate, folióle dela basa de tot întrégă şi angustată obovate, profund incis-serrate, orĭ penatifid-laciniate, *marginile revolute, pe faţa dedesubt alb-tomentóse.* Pedunculĭ defloraţĭ striaţĭ. Carpele rugulóse, nemarginate. Petale galbene, obovate, retuse ceva maĭ lungĭ de cât calicele. ♃ Iunie-Iulie. Fîneţe, păşunĭ, păduri din locurĭ uscate şi aride. Fórte comun pretutindenĭ.

Variază:

β. *impolita* [loc alb]; *P. argentea* β. Lehm. monogr.; *P. impolita* Wahlbrg. Carpat. Folióle spre vîrf maĭ puţin dilatate, pe marginĭ de ambele laturĭ cu câte circa 6 dinţĭ şi la basă întregĭ cu spaţiŭ maĭ scurt.

Observare.—A. Zimmeter în broşura sa «Die europaeischen Arten der Gattung Potentilla» Steyr, 1884, sub No. 89 descrie:

P. argentea L. [Loc alb]. Tulpine ascendente, netede, tomentóse. Frunze aprópe coriacee, cele inferióre digitat-5-foliolate, cele superióre 3-foliolate, *folióle pe faţa* superióră glabriuscule, întunecat-verdĭ, pe cea *inferióră alb-tomentóse,* dela basa întrégă şi îngustată obovate, profund incis-serrate, segmente neegal patente, acute, *cu marginile revolute.* Sepalele exterióre oblonge, obtusiuscule, cele interióre puţin maĭ lungĭ, ovate acuminate. Petale obovat-cuneate, puţin emarginate, abià ceva maĭ lungĭ decât calicele hirsut-tomentos.

P. cinerea Chaix. [Loc alb]. Caudiculiĭ rădăcineĭ prostraţĭ, adese-orĭ radicanţĭ. *Tulpine* abreviate, ascendente *deodată cu peţioliĭ şi frunzele sur-tomentóse,* perĭ erect-patulĭ. *Frunzele inferióre* 5-foliolate, folióle oblong-obovate, orĭ obovate, retuse, profund-serrate, serraturile de ambele laturĭ câte circa 4, cea ultimă (din vîrf) maĭ scurtă. Stipuliĭ infimĭ îngust-linearĭ. Carpele obsolet-rugóse. *Florĭ galbine.* ♃ In locurile stîncóse din munţiĭ dela Grecĭ.

Observare.—A. Zimmeter în broşura «Die europaeischen Arten der Gattung Potentilla» Steyr, 1884 sub No. 150 descrie:

P. cinerea Chaix. [Loc alb]. Caudiculiĭ ascendenţĭ deîmpreună cu peţioliĭ stilat-pubescenţĭ şi încă cu perĭ moĭ, lungĭ, erecţĭ. Frunze radicale digitat 5-foliolate, folióle oblong-ovate, *pe ambele feţe cenuşiŭ-tomentóse*, la basa cuneată întregĭ, dinainte rotundate, incis dentate, dinţiĭ obtusiusculĭ, pe fie-care margine câte 6-8. Frunze caulinare 3-foliolate. Stipuliĭ inferiorĭ linearĭ, fórte lung concrescuţĭ cu peţioliĭ, vîrfurile divergente, ceĭ superiorĭ marĭ, ovaţĭ. Pedunculĭ elongaţĭ, striaţĭ, dichotomĭ. Florĭ galbin-palide. Laciniile exterióre ale caliceluĭ ceva maĭ micĭ, tóte obtuse, ovate şi stelate. Petale oblong-obovate, puţin emarginate şi ceva maĭ marĭ.

OBSERVARE.—*P. subacaulis* L. este o plantă sibirică, a căreĭ tulpină este maĭ scurtă decât frunzele radicale 3-foliolate, iară frunzele caulinare sunt simple. *P. arenaria* Borkh. nu este identică cu *P. cinerea* Chaix.

P. reptans L. [Loc alb]. *Tulpine flageliforme, prostrate* simple, *la genicul radicante*. Frunze 5-foliolate, amestecate une-orĭ cu frunze ternate, folióle oblong-obovate, maĭ de la basă începênd serate, glabre, orĭ dedesubt alipit-pĕróse, serraturile ovate, obtusiuscule. *Florĭ solitare*, pentamere. *Carpele granulat-scabre*. Florĭ galbine. ♃ Iulie-August. Păşunĭ umede, şanţurĭ. Fórte comun în tótă Dobrogea.

P. Tormentilla Sibth.; *Tormentilla erecta* L. (P. Tormentilă. Vulg. [Loc alb]). Tulpine procumbente orĭ erecte, în partea superióră ramificate,—nu radicante.—*Frunze ternate, sessile* orĭ scurt peţiolate, cele radicale maĭ lung peţiolate, 3-5-foliolate, la basă de tot întregĭ, ale frunzelor inferióre obovate; serraturile patule, ovat-lanceolate, acute. *Stipulĭ trimultifidĭ. Florĭ tetramere.* Carpele obsolet-rugulóse. Corolă galbină. ♃ Iunie-Iulie. In păşunile din păduri.

P. micrantha Ram. [Loc alb]. Tulpine debile, procumbente, subbiflore. *Frunze radicale ternate*, folióle ovale, subretuse, *pe faţa* superióră glabriuscule, pe cea *inferióră vilóse, în stare tineră sericee*, cea intermedie numaĭ dinainte, cele laterale maĭ de la basă serrate, *frunza caulinară simplă. Carpele la umbilic pĕróse.* Caudiculĭ repenţĭ lipsesc. *Petale albe*, une-orĭ maĭ lungĭ, une-orĭ maĭ scurte decât calicele. ♃ Aprilie-Maiŭ. Coline uscate, stejeriş. Fórte comună: Medgidie, etc.

Genul Fragaria Tournef.

Fragaria Tournef. (Fragariŭ). Calice cu 5 divisiunĭ munite de un calicul; petale 5, obovale-orbiculare; stile laterale marcescente; carpele uscate, fórte numeróse pe un receptacul ovoid, accrescent, cărnos-suculent, caduc la maturitate.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Calicele la fructul desvoltat fórte patent orĭ reflect . . . . . **Fr. vesca** L.
1.* Calicele la fructul desvoltat alipit de fruct . . **Fr. collina** Ehrh.

F. vesca L. [Loc alb]. *Calicele la fructul desvoltat fórte patent, orĭ reflect.* Stamine abià atât de lungĭ cât capitulul ovariilor. Periĭ peţiolilor şi a tulpineĭ orizontal-patenţĭ, ale pedunculilor lateralĭ, orĭ şi ale tuturor pedunculilor erecţĭ şi alipiţĭ. ♃ Maiŭ-Iunie. Fórte comună pretutindenĭ.

F. collina Ehrh. [Loc alb]. *Calicele alipit de fructul desvoltat.* Staminele planteĭ sterile duplu maĭ lungĭ decât capitulul ovariilor. Periĭ peţiolilor şi a tulpineĭ orizontal patenţĭ, ale pedunculilor lateralĭ, orĭ şi ale tuturor pedunculilor erecţĭ şi alipiţĭ. ♃ Maiŭ-Iunie. Comun.

Trib. IV. Rosee.—Tulpină lemnósă; frunze de ordinar imparipenate, calice lipsit de calicul; ovariŭ infer; carpele numeróse, monosperme, indehiscente închise în receptacul accrescent şi cărnos la maturitate.

Genul Rosa Tournef.

Rosa Tournef. (Rosă). Calice cu 5 divisiunĭ de ordinar pennatisecate, lipsit de calicul; petale 5, marĭ, scurt unguiculate; stile laterale, proeminente, persistente; receptacul globulos, ovoid saŭ urceolat, cuprinḑênd carpele amestecate de perĭ.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Ovariĭ în centrul receptaculuĭ scurt-stipitate (stipitele abia de jumătate cât ovariul) orĭ şi sessile.
2. Florĭ albe, rare-orĭ rosacee. Sepale întregĭ . **R. pimpinellifolia** L.
2.* Florĭ roşii. Sepale penatifide . . . . . **R. pumila** L.

1.* Ovariĭ în centrul receptaculuĭ lung-stipitate, stipite egal de lung cu ovariul.
3. Peţiolii, foliólele şi tubul receptaculuĭ glabri. **R. canina** L.
3.* Peţiolii peste tot pĕroşĭ, foliólele încă maĭ mult orĭ maĭ puţin pĕróse. Pedunculĭ nu setos-hispiḑĭ . . . . . **R. dumetorum** Thuill.
3.** Pedunculĭ glanduloşĭ-hispiḑĭ. Folióle duplicat-serrate, pe faţa inferióră cu perĭ disparşĭ . . . . . **R. Jundziliana** Bess.

R. pimpinellifolia L. [Loc alb]. Ghimpĭ neegalĭ, subulaţĭ, setaceĭ, drepţĭ, la tulpinile anuale indesuiţĭ, pe ramurĭ disparşĭ. Folióle 7-9 subrotunde saŭ ovale, simplu-orĭ duplicat-serrate, serraturile patule. Stipulĭ linear-cuneaţĭ, auricule lanceolate, acuminate, subdiverginte, la rămurelele florifere maĭ late. *Laciniile caliceluĭ întregĭ*, de jumătate maĭ scurte decât corola, *linear-acuminate. Pedunculĭ glabri*, uniflorĭ, ceĭ fructiferĭ erecţĭ. *Fructe depres-globóse*, coriacee, încoronate de calicele persistent şi conivent. *Florĭ albe.* ♄ Maiŭ-Iunie. In fîneţele din pădurile din munţiĭ stîncoşĭ: Consul, Grecĭ.

R. pumila L. fil. [Loc alb]. Ghimpiĭ tulpinelor anuale maĭ marĭ dela basa dilatată şi compresă subulaţĭ, subfalcaţĭ, ceĭ maĭ micĭ setaceĭ, amestecaţĭ cu sete numeróse glandulifere. Folióle eliptice orĭ subrotunde, rigidiuscule, coriacee, subsimplu serrate, pe faţa superióră verḑĭ, pe cea inferióră sure şi opace. Stipulĭ conformĭ linear-oblongĭ, planĭ, auricule ovat-lanceolate, acute divergente. *Laciniile caliceluĭ penatifide*, maĭ scurte decât corola, reflecte şi la urmă decidue. *Ovariile tóte sessile.* Fructe erecte, sub-globóse, cartilaginee. *Pedunculiĭ şi calicele glandulos-hispiḑĭ. Florĭ* marĭ, maĭ adese-orĭ *saturat-purpuriĭ.* Fórte comună pretutindenĭ.

R. canina L. [Loc alb]. Ghimpĭ tarĭ, falcaţĭ, la basă dilataţĭ şi compresĭ, subegalĭ, pe tulpine disparsĭ, pe rămurele maĭ adese-orĭ împărechiaţĭ, substipularĭ. Folióle 5-7 eliptice orĭ ovate, acut-serrate, serraturile dela vîrf conivente. Stipuliĭ frunzelor florale elipticĭ, dilataţĭ, ceĭ-lalţĭ oblongĭ, planiusculĭ, auricule ovate, acuminate, porecte. *Laciniile caliceluĭ penatifide*, subegal de lungĭ cu corola, reflecte, decidue înainte de maturitatea fructuluĭ. Pedunculĭ fructiferĭ

drepţĭ. Fructe eliptice orĭ subrotunde, cartilaginee. *Ovariĭ pedicelate.* Forma *vulgară are peţioliĭ, foliólele, pedunculiĭ şi receptaculul glabru,* peţioliĭ une-orĭ cu glandule depărtate şi câte odată la basă subpĕroşĭ. ♄ Iunie. Tuferişurĭ şi pădurĭ. Fórte comun pretutindenĭ.

R. dumetorum Thuill. [Loc alb]. *Peţiolĭ jur-împrejur pĕroşĭ,* foliólele pe faţa inferióră la vinele primarĭ saŭ şi pe întréga faţă, şi câte odată şi pe faţa superióră pĕróse. Pedunculĭ nu setos-hispiḑĭ. Cele-lalte caractere ca la *R. canina* L. ♄ Fórte comun în tótă Dobrogea.

R. Jundziliana Bess. [Loc alb]. *Pedunculĭ glanduloşĭ-hispiḑĭ.* Folióle duplicat-serrate, pe faţa inferióră pĕrósă, perĭ disparsĭ. Cele-lalte caractere ca la *R. canina* L.

Variază:

β. *pubescens* Uechtr. et Sint. [Loc alb]. In muntele Denistepe.

Trib. V. Agrimonice.—Tulpină erbacee; frunze imparipenate, maĭ rar simple; florĭ ermafrodite saŭ unisexuate; calice lipsit de calicul; corolă cu 5 petale şi maĭ adesea nulă; ovariŭ de ordinar infer; carpele 1-2, rar 3, monosperme, indehiscente, coprinse în receptaculul indurat.

Agrimonia Tournef. (Agrimonie). Florĭ ermafrodite; receptacul turbinat, sublemnos la maturitate, munit de 10 sulcurĭ şi acoperit la vîrf de perĭ uncinaţĭ; sepale 5, persistente; petale 5; stamine 12-15; stile terminale; carpele 1-2. Florĭ în raceme spiciforme.

A. Eupatoria L. [Loc alb]. Spicile evolute elongate, virgate. *Calicele* (receptaculul) fructifer indepărtat, obconic, *până la basă profund-sulcat,* ghimpiĭ exteriorĭ fórte patenţĭ. Frunze întrerupt-penate, folióle oblong-lanceolate, serrate, pe faţa inferióră sur-hirte, cele interjecte maĭ micĭ, ovate, dentate, cea terminală peţiolată. Petale galbine, ovate de 2 orĭ maĭ lungĭ decât calicele. Tulpină erectă, ramificată. Stipulĭ de 3-4 orĭ maĭ scurţĭ decât articuliĭ tulpineĭ. ♃ Iunie-August. In fîneţele din pădurĭ şi tuferişurĭ. Fórte comună pretutindenea.

Genul Poterium L.

Poterium L. (Poteriŭ). Florĭ monoice şi poligame; receptacul turbinat, indurat la maturitate; sepale 4, la sfîrşit ca-

duce; petale nule; stamine 20-30 lung pendente; stil terminal; carpele (achene) 2, rar 3.—Florĭ în spice ovoide, fórte compacte, cele femele aşeḑate la vîrf, cele mascule saŭ cele ermafrodite la basă.

Trib. VI. Pyree. — Tulpină lemnósă; frunze simple, lobate saŭ imparipennate; florĭ ermafrodite; calice cu 5 sepale persistente saŭ caduce, lipsite de calicul; petale 5 în prefloresceṇţă imbricată; ovariŭ infer cu 5 saŭ maĭ rar 2-3 carpele în totalitate saŭ în mare parte închise în receptacul, uniloculare, 2-pluriovulate; fruct pomaceŭ, coronat de resturile saŭ cicatricele sepalelor, cu 5 loge saŭ maĭ puţin de ordinar 1-2-sperme, rar polisperme, cu endocarp coriace saŭ ossos.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Frunze nedivise.
2. Frunze pe marginĭ serrate . . . . . **Pyrus** L.
2.* Frunze pe marginĭ de tot întregĭ . . . . . **Cotoneaster** Med.
1.* Frunze penate, orĭ lobate.
3. Plantă spinósă . . . . . **Crataegus** L.
3.* Plantă nespinósă . . . . . **Sorbus** L.

Genul Pyrus Tournef.

Pyrus Tournef. (Pĕr). Receptacul urceolat; sepale micĭ, neacrescente; marcescente; petale suborbiculare; stile 5; fruct maĭ mult orĭ maĭ puţin mare, globulos saŭ piriform, cu ochiŭ fórte strimt, cu endocarp coriace, pergamentat, de ordinar cu 10 seminţe.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Stile la basă concrescuţĭ . . . . . **P. Malus** L.
1.* Stile libere (neconcrescuţĭ).
2. Muguri glabri. Frunze subegal de lungĭ cu peţioliĭ . . . . . **P. communis** L.
2.* Mugurii tomentoşĭ. Frunze de 2-3-orĭ maĭ lungĭ decât peţioliĭ . . . . . **P. elaeagnifolius** Pall.

P. Malus L. [Loc alb]. *Frunze ovate*, obtuse, serrate, scurt acuminate, glabre, orĭ pe faţa inferióră tomentóse; *peţioliĭ de jumătate cât lamina frunzeĭ*. Corimbĭ simpli. *Stilĭ la basă concrescuţĭ*. In regiunea silvatică pretutindenea.

P. communis L. [Loc alb]. *Frunze ovate,* subegal de lungĭ cu peţioliĭ, serrate, cele maĭ bătrâne deîmpreună cu rămurelele şi *mugurii glabre.* Corimbĭ simpli. *Stilĭ liberĭ.* ♄ In regiunea silvatică pretutindenĭ.

P. elaeagnifolius Pall. [Loc alb]. *Frunze oblonge, de 2-3 orĭ maĭ lungĭ decât peţioliĭ, de tot întregĭ,* acutiuscule, *pe faţa superióră arachnoidee, pe cea inferióră deîmpreună cu rămurelele şi mugurii tomentóse.* Florĭ umbelate. *Stilĭ liberĭ.* ♄ In regiunea silvatică cu deosebire din Dobrogea septentrională.

Genul Cotoneaster Medik.

Cotoneaster Medik. (Cotoneastru). Sîmburĭ osoşĭ, în numĕr de 3-5, contiguĭ unul cu altul, făcênd proeminenţă deasupra disculuĭ, şi nuḑĭ în terţiul saŭ jumătatea lor superióră. (Restul ca la *Crataegus).*

C. vulgaris Lindl.; *Mespilus Cotoneaster* L. (C. comun. Vulg, *Bărcóce*). Frunze subrotund-ovate, la basă rotundate, acute orĭ emarginate. Calice glabru, pe marginĭ deîmpreună cu pedunculiĭ subpubescent. Petale erecte, rosee. Fruct nutant sanguineŭ. ♄ Aprilie-Maiŭ. In munţiĭ stîncoşĭ dintre Măcin şi Grecĭ.

Genul Crataegus L.

Crataegus L. (Păducel). Receptacul urceolat; sepale scurte, marcescente; petale suborbiculare; stile 1-2, rar 3-5; fruct subglobos, cu ochiŭ umbilicat maĭ puţin lung decât diametrul transversal al fructuluĭ, cu 1-2 sîmburĭ osoşĭ, 1-spermĭ.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Stile 2-3 . . . . . **Cr. Oxyacantha** L.
1.* Stil 1 . . . . . **Cr. monogyna** Jacq.

C. Oxyacantha L. [Loc alb]. Frunze obovate, 3-5 lobate, incise şi serrate, la basă cuneate. *Rămurelele şi pedunculiĭ glabre.* Laciniile caliceluĭ dela basa ovată acuminate, neglandulóse. Drupe ovale. *Stilĭ* 2-3. Petale albe. ♄ Tuferişurĭ şi pădurĭ. Fórte comun pretutindenĭ.

C. monogyna Jacq. [Loc alb]. Frunze obovate, profund 3-

5-lobate, incise şi serrate, la basă cuneate. *Rămurelele glabre, pedunculĭ viloşĭ.* Laciniile caliceluĭ lanceolate, acuminate, neglandulóse. Drupe subglobóse. *Stil 1.* Petale albe. ♄ In regiunea silvatică, fórte comun.

Variază:

β. *laciniata* Stev. Frunze maĭ profund incise, aprópe penate, péna extimă 3-lobată confluinte cu cele laterale, cele 2 infime maĭ distante dela celea-lalte. La Cincarova.

Genul Sorbus Tournef.

Sorbus Tournef. (Sorb). Receptacul urceolat; sepale micĭ, neacrescente, persistente; petale suborbiculare; stile 2-5, maĭ adesea 3; fruct destul de mic, globulos saŭ piriform, cu ochiŭ fórte strîmpt, cu endocarp membranos şi móle, cu 2-5 sîmburĭ.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze penate . . . . . **S. aucuparia** L.
1.* Frunze lobate . . . . . **S. torminalis** Crantz.

S. aucuparia L.; *Pyrus aucuparia* Gaertn. ([Loc alb].Vulg. *Scoruş de munte*). Frunzele maĭ tinere vilóse, maĭ bătrîne glabre, *penate,* folióle acut-serrate. Muguriĭ tomentoşĭ. Fructe piriforme. Petale albe. ♄ In pădurile din munţiĭ stîncoşĭ: Cocoş, Nicoliţel, munţiĭ dintre Grecĭ şi Măcin.

S. torminalis Crantz.; *Crataegus torminalis* L.; *Pyrus torminalis* Ehrh. ([Loc alb]. Vulg. *Sorb*). *Frunze* ovate, *lobate,* maĭ bătrîne glabre, lobĭ acuminaţĭ, neegal serraţĭ, ceĭ inferiorĭ maĭ marĭ patenţĭ. Fructe ovale de colóre roşietică-brună. Petale albe. ♄ In regiunea silvatică fórte comun.

Fam. [Loc alb]. CUCURBITACEE.

Florĭ monoice saŭ dioice, regulate. Calice marcescent saŭ caduc, cu 5 divisiunĭ maĭ mult saŭ maĭ puţin profunde. Corolă gamopetală, marcescentă-caducă, campanulată, infundibuliformă saŭ rotacee, cu 5 divisiunĭ maĭ mult saŭ maĭ puţin profunde, în preflorescenţă încreţită-valvară. Stamine 5, de ordinar reunite în 3 fascicule, dintre care douĕ formate

din 2 stamine şi al treilea din una singură; antere uniloculare, sinuóse, extrorse. Stil simplu, de ordinar fórte scurt, divisat la vîrf în 3-5 lobĭ stigmaticĭ. Ovariŭ infer cu 3-5 loge pluriovulate, adesea divisate fie-care în 2 loge secundare printr'o despărţitură falşă. Fruct cărnos, adesea bacciform, unilocular prin destrucţiunea despărţiturilor, saŭ cu 3-5 loge polysperme, rar disperme. Seminţe comprimate lipsite de albumen. Erburĭ anuale saŭ perene cu tulpinĭ sarmentóse, adese acăţătóre; frunze alterne simple, lipsite de stipulĭ, de ordinar munite de un cârcel lateral; florĭ axilare solitare saŭ în cime.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Plantă cu cârceĭ (scandentă).
2. Florĭ în corimbĭ axilarĭ. Fructul o bobiţă mică. **Bryonia** L.
2.* Florĭ solitare. Fruct mare, corticat.
3. Cârceĭ ramificaţĭ . . . . . **Cucurbita** L.
3.* Cârceĭ simpli (neramificaţĭ) . . . . . **Cucumis** L.
1.* Plantă fără cârceĭ . . . . . **Momordica** L.

Genul Cucurbita L.

Cucurbita L. [Loc alb].

C. **Pepo** L. [Loc alb]. Tulpină hispidă, scandentă, cârceĭ ramificaţĭ. *Frunze cordate, 5-lobate,* aspre. Fruct subrotund orĭ oval, neted. Florĭ marĭ galbine. ⊙ Cultivat.

Genul Cucumis L.

Cucumis L. [Loc alb].

C. **Citrullus** Ser. [Loc alb]. Tulpină scandentă, hispidă, cârceĭ ramificaţĭ. *Frunze* după configuraţiune ovat-oblonge, *bipenati-lobate,* lobĭ oblongĭ, obtusĭ, repand-dentaţĭ. Fruct elipsoideŭ, neted. Corola mică, galbină. ⊙ Cultivat.

Variază: [Loc alb].

Genul Bryonia Tournef.

Bryonia Tournef. (Brionie). Florĭ monoice saŭ dioice; calice campanulat, maĭ mult saŭ maĭ puţin contractat la bază în florile femele, cu 5 divisiunĭ; corolă rotacee saŭ subcampanulată, cu 5 divisiunĭ; stamine 5, lipite în 3 fasci-

cule; stigmate bifide; fruct bacciform conţinênd 6 seminţe saŭ maĭ puţine.

B. alba L. (B. albă. Vulg. *Mutatóre,* [Loc alb]). Frunze cordate, 5-lobate, dentate, aspre. Florĭ monoice în corimbĭ. Calicele la florile femenine egal de lungĭ cu corola. Stigmat glabru. Filamentele la florile masculine nebarbulate. Bóbă négră. Rădăcină napiformă. *Plantă scandentă.* ⊙ Iunie-Iulie. Pe gardurĭ, prin tuferişurĭ. Fórte comun pretutindenĭ chiar şi în Deltă.

OBSERVARE.—La B. *dioica* L. sunt florile dioice, stigmatul la florile masculine hirsut iară filamentele barbulate, apoĭ bóba roşie.

Genul Ecbalium C. Rich.

Ecbalium C. Rich. (Ecbaliu). Florĭ monoice. Florĭ mascule: calice scurt campanulat, 5-partit; stamine 5, lipite 2 câte 2, a 5-a rĕmăind liberă; antere uniloculare, curbate în *S.* Flórea femelă: calice cu tub ovoid, gâtuit deasupra ovariuluĭ, cu limb campanulat, 5-partit; stil 3-fid; stigmate bifide; ovariŭ cu 5 loge multiovulate; fruct bacciform, oblong, muricat, desprinḑêndu-se de peduncul la maturitate şi aruncând afară, printr'o deschidere basilară, seminţele şi liquidul mucilaginos ce cuprind logele. Plante culcate, fără cârceĭ.

E. Elaterium Rich.; *E. agreste* Rchb.; *Momordica Elaterium* L.; *Elaterium cordifolium* Moench. [Loc alb]. *Plantă nescandentă,* mică, cu frunze cordate şi obtus-denticulate. Florĭ palid-galbine. Fructul hispid. ⊙ Iunie-tómna. Pe malul mărei la Constanţa, Mangalia, Sulina, etc.

Fam. [Loc alb]. ONAGRARIEE.

Florĭ ermafrodite, de ordinar regulate. Receptacul fórte concav, adesea prelungit în tub deasupra ovariuluĭ. Calice cu 2-4 divisiunĭ, persistent saŭ caduc. Corolă cu 2-4 petale, în preflorescenţă conturnată; rar petale nule. Stamine 2-4 uniseriate, saŭ 8 biseriate; antere biloculare, introrse. Stil filiform, terminat prin 2-4 lobĭ stigmatiferĭ întinşĭ în cruce saŭ apropiaţĭ în măciucă. Ovariŭ infer, cu 2-4 loge, uni-multiovulate. Fruct uscat, indehiscent, cu 1-2 loge monosperme,

saŭ capsular cu 4 loge polisperme, deschiḑêndu-se prin 2-4 valve, cu dehiscenţă loculicidă. Seminţe cu testa de ordinar membranos, adesea munit de un buchet de perĭ pe regiunea chalazică; albumen nud.—Erburĭ perene, maĭ rar anuale, bisanuale saŭ subfrutescente la basă; frunze simple, opuse saŭ alterne, de ordinar munite de stipulĭ fórte micĭ, adesea caducĭ, saŭ reduşĭ la o proeminenţă saŭ un mic tubercul; florĭ axilare, solitare, saŭ reunite în spic saŭ în racem terminal.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Stamine 8. Fructul o capsulă lineară.
2. Seminţe comóse . . . . . **Epilobium** L.
2.* Seminţe necomóse . . . . . **Oenothera** L.
1.* Stamine 2. Fruct nucamentaceŭ nespinos . . . . **Circaea** L.
1.** Stamine 4. Fruct nucamentaceŭ 4-spinos . . . . . **Trapa** L.

Genul Epilobium L.

Epilobium L. (Epilobiu). Receptacul prelungit în tub întrecênd de-abià ovariul; calice caduc, cu 4 divisiunĭ; petale 4; stamine 8, dintre care 4 opositipetale maĭ scurte; capsulă lineară-tetragonă, elongată, cu 4-5 loge, deschiḑêndu-se prin 4 valve; seminţe munite de un buchet de perĭ mătăsoşĭ pe regiunea chalazică.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Tulpină rotundă, fără liniĭ elevate. Stigmat patent.
2. Frunze cu basa foliacee puţin decurentă amplexicaule. Rădăcină stoloniferă. Florĭ marĭ. **E. hirsutum** L.
2.* Frunze sessile. Rădăcină fără stolonĭ. Florĭ micĭ . . . . . **E. parviflorum** Schreb.
1.* Tulpină cu 2-4 liniĭ elevate şi adese-orĭ pĕróse. Stigmat claveform concrescut.
3. Frunze lanceolate, cele intermedie cu basa foliacee decurent-concrescute . . . . . **E. tetragonum** L.
3.* Frunze oblonge, maĭ lung peţiolate . . . . . **E. roseum** Schreb.

E. hirsutum L.; *E. grandiflorum* All.; *E. ramosum* Huds. (E. hirsut. Vulg. [Loc alb]). *Frunze* opuse, *amplexicaule, cu basa foliacee puţin decurente,* lanceolat-oblonge, cuspidate,

denticulat-serrulate, cele superióre alterne, serraturile inflecte. Tulpină rotundă, fără linii elevate, fórte ramificată, cu perĭ simpli maĭ lungĭ şi cu perĭ maĭ scurţĭ glanduliferĭ, vilósă. Stigmate (4) patente. *Rădăcină stoloniferă.* Florĭ marĭ, purpuriĭ. ♃ Locurĭ umede din păduri şi pe malurile apelor. Comun, cu deosebire în regiunea Danubială.

Variază:

β. *subglabrum* [loc alb]. Periĭ tulpineĭ scurţĭ. Frunzele pe faţa superióră glabre, pe cea inferióră la nervure pĕróse.

γ. *vilosissimum* [loc alb]; *E. hirsutum* β. *intermedium* Dc.; *E. intermedium* Mer. Partea superióră a tulpineĭ, pedunculiĭ şi calicele indesuit lanat-vilósă.

E. parviflorum Schreb.; *E. mole* Lam.; *E. hirsutum* β. L.; *E. hirsutum* All. non L.; *E. pubescens* Roth; *E. villosum* Ait. (E. cu florĭ micĭ. Vulg. [Loc alb]). *Frunze sessile,* lanceolate, acute, denticulate, cele inferióre opuse, scurt peţiolate. Tulpină rotundă, subsimplă, fără linii elevate, cu perĭ simpli vilósă orĭ pubescentă. Stigmate (4) patente. *Rădăcină fără stolonĭ.* Florĭ mult maĭ micĭ ca la *E. hirsutum* L., deschis-violete orĭ albineţe. ♃ Iunie-Iulie. Locurĭ umede, pe malurile apelor din regiunea Danubială. Fórte comun pretutindenĭ.

Variază:

β. *subglabrum.* [loc alb]; *E. rivulare* Wahlbrg. Perĭ puţinĭ şi scurţĭ şi ast-fel disparşĭ încât planta apare a fi glabră.

E. tetragonum L.; *E. obscurum* Schreb. (E. tetragonal. Vulg. [Loc alb]). *Frunze lanceolate, de la basă îngustându-se mereŭ spre vîrf,* denticulat serrate, *cele intermedie cu basa foliacee decurent-concrescute,* cele inferióre subpeţiolate. Tulpină fórte ramificată, subglabră, cu 2-4 liniĭ elevate decurente. Stigmatele claveform concrescute. Florĭ lilacine orĭ rosee. ♃ Iunie-Iulie. In fîneţele umede din Deltă.

Observare.—După O. B. Z. 1876, p. 212-213 (sub linie) ar fi *E. tetragonum* L. sinonim cu *E. roseum* Schreb., iară *E. tetragonum* Auctor. plur. non L. ar aparţiné parte la *E. adnatum* Gris. şi parte la *E. obscurum* Schreb.—*E. obscurum* Schreb. nu este identic cu *E. adnatum* Gris.

E. roseum Schreb. [Loc alb]. *Frunze maĭ lung peţiolate, oblonge, la ambele capete acute,* indesuit şi neegal denti-

culat-serrate, pe marginĭ şi pe vine puberule, cele inferióre opuse. Tulpină fórte ramificată, multifloră, cu 2-4 liniĭ elevate decurente, în partea superióră pubescentă. Stigmate claveform concrescute, orĭ la urmă maĭ patente. Florĭ rosee până albe. ♃ Locurĭ umede din păduri.

Genul Œnothera L.

Œnothera L. (Onagră). Receptacul prelungit în tub, întrecând mult ovariul; calice caduc, cu 4 divisiunĭ; petale 4; stamine 8, dintre care 4 opositipetale maĭ scurte; capsulă sublemnósă, oblongă, subtetragonă, cu 4 loge, deschiḑându-se prin 4 valve; seminţe lipsite de buchet de perĭ.

Oe. biennis L. [Loc alb]. Frunze denticulat-subrepande, pubescente, cele radicale ale anuluĭ prim eliptice orĭ elipticeobovate, obtuse şi apiculate în peţiol decurente, cele caulinare inferióre eliptice, orĭ lat-lanceolate. Tulpină pubescentă şi cu perĭ maĭ lungĭ insidenţĭ pe tuberculĭ. Rădăcină fusiformă. Florĭ solitare, axilare, sessile, marĭ. *Petale maĭ lungĭ decât staminele*, obovate, scurt unguiculate, de colóre sulfurie. Capsulă 4-angulară. *Seminţe necomóse.* ♂ Iunie-August. Pe malurile apelor, în luncĭ. La Rassova şi în Delta Dunăreĭ fórte comun. (Leti).

Variază:

β. *parviflora* Koch non L. Petale de jumătate maĭ micĭ. In Deltă la Kara-Orman.

Genul Circaea Tournef.

Circaea Tournef. (Circee). Receptacul puţin prelungit în tub şi contractat deasupra ovariuluĭ; calice caduc, cu 2 divisiunĭ; petale 2, bilobate; stamine 2; stil încunjurat la basa sa de un disc epigin, terminat printr'un stigmat bilobat; fruct uscat, indehiscent, acoperit de lungĭ perĭ încârligaţĭ, cu 2 loge monosperme.

C. lutetiana L. [Loc alb]. Frunze ovate, la basă rotundate orĭ subcordate, repand-denticulate. *Bracteolele lipsesc. Fruct obovat cu sete uncinate. Rădăcină repentă.* ♃ Iulie-August. In regiunea silvatică. Fórte comun.

Genul Trapa L.

Trapa L. (Trapă). Florĭ ermafrodite. Calice cu tub scurt, lipit cu basa ovariuluĭ, cu limb persistent şi ale căruĭ divisiunĭ cresc şi devin spinescente după înflorire. Petale boţite. Stamine 4. Stigmat caduc. Fruct lemnos, subglobos, munit de 4 spinĭ resultând din desvoltarea divisiunilor calicinale. Sĕmînţă unică. Albumen nul; cotyledóne făinóse, fórte inegale.

T. natans L. [Loc alb]. *Fructe 4-spinóse, spiniĭ la vîrf retrors scabri. Rădăcină repentă* la malul apelor stagnante. Tulpină ascendentă, rotundă. Frunze submerse reduse la nervura medie penată, cele natante rosetarĭ, trapezoide, acute, dinainte dentate, dindărăpt întregĭ, coriacee, pe faţa inferióră brun-tomentóse. Peţioliĭ la mijloc orĭ maĭ sus îngroşaţĭ. Florĭ solitare, axilare, albe. ⊙ Iunie-Iulie. In regiunea Danubială şi în Deltă fórte comun.

Fam. [Loc alb]. HALORAGEE.

Florĭ ermafrodite saŭ monoice, regulate. Calice cu 4 divisiunĭ adesea fórte scurte saŭ aprópe nule. Corolă cu 4 petale în preflorescenţă imbricată saŭ răsucită, maĭ rar petale nule. Stamine 8, rar 4, cu antere biloculare, introrse. Stil simplu, adesea fórte scurt, cu 4 stigmate fórte marĭ, aprópe sessile. Ovariŭ infer (câte-odată însoţit de stamine sterile, şi florile femele), cu 2-4 loge uniovulate. Fruct uscat, indehiscent, câte-odată sublemnos, saŭ drupaceŭ, deabià cărnos, unilocular prin abortare saŭ cu 4 loge monosperme. Seminţe cu testa membranos; albumen cărnos, subţire saŭ nul.—Erburĭ aquatice, submergiate saŭ plutitóre, perene, rar anuale; frunze verticilate, opuse saŭ alterne, adesea penatisecate, cu stipulĭ lipiţĭ cu peţiolul saŭ nulĭ; florĭ axilare, solitare, verticilate saŭ grupate în micĭ cime şi formând adesea prin reuniunea lor un spic terminal.

Genul Myriophyllum Vaill.

Myriophyllum Vaill. (Miriofil). Florĭ monoice, cele superióre mascule, cele inferióre femele şi câte-odată florĭ erma-

frodite intermediare; florĭ tetramere, cele mascule cu 4 petale caduce şi cu 8 stamine, cele femele cu 4 petale fórte micĭ saŭ nule; stigmate 4, papilóse, fórte marĭ, subsessile; fruct drupaceŭ, deabià cărnos, cu 4 sîmburĭ monospermĭ.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Bractee tóte pectinat-penatifide . . . . . **M. verticillatum** L.
1.* Bracteele superióre întregĭ . . . . . **M. spicatum** L.

M. verticillatum L. [Loc alb]. Frunze verticilate, penatipartite, laciniĭ setacee. Florĭ verticilate, verticilĭ axilarĭ orĭ spicate. *Bracteele tóte pectinat-penatifide.* Florĭ rosee. ♃ Iulie-August. In lacurĭ şi în apele curgĕtóre din regiunea Danubială şi din Delta Dunăreĭ.

M. spicatum L. [Loc alb]. Frunze verticilate, spicate. Spicele maĭ tinere erecte. *Bracteele inferióre incise*, de lungimea verticililor orĭ şi puţin maĭ lungĭ, *cele-lalte tóte întregĭ, maĭ scurte* decât verticiliĭ. Florĭ rosee. ♃ Iulie-August. In lacurĭ la Mamaia, etc.

Fam. [Loc alb]. LYTHRARIEE.

Florĭ ermafrodite, regulate, maĭ rar subneregulate. Calice persistent, cu 8-12 divisiunĭ inserate în 2 rîndurĭ pe receptaculul săpat în cupă şi simulând un calice tubulos saŭ campanulat. Petale în numĕr egal cu acela al divisiunilor calicinale interne, în preflorescenţă imbricată-boţită, rar nule. Stamine perigyne, în numĕr egal saŭ dublu cu acela al petalelor, şi în acest cas superpuse pe douĕ rîndurĭ, unul opositisepal, celalalt opositipetal; antere biloculare, introrse. Stil simplu, terminat printr'un stigmat capitat saŭ bilobat. Ovariŭ super cu 2, rar 4-6 loge, pluriovulate. Fruct capsular, membranos 2-locular saŭ unilocular prin destrucţiunea despărţiturilor, rar 4-6-locular, cu loge polisperme, rupêndu-se neregulat saŭ deschiḑêndu-se regulat prin 2 valve saŭ maĭ multe. Seminţe lipsite de albumen.—Erburĭ anuale saŭ perene; frunze simple, alterne, opuse saŭ verticilate, munite de 4 stipulĭ saŭ maĭ mulţĭ, axilarĭ, fórte micĭ; florĭ axilare solitare saŭ apropiate în cime contractate.

Genul Lythrum L.

Lythrum L. (Litru). Calice cu 8-12 divisiunĭ inserate pe 2 rênduri pe receptaculul tubulos-cilindric, cele exterióre maĭ lungĭ; petale 4-6; stamine 4-12; stil filiform; capsulă oblongă, închisă în cupa receptaculară persistentă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Florĭ dodecandre.
2. Dinţiĭ caliceluĭ (12) ceĭ exteriorĭ scurţĭ, triangularĭ, ceĭ interiorĭ subulaţĭ maĭ lungĭ. Frunze la basă cordate . . . . . **L. Salicaria** L.
2.* Dinţiĭ caliceluĭ toţĭ egal de lungĭ. Frunze la basă rotundate . . . . . **L. virgatum** L.
1.* Florĭ hexandre . . . . . **L. Hyssopifolia** L.

L. Salicaria L. (L. Salicarie. Vulg. *Răchitan*). *Frunze cordat-lanceolate*, cele inferióre opuse orĭ verticilate. *Florĭ dodecandre*, verticilat-spicate. Calice la basă nebracteat, *dinţiĭ sĕĭ ceĭ interiorĭ subulaţĭ, de 2 orĭ maĭ lungĭ decât ceĭ exteriorĭ.* Tulpină erectă, tetragonală, scabră până tomentósă, la vîrf ramificată. Petale lanceolate, purpuriĭ. ♃ Luncĭ, mlaştinĭ. Fórte comun pretutindenĭ.

Variază:

α. Stil maĭ scurt decât calicele, la vîrf nutant.

β. *longistylum* [loc alb]; *L. Salicaria* β. *gracile* Dc. Stil de 2 orĭ maĭ lung decât calicele.

γ. *canescens* [loc alb]; *L. Salicaria* γ. *tomentosum* Dc. non Mill. Frunze cu perĭ surĭ subtomentóse.

L. virgatum L. [Loc alb]. *Frunze lanceolate*, cele inferióre opuse, *la basă rotundate*, cele superióre la ambele capete atenuate. *Florĭ dodecandre*, cele inferióre verticilate, cele superióre alterne. Calice la basă nebracteat, *dinţiĭ sĕĭ egalĭ*, alternĭ, subulaţĭ. Petale purpuriĭ. ♃ Iunie-Iulie. Fîneţe mlăştinóse din regiunea Danubială. Fórte comun.

L. Hyssopifolia L. [Loc alb]. Frunze alterne, tóte lineare, orĭ oblonge. *Florĭ hexandre, solitare*, axilare. Calice la basă bracteat, bracteolele 2 fórte scurte, subulate, dinţiĭ subulaţĭ, alternativ maĭ lungĭ. Florĭ purpuriĭ. ⊙ Iulie-Sept. In locurile inundate iarna. In Deltă la Kara-Orman.

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ BUCUREȘTI

Fam. [Loc alb]. CRASSULACEE.

Florĭ ermafrodite, rar unisexuale prin abortare, regulate Calice cu 5, rar 3-20 sepale, persistente, libere saŭ connate la basă. Corolă cu 5, rar 3-20 petale, caduce saŭ marcescente, libere saŭ connate la basă, în preflorescenţă imbricată saŭ răsucită. Stamine maĭ mult saŭ maĭ puţin perigine saŭ chiar visibil hypogine, în numĕr egal cu petalele, saŭ în numĕr dublu şi dispuse pe douĕ verticile; filamente libere saŭ maĭ mult saŭ maĭ puţin adnate la basă cu petalele; antere biloculare, introrse. Ovariŭ super, format din carpele libere saŭ aprópe libere, uniloculare, 2-pluri-ovulate, în numĕr egal cu acela al petalelor cărora le sunt opuse, munite fie-care la basa lor de o glandă în formă de solz, şi connate fie-care de un stil liber. Fruct format din 5, rar 3-20 folicule libere, polysperme, rar 2-sperme, dehiscente de-alungul margineĭ lor interne. Seminţe fórte micĭ; albumen cărnos, fórte subţire saŭ nul.—Erburĭ suculente, anuale, bisanuale saŭ perene; frunze gróse-cărnóse, simple, alterne, opuse saŭ verticilate, fără stipulĭ; florĭ rar solitare, axilare, de ordinar în cime scorpioide saŭ glomerule.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Stamine 5 . . . . . **Crassula** L.
1.* Stamine 10-12.
2. Calice 5-partit. Corolă 5-petală . . . . . **Sedum** L.
2.* Calice 6-20-partit. Petale 6-20 la basă cu sepalele apoĭ şi între sine concrescute în o corolă monopetală . . . . . **Sempervivum** L.

Genul Crassula L.

Crassula L. (Crasulă). (Veḑĭ Sedum).

C. **Magnolii** Dc. [Loc alb]. Tulpină erectă, în partea superióră 2-3-fidă cimósă, paucifloră. Ramurile, frunzele şi calicele glabre. Frunze ovate, obtuse, imbricate. Florĭ solitare, unilaterale, sessile. Florĭ palid-carnee, carina petalelor purpurie. ⊙ Aprilie. In stepele petróse. Pretutindenĭ comun.

Genul Sempervivum L.

Sempervivum L. (Semperviŭ). Calice cu 6-20 divisiunĭ; corolă cu 6-20 petale, marcescente; stamine în numĕr dublu cu acela al petalelor; glande hypogyne dentate saŭ laciniate; folicule 6-20, polisperme.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Corolă roseă . . . . . **S. tectorum** L.
1.* Corolă alb-gălbinie . . . . . **S. globiferum** L.

S. tectorum L. [Loc alb]. *Frunzele rosulelor* oblong-obovate, în o mucronă abrupt acuminate, gramineŭ-verḑĭ, *glabre*, iară pe marginĭ peste tot ciliate. Petale stelat expanse, lanceolate, acuminate, de 2 orĭ maĭ lungĭ decât calicele. Squamele hypogyne fórte scurte, convexe, glanduliforme. *Petale rosee*, adsperse cu striole purpuriĭ, iară carina dorsală verḑie. ♃ Pe stîncĭ pe muntele Consul.

S. **globiferum** L. [Loc alb]. *Frunzele rosulelor obovat-cuneate*, scurt acuminate, *pe ambele feţe glandulos-pubescente* şi cu sete mult maĭ lungĭ ciliate. Petale stelat expanse, linear-lanceolate, atenuat-acuminate, de 4 orĭ maĭ lungĭ decât calicele. Filamentele în partea inferióră comprese. Ovariĭ oblong-lanceolate. Squamele hypogyne fórte scurte, convexe, glanduliforme. Tulpină circa 35 centimetri. *Petale albe-gălbiniĭ*, cu o strie dorsală verḑie, la basă convexe. ♃ In munţiĭ stîncoşĭ. Fórte comun pretutindenĭ.

Genul Sedum Tournef.

Sedum Tournef. (Sed). Calice cu 5, rar 4-6-8 divisiunĭ; corolă cu 5, rar 4-6-8 petale; stamine în numĕr dublu cu acela al petalelor, rar în numĕr egal; glande hypogine ovale, întregĭ saŭ emarginate; folicule 5, rar 4-6-8, polisperme.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze ovate, pe dos gibóse, acutiuscule . . **S. acre** L.
1.* Frunze cilindriforme, orĭ cilindriform-oblonge, obtuse orĭ truncate, maĭ târḑiŭ recurbate . . . . . **S. Hillebrandii** Fenzl.

S. acre L. [Loc alb]. *Frunze* cărnóse, *ovate,* acutiuscule, *pe dos gibóse,* cu basa obtusă sessile. Cimă glabră. Petale lanceolate, acute, duplu maĭ lungĭ decât calicele. Caudiculiĭ repenţĭ. Tulpine sterile 6-serial foliate. Petale galbine. ♃ Iunie-Iulie. In locurĭ nĕsipóse. Fórte comun pretutindenĭ.

S. Hillebrandii Fenzl. [Loc alb]. *Frunze* cărnóse, *cilindriforme* orĭ *cilindriform-oblonge,* obtuse, *patente, maĭ târḑiŭ recurbate,* cu basă obtusă orĭ truncată sessile. Cimă glabră. Petale lanceolate, acute, circa de 3 orĭ maĭ lungĭ decât calicele. Caudiculĭ repenţĭ. Tulpinele sterile obscure 6-serial-foliate. Petale auriĭ. ♃ In munţĭ şi în stepele stîncóse, fórte comun pretutindenĭ.

Fam. [Loc alb]. SAXIFRAGEE.

Florĭ ermafrodite, regulate, rar neregulate saŭ incomplete. Calice 5, rar 4 sepale libere saŭ scurt connate la basă, persistente saŭ caduce, inserate pe marginile receptacululuĭ. Corolă rar nulă, de ordinar cu 4-5 petale libere, caduce, inserate pe marginile receptacululuĭ saŭ pe un disc maĭ mult saŭ maĭ puţin desvoltat care înconjóră basa ovariuluĭ, în preflorescenţă imbricată, rar rĕsucită. Stamine 5, alternipetale, saŭ 8-10 biseriate, inserate cu petalele; antere biloculare, introrse. Stile 2. Ovariŭ super, semi-infer saŭ infer, format din 2 carpele maĭ mult saŭ maĭ puţin connate, 1-2-locular, cu loge multiovulate. Fruct capsular, 1-2-locular, cu loge polisperme, format din 2 folicule deschiḑându-se dealungul sutureĭ lor internă. Seminţe numeróse, fórte micĭ; albumen cărnos.—Erburĭ anuale saŭ perene cu frunze simple, alterne, rar opuse, lipsite de stipulĭ; florĭ dispuse în cime saŭ în corimbe terminale.

Genul Saxifraga L.

Saxifraga L. (Saxifragă). Calice cu 5 divisiunĭ libere saŭ connate la basă; corolă cu 5 petale; stamine 10; capsulă 2-loculară deschiḑându-se la vîrf dealungul suturelor.

S. tridactylides L. Tulpină solitarie, erectă, simplă orĭ ramificată, foliată. Pedunculĭ 1-florĭ, bibracteaţĭ, mult maĭ lungĭ decât fructul. Frunze radicale obovat-spatulate, nedivise, tri-

lobate, orĭ trifide, lung peţiolate, peţiol plan, cele caulinare alterne, palmat-trifide. Rădăcină simplă. Florĭ albe. ⊙ Aprilie-Maiŭ. Comun pretutindenĭ.

Genul Ribes L.

Ribes L. [Loc alb].

R. Grossularia L. [Loc alb]. Pedunculĭ 1-3-florĭ, bi-tribracteaţĭ. Calice campanulat, laciniĭ oblonge, reflecte. Petale obovate. Aculeĭ tripartiţĭ. Bobiţe albineţe-verḑiĭ. ♄ Cult.

Fam. [Loc alb]. UMBELIFERE.

Florĭ ermafrodite, rar unisexuale, de ordinar regulate, rar cele dela periferie cu corolă radiantă. Periant şi androceŭ inserate pe marginile receptacululuĭ saŭ a disculuĭ epigin, cărnos. Calice cu 5 sepale adesea fórte micĭ, dentiforme saŭ aprópe nule, caduce saŭ persistente. Corolă cu 5 petale, caduce, în preflorescenţă valvară. Stamine 5, alterne cu petalele, inserate la basa disculuĭ epigin adesea dilatat şi conic *(stylopod)* care coronéză vîrful ovariuluĭ şi înconjóră basa stilelor; antere biloculare, introrse. Stile 2, adesea persistente. Ovariŭ infer cu 2 loge 1-ovulate prin abortare. Fruct *(diachenă)* uscat constituit din 2 achene *(mericarpe)* 1-sperme, despărţindu-se de ordinar la maturitate şi rĕmânênd suspendate cât-va timp la vîrful uneĭ colóne centrale (*columelă*, *carpofor*) subţirĭ, simplă saŭ bifidă care prelungesce axul. Achene cu faţa commisurală, plană, concavă saŭ învertită înăuntru, munite pe dinafară de 5-9 cóste maĭ mult saŭ maĭ puţin proeminente, câte-odată desvoltate în aripĭ saŭ tăiate în spinĭ; cele 5 cóste principale (*cóste primare*) 1 dorsală mediană, 2 laterale situate de fie-care parte a celeĭ d'intăĭ şi 2 marginale aşeḑate în afara celor laterale, sunt despărţite prin intervale (*valecule*) în care nasc câte-odată 4 alte cóste (*cóste secundare*); fie-care valeculă este de ordinar prin una saŭ maĭ multe canale gommo-resinifere colorate *(bandelete)*; pe faţa comisurală există adesea o bandeletă de fie-care parte a linieĭ mediane. Sĕmînţă cu înveliş subţire; albumen cornos.—Erburĭ anuale, bisanuale saŭ perene. Tulpine adesea fistulóse, striate saŭ cane-

late, nodoróse în dreptul inserţiuneĭ peţiolurilor. Frunze alterne, fără stipulĭ, întregĭ, maĭ mult orĭ maĭ puţin penati saŭ palmatisecate, rar peltate saŭ spinóse. Florĭ dispuse în micĭ umbele (*umbelule*) reunite ele însuşĭ în umbele (*umbelă compusă*), maĭ rar dispuse în umbele simple saŭ în capitulĭ. Umbele şi umbelule încunjurate de un verticil de bractee (*involucru* şi *involucel*) saŭ munite de unul numaĭ saŭ lipsite de amêndouĕ.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Umbele simple.
2. Receptacul cu squame paleacee. Foliólele involucruluĭ penatifide . . . . . **Eryngium** L.
2.* Receptacul fără squame paleacee. Foliólele involucruluĭ nedivise . . . . . **Sanicula** L.
1* Umbele composite.
3. Fruct aculeat, orĭ rostrat.
4. Fruct nerostrat numaĭ aculeat.
5. Comisură plană orĭ convexă.
6. Cóstele secundare ale mericarpiilor consistânde din una serie de aculei. Foliólele involucruluĭ penatipartite . . . . . **Daucus** L.
6.* Cóstele secundare ale mericarpiilor consistânde din 2-3 seriĭ de aculeĭ. Foliólele involucruluĭ nedivise . . . . . **Orlaya** Hoffm.
6.* Comisură cu marginile inflecte orĭ involute, orĭ şi cu un sulc longitudinal. Foliólele involucruluĭ micĭ, orĭ lipsind.
7. Cóstele secundare ale mericarpiilor evidente. Tulpină angular-sulcată.
8. Cóstele secundare maĭ prominule decât cele primare, cu 1-3 seriĭ de aculeĭ . . . . . **Turgenia** Hoffm.
7.* Cóstele secundare ale mericarpiilor neevidente. Fruct peste tot aculeat. Tulpină rotundă . . . **Torilis** Adans.
4.* Fruct rostrat, aculeat orĭ neted. Comisură convexă orĭ involută.
9. Receptacul nu excavat. Fruct liber.
10. Fruct cu 5 cóste obtuse. Rostru fórte lung. Umbela pauciradiată . . . . . **Scandix** L.
10.* Fruct fără cóste. Rostru maĭ scurt. Umbelă maĭ adese-orĭ multiradiată . . . . . **Anthriscus** Hoffm.
9* Receptacul escavat includend fructul scurt-rostrat . . . . . **Echinophora** L.
3.* Fruct nicĭ aculeat, nicĭ rostrat.

11. Fruct lenticular-compres orĭ cu cóstele aripate.
12. Fruct cu marginile dilatate şi aripate, aripile alipite.
13. Mericarpiĭ cu 5 cóste primarĭ, dintre care cele 2 cóste laterale forméză marginile aripate. Cóstele secundare lipsesc.
14. Mericarpiile cu vêrste numeróse (30-60). Plantă glabră. Corolă galbină . . . . . **Ferulago** Koch.
14.* Mericarpiĭ numaĭ cu 1-3 vêrste.
15. Petale obovate, emarginate, cu o lacinulă inflectă.
16. Marginea fructuluĭ cartilagineŭ îngroşată . . . **Tordylium** L.
16.* Marginea fructuluĭ nu cartilagineŭ îngroşată.
17. Vêrstele percurg întrégă lungimea mericarpiilor. **Peucedanum** L.
17.* Vêrstele claveforme ajung numaĭ până la jumătatea mericarpiilor . . . . . **Heracleum** L.
15.* Petale suborbiculare, întregĭ şi convolute . . . **Pastinaca** L.
12.* Fruct cu cóstele aripate, aripile căscate.
18. Mericarpiĭ cu cóste primare şi cu cóste secundare . . . . . **Siler** Scop.
18.* Mericarpiĭ numaĭ cu 5 cóste primare.
18.** Petale galbine . . . . . **Levisticum** Koch.
18.*** Petale albe . . . . . **Angelica** L.
11.* Fruct nicĭ lenticular-compres, nicĭ aripat.
19. Comisură involută, orĭ cu un sulc longitudinal.
20. Cóstele mericarpiilor undulat-crenate . . . . . **Conium** L.
20.* Cóstele mericarpiilor nu undulat-crenate.
21. Cóstele mericarpiilor subsulcate, striate, striele subtuberculate . . . . . **Cachrys** L.
21.* Cóstele mericarpiilor fórte obtuse, orĭ şi lipsind.
22. Stil evident filiform . . . . . **Chaerophyllum** L.
22.* Stilul lipsesce. Stigmat sessil pe stilopodul conic. **Physocaulus** Tausch.
19.* Comisură plană orĭ convexă.
23. Fructul la tăietura transversală subrotund orĭ rotund.
24. Petale involute, laciniĭ subpatrate, retuse . . . **Foeniculum** Hoffm.
24.* Petale nu involute, obcordate orĭ ovate.
25. Stilĭ şi la maturitate erecţĭ . . . . . **Oenanthe** L.
25.* Stilĭ reflecţĭ . . . . . **Seseli** L.
23.* Fruct despre laturĭ compres la tăietură transversală ovat orĭ geminat.
26. Dinţiĭ caliceluĭ obsoleţĭ.
27. Petale obcordate . . . . . **Pimpinella** L.
27. Petale nu obcordate.
28. Florĭ polygame, albe . . . . . **Trinia**
28.* Florĭ ermafrodite.
28.* Florĭ albe . . . . . **Apium**
28.** Florĭ galbine . . . . . **Bupleurum** L.

26.* Dinţiĭ caliceluĭ evidenţĭ.
29. Dinţiĭ caliceluĭ fórte marĭ . . . . . **Cicuta** L.
29.* Dinţiĭ caliceluĭ micĭ,
30. Valecule cu 1 vêrstă . . . . . **Falcaria** Host.
30.* Valecule cu 3 vêrste.
31. Vêrstele superficiale . . . . . **Sium** L.
31.* Vêrstele acoperite prin pericarpiul îngroşat şi corticos . . . . . **Berula** Koch.
[Loc alb] . . . . . **Lophosciadium.**

Genul Eryngium Tournef.

Eryngium Tournef. (Eringiu). Calice cu dinţĭ foliaceĭ, aristaţĭ; petale obcordate-emarginate, cu un lobul inflex; fruct elipsoid; achene lipsite de cóste, acoperite de solḑĭ accuminaţĭ; valecule lipsite de bandelete; columelă întrégă, aderentă cu achenele; florĭ sessile, solitare la subsuóra unor bractee spinóse, formând un capitul compact, oblong saŭ subglobulos, munit cu un involucru de maĭ multe folióle spinóse maĭ lungĭ decât el.

E. campestre L. [Loc alb]. *Frunze ternat-bipenatifide*, reticulat-venate, spinos-dentate, cele radicale peţiolate, cele caulinare auriculat-amplexicaule, auricule laciniat-dentate. Tulpină paniculată, divaricată. Involucrul maĭ lung decât capitulul subrotund. Squame *paleacee, întregĭ*. Calice maĭ lung decât corola. Florĭ deschis albăstriŭ-verḑĭ. ♃ Iulie-Aug. In stepe şi în fîneţele din pădurĭ. Fórte comun pretutindenĭ.

Genul Sanicula Tournef.

Sanicula Tournef. (SanicULă). Calice cu dinţĭ foliaceĭ; petale emarginate, cu un lobul inflex; fruct subglobulos; achene lipsite de cóste, acoperite de spinĭ subulaţĭ, încârligaţĭ; valecule cu bandelete numeróse, dar puţin distincte; columelă întrégă, aderentă cu achenele; florĭ poligame, reunite în micĭ capitulĭ subglobuloşĭ, formând o umbelă neregulată; involucru polifil.

S. europaea L. [Loc alb]. Frunze radicale palmat-partite, laciniĭ trifide, neegal incis-serrate. Florile ermafrodite sessile, cele masculine fórte scurt pedicelate. Tulpină erectă. Umbele terminale. Florĭ albe saŭ roşietice, polygame. ♃ Maiŭ-Iunie. In regiunea silvatică fórte comună.

Genul Daucus Tournef.

Daucus Tournef. (Morcov). Calice cu dinţĭ fórte scurţĭ; petale emarginate, cu un lobul inflex, cele exterióre radiante; fruct ovoid, comprimat prin spinare; achene cu cóste primare lineare, acoperite de 1-3 rênduri de sete scurte, cu cóste secundare fórte proeminente, tăiate aprópe până la bază în ghimpĭ dispuşĭ pe un singur rênd; valecule cu o singură bandeletă; columelă liberă, bifidă; involucru cu folióle penatifide.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Involucru multifoliolat, folióle trifide şi penatifide . . . . . **D. Carota** L.
1.* Involucru lipsesce . . . . . **D. Bessarabicus** Dc.

D. Carota L. var. *sylvestris* [loc alb]. Tulpină hispidă. Frunze 2-3-penate, opace, penilele penatifide, laciniĭ lanceolate, cuspidate. *Foliólele involucruluĭ trifide şi penatifide*, subegal de lungĭ cu umbelulele. Ghimpiĭ egal de lungĭ cu diametrul transversal al fructuluĭ oblong-oval. Umbela floriferă plană, cea fructiferă concavă. Florĭ albe. ♂ Iunie-August. Pretutindenĭ.

D. Bessarabicus Dc. [Loc alb]. Plantă glabră. Frunze ternat-supradecomposite, laciniĭ linear-setacee. Umbelă multiradiată. *Involucru lipsesce.* Fructul (mericarpiul) cu aculeĭ, a căror lungime este egală cu lăţimea mericarpiuluĭ, cel tîněr scabru. Pe malul măreĭ aprópe de Portiţa.

Genul Orlaya Hoffm.

Orlaya Hoffm. (Orlaie). Calice cu dinţĭ scurţĭ; petale emarginate cu un lobul inflex, cele exterióre fórte marĭ, radiante, profund bifide; fruct ovoid, comprimat prin spinare; achene cu cóste primare filiforme, acoperite de 1-3 rênduri de sete scurte, cu cóste secundare proeminente, carenate, tăiate aprópe până la bază în spinĭ subulaţĭ, dispuşĭ pe 2-3 rênduri; valecule cu o bandeletă; columelă liberă, bipartită; involucru şi involucele cu folióle întregĭ.

O. grandiflora Hoffm.; *Caucalis grandiflora* L.; *Platysper-*

mum grandiflorum D. Fl. [Loc alb]. Tulpină erectă. Petalele radiante mult maĭ lungĭ decât ovariul. Cóstele secundare ale mericarpiilor egale. Ghimpĭ la vîrf subulaţĭ şi uncinaţĭ. Frunze duplicat-triplicat-penate. Umbele terminale. Involucru 3-5-foliolat, folióle lanceolate, lung acuminate, cu marginĭ membranacee late, aprópe atât de lungĭ cât umbela 5-10 radiată. Involucele 3-8-foliolate, folióle eliptice, cu marginĭ albe late, dinainte ciliolate. Umbele plane. Pretutindenĭ fórte comună.

Genul Caucalis Tournef.

Caucalis Tournef. (Caucalidă). Fruct oblong, puţin comprimat lateral; achene cu cóste primare filiforme, acoperite de sete, cu cóste secundare proeminente, munite de un singur rênd de spinĭ robustĭ; involucru nul saŭ aprópe nul. (Restul ca în genul *Turgenia*).

C. daucoides L.; *C. leptophylla* Poll. non. L.; *Daucus platycarpos* Scop. [Loc alb]. Frunze bi-tripenate, penilele penatifide, laciniile lineare acute. Involucrul lipsesce, orĭ este numaĭ 1-foliolat. Aculeiĭ (ghimpiĭ) cóstelor secundare uniserialĭ, glabri, dela basa conică, subulaţĭ, la vîrf uncinaţĭ, egal de lungĭ cu diametrul transversal al mericarpiilor orĭ şi maĭ lungĭ. ⊙ Iunie-Iulie. Pretutindenĭ fórte comun.

Genul Turgenia Hoffm.

Turgenia Hoffm. (Turgenie). Calice cu dinţĭ ascuţiţĭ; petale emarginate cu un lobul îndoit înăuntru, cele exterióre radiante; fruct ovoid, subdidim; achene cu cóste marginale tuberculóse saŭ scurt aculeolate pe un singur rênd, cóstele dorsale, primare şi secundare asemenea, tóte munite de 2-3 rênduri de spinĭ; valecule cu o bandeletă; columelă liberă, bifidă; involucru cu 3-5 folióle întregĭ.

T. latifolia Hoffm.; *Caucalis latifolia* L. Syst. nat.; *Tordylium latifolium* L. spec. (T. cu frunze late). Frunze penate, penile lanceolate, incis-serrate. Umbelă 2-3-radiată, aculeiĭ cóstelor comissurale egal de lungĭ cu diametrul transversal al comissureĭ, orĭ şi maĭ scurţĭ. Florĭ albe orĭ purpuriĭ. ⊙ Iulie-August. Rară la Malcocĭ.

Genul Torilis Adans.

Torilis Adans. (Torilidă). Calice cu dinţĭ lanceolaţĭ; petale emarginate, cu un lobul inflex, aprópe egale saŭ cele exterióre radiante; fruct ovoid, puţin comprimat lateral; achene cu cóste primare filiforme, acoperite de sete, cu cóste secundare neproeminente, munite de maĭ multe rênduri de spinĭ subulaţĭ, scabri, carĭ umplu valeculele, acestea cu o singură bandeletă; columelă liberă, bifidă; involucru nul saŭ cu 1-5 folióle.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Involucru universal multifoliolat.
2. Aculeiĭ fructuluĭ maĭ lungĭ neglochidiaţĭ. Segmentul terminal al frunzeĭ elongat . . . . . **T. Anthriscus** Gmel.
2.* Aculeiĭ fructuluĭ fórte scurţĭ, incurbaţĭ. Segmentul terminal al frunzeĭ nu elongat . . . **T. microcarpa** Andrz.
1.* Involucrul universal lipsesce, orĭ este numaĭ 1-foliolat . . . . . **T. helvetica** Gmel.

T. Anthriscus Gmel.; *Tordylium Anthriscus* L. [Loc alb]. Ramurĭ patente. Frunze bipenate, folióle incis-serrate, *segmentul terminal elongat.* Umbelă lung pedunculată. Involucru universal multifoliolat, *abià de jumătate cât radiile, orĭ şi maĭ scurt.* Aculeiĭ (ghimpiĭ) fructuluĭ maĭ lungĭ, incurbaţĭ, la vîrf simpli, acuţĭ, nu glochidiaţĭ. Petale albe. ♂ Iunie-Iulie. In tuferişurĭ şi pădurĭ fórte comun.

T. microcarpa (Andrz.) Bess. [Loc alb]. Tulpină erectă, scabră, ramificată, ramurĭ erect-patente. Frunze simplu-orĭ bipenatisecte, *segmente* linear-lanceolate, incis-serrate până penatifide, *cel terminal nu este elongat.* Umbele lung pedunculate, radiante. Foliólele involucruluĭ şi a involucelelor setacee, *cele ale involucruluĭ de lungimea radiilor. Ghimpiĭ fructelor fórte scurţĭ, incurbaţĭ.* Petale albe. Locurĭ aride şi petróse. Constanţa, Consul.

Observare.—*T. Anthriscus* Gmel. diferă prin frunzele maĭ puţin divise, prin segmentul terminal elongat, prin foliólele involucruluĭ, ce sunt abià de jumătate cât radiile orĭ şi maĭ scurte, şi prin ghimpiĭ fructuluĭ, ce sunt mult maĭ lungĭ.

T. helvetica Gmel.; *Caucalis helvetica* Jacq.; *C. arvensis*

Huds.; *C. infesta* Curt.; *Scandix infesta* L. [Loc alb]. Ramurĭ divaricate. Frunzele infime bipenate, cele superióre penate orĭ ternate, folióle incis-serrate, *cea terminală* la frunzele superióre maĭ adese-orĭ *elongată*. Umbele lung pedunculate. *Involucrul lipsesce, orĭ este numaĭ 1-foliolat. Ghimpĭ glochidiaţĭ.* Petale albe de lungimea ovariilor. Stiliĭ abià de 2 orĭ maĭ lungĭ decât stilopodul. In Delta Dunăreĭ la Kara-Orman, etc.

Genul Scandix Tournef.

Scandix Tournef. (Scandice). Calice cu dinţĭ aprópe nulĭ; petale obovate-emarginate saŭ trunchiate cu un lobul inflex; fruct oblong-linear, comprimat prin lature, prelungit într'un plisc cu mult maĭ lung decât achenele, acestea cu cóste egale, obtuse; valecule lipsite de bandelete; columelă liberă, întrégă saŭ deabià bifidă; involucru nul saŭ cu o singură foliolă.

S. Pecten veneris L.; *Myrrhis Pecten veneris* All.; *Chaerophyllum rostratum* Lam. [Loc alb]. Folióle le involucelelor la vîrf bi-trifide orĭ și întregĭ. Rostrul fructuluĭ despre dos compres pe timpul înfloriréĭ încă odată atât de lung cât ovariul, biserial hispid. Florĭ albe. ⊙ Maiŭ-Iunie. Cetatea dela Ienissala.

Genul Anthriscus Hoffm

Anthriscus Hoffm. (Antrisc). Calice cu dinţĭ nulĭ; petale obovate-emarginate saŭ trunchiate cu un lobul inflex; fruct ovoid-conic saŭ sublinear, comprimat prin lature, prelungit într'un plisc cu mult maĭ scurt decât achenele, acestea cu cóste nule saŭ visibile numaĭ la basa plisculuĭ; valecule lipsite de bandelete; columelă liberă, bifidă la vîrf; involucru nul.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Fructe ovate cu aculeĭ subulaţĭ incurbaţĭ.
   Rostru $^1/_3$ parte din lungimea fructuluĭ. **A. vulgaris** Pers.
1.* Fructe lineare setulos-muriculate. Rostrul
   de jumătate cât fructul . . . . . **A. trichosperma** Schulf.

A. vulgaris Pers.; *Scandix Anthriscus* L.; *Caucalis Scandix*

Scop. [Loc alb]. Tulpină glabră. Frunze tripenate, glabre, pe faţa inferióră la vene dispars-pĕróse, folióle penatifide. *Fructe ovate, acuminate cu aculeĭ subulaţĭ incurbaţĭ.* Sulciĭ rostruluĭ circa $^1/_3$-parte de lungĭ cât fructul. Involucele dimidiate 2-3-foliolate. Stiliĭ fórte scurţĭ. Stigmat sessil. ⊙ Maiŭ-Iunie. Pretutindenĭ.

A. **trichosperma** Schult. [Loc alb]. Tulpină deasupra geniculilor puberulă. Frunze tripenate, glabre, pe faţa inferióră la nervure dispars-pĕróse, folióle penatifide. *Fructe lineare, setulos-muriculate.* Sulciĭ rostruluĭ circa de jumătate atât de lungĭ cât fructul. Involucele dimidiate, 2-4-foliolate. *Stiliĭ maĭ lungĭ decât stilopodul.* ⊙ Ienissala, Grecĭ.

Observare.—Se distinge de *A. Cerefolium* Hoffm. prin fructele setulos-muriculate.

Genul Echinophora L.

Echinophora L. (Echinoforă). Florĭ polygame; florile exterióre ale umbeluleĭ mascule; cea centrală singură femelă, sessilă. Calice cu 5 dinţĭ. Petale obovate, emarginate, cu un lobul îndoit înăuntru. Fruct oblong saŭ fusiform, puţin comprimat prin lature, îngropat în o cavitate a receptacululuĭ, încunjurat de ovarele abortate ale florilor sterile, cu vîrful singur exsert; mericarpe cu 5 cóste deprimate, egale; valecule cu o bandeletă acoperită printr'o membrană fórte subţire. Sĕmînţă fórte învêrtită prin marginele sale. — Involucru şi involucel polifil.

E. **Sibthorpiana** Guss. [Loc alb]. In stepele din regiunea australă pretutindenĭ.

Genul Ferulago Koch.

Ferulago Koch. (Ferulag). Calice cu 5 dinţĭ scurţĭ. Petale ovale, acuminate, întregĭ, cu vîrful erect saŭ curbat înăuntru. Fruct oval saŭ oblong, comprimat prin spinare, încunjurat de o margine plană; mericarpe cu cóste filiforme; valecule cu maĭ multe bandelete ascunse de pericarp; commisură cu bandelete numeróse, superficiale; carpofor liber, bipartit.— Involucru polifil.

F. **sylvatica** (Bess.) Rchb.; *Ferula sylvatica* Bess.; *F. Ferulago b. commutata* Roch. [Loc alb]. Tulpină simplă orĭ

spre vîrf ramificată. *Frunze* 2-3-penatisecte, după circumferință linear-orĭ oblong-lanceolate, orĭ și ovat-oblonge, *pe la mijloc maĭ late*, laciniĭ lineare, abreviate, cuspidate, la cóstele primarĭ cruciș dispuse. Foliólele involucruluĭ și a involucelelor ovat-lanceolate, orĭ lanceolate, cuspidate. *Pedicele ceva maĭ lungĭ decât fructele mature.* Mericarpiĭ ovale, cóstele dorsale filiforme, deprese, comisura cu 12-16 vêrste. Stiliĭ fructuluĭ arcuat-reflecțĭ, atingênd marginea stilopoduluĭ, îngrabă deciduĭ. Intréga plantă glabră. In fînețele din pădurĭ la Babadagh.

OBSERVARE.—*Ferulago galbanifera* Koch este plantă maĭ robustă și diferă cu deosebire prin frunzele a căror circumferință este triangular-ovată, *la bază maĭ lată.*

Genul Tordylium Tournef.

Tordylium Tournef. (Tordiliu). Calice cu dințĭ scurțĭ; petale emarginate-obcordate, cu un lobul inflex, cele exterióre radiante, profund bifide; fruct oval saŭ orbicular, comprimat prin spinare; achene cu cóste de-abià visibile, încunjurate de o bordură marginală grósă, tuberculósă; valecule cu 1 saŭ maĭ multe bandelete; columela liberă, bipartită; involucru polifil.

T. maximum L. [Loc alb]. Plantă hispidă, perĭ reversĭ. Tulpină erectă, cilindriformă, subtil-striată. Frunze penate, folióle obtus-crenate, la frunzele inferióre ovate, la cele superióre lanceolate, cele terminale elongate. Foliólele involucruluĭ lineare, maĭ scurte decât umbela. Fructe setos-hispide. Umbela 5-10-radiată. Petalele pe partea superióră albe, pe cea inferióră rosietece, dintre acestea cea maĭ externă maĭ mare, profund bifidă. Vêrstele valeculelor solitare. Comisură cu 2 cóste. ⊙ Iulie-August. Stepe, fîneațe din pădurĭ. Fórte comun pretutindenĭ.

Genul Peucedanum Tournef.

Peucedanum Tournef. (Peucedan). Calice cu dințĭ scurțĭ saŭ nulĭ; petale emarginate saŭ întregĭ cu un lobul inflex; fruct ovoid saŭ oblong, comprimat prin spinare; achene cu marginele contiguĭ, cu cóste marginale obscure saŭ confun-

date cu marginea dilatată şi maĭ mult saŭ maĭ puţin îngroşată ce înconjóră achena, cele dorsale filiforme saŭ puţin îngroşate; valecule cu 1-3 bandelete; columelă liberă, bipartită; involucru nul saŭ polifil.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Marginea fructuluĭ fórte lată şi aprópe străvĕdĕtóre. Tulpină striat-sulcată. Involucru multifoliolat. Vagina supremă a frunzelor inflată, maĭ fără frunză . . . . . **P. latifolium** Dc.
1.* Marginea fructuluĭ angustă.
2 Involucru lipsesce orĭ este numaĭ 1-3-foliolat.
3. Frunze de 3-5 orĭ trisecte, orĭ ternat-penatisecte, laciniĭ elongate, linear-setacee, cuspidate. Pedicele egal de lungĭ cu fructele orĭ şi subduplu maĭ lungĭ . . . . . **P. longifolium** W. K.
3.* Frunze tripenatisecte, laciniĭ abreviat-lineare, orĭ linear-cuneate, obtuse, fórte scurt apiculate. Pedicele puţin maĭ scurte decât fructele. **P. arenarium** W. K.
2.* Involucru 5-multifoliolat.
4. Involucru 5-8-foliolat. Tulpină angulat-sulcată. Frunze tripenate, folióle ovate, penatifide, laciniĭ linear-lanceolate, pe marginĭ scabre . . . **P. alsaticum** L.
4.* Involucru multifoliolat. Tulpină rotundă. Frunze triternatisecte (triplicat-ternate), segmentele lineare, acute, 1-nervate . . . . . **P. ruthenicum** M. B.

P. latifolium Dc. [Loc alb]. Tulpină rotundă, striat-sulcată. Frunzele radicale bipenatisecte, cele inferióre caulinare simplu penatisecte, cele superióre trisecte, segmente ovat-eliptice, subcoriacee, cartilagineŭ-serrate, cele laterale subdimidiat-cordate, cea terminală la basă cuneat-decurentă confluinte cu cele laterale. *Vaginele supreme inflate, maĭ fără frunze. Foliólele involucruluĭ multifoliolat* lanceolat-lineare. Radiile umbeleĭ glabre, striat-sulcate. In fîneţele din regiunea litoree la Kara-Nassib şi în Deltă aprópe de Kara-Orman.

P. longifolium W. Kit. [Loc alb]. Tulpină rotundă, striată. *Frunze de 3-5-orĭ disecte, orĭ ternat-penatisecte, laciniĭ elongate, linear-setacee, cuspidate. Involucrul lipsesce, orĭ este numaĭ 1-foliolat.* Foliólele involucelelor linear-subulate. *Pedicele egal de lungĭ cu fructul orĭ şi subduplu maĭ lungĭ.*

Radiile umbeleĭ striate, glabre. Plantă glabră. Petale galbine. In tuferişurĭ între Beilik şi Talisman.

P. arenarium W. K. [Loc alb]. Tulpină rotundă, *striată*. *Frunze tripenatisecte, laciniĭ abreviat-lineare, orĭ linear-cuneate, obtuse, fórte scurt apiculate. Involucrul lipsesce orĭ constă numaĭ din puţine folióle* (1-3). Foliólele involucelelor linear-subulate. *Pedicele puţin maĭ scurte decât fructul.* Radiile umbeleĭ striate, glabre. Plantă glabră, resinósă, galbin-lactescentă. Petale galbine. Coline nesipóse la Portiţa şi în Deltă între Kara-Orman şi Litkov.

P. alsaticum L. *Cnidium alsaticum* Sprengl.; *Cervaria alsatica* Gaud., *Petroselinum alsaticum* Rchb. [Loc alb]. Tulpină angulat-sulcată, subpaniculată. Ramurĭ virgate. *Frunze tripenate, folióle ovate, penatifide, laciniĭ linear-lanceolate, mucronate, pe marginĭ scabre. Involucru 5-8-foliolat,* patent. Radiile umbeleĭ glabre. Stiliĭ fructuluĭ reflecţĭ, ceva maĭ lungĭ decât stilopodul. Ramurile florilor înainte de înflorire curbate, iară pe timpul înflorireĭ iarăşĭ îndreptate. Petale gălbiniĭ, câte-odată albe. In stepe şi în fîneţe din tuferişurĭ şi pădurĭ fórte comun.

P. ruthenicum M. B. [Loc alb]. Tulpină rotundă. *Frunze tri-ternatisecte* (triplicat-trisecte), *segmente lineare, acute, 1-nervate.* Ambele involucre, puţine la numĕr (2-3). Radiile umbeleĭ glabre. Pedicele de lungimea fructelor. In fîneţele din pădurĭ pe lângă Cincarova.

Genul Heracleum L.

Heracleum L. (Eracleŭ). Calice cu dinţĭ scurţĭ; petale emarginate-obcordate, cu un lobul inflex, cele exterióre radiante, profund bifide; fructe suborbiculare, comprimate prin spinare; achene cu cóste marginale dilatate în aripă membranósă, cele dorsale filiforme; valecule cu o singură bandeletă umflată în măciucă la basa sa, egalând aprópe jumătatea superióră a acheneĭ; columelă liberă, bipartită; involucru nul saŭ oligofil.

H. sibiricum L. [Loc alb]. Frunze scabru-hirsute, penate orĭ profund penatifide, penile lobate orĭ palmat-partite, serrate. Ovariŭ subglabru. Fructe subrotund-ovale, la vîrf profund emarginate. *Petale subegale.* Comisura cu 2 vêrste.

♂ Iulie-August. In fînețele din păduri și în Delta Dunăreĭ aprópe de Ciermet.

Variază:

β. *angustifolium* [loc alb]; *H. angustifolium* L. Mant; *H. flavescens* Bess. La Cincarova, rar.

Genul Pastinaca Tournef.

Pastinaca Tournef. (Pastinacă). Calice cu dinți aprópe nulĭ; petale întregĭ, cu vîrful înêrtit înăuntru; fruct orbicular-oval, comprimat prin spinare; achene cu cóste marginale dilatate în aripe aplanate, cele dorsale filiforme; valecule cu o singură bandeletă, maĭ scurtă decât achena; columelă liberă, bipartită; involucru nul saŭ cu 1-2 folióle.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Involucru și involucele lipsesc. Tulpină glabră. **P. sativa** L.
1.* Involucru lipsesce. Involucele 3-7-foliolate.
Plantă pubescent-sură . . . . . **P. graveolens** M. B.

P. sativa L.; *Anethum Pastinaca* Wib. (P. cultivată. Vulg. [Loc alb]). Tulpină angulat-sulcată. *Frunze penate, pe fața deasupra lucitóre*, pe cea dedesubt pubescente, folióle ovat-oblonge, orĭ oblonge, obtuse, crenat-serrate, cele laterale la basă lobate, orĭ ternate, cea terminală trilobată, serraturile fórte scurt mucronate. *Involucrul și involucelele lipsesc.* Dinții caliceluĭ obsoleți. Fructe ovale, comisura cu 2 vêrste. Florĭ galbine. ♂ In Deltă la Sulina și la Ciermet.

P. graveolens M. B.; *Malabaila graveolens* Hoffm.; *Heracleum graveolens* Sprengel. (P. [Loc alb]). *Plantă pubescent-sură.* Tulpină sulcată. *Frunze opace penatisecte*, segmente ovat-eliptice, orĭ oblonge, orĭ și suborbiculare, profund incis-lobate, serrate, serraturile acutiuscule, mutice. *Involucelele dimidiate constătătóre din 3-7 folióle.* Dinții caliceluĭ obsoleți. Fructe ovale, comisura cu 2 vêrste. In fînețe la Karaomer.

Genul Siler Scop.

Siler Scop. (Siler). Calice cu 5 dinți. Petale obovate, emarginate, cu un lobul îndoit înăuntru. Fruct oval, comprimat

prin spinare; o bandeletă sub fie-care cóstă secundară; carpofor liber, bifid. Involucru nul saŭ oligofil.

S. trilobum Scop.; *S. aquilegifolium* Gaertn.; *Angelica aquilegifolia* Dc.; *Laserpitium aquilegifolium* Jacq. (S. trilobat). Rădăcină comósă. Tulpină erectă, subrotundă, glabră. Frunze ternat-penate, penile peţiolulate, cele douĕ laterale 3-lobate, cea terminală 3-lobată orĭ penat-5-lobată, incisă şi crenată. Vagina frunzelor largă. Umbele marĭ, 15-20-radiate. Petale albineţe, neradiante. In pădurile din munţiĭ stîncoşĭ: m. Consul, Grecĭ, Cocoş.

Genul Levisticum Koch.

Levisticum Koch. (Leuştén). Calice cu limb obliterat. Petale orbiculare, neemarginate, cu un lobul îndoit înăuntru. Fruct oblong, comprimat prin spinare; mericarpe cu 5 cóste aripate, dintre care cele marginale maĭ late; valecule munite de o bandeletă; carpofor liber, bipartit. Involucru şi involucel polifile.

L. officinale Koch. [Loc alb]. Rădăcină îngroşată, galbină albăstrie. Tulpină striată, fistulósă, ramificată. Frunze duplu-penate, folióle rhomboidale, la basa întrégă cuneiforme, nedivise orĭ trilobate, dinainte incise, lung acuminate, mucronate. Umbele terminale, convexe multiradiate, asemenea şi umbelulele. Involucrul şi involucelele multifoliolate, folióle lanceolat-lineare, lung acuminate, pe marginĭ membranacee, maĭ scurte decât radiile. Florĭ gălbinii. Locurĭ umede şi mlăştinóse de pe lângă lacul dela Mamaia.

Genul Angelica Tournef.

Angelica Tournef. (Angelică). Calice cu dinţĭ aprópe nulĭ; petale întregĭ, acuminate; fruct ovoid, comprimat prin spinare; achene cu cóste marginale lat aripate-membranóse, cele dorsale filiforme; valecule cu o bandeletă; columelă liberă, bipartită; involucru nul saŭ cu 1-2 folióle.

A. sylvestris L.; *Imperatoria sylvestris* Dc.; *Selinum sylvestre* Crantz. [Loc alb]. Frunze tripenate, folióle ovate orĭ lanceolate, acutat serrate, cele supreme nedecurente, cea terminală întrégă, orĭ trifidă, cele laterale subsessile, la basă

neegale, une-orĭ bifide. Florĭ albe. In regiunea silvatică pretutindenĭ.

Genul Conium L.

Conium L. (Coniu). Calice cu dinţĭ aprópe nulĭ; petale obovale, scurt emarginate, cu un lobul inflex; fruct subglobulos, subdidim, puţin comprimat prin lature; achene neatenuate la vîrf, cu cóste egale, proeminente, undulate; valecule lipsite de bandelete; columelă liberă, bipartită; involucru 3-5 folióle.

C. maculatum L. (C. maculat. Vulg. *Cucută*). Rădăcină fusiformă. Tulpină erectă, rotundă, fistulósă, roşu-maculată. Frunze triplicat-penate, foliólele dela basă ovat-cuneate lanceolate, penatifide, laciniĭ lanceolate. Foliólele involucruluĭ lipsesc, ale involucelelor lanceolate, maĭ scurte decât umbelulile. Florĭ albe. Pe marginea pădurilor şi pe malurile cu tuferişurĭ ale Dunăreĭ, cu deosebire în Deltă; insula Sudkiol.

Genul Cachrys L.

Cachrys L. (Cachridă). Calice cu dinţĭ obsoleţĭ. Petale ovate, integre, cu acumen inflex. Disc lat cu marginea adesea undulată. Fruct ovat saŭ oblong, prin lature subcomprimat, cu pericarp spongios, turgid. Mericarpe cu 5 cóste confluente obsolete saŭ proeminente în cóste. Bandelete numeróse aderente cu endocarpul fórte subţire a seminţeĭ. Sĕmînţă cu faţa interióră profund sulcată, cu marginea involută. — Erburĭ perene, cu petale galbine, cu frunze descompuse în laciniĭ îngust lineare saŭ fórte micĭ.

C. alpina M. B. [Loc alb]. Frunzele radicale ternat-4-6-penatisecte, segmente linear-filiforme, elongate. Foliólele ambelor involucrurĭ linear-setacee, mult maĭ scurte decât radiile umbelelor şi umbelulelor. Fruct ovat, mericarpiĭ subsulcate, striate, striele subcrenulate. ♃ In munţiĭ stîncoşĭ dela Grecĭ.

Genul Chaerophyllum Tournef.

Chaerophyllum Tournef. (Cherofil). Calice cu dinţĭ aprópe nulĭ; petale obcordate, emarginate saŭ trunchiate, cu un lo-

bul inflex; fruct oblong-linear, comprimat prin lature, atenuat la vîrf; achene cu cóste egale, obtuse; valecule cu o singură bandeletă; columelă liberă, bifidă; involucrul nul saŭ cu 1-3 folióle.

CONSPECTUL SPECIILOR

1 Foliólele involucelelor ciliate. Segmentele frunzelor lobate, obtuse . . . . . **Ch. temulum** L.
1.* Foliólele involucelelor glabre. Segmentele frunzelor ânguste . . . . . **Ch. bulbosum** L.

Ch. temulum L.; *Myrrhis temula* Spren. [Loc alb]. *Tulpină* subgeniculĭ inflată, la basă hispidă, *în partea superióră hirtă. Frunze bipenate,* folióle ovat-oblonge, lobat-penatifide, lobĭ obtusĭ, scurt-mucronulaţĭ, subcrenaţĭ. *Foliólele involucelelor ovat-lanceolate, cuspidate, ciliate.* Petale glabre. Stiliĭ recurbaţĭ, egal de lungĭ cu stilopodul. Involucelele unilaterale. Petale albe. Tulpină maculată. Tuferişurĭ. Comun.

Ch. bulbosum L.; *Myrrhis bulbosa* Spreng. [Loc alb]. *Tulpină* subgeniculĭ inflată, la basă hispidă, *în partea superióră glabră. Frunze supra-decomposite,* folióle profund penatifide, laciniĭ linear lanceolate, acute, la frunzele superióre lineare, fórte înguste. *Foliólele involucelelor lanceolate, cuspidate,* glabre. Stiliĭ reflecţĭ, subegal de lungĭ cu stilopodul. Tulpină maculată. Rădăcină napiform-tuberósă. Involucelele unilaterale. Petale albe. Umbele multiradiate. In tuferişurĭ la Constanţa şi în pădurĭ la Cincarova.

Genul Physocaulus Tausch.

Physocaulus Tausch. (Fisocaulus). Calice cu dinţĭ obsoleţĭ. Petale obovate *întregĭ* cu vîrful inflex. Fruct prin lature comprimat, linear oblong. Mericarpe cu 5 cóste obtuse şi egale; valecule cu o bandeletă. Stigmate sessile în vîrful stilopodielor conice. Carpofor întreg. Sĕmînţă canaliculată din partea commisureĭ.

Ph. nodosus Tausch.; *Scandix nodosa* L.; *Chaerophyllum nodosum* Lam.; *Anthriscus nodosa* Pers.; *Torilis macrocarpa* Gaertn.; *Biasolettia nodosa* Bertol. [Loc alb]. Tul-

pină sub geniculĭ inflată. Frunze ternat-bipenate, penile ovate, penatifid-incise şi dentate. Fructele hispide, setele insidente pe tuberculĭ. In pădurile din munţiĭ stîncoşĭ la Cocoş.

Genul Foeniculum Tournef.

Foeniculum Tournef. (Fenicul). Calice cu dinţĭ nulĭ; petale întregĭ la vîrf şi învertit înăuntru; fruct elipsoid saŭ oblong, necomprimat; achene cu cóste proeminente, obtuse, subcarenate, cele marginale puţin maĭ late; valecule cu o singură bandeletă; columelă bipartită, aderând de achene; involucru nul.

F. **officinale** All.; *F. vulgare* Gaertn.; *Anethum Foeniculum* L.; *Meum Foeniculum* Spreng. [Loc alb]. Tulpină la basă rotundă. Laciniile frunzelor linear-subulate, elongate. Umbelă 13-20-radiată. Involucrul lipsesce. Florĭ galbine. Cultivată.

Genul Œnanthe Tournef.

Œnanthe Tournef. (Enante). Calice cu dinţĭ subulaţĭ, acrescenţĭ după antesă; petale obovale-emarginate, cu un lobul inflex; fruct cilindraceŭ saŭ subtetragon; achene cu cóste obtuse, egale; valecule cu o singură bandeletă; columelă aderentă de achene; involucru nul saŭ oligofil, caduc.

Œ. Phellandrium Lam.; *Phellandrium aquaticum* L.; [Loc alb]. Rădăcină fusiformă, fibrósă, fibre filiforme, la geniculĭ verticilate. Tulpină fórte ramificată, ramurĭ divaricate. Frunze bi-tripenate, folióle divaricate, ovate penatifid-incise, cele submerse multifide, laciniĭ capilare. Umbele opuse frunzelor. Fructe ovat-oblonge. Stiliĭ fórte scurţĭ. Tulpina pe la geniculiĭ inferiorĭ radicantă. Bălţĭ, mlăştinĭ. Fórte comun în regiunea Danubială.

Genul Seseli L.

Seseli L. (Seseli). Calice cu dinţĭ scurţĭ; petale subintegre saŭ emarginate, cu un lobul inflex; fruct ovoid-oblong, necomprimat; achene cu cóste gróse, obtuse, aprópe egale saŭ cele marginale puţin maĭ proeminente; valecule cu o singură bandeletă; columelă liberă, bipartită; involucru nul saŭ polifil.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Involucelele la basă maĭ mult saŭ maĭ puţin cupulate, în partea superióră sectate neregular în laciniĭ lanceolat-subulate, surtomentóse. Umbelă multiradiată . . . . . S. **peucedanifolium** Bess.
1.* Foliólele involucelelor libere.
2. Frunzele după circumferinţă triangulare.
3. Radiile umbeleĭ subrotunde, glabre.
4. Umbelă 10-15-radiată . . . . . S. **glaucum** Jacq.
4.* Umbelă 15-20-radiată . . . . . S. **varium** Friv.
3.* Radiile umbeleĭ angulare. pe partea internă pubescente. Umbelă 6-10-radiată . . . . . S. **tortuosum** L.
2.* Frunze după circumferinţă oblong-ovate. Radiile umbeleĭ angulare, pe partea internă pubescente. Umbelă 20-30-radiată . S. **coloratum** Ehrh.
2.* Frunze după circumferenţă lat-ovate. Radiile umbeleĭ subangulare, aspre. Umbelă 10-15-radiată . . . . . S. **campestre** Bess.

S. **peucedanifolium** Bess.; *S. rigidum* W. K. β. *peucedanifolium* Ledeb. [Loc alb]. Tulpină rotundă, maĭ puţin îngroşată şi rigidă, subtomentósă, în partea superióră nu prea mult ramificată. Frunze glauce, palmatisecte, segmente 3-2-orĭ simplu penatipartite, laciniĭ decurente, lineare, elongate, rigide, cuspidate, subpunginte, întregĭ orĭ trifide. Involucrul lipsesce. Radiile umbeleĭ nu prea multe la numĕr, tomentóse. *Involucelele la basă cupulate, în partea superióră fidate neregular în laciniĭ lanceolat-subulate, sur-tomentóse.* Fructe tuberculat-pubescente. In munţiĭ stîncoşĭ dela Grecĭ, Zybil, colinele cretacee dela Murfatlar.

S. **glaucum** Jacq. [Loc alb]. Tulpină ramificată. *Frunzele radicale* ternat-tripenate, *după circumferinţă triangulare,* folióle lanceolate, orĭ lineare. *Peţiolĭ rotunḑĭ, orĭ despre laturĭ compresĭ.* Umbelă 10-15-radiată, *radiĭ subrotunde, glabre.* Foliólele involucelelor subulate, fórte ângust membranaceŭ-marginate, ajungênd pe timpul înfloriréĭ până la jumătatea pedicelelor. *Fructele* maĭ tinere rugulóse, *scurt turbinat-ovate,* iară cele mature glabre, orĭ puţin puberule. Valecule cu câte 1 vêrstă şi cu câte 1 cóstă. Coline. Comun.

S. **varium** Trev.; [Loc alb]. Tulpină ramificată. *Frunze ra-*

dicale ternat-tripenate, *după circumferinţă triangulare*, laciniĭ lineare. *Peţioliĭ deasupra canaliculaţĭ.* Umbele 12-25-radiate, *radiile subrotunde*, deîmpreună cu ovariile *glabre.* Foliólele involucelelor lanceolate, acuminate, cu marginĭ membranacee, ajungênd pe timpul înflorireĭ până la jumătatea pedicelelor. *Fructe* mature *linear-oblonge.* Valecule cu câte 1 vêrstă, şi cu câte 1 cóstă. Radiile umbeleĭ de 2 orĭ maĭ lungĭ ca la *S. glaucum* Jacq. Dinţiĭ caliceluĭ fórte micĭ, foliólele involucelelor libere (nu concrescute ca la *S. Hippomarattrum* L.) Locurĭ stîncóse, muntele Consul.

S. tortuosum L. [Loc alb]. Tulpină ramificată, divaricată. *Frunzele radicale* şi *cele inferióre caulinare* ternat-tripenate, după *circumferinţă triangulare*, laciniĭ lineare. *Peţioliĭ deasupra canaliculaţĭ.* Umbele 6-10-radiate, *radiĭ acutangulare, puberule pe partea internă.* Involucru 1-3-foliolat. Foliólele involucelelor lanceolate, acuminate, cu marginĭ lat-membranacee, pe timpul înflorireĭ egal de lungĭ cu umbelulele. Fructe pubescent-scabre. ♃ Iulie-August. In stepe şi fîneţele din pădurĭ. Comun pretutindenĭ.

S. coloratum Ehrh. [Loc alb]. Tulpină simplu ramificată. Frunzele radicale şi cele superióre caulinare tripenate, după circumferinţă *oblong-ovate*, laciniĭ lineare. Peţioliĭ deasupra canaliculaţĭ. Umbela primarie 20-30-radiată, *radiile angulare, subegale*, pe partea internă deîmpreună cu fructele maĭ tinere puberule. *Involucru lipsesce.* Foliólele involucelelor lanceolate, acuminate, cu marginĭ lat-membranacee, maĭ lungĭ decât umbelulele. ♂ Iulie-August. In fîneţele din pădurĭ. Fórte comun pretutindenĭ.

S. campestre Bess. [Loc alb] Tulpină rotundă, în partea superióră patul-ramificată, rigidă. Frunzele radicale 3-4-penatisecte, după circumferinţă lat-ovate, segmente subtripartite, laciniĭ lineare. *Peţioliĭ deasupra canaliculaţĭ şi membranaceŭ-marginaţĭ.* Involucrul consta din multişóre folióle subdecidue. Umbelă 10-15-radiată, radiile subangulare, aspre. Foliólele involucelelor pe timpul înflorireĭ subegal de lungĭ cu pedicelele. Fructe oblonge, pubescente, cele exterióre subegal de lungĭ cu pedicelele. In stepe şi în peninsula Kaleh, Portiţa.

Cenul Pimpinella L.

Pimpinella L. (Pimpinelă). Calice cu dinţĭ aprópe nulĭ; petale obovale-emarginate, cu un lobul inflex; fruct ovoid, comprimat prin lature; achene cu cóste egale, filiforme; valecule cu maĭ multe bandelete; columelă liberă, bifidă; involucru nul.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Fruct glabru
2. Tulpină angulat-sulcată, foliată . . . . . **P. magna** L.
3. Tulpină rotundă, superficial-striată.
4. Pedunculĭ glabri . . . . . **P. Saxifraga** L.
4.* Pedunculĭ şi ramurĭ indesuit pubescente . . . **P. nigra** Willd.
1.* Fruct indesuit sur-tomentos . . . . . **P. Tragium** Vill.

P. magna L. [Loc alb]. Frunze penate, folióle acute, dentate, nedivise, lobate orĭ laciniate. *Tulpină foliată, angulat-sulcată.* Stiliĭ maĭ lungĭ decât ovariile. *Fructe oblong-ovate, glabre.* In stepe şi în fîneţele din păduri, fórte comun.

P. Saxifraga L. [Loc alb]. Frunze penate, folióle ovate, obtuse, dentate, lobate, orĭ laciniate. *Tulpină rotundă, subtil striată, în partea superióră subrotundă,* glabră, orĭ pubescentă. *Pedunculĭ glabri.* Stiliĭ pe timpul înflorireĭ maĭ scurţĭ decât ovariile. *Fructe ovate, glabre.* Locurĭ uscate pretutindenĭ.

P. nigra Willd. [Loc alb]. Frunze penate, folióle ovate, obtuse, lobate, orĭ dentate, opace. *Tulpină rotundă, subtil striată, în partea superióră subnudă.* Ramurile deîmpreună *cu pedunculiĭ indesuit pubescente.* Stiliĭ pe timpul inflorireĭ maĭ scurţĭ decât ovariile. *Fructe glabre, ovate.* ♃ Iulie-August. In fîneţele din munţĭ.

Observare.—Diferă de *P. Saxifraga* L. cu deosebire prin pedunculiĭ pubescenţĭ şi prin aceea, că la sectura transversală a rădăcineĭ mult maĭ îngroşată, dacă vine în contact cu aerul, curge un suc de colóre cerulee.

P. Tragium Vill. [Loc alb]. *Plantă suriŭ-pubescentă.* Frunzele radicale penate, folióle obovat-cuneate, incis-serrate, adese-orĭ variŭ disecte, cele caulinare infime subpenate, folióle maĭ înguste, cele medie şi superióre reduse la o squa-

mulă ovată orĭ oblongă subacuminat-mucronată. Petale cu o lacinulă incurbată, subretuse, pe dos pubescent-vilóse. *Fructe ovat-globóse indesuit sur-tomentóse.* Stilopodul depres. Stilĭ egal de lungĭ cu fructul, orĭ şi maĭ lungĭ. ♂ Iunie-Iulie. In munţiĭ şi stepele petróse. Fórte comun: Gavgagia, Mangalia, Sepeljin, etc.

Genul Trinia Hoffm.

Trinia Hoffm. (Trinie). Florĭ dioice, rar monoice; calice cu dinţĭ aprópe nulĭ; petale întregĭ, terminate printr'un vîrf ascuţit inflex saŭ învêrtit înăuntru; fruct ovoid, comprimat prin lature; achene cu cóste egale, filiforme; valecule munite saŭ lipsite de bandelete; columelă liberă, bipartită; involucru nul saŭ oligofil.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Involucelele lipsesc orĭ sunt 1-foliolate . . . . **T. Henningii** Hoffm.
1.* Involucele 4-5-foliolate . . . . . **T. Kitaibelii** M. B.

T. Henningii Hoffm.; *T. vulgaris* Dc. β. *Henningii* Koch Synops. [Loc alb]. Plantă glabră. Florĭ polygame. Involucrul lipsesce. *Involucelele nule, orĭ constaŭ numaĭ din o singură foliolă.* Cóstele fructuluĭ obtuse. Pedicele fructifere elongate. Laciniile frunzelor elongate, linear-setacee. ♂ Aprilie-Maiŭ. In fîneţele din stepe şi munţĭ. Fórte comun pretutindenĭ.

T. Kitaibelii M. B.; *Pimpinella glauca* W. K. [Loc alb]. Plantă glabră. Florĭ dioice. Involucrul lipsesce. *Involucelele 4-5-foliolate.* Cóstele fructuluĭ obtuse. Pedicelele fructifere elongate. ♂ In fîneţele din pădurĭ, pretutindenĭ: Babadagh, Ienissala.

Genul Apium Hoffm.

Apium Hoffm. (Ţelină). Calice cu limb obliterat. Petale suborbiculare, întregĭ, cu vîrful îndoit saŭ învêrtit înăuntru. Fruct aprópe globulos, comprimat prin lature, didim; mericarpe cu marginĭ contiguĭ, cu cóste filiforme şi egale; valecule mediane cu o bandeletă, cele laterale cu 2-3 bandelete; carpofor întreg. Sĕmînţă convexă şi gibósă pe spi-

nare, plană din partea commisureĭ.—Involucru şi involucel nule.

A. graveolens L.; *Seseli graveolens* Scop.; *Sium Apium* Roth. [Loc alb]. Plantă glabră. Frunze penate, cele superióre ternate, folióle cuneate, la vîrf incise şi dentate. In locurile sărate din regiunea litoree, fórte comun.

Genul Bupleurum Tournef.

Bupleurum Tournef. (Bupleuru). Calice cu dinţĭ aprópe nulĭ; petale întregĭ, cu vîrful învêrtit înăuntru, cu lobul lat şi trunchiat; fruct ovoid saŭ oblong comprimat prin lature; achene cu cóste egale, maĭ mult saŭ maĭ puţin proeminente, saŭ filiforme; valecule lipsite saŭ munite de 1 saŭ maĭ multe bandelete; columelă liberă, bipartită; involucru nul saŭ cu 1-4 folióle.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze neperfoliate . . . . . **B. junceum** L.
1.* Frunze perfoliate . . . . . **B. rotundifolium** L.
[Loc alb] . . . . . **B. apiculatum** Friv.
[Loc alb] . . . . . **B. Sintenisianum** Uechtr.

B. junceum L.; *B. baldense* W. K. [Loc alb]. Tulpină paniculată. *Frunze linear-lanceolate*, acuminate, 7-nervate, *cele inferióre spre basă ângustate.* Umbele 2-3-radiate. Foliólele involucelelor lanceolat-lineare, acute, maĭ scurte decât umbelulele fructifere. Pedicelele de jumătate maĭ scurte decât fructele. Cóstele acute, valeculele concave, fără vêrste. Florĭ galbine ⊙ Pădurĭ, stîncĭ: Babadagh, muntele Consul.

B. rotundifolium L.; *B. perfoliatum* Lam. [Loc alb]. Tulpină spre vîrf ramificată. *Frunze ovate, perfoliate*, cele inferióre spre basă maĭ angustate, amplexicaule. Foliólele involucelelor ovate, acuminate. Cóste filiforme. Valecule striate, fără vêrste. Florĭ galbine. Agriĭ, stepe, fîneţele din pădurĭ pretutindenĭ fórte comun.

B. apiculatum Friv. [Loc alb]. In fîneţele dintre Medgidia şi Cernavoda.

B. Sintenisianum Uechtr. [Loc alb].

Genul Cicuta L.

Cicuta L. (Cicută). Calice cu dinţĭ laţĭ, foliaceĭ; petale obcordate emarginate, cu un lobul inflex; fruct subglobulos, didim; achene cu cóste egale, aplanate, obtuse; valecule cu o singură bandeletă; columelă liberă, bipartită; involucru nul.

C. **virosa** L. [Loc alb]. Fibrele rădăcineĭ îngroşate şi septate filiforme. Frunze tripenate, folióle linear-lanceolate, acute, serrate. Florĭ albe. ♃ Iulie-August. In regiunea Danubială şi cu deosebire în Deltă.

Genul Falcaria Riv.

Falcaria Riv. (Falcarie). Calice cu dinţĭ ascuţiţĭ; petale obcordate-emarginate, cu un lobul inflex; fruct ovoid-oblong, comprimat prin lature; achene cu cóste egale, filiforme; valecule cu o singură bandeletă; columelă liberă, bifidă; involucru polifil.

F. **Rivini** Host.; *Sium Falcaria* L.; *Critamus Falcaria* Rchb.; *C. agrestis* Bess. (F. luĭ Rivin. Vulg. *Dornic*). Frunzele radicale simple şi ternate, cele caulinare ternate, folióla intermedie trifidă, cele laterale pe partea externă bitrifide, laciniĭ linear-lanceolate, egal apropiat-serrate, serraturile spinos-mucronate. Tulpină erectă orĭ ascendentă, rotundióră, striată. Ramurile fórte patente. Florĭ albe. ♂ Iulie-August. Fórte comun pretutindenĭ.

Genul Sium Tournef.

Sium Tournef. (Siŭ). Calice cu 5 dinţĭ ascuţiţĭ; petale obcordate emarginate, cu un lobul inflex; fruct ovoid, comprimat prin spinare, subdidim; achene cu cóste egale, filiforme; valecule cu 3 bandelete; columelă bipartită, de ordinar aderentă cu achenele; involucru polifil.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Dinţiĭ caliceluĭ fórte scurţĭ . . . . . **S. lancifolium** M. B.
1.* Dinţiĭ caliceluĭ elongaţĭ . . . . . **S. latifolium** L.

S. lancifolium M. B. [Loc alb]. Rădăcină fibrósă, stoloniferă. Frunze penate, folióle oblong-lanceolate, la basă ne-

egale, sub-egal acut-serrate. Involucru multifoliolat. *Dinţiĭ caliceluĭ fórte scurţĭ.* Furculiţele carpoforuluĭ concrescute cu mericarpiile. In fîneţele umede din regiunea litoree la Kara-Nassib.

S. latifolium L. [Loc alb]. Rădăcină fibrósă, stoloniferă. Frunze penate, folióle lanceolate, la basă neegale, însă egal acut-serrate. *Frunzele submerse bipenatifide orĭ multifide.* Involucru multifoliolat. Furculiţele carpoforuluĭ concrescute cu mericarpiile. *Dinţiĭ caliceluĭ elongaţĭ.* In mlaştinele din regiunea Danubială fórte frequent.

Genul Berula Koch.

Berula Koch. (Berulă). Calice cu 5 dinţĭ. Petale obovate, emarginate, cu un lobul îndoit înăuntru. Fruct ovoid, comprimat prin lature, saŭ didim, coronat de stilopodiul conic şi marginat; mericarpe cu marginĭ necontiguĭ, întredeschise, cu cóste filiforme, egale; valecule cu maĭ multe bandelete ascunse şi acoperite de pericarpul gros; carpofor bipartit, adnat cu mericarpele. Sĕmînţă convexă pe amîndouĕ feţele.—Involucru polifil.

B. angustifolia Koch.; *Sium angustifolium* L.; *S. Berula* Gouan.; *S. erectum* Huds. *(B.* cu frunze înguste. [Loc alb]. Frunze penate, folióle incis-serrate. Umbele pedunculate, opuse frunzelor. Involucru maĭ adese-orĭ penatifid. Florĭ albe. Petale obcordate. In mlaştinele din regiunea Danubială.

Genul Lophosciadium.

Lophosciadium [loc alb].

L. meifolium Dc. [Loc alb]. In fîneţele din păduri, la Telika, Ţiganca, Kamene, Babadagh.

Fam. [Loc alb] COMPOSEE.

Florĭ *(flosculĭ)* ermafrodite, unisexuale saŭ neutre prin abortare, regulate saŭ neregulate. Calice persistent saŭ caduc, rar nul, format din solḑĭ, din ariste saŭ din papurĭ (egretă de perĭ), coronând ovariul. Corolă gamopetală, regulată şi tubulósă, cu limb 4-5-dentat, saŭ neregulată, cră-

pată în partea internă şi prelungită într'o limbuţă plană, unilaterală, întinsă, 4-5-dentată la extremitate (*ligulă*), cu tub munit de nervure care daŭ la sinurile ce separă dinţiĭ. Stamine 4-5, inserate pe tubul coroleĭ şi alterne cu divisiunile sale, cu filamente de ordinar libere; antere biloculare, introrse, adesea munite de apendice basilare, totdeauna lipite într'un tub care înconjóră stilul (*synantherie*). Stil filiform, adesea umflat în partea sa superióră; stigmat bifid, cu lobĭ planĭ saŭ cilindraceĭ, mărginiţĭ pe faţa internă de 2 liniĭ de papile şi muniţĭ pe faţa internă de perĭ scurţĭ şi rigiḑĭ (*perĭ colectorĭ*). Ovariŭ infer, unilocular, uniovulat. Fruct (*achenă*) uscat, monosperm, indehiscent, nud sau coronat de divisiunile caliceluĭ. Sĕmînţă lipsită de albumen.— Erburĭ anuale, bisanuale saŭ perene, maĭ rar subarboraşĭ, cu frunze de formă variabilă, cele maĭ adese-orĭ alterne, fără stipulĭ. Florĭ sessile pe un receptacul comun şi reunite în capitulĭ (*calathide, anthode*) multiflore saŭ pauciflore, încunjurate de un involucru comun (*periclin*), polifil. Receptacul comun de formă variabilă, glabru saŭ vilos, nud saŭ munit de bracteole (*paiete*) persistente, rar caduce, la subsuóra cărora nasc florile.

1 { Calathide cu florĭ tóte ermafrodite, cu corolă ligulată; stil neumflat dedesubtul stigmatelor. **Cicoracee.**
Calathide cu florĭ tóte regulate, tubulóse saŭ acelea din centru regulate şi acelea dela periferie ligulate 2;

2 { Florĭ din centru ermafrodite, tubulóse, acele dela periferie femele saŭ sterile de ordinar ligulate, radiante; stil neumflat dedesubtul stigmatuluĭ . . . . . **Corimbifere.**
Florĭ tóte tubulóse, ermafrodite, rar sterile saŭ unisexuale; stil umflat dedesubtul stigmatuluĭ şi de ordinar pĕros la înălţimea umflătureĭ . . . . . **Cynarocefalee.**

CONSPECTUL GENURILOR

1. Florĭ tóte conforme.
2. Florĭ tóte ligulate.
3. Papul nicĭ pĕros nicĭ plumos.
4. Papul coroniform, 1-2-serial. Florĭ albastre . **Cichorium L.**
4.* Papul orĭ de tot lipsind, orĭ consistând din

o margine scurtă, orĭ şi din 2 sete. Florĭ galbine.
5. Receptacul paleaceŭ. Papul 2-setos . . . . . **Scolymus** L.
5.* Receptacul nud. Papul lipsesce . . . . . **Lampsana** L.
3.* Papul, cel puţin la achenele interióre, pĕros orĭ plumos.
6. Papul plumos.
7. Receptacul paleaceŭ . . . . . **Hypochoeris** L.
7.* Receptacul nud.
8. Involucru 1-serial. Achene rostrate . . . . . **Tragopogon** L.
8.* Involucru multiserial. imbricat.
9. Plumulele radiilor papuluĭ conţesute între sine.
10 Achene scurt stipitate, în jurul stipiteluĭ la umbilic cu un inel calos . . . . . **Scorzonera** L.
10.* Achene lung stipitate în jurul stipiteluĭ la umbilic cu un inel calos . . . . . **Podospermum** Dc.
9*. Plumulele radiilor papuluĭ neconţesute între sine (libere).
11. Papul la basă concrescut în un inel deciduu . . . . . **Picris** L.
11.* Papul persistent . . . . . **Leontodon** L.
6.* Papul simplu pĕros.
12. Receptacul paleaceŭ . . . . . **Lagoseris** Koch.
12.* Receptacul nud.
13. Achene rostrate, rostrul la basă muriculat.
14. Florĭ 2-seriale, câte 7-12 în un capitul . . . **Chondrilla** L.
14.* Florĭ multiseriale, numeróse în fie-care capitul . . . . . **Taraxacum** Juss.
13.* Achene nerostrate, orĭ şi rostrate, însă rostrul la basă nemuriculat.
15. Achene plan-comprese.
16. Achene rostrate . . . . . **Lactuca** L.
16.* Achene nerostrate.
17. Papul móle, alb. Florĭ galbine . . . . . **Sonchus** L.
17.* Papul fragil, alb. Florĭ albastre . . . . . **Mulgedium** Cass.
15.* Achene rotunde, cilindriforme orĭ 4-angulare.
18. Achene spre vîrf evident maĭ angustate, uneorĭ rostrate. Papul de tot alb. Involucrul la basă cu un calice extern . . . . . **Crepis** L.
18.* Achene peste tot egal de gróse. Papul maĭ gălbiniŭ-orĭ maĭ roşietec-alb, fragil. Involucrul imbricat . . . . . **Hieracium** L.
2.* Florĭ tóte tubulóse, orĭ infundibuliform-campanulate (cele radiale une-orĭ maĭ marĭ).
19. Fie-care flóre din capitul cu un calice sepa-

rat (polygamia segregata Lin) . . . . . **Echinops** L.
19.* Florĭ în capitulĭ involucraţĭ.
20. Florĭ tóte ermafrodite orĭ şi dioice (*Cirsium*).
21. Papul pĕros, setos orĭ plumos (rareorĭ la unele specii de *Centaurea* lipsind).
22. Receptacul setos orĭ paleaceŭ.
23. Squamele receptacululuĭ foliacee, la basă concrescute între sine.
24. Papul pĕros, denticulat la basă concrescut în un inel deciduu . . . . . **Onopordon** L.
24.* Papul plumos, la basă concrescut în un inel deciduu . . . . . **Carlina** L.
23.* Squamele receptacululuĭ neconcrescute între sine.
25. Foliólele interne ale involucruluĭ scarióse, radiante. Florĭ rosacee . . . . . **Xeranthemum** L.
25.* Foliólele interne ale involucruluĭ neradiante.
26. Involucru 1-2-serial. Papul 2-4-setos . . . . . **Bidens** L.
26.* Involucrul multiserial, imbricat.
27. Foliólele involucruluĭ la vîrf uncinate . . . **Lappa** Tourn.
27.* Eoliólele involucruluĭ neuncinate.
28. Florile radiale sterile, fără staminĭ şi stilĭ, adeseorĭ maĭ marĭ.
29. Achene rotunde. Umbilicul central (nu lateral) . . . . . **Crupina** Pers.
29.* Achene comprese. Umbilic lateral . . . . . **Centaurea** L.
28.* Florile radiale femenine orĭ şi ermafrodite, fertile.
30. Papul persistent, la basă neconcrescut în un inel orĭ în un nodul . . . . . **Kentrophyllum** Dc.
30.* Papul la basă concrescut în un inel orĭ în un nodul şi cu acesta deciduu.
31. Papul pĕros orĭ setos.
32. Papul concrescut la basă în un nodul scurt cilindriform . . . . . **Jurinea** Cass.
32.* Papul concrescut la basă în un inel . . . . **Carduus** L.
31.* Papul plumos . . . . . **Cirsium** Tourn.
20. Florĭ homogame. Squamele receptacululuĭ neconcrescute între sine.
33. Foliólele involucruluĭ la vîrf spinóse. Papul setos, scurt . . . . . **Cousinia** Cass.
33.* Foliólele involucruluĭ la vîrf expanse în un apendice scarios. Papul plumos . . . . . **Leuzea** Dc.
22.* Receptacul nud (nicĭ paleaceŭ, nicĭ setos).
34. Involucru uniserial, cilindriform orĭ conic, la basă cu un calice extern.

35. Tulpină frunzósă . . . . . **Senecio** L.
35.* Tulpină fără frunze, în locul acestora squame. **Petasites** Gaertn.
34.* Involucrul multiserial, imbricat.
36. Foliólele involucruluĭ erbacee.
37. Frunzele tulpineĭ opuse. Florĭ roşietice . . **Eupatorium** L.
37.* Frunzele tulpineĭ alterne. Florĭ galbine . . **Linosyris** Dc.
36.* Foliólele involucruluĭ maĭ mult orĭ maĭ puţin membranacee.
38. Involucru 5-angular, foliólele numaĭ pe marginĭ membranacee . . . . . **Filago** L.
33.* Involucru semiglobos, orĭ ovat (nu angular), foliólele maĭ complet membranacee.
39. Florĭ radiale 1-seriale . . . . . **Helichrysum** Gaertn.
39.* Florĭ radiale multiseriale . . . . . **Gnaphalium** L.
21.* Papul lipsesce, orĭ este representat numaĭ prin o margine elevată, scurtă, a acheneĭ.
40. Involucru 1-2-serial . . . . . **Micropus** L.
40.* Involucru multiserial imbricat.
41. Capitulĭ solitarĭ. Achene rostrate . . . . . **Carpesium** L.
41.* Capitulĭ în panicule orĭ în racemĭ paniculaţĭ.
42. Achene la vîrf cu un disc fórte mic . . . . **Artemisia** L.
42.* Achene la vîrf cu un disc de lăţimea acheneĭ. **Tanacetum** L.
1.* Florĭ neconforme, cele interióre (ale discului) tubulóse, orĭ infundibuliform-campanulate, cele marginale (ale radiilor) ligulate.
43 Tulpină nefrunzósă, în locul frunzelor numaĭ squame . . . . . **Tussilago** L.
43.* Tulpină frunzósă.
44. Receptacul nud (nicĭ setos, nicĭ paleaceŭ).
45. Papul lipsesce orĭ consistă numaĭ din o margine elevată (coronulă).
46. Achene la vîrf cu o margine elevată . . . . **Pyrethrum** Gaertn.
46.* Achene fără margine elevată.
47. Receptacul planiuscul, compact . . . . . **Leucanthemum** Tourn.
47.* Receptacul subcilindriform-conic, tubulos . **Matricaria** L.
45.* Papul, cel puţin la achenele interióre, pĕros orĭ setos.
48. Involucru 1-serial, la basă cu un calice extern (veḑĭ No. 34) . . . . . **Senecio** L.
48.* Involucru 2-multiserial.
49. Involucru 2-3-serial. Florĭ radiale galbine.
50. Achenele radiale fără papŭ . . . . . **Doronicum** L.
49.* Involucru multiserial, imbricat.
51. Florĭ radiale 5-8. Capitulĭ în panicule . . . **Solidago** L.

51.* Florĭ radiale numeróse.
52. Papul duplu la achenele radiale . . . . . **Pulicaria** Gaertn.
52.* Papul simplu la tóte achenele.
53. Frunze aripat-decurente pe tulpină . . . . . **Conyza** L.
53.* Frunze nedecurente pe tulpină . . . . . **Inula** L.
49.* Florĭ micĭ, când galbine, maĭ adese-orĭ roşietece orĭ albăstriĭ.
54. Florile radiale 1-seriale . . . . . **Aster** L.
54.* Florile radiale multiseriale . . . . . **Erigeron** L.
44.* Receptacul setos orĭ paleaceŭ.
55. Papul lipsesce.
56. Florile radiale late, puţine la numĕr . . . . **Achillea** L.
56.* Florile radiale înguste şi numeróse . . . . **Anthemis** L.
55.* Papul pĕros, setos orĭ coroniform. Florile radiale sterile . . . . . **Helianthus** L.

3. **Cicoriacee.**—Florĭ tóte ermafrodite, ligulate, cele exterióre de ordinar radiante; stil nearticulat nicĭ umflat dedesubtul stigmatuluĭ.

Genul Cichorium Tournef.

Cichorium Tournef. (Cicóre). Periclin cu folióle inegale dispuse pe 2 rênduri, cele interióre, 8, maĭ lungĭ, connate la basă, la sfîrşit reflexe, cele exterióre, 5, scurte, simulând un calicul; receptacul nud; achene tetragone, comprimate, coronate de o coronulă de solḑĭ numeroşĭ, scurţĭ, obtusĭ-denticulaţĭ, biseriaţĭ.

C. **Intybus** L. [Loc alb]. Capitulĭ geminaţĭ orĭ maĭ mulţĭ aglomeraţĭ, sessilĭ, orĭ pedunculaţĭ. Frunzele florale dela basa maĭ lată şi subamplexicaulă lanceolate. Papul mult maĭ scurt decât achena. Florĭ azuriĭ, rare-orĭ roşietece orĭ albe. ♃ Iulie-August. Fórte comun chiar şi în Deltă în insula Leti.

Genul Scolymus L.

Scolymus L. (Scolim). Periclin imbricat. Receptacul cu solḑĭ îndoiţĭ prin marginĭ, învĕlind achena şi aderând cu ea maĭ mult saŭ maĭ puţin, aşa încât simuléză un pericarp aripat. Egretă scariósă, coroniformă saŭ formată de solḑĭ şi de sete.

S. hispanicus L.; *S. maculatus* Scop. non L. [Loc alb]. Frunze

cu o aripă spre basă maĭ ângustată decurente. Tulpină subracemósă. Capitulĭ axilarĭ, solitarĭ orĭ câte 2-3 aglomerațĭ. Foliólele involucruluĭ tóte acuminate. Papul 2-setos. Florĭ galbine. ♂ Iulie-August. Pe malul măreĭ la Constanța, Tuzla, Mangalia, și la Măcin.

Genul Lapsana Tournef.

Lapsana Tournef. (Lapsană). Periclin cu 8-10 folióle egale, dispuse pe un singur rênd, erecte, neconivente la maturitate, munite la basă de 2-3 solḑĭ scurțĭ, simulând un calicul; receptacul nud; achene fusiforme, comprimate, atenuate la cele douĕ extremitățĭ, striate în lung, nude la vîrf.

L. communis L. [Loc alb]. Frunze dentate, cele inferióre lirate. Tulpină ramificată, paniculată. Florĭ galbine, puțin maĭ lungĭ decât involucrul. ⊙ Iulie-August. Fórte comun prin tuferișurile și pădurile din tótă Dobrogea.

Genul Hypochœris L.

Hypochœris L. (Ipocheridă). Periclin cu folióle inegale, imbricate pe maĭ multe rêndurĭ; receptacul munit de paiete caduce, de lungimea achenelor; achene fusiforme, scabre-striate, munite de cóste, atenuate într'un plisc lung, acelea dela circumferință, rar acelea dela centru, lipsite de plisc; egretă cu perĭ uniseriațĭ și toțĭ plumoșĭ saŭ biseriațĭ, ceĭ exteriorĭ scabri, ceĭ interiorĭ plumoșĭ.

H. maculata L. [Loc alb]. Tulpină 1-3-capitată, subunifoliolată, hispidă. Pedunculĭ subegalĭ. Foliólele involucruluĭ pe marginĭ întregĭ, cele intermediĭ la vîrf tomentos-marginate. Frunzele radicale sessile, oblong-obovate, de tot întregĭ orĭ sinuat-dentate, dispars pĕróse, maculate orì și nemaculate. ♃ Iulie-August. In regiunea silvatică. Comun pretutindenĭ.

Genul Tragopogon Tournef.

Tragopogon Tournef. (Tragopogon). Periclin cu 8-10 folióle egale, connate la basă, dispuse pe un singur rênd, reflexe la maturitate; receptacul nud, alveolat; achene fusiforme, munite de cóste scabre saŭ dentate-spinóse, lung atenuate într'un plisc subțire, coronate de o egretă asemenea cu aceea dela *Scorzonera*.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Pedunculĭ spre vîrf mereŭ îngroşindu-se claviformĭ. Involucru sub-12-foliat . . . . . T. **major** Jacq.
1.* Pedunculĭ numaĭ immediat sub capitulĭ puţin îngroşaţĭ. Involucru 8-foliolat.
2. Tulpină, cu deosebire la basa frunzelor alb-flocósă. Achenele marginale fórte scurt-rostrate. T. **floccosus** W. K.
2.* Tulpină neflocósă.
3. Achenele marginale egal de lungĭ cu rostrul . . T. **pratensis** L.
3.* Achenele marginale aprópe de 2 orĭ maĭ lungĭ decât rostrul . . . . . T. **orientalis** L.

T. **major** Jacq. [Loc alb]. *Pedunculĭ spre vîrf mereŭ îngroşaţĭ, claviformĭ*, pe timpul înflorituluĭ îngroşitura cât basa involucruluĭ. *Involucru consistând din sub-12-folióle, maĭ lung decât florile.* Capituliĭ deasupra concavĭ. Achenele marginale squamos-muricate, pe angulĭ acute, rostru filiform, subegal de lung cu achena. Florĭ galbine. ♂ Iunie-Iulie. Comun pretutindenĭ.

T. **floccosus** W. K. [Loc alb]. *Pedunculĭ egalĭ, sub capitulĭ numaĭ puţin îngroşaţĭ. Involucru consistând din 8 folióle, maĭ scurt decât florile.* Achenele marginale la basă subnetede, maĭ sus la papŭ aprópe squamulos-muricate, şi angustate în un *rostru fórte scurt. Tulpina*, cu deosebire *la basa frunzelor, asemenea şi frunzele tinere alb-flocóse.* Florĭ galbine. ♂ Iunie-Iulie. Intre Medgidia şi Cernavoda; la Grópa-Ciobanuluĭ, în Deltă la Kara-Orman.

T. **pratensis** L. [Loc alb]. *Pedunculĭ egalĭ, sub capitulĭ numaĭ puţin îngroşaţĭ. Involucru consistând din 8 folióle*, foliólele deasupra baseĭ transversal-imprese. Florĭ egal de lungĭ cu involucrul orĭ şi maĭ scurte. *Achenele marginale egal de lungĭ cu rostrul filiform*, tuberculat-scabre. Frunzele dela basa dilatată lineare, subulat-atenuate, stricte, orĭ la vîrf reflecte orĭ şi contorte. Florĭ galbine. ♂ Maiŭ-Iulie,

Variază:

β. *tortilis.* Frunze undulate şi la vîrf contorte.

T. **orientalis** L. [Loc alb]. *Pedunculĭ egalĭ, sub capitulĭ numaĭ puţin îngroşaţĭ. Involucrul consistând din* 8 *folióle*, foliólele deasupra baseĭ transvers-imprese. Florĭ maĭ adese-

orĭ maĭ lungĭ decât involucrul. *Achenele marginale maĭ de 2 orĭ maĭ lungĭ decât rostrul filiform*, squamos muricate, squamele cartilaginee. Frunze dela basa dilatată lineare, subulat-atenuate, stricte orĭ la vîrf reflecte, orĭ şi contorte. Florĭ galbine. ♂ Maiŭ-Iulie. In fîneţele din păduri, stepe. Fórte comun pretutindenĭ: Adam-Clyssi, Akpunar, etc.

Genul Scorzonera Tournef.

Scorzonera Tournef. (Zcorzoneră). Periclin cu folióle inegale, imbricate pe maĭ multe rênduri; receptacul nud; achene cilindracee, munite de cóste netede saŭ tuberculóse, lipsite de plisc, atenuate la vîrf, coronate de o egretă de perĭ inegalĭ, plumoşĭ, cu barbe încrucişate, ceĭ 5 maĭ lungĭ nebărboşĭ la vîrf.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Tulpină simplă, aprópe fără frunze adevereate orĭ şi numaĭ squamósă.
2. Cóma rădăcineĭ filamentósă. Tulpină cu 2-3 squame . . . . . **Sc. austriaca** Willd.
2.* Cóma rădăcineĭ nudă orĭ subsquamată . . . **Sc. parviflora** Jacq.
1.* Tulpină ramificată şi foliată . . . . . **Sc. hispanica** L.

Sc. austriaca Willd.; *Sc. humilis* Jacq. (Sc. austriacă). [Loc alb]. Frunze radicale oblong-lanceolate, orĭ lineare, *cele 2-3 caulinare squamiforme*. Tulpină glabră submonocefală. Foliólele involucruluĭ acuminate, la însuşĭ vîrful obtuse, cele exterióre ovate. Achene striate, striele netede. *Cóma rădăcineĭ filamentósă*. Florĭ galbine. ♃ Aprilie. In munţiĭ stîncoşĭ la Grecĭ, Ciermet.

Variază:

α. frunze eliptic-lanceolate, orĭ lanceolate, dela $1^1/_2$-$2^1/_2$ centimetri late (*Sc. humilis latifolia secunda* Clus.; *Sc. humilis* Rchb.)

β. frunze mult maĭ înguste, linear-lanceolate orĭ lineare, uneorĭ dela $3^m/_m$ late (*Sc. pannonica tertia* Clus.; *Sc. angustifolia* Rchb.)

Sc. parviflora Jacq. [Loc alb]. Frunze radicale lanceolate, orĭ linear-lanceolate, acute, *cele caulinare puţine şi sublineare*. Tulpină cu 1-3 capitulĭ, glabră. Involucru egal de

lung cu florile, foliólele interióre lanceolate. Achene striate, striile netede. *Corona rădăcineĭ nudă orĭ subsquamată.* Florĭ galbine. ♂ Maiŭ-Iulie. In fîneţele umede şi sărate de la Kara-Nassib. Rară.

Sc. hispanica L. [Loc alb]. Frunze oblonge orĭ lanceolate, acuminate. *Tulpină frunzósă,* cu unul orĭ puţinĭ capitulĭ. Involucru numaĭ de jumătate cât florile, glabru, foliólele exterióre triangular-ovate, cele interióre ovat-lanceolate, tóte acute. Achene marginale muriculate. Cóma rădăcineĭ squamată. Florĭ galbine. ♂ Iunie-Iulie. In fîneţele din pădurĭ şi în stepe, fórte comun.

Variază:

α. *latifolia* [loc alb]; *S. denticulata* Lam.; *S. edulis* Moench. Frunze ovat-orĭ oblong-lanceolate.

β. *glastifolia* [loc alb]; *S. glastifolia* Willd.; *S. graminifolia* Roth. Frunze elongat-lanceolate.

γ. *asphodeloides* [loc alb]. Frunze lineare.

Genul Podospermum Dc.

Podospermum Dc. (Podosperm). Periclin cu folióle numeróse, inegale, imbricate pe maĭ multe rênduri; receptacul nud, alveolat; achene cilindrice, sulcate, munite de cóste netede, lipsite de plisc, purtate pe un pedicul deşert, umflat şi aprópe tot atât de lung cât şi achena; egretă asemenea cu acea dela *Scorzonera.*

P. villosum Stev. [Loc alb]. Rădăcină la gât coronată cu squame membranacee. Tulpină abreviată, indesuit-foliată, frunze linear-subulate, subcarinate, la basă dilatat-vaginante, pe faţa inferióră subsericeŭ-vilóse, pe cea superióră maĭ glabre. Pedunculĭ elongaţĭ, pubescent-viloşĭ. Foliólele involucruluĭ cilindriform-vilóse, cele exterióre ovate, acuminate, cele interióre oblong-lanceolate, subacuminate, la vîrf glabriuscule. Achene muricate. In locurile aride şi petróse din munţĭ între Grecĭ şi Măcin, etc.

Genul Picris Juss.

Picris Juss. (Picridă). Periclin cu folióle inegale, imbricate pe maĭ multe rênduri; receptacul nud; achene fusiforme,

munite de cóste, sbîrcite transversal, puţin atenuate saŭ gâtuite la vîrf, coronate de o egretă de perĭ reuniţĭ în inel la basă, uniĭ denticulaţĭ scabri, ceĭ lalţĭ plumoşĭ.

P. hieracioides L. [Loc alb]. Plantă hispidă, perĭ glochidiaţĭ. Frunze oblong-lanceolate, dentate orĭ subsinuate, cele caulinare intermedie cu basa truncată orĭ hastată sub-amplexicaule. Capituliĭ la terminarea tulpineĭ şi a ramurilor corimboşĭ. *Foliólele exterióre ale involucruluĭ* patente, pe dos hispide, *pe marginĭ* glabre. Ligulă aprópe de 2 orĭ maĭ lungă decât tubul sĕŭ. Achene sub papŭ constrinse aprópe fără rostru, subtil transversal rugóse. Florĭ galbine. ♂ Iulie-August. In regiunea silvatică în câmpiĭ. Fórte comun în tótă Dobrogea.

Genul Leontodon L.

Leontodon L. (Leontodon). Periclin cu folióle inegale, imbricate pe maĭ multe rênduri; receptacul nud; achene fusiforme, striate-scabre, munite de cóste, atenuate în plisc, coronate de o egretă de perĭ uni-biseriaţĭ, toţĭ plumoşĭ, saŭ ceĭ exterioriĭ scabri.

L. asper (Poir) Rchb.; *Apargia aspera* W. K. (specimen ramificat). [Loc alb]. Rădăcină verticală, subramificată, maĭ târḑiŭ premorsă. Tulpină monocefală, munită cu 2-5 squame subfoliacee, sub capituli maĭ îngroşată. Frunze lanceolate în peţiol atenuate, sinuat-penatifide, laciniĭ neegale, pe ambele feţe hispide, pe marginĭ indesuit ciliate, perĭ rigiḑĭ, la vîrf trifurcaţĭ. Foliólele involucruluĭ ovat-oblong, cele exterióre lanceolate, pe dos hispide, pe marginĭ ciliate, ciliile indesuite, rigide, furcate, cele interióre lineare, pe dos nude, pe marginĭ ciliate, ciliile fórte scurte şi subsimple, la vîrf puţin atenuate. Papul plumos. ♃ Iunie-Iulie. In stepe, fîneţele din pădurĭ, declivităţile munţilor: Consul, etc.

Genul Lagoseris M. B.

Lagoseris M. B. (Lagoseridă). [Loc alb].

L. bifida Koch.; *Trichocrepis bifida* Vis. [Loc alb]. Frunze dentate orĭ lirate. Achenele marginale pe laturea interióră, carinele obtuse. In locurile aride. Comun pretutindenĭ.

Genul Chondrilla Tournef.

Chondrilla Tournef. (Condrilă). Periclin cu 8-10 folióle egale, de ordinar dispuse pe un singur rênd, munite la basă de solḑĭ fórte scurţĭ simulând un calicul; receptacul nud; achene fusiforme-cilindracee, muricate-spinóse la vîrf, munite de cóste scabre, terminate printr'un plisc filiform, elongat, încunjurat la basa sa de o coronulă de 5 solḑĭ, şi terminată prin o egretă de perĭ pluriseriaţĭ.

Ch. juncea L. [Loc alb]. Frunze radicale runcinate, cele caulinare superióre linear-lanceolate, orĭ numaĭ lineare. Ramurĭ virgate. Capituliĭ lateralĭ, solitarĭ orĭ câte 2-3. Achene terminate cu câte 5 dinţĭ lanceolaţĭ. Florĭ galbine. Ligulele pe dos cu câte 3 strie albineţe. Tulpină maĭ mult orĭ maĭ puţin spinulos-hispidă. ♂ Iulie-August. Locurĭ uscate şi nĕsipóse. Fórte comun în tótă Dobrogea.

Genul Taraxacum Hall.

Taraxacum Hall. (Păpădie). Periclin cu folióle numeróse, dispuse pe maĭ multe rênduri, cele exterióre maĭ scurte, de ordinar întinse saŭ reflexe, simulând un calicul; receptacul nud; achene oblonge-cilindracee, sub-comprimate, solzóse saŭ muricate-spinóse la vîrf, munite de cóste rugóse, terminate printr'un plisc filiform, elongat, munit de o egretă de perĭ pluriseriaţĭ.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Partea necolorată a rostruluĭ maĭ lungă decât achena de împreună cu partea colorată a rostruluĭ . . . . . **T. officinale** Wigg.
1.* Partea necolorată a rostruluĭ maĭ scurtă decât achena deîmpreună cu partea colorată a rostruluĭ . . . . . **T. serotinum** Poir.

T. officinale Wigg.; *T. vulgare* Schrank.; *T. Dens leonis* Desf.; *Leontodon Taraxacum* L.; *L. officinalis* Wister. [Loc alb]. Achene linear-obovate, striate, la vîrf squamos-muricate; striile achenelor exterióre dela basă tuberculat-rugóse, ale celor interióre netede, *partea necolorată a rostruluĭ*

maĭ lungă decât achena deîmpreună cu partea colorată a rostruluĭ. Frunze oblong-orĭ linear-lanceolate, penatifid-runcinate, orĭ întregĭ, dentate orĭ de tot întregĭ. Florĭ galbine orĭ sulfuriĭ. Plantă fórte variabilă. ♃ Maiŭ-tómna. Fórte comun pretutindenĭ.

T. serotinum Poir.; *Leontodon serotinum* W. K. [Loc alb] Achene oblong-lineare, *la ambele capete atenuate*, striate *la vîrf subtil tuberculate*, striele celor exterióre de la basă începênd rugulóse, ale celor inferióre netede; *partea necolorată a rostruluĭ maĭ scurtă decât achena de împreună cu partea colorată a rostruluĭ.* Frunze oblonge, cele de primăvéră întregĭ, cele maĭ târdie dentate orĭ runcinate. Florĭ galbine. Frunzele adeseorĭ hirte şi tulpina iarăşĭ adeseorĭ alb-lanată. ♃ Iulie-Sept. Fórte comun pretutindenĭ.

Genul Lactuca Tournef.

Lactuca Tournef. (Lactucă). Periclin cu folióle numeróse, inegale, imbricate pe maĭ multe rênduri, cele exterióre maĭ micĭ; florĭ numeróse, 2-3-seriate; achene atenuate în plisc capilar, elongate şi coronate prin o egretă de perĭ uniseriaţĭ. (Cele-lalte caractere ca la *Mycelis).*

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Capitulĭ pauciflorĭ (maĭ adese-orĭ 5).
2. Frunze peţiolate, nedecurente . . . . . **L. muralis** Fres.
2.* Frunze decurente . . . . . **L. viminea** Schultz.
1.* Capitulĭ multiflorĭ. Frunze nedecurente.
3. Rostrul fructelor alb.
4. Rostrul duplu atât de lung cât achena . . . . . **L. saligna** L.
4* Rostrul egal de lung cu achena . . . . . **L. Scariola** L.
3.* Rostrul fructelor negru . . . . . **L. quercina** L.

L. muralis Fres.; *Prenanthes muralis* Lam.; *Mycelis muralis* Rchb.; *M. angulosa* Cass.; *Cicerbita muralis* Wallr.

Frunze peţiolate, lirat-penatifide, laciniĭ ovate, angulate, dentate. Capitulĭ paniculaţĭ. Florĭ galbine. ⊙ Iulie-August. In regiunea silvatică şi în Deltă, în pădurea Leti, fórte comun.

L. viminea C. H. Schultz.; *Phoenixopus decurrens* Cass.; *Ph. vimineus* Rchb.; *Prenanthes viminea* L. [Loc alb]. *Frunze*

decurrente, cele inferióre profund-penatifide, lacinii lineare subdentate, orĭ de tot întregĭ, cele supreme lineare și întregĭ. Florĭ galbine. Muntele Consul, Ienissala.

L. saligna L. [Loc alb]. Frunzele pe fața inferióră la carină aculeate orĭ netede, lineare, acuminate, de tot întregĭ, cele infime runcinat-penatifide. Ramurĭ virgate, racemos-spicate. Achene pe ambele fețe 5-striate, *rostru alb duplu atât de lung cât achena*. Florĭ galbine. ♂ Iulie-August. Fórte comun în locurile sărate și pe lângă mlaștinele de pe lângă Dunăre.

L. Scariola L. [Loc alb]. Frunzele pe carină ghimpóse, oval-oblonge, acute, sagitate, mucronat-denticulate, penatifid-runcinate, rare-orĭ întregĭ. Achene de ambele laturĭ 5-striate, angust-marginate, la vîrf maĭ lat marginate și setulos-puberule, *rostru alb egal de lung cu achena*. Florĭ galbine. Achene de colóre brună-sură. ⊙ Iulie-August. In stepe și în fînețele din pădurĭ. Fórte comun.

L. quercina L. [Loc alb]. Frunzele pe fața inferióră netede, cele radicale și cele infime caulinare runcinat-lirate, dentate, cele superióre runcinat-penatifide, la bază sagitate. Paniculă corymbósă. Achene pe ambele fețe 5-striate, *rostru de jumătate maĭ scurt decât achena, negru*. Florĭ galbine. Rară. In pădure la Telika.

Genul Mycelis Cass.

Mycelis Cass. (Micelis). Periclin cu 5 folióle egale, dispuse pe un singur rênd și munite la bază de solḑĭ scurțĭ, simulând un calicul; receptacul nud; florĭ 5, uniseriate; achene comprimate lenticulare, munite de cóste, atenuate într'un plisc scurt, coronate de o egretă de perĭ neteḑĭ saŭ denticulațĭ scabri, pluriseriațĭ.

Genul Sonchus Tournef.

Sonchus Tournef. (Sonc). Periclin cu folióle numeróse, inegale, imbricate pe maĭ multe rêndurĭ; receptacul nud; achene comprimate-lenticulare, munite de cóste, trunchiate la vîrf, lipsite de plisc, coronate de o egretă de perĭ neteḑĭ saŭ denticulațĭ scabri, pluriseriațĭ și reuniți în fascicule la bază

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Tulpină ramificată.
2. Frunze caulinare peţiolate. Involucru la basă albflocos . . . . . S. tenerrimus L.
2.* Funze caulinare sessile. Involucru glabru.
3. Achene transversal rugulóse. Rădăcină anuală . S. oleraceus L.
3.* Achene netede. Rădăcină anuală fusiformă . . . S. asper Vill.
1.* Tulpină simplă.
4. Frunze caulinare la basă cordate . . . . . S. arvensis L.
4.* Frunze caulinare la basă sagitate . . . . . S. palustris L.

S. tenerrimus L. [Loc alb]. *Tulpină în partea superióră ramificată-corymbósă.* Frunze peţiolate, penatipartite, laciniĭ ovate, oblonge, orĭ lineare. Peţioliĭ frunzelor intermedie la basă dilataţĭ, sagitaţĭ, auriculele lung acuminate. Involucru la basă niveŭ-flocos. *Achene multistriate*, striele transversal-rugulóse. Rădăcină anuală, fusiformă. ⊙ Iunie-Iulie. Rar pe lângă calea ferată la Constanţa.

S. oleraceus L. [Loc alb]. *Tulpină ramificată*, ramurĭ umbelat-corymbóse. Involucru glabru. Frunze oblonge, runcinat-penatifide orĭ întregĭ, cele caulinare la basă auriculat-cordate, auriculele acuminate. *Achene transversal-rugulóse*, pe ambele feţe 3-striate. *Rădăcină anuală.* ⊙ Iunie-tómna. Locurĭ cultivate şi ruderale. Comun pretutindenĭ.

Variază:

α. *integrifolia* Wallr. Frunze neruncinate.

β. *runcinatus* Wallr. Frunze runcinat-penatifide, lacinia terminală triangulară maĭ mare.

γ. *lacerus* Wallr. Frunze penatifide, penile dentate, orĭ sinuate, cea terminală încă sinuată. *(S. lacerus* Willd.)

S. asper Vill. [Loc alb]. *Tulpină ramificată*, ramurĭ umbelat-corymbóse. Involucru glabru. Frunze ovat-oblonge, întregĭ orĭ subruncinate, cele caulinare auriculat-cordate, auricule rotundate. *Achene netede*, marginate, pe ambele feţe 3-striate. *Rădăcină anuală fusiformă.* ⊙ Iunie-tómna. Locurĭ cultivate şi ruderale. Comun pretutindenĭ.

S. arvensis L.; *Hieracium arvense* Scop. [Loc alb]. *Tulpină simplă*, la vîrf corymbósă. *Involucrul deîmpreună cu pedunculiĭ glandulos-vilos, glandulele galbine.* Squamele

involucruluĭ cele externe ovat-lanceolate, la vîrf angustate însă obtuse. *Frunze* lanceolate, runcinate, cele *caulinare la basă cordate*, cele supreme întregĭ. Achene striate, striile transversal-rugulóse. *Rădăcină repentă*. Intre Tulcea şi Isaccea; etc.

Variază:

β. *laevipes*. [loc alb]; *S. intermedius* Bruckn. Trev.; *S. arvensis var.* Schultz.; *S. maritimus* L. amoen. Pedunculĭ glabri, involucru subhispid, orĭ pedunculĭ şi cu involucru glabri.

S. palustris L. [Loc alb]. Tulpină simplă, la vîrf corymbósă. Involucrul deîmpreună cu pedunculiĭ glandulos-pĕros, periĭ negri. Frunze runcinat penatifide, laciniile tóte lanceolate, acuminate, *cele caulinare la basă sagitate*, cele superióre întregĭ. Achene striate, striile transversal-rugulóse. *Rădăcină simplă, fără stoloni, aprópe tuberiform-îngroşată*. ♃ Iulie-August. In locurile mlăştinóse cu deosebire din păduri. Sudkiol; pădurea Leti (Delta), etc.

Genul Mulgedium Cass.

Mulgedium Cass. (Mulgediu). Periclin format din folióle imbricate, inegale; cele exterióre de 2-3 orĭ maĭ micĭ decât cele interióre, şi formând un calicul. Achene puţin comprimate, columnare, trunchiate saŭ puţin subţiate la vîrf, dar lipsite de plisc, munite de cóste pe feţe. Egretă pĕrósă, fragilă, încunjurată la basă de o coronă îngustă.

M. tataricum Dc.; *M. runcinatum* Cass.; *Sonchus tataricus* L. mant. [Loc alb]. Plantă glabră, subglaucescentă. Tulpină erectă, simplă, spre vîrf paniculată. Frunzele inferióre oblonge, subruncinate, cele caulinare la basă angustate, cele supreme de tot întregĭ. Pedicele squamóse, deîmpreună cu involucrul glabre. Foliólele involucruluĭ cele exterióre ovate, acute. Achene obcompresiuscule, striate, la vîrf angustat-subrostrate. Papul alb. ♃ In regiunea litoree. Pe malul măreĭ la Constanţa, Tuzla, etc.

Variază: maĭ tóte frunzele de tot întregĭ.

Genul Crepis L.

Crepis L. (Crepidă). Periclin cu folióle numeróse, dispuse pe maĭ multe rênduri, cele exterióre maĭ scurte, maĭ mult

saŭ maĭ puţin apiculate, simulând un calicul; receptacul nud; achene cilindracee saŭ fusiforme, munite de cóste, trunchiate saŭ atenuate la vîrf saŭ prelungite într'un plisc maĭ mult saŭ maĭ puţin elongat şi coronat de o egretă de perĭ neteḑĭ saŭ denticulaţĭ—scabri, pluriseriaţĭ.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Achene lung-rostrate. Involucrul, tulpina şi frunzele setos-hispide . . . . . **C. rhoeadifolia** M. B.
1.* Achene rostrate, orĭ fórte scurt rostrate.
2. Tulpina la vîrf corymbósă.
3. Frunzele caulinare superióre la basă sagitate. **C. virens** Vill.
3.* Frunzele caulinare superióre la basă hastate. **C. rigida** W. K.
2.* Tulpină la vîrf paniculată, paniculă fastigiată, nudă. Frunzele caulinare la basă truncate . . . . . **C. pulchra** L.

C. rhoeadifolia M. B. [Loc alb]. *Tulpină* erectă, frunzósă, ramificată, *deîmpreună cu frunzele setos-hispide. Frunze runcinat-penatifide,* cele supreme lanceolate, la basă profund incise. Pedunculiĭ înainte de înflorire nutanţĭ. *Rostrul tuturor achenelor maĭ scurt decât involucrul.* Involucru cu sete rigide hispid şi deodată şi suriŭ-pĕros. Foliólele caliceluĭ extern lanceolate, acute. Florĭ galbine. ⊙ Iunie-Iulie. In locurĭ aride şi petróse. Fórte comun pretutindenĭ.

C. virens Vill. [Loc alb]. Tulpină frunzósă, ramificată, corymbósă. *Frunzele* radicale lanceolate, dentate, orĭ runcinat-penatifide, cele *caulinare superióre lineare,* plane, *la basă sagitate.* Foliólele involucruluĭ cele exterióre lineare, alipite, cele interióre pe suprafaţa interióră glabre. *Achene* linear-oblonge, 10-striate, la basă şi la vîrf subegal-obtuse, *la vîrf neangustate,* striile netede. *Receptacul glabru.* Florĭ galbine. *Rădăcină anuală.* In stepe la Constanţa.

C. rigida W. K. [Loc alb]. Tulpină frunzósă, la vîrf corymbósă. *Frunze* îngroşate, scabre, cele infime oblong-obovate, sinuat-orĭ la basă lacerat-dentate, în peţiol decurente, cele *superióre* sessile, dela *basa hastată* ovate orĭ lanceolate, dentate orĭ de tot întregĭ. Foliólele involucruluĭ tóte oblong-lineare, obtuse, alipite, pe dos sur-pubescente, pe faţa interióră glabre. *Achene la vîrf maĭ ânguste,* 10-13-striate.

Rădăcină elongată, descendentă, *perenală*. Corolă galbină. *Receptacul subfimbrilifer*. In stepe şi în fîneţele din păduri, locuri aprice. Comun: Atmadia şi Cincarova.

C. **pulchra** L.; *Prenanthes hieracifolia* Willd.; *P. pulchra* Dc.; *P. viscosa* Bmgt.; *Intybellia pulchra* Monn; *Chondrilla pulchra* Lam.; *Lapsana pulchra* Vill.; *Phaecosium lampsanoides* Cass. [Loc alb]. Tulpină la vîrf paniculată. Frunzele radicale runcinate, cele caulinare lanceolate, la basă truncate, dindărăpt dentate. Paniculă fastigiată, nudă. Involucru de tot glabru, foliólele caliceluĭ extern (calicululuĭ) fórte micĭ, ovate, alipite. Achene lineare, obsolet 10-striate, la vîrf puţin atenuate, glabre, cele marginale scabre. Planta are asemĕnare cu *Prenanthes* şi *Chondrilla*. ⊙ Iunie-Iulie. Maĭ rară. In câmpiĭ şi fîneţe silvatice la Cincarova.

Genul Hieracium Tournef.

Hieracium Tournef. (Ieraciu). Periclin cu folióle numeróse, imbricate pe douĕ saŭ maĭ multe rênduri; receptacul nud; achene cilindracee, munite de cóste, trunchiate la vîrf şi lipsite de plisc, coronate de o egretă de perĭ neteţĭ, dentaţĭ saŭ plumoşĭ, uni-subbiseriaţĭ.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Tulpina cu frunze radicale.
2. Tulpina la vîrf cu 1-5 capitulĭ de florĭ.
3. Tulpina numaĭ cu 1 capitul. Frunzele radicale pe faţa inferióră indesuit-tomentóse. **H. Pilosella** L.
3.* Tulpine cu 2-5 capitulĭ. Frunzele radicale glabre, orĭ pe marginĭ dispars-setos-ciliate . . . . . **H. Auricula** L.
2.* Tulpina la vîrf cu numeroşĭ capitulĭ (10-100).
4. Tulpina nefrunzósă orĭ numaĭ cu 1-3 frunze în partea inferióră. Tulpina şi frunzele glabre orĭ setos-pĕróse . . . . . **H. praealtum** Koch (Vill.).
4.* Tulpină frunzósă. Tulpina şi frunzele indesuit stelat-pĕróse şi cu sete rigide hispide.
5. Setele tulpineĭ şi ale frunzelor erecte orĭ alipite . . . . . **H. echioides** Lamn.
5.* Setele tulpineĭ şi ale frunzelor patente . . **H. setigerum** Tausch.
1.* Tulpine fără frunze radicale.

6. Foliólele involucruluĭ alipite . . . . . H. foliosum W. K.
6.* Foliólele involucruluĭ la vîrf recurbate . . H. umbellatum L.

H. Pilosella L. [Loc alb]. *Tulpină nudă cu 1 capitul.* Stoloniĭ prostraţĭ, sterilĭ, rareorĭ florigerĭ, aceştĭ din urmă la vîrf ascendenţĭ şi elongaţĭ în peduncul cu un capitul, orĭ furcat cu 2-3 capitulĭ. Involucru scurt-cilindriform. *Frunze verdĭ-glaucescente,* obovat-lanceolate, setos-pĕróse, *pe faţa inferióră sur-tomentóse.* Florĭ sulfuriĭ, cele marginale pe dedesubt cu o strie purpurie.

Variază cu frunzele maĭ late obovate, şi maĭ înguste lanceolate, pe faţa inferióră sur-orĭ alb-tomentóse, rare orĭ pe ambele feţe tomentóse. ♃ Maiŭ-tómna. In păşunĭ uscate. Cincarova.

H. Auricula L. [Loc alb]. *Tulpină nudă, orĭ 1-foliolată, la vîrf cu 2-5 capitulĭ, pedunculĭ corimboşĭ,* fructiferĭ ascendenţĭ. Stolonĭ prostraţĭ, elongaţĭ, sterilĭ, orĭ-fórte rar-ascendenţĭ şi floriferĭ, furcat cu 2-5 capitulĭ. Florĭ tóte concolore. Frunze glauce, lanceolate, glabre, dispars-setos-pĕróse, cele exterióre obtuse, cele interióre acute. ♃ Iunie-August. Fîneţe şi păşunĭ uscate.

H. praealtum Koch (Vill.). [Loc alb]. Tulpină simplă, striată, glabră orĭ setos-pĕrósă, şi cu perĭ stelulaţĭ disparşĭ, în partea inferióră cu una orĭ puţine frunze. *Corymb multicapitat, fastigiat, lax. Pedunculiĭ după înflorire striaţĭ şi drepţĭ,* deîmpreună cu involucrul ovat-cilindriform, glabriusculĭ, orĭ maĭ laxĭ maĭ indesuit cu perĭ stelaţĭ, surĭ şi încă cu perĭ simplĭ. *Frunze glauce,* linear-lanceolate, orĭ lanceolate, cele infime obtuse, pe marginĭ orĭ şi pe ambele feţe setos-pĕróse, setele rigide, maĭ lungĭ decât diametrul tulpineĭ, uneorĭ pe faţa inferióră şi cu perĭ stelaţĭ. Florĭ micĭ, galbine. In muntele Denistepe aprópe de Babadagh; Consul; munţiĭ dintre Măcin şi Grecĭ.

Variază:

β. *hirsutum* Koch Synops (sub ε). Cu saŭ fără stolonĭ. Tulpina în partea inferióră, apoĭ frunzele pe ambele feţe setulos-pĕróse, apoĭ încă pe faţa inferióră cu perĭ stelaţĭ.

Observare.—*H. praealtum* Koch. diferă de *H. Auricula* L., prin tulpina maĭ înaltă şi prin capituliĭ mult maĭ numeroşĭ (20-100).

H. echioides Lamn. [Loc alb]. *Tulpină* cu perĭ stelaţĭ şi indesuiţĭ sură, şi încă *cu sete rigide, erecte orĭ alipite,* maĭ lungĭ decât diametrul tulpineĭ, hispidă, *multifoliată* (10-20 frunze), frunzele pe tulpină în sus succesive decrescênd, glauce, lanceolate, pe faţa inferióră stelulat-pubescente, şi apoĭ pe ambele feţe *cu sete rigide, elongate, erecte orĭ alipite*, hispide. *Corymb* multicapitat, fastigiat, lax, *alb-tomentos* şi pĕros. Stoloniĭ lipsesc, orĭ sunt ascendenţĭ-cauliformĭ şi florigerĭ. Florĭ galbine. ♃ Iunie-August: munţĭ şi fîneţe din păduri. Fórte comun: Sepelgin, munţiĭ dintre Grecĭ şi Măcin.

H. setigerum Tausch. [Loc alb]. Diferă de *H. echioides* Lamn. prin setele tulpineĭ şi a frunzelor, ce sunt patente (nu erecte orĭ alipite). In locurile nĕsipóse pe lângă Tulcea.

H. foliosum W. K.; *H. virosum* Pall. [Loc alb]. Tulpină rigidă, multifoliată, în partea inferióră hirtă, în cea superióră glabrescentă, paniculat-ramificată, ramurĭ subumbelate, multicapitate, puberule orĭ glabre. *Frunzele* caulinare cordat-ovate, ovat-oblonge orĭ lanceolate, acute, amplexicaule, dentate orĭ de tot întregĭ, *discolore, pe faţa inferióră glaucescente, reticulate, cele radicale lipsesc.* Foliólele involucruluĭ glabre, alipite. In păduri la Babadagh şi între Tulcea şi Mahmudia.

Observare.—*H. foliosum* L.; *H. boreale* Fries, şi *H. rigidum* Hartm. aŭ pedunculiĭ suriĭ şi frunzele concolore; iară *H. umbellatum* L. are foliólele involucruluĭ recurbate.

H. umbellatum L. [Loc alb]. Tulpină rigidă, multicapitată, hirsută orĭ glabră spre vîrf ramificată, ramurile ultime umbelate. Pedunculĭ suriĭ. Frunze lanceolate orĭ lineare, dentate orĭ de tot întregĭ, cele inferióre în un peţiol scurt contrase, cele superióre subsessile, *cele radicale lipsesc. Foliólele* involucruluĭ la vîrf recurbate. ♃ Iunie-tómna. In fîneţele din păduri şi tuferişurĭ: Adam-Clyssi, Consul, între Isaccea şi Tulcea, etc.

Variază:

A. *Plante glabre.*

a) *polyanthemum* Fröhl. Ramurĭ multicapitate.

b) *monocephalum* [loc alb]. Ramurĭ 1-capitate.

c) *integrifolium* [loc alb]. Frunze depărtat denticulate.

d) *coronifolium* Bernh. Frunze angustilineare, aprópe penatifid dentate.

e) *carpaticum* Roch. Frunze lineare, fórte lungĭ, dentate, undulate.

f) *leptocaulon* Wallr. Tulpină debilă la basă procumbentă.

B. *Aspre, hirsute.*

g) *linearifolium* Fröhl. Tulpina deîmpreună cu frunzele ângust lineare, hirsute, periĭ lungĭ.

h) *serotinum* Host. Frunze lat-lanceolate, acut-dentate, de împreună cu tulpina hirsute.

i) *lanceolatum* Vill. Frunze ovat-lanceolate, la mijloc denticulate, pe fața superióră glauce, cele infime peţiolate, celelalte sessile. Involucru aspru-glandulos.

2. **Cynarocephalee.**—Florĭ tóte tubulóse, regulate, ermafrodite, rar sterile saŭ unisexuate prin abortare; stil articulat și umflat dedesubtul stigmatuluĭ.

Genul Echinops L.

Echinops L. [Loc alb].

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Foliólele involucruluĭ pe dos glandulos-pĕróse. E. **sphaerocephalus** L.
1.* Foliólele involucruluĭ pe dos glabre . . . . . E. **ruthenicus** M. B.

E. sphaerocephalus L. (E. sferocefal. Vulg. [Loc alb]). Frunze pe fața superióră pubescente, puţin viscóse, pe fața inferióră lanat-tomentóse și cenușiĭ, laciniile oblong-obovate, sinuate, spinos-dentate. Involucru la basă setos, setele maĭ lungĭ decât jumătatea involucruluĭ, *folióle exterióre glandulos-pĕróse.* Radiile papuluĭ numaĭ la basă concrescute, albe. Pedunculĭ tomentoșĭ și deodată glanduloșĭ-setoșĭ. ♃ Iulie-August. In stepe și în fîneţele din pădurĭ. Pădurea Babadag, între Medgidia și Cernavoda.

E. ruthenicus M. B. [Loc alb]. Frunze pe fața superióră glabre, orĭ dispars flocóse, pe fața inferióră deîmpreună cu tulpina ramificată alb tomentóse, tóte subsimple penatifide laciniile neegal și profundior dentate, dinţiĭ la vîrf spi-

noşĭ, interstiţiile setos-ciliate. *Foliólele involucruluĭ de tot glabre*, pe marginĭ setos-ciliate, ciliile alipite, de 3-4 orĭ maĭ lungĭ decât setele dela basă. ♃ Iulie-Sept. Fórte comun cu deosebire în stepe. Pretutindenĭ.

OBSERVARE. — Afară de frunzele maĭ puţin divise şi de setele dela basa involucruluĭ, ce sunt ceva maĭ scurte, nu diferă de *E. Ritro* L. la care sunt frunzele bipenatifide.

Genul Onopordon Vaill.

Onopordon Vaill. (Onopordon). Periclin cu folióle imbricate, spinóse; receptacul alveolat; alveole cu marginĭ membranóse, dentate; stamine cu filamente libere; achene obovate-subtetragone, comprimate, sulcate rugóse transversal, coronate de o egretă de perĭ pluriseriaţĭ şi reuniţĭ în inel la basă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze arachnoideŭ-lanate . . . . . **O. Acanthium** L.
1.* Frunze glabriuscule, verdii, glandulos-viscide (lipicióse) . . . . . **O. tauricum** Willd.

O. Acanthium L. [Loc alb]. Frunze decurente, eliptic-oblong, sinuate, *arachnoideŭ-lanate*. Foliólele involucruluĭ de la basa ovată linear-subulate, cele inferióre fórte patente. ♂ Iulie-August. In stepe pretutindenĭ şi în Deltă.

O. tauricum Willd. [Loc alb]. *Frunze* oblonge, decurente, sinuate, spinóse, *verdiĭ*, *glandulos-viscide*. Foliólele involucruluĭ dela basa ovată, lanceolat-subulate, punginte, arachnoideŭ-viscóse, cele inferióre fórte patente. ♂ In stepe, fórte comun pretutindenĭ.

Genul Carlina Tournef.

Carlina Tournef. (Carlină). Periclin cu folióle imbricate, cele exterióre foliacee, pectinate-spinóse, cele exterióre scarióse-colorate, întregĭ, inerme, lung radiante; receptacul munit de paiete curbate în tub la basă, frangiate la vîrf; achene cilindrice-oblonge, puţin comprimate, lipsite de cóste, coronate printr'o egretă de perĭ plumoşĭ, uniseriaţĭ, reuniţĭ la basă în fascicule de 3-4.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Plantă acaulă . . . . . C. **acanthifolia** All.
1.* Plantă cauliferă . . . . . C. **vulgaris** L.

C. **acanthifolia** All. [Loc alb]. *Plantă acaulă.* Frunze pe faţa inferióră sur-lanate. Foliólele exterióre ale involucruluĭ penatifide, angulat-dentate, cele intime întregĭ, dentate. Fibrele maĭ lungĭ ale paleelor filiforme, acute, sub vîrf puţin maĭ gróse. *Radiul involucruluĭ alb.* ♂ Iunie-August. Fórte rară în muntele Eulenberg aprópe de Cincarova.

C. **vulgaris** L. [Loc alb]. Tulpină bi-multicapitată, sub-corymbósă. Frunze oblong-lanceolate, sinuate, dentate. *Frunzele* exterióre ale *involucruluĭ* bipenatifid-spinóse, cele interióre lanceolate, atenuat-mucronate, *cele radiante* linear-lanceolate, la basă puţin maĭ late, *până la mijloc ciliate.* Bractee maĭ scurte decât capitulu. *Radiul involucruluĭ palid.* ♂ Iulie-August. Fórte comună în regiunea silvatică.

Genul Xeranthemum Tournef.

Xeranthemum Tournef. (Xerantem). Periclin format din solḑĭ imbricaţĭ, scarioşĭ, şi dintre care ceĭ interiorĭ sunt adesea radianţĭ. Florĭ aprópe egale; cele marginale în mic numĕr şi sterile, cu corolă neregulat bilabiată; cele centrale regulate, ermafrodite şi fertile. Filamentele staminelor libere şi glabre; antere munite la basa lor de douĕ prolongimente filiforme ciliate. Achene elongate, comprimate de înainte în dărăt, acoperite de micĭ perĭ setiformĭ; hil basilar; disc epigin mare, nemarginat; egretă formată din ariste lanceolate, acuminate într'o setă rigidă denticulată, dispusă pe un singur rênd. Receptacul munit de paiete tripartite.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Involucru hemisferic, foliólele sale mucronate. **X. annuum** L.
1.* Involucru cilindriform, foliólele sale mutice. **X. cylindraceum** Sm.

X. annuum L.; *X. radiatum* Lam. (X. anual. Vulg. [Loc alb]). *Involucru hemisferic, folióle* scarióse, de tot glabre, *mucronate*, cele exterióre ovate, cele interióre lanceolate, de

2 orĭ maĭ lungĭ decât discul. Radiul involucruluĭ purpuriŭ. ⊙ In stepe, fórte comun pretutindenĭ.

X. cylindraceum Smith.; *X. inapertum* Dc. non Willd. [Loc alb]. *Involucru cylindriform, foliólele exterióre ovate, mutice*, pe disc tomentóse, pe marginile late glabrate, cele interióre lanceolate, $1^1/_2$ de orĭ maĭ lungĭ decât discul. Radiul involucruluĭ purpuriŭ. ⊙ Iunie-Iulie. Pe malul Dunăreĭ.

Genul Bidens Tournef.

Bidens Tournef. (Bidente). Periclin cu folióle dispuse pe 2 rêndurĭ, cele exterióre inegale, foliacee, cele interióre maĭ scurte, egale, scarióse; receptacul puţin convex, munit de paiete; florĭ de ordinar tóte ermafrodite, tubulóse, rar acelea dela circonferenţă sterile şi ligulate, dispuse pe un singur rênd; achene oblonge-cuneiforme, comprimate, munite de o cóstă pe fie-care faţă şi coronate de 1-5 ariste subulate-spinóse, barbelate, cu aculeole dirigeate în jos.

B. tripartita L. [Loc alb]. *Capitulĭ discoideĭ.* Foliólele involucruluĭ cele exterióre maĭ lungĭ decât capitulul. *Frunze tripartite*, laciniile lanceolate, serrate. Achene obovate, pe marginĭ retrors-aculeolate, egal de lungĭ cu foliólele interne ale involucruluĭ. La specimene maĭ marĭ este une-orĭ lacinia intermedie a frunzelor trifidă, pentru care frunzele apar a fi 5-fide. ⊙ Iulie-tómna. Locurĭ umede şi pe malurile apelor. Fórte comună pretutindenĭ.

Genul Lappa Tournef.

Lappa Tournef. (Lapă). Periclin cu folióle imbricate, lineare-lanceolate, lung acuminate-uncinate la vîrf; receptacul acoperit de paiete setacee; achene oblonge, comprimate, munite de cóste, rugóse transversal, coronate printr'o egretă de perĭ denticulaţĭ-scabri, pluriseriaţĭ, cu totul liberĭ la basă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Foliólele involucruluĭ glabre orĭ glabriuscule. **L. major** Gäertn.
1.* Foliólele involucruluĭ arachnoideŭ-pěróse.
2. Foliólele involucruluĭ arachnoideŭ-subvilóse.
Capituliĭ racemoşĭ . . . . . **L. minor** Dc.
2.* Foliólele involucruluĭ arachnoideŭ-lanate. Capitulĭ sub-corymboşĭ . . . . . **L. tomentosa** Lam.

L. major Gaertn.; *L. officinalis* All.; *Arctium majus* Schkuhr.; *A. Lappa* Willd. (L. mare. Vulg. *Brustur, Lipan). Involucru glabriuscul, foliólele tóte subulate şi uncinate,* cele interióre concolore. *Capitulĭ subcorymboşì,* marĭ. Florĭ purpuriĭ. ♂ Iulie-August. Fórte comun pretutindenĭ.

L. minor Dc. [Loc alb]. *Involucru arachnoideŭ-subvilos,* foliólele tóte subulate şi uncinate, cele interióre subcolorate. *Capitulĭ racemoşĭ.* Florĭ purpuriĭ. ♂ Locurĭ ruderale, marginea drumurilor. Fórte comun.

L. tomentosa Lam. [Loc alb]. *Involucru arachnoideŭ-lanat,* foliólele interióre lanceolate, mucronulate, obtuse, colorate, subradiante. *Capitulĭ corymboşĭ.* Florĭ purpuriĭ. ♂ Iulie-August. Rară în pădure aprópe de Cincarova.

Genul Crupina Cass.

Crupina Cass. (Crupină). Periclin oblong, cu solḑĭ imbricaţĭ, lanceolaţĭ, ascuţiţĭ, întregĭ, neapendiculaţĭ; cele exterióre mucronate. Florĭ fórte puţin numeróse în fie-care calatidă, tóte egale, cele marginale sterile, cele-lalte ermafrodite, fertile, cu corolă bărbósă la vîrful tubuluĭ; filamentele staminelor libere, papilóse. Achene gróse, ovoide, trunchiate la vîrf, acoperite de micĭ perĭ aplicaţĭ şi lipsite de cóste; hil basilar, câte odată fórte oblic; disc epigin nemarginat, dar munit în centru de un prolongiment în formă de mică cupă; egretă nulă la florile marginale, duplă şi persistentă la florile din centru; cea exterióră formată din perĭ denticulaţĭ, fórte inegalĭ, imbricaţĭ şi nelipiţĭ la basă; cea interióră formată din 10 micĭ solḑĭ lanceolaţĭ fórte scurţĭ. Receptacul munit de paiete lineare-setacee.

C. vulgaris Cass.; *Centaurea Crupina* L. (C. comună. [Loc alb]). Foliólele involucruluĭ lanceolate, acuminate. Frunze penate, scabre, penile lineare, acute, mucronat-serrulate. Florĭ roşietice. ♂ Iulie-August. Stepe, fîneţe uscate prin pădurĭ. Fórte comun: Ienissala, Mangalia, între Grecĭ şi Măcin, etc.

Genul Centaurea L.

Centaurea L. (Centauree). Periclin cu folióle imbricate, terminate printr'un apendice scarios, denticulat, ciliat, saŭ cor-

nos-spinos; receptacul acoperit de paiete setacee; florile de la circonferenţă rar ermafrodite şi egale cu acelea ale disculuĭ, de ordinar sterile, maĭ marĭ, cu corolă neregulată, radiantă; achene oblonge, comprimate, netede; cu hil lateral, cu egretă nulă saŭ fórte scurtă, formată din paleole inegale, scabre, pluriseriate, nereunite în inel.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Foliólele involucruluĭ fără apendice, cu marginĭ negre, serrat-fimbriate, fimbriile albe, lucitóre . . . . . C. Cyanus L.
1.* Foliólele involucruluĭ cu apendiculĭ.
2. Apendiculiĭ foliólelor involucruluĭ nespinóse, orĭ terminate cu un spinuţ fórte scurt.
3. Apendiculĭ laceraţĭ, ciliaţĭ orĭ scurt-fimbriaţĭ.
4. Capitulĭ subrotunḑĭ orĭ ovaţĭ.
5. Apendiculiĭ foliólelor involucruluĭ semilunarĭ. C. Jankae Brandza.
5.* Apendiculĭ 3-angularĭ, ciliaţĭ, ciliile maĭ lungĭ decât diametrul disculuĭ apendicululuĭ, fimbria terminală spinulósă, patulă . . . . . C. tenuiflora Dc.
6. Lamina foliólelor involucruluĭ 5-nervată.
7. Foliólele involucruluĭ testacee, concolore. Achenă palidă. Papul subegal de lung cu achena. C. arenaria M. B.
7.* Foliólele involucruluĭ verḑĭ. Achena négră. Papul de jumătate cât achena . . . . . C. maculosa Lam.
6.* Lamina foliólelor involucruluĭ nenervată.
8. Apendiculiĭ foliólelor involucruluĭ glabri, negri.
9. Fimbriile apendiculilor egal de lungĭ cu diametrul transversal al folióleĭ, orĭ şi ceva maĭ scurţĭ. Fimbria terminală scurtă, nespinósă, orĭ şi trunsformată în un spinuţ fórte scurt şi nepunginte . . . . . C. Scabiosa L.
9.* Fimbriile apendiculilor maĭ lungĭ decât diametrul transversal al folióleĭ. Fimbria terminală produsă în un spinuţ negru, patul şi punginte . . . . . C. spinulosa Roch.
8.* Apendiculiĭ foliólelor involucruluĭ puberulĭ, fórte puţin negru-marginaţĭ, aĭ foliólelor exterióre truncaţĭ în un acumine elongat şi patent-spinulos . . . . . C. stereophylla Bess.
5.* Apendiculĭ ovat-lanceolaţĭ, ovaţĭ, orĭ orbicularĭ.
10. Apendiculĭ orbicularĭ, profund-ciliaţĭ, cilia

terminală setiformă, abortivă. Frunzele inferióre penatisecte . . . . . C. **rubescens** Bess.
10.* Apendiculĭ ovaţĭ orĭ suborbicularĭ, la vîrf rotundaţĭ, orĭ scurt acuminaţĭ, lung pectinat-ciliaţĭ. Frunzele inferióre subbipenatipartite . . . . . C. **orientalis** L.
4.* Capitulĭ cilindriformĭ.
11. Foliólele involucruluĭ ovat-lanceolate. Apendiculĭ oblongĭ, puţin ciliaţĭ. Frunzele inferióre bipenatipartite . . . . . C. **Besseriana** Dc.
11.* Foliólele involucruluĭ ovat-lanceolate, jur împrejur ângust alb-scarios-membranacee apoĭ acuminat-atenuate în un apendicul subulatorĭ aristat-setaceŭ. Frunze penatisecte . . . C. **Kanitziana** Janka.
3.* Apendiculiĭ lung-fimbriaţĭ, fimbriile ânguste, linear-subuliforme, mult maĭ lungĭ decât discul, fimbria terminală recurbată. Papul $^1/_8$ parte din lungimea acheneĭ . . . . . C. **stenolepis** Kern.
2.* Apendiculiĭ foliólelor involucruluĭ terminate cu un spin lung şi valid.
12. Florĭ purpuriĭ.
13. Achene fără pap.
14. Foliólele involucruluĭ subpalmat spinóse, spinul intermediŭ valid, la basă de ambele laturĭ cu alţĭ 2-3 spinuţĭ . . . . . C. **Calcitrapa** L.
14.* Foliólele involucruluĭ rigid-ciliate şi produse în un spin elongat . . . . . C. **diffusa** Lam.
13.* Achene cu pap, pap duplu maĭ scurt decât achena . . . . . C. **iberica** Trev.
12.* Florĭ galbine.
15. Frunzele caulinare decurente . . . . . C. **solstitialis** L.
15.* Frunzele caulinare peţiolate, nedecurente . . C. **latisquama** Dc.
[Loc alb] . . . . . (C. **salonitana** Vis.).
[Loc alb] . . . . . C. **jurineaefolia** Boiss.
[Loc alb] . . . . . C. **napuligera** Roch.

C. **Cyanus** L. [Loc alb]. Capitulĭ globos-ovaţĭ, terminalĭ, solitarĭ. Foliólele involucruluĭ cu marginĭ negre, serrat fimbriate. Frunze linear-lanceolate, cele infime la basă dentate, cele radicale obovat-lanceolate, întregĭ orĭ trifide. Papul subegal de lung cu achena. Florĭ marginale albastre, ale disculuĭ violacee. Variază cu florile marginale roşietice şi albe. In munţiĭ dintre Grecĭ şi Măcin.

C. **Janka** Brandza spec. nov. (C. luĭ Janka). Capituliĭ fertilĭ majusculĭ şi longiusculĭ pedunculaţĭ. Involucru ovat orĭ

subglobos, foliólele sale detrec dela cele infime triangular-ovate prin cele medie ovate în cele intime ovat-lanceolate, sunt coriacee, longitudinal multistriate, apendiculiĭ proporţional acrescenţĭ, scarios-membranaceĭ, semilunarĭ, maĭ târdiŭ maĭ mult saŭ maĭ puţin lacerаţĭ şi lanaţĭ. Tulpina simplă orĭ dela mijloc în sus paniculat-ramificată, acutangulă şi sulcată, dela $0^{m}\cdot30$-$0^{m}\cdot95$ înaltă. Ramurĭ erecte, purtând adeseorĭ în axilele frunzelor diminuate capitulĭ sterilĭ, abortivĭ. Frunzele începênd dela basa tulpineĭ, unde sunt maĭ multe indesuite, şi până la vîrful sĕŭ gradat tot maĭ micĭ, cele infime penati-orĭ bipenatisecte, peţiolul comun fórte ângust, segmentele cărnos-rigidule, rectangular patente, ângust-lineare orĭ spre vîrf mereŭ însă puţin observabil maĭ late, acute, mucronate, de tot întregĭ. Corola puţin radiantă, de tot glabră şi purpurascentă. Papul ceva maĭ scurt decât achena. Plantă perenală,—afară de inflorescenţe—disparsă cu vil crispatul, care maĭ târdiŭ dispărênd, devine glabrescentă. Gavgagia.

C. **tenuiflora** Dc.; *C. ovata* Pall. β. *microcephala* Ledeb. Fl. Ross. II. p. 704. [Loc alb]. Capitulĭ ovaţĭ. Foliólele involucruluĭ ovate. *Apendiculiĭ ovat-triangularĭ* subbrunĭ, *ciliaţĭ, ciliile maĭ lungĭ decât diametrul disculuĭ, cea terminală spinulósă patulă*, foliólele intime spre vîrf cu marginĭ membranacee, eros-denticulate. Plantă lanuginos-pubescentă. Tulpină erectă, ramificată, ramurĭ divaricate. Frunzele inferióre peţiolate, bipenatipartite, cele superióre sessile, penatipartite, laciniile oblong-lineare, cele supreme lineare, de tot întregĭ, orĭ subdentate orĭ şi penatifide. Papul de jumătate maĭ scurt decât achena. Capitulĭ micĭ. Intre Topal şi Hârşova, la Cincarova.

C. **arenaria** M. B. [Loc alb]. *Capitulĭ ovat-conicĭ.* Foliólele involucruluĭ testacee; apendiculĭ concolorĭ, orĭ notaţĭ cu o maculă mică triangulară, bruniă, neacoperind lamina 5-nervată a foliólelor proxime fimbriate, ciliate orĭ subîntregĭ, fimbriile şi ciliile subcartilaginee, albe, flexuóse, cea terminală nepungintă. Achene palide, verde-testacee. *Papul duplu, seria internă fórte scurtă, cea externă subegal de lungă cu achena.* Frunze maĭ mult orĭ maĭ puţin lanuginóse, cele inferióre bipenatipartite, cele superióre simple penatipartite,

cele rameale adese-orĭ nedivise, laciniile lineare, orĭ linear-lanceolate. Tulpină erectă, paniculat-ramificată, multicapitată, ramurĭ virgate. Corolă deschis-purpurie. Plantă perenală. In stepe şi pe dunele de pe malul măreĭ. Fórte comună chiar şi la Kara-Orman în Deltă.

C. **maculosa** Lam.; *C. paniculata* Jacq. Fl. Austr. et plur auct. non L. [Loc alb]. Capitulĭ subrotunḑĭ-ovaţĭ. Apendiculiĭ involucruluĭ notaţĭ cu o maculă négră, triangulară, pe ambele laturĭ puţin decurente, foliólele elevat-5-nervate, neacoperindu-se pe sine, fimbriate, fimbriile subcartilaginee, deflecte, cea terminală formând adeseorĭ o spinulă. Papul $^1/_2$ cât achena. Florĭ palid-violacee. ♂ Iulie-August, la Rassova şi Cincarova.

Observare.—Dr. A. Kerner face distincţiune între *C. maculosa* Lam. şi *C. rhenana* Borr. La cea d'intâiŭ ar fi papul numaĭ $^1/_3$, la cea din urmă ceva maĭ lung decât $^1/_2$ achena. Acésta din urmă ar fi rĕspândită prin Germania, Austria şi Ungaria, cea d'întâiŭ prin Francia.

C. **Scabiosa** L. [Loc alb]. Capitulĭ subgloboşĭ. *Apendiculiĭ* foliólelor involucruluĭ *negriĭ, triangularĭ, acuţĭ*, planĭ fimbriaţĭ, maĭ îngustĭ decât însele folióle nenervate, pe care nu le acoper, *fimbriile* flexuóse *egal de lungĭ cu diametrul transversal al foliólelĭ orĭ şi maĭ scurte, cea terminală scurtă şi abià transformată în un spinuţ fórte scurt.* Papul subegal de lung cu achena. Frunze sublanate, pe suprafaţă hirte, pe marginĭ scabre, orĭ şi peste tot glabre, penatifide până bipenatifide, laciniile lanceolate, de tot întregĭ orĭ dentate, terminate cu un punct calos. Involucru maĭ mult maĭ puţin lanat. Florĭ purpuriŭ-violacee. ♃ La Talisman.

Variază:

β. *coriacea* [loc alb]; *C. coriacea* W. K. Frunze glabre, pe marginĭ scabre. Involucru aprópe glabru.

γ. *badensis* [loc alb]; *C. badensis* Tratta. Frunzele pe marginĭ şi pe feţe glabre.

C. **spinulosa** Roch. non. Dc. [Loc alb]. Capitulĭ oblongĭ orĭ subgloboşĭ. Apendiculiĭ foliólelor involucruluĭ triangularĭ *negri, ovat-lanceolaţĭ*, acuţĭ, planĭ, fimbriaţĭ, maĭ îngustĭ decât foliólele, pe care nu le acopĕr, *fimbriile maĭ lungĭ decât diametrul transversal al foliólelĭ, cea terminală produsă în un spin negru şi patent.* Papul subegal

de lung cu achena. Tulpină ramificată, ramurĭ erecte, striate. Frunze radicale lanceolate, crenate, orĭ sublirate, cele caulinare inferióre penatifide până bipenatifide, laciniile linear-lanceolate, divaricate, subfalcate. Florĭ violaceŭ-purpuriĭ. ♃ Iulie-August. Fórte comun pretutindenĭ: Akpunar, etc.

C. stereophylla Bess. [Loc alb]. Capitulĭ ovat-subgloboşĭ. Apendiculiĭ foliólelor involucruluĭ puberulĭ, fórte puţin negru marginaţĭ, numaĭ spre vîrf fimbriaţĭ, fimbriile elongate; apendiculiĭ foliólelor exterióre terminaţĭ cu un acumine elongat şi patent-spinulos, cele medie acuminate, mutice, cele interióre subelongate. Frunze hirte, pe marginĭ scabre, submucronate.—Cele-lalte caractere ca la *C. Scabiosa*. In fîneţe din stepe. Comun.

C. rubescens Bess. [Loc alb]. *Capitulĭ ovat-globoşĭ. Foliólele involucruluĭ cu un apendice abia decurinte, orbicular*, scarios, *profund-ciliat*, cilia terminală setiformă abortivă. *Frunze* scabriuscule, cele radicale peţiolate, bipenatisecte, segmente oblonge, orĭ lanceolate, cele *inferióre caulinare* peţiolate *penatisecte*, segmente lineare, elongate, cele supreme sessile, penatipartite. Papul [loc alb]. In Dobrogea, (C. Koch. XXIV [1851] 427).

C. orientalis L. [Loc alb]. *Capitulĭ subgloboşĭ orĭ ovaţĭ*, glabri. *Foliólele involucruluĭ cu apendiculĭ* membranaciŭ-coriaceĭ, ovaţĭ orĭ suborbiculaţĭ, la vîrf rotundaţĭ orĭ scurt-acuminaţĭ, *lung pectinat-ciliaţĭ*, la foliólele intime sunt apendiculiĭ orbiculari, puţin eróse. Frunze pe suprafaţă netede orĭ şi scabriuscule, cele *inferióre subbipenatipartite*, laciniĭ oblong-lineare, obtusiuscule, mucronate. *Papul egal de lung cu achena*. In fîneţele din stepe şi din păduri, locurĭ muntóse. Fórte comun în tótă Dobrogea.

C. Besseriana Dc. [Loc alb]. *Capitulĭ* subbracteaţĭ, *oblong-cilindriformĭ. Foliólele involucruluĭ* cele *exterióre şi medie ovat-lanceolate*, 3-nervate, *apendiculĭ oblongĭ* subbrunĭ, nearmaţĭ, *puţin ciliaţĭ;* cele intime oblonge, spre vîrf spre marginĭ membranacee, maĭ de tot întregĭ. Plantă suriŭ-vilósă, maĭ mult maĭ puţin scabră. Tulpină erectă, spre vîrf corymbos-ramificată. *Frunzele inferióre* peţiolate *bipenatipartite, cele medie* subsessile, *penatipartite*, cele supreme puţine şi laciniile inferióre lineare de tot întregĭ orĭ la basă

de ambele laturĭ 1-dentate. *Papul duplu, cel exterior maĭ lung decât jumătatea acheneĭ*, multiserial, *cel interior şi maĭ scurt*, sete conivente. Plantă bienală. Intre Topal şi Hîrşova (Janka), pe colinele dela Medgidia, pe muntele Sepelgin.

C. **Kanitziana** Janka. [Loc alb]. *Capitulĭ ovat-cilindriformĭ*, micĭ, de tot glabri, radianţĭ. *Foliólele involucruluĭ ovat-lanceolate, jur înprejur ângust-alb-scarios-membranacee. mereŭ acuminat atenuate în un apendicul* bruniŭ, *subulat orĭ aristat-setaceŭ*, ce ocupă circa a treia parte a folióleĭ; *foliólele infime* micĭ, maĭ peste tot membranacee orĭ scarióse, longiuscul spinulóse, succesive devine numaĭ marginea scarióză, întrégă, orĭ maĭ mult maĭ puţin lacerată,—*cele medie ovat-lanceolate*, pe dos percursă cu 2-5-nervure marginale şi purpurascente, pe marginea superióră străvĕḑătoriŭ-membranacee *sub vîrf de ambele laturĭ longiuscul pectinat-alb-ciliate,—ciliile maĭ lungĭ decât diametrul apendicululuĭ*, flexuóse; – foliólele inferióre confluente în membrană;—foliólele intime elongate, linear-lanceolate. *Achena ceva maĭ lungă decât papul.* Tulpină erectă, circa dela mijloc orĭ şi maĭ de jos începênd, ramificată, ramurile simple orĭ şi puţin iarăşĭ ramificate, terminate cu capitulĭ solitarĭ şi nebracteaţĭ. *Frunzele* basilare accumbente orĭ adpres expanse, peţiolate, după circumferinţă eliptic-oblonge, bipenatisecte, *cele caulinare penatisecte;* segmentele icĭ, colea, iarăşĭ 1-2-partite; peţiolul comun la tóte frunzele fórte subţire, egal, subcapilar, variŭ incurbat şi flexuos. Plantă monocarpă. In anul prim numaĭ o rosulă de frunze, iară în cel următor fiind vestede aceste frunze se produce maĭ adeseorĭ o tulpină solitarie, rare-orĭ maĭ multe. In locurile stîncóse din munţiĭ dintre Grecĭ şi Măcin, pe muntele Consul.

C. **stenolepis** Kerner. [Loc alb]. Capituliĭ dela basa ovată scurt-cilindriformĭ, ceĭ tinerĭ arachnoideŭ-pĕroşĭ. Apendiculiĭ foliólelor involucruluĭ sunt la basă maĭ întunecat-spre vîrf maĭ deschis-brunĭ, ceĭ ale foliólelor inferióre şi medie sunt ângustĭ, linearĭ, subuliform-ângustaţĭ, mult maĭ lungĭ decât discul lung fimbriat şi dela mijloc recurbat; fimbriile lungĭ şi între sine depărtate; discul fórte ângust şi la basă numaĭ lat decât vîrful unghieĭ, iară apendiculiĭ foliólelor supreme

sunt ovaţĭ, neregular-erosĭ, orĭ laciniaţĭ, ceva maĭ laţĭ de cât vîrful unghieĭ şi deplin acoperiţĭ de fimbriile celor-lalţĭ apendiculĭ. Printre fimbriĭ se pot vedea, ca prin un vĕl, unghiile de colóre verde-gălbinie, asemenea şi partea basilară erectă şi maĭ întunecată ale apendiculilor. Papul fórte scurt, numaĭ $^1/_8$ parte din lungimea acheneĭ. Tulpină dréptă, striat-erectă, de 0.30-1 metru înaltă, angulară, maĭ mult maĭ puţin arachnoideŭ-flocósă, multifoliată. Frunzele inferióre lung peţiolate, lat eliptice, cele medie şi superióre oblonge, eliptice orĭ lat-lanceolate, sessile, spre basă tot ceva atenuate, ceva aspre, pe marginĭ calos-denticulate. Din celea 3-6 axiĭ ale frunzelor supreme emit ramurĭ scurte, maĭ adese-orĭ simple, foliate şi purtătóre de capitulĭ, carĭ formédă o inflorescentă corymbósă cam îndesuită. Capitulĭ radialĭ. Intre Ţiganca şi Cocoş, între Akpunar şi Ienikioĭ.

C. **Calcitrapa** L. [Loc alb]. Involucru de tot glabru. *Foliólele* sale *subpalmat-spinóse, spinul intermediŭ valid, maĭ lung decât capitulul.* Capituliĭ lateralĭ solitarĭ, subsessilĭ. Frunze profund penatifide, penile lineare, dentate; frunzele inferióre peţiolate, cele superióre sessile, iară cele supreme nedivise. Tulpină fórte ramificată, pĕrósă. *Papul lipsesce.* Florĭ purpuriĭ. ♂ Iulie-August. Intre Medgidia şi Cerna-Voda, la Babadagh, etc.

C. **diffusa** Lam. [Loc alb]. Capitulĭ nebracteaţĭ, ovat-oblongĭ. *Foliólele involucruluĭ rigid-ciliate, produse în un spin elongat,* dintru întâiŭ erect, după aceea patul însă drept, cele intime spre vîrf cu marginĭ membranacee maĭ de tot întregĭ şi nearmate. Plantă maĭ mult maĭ puţin sură. Tulpină erectă, fórte ramificată. Frunzele radicale peţiolate bipenatipartite, cele caulinare maĭ multe penatipartite; laciniile oblong-lineare, iar cele supreme oblong-lineare orĭ lineare, de tot întregĭ orĭ şi dentate. *Papul lipsesce.* ♂ In locurile sterile, stepe. Fórte comun pe lângă Constanţa şi între Medgidia şi Cernavoda etc.

C. **iberica** Trev. [Loc alb]. Capitulĭ subsessilĭ. *Foliólele involucruluĭ* de tot glabre, cele *exterióre subpalmat-spinóse, spinul intermediŭ elongat, striat, fórte patent, maĭ lung decât capitulul, spinĭ lateralĭ micĭ şi puţinĭ,* iară foliólele cele intime nearmate, la vîrf cu un apendice subrotund şi

străvĕḑĕtoriŭ. Frunze scabre, cele radicale lirat-penatifide, cele caulinare penatifide, cele supreme trifide orĭ şi nedivise, laciniile lanceolate, orĭ linear-lanceolate, dentate. Tulpină divaricat-ramificată, lanuginos-pĕróşă. *Papul duplu maĭ scurt decât achena.* Corolă purpurie. ♂ La Constanţa.

C. **solstitialis** L. [Loc alb]. Capitulĭ ovat-subgloboşĭ, maĭ mult maĭ puţin viloşĭ, terminalĭ, solitarĭ, nebracteaţĭ. *Foliólele involucruluĭ palmat-spinóse, spinul intermediŭ strict şi maĭ lung decât capitulul. Frunze* surĭĭ, linear-lanceolate, *decurente,* cele radicale lirate. *Papul* duplu, *cel exterior* multiserial, setos-hispid, *abià maĭ lung decât achena,* cel interior maĭ scurt. Florĭ galbine. ♂ Iulie-August. Fórte comun pretutindenĭ: Constanţa, etc.

Variază:

β. *Adami* Willd. Constanţa!

C. **latisquama** Dc.; *C. centauroides* L.; *C. tatarica* Willd.; *C. neglecta* Bess. [Loc alb]. Involucru ovat, *foliólele ciliate, cele exterióre produse în un spin abreviat,* cele medie, late, ovate, mutice orĭ terminate cu un spin, cele intime elongate, orĭ oblong-lanceolate munite cu un apendicul scarios, orbicular, orĭ oblong, suberos. *Frunze* glabre orĭ sub-scabre, *cele inferióre peţiolate,* penatipartite orĭ penatisecte, laciniile oblonge orĭ ovate, subdenticulate, cea terminală ceva maĭ mare, *frunzele superióre sessile,* penatipartite orĭ penatifide, cele supreme oblonge maĭ de tot întregĭ. *Florĭ galbine.* In munţiĭ stîncoşĭ şi locurĭ petróse, fórte comun: Cocoş, la Ozlin, Grecĭ, Demirkioi.

C. **salonitana** Vis. [Loc alb].

Variază:

β. *subinermis* Bess.

γ. *macrantha* Boiss.

C. **jurineaefolia** Boiss. [Loc alb]. In fîneţele din păduri. Comun: Gavgagia, Adam-Clyssi, Babadagh, etc.

C. **napuligera** Roch. [Loc alb]. Muntele Consul; colinele dela Medgidie.

Genul Kentrophyllum Neck.

Kentrophyllum Neck. (Kentrofil). Periclin cu folióle imbricate, cele exterióre pennatilobate-spinóse, cele interióre lan-

ceolate, terminate printr'un apendice scarios; receptacul acoperit de paiete scurte, setacee; achene obovate, subtetragone, lipsite de cóste, rugóse la vîrf, cu hil lateral, cele exterióre lipsite de egretă, cele interióre coronate de o egretă de perĭ paleiformĭ, pluriseriaţĭ, nereuniţĭ în inel.

K. lanatum Dc.; *Carthamus lanatus* L.; *Centaurea lanata* Dc.; *Atractylis lanata* Scop. [Loc alb]. Frunzele inferióre penatifide, dentate cele supreme amplexicaule, penatifiddentate. Tulpina deîmpreună cu involucrul lanată. *Florĭ marginale*, fără papŭ. Florĭ de colóre citrină. ♂ ⊙ Iulie-August. Consul, Adam-Clyssi, etc.

Genul Jurinea Cass.

Jurinea Cass. (Jurinee). Periclin cu solḑĭ imbricaţĭ, neapendiculaţĭ, întregĭ şi de ordinar inermĭ. Florĭ tóte egale, ermafrodite, fertile. Filamentele staminelor libere, puţin papilóse; antere munite la vîrf de un apendice obtus, şi la basă de douĕ prolongimente filiforme crĕpate la extremitatea lor liberă. Achene în piramidă quadrangulară răsturnată; hil mic, oblic; disc epigin munit de o margine proeminentă, dentată şi pe care este inserată egreta; acésta la sfîrşit caducă, formată din perĭ rigiḑĭ, denticulaţĭ, dispuşĭ pe maĭ multe rênduri, scurt uniţĭ în un inel la basă. Receptacul munit de paiete fimbriate.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze divise.
2. Achene lamelat-plicate . . . . . **J. mollis** Rchb.
2.* Achene scrobiculate . . . . . **J. arachnoidea** Bunge
1.* Frunze nedivise . . . . . **J. stoechadifolia.** Dc.

J. mollis Rchb.; *Carduus mollis* L.; *Serratula cyanoides* Gaertn.; *Serratula blanda* M. B.; *S. simplex* Dc. *S. mollis* Koch.; *Cirsium molle* Scop. (J. móle. [Loc alb]). Frunzele pe faţa inferióră tomentóse, *penatifide*, penile lineare, de tot întregĭ. Tulpină în partea superióră nudă, subunicapitată. Involucru subglobos, *folióle* lanceolat-subulate, *arachnoideŭ-lanate. Achene lamelat-plicate.* Florĭ purpuriĭ. ♃ Maiŭ-Iunie. Locurĭ stîncóse şi petróse. Fórte comun în tótă Dobrogea.

J. arachnoidea Bunge. [Loc alb]. Tulpină arachnoideŭ-flocósă, fără frunze orĭ cu puţine frunze şi cu un capitul solitar, orĭ şi la basă cu 2 frunze şi cu 2 capitulĭ. *Frunzele* pe faţa superióră móle pěróse, iară la urmă după căderea perilor maĭ lungĭ scabre, pe faţa inferióră arachnoideŭ-tomentóse, *cele radicale penatipartite* (rare orĭ nedivise), laciniile apropiate, lanceolate, orĭ lineare, întregĭ (rare orĭ subincise), cu marginile reflecte, *cele caulinare* (lipsesc, orĭ) *puţine*, lineare, întregĭ, orĭ penatipartite, abia decurinte. Foliólele involucruluĭ cele extreme ovate, abreviate, acute, alipite, şi conjuncte cu un toment arachnoideŭ, cele intermedie lung-acuminate, pe marginĭ arachnoidee, cele intime elongate, din sus de mijloc glabriuscule şi chartacee. *Achene puberule, la urmă scrobiculate.* In Dobrogea (C. Koch. XXIV [1851] 413).

J. stoechadifolia Dc.; *serratula stoechadifolia* M. B.; *S. salicifolia* Willd. [Loc alb]. *Frunzele tóte lineare, de tot întregĭ*, acute, cu marginile revolute, pe faţa superióră scabre, pe cea inferióră tomentóse, sessile. *Capitulĭ cilindriformĭ*, paniculat-corymboşĭ (rare-orĭ terminalĭ şi solitarĭ). Foliólele involucruluĭ tomentóse, alipite, subacute, necolorate. Locurĭ aride de pe colina dela Gavgagia aprópe de marginea pădureĭ Babadagh.

Genul Carduus L.

Carduus L. (Cardon). Egrete formate din perĭ denticulaţĭ-scabri, nicĭ-odată plumoşĭ. (Restul ca în genul *Cirsium*).

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Capitulĭ erecţĭ. Tulpină până la vîrf foliată . . **C. acanthoides** L.
1.* Capitulĭ nutanţĭ. Tulpina spre vîrf nefoliată . **C. hamulosus** Ehrh.
[Loc alb] . . . . . **C. camporum** Boiss.

C. acanthoides L.; *C. polyacanthus* Schreb.; *C. crispus* Huds. non L. [Loc alb]. *Frunze decurente, glabre, orĭ pe faţa inferióră pe vine vilóse*, profund penatifide, penile ovate, subpalmat-trifide şi dentate, apoĭ spinulos-ciliate, lobuliĭ şi dinţiĭ terminaţĭ cu spinĭ valiḑĭ. *Capitulĭ subsolitarĭ, subrotunḑĭ.* Pedunculĭ scurţĭ, crispaţĭ, spinoşĭ. Achene fórte subtil rugulóse. *Capitulĭ erecţĭ.* ♂ Iulie-August. Fórte comun pretutindenĭ.

C. **hamulosus** Ehrh. [Loc alb]. *Frunze decurente*, pe faţa superióră dispars pĕróse, *pe cea inferióră arachnoideŭ-lanate orĭ glabriuscule*, profund penatifide, penile ovate trifide şi lobate, lobiĭ spinulos-ciliaţĭ şi terminaţĭ cu un spin maĭ valid. *Ramurĭ virgate în partea superióră detrecênd în pedunculĭ nudĭ.* Aripĭ crispule în sus mereŭ decrescênd şi dispărênd. Capitulĭ solitarĭ. *Foliólele* involucruluĭ dela basa lanceolată lineare, cele *interióre recurbate. Capitulĭ nutanţĭ.* ♂ Iulie-August. Fórte comun pretutindenĭ.

C. **camporum** Boiss. [Loc alb].

Genul Cirsium Tournef.

Cirsium Tournef. (Cirsiu). Periclin cu folióle imbricate, terminate printr'un spin, rar inerme; receptacul acoperit de sete; stamine cu filamente libere şi cu antere coronate de un apendice linear-subulat; achene oblonge, comprimate, netede, coronate de o egretă de perĭ pluriseriaţĭ, lung plumoşĭ şi reuniţĭ în inel la bază.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunzele pe faţa superióră spinulos-hirte . . C. **lanceolatum** Scop.
1.* Frunzele pe faţa superióră glabre orĭ pubescente.
2. Fibrele rădăcineĭ îngroşate, fusiforme . . . C. **canum** M. B.
2.* Fibrele rădăcineĭ filiforme.
3. Tulpina numaĭ până la mijloc foliată, dela mijloc în sus numaĭ cu bractee squamiforme. Rhizomă oblică . . . . . C. **pannonicum** Gaud.
3.* Tulpină până sus foliată. Rhizomă repentă . C. **arvense** Scop.

C. **lanceolatum** Scop. [Loc alb]. *Frunze decurinte, pe faţa superióră spinosul-hispide*, pe cea inferióră arachnoideŭ-sublanate orĭ şi glabriuscule, profund-penatifide, penile bifide, laciniile lanceolate orĭ şi ovate, de tot întregĭ, lacinia anterióră la bază lobată, laciniile şi cu lobiĭ terminate cu un spin valid. *Capitulĭ solitarĭ*, ovaţĭ, arachnoideŭ-lanaţĭ. Foliólele involucruluĭ lanceolate, patente, la vîrf subulate şi terminate cu un spin. ♂ Iulie-August. Fórte comun pretutindenĭ.

C. **canum** M. B. [Loc alb]. *Frunze* dispars pĕróse pe faţa

inferióră adese-orĭ arachnoideŭ-sublanate, elongat-lanceolate spinulos-ciliate, depărtat repand-dentate, orĭ sinuat-penatifide, penile triangular-lanceolate, subbilobate, *cele inferióre caulinare decurente*. Tulpină fórte simplă, 1-capitată, orĭ în partea superióră ramificată, ramurĭ elongate, 1-capitate, subnude. Involucru nebracteat. *Rădăcină fasciculată, fibrele îngroşate, fusiforme.* ♃ Iulie-August. In fîneţele din regiunea litoree la Kara-Nassib.

C. **pannonicum** Gaud.; *Carduus pannonicus* L.; *C. serratuloides* Jacq. non. L. [Loc alb]. Frunze dispars-pĕróse şi pe faţa inferióră adese-orĭ arachnoideŭ-lanate, oblong-lanceolate, nedivise, de tot întregĭ orĭ denticulate, neegal spinulos-ciliate, cele radicale în peţiol atenuate, cele caulinare medie spre bază atenuate, însă cu însăşĭ basa puţin dilatată semiamplexicaule, scurt decurinte. *Tulpină dela mijloc în sus nudă şi numaĭ cu bractee squamiforme rarĭ*, 1-3-capitată, pedunculĭ elongaţĭ. Involucru nebracteat. Rhizomă oblică, fibre filiforme. ♃ Iulie-August. In fîneţele din păduri şi în stepe fórte comun pretutindenĭ.

C. **arvense** Scop. [Loc alb]. Capitulĭ homogamĭ devenind prin abortare dioicĭ. Frunze subdecurente, oblong-lanceolate, spinulos-dentate, întregĭ orĭ penatifid-sinuate, la vîrf deîmpreună cu lobuliĭ terminate în un spin maĭ valid. *Capitulĭ paniculat-corymboşĭ, ovaţĭ,* foliólele involucruluĭ alipite, mucronate şi subnearmate. Rădăcină repentă. Florĭ purpuriĭ. Frunze pe faţa inferióră glabre. ♃ Iulie-August. Fórte comun pretutindenĭ.

Genul Cousinia Cass.

Cousinia Cass. (Cusinie). [Loc alb].

C. **bulgarica** C. Koch. [Loc alb]. Intre Mamaiakioĭ şi Gargalîk.

Genul Leuzea Dc.

Leuzea Dc. (Leuzee). Periclin cu solḑĭ imbricaţĭ, inermĭ, lăţiţĭ la vîrf într'un apendice scarios, orbicular, adesea lacerat. Florĭ egale, ermafrodite, fertile. Filamentele staminelor libere, papilóse; antere obtus apendiculate la vîrf, munite la bază de douĕ prolongimente filiforme glabre şi scurte. Achene obovate, comprimate lateral munite de o

mică cóstă pe fie-care faţă; hil mic, basilar, fórte oblic; disc epigin cu margine puţin proeminentă şi fórte mărunt crenată; egretă caducă formată din perĭ mărunţĭ, plumoşĭ, dispuşĭ pe maĭ multe rêndurĭ, scurt unite în inel la basă. Receptacul munit de paleole lineare.

L. salina Spreng. [Loc alb]. Tulpină 1-capitată. Frunze eliptice, acute, cele inferióre peţiolate, penatifide, orĭ întregĭ, denticulate, cele superióre sessile, maĭ de tot întregĭ. Folióle involucruluĭ pe disc subpuberule, iară marginile membranacee sublacere, cele medie la vîrf dilatate, ciliate, cele intime lanceolate, elongate, la vîrf vilóse. In regiunea litoree pretutindenĭ: Portiţa, Koca-Kuciuk, Zurilovka.

1. Corymbifere.—Florĭ din centru ermafrodite, regulate, cu corolă tubulósă, acelea dela periferie femele saŭ sterile, rar tubulóse, de ordinar ligulate, radiante, dispuse pe unul saŭ maĭ multe rêndurĭ; stil nearticulat nicĭ umflat dedesubtul stigmatuluĭ.

Genul Senecio Tournef.

Senecio Tournef. (Senecio). Periclin cu folióle dispuse pe un singur rênd şi connate prin basa lor, munite de solḑĭ formând un calicul; receptacul plan saŭ convex, nud, alveolat, cu marginile alveolelor dentate; florile dela circonferenţă femele, ligulate, dispuse pe un singur rênd, acelea ale disculuĭ ermafrodite, tubulóse, rar tóte florile ermafrodite şi tubulóse; achene cilindrice, munite de cóste, coronate printr'o egretă de perĭ pluriseriaţĭ.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze penatifide orĭ penatipartite.
2. Peţioliĭ frunzelor dentaţĭ. Plantă anuală . . . **S. vernalis** W. K.
2.* Peţioliĭ frunzelor nedentaţĭ. Plantă perenală. **S. erucifolius** L.
1 * Frunze nedivise.
3. Achene puberule. Radiul 13-flor. . . . . **S. paludosus** L.
3.* Achene glabre.
4. Radiul 8-flor . . . . . **S. umbrosus** W. K.
4.* Radiul 5-flor . . . . . **S. macrophyllus** M. B.

S. vernalis W. K. [Loc alb]. Florile radiale ligulate, ligule patente. Tulpină lanată. *Frunze* pe ambele feţe cu perĭ patenţĭ,

vilóse, oblonge, *penatifid-sinuate*, cele inferióre peţiolate, celelalte cu basa auriculată şi dentată amplexicaulă, penile ovate, obtuse, deîmpreună *cu peţiolul comun pe margine* încreţite şi *dentate*. Corymb lax. Calicele extern (caliculul) 6-12 foliolat, de 4 orĭ maĭ scurt decât involucrul şi deîmpreună cu bracteele la vîrf lung şi negru-acutat. Achene sur pubescente. Papŭ persistent. ⊙ Aprilie. In stepe, fórte comun pretutindenĭ.

S. crucifolius L. [Loc alb]. Florĭ radiale ligulate, ligule patente. *Frunze penatipartite*, cele inferióre peţiolate, celelalte sessile, penile lineare, dentate, orĭ penatifide, cele basale maĭ micĭ, de tot întregĭ şi auriculiforme, *peţiolul comun nedentat*. Corymbĭ multicapitaţĭ, indesuiţĭ. Calicele extern (caliculul) multifoliolat, alipit, numaĭ de jumătate cât involucrul. Achene scabru-pĕróse, tóte cu papŭ egal. Rădăcină repentă. ♃ Iulie-August. In stepe şi în fîneţele din pădurĭ. Fórte comun pretutindenĭ.

Observare. — Specimenile cu frunze ângust-laciniate constituesc *S. tenuifolius* Jacq.

S. umbrosus W. K. [Loc alb]. *Frunze* glaucescente, dentate orĭ de tot întregĭ, *pe faţa inferióră scabre cu perĭ fórte scurţĭ* şi îngroşaţĭ, cele inferióre ovate, spatulat-ovate, orĭ eliptice, decurente în un peţiol lat-aripat, cele superióre oblonge, orĭ oblong-lanceolate, cu basa cordată orĭ rotundată sessile, *cele supreme fórte diminuate* şi detrecênd mereŭ în *bractee angust-lanceolate orĭ subulate*. Tulpină cu perĭ încreţiţĭ. Corymbĭ multicapitaţĭ. Calicele extern (caliculul) fórte scurt. *Radiul 8-flor*, ligule patente. *Achene glabre*.

Observare.—La *S. Doria* L., cu care are mare asemănare sunt frunzele pe faţa inferióră glabre, frunzele supreme detrecute în bractee la bază ovate, subcordate, radiul 5-flor şi achenele puberule.

S. paludosus L. [Loc alb]. Frunze sessile, elongat-lanceolate, atenuat-acute, acutat serrate, glabre, orĭ pe faţa inferióră tomentóse. Corymb multicapitat. *Radiul sub 13-flor*. Calicele extern (caliculul) sub-10-foliolat, de jumătate cât involucrul. *Achene puberule*. Florĭ gălbiniĭ orĭ auriĭ. ♃ Iulie-August. Prin locurile mlăştinóse şi umede din regiunea Danubială; în Deltă la Kara-Orman.

S. macrophyllus M. B. [Loc alb]. Frunze vilóse, la urmă glabrate, cele inferióre oblonge, dentate, cele superióre eliptice, maĭ de tot întregĭ, sessile, cele supreme diminute; oblong-lineare, orĭ lineare, subulat-acuminate. Corymb multicapitat. Pedicele bracteolate. Foliólele involucruluĭ maĭ negre. Calicele extern (caliculul) puţine la numĕr, subulate, laxe. *Radiul 5-flor. Achene glabre.* Fórte comun. In fîneţele din pădurĭ.

Genul Petasites Tournef.

Petasites Tournef. (Captalan). Calathide campanulate, subdioice, unele compuse din florĭ aprópe tóte mascule, încunjurate la periferie printr'un singur rênd de florĭ femele; cele-lalte formate din florĭ maĭ tóte, cu 1-5 florĭ mascule aşeḑate în centru; periclin cu folióle imbricate pe 1-2 rênduri şi adesea munit de un calicul; receptacul plan şi nud; florĭ numeróse, cele mascule regulate, tubulóse-campanulate, cele femele filiforme, trunchiate oblic la vîrf; achene cilindrice, munite de cóste, coronate printr'o egretă de perĭ scabri, pluriseriaţĭ.

P. tomentosus Dc.; *P. spurius* Rchb.; *Tussilago spuria* Retz.; *T. tomentosa* Ehrh. [Loc alb]. Frunze subtriangular-cordate, neegal denticulate, *pe faţa inferióră niveŭ-tomentóse, lobiĭ dela basă dinainte dilatat-incurbat, bi-trilobulaţĭ.* Thyrsul subcorymbos. Florile femenine în partea superióră maĭ late şi subligulate. Stigmatul florilor ermafrodite scurt, ovat. Florĭ albe orĭ roşietice. In Dunele dela Sulina şi din insula Leti.

Genul Eupatorium Tournef.

Eupatorium Tournef. (Eupatorie). Periclin cilindric, cu folióle puţin numeróse, imbricate; receptacul plan şi nud; florĭ puţin numeróse, tóte ermafrodite, regulate, tubulóse-infundibuliforme; stil cu ramurĭ lung exserte; achene subcilindrice, cu 5 cóste coronate printr'o egretă de perĭ dispuşĭ pe un singur rênd.

E. cannabinum L. [Loc alb]. Frunze peţiolate, 3-5 partite, laciniile lanceolate, serrate, cea intermedie maĭ lungă. Florĭ de colóre deschis-purpurie. ♃ Iulie-August. Fórte comun în locurile umede din regiunea silvatică şi Danubială.

Genul Linosyris Lob.

Linosyris Lob. (Linosiridă). Periclin cu folióle puţin numeróse, imbricate; receptacul plan, nud, alveolat, cu marginele alveolelor dentate; florĭ tóte ermafrodite, regulate, tubulóse-campanulate; achene oblonge, comprimate, lipsite de cóste, pubescente-setacee, coronate printr'o egretă de perĭ biseriaţĭ.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze glabre . . . . . **L. vulgaris** Cass.
1.* Frunzele, tulpina şi involucrul sur-tomentóse . **L. villosa** Dc.

L. vulgaris Cass.; *Chrysocoma Linosyris* L.; *Crinitaria Linosyris* Less. [Loc alb]. *Frunze* lineare, *glabre*. Involucru lax, *foliólele la vîrf reflecte*. Corolă galbină. ♃ Iulie-August. In stepe, fîneţe, locurĭ aride. Intre Ienikioĭ şi Akpunar, etc.

L. villosa Dc. *Chrysocoma villosa* L.; *Galotella villosa* Rchb. [Loc alb]. *Frunzele* lanceolate de tot întregĭ, *deîmpreună cu tulpina şi cu involucrul sur-tomentóse orĭ sublanate* Capitulĭ corymboşĭ. *Foliólele involucruluĭ alipite, la vîrf drepte*. ♃ August-Septembre. Coline şi stepe uscate, fórte comun pretutindenĭ.

Genul Filago Vaill.

Filago Vaill. (Filagine). Periclin ovoid-pentagonal, cu folióle dispuse pe 3-5 rênduri, cele interióre înlocuind paietele receptacululuĭ filiform saŭ aplanat la vîrf, nud la centru; florĭ tubulóse, acelea dela circonferenţă femele, filiforme, dispuse pe maĭ multe rênduri la subsuóra foliólelor interne paleiforme a periclinuluĭ; florile dela centru ermafrodite; achene tóte libere, obovate, comprimate, lipsite de cóste, coronate de o egretă de perĭ caducĭ, uniseriaţĭ, aprópe nulă în achenele dela circonferenţă.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Foliólele involucruluĭ obtuse . . . . . **F. arvensis** L.
1.* Foliólele involucruluĭ cuspidate . . . . . **F. germanica** L.

F. arvensis L.; *Gnaphalium arvense* Lam.; *Oglifa arvensis* Cass.; [Loc alb]. Plantă indesuit-lanată. Tulpină paniculată, ramurĭ erecte, subsimple, subspicate, glomerule laterale şi terminale. Frunze lanceolate. *Foliólele involucruluĭ obtusiuscule*, lanate, la vîrf în urmă glabrescente. Florĭ albineţ-galbine. In stepe la Anadolkoĭ lângă Constanţa.

F. germanica L.; *Gnaphalium germanicum* Huds; *Gifola vulgaris* Cass. [Loc alb]. Plantă tomentos-lanată. Tulpină dichotomă. Frunze lanceolate. Capitulĭ glomeraţĭ, glomerulele în axila frunzelor şi terminale. *Foliólele involucruluĭ cuspidate*, cuspidele glabru, ceĭ 3-4 intimĭ obtusiusculĭ şi mucronaţĭ cu nervura escurinte. ⊙ Iulie-August. Mangalia, Tuzla, etc. Forte comun pretutindenĭ.

Genul Helichrysum Gaertn.

Helichrysum Gaertn. [Loc alb].

H. arenarium Dc.; *Gnaphalium arenarium* L. [Loc alb]. Plantă erbaceă. Frunze tomentóse, cele radicale obovat-lanceolate, cele caulinare linear-lanceolate, cele inferióre obtuse, cele superióre acutiuscule. Corymb compus. Involucru de colóre citrină. ♃ Iulie-August. Coline umede. Fórte comun pretutindenĭ.

Genul Gnaphalium L.

Gnaphalium L. (Gnafaliu). Calatide ermafrodite; periclin campanulat, cu folióle scarióse, imbricate, întinse în stea la maturitate; receptacul plan, nud; florĭ tóte tubulóse, acelea dela circonferenţă femele, filiforme, dispuse pe maĭ multe rênduri, acelea ale disculuĭ ermafrodite; achene cilindrice, oblonge, lipsite de cóste, coronate de perĭ uniseriaţĭ, nelipiţĭ în inel la basă.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Capitulĭ glomerat-agregaţĭ, foliaţĭ . . . . . **G. uliginosum** L.
1.* Capitulĭ glomeraţĭ, nefoliaţĭ . . . . . **G. luteo-album** L.

G. uliginosum L. [Loc alb]. Tulpină dela basă ramificată, difusă. Frunze lanceolat-lineare, spre basă atenuate, surii. *Capitulĭ glomerat-agregaţĭ, foliaţĭ.* Involucru de colóre brună

Corolă gălbinie. ⊙ Iulie-tómna. In locurĭ umede şi nĕsipóse In regiunea Danubială.

G. luteo-album L. [Loc alb] Tulpină simplă, orĭ la vîrf ramificat-corymbósă. *Capitulĭ glomeraţĭ, nefoliaţĭ.* Frunze lanceolate, pe ambele feţe lanuginos-pubescente, semi-amplexicaule, cele inferióre la vîrf maĭ late, obtuse, cele superióre spre vîrf atenuate. Capitulĭ de colóre gălbinie. ⊙ Iulie-August. In regiunea litoree în peninsula Kaleh şi în Deltă la Kara-Orman.

Genul Micropus L.

Micropus L. (Microp). Periclin globulos, cu folióle dispuse pe 2 rênduri, cele exterióre plane, cele interióre curbate în glugă, învĕlind florile şi achenele rênduluĭ exterior şi căţênd cu acestea; receptacul nud; florĭ tóte tubulóse, acelea dela circonferenţă femele, filiforme, dispuse pe un singur rênd, acelea ale disculuĭ (5-7) mascule; achene obovate, comprimate, lipsite de egretă.

M. erectus L. [Loc alb]. Frunze alterne, lanceolate. Florĭ galbine lanuginóse. Involucru nearmat. ⊙ Iulie-August. In stepe şi în munţiĭ pietroşĭ. Fórte comun pretutindenĭ.

Genul Carpesium L.

Carpesium L. [Loc alb].

C. cernuum L. [Loc alb]. *Capitulĭ* solitarĭ terminalĭ, *plecaţĭ.* Tulpină erectă, ramificată, pubescentă până vilósă. Frunze oblong-lanceolate, obtuse, mucronate, glandulos-dentate orĭ crenulate. Florĭ galbine. ⊙ Iulie-August. In pădurĭ aprópe de Cocoş, Cincarova.

Genul Artemisia Tournef.

Artemisia Tournef. (Artemisie). Periclin ovoid, oblong saŭ subglobulos, cu folióle imbricate; receptacul plan saŭ convex, nud, glabru saŭ pĕros; florile dela circonferenţă femele, cu corolă 3-dentată, dispuse pe un singur rênd, acelea ale disculuĭ ermafrodite, adesea sterile, cu corolă 5-dentată; achene obovate, comprimate, lipsite de cóste şi de coronă, munite de un disc epigin maĭ îngust decât achena.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Capitulĭ heterogamĭ.
2. Florĭ radiale 1-seriale femenine, ale disculuĭ ermafrodite, însă prin abortare devenind sterile.
3. Receptacul pĕros.
4. Capitulĭ racemoşĭ-paniculaţĭ . . . . . A. **Absinthium** L.
4.* Capitulĭ axilarĭ, solitarĭ, sessilĭ, orĭ la vîrful pedunculilor axilarĭ glomeraţĭ şi sessilĭ . . A. **lanata** L.
2 * Florile radiale femenine, ale disculuĭ ermafrodite, tóte fertile.
3.* Receptacul glabru.
5. Frunze bipenate orĭ bipenatipartite.
6. Capitulĭ sur-pĕroşĭ, orĭ hirsut-tomentoşĭ.
7. Frunzele pe faţa superióră glabre orĭ puţin pĕróse, pe cea inferióră sur-tomentóse . . A. **pontica** L.
7.* Frunze pe ambele feţe indesuit alburiŭ-surtomentóse . . . . . A. **austriaca** Jacq.
6.* Capitulĭ glabri.
8. Plante cespitóse. Tulpine florigere ascendente. A. **campestris** L.
8.* Plante necespitóse. Tulpine erecte.
9. Tulpine şi frunze hirsute . . . . . A. **scoparia** W. K.
9.* Tulpine şi frunţe glabre . . . . . A. **annua** L.
5.* Frunze numaĭ simplu penatifide . . . . . A. **vulgaris** L.
1.* Capitulĭ homogamĭ. Florĭ tóte ermafrodite. A. **maritima** L.

A. **Absinthium** L. [Loc alb]. Tulpine erecte, paniculate. Frunze sure, cele radicale tri—cele caulinare bipenatifide, până penatifide, lacinulele lanceolate, obtuse. Peţiolĭ neauriculaţĭ. Capitulĭ subgloboşĭ, nutanţĭ. Foliólele involucruluĭ sure, cele interióre fórte obtuse, pe marginĭ scarióse, cele exterióre lineare, numaĭ la vîrf scarióse, egal de lungĭ cu cele interióre. *Receptacul hirsut.* ♃ Iulie-August. Vulgară pretutindenĭ.

A. **lanata** Dc. [Loc alb]. Plantă cespitósă. Tulpine ascendente orĭ erecte. Frunze peţiolate, sericeŭ-sure, trisecte, segmentele laterale 3-5-partite, cel terminal întreg, orĭ tóte multipartite, laciniile lineare, frunzele caulinare subpenatisecte. Capitulĭ globoşĭ, cernuĭ, în axile solitarĭ, sessilĭ, orĭ la vîrful pedunculilor axilarĭ glomeraţĭ şi sessilĭ. Foliólele involucruluĭ hemisferic cele exterióre fórte puţine, lineare şi foliacee, cele interióre oblong-lanceolate şi membranacee Co-

rola indesuit lanată. *Receptacul pĕros.* Locurile stîncóse din muntele Krasny mort.

A. pontica L. [Loc alb]. Rădăcina repentă. Tulpine erecte, spre vîrf paniculate, subvirgate. Frunzele pe faţa inferióră tomentóse, pe cea superióră glabre orĭ sure, bipenate, laciniile lineare apropiate, întregĭ, orĭ subdentate, cele caulinare inferióre la peţiol auriculate, cele superióre sessile, cele florale întregĭ. *Capitulĭ surĭ, subgloboşĭ, plecaţĭ.* Foliólele involucruluĭ obovate, fórte obtuse, pe marginĭ scarióse, cele exterióre erbacee, maĭ scurte, lanceolate. Receptacul glabru. Florĭ galbine. ♃ Iulie-August. In păduri la Cincarova şi in regiunea litoree la Kara-Nassib.

A. austriaca Jacq.; *A. repens* Pall.; *A. orientalis* Willd.; *A. nivea* Redowsk. [Loc alb]. Rădăcina repentă. Tulpine erecte, spre vîrf paniculate. *Frunze* sur-tomentóse, după circumferinţă subrotunde, *bipenat-multifide*, lacinulile lineare, *cele caulinare subdigitat-partite*, la peţiol auriculate, cele superióre sessile, cele florale supreme întregĭ. *Capitulĭ hirsut-tomentoşĭ, subrotund-ovaţĭ.* Foliólele involucruluĭ oblonge, obtuse, pe marginĭ scarióse, cele exterióre maĭ scurte, cele extreme lineare, erbacee. Florĭ galbine. ♃ August-Sep tembre. Fórte comun pretutindenĭ, în stepe.

A. campestris L. [Loc alb]. *Tulpinele sterile cespitóse,* cele florigere ascendente, paniculate. *Frunze sericeŭ-sure* orĭ glabre, după configuraţiune subrotund-ovate, bi-tripenatifide, lacinulile lineare, mucronate, cele caulinare inferióre la peţiol auriculate, orĭ penatifid-dentate, cele superióre sessile, simplu penatifide, cele florale superióre nedivise. Capitulĭ ovaţĭ, glabri, erecţĭ orĭ plecaţĭ. Foliólele involucruluĭ ovate, pe marginĭ scarióse, cele exterióre maĭ scurte, cele intime ovat-oblonge. Florĭ galbine. ♃ Iulie-August. Fórte comun.

Variază:

β. *sericea.* Pĕrositatea sericeă persistentă (*A. campestris* β. *sericea* Fries. In stepe, fórte comun.

A. scoparia W. K. [Loc alb]. *Tulpină solitarie, erectă,* deîmpreună cu frunzele hirsută, *periĭ patulĭ orĭ şi glabră,* paniculată. Paniculă fórte ramificată, patentă. Frunze după configuraţiune ovate, bi-tripenatifide, lacinulile celor infime linear-lanceolate, al celor-lalte fórte ânguste, lineare; frun-

zele caulinare inferióre la peţiol auriculate, orĭ penatifiddentate, cele superióre sessile, simplu penatifide, cele florale superióre nedivise. Capitulĭ subrotund-ovaţĭ, glabri, nutanţĭ. Foliólele involucruluĭ ovate, pe marginĭ scarióse, cele exterióre maĭ scurte. Florĭ galbine. ⊙ August-Septembre. Fórte comun pretutindenĭ, în Deltă rară.

A. annua L. [Loc alb]. *Tulpină solitarie erectă, deîmpreună cu frunzele de tot glabră*, fórte ramificată, ramurĭ patente, racemóse, constituind o paniculă amplă, foliată şi difusă. Frunze după circumferinţă ovate orĭ oblonge, 2-3-penatifide, orĭ 2-3-penatipartite, laciniile oblonge orĭ lineare, pectinat-incise, serrate orĭ întregĭ; frunzele florale cele supreme simplu penatifide. Capitulĭ globos-ovaţĭ, glabri, erecţĭ, orĭ nutanţĭ. Foliólele involucruluĭ oblonge, obtuse, pe marginĭ scarióse, cele exterióre maĭ scurte, erbacee. Rădăcină anuală. Receptacul nud. ⊙ Septembre-Octombre. La Tulcea şi Zebil.

A. vulgaris L. [Loc alb]. *Tulpină erbacee*, erectă, paniculată. *Frunzele pe faţa inferióră alb-tomentóse, penatifide*, penile lanceolate, acuminate, incise, serrate, orĭ întregĭ, cele caulinare la basă auriculate, cele supreme linear-lanceolate, acuminate. Capitulĭ ovaţĭ orĭ oblongĭ, plecaţĭ orĭ erecţĭ, subsessilĭ, tomentoşĭ. Florĭ galbine. ♃ August-Septembre. Comun pretutindenĭ.

A. maritima L. [Loc alb]. Tulpinele sterile cespitóse, cele florigere ascendente orĭ erecte. *Frunze* niveŭ-tomentóse, orĭ dispărênd tomentul subglabre, după circumferinţă ovate, *bitripenate*, lacinulile lineare, obtuse, cele caulinare inferióre la peţiol auriculate, cele superióre sessile, cele florale supreme întregĭ. *Capitulĭ oblongĭ*, tomentoşĭ. Foliólele involucruluĭ oblong-lineare, cele interióre scarióse, cele exteri óre maĭ scurte, erbacee. *Florĭ tóte ermafrodite.* ♃ Septembre. Fórte comun în regiunea litoree: Mangalia, etc.

Variază:

α. *maritima* Willd. Capitulĭ erecţĭ, însă ramurile şi rămurelele la vîrf nutante.

β. *gallica* Willd. Capitulĭ erecţĭ, ramurĭ striate, nu nutante.

γ. *salina* Willd. Capitulĭ pendulĭ.

δ. *valesiaca; A. valesiaca* All., întréga plantă niveŭ-tomentósă. Capituliĭ şi ramurile erecte.

Genul Tanacetum Tournef.

Tanacetum Tournef. (Tanacet). Periclin emisferic, cu folióle imbricate; receptacul plan, nud şi glabru; florĭ tóte tubulóse, acelea dela circonferenţă femele, 3-dentate, acelea ale disculuĭ ermafrodite, 5-dentate; achene obconice, munite de jur împrejur de cóste proeminente-ascuţite, cú disc epigin de lăţimea acheneĭ, coronate de o margine membranósă scurtă.

T. **vulgare** L. [Loc alb]. Frunze bipenatifide, laciniile serrate. Tulpină ascendentă, erectă, angulară. Capitulĭ în corymbĭ compuşĭ. Foliólele involucruluĭ alipite, ovat-oblonge, carinate, cele interióre la vîrf scarióse. Florĭ aurĭĭ. ♃ Iulie-August. Fórte comun, cu deosebire în regiunea Danubială şi în Deltă.

Genul Tussilago Tournef.

Tussilago Tournef. (Tusilagă). Periclin campanulat, cu folióle 1-2-seriate, adesea munite de un calicul; receptacul plan şi nud; florile dela circonferenţă femele, ligulate, dispuse pe maĭ multe rênduri, acelea dela centru mascule, tubulóse, puţin numeróse; stil cu ramurĭ scurte; achene cilindrice, munite de cóste, coronate printr'o egretă de perĭ pluriseriaţĭ.

T. **Farfara** L. [Loc alb]. Frunze radicale cordat-rotunde, angulare, dentate, pe faţa inferióră pĕróse. Tulpină 1-capitată, squamată, squame lanceolate, obtuse. Frunze tinere maĭ mult reniforme şi pe faţa inferióră tomentos-lanate. ♃ August. In regiunea silvatică, rar.

Genul Pyrethrum Tournef.

Pyrethrum Gaertn. (Piretru). Periclin emisferic, cu folióle imbricate. Florile dela circonferenţă femele, ligulate, pe un singur rênd; florile disculuĭ ermafrodite, tubulóse, cu tub aripat-comprimat, cu limb cu 5 dinţĭ. Achene conforme, obconice, trunchiate la vîrf, munite de cóste de jur împrejur; disc epigin de lăţimea acheneĭ, cele maĭ adese orĭ munit în

achenele dela circonferenţă şi câte-odată în tóte de o coronă membranósă maĭ mult saŭ maĭ puţin completă. Receptacul plan convex, nud.—Frunzele caulinare alterne.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Ligule albe.
2. Frunze penate . . . . . P. corymbosum Willd.
2.* Frunze nedivise . . . . . P. uliginosum W. K.
1.* Ligule galbine . . . . . P. millefoliatum Willd.

P. corymbosum Willd.; *Chrysanthemum corymbosum* L. [Loc alb]. Frunze penate, penile celor inferióre penatifide, penulile acut-serrate, serraturile mucronate. Capitulĭ corymboşĭ. *Ligule linear-oblonge*, albe. Achene tóte membranaceŭ-coronate, corona celor marginale subegal de lungă cu tubul coroleĭ. ♃ Iunie-August. Comun pretutindenĭ, în tuferişurĭ.

P. uliginosum W. K. [Loc alb]. Frunze sessile, oblong-lanceolate, orĭ lanceolate, incis şi profunḑior serrate, la basă de ambele laturĭ acut-auriculate. Ligulele subduplu maĭ lungĭ decât diametrul disculuĭ. Achene coronate cu o margine fórte scurtă. Tulpină maĭ adese-orĭ corymbos-ramificată, multicapitată, ramurĭ elongate, virgate. Ligule albe. In fîneţele umede între Mahmudia şi Ivanca şi în Deltă aprópe de Kara-Orman

P. millefoliatum Willd.; *Chrysanthemum millefoliatum* L. Syst. veget.; *Anthemis millefolia* L. spec. pl. [Loc alb]. Plantă suriŭ-pubescentă, orĭ subvilósă. Frunze penatisecte, segmente penat-partite, laciniĭ lineare orĭ oblong-lineare, subacute, de tot întregĭ orĭ rare orĭ subincise. Corymbul laxiuscul, capitulĭ pedunculaţĭ. Foliólele (involucruluĭ glabru orĭ la basă pubescent-violosiuscul) pe margini alburiŭ-străvĕḑătóre şi sublacere. *Ligule galbine, obovat-cuneate* aprópe $1^1/_2$ maĭ lungĭ decât involucrul. Achene striat-angulate. Papul erect, tubulos, dentat. Constanţa, aprópe de Babadagh, etc.

Genul Leucanthemum Tournef.

Leucanthemum Tournef. (Leucantem). Periclin emisferic saŭ puţin concav, cu folióle imbricate; receptacul plan-convex,

nud; florile dela circonferenţă femele, ligulate, dispuse pe un singur rênd, acelea ale disculuĭ ermafrodite, cu corolă tubulósă, comprimată, munită de 2 aripĭ; achene cilindro-conice, trunchiate, munite de cóste de jur împrejur, nude saŭ coronate de o margine scariósă.

L. vulgare Lam.; *Chrysanthemum Leucanthemum* L. [Loc alb]. Frunzele inferióre lung peţiolate, ovat-spatulate, crenate, cele superióre sessile, oblong-lineare, serrate, serraturile la basa frunzelor maĭ ânguste şi maĭ acute. *Achenele tóte fără coronulă.* Radiul alb. ♃ Iulie-August, în fîneţele din păduri. Rară între Telika şi Balabmer.

Genul Matricaria Tournef.

Matricaria Tournef. (Matricarie). Periclin cu folióle imbricate; receptacul nud, conic la maturitate; florile dela circonferenţă femele, ligulate, dispuse pe un singur rênd, acelea ale disculuĭ ermafrodite, tubulóse; achene cilindro-conice, munite de 3-5 cóste pe faţa internă, netede pe faţa externă, coronate de o margine membranósă fórte scurtă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Receptacul în interiorul sĕŭ fistulos . . . . . **M. Chamomilla** L.
1.* Receptaculul în interiorul sĕŭ nefistulos . . . **M. inodora** L.

M. Chamomilla L. [Loc alb]. Frunzele inferióre bipenatipartite, lacinulile ângust-lineare, întregĭ orĭ şi partite. *Receptacul în interiorul sĕŭ fistulos.* Foliólele involucruluĭ obtuse. Achene 4-angulare, cele ale disculuĭ cu feţele spre exterior maĭ late, iară cele ale radiilor cu feţele egale. Florĭ mirositóre, ale radiilor albe. ⊙ Maiŭ-Iulie. Fórte comun pretutindenĭ.

M. inodora L.; *Tripleurospermun inodorum* Schultz Bip.; *Chamaemelum inodorum* Vis. Dalm. [Loc alb]. Tulpină maĭ adese-orĭ corymbos-ramificată, multicapitată. Frunze 2-3-penatisecte, laciniile linear-filiforme, acute. *Receptaculul în interiorul sĕŭ compact* (nefistulos). Achene turbinate, subtetragone, recte, truncate, pe dos convexe, negre, transversal elevat-rugóse, la vîrf impres-biglandulóse, pe partea ventricósă tricostate, cóstele îngroşate, obtuse, brune şi despăr-

ţite prin 2 valecule negre. Papul scurt, marginal, 4-angular. Comun pretutindenĭ.

Genul Doronicum Tournef.

Doronicum Tournef. (Doronic). Periclin cu folióle aprópe egale, imbricate pe 2-3 rênduri; receptacul convex nud; florile dela circonferenţă femele, ligulate, dispuse pe un singur rênd, acelea ale disculuĭ ermafrodite, tubulóse; achene oblong-cilindrice saŭ obconice, munite de cóste, acelea ale disculuĭ coronate printr'o egretă de perĭ pluriseriaţĭ, acelea ale circonferenţeĭ nude.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Rădăcină stoloniferă . . . . . **D. caucasicum** M. B.
1.* Rădăcină nestoloniferă . . . . . **D. hungaricum** Rchb.

D. caucasicum M. B. [Loc alb]. Frunze repand-orĭ sinuat-dentate, *cele radicale* lung-peţiolate, rotund-ovate, obtuse, *profund cordate,* cele caulinare puţine, cu intermediŭ oblong şi acut, amplexicaule. Receptacul vilos. *Stolonĭ subteraneĭ elongaţĭ, gracilĭ, icĭ, colea tuberos-îngroşaţĭ, foliiferĭ şi iarăşĭ stoloniferĭ. Gâtul şi axilele squamelor indesuit sericeŭ-vilos.* Ligule galbine. In regiunea silvatică la Teke, rară.

D. hungaricum Rchb. [Loc alb]. *Frunze* maĭ de tot întregĭ, *cele radicale* şi cele caulinare inferióre *oblonge, în peţiol ângustate,* obtuse, cele superióre oblong-lanceolate, acute, amplexicaule. Receptacul glabriuscul. *Rhizomă oblică, tuberósă, rotundat-îngroşată. Stoloniĭ lipsesc.* Tulpină maĭ adese-orĭ 1-capitată. Ligule galbine. ♃ Maiŭ. In tuferişurĭ şi păduri. Fórte comun în regiunea silvatică: Cocoş, etc.

Genul Solidago L.

Solidago L. (Solidagă). Periclin cu folióle imbricate; receptacul plan, nud saŭ alveolat, cu marginile alveolelor dentate; florile dela circonferinţă femele, ligulate, dispuse pe un singur rênd, acelea dela centru ermafrodite, tubulóse; achene cilindrice, munite de cóste, coronate printr'o egretă de perĭ uniseriaţĭ.

S. Virgaurea L. [Loc alb]. Tulpină erectă, la vîrf paniculat-racemósă, racemĭ erecţĭ. Frunze ovate orĭ lanceolate, acuminate, în peţiol aripat decurente, puţin pĕróse, cele inferióre serrate. Florĭ galbine. ♃ Iulie-August. In stepe şi în fîneţele din pădurĭ. Fórte comun pretutindenĭ.

Genul Pulicaria Gaertn.

Pulicaria Gaertn. (Pulicarie). Periclin cu folióle imbricate; receptacul plan, nud, subalveolat; florile dela circonferenţă femele, ligulate, dispuse pe un singur rênd; florile disculuĭ ermafrodite, tubulóse; achene cilindrice, munite de cóste de jur împrejur, coronate de o egretă dublă, cea exterióră dublă, cea interióră scurtă, coroniformă, scarióşă, dentată, cea interióră compusă din perĭ puţin numeroşĭ, de abià ciliaţĭ.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze la basă rotundate, sessile . . . . . **P. vulgaris** Gaertn.
1.* Frunze cu basa maĭ lată, profund-cordată, amplexicaule . . . . . **P. dysenterica** Gaertn.

P. vulgaris Gaertn. [Loc alb]. Frunze oblong-lanceolate, *la basă rotundate, sessile,* subamplexicaule, cele maĭ tinere deîmpreună cu tulpina vilóse. Tulpină paniculat corymbósă, capitulĭ lateralĭ şi terminalĭ. Radiul fórte scurt. Florĭ galbine. ♃ Iulie-August. In locurile umede şi inundate iarna In regiunea Danubială, rară.

P. dysenterica Gaertn. [Loc alb]. *Frunze* oblonge, *cu basa maĭ lată profund-cordată, amplexicaule,* obsolet denticulate, pe faţa inferióră sur-tomentóse. Capitulĭ pe tulpină şi pe ramurĭ corymboşĭ. Radiul mult maĭ lung decât florile disculuĭ. Florĭ galbine. ♃ Iulie-August. In locurile umede şi mlăştinóse din regiunea Danubială.

Genul Conyza Less.

Conyza Less. (Coniza). Periclin emisferic, cu maĭ multe rênduri de folióle imbricate. Florile dela circonferenţă femele, numeróse, pe maĭ multe rênduri, cu corolă filiformă, trunchiată saŭ cu 2-3 dinţĭ; florile disculuĭ ermafrodite, puţin numeróse, cu corolă tubulósă şi cu 5 dinţĭ. Achene li-

neare, atenuate la basă, comprimate, fără cóste; egrete conforme, formate din perĭ scurt-ciliaţĭ şi dispuse pe un singur rênd. Receptacul plan saŭ convex, punctuat saŭ fibrilifer. Frunze alterne.

C. **glabra** Bess.; *C. alata* Bmgt. [Loc alb]. Tulpina în partea inferióră pĕros-pubescentă, în cea superióră glabriusculă, paniculat ramificată, ramurĭ subpubescente, suprafastigiat-corymbóse, multicapitate. *Frunze* ovale, orĭ ovat-lanceolate, *rigide, glabre,* pe marginĭ fórte scurt ciliate, cele caulinare sessile, *de ambele laturĭ lat-aripate, aripele ajungênd maĭ până la internodiul din jos.* Foliólele involucruluĭ multiserial imbricate, cele exterióre divaricate, cele interióre la vîrf maĭ indesuit ciliate. *Achene hirsute orĭ pubescente.* Florĭ galbine. In pădurile din locurile stîncóse din munţĭ. Consul şi Demirkioĭ.

Genul Inula L.

Inula L. (Inulă). Periclin cu folióle imbricate, cele interióre lanceolate-lineare, ascuţite; receptacul plan, lipsit de paiete; florile dela circonferenţă femele, ligulate, dispuse pe un singur rênd, acele ale disculuĭ ermafrodite, tubulóse; achene cilindrice, munite de jur-împrejur de cóste puţin pronunţate, coronate de o egretă de perĭ subciliaţĭ, uniseriaţĭ.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Foliólele interióre ale involucruluĭ la vîrf dilatate, spatulate . . . . . I. **Helenium** L. (*Corvisartia Helenium*)
1.* Foliólele interióre ale involucruluĭ la vîrf acuminate.
2. Achene glabre.
3. Foliólele involucruluĭ cu vîrful recurbat . . I. **ensifolia** L.
3.* Foliólele involucruluĭ cu vîrful accumbent.
4. Frunze la basă ângustate, sessile, orĭ scurt peţiolate, circa la mijlocul lor maĭ late.
5. Tulpină simplă, 1-3-capitată . . . . . I. **hirta** Bmgt.
5.* Tulpină corymbósă 5-multicapitată . . . . . I. **hybrida** Bmgt.
4.* Frunzele, cel puţin cele superióre la basă rotundate orĭ cordate, în tot casul la basă maĭ late.

6. Florile radiuluĭ scurt ligulate. Capitulĭ indesuit-corymboşĭ . . . . . I. **germanica** L.
6.* Florile radiuluĭ elongat ligulate, circa duplu atât de lungĭ cât diametrul disculuĭ . . . I. **salicina** L.
2.* Achene hirsute orĭ pubescente.
7. Florile radiuluĭ trifide, fórte scurte, ajungênd numaĭ până la vîrful foliólelor involucruluĭ. I. **Conyza** Dc.
7.* Florile radiuluĭ mult maĭ lungĭ.
8. Foliólele involucruluĭ accumbente, lineare, cele exterióre maĭ micĭ. Plantă tomentos-lanată . . . . . I. **Oculus Christi** L.
8.* Foliólele involucruluĭ tóte egal de lungĭ, cu vîrful patent. Plantă vilos-lanată . . . . . I. **britanica** L.

I. **Helenium** L. *Corvisartia Helenium.* [Loc alb]. Frunze neegal dentat-serrate, pe faţa inferióră tomentóse, cele radicale eliptic-oblonge, cele caulinare cordat-ovate, acuminate, amplexicaule. *Foliólele involucruluĭ* cele exterióre ovate, cele *interióre linear-spatulate.* Achene glabre. ♃ In fîneţele umede din regiunea silvatică. Comun.

I. **ensifolia** L. [Loc alb]. *Frunze lanceolat-lineare, acuminate,* depărtat-obsolet-denticulate, orĭ şi de tot întregĭ, *nervate,* glabre, pe marginĭ scabre şi sublanate, *cele caulinare sessile.* Tulpină uni-multicapitată, capitulĭ solitarĭ, terminalĭ. Involucrul încins de 3-6 frunze lanceolate, nervate, de lungimea involucruluĭ. *Achene glabre.* Florĭ galbine. Stepe, coline aride. Fórte comun pretutindenĭ.

I. **hirta** Bmgt.; *I. montana* Pall. [Loc alb]. *Frunze ovale, oblonge orĭ lanceolate,* de tot întregĭ, orĭ subdenticulate, venate, *deîmpreună cu tulpina hirsute, perĭ la basă bulboşĭ. Tulpină 1-capitată.* Foliólele involucruluĭ lanceolate, spre vîrf angustate, hispide, tóte maĭ lungĭ decât discul. *Achene glabre.* Florĭ galbine. ♃ Maiŭ-Iunie. In munţiĭ dintre Grecĭ şi Măcin, etc.

I. **hybrida** Bmgt. [Loc alb]. *Frunze ângust-lanceolate,* acute, depărtat-obsolet-denticulate, orĭ de tot întregĭ, nervate-venate, *glabre,* pe marginĭ scabre şi sublanate, cele caulinare sessile. *Corymb sub-5-capitat, indesuit.* Foliólele involucruluĭ cele exterióre pe dos şi pe marginĭ subvilóse. *Achene glabre.* Florĭ galbine. Involucrul încins cu 1-3 frunze lanceolate, erbacee, 3-nervate, de lungimea involucruluĭ. In dunele dela Tuzla, etc.

I. germanica L. [Loc alb]. *Frunze* oblong-lanceolate orĭ oblonge, acutiuscule, depărtat denticulate, venate, pe faţa inferióră lanat-pĕróse, pe marginĭ scabre, *cele caulinare la basă cordate.* Corymb compus, glomerat, multicapitat. Foliólele involucruluĭ subcilindriform pe dos lanat-pubescente. *Ligulile abia maĭ lungĭ decât discul. Achene glabre.* Florĭ galbine. ♃ Iulie-August. Fórte comun pretutindenĭ.

I. salicina L. [Loc alb]. *Frunze* lanceolate, acuminate, depărtat-obsolet-denticulate, orĭ de tot întregĭ, venate, *glabre*, pe marginĭ scabre, *cele superióre cordat-amplexicaule.* Tulpină uni-multicapitată, subcorymbósă. Foliólele involucruluĭ glabre, ciliate. *Achene glabre.* Florĭ galbine. Frunze patente, recurbate. ♃ Iulie-August. Stepe şi coline. Fórte comun chiar şi în Deltă.

I. Conyza Dc.; *I. squarrosa* Bernh.; *Conyza squarrosa* L. sp. [Loc alb]. Frunze eliptice, orĭ eliptic-lanceolate, acutiuscule, pe faţa superióră pubescente, pe cea inferióră deîmpreună cu tulpina subtil tomentóse, cele inferióre peţiolate. Tulpină în partea superióră paniculat-ramificată, ramurĭ corymbóse, multicapitate. Foliólele involucruluĭ patent-reflecte. *Florile radiuluĭ 3-fide, puţin ligulate, de lungimea involucruluĭ.* ♂ Iulie-August. In fîneţele din păduri. Comun pretutindenĭ.

I. Oculus Christi L. [Loc alb]. *Frunze* oblonge, obtusiuscule, de tot întregĭ, orĭ subdenticulate, *deîmpreună cu tulpina tomentos-lanate,* cele inferióre în peţiol ângustate, *cele superióre cu basa cordată amplexicaule. Foliólele involucruluĭ* lanceolate, *cele exterióre mereŭ maĭ micĭ vilóse.* Tulpină 2-5-capitată. *Achene hirsute.* Florĭ galbine. ♃ Iunie-Iulie. Ienisala, Gavgagia, Demirkioĭ, etc.

I. britanica L. [Loc alb]. Frunze lanceolate, de tot întregĭ, orĭ denticulate, pe faţa inferióră deîmpreună cu tulpina vilos-lanate, cele inferióre în peţiol atenuate, cele superióre cu basa cordată amplexicaule, la basă adese-orĭ evident dentate. *Foliólele involucruluĭ* linear-lanceolate, atenuate, *cele exterióre egal de lungĭ* cu *cele interióre şi cu discul, orĭ şi maĭ lungĭ.* Tulpină bi-multicapitată. *Achene hirte.* In fîneţele şi păşunele umede. Comun în tótă Dobrogea.

Genul Corvisartia Mérat.

Corvisartia Mérat. (Corvisarţie). Periclin cu folióle imbricate, cele interióre oblonge, obtuse; achene tetragone, munite de jur împrejur de cóste puţin accusate. (Cele-lalte caractere ca la *Inula*).

Genul Aster Tournef.

Aster Tournef. (Astru). Periclin cu folióle imbricate pe maĭ multe rênduri; receptacul plan, nud, alveolat, cu marginile alveolelor dentate; florile dela circonferenţă femele, ligulate, dispuse pe un singur rênd, acelea ale disculuĭ ermafrodite, tubulóse; achene oblonge, comprimate, lipsite de cóste, coronate printr'o egretă de perĭ pluriseriaţĭ.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze pubescent-scabre . . . . . A. **Amellus** L.
2. Frunze glabre . . . . . A. **Tripolium** L.

A. **Amellus** L. [Loc alb]. *Frunze triplunervate, pubescent-scabre,* subserrate, orĭ de tot întregĭ, cele inferióre eliptice, peţiolate, în peţiol atenuate, cele superióre oblong-lanceolate. Corymb simplu. *Foliólele involucruluĭ rotundat-obtuse, patule.* Radiul violaceŭ-albastru. ♂ ♃ August-Septembre. Locurĭ aride, coline din regiunea silvatică şi din stepe. Akpunar, Balabancea, etc.

A. **Tripolium** L.; *Tripolium vulgare* Nees ab Essb. [Loc alb]. *Frunze subcărnóse, glabre,* linear-lanceolate, pe marginĭ serrulat-scabre, orĭ şi de tot întregĭ. Tulpina la vîrf orĭ şi dela bază ramificată, ramurĭ corymbóse. *Foliólele interióre ale involucruluĭ indesuit-imbricat maĭ lnngĭ,* obtuse. Radiul albastru. ♂ August-Septembre. Pe malul măreĭ şi a lacurilor sărate: Mangalia, Delta (insula Leti).

Variază:

β. *pannonicus* Jacq. Frunzele inferióre lanceolate, la bază angustate, cele caulinare lanceolat-lineare, ciliat-serrate. Tulpină erectă orĭ ascendentă, fórte ramificată. Foliólele involucruluĭ colorate.

Genul Erigeron L.

Erigeron L. (Erigeron). Periclin cu folióle imbricate pe maĭ multe rênduri; receptacul subconvex, nud saŭ subalveolat; florile dela circonferenţă femele, dispuse pe maĭ multe rênduri, ligulate saŭ cele maĭ interne cu limb filiform, florile dela centru ermafrodite tubulóse; achene lineare-oblonge, comprimate, lipsite de cóste, coronate de o egretă de perĭ uniseriaţĭ.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Capitulĭ micĭ în panicule multicapitate. Florile radiale albe . . . . . **E. Canadensis** L.
1.* Capitulĭ maĭ marĭ în racemĭ simpli şi puţin capitaţĭ. Florile radiale violacee orĭ roşietice. **E. acris** L.

E. Canadensis L. [Loc alb]. Tulpină strictă, paniculată, *paniculă oblongă. Capitulĭ numeroşĭ, micĭ.* Ramurile şi rămurelele racemóse. Frunze hirte, lineare-lanceolate, la ambele capete ângustate, setos-ciliate, cele infime depărtat serrate. *Radiul de colóre albinéţă uriciósă*, fórte mic. ⊙ Iulie-August. Pretutindenĭ.

E. acris L.; [Loc alb]. Tulpină racemósă, la urmă subcorymbósă, racemĭ 1-3-capitaţĭ. Frunze depărtate, patente, linear-lanceolate, hirsute, cele inferióre în peţiolĭ angustate. Radiul erect, egal de lung cu florile de pe disc, orĭ şi puţin maĭ lung. Florile femenine interióre filiforme şi numeróse. Tulpină de colóre brună-purpurie. Frunzele pe marginĭ de tot întregĭ, orĭ în speciminele maĭ marĭ (însă nu totdeauna) depărtat-serrate. Ligule de colóre purpurie-deschisă. Variază cu papul roşu, trăgênd ceva în galbin (*E. serotinus* Weihe). ♂ ♃ Iulie-August. Comun pretutindenĭ şi în Deltă în insula Leti.

Observare. — *E. podolicus* Bess. diferă prin *tulpina* maĭ înaltă, *indesuit-foliată*, frunzele erecte, corymbul terminal indesuit şi radiul patul.

Genul Achillea Vail.

Achillea Vaill. (Achilee). Periclin cu folióle imbricate; receptacul plan saŭ convex, munit de paiete, florile dela cir-

conferenţă femele, ligulate, cu limb scurt, dispuse pe un singur rênd, acelea ale disculuĭ ermafrodite, tubulóse, comprimate-aripate; achene oblonge-obovate, comprimate, îngust-marginate, lipsite de cóste.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze bi-tripenatifide orĭ bipenatipartite.
2. Frunzele după circumferinţă lanceolat-lineare, orì sublineare. Corymb maĭ lax.
3. Ligulile pe ambele feţe albe . . . . . A. **Millefolium** L.
3.* Ligulile pe faţa superióră albe-gălbiniĭ . . . A. **setacea** W. K.
2.* Frunzele după circumferinţă oblong-obovate, orĭ oblonge. Corymb fórte indesuit . . . . A. **Neilreichii** Kern.
1.* Frunzele simplu penatipartite orĭ simplu pectinat-penatifide.
4. Ligulile impuţinate de 3-4 orĭ maĭ scurte de cât involucrul, orĭ şi lipsind.
5. Peţiolul comun dentat . . . . . A. **compacta** Willd.
5.* Peţiolul comun nedentat . . . . . A. **depressa** Janka.
4.* Ligulile de jumătate cât involucrul.
6. Ligulile albe . . . . . A. **crithmifolia** W. K.
6.* Ligulile galbine orĭ gălbiniĭ.
7. Frunze pectinat-penatifide. Corymb indesuit . A. **pectinata** Willd.
7.* Frunze penat-partite. Corymb laxiuscul . . . A. **leptophylla** M. B.

A. **Millefolium** L. [Loc alb]. *Frunze lanat-vilóse orĭ subglabre*, cele caulinare după configuraţiune lanceolate orĭ sublineare, *bipenatifide, penulile bi-trifide, orĭ penat-5-fide*, lacinulile lineare orĭ ovate, acuminate, mucronate. *Peţiolul comun întreg orĭ numaĭ la vîrful frunzeĭ subdentat, dinţiĭ întregĭ.* Corymb decomposit. *Ligule albe*, de jumătate maĭ scurte decât învolucrul. ♃ Iulie-August. Fórte comun pretutindenĭ.

Observare [Loc alb].

A. **setacea** W. K.; *A. Millefolium* L. var. *setacea* Koch synops. [Loc alb]. *Laciniile frunzelor fórte ânguste. Ligulele pe faţa superióră albe-gălbiniĭ*, iară pe cea inferióră albe. Capituliĭ de comun de jumătate maĭ micĭ şi planta lanat-hirsută. Cele-lalte caractere ca la *A. Millefolium* L. Păşunĭ uscate. Comun.

A. **Neilreichii** Kern. [Loc alb]. *Frunze suriŭ-verdĭ, pe am-*

bele feţe pubescente, după circumferinţă cele ale caudiculilor sterile şi *cele inferióre ale tulpineĭ oblong-obovate, iară cele medie ale tulpineĭ oblonge*, bipenatipartite, laciniile lineare, scurte, serrate, serraturile ovat-lanceolate, micĭ, alipite, frunzele supreme simplu penatipartite, partiţiunile pectinat-dispuse, serrate; peţiolul comun ângust la tóte frunzele în întréga luĭ lungime dentat orĭ cu apendiculĭ neegal de lungĭ, foliiformĭ, întregĭ orĭ 1-3-dentaţĭ, carĭ sunt mult maĭ scurţĭ decât laciniile şi la frunzele supreme sunt fórte scurţĭ şi dentiformĭ. *Capitulĭ micĭ coadunaţĭ în un corymb fórte indesuit şi plan convex.* Ramurile inflorescenţeĭ deîmpreună cu foliólele involucruluĭ indesuit lanate, periĭ de colóre sordid-gălbinie-sură. *Florile disculuĭ palid-galbine*, ale radiuluĭ subrotund-4-angulare, 3-dentate, bicolore: *pe faţa inferióră albineţe, pe cea superióră palid-galbine.* Tulpină strictă, erectă, lax-lanată. In stepe, fórte comun pretutindenĭ.

A. compacta Willd. [Loc alb]. *Frunze sericeŭ-vilóse, cele caulinare după configuraţiune lineare, orĭ linear-lanceolate, simplu penatipartite, segmente penatifid-dentate. Corymb compus, fórte indesuit. Ligule galbine*, puţine, fórte scurte, de 3-4 orĭ maĭ scurte decât involucrul, orĭ şi lipsind. In stepe, coline uscate. Fórte comun pretutindenĭ.

A. depressa Janka. [Loc alb]. Intréga plantă maĭ mult maĭ puţin puberul-vilósă, cenuşiŭ-verde. *Tulpină* solitarie, dela 3-14 centimetri înaltă, curbat-erectiusculă, *fórte simplă. Frunze micĭ*, tóte sessile, *pe partea a treia orĭ a patra inferióră reduse la un peţiol comun nud, de tot întreg, spre basă ângustat, petioliform* (fără basă auriculată), în cea-laltă parte pectinat-penatisecte, după configuraţiune lineare, orĭ lanceolat-lineare, cele inferióre ale caudiculilor maĭ adeseorĭ reflecte, penile fórte ângust-lineare orĭ setacee, de tot întregĭ, obtuse orĭ mucronulate. *Frunzele caulinare supreme 2-3 apropiate de corymb, nedivise, lineare, orĭ spatulat-lineare.* Corymbul mic, cam indesuit. Involucru palid, vilosul. Ligule 5, galbine, reniform suborbiculare, transversal maĭ late, de 3-4 orĭ maĭ scurte decât involucrul, cu un dinte fórte mic la mijlocul margineĭ. Rhizom fórte ramificat, lax cespitant, emitênd tulpine şi deodată şi caudiculĭ sterilĭ cauliformĭ. Muntele Consul.

A. crithmifolia W. K. [Loc alb]. *Frunze vilos-pubescente, cele caulinare după circumferinţă oblonge, bipenatifide, orĭ bipenatipartite,* laciniile lanceolat-lineare, orĭ lineare-setacee. *Peţiolul comun (rachis) de tot întreg.* Corymb compus, indesuit. Ligule de jumătate maĭ scurte de cât involucrul. Capitulĭ micĭ, ligule albe, orĭ sordid-albe. Maiŭ-Iulie. Comun.

Observare.—Diferă de *A. nobilis* L. prin peţiolul comun de tot întreg (la *A. nobilis* L. este dentat) şi de *A. Millefolium* L. prin circumferinţa frunzelor [Loc alb].

A. pectinata Willd.; *A. nova* Wint.; *A. ochroleuca* W. K. [Loc alb]. *Frunze* maĭ mult maĭ puţin tomentóse, cele caulinare după configuraţiune ângust-lineare, *simplu pectinat-penatifide,* laciniĭ întregĭ, lineare, *peţiolul comun de tot întreg* (nedentat). Corymb compus, indesuit. *Ligule albe gălbiniĭ* de jumătate maĭ scurte decât involucrul. Plantă sură orĭ verdie. Tulpina de la 20-35 centimetre înaltă. Capitulĭ micĭ. In stepe şi în munţiĭ petroşĭ. Comun pretutindenĭ, muntele Suluc, etc.

A. leptophylla M. B. [Loc alb]. *Frunze tomentos-vilóse,* cele *caulinare după circumferinţă ângust-lineare, simplu penatipartite,* segmentele 2-5-*fide orĭ întregĭ. Peţiolul comun de tot întreg.* Corymb compus, laxiuscul. Ligule de jumătate maĭ scurte decât involucrul. Plantă albinéţă sură. Capitulĭ micĭ. Ligule saturat-galbine. Mamaia-kioi, Tatargargalîk.

Genul Anthemis L.

Anthemis L. (Antemidă). Periclin cu folióle imbricate; receptacul conic la maturitate, munit de paiete persistente; florile dela circonferenţă femele, ligulate, dispuse pe un singur rênd, acelea ale disculuĭ ermafrodite, tubulóse, comprimate; achene obconice, munite de cóste de jur împrejur, cu disc epigin de lăţimea acheneĭ.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Receptacul convex orĭ subhemisferic. Achene tetragonal-comprese, ancipite. Radiul galbin. **A. tinctoria** L.
1.* Receptaculul fructifer cilindriform, elongat orĭ conic. Achene obtus-tetragonale. Radiul alb. **A. ruthenica** M. B.

A. tinctoria L. [Loc alb]. Frunze pubescente, bipenatifide, penile pectinat-disposite, serrate, serraturile mucronate. Peţiolul comun dentat. Receptacul subhemisferic. Paleele lanceolate şi acuminate în o mucronă rigidă. Achene tetragonal-comprese, ângust-aripate, 5-striate şi terminate cu o margine acutată. Ligulele maĭ numaĭ jumătate de lungĭ faţă de diametrul transversal al disculuĭ. Florile disculuĭ şi ale radiuluĭ galbine. ♂ ♃ Iulie-August. In stepe, fórte comun pretutindenĭ.

Variază:

β. *longeradiata* [loc alb].

A. ruthenica M. B. [Loc alb]. Plantă lanuginos-vilósă. Frunze bipenatifide, pinulile linear-lanceolate, întregĭ, orĭ bi-tridentate, acute, mucronate. *Receptacul cilindriform, elongat,* squame paleacee, lanceolate, la vîrf obtusiuscule, subdentate şi acuminate în o mucronă rigidă. Achene obtus-4-angulare, egal sulcate şi terminate cu o margine acută, cele exterióre instructe cu o coronulă dimidiată şi oblic-truncată. *Florile ligulate albe.* ⊙ Iulie-August. Constanţa, Cernavoda, Măcin, Grecĭ, Ienisala, etc.

Genul Helianthus L.

Helianthus L. [Loc alb].

H. tuberosus L. [Loc alb]. Frunze triplunervate, serrate, scabre, cele inferióre cordat-ovate, cele superióre oblong-ovate, orĭ lanceolate, acuminate, alterne. Florĭ marĭ, galbine. Cultivat şi subspontaneŭ.

Fam. [loc alb]. DIPSACEE.

Florĭ ermafrodite maĭ mult saŭ maĭ puţin neregulate, munite fie-care de un calicul *(involucel caliciform)*, gamofil. Calicul munit de cóste saŭ unghiurĭ proeminente, terminat printr'un limb scarios, întreg saŭ dentat, maĭ rar aprópe nul. Calice gamosepal, cyathiform, cu limb întreg, lobat saŭ aristat. Corolă gamopetală, tubulósă, subbilabiată, cu 4-5 lobĭ, în preflorescenţă imbricată. Stamine 4, inserate pe tub şi alterne cu lobiĭ coroleĭ; antere biloculare introrse. Stil filiform; stigmat întreg saŭ bilobat. Ovariŭ infer, unilocular,

uniovulat. Fruct uscat, unilocular, monosperm, indehiscent *(achenă)*, coronat de limbul caliceluĭ persistent şi închis în caliculul persistent. Sĕmînţă munită de un albumen cărnos.—Erburĭ anuale saŭ perene, cu frunze opuse, lipsite de stipulĭ; florĭ sessile pe un receptacul comun şi formând prin reuniunea lor un capitul încunjurat de un involucru comun, polifil; receptacul comun conic saŭ aprópe plan, glabru saŭ pĕros, nud saŭ acoperit cu paiete la subsuóra cărora nasc florile.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Receptacul cilindriform, squamos, squame aristat-cuspidate . . . . . **Dipsacus** L.
1.* Receptacul plan orĭ semiglobos.
2. Receptacul cu squame nepunginte.
3. Involucru indesuit-imbricat . . . . . **Cephalaria** Schrad.
3.* Involucru 1-serial, multifoliolat . . . . . **Scabiosa** R. & Sch.
2.* Receptacul hirsut-pĕros . . . . . **Knautia** Coult.

Genul Dipsacus Tournef.

Dipsacus Tournef. (Dipsac). Involucru cu folióle erbacee de ordinar spinóse; receptacul comun încărcat de paiete coriace, terminate printr'un lung vîrf ascuţit spinos; calicul sessil, tetragon, cu 8-10 cóste, terminat printr'un limb membranos, obscur 4-dentat saŭ aprópe nul; calice cu limb concav, subtetragon, ciliat.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze sessile, neauriculate.
2. Frunze pe marginĭ glabre, orĭ dispars-aculeate **D. sylvestris** Mill.
2.* Frunze pe marginĭ setos-ciliate . . . . . **D. laciniatus** L.
1.* Frunze la vîrful peţiolilor auriculate . . . . . **D. pilosus** L.

D. sylvestris Mill. [Loc alb]. *Frunze* sessile, crenat-serrate, *pe marginĭ glabre, orĭ dispars aculeate*, cele infime la basă îngustate, cele caulinare lat-concrescute, întregĭ, saŭ şi cele intermedie penatifide. Foliólele involucruluĭ linear-subulate, arcuat-ascendente. Squamele receptacululuĭ flexibile, oblong-obovate, aristat-cuspidate, drepte, maĭ lungĭ decât florile. Florĭ lilacine, rare-orĭ albe. ⊙ Iulie-August. In fîneţele din

păduri, pe malurile bălților și a mlaștinilor din regiunea Danubială. Fórte comun.

D. laciniatus L. [Loc alb]. *Frunze* sessile, *pe margini setos ciliate,* cele infime întregĭ, la basă angustate și lobat-crenate, cele-lalte penatifide, cele intermedie la basă lat-concrescute. Foliólele involucruluĭ lanceolat-subulate, rigide, arcuat-ascendente. Squamele receptacululuĭ flexibile, oblonge, aristat-cuspidate, drepte, maĭ lungĭ decât florile. Florĭ albinețe. ♂ Iulie-August. Ca și specia precedentă.

D. pilosus L. [Loc alb]. *Frunze pețiolate și la vîrful pețiolilor auriculate.* Foliólele involucruluĭ deflecte, subegal de lungĭ cu florile. Palee obovate, aristat-cuspidate, setos-ciliate, drepte. Florĭ albinețe orĭ albe-gălbiniĭ. ♂ Iulie-August. Rar, în locurile umede la Cincarova.

Genul Cephalaria Schrad.

Cephalaria Schrad. (Cefalarie). Involucru general polifil, compus din folióle simple, nespinóse, lipsite de ghimpĭ, maĭ scurte decât paietele receptacululuĭ, saŭ egalându-le câte-odată. Receptacul cu paiete dure și terminate în vîrf ascuțit spinos. Involucel tetragon, cu 8 sulcurĭ, coronat de 4-8 dinți. Calice cu limb subtetragon, cyathiform. Corolă quadrifidă. Stigmat longitudinal.—Plante cu tulpină fără ghimpĭ, și nediferind de *Dipsacus* decât prin involucrul lor maĭ scurt decât paietele.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Foliólele involucruluĭ ovat-lanceolate, aristat-cuspidate. Florĭ lilacine orĭ albăstriĭ . . . **C. transsilvanica** Schrad.
1.* Foliólele involucruluĭ cele exterióre ovat-subrotunde, cele interióre ovate, acuminate. Florĭ gălbiniĭ . . . . . **C. corniculata** R. & Sch.

C. transsilvanica Schrad. [Loc alb]. Tulpină în partea inferióră deîmpreună cu frunzele dispars-pĕrósă. Frunze penate, penile subdecurente, la frunzele inferióre oblonge, serrate, cea terminală fórte mare, la cele maĭ superióre linear-lanceolate. *Foliólele involucruluĭ* deîmpreună cu squamele receptacululuĭ *ovat-lanceolate, aristat-cuspidate.* Dinții involucelelor 8 subulați, subegalĭ. Corolă radiantă. Florile di-

sculuĭ albineţe, ale radiilor lilacine orĭ albăstriĭ. Fórte comun pretutindenĭ.

C. **corniculata** R. & Sch.; *Scabiosa corniculata* W. K. [Loc alb]. Tulpină la basă ascendentă, hirsută, perĭ reversĭ. Frunze coriacee, cele radicale hirsute, obovate, de tot întregĭ orĭ penatifide, în un peţiol lung decurente, cele caulinare subsessile, cu peţiliĭ la basă dilataţĭ amplexicaule, decursiv-penate, penile ciliate, lanceolate, la cele superióre lat-lineare. *Foliólele involucruluĭ* pubescente, ciliolate, *cele exterióre ovat-subrotunde, cele interióre ovate, acuminate.* Squamele receptacululuĭ lanceolate, ciliate. Involucel pubescent 4-gon, cu 4 corniculĭ fórte scurţĭ şi cu alţĭ 4 dinţĭ mult maĭ lungĭ. Florĭ gălbiniĭ. Iulie-Septembre. Locurĭ aride şi pietróse. Fórte comun pretutindenĭ.

Genul Scabiosa L.

Scabiosa L. (Scabiosă). Involucru cu folióle erbacee, nespinóse; receptacul comun încărcat de paiete; calicul sessil, cilindric, săpat de 8 sulcurĭ despărţite prin cóste proeminente, terminat printr'un limb scarios, concav, întreg saŭ 4-lobat; calice cu limb terminat prin 5 ariste întinse în stea.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Fructul peste tot cu 8 sulcĭ profunḑĭ, acuţĭ şi escurenţĭ. Florĭ gălbiniĭ, rare-orĭ roşietice . . **S. ochroleuca** L.
1.* Fructul dela basă până la mijloc rotund şi vilos, dela mijloc până la vîrf foveolat (gropilit). Florĭ albastre, rare-orĭ gălbiniĭ . . . . . **S. ucranica** L.

S. **ochroleuca** L. [Loc alb]. Frunzele fasciculilor sterile oblonge, obtuse, la basă ângustate, peţiolate, crenate, întregĭ orĭ lirate, cele caulinare infime lirate, cele-lalte până la cósta medie penatifide, penile lineare, la cele ale frunzelor maĭ inferióre penatifid-serrate, la cele supreme de tot întregĭ. Capituliĭ fructelor ovaţĭ. *Fructe 8-sulcate, sulciĭ escurenţĭ. Setele caliceluĭ interior la basă comprese, fără nervure, de 3-4 orĭ maĭ lungĭ decât corona exterióră. Florĭ gălbiniĭ*, rare-orĭ roşietice. ♂ ♃ Iulie-August. In fîneţe. Fórte comun pretutindenĭ.

S. ucranica L.; *S. alba* Scop.; *S. argentea* L.; *S. maritima* Wulf. non L.; *Asterocephalus argenteus* Spreng. [Loc alb]. Frunze radicale linear-oblonge, dentate, cele caulinare inferióre penat-partite, laciniĭ distante, lineare, de tot întregĭ, cele superióre lineare subîntregĭ. Corolă radiantă. *Fructele la basă vilóse, la vîrf glabre, dela mijloc până la vîrf foveolate (gropilite). Setele caliceluĭ interior de 2 orĭ maĭ lungĭ decât corona acut dentată. Florĭ albastre,* une-orĭ galbine orĭ gălbiniĭ ca și radiul albastru. ♂ Iulie-August. Locurĭ nĕsipóse. Fórte comun pretutindenĭ.

Genul Knautia Coult.

Knautia Coult. (Knautie). Involucru cu folióle erbacee nespinóse; receptacul comun lipsit de paiete, dar acoperit de sete; calicul stipitat, subtetragon, puțin comprimat, nesulcat, terminat printr'un limb scurt obscur 4-dentat; calice cu limb divisat aprópe până la basă în 8-10 ariste erecte, inegale.

CONSPECTUL SPECIILOR

[Loc alb] . . . . . **K. arvensis** Dub.
[Loc alb] . . . . . **K. atrorubens** Janka.

K. arvensis Dub. [Loc alb]. *Frunze caulinare penatifide,* laciniĭ distante, lanceolate, de tot întregĭ, lobul terminal maĭ mare, acuminat subserrat. *Tulpină surie, cu perĭ fórte scurțĭ neglanduloșĭ, și cu alțĭ perĭ maĭ lungĭ, hispidĭ.* Calicele interior de jumătate cât fructul, sub-8-dentat. *Florĭ* cerulee, *radiante.* ♃ Iulie-August. Locurĭ erbóse, coline, fînețe. Fórte comun pretutindenĭ.

Variază:

β. *campestris* [loc alb]; *Scabiosa campestris* Bess. Corolele marginale neradiante. Cu specia gemină.

K. atrorubens Janka. [Loc alb]. Fînețe. Fórte comun pretutindenĭ.

Fam. [Loc alb]. VALERIANEE.

Florĭ ermafrodite, maĭ rar unisexuate prin abortare, neregulate saŭ aprópe regulate. Calice regulat saŭ neregulat,

rar aprópe nul, cu 3-10 dinţĭ persistenţĭ, rar cu un singur dinte, saŭ divisat în laciniĭ capilare, plumóse, la început învêrtite înăuntru, desvêrtindu-se după antese şi caduce. Corolă gamopetală, tubulósă-infundibuliformă, cu limb 5-lobat, cu tub gibos saŭ pintenat la basă. Stamine 1-3, inserate aprópe de basa tubuluĭ coroleĭ; antere biloculare introrse. Stil simplu; stigmat întreg saŭ 2-3-lobat. Ovariŭ infer, 3-locular, cu 2 loge sterile, adesea abortate, a treia fertilă, uniovulate. Fruct uscat, monosperm, indehiscent, de ordinar coronat de divisiunile persistente. Sĕmînţă cu testa membranos; albumen nul saŭ aprópe nul. — Erburĭ anuale saŭ perene, cu rădăcina câte-odată cărnósă, fórte odorantă, munită de stolóne; frunze lipsite de stipulĭ, cele radicale adesea dispuse în rosetă; cele caulinare opuse, simple saŭ pennatisecate, sessile saŭ peţiolate; florĭ dispuse în cime 2-3-chotome, dense, saŭ florĭ solitare în unghiul dichotomiilor.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Corola la basă gibósă . . . . . **Valeriana** L.
1.* Corola la basă negibósă . . . . . **Valerianella** Pall.

Genul Valeriana Tournef.

Valeriana Tournef. (Valeriană). Florĭ ermafrodite saŭ unisexuate; calice cu divisiunĭ capilare, plumóse, învêrtite înăuntru în timpul anteseĭ, pe urmă desvêrtindu-se în egretă la maturitate; corolă cu tub gibos la basă; stamine 5; fruct 1-locular coronat de o egretă plumósă.

V. officinalis L. (V. oficinală. Vulg. *Odolén*). Florĭ tóte conforme, ermafrodite. Frunze încă tóte penate, 7-10-jugate, folióle lanceolate, dentate-serrate. Tulpină sulcată. Rădăcină unicaulă, stoloniferă. Florĭ de colóre palid-roseă orĭ albă. ♃ Maiŭ-Iunie. Tuferişurĭ, fîneţe umede. Fórte comun pretutindenĭ.

Observare. — *V. angustifolia* Tausch.; *V. officinalis* β. *minor* Koch Synops., se distinge numaĭ prin tulpina maĭ scurtă şi specialminte prin foliólele maĭ anguste şi de tot întregĭ pe marginĭ, orĭ numaĭ cele infime puţin dentate.

Genul Valerianella Tournef.

Valerianella Tournef. (Valerianelă). Florĭ ermafrodite; calice de ordinar neregulat saŭ aprópe nul, neînvêrtit la an-

tesă; corolă cu tub negibos la basă; stamine 3; fruct 3-locular, cu o singură lojă fertilă, coronat de divisiunile calicinale crescute saŭ aprópe nule, nicĭ odată plumóse.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Fructe glabre.
2. Fructe oblonge. Loculul fertil pe dos nu celulos-gibos . . . . . V. carinata Loisl.
2.* Fructe subglobóse. Loculul fertil pe dos celulos-gibos . . . . . V. costata Dc.
1.* Fructe vilóse . . . . . V. lasiocephala Betke.

V. carinata Loisl.; *Fedia carinata* D. Fl. [Loc alb]. *Fruct oblong-subtetragon*, pe fața din dărăpt profund-canaliculat, pe cea dinainte planiuscul și dilatat în o margine de ambele părțĭ proeminentă, pe mijloc și pe ambele fețe laterale subtil-1-costat. Calice obsolet-1-dentat. ⊙ Aprilie-Maiŭ. Locurĭ cultivate, etc. Fórte comun pretutindenĭ.

V. costata Dc.; *Fedia costata* Stev. [Loc alb]. *Fructul matur 3-locular, subglobos*, compresiuscul, granulat, necoronat. *Loculul fertil pe dos turgid-celulos și convex*, ceia-lalțĭ 2 loculĭ sterilĭ pe dos profund sulcațĭ. Florĭ coadunate în corymbĭ subcapitațĭ. Bractee oblonge, patule, pe marginĭ glabre, de tot întregĭ orĭ și denticulate. Frunzele infime obovat-oblonge, cele caulinare oblong-subcuneate, obtuse, de tot întregĭ. In pășunile din munțiĭ stîncoșĭ, dintre Grecĭ și Cerna.

V. lasiocephala Betke. [Loc alb]. Fruct ovat, vilos, pe fața dinainte planiuscul, pe cea din dărăpt tricostat și longitudinal sulcat. Calice membranaceŭ, hirsut, 6-dentat, dințiĭ glabri, subulațĭ, la vîrf uncinațĭ, maĭ lungĭ decât calicele scurt. In munțiĭ graminșoĭ, între semănăturĭ, chiar în Deltă. Fórte comun.

Fam. [Loc alb]. RUBIACEE.

Florĭ ermafrodite, rar unisexuate prin abortare, regulate. Calice cu 4-6 sepale dentiforme, fórte scurte saŭ aprópe nule. Corolă gamopetală, caducă, rotată, infundibuliformă saŭ campanulată, cu 4-5 divisiunĭ în preflorescență valvară.

Stamine 4-5, inserate pe tubul coroleĭ şi alterne cu lobiĭ sĕĭ; antere biloculare, introrse. Stile 2, libere saŭ maĭ de ordinar connate. Ovariŭ infer, coronat de un disc epigin încunjurând basa stiluluĭ, cu 2 saŭ cu un singur carpel prin abortare, cu 2 saŭ o singură lojă uniovulată. Fruct uscat, rar cărnos, didim, cu 2 carpele indehiscente despărţîndu-se la maturitate, maĭ rar fructul este redus la un singur carpel. Seminţe convexe în afară, maĭ mult saŭ maĭ puţin concave înăuntru; albumen gros, cornos. — Erburĭ anuale saŭ perene, cu frunze întregĭ, verticilate, de ordinar lipsite de stipulĭ saŭ câte-odată munite de stipulĭ simulând frunze; florĭ de ordinar dispuse în glomerule saŭ în raceme axilare saŭ terminale.

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Corolă infundibuliformă orĭ campanulată.
2. Limbul coroleĭ patent. Fructe globóse . . . . . **Asperula** L.
2.* Limbul coroleĭ incurbat. Fructe oblonge . . . . . **Crucianella** L.
1.* Corolă rotată, plană.
3. Fruct uscat . . . . . **Galium** L.
3.* Fruct cărnos . . . . . **Rubia** L.

Genul Crucianella L.

Crucianella L. (Crucianelă). Florĭ ermafrodite, încunjurate la basă de 2-3 bractee în formă de involucru saŭ maĭ bine de calice. Calice cu limb nul. Corolă infundibuliformă, cu tub elongat, cu limb divisat în 4-5 lobĭ conivenţĭ şi de ordinar prelungiţĭ în vêrf ascuţit setaceŭ, inflex. Fruct uscat, format din douĕ carpele oblonge.—Florĭ în spice dense, saŭ în capitulĭ.

C. **angustifolia** L. [Loc alb]. Frunze câte 6, linear-lanceolate. Spice elongate, 4-serial-imbricate, 4-angulare. Bracteele exterióre la basă concrescute, acute, carinate, cu angulii aripat decurente, pe marginĭ glabre. Florĭ galbine. ⊙ Iunie-Iulie. In munţiĭ apricĭ: Teke, Cincarova, etc.

Genul Rubia Tournef.

Rubia Tournef. (Rubie). Calice cu limb aprópe nul; corolă plană-rotată, cu limb 4-5-fid, întins; fruct cărnos, bac-

ciform, format din 1, saŭ maĭ rar 2 carpele reunite, nedespărţîndu-se la maturitate.

R. tinctorum L. [Loc alb]. Tulpine anuale. Frunze câte 4 orĭ câte 6 subpeţiolate, lanceolate, (uscate) reticulat-venate, pe marginĭ retrors aculeat-scabre. Pedunculĭ axilarĭ, trichotomĭ. Laciniile coroleĭ acuminat-apendiculate. Florĭ gălbiniĭ. ♃ Gardurĭ, viĭ: Adzilar, Kara-Nassib.

Genul Asperula L.

Asperula L. (Asperulă). Calice cu 4 divisiunĭ fórte scurte, aprópe nule la maturitatea fructuluĭ; corolă infundibuliformă saŭ campanulată, cu tub elongat, cu limb 4-fid, rar 3-5-fid, întins, fruct uscat, format din 2 carpele aderente.

CONSPECTUL SPECIILOR

1 Frunze câte 4 verticilate.
2. Fructe granulat-scabriuscule . . . . . **A. cynanchica** L.
2.* Fructe granulat-hispide . . . . . **A. graveolens** M. B.
1.* Frunze câte 6-8 verticilate.
3. Frunze câte 8.
4. Tulpină glabră, orĭ numaĭ la basă pubescentă. **A. galioides** M. B.
4.* Tulpină la basă hispidă . . . . . **A. tyraica** Bess.
3.* Frunzele caulinare câte 6, numaĭ cele infime câte 8, tóte lineare . . . . . **A. humifusa** Bess.
3.** Frunzele caulinare superióre câte 8, cele inferióre câte 6, tóte lanceolate . . . . . **A. odorata** L.
[Loc alb] . . . . . **A. setulosa** Boiss.

A. cynanchica L. [Loc alb]. Frunze caulinare câte 4 verticilate, glabre, lineare, pe marginĭ scabriuscule, cele superióre neegale. Rădăcina fusiformă, multicaulă. Tulpine difuse, ascendente, fórte ramificate. Florĭ corimbóse. Bractee lanceolate, mucronate. Corolă scabră, tubul egal de lung cu limbul. *Fructe granulat-scabriuscule.* Florĭ pe partea internă albe, pe cea externă roşietice. ♃ Iunie-Iulie. Coline uscate. Fórte comun pretutindenĭ.

A. graveolens M. B.; *A. rumelica* Boiss. [Loc alb]. *Frunze caulinare câte 4*, lineare, glabre, *la basă, pe marginĭ şi pe carină scabre,* cam neegale. Tulpine erecte-orĭ ascendente, ramificate. Florĭ la vîrful ramurilor maĭ adese-orĭ câte 3.

Corolă 4-fidă, tubul rugos egal de lung cu limbul. *Fructe granulat-hispide.* Intréga plantă fórte puturos mirositóre. Puţin diversă de *A. cynanchica* L. ♃ Stepe, munţĭ aprici. Fórte comun între Cernavoda şi Constanţa, etc.

A. galioides M. B.; *Galium glaucum* L.; *G. campanulatum* Vill.; *G. montanum* Poll. [Loc alb]. *Frunze* rigide, lineare, mucronate, cu marginile involute şi scabre, cele *caulinare câte 8. Tulpine erecte* orĭ ascendente, rotunde, obsolet-angulare, *glabre orĭ la basă pubescente,* spre vîrf paniculat-corymbóse. Limbul coroleĭ maĭ lung decât tubul scurt. Fructe netede. Florĭ albe. ♃ Iunie-Iulie. In stepe şi munţĭ. Fórte comun pretutindenĭ.

A. tyraica Bess. [Loc alb]. *Tulpină* erectă *la basă hispidă.* Frunzele inferióre subhispide. Cele-lalte caractere ca la *A. galioides* M. B. In stepe, munţĭ pietroşĭ, fórte comun pretutindenĭ.

A. humifusa Bess. [Loc alb]. Tulpină fórte ramificată şi prostrată. Frunze lineare, mucronate, reflecte, vilos-hispide, maĭ adeseorĭ câte 6, cele maĭ infime câte 8. Pedicele (1-5) subterne, uniflore. Corolă subcampanulată. Fruct glabru. In stepe. Fórte comun pretutindenĭ.

A. odorata L. [Loc alb]. Frunze lanceolate, glabre, pe marginĭ şi pe carină scabre, *cele inferióre câte 6, cele superióre câte 8.* Corymbĭ pedunculaţĭ. Fructe hispide, sete uncinate. Florĭ albe. ♃ In pădurĭ umbróse, fórte comun.

A. setulosa Boiss. [Loc alb]. Colinele nesipóse din Deltă în pădurea Kara-Orman.

Genul Galium L.

Galium L. (Galiu). Calice cu 4 divisiunĭ fórte scurte saŭ aprópe nule la maturitatea fructuluĭ; corolă plană-rotată, cu limb 4-fid, întins; fruct uscat, format din 2 carpele aderente, despărţindu-se la maturitate.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Fruct globos. Florĭ în panicule terminale orĭ axilare.
2. Pedunculiĭ defloraţĭ arcuat-recurbaţĭ. Frunzele încă deflecte. Florĭ poligame, cea ter-

minală ale ramificaţiunilor ermafrodită, fertilă, cele laterale masculine, sterile.
3. Pedunculiĭ lateralĭ ramificaţĭ, bracteaţĭ . . . G. **Cruciata** Scop.
3.* Pedunculiĭ lateralĭ simplĭ orĭ bifiḑĭ nebracteaţĭ. Tulpină retrors-aculeolată, orĭ vilósă. G. **pedemontanum** All.
2.* Pedunculiĭ şi ceĭ defloraţĭ drepţĭ.
4. Tulpină 4-angulară pe anguli retrors-aculeolat-scabră.
5. Frunze câte 6-10 verticilate, mucronate, 1-nervate.
6. Tulpină pe la noduri hirsută. Fructe marĭ . G **Aparine** L.
6.* Tulpină pe la noduri de-comun glabră. Fructe de jumătate maĭ micĭ . . . . . G. **Vaillantii** Dc.
5.* Frunze câte 4, obtuse, mutice, 1-nervate . . G. **palustre** L.
4. Tulpină peste tot glabră, orĭ şi numaĭ hirtă, însă nu aculeolat-scabră.
7. Frunze 3-nervate, câte 4 verticilate . . . . G. **rubioides** L.
7.* Frunze 1-nervate, câte 6-10 verticilate.
8. Tulpină rotundă.
9. Frunze lineare. Florĭ galbine . . . . . G. **verum** L.
9.* Frunze oblong-lanceolate. Florĭ albe . . . . G. **sylvaticum** L.
8.* Tulpina maĭ de la basă începênd 4-angulară. Florĭ albe . . . . . G. **Schultesii** Vest. *var. pubescens* Uechtr. et Sint.
8.** Tulpină tocmaĭ dela basă 4-angulară.
10. Lacinile coroleĭ cuspidate. Florĭ opace . . . G. **Mollugo** L.
10.* Laciniile coroleĭ cuspidate. Florĭ lucitóre.
11. Florĭ albe . . . . . G. **erectum** Huds.
11.* Florĭ galbine-albineţe . . . . . G. **ochroleucum** Kit.
1.* Fruct oblong, hispid. Florĭ în axila frunzelor câte 2-4, subsessile. Plantă anuală . . . . G. **verticillatum** Danth.

G. **Cruciata** Scop.; *G. cruciatum* Sm.; *Valantia Cruciata* L.; *V. chersonensis* Willd ; *V. ciliata* Opitz. (G. cruciat. Vulg. [Loc alb].) Frunze caulinare câte 4, eliptic-oblonge, orĭ ovate, 3-nervate. *Pedunculĭ lateralĭ ramificaţĭ, bracteaţĭ*, hispiḑĭ orĭ glabri, *fructiferĭ deflecţĭ*. Fructe netede. Tulpină hirsută. Florĭ galbine. In fîneţele din păduri, tuferişurĭ şi stepe. Fórte comun pretutindenĭ.

Variază:

β. *laevipes* [loc alb]; *Valantia Cruciata* Willd. Pedunculĭ şi pedicelĭ glabri.

G. **pedemontamum** All.; *Valantia pedemontana* Bell. [Loc alb]. Frunze caulinare câte 4, eliptic-oblonge, 3-nervate. *Pe-*

dunculĭ laterali simpli orĭ bifidĭ, nebracteaţĭ, viloşĭ, fructiferĭ deflecţĭ. Fructe netede, glabre. Tulpină retrors-ghimpósă, altcum glabră orĭ vilósă. Florĭ gălbiniĭ. ⊙ Maiŭ-Iunie. In stepe, munţĭ. Fórte comun.

Observare.—După Dr. A. Kerner, care face distincţiune între *G. pedemontanum* All. şi între *G. retrorsum* Dc., tóte plantele ce i s'aŭ presentat din Sudtirol, Italia, Austria inferióră, Ungaria şi Transilvania sub numirea de *G. pedemontanum* All., aparţin la *G. retrorsum* Dc. La *G. retrorsum* Dc. e tulpina pe angulĭ cu ghimpĭ glochidiaţĭ, şi altcum orĭ glabră, orĭ maĭ mult maĭ puţin pĕrósă. Cymele numaĭ de jumătate atât de lungĭ cât frunzele şi numaĭ 1-3-florĭ. Florĭ fórte micĭ (0 5$^{m}/_{m}$) şi palid galbine-verdiĭ. La *G. pedemontanum* All. e tulpina fără ghimpĭ pe angulĭ, însă altcum indesuit vilósă, periĭ moĭ şi patenţĭ. Frunzele proporţional maĭ scurte şi maĭ late ca la *G. retrorsum* Dc. Cymele puţin maĭ scurte decât frunzele şi de-comun 4-5-florĭ, rareorĭ 3-florĭ. Florĭ maĭ marĭ (2$^{m}/_{m}$ în diametru), de mărimea şi colórea celor dela *G. Cruciata* Scop.—Se distinge de *G. vernum* Scop. prin rădăcina anuală şi prin pedicelele lungĭ vilóse.

G. Aparine L. [Loc alb]. Frunze caulinare câte 6-8, linear-lanceolate, mucronate, 1-nervate, pe marginĭ şi pe carină (nervura mediană pe faţa inferióră) retrors-aculeat-scabre. Tulpine flaccide 4-angulare, retrors-aculeat-scabre. Pedunculĭ axilarĭ, la urmă subpaniculaţĭ. Pedicele fructifere drepte. Fructe hispide orĭ uneorĭ netede. Corola maĭ îngustă decât fructul evolut. Florĭ albe, uneorĭ verdiĭ. Tulpina pe la noduri hirsută orĭ şi glabră. ⊙ Iunie-tómna. Fórte comun pretutindenĭ.

Variază:

Tulpina, pe lângă scabriţia angulilor, încă tótă hirsută, apoĭ maĭ rar: fructe maĭ puţin setóse. Maĭ încolo: Tulpina debilă şi prostrată, frunze maĭ late, obovat-lanceolate (*G. tenerum* Schl.)

γ. *spurium* [loc alb]; *G. spurium* L.; *G. hispidum* Roth.; *G. agreste*, β. *lejospermum* Wallr. Fructe netede, altcum asemenea celor de la *G. Vaillantii* Dc.

G. Vaillantii Dc.; *G. Aparine* L. β. *Vailantii* Koch Synops. [Loc alb]. Frunze câte 6-8, linear-lanceolate, mucronate, 1-nervate, pe marginĭ şi pe carină retrors-aculeat-scabre. *Tulpine* flaccide, 4-*angulare, retrors aculeolat-scabre.* Pedunculĭ axilarĭ, la urmă subpaniculaţĭ. Pedicele fructifere drepte.

Fructe de jumătate maĭ micĭ ca la G. Aparine L.; şi cu maĭ puţine sete uncinate. Tulpină pe la noduri glabră. Florĭ albe. Ienisala, Peninsula Kaleh, Koca-Kuciuk.

G. palustre L. [Loc alb]. *Frunze câte 4,* linear-oblonge, spre vîrf maĭ late, obtuse, *mutice,* 1-nervate, pe marginĭ retrors scabre. *Tulpine* flaccide, difuse, 4-angulare, *retrors-scabre.* Paniculă difusă. Pedicele fructifere drepte, orisontal patente. Fructe netede. Florĭ albe. In locurile umede cu deosebire din regiunea Danubială, pretutindenĭ.

G. rubioides L. [Loc alb]. Frunze caulinare câte 4, ovate orĭ oblong-lanceolate, 3-nervate, mutice, pe marginĭ scabre, de tot plane, cele florale încă ovat, orĭ ovat-oblonge. Tulpină difusă, ascendentă, glabră, la vîrf paniculată, panicula dilatată (lată, scurtă), aprópe corimbiformă. Pedicele fructifere erect-patente. Fructe glabre orĭ subpuberule. Florĭ albe, orĭ albe-gălbiniĭ. ♃ Maiŭ-Iunie. In fîneţele din păduri. Fórte comun pretutindenĭ.

Variază:

Fructe setulos-scabre (*G. Pseudorubioides* Schur).

Observare. — *G. boreale* L. diferă prin frunzele caulinare maĭ micĭ şi maĭ ânguste, cele florale ângust-lanceolate. Frunze hispide, orĭ cu sete scurte, erecte la vîrf uncinate, orĭ şi fructele de tot glabre (*G. hyssopifolium* Hoffm.)

G. verum L. [Loc alb]. Frunze lineare, mucronate, pe faţa inferióră subvelutin-puberule, cele caulinare câte 8-12. Tulpină erectă orĭ ascendentă, rigidă, rotundă, 4-costată, pubescent-scabră. Ramurile paniculeĭ patente, densiflore. Pedicele fructifere suborisontal-patente. Laciniile coroleĭ obtusiuscule, fórte scurt apiculate. Fructe netede. Florĭ auriĭ. ♃ Iunie-tómna. Fórte comun pretutindenĭ.

Variază:

β. *prostratum* Uechtr. et Sint. În fîneţele din păduri la Cincarova.

G. sylvaticum L. [Loc alb]. Frunze oblong-lanceolate, obtuse, mucronate, pe marginĭ şi pe carină scabre, cele caulinare câte 8. *Tulpină erectă, rotundă, obtus-4-costată,* glabră orĭ hirtă. Paniculă amplă, *pedicele capilare, înainte de înflorire nutante,* fructifere erect-patente. *Laciniile coroleĭ scurt-apiculate.* Fructe glabre, sub-rugóse. Florĭ albe. In pădurea Babadagh.

G. **Schultesii** Vest. [Loc alb]. *Frunze caulinare* câte 8, *deflecte*, oblong-lanceolate, lanceolate orĭ obvers-lanceolate, *la mijloc orĭ în partea a treia spre vîrf maĭ late*, pe fața inferióră palid-glauce. *Tulpină erectă, maĭ dela basă începênd 4-angulară*, glabră. Paniculă amplă, ramurĭ opuse, divaricate, pedicele relativ lungĭ, debile, adese-orĭ 3-flore, înainte de înflorire nu nutante, fructifere erect-patente. *Laciniile coroleĭ oblong-lanceolate*, acuminate. Fructe albăstriŭ-pruinóse, încoronate cu un disc, ce ocupă numaĭ mijlocul ovariuluĭ.

Variază:

β. *pubescens* Uechtr. et Sint. [Loc alb]. Pe malurile înalte ale Dunăreĭ la Rassova.

G. **Mollugo** L. [Loc alb]. Frunze lanceolate orĭ oblong-lanceolate, mucronate, pe fața inferióră opace, cele caulinare circa câte 8. Tulpine procumbente orĭ erecte, 4-angulare, glabre orĭ hirte. Ramurile paniculeĭ expanse multiflore, cele inferióre orisontal-patente. Pedicele fructifere divaricate. Laciniile coroleĭ cuspidate. Fructe glabre orĭ subrugóse. Florĭ albe.

Variază:

β. *pubescens* [loc alb]. Tulpina și ramurile cu perĭ moĭ, scurțĭ și crispulĭ. [Loc alb]. In pădurĭ și tuferișurĭ. Fórte comun pretutindenĭ.

G. **erectum** Huds.; *G. lucidum* All. [Loc alb]. Frunze oblong-lineare, erecte, mucronate, rigide, *lucide*, serrulat-revolute, pe fața inferióră cu o nervură validă. Tulpine erecte, 4-angulare, rigide deîmpreună cu frunzele glabre. Ramurile inferióre ale paniculeĭ oblonge orisontal-patente. Pedicele fructifere divaricate. *Laciniile coroleĭ cuspidate.* Fructe glabre orĭ subrugóse. Florĭ albe. In fînețe uscate la Cernavoda.

G. **ochroleucum** Kit. non Wolff.; *G. asparagifolium* A. Kern, non. Boiss. [Loc alb]. Tulpine erecte, 4-angulâre, fórte netede, dela basă ramificate, ramurĭ patente. Frunze linear-subulate, plane, pe marginĭ scabre, mucronate, cele caulinare câte 8-10. Pedicele maĭ adese-orĭ 3-flore, fructifere divaricate. *Laciniile coroleĭ terminate cu o mucronă capilacee, care e aprópe de lățimea lacinieĭ.* Fructe glabre. *Florĭ* fórte numeróse, agregate, fórte micĭ, albe-gălbiniĭ. In mun-

ţiĭ stîncoşĭ şi calcarĭ. Fórte comun pretutindenĭ: Demirkioĭ Hîrşova, Sepelgin, Consul, etc.

G. verticillatum Danth. [Loc alb]. Tulpină simplă orĭ dela basă ramificată, ramurĭ subsimple, elongate, hispidule. Frunze oblong-lineare, hispide, câte 4, cele supreme opuse, deflecte. Florĭ în axila frunzelor 2-4 (şi ast-fel verticilate), subsessile. Fructe oblonge, hispide, erecte. Plantă anuală. [Loc alb]. Pe stîncile calcare dela cetatea Ienissala.

Fam. [Loc alb]. CAPRIFOLIACEE.

Florĭ ermafrodite, regulate saŭ neregulate. Calice cu 4-5 divisiunĭ, adesea fórte scurte, caduce saŭ persistente. Corolă gamopetală, 5-5-fidă, rotată, campanulată saŭ tubulósă-labiată, caducă. Stamine 5, rar 4, inserate pe tubul coroleĭ şi alterne cu divisiunile sale; antere biloculare, introrse. Stile 2-5, libere saŭ reunite; stigmate 2-5, distincte saŭ reunite într'un stigmat capitat. Ovariŭ infer, format din 2-5 carpele cu 2-5 loge uni-multiovulate. Fruct bacciform saŭ drupaceŭ, 2-5 locular saŭ 1-locular prin abortare, cu loge 1-polisperme. Seminţe cu testa de ordinar dur; albumen cărnos. — Arboraşĭ cu ramurĭ erecte saŭ acăţătóre-sarmentóse, maĭ rar erburĭ perene; frunze opuse, peţiolate, saŭ sessile, întregĭ, dentate saŭ maĭ mult orĭ maĭ puţin divisate, munite saŭ lipsite de stipulĭ; florĭ dispuse în corimbe, în capitul saŭ în verticile false, axilare saŭ terminale, maĭ rar geminate.

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Stamine 8 orĭ 10 . . . . . **Adoxa** L.
1.* Stamine 5.
2. Frunze simple. Bobiţe monosperme . . . . . **Viburnum** L.
2.* Frunze penate. Bobiţe polysperme . . . . . **Sambucus** L.

Genul Adoxa L.

Adoxa L. (Adoxă). Florĭ regulate; calice subcărnos, acrescent, 2-3-dentat; corolă rotată, 4-5-lobată cu lobĭ întinşĭ; stamine 4-5, cu filamente profund bifide, fie-care divisiune

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ BUCUREȘTI

purtând o lojă de anteră; stile 4-5, libere; fruct bacciform, coronat de calicele acrescent, cu 4-5 loge monosperme.

A. **Moschatellina** L. [Loc alb]. Rizom squamat. Frunze radicale lung peţiolate, ternat-penate, folióle peţiolate, 3-partite şi incis-lobate. Plantă mică, la vîrf maĭ adeseorĭ cu 5 floricele verdĭ maĭ sessile, coadunate în un capitul. ♃ Martie-Aprilie. In pădurile umbróse de pe munţiĭ dela Grecĭ.

Genul Vilburnum L.

Viburnum L. (Viburn). Florĭ tóte regulate, saŭ acele de la circonferenţă neregulate; calice cu 5 dinţĭ scurţĭ; corolă rotată saŭ campanulată rotată, cu 5 divisiunĭ; stamine 5, nedivisate; stil nul; stigmate 3, sessile; fruct bacciform, cu o lojă monospermă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze ovate, pe faţa inferióră tomentóse . . . . . **V. Lantana** L.
1.* Frunze 3-5-lobate, pe ambele feţe verdĭ . . . . . **V. Opulus** L.

V. Lantana L. [Loc alb]. *Frunze ovate, denticulat-serrate,* la basă subcordate, *pe faţa inferióră rugos-venate,* deîmpreună cu rămurelele prin perĭ stelaţĭ *furfuraceŭ-tomentóse,* pe faţa superióră puberulă cu perĭ stelaţĭ disparsĭ. Cymele florilor terminale, pedunculate. Florĭ albe. ♄ Fórte comun pretutindenĭ.

V. **Opulus** L. [Loc alb]. *Frunze 3-5-lobate, lobiĭ acuminaţĭ,* dentaţĭ, peţiolii glanduloşĭ, glabri. Cymele florilor terminale, *florile exterióre radiante, neutre,* albe. ♄ In regiunea Delteĭ Dunăreĭ, fórte comun.

Genul Sambucus Tournef.

Sambucus Tournef. (Sambuc). Florĭ regulate; calice cu 5 dinţĭ scurţĭ; corolă rotată, cu 5 divisiunĭ întinse, pe urmă reflexe; stamine 5, nedivisate; stil nul; stigmate 3-5, sessile; fruct bacciform, cu 3-5 loge 3-5 sperme, rar o singură lojă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Cyme cu 5 ramurĭ primare. Stipuliĭ lipsesc orĭ sunt numaĭ veruciformĭ . . . . . **S. nigra** L.
1.* Cyme cu 3 ramurĭ primare. Stipulĭ foliaceĭ . . . . **S. Ebulus** L.

BIBLIOTECA CENTRALĂ BUCUREȘTI

S. nigra L. [Loc alb]. *Tulpină fruticósă, arbusculă.* Stipulĭ veruciformĭ orĭ lipsesc. *Cymele florilor cu 5 ramurĭ primare.* Florĭ albe. Bobițe negre. ♄ Fórte comun.

S. Ebulus L. [Loc alb]. *Tulpină erbacee,* veruculósă. Stipulĭ foliaceĭ, ovațĭ, serrațĭ. *Cymele cu 3 ramurĭ primare.* Florĭ albe, pe partea externă roșietice. Bobițe negre. ♄ Fórte comun pretutindenĭ.

Fam. [Loc alb]. LORANTHACEE.

Florĭ unisexuate, regulate; cele mascule apetale, constituite dintr'un periant tubulos, 2-3-4-fid, în preflorescență valvară și din 4 antere sessile, adnate cu divisiunile periantuluĭ, introrse, și deschiḑêndu-se prin maĭ mulțĭ porĭ; florile femele constituite dintr'un periant cu 8 divisiunĭ dispuse pe 2 rêndurĭ, cele 4 exterióre calicinale maĭ scurte, cele 4 interióre squamiforme, cărnóse alterne cu cele d'întêiŭ, în preflorescență imbricată. Ovariŭ infer, unilocular, cuprinḑênd 3 ovule, dintre care unul fertil, redus la nucel, ortotrop și erect în fundul logeĭ, iar douĕ rĕmân tot-deauna în stare rudimentară; stigmat sessil. Fruct bacciform, monosperm, cu mesocarp mucilaginos-viscos. Sĕmînță lipsită de învĕlișe proprii; albumen cărnos, verde, embrion unic, câte-odată multiplu, cu cotyledóne adesea lipite.—Arboraș tot-deauna verḑĭ, parasițĭ pe arboriĭ și arbuștiĭ dicotyledonațĭ, cuprinḑênd un suc viscos; cu tulpina di-tri-polychotomă, cu ramurĭ nodoróse, articulate; frunze opuse, gróse, simple, câte odată squamiforme, sessile, lipsite de stipulĭ; florĭ sessile, reunite în cime.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Corolă 4-petală, orĭ 4-partită. Stilul lipsesce . . . . **Viscum** L.
1.* Corolă 5-6-petală. Stil filiform . . . . . **Loranthus** L.

Genul Viscum Tournef.

Viscum Tournef. (Vêsc). Florĭ monoice și dioice. Flórea masculă: calice cu limb 4-fid; Corolă nulă, stamine 4, cu antere sessile, lipite cu divisiunile caliceluĭ, dehiscente prin maĭ mulțĭ porĭ. Flórea femelă: calice lipit cu ovariul, cu

limb fórte scurt, obscur quadridentat; corolă cu 4 petale squamiforme, cărnóse, lăţite la basă. Fruct sessil, bacciform, cu o singură sĕmînţă; sarcocarp alb, mucilaginos; endocarp verde, aplicat pe sĕmînţă. Albumen şi embrion colorat în verde.

V. **album** L. [Loc alb]. Tulpină dichotomă, fórte ramificată, ramurĭ rotunde. Frunze opuse, lanceolate, obtuse, fără nervure. Florĭ galbine-verdĭĭ terminale, sessile, subcincĭ, glomerate. Bobiţe albe. Plantă parasitică. In pădurĭ fórte comun. Variază:

β. *polycoccon* [loc alb]. Capitulĭ multiflorĭ.

Genul Loranthus L.

Loranthus L. (Lorant). Florĭ ermafrodite, maĭ rar dioice. Calice cu limb fórte scurt trunchiat saŭ denticulat. Petale 4-8, libere saŭ lipite la basă, în preflorescenţă valvară. Stamine opuse petalelor cu filamentele adnate cu petalele; antere biloculare. Stil filiform; stigmat simplu. Baccă ovată saŭ turbinată uniloculară, monospermă.

L. **europaeus** Jacq. [Loc alb]. Plantă glabră, fórte ramificată, ramurĭ rotunde. Frunze opuse, peţiolate, oval-oblonge, la basă sub-angustate, puţin vînóse. Spice terminale, laxe, simple. Florĭ prin abortare devenite dioice, 6-petale, de colóre galbină-verde. Bobiţe galbine. Plantă parasitică. ♄ Parasit pe stejarĭ în pădurile maĭ cu sémă din Delta Dunăreĭ.

Fam. [Loc alb]. CORNACEE.

Florĭ ermafrodite, regulate. Calice cu 4 divisiunĭ scurte saŭ dentiforme. Corolă cu 4 petale libere, caduce în preflorescenţă valvară. Stamine 4, alterne cu petalele, inserate pe marginele disculuĭ; antere biloculare, introrse. Stil simplu, încunjurat la basa sa de un disc epigin gros; stigmat capitat. Ovariŭ infer cu 2-3 loge, 1-ovulate. Fruct drupaceŭ, cu un singur sîmbure, cu 2 rar 3 loge 1-sperme. Seminţe cu testa subţire, albumen cărnos. — Arboraşĭ maĭ mult saŭ maĭ puţin înalţĭ, cu ramurĭ erecte; frunze opuse saŭ alterne, peţiolate, întregĭ, lipsite de stipulĭ; florĭ în cime, maĭ mult

saŭ maĭ puţin ramificate saŭ în umbele axilare saŭ terminale, nude saŭ încunjurate de un involucru de bractee.

Genul Cornus Tournef.

Cornus Tournef. (Corn). (Caracterele familieĭ).

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Florĭ galbine, involucrate . . . . . C. mas L.
1.* Florĭ albe, fără involucru . . . . . C. sanguinea L.

C. mas L. [Loc alb]. Ramurĭ glabre, cele tinere alipit-pĕróse. Frunze ovate, acuminate. *Umbelele florilor desvoltate înaintea frunzelor subegal de lungĭ cu involucrul. Florĭ galbine.* Drupă eliptică. ♄ Fórte comun pretutindenĭ.

C. sanguinea L. [Loc alb]. Ramurĭ drepte. Frunze ovate, concolore. *Cymele florilor plane, fără involucru.* Periĭ rămurelelor şi a pedunculilor alipiţĭ. *Florĭ albe, orĭ albe verdiĭ.* Drupă globósă, négră, alb-punctată. ♄ Fórte comun pretutindenĭ.

Fam. [Loc alb]. ARALIACEE.

Florĭ ermafrodite, regulate. Calice cu 5 divisiunĭ scurte saŭ dentiforme, persistente. Corolă cu 5 petale, libere, caduce, în preflorescenţă valvară. Stamine 5, alterne cu petalele, cu filamente scurte inserate fie-care într'o ştirbătură a a disculuĭ epigin, cărnos; antere biloculare, introrse. Stil simplu, încunjurat la basă de un disc epigin, divisat la vîrf în 5 lobĭ stigmatiferĭ. Ovariŭ infer, cu 5 loge 1-ovulate. Fruct bacciform cu 5 loge, rar maĭ puţine, 1-sperme. Seminţe maĭ mult saŭ maĭ puţin angulóse; albumen cărnos, adesea ruminat. — Arboraşĭ adesea sarmentoşĭ, acăţătorĭ; frunze alterne, peţiolate, simple, întregĭ saŭ lobate; stipulĭ nulĭ saŭ fórte micĭ; florĭ în umbele terminale.

Genul Hedera Tournef.

Hedera Tournef. (Ederă). (Caracterele familieĭ).

H. Helix L. [Loc alb]. Tulpină cu fibrile radiciforme scandentă. Frunze peţiolate, coriacee, glabre, lucitóre angulat

3-5-lobate, cele supreme deîmpreună cu cele ale ramurilor florifere întregĭ, ovate, acuminate. Umbele simple, pubescente. Florĭ verḑĭ. Bobiţe negre, pruinóse, devin la maturitate numaĭ în primăvéra anuluĭ următor. ♄ In tóte pădurile şi chiar în Deltă fórte comun.

Fam. [Loc alb]. AMBROSIACEE.

Florĭ unisexuate; cele mascule destul de numeróse, sessile pe un receptacul comun şi încunjurate de un involucru comun *(periclin)*, formând o calathidă. Calathidă masculă multifloră, cu folióle le periclinuluĭ libere saŭ connate la basă, dispuse pe un singur rênd; calice nul; corolă gamopetală, tubulósă, regulată, cu 5 dinţĭ. Stamine 5, cu filamente libere saŭ reunite la basă, cu antere tot-deauna libere, biloculare, introrse, neapendiculate. Calathidă femelă cu involucru gamofil, capsuliform, spinos; calice gamosepal membranos, de ordinar prelungit într'un tub care îmbrăţiţişéḑă basa stiluluĭ; corolă nulă. Ovariŭ super, unilocular, uniovulat; stil filiform, divisat la vîrf în douĕ ramurĭ stigmatifere. Fruct *(achenă)* unilocular, monosperm, indehiscent, lipsit de egretă şi închis în periclinul indurat. Sĕmînţă lipsită de albumen.—Erburĭ monoice, cu frunze alterne, lipsite de stipulĭ.

Genul Xanthium Tournef.

Xanthium Tournef. (Xantiŭ). Calathide mascule formate dintr'un periclin cu folióle libere şi dintr'un receptacul munit de paiete; florĭ femele geminate, închise într'un involucru capsuliform, acoperit de spinĭ încârligaţĭ, terminat la vîrf prin 2 pliscurĭ canaliculate pentru trecerea stilelor, devenind sublignos şi bilocular la maturitate; achenă comprimată, solitară în fie-care lojă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze pe ambele feţe verḑĭ, fără spinĭ . . . . . **X. strumarium** L.
1.* Frunze pe faţa inferióră albe-sure, la basă cu spinĭ trifurcaţĭ . . . . . **X. spinosum** L.

X. **strumarium** L. [Loc alb]. *Plantă nearmată.* Fructe pubescente, rostri drepţĭ, subconivenţĭ, spinĭ drepţĭ, la vîrf uncinaţĭ. *Frunze* profund 3-lobate, *pe ambele feţe verdĭ.* Florĭ încă verdĭ. ⊙ Iulie-tómna. Locurĭ ruderale, pe lângă sate. Fórte comun pretutindenĭ.

X. **spinosum** L. [Loc alb]. *Frunze* întregĭ, orĭ 3-lobate, lobul intermediŭ elongat, acuminat, *la basă spinóse; spinĭ trifurcaţĭ,* pe faţa inferióră albe-sure. Florĭ verdĭ. ⊙ Iulie-August. In stepe. Fórte comun pretutindenĭ.

Fam. [Loc alb]. CAMPANULACEE.

Florĭ ermafrodite regulate. Calice cu 5 divisiunĭ persistente. Corolă marcescentă, gamopetală, tubulósă, infundibuliformă, campanulată saŭ rotată, cu 5 divisiunĭ maĭ mult saŭ maĭ puţin profunde. Stamine 5, libere, inserate pe receptacul, cu antere introrse, libere, rar lipite. Stil simplu, filiform, cu 2-3 rar 5 stigmate. Ovariŭ infer cu 2-3 rar 5 loge multiovulate. Fruct capsular coronat de divisiunile calicinale şi de corola persistentă, cu 2-3 rar 5 loge polisperme, deschiḑêndu-se prin valve saŭ prin porĭ. Seminţe fórte micĭ; albumen cărnos. — Erburĭ anuale, bisanuale saŭ perene, cu suc adesea lactescent; frunze alterne, simple, lipsite de stipulĭ; florĭ solitare saŭ dispuse în racem, în cimă, în paniculă saŭ în capitul.

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Corolă 5-partită, lacinii lineare, dintru întêiŭ coalite, la urmă dela basă până la vîrf disolute . . . . . **Phyteuma** L.
1.* Corolă campanulată, divisă în 5 segmente maĭ lungĭ orĭ maĭ scurte . . . . . **Campanula** L.

Genul Phyteuma L.

Phyteuma L. (Fiteumă). Calice cu 5 divisiunĭ; corolă divisată aprópe până la basă în 5 lobĭ linearĭ, maĭ întâĭ coherenţĭ, pe urmă despărtêndu-se dela basă către vîrf şi în tinḑêndu-se în rótă; stamine 5, libere, cu filamente dilatate la basă; stigmat cu 2-3 lobĭ învêrtiţĭ în afară; capsulă subglobulósă, cu 2-3 loge deschiḑêndu-se fie-care printr'un por

dorsal. — Florĭ sessile, reunite în capitul saŭ în spic compact, munit de bractee la basă.

Ph. sp. [Loc alb]. In stepele aride şi petróse dela Gavgagia.

Genul Campanula Tournef.

Campanula Tournef. (Campanulă). Calice cu 5 divisiunĭ; corolă campanulată cu 5 divisiunĭ maĭ mult saŭ maĭ puţin profunde; stamine 5, libere, cu filamente la basă; capsulă turbinată cu 3 rar cu 5 loge deschiḑându-se fie-care printr'un por dorsal.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Sinul caliceluĭ între laciniĭ fără apendiculĭ.
2. Florĭ pedunculate.
3. Fructe nutante la basă dehiscente.
4. Laciniile caliceluĭ subulate, orĭ linear-setacee. Tulpină paniculat-multifloră . . . . . **C. rotundifolia** L.
4.* Laciniile caliceluĭ maĭ late, lanceolate.
5. Tulpină simplă, rotundă orĭ obtus-angulară.
6. Racemĭ indesuiţĭ. Frunze pe faţa inferióră tomentos-sure . . . . . **C. bononiensis** L.
6.* Racemĭ laxĭ. Frunze subhirsute . . . . . **C. rapunculoides** L.
5.* Tulpină ramificată, acut-angulară . . . . . **C. Trachelium** L.
3.* Fructe erecte, la mijloc orĭ sub vîrf dehiscente.
7. Laciniile caliceluĭ maĭ late, lanceolate. Florĭ în raceme paucifiore . . . . . **C. persicifolia** L.
7.* Laciniile caliceluĭ linear-subulate. Florĭ în panicule sub-racemóse . . . . . **C. Rapunculus** L.
2.* Florĭ sessile, situate în panicule terminale orĭ şi laterale.
8. Tulpină hirtă. Florĭ sessile, glomerate şi indesuite în un spic fórte lung şi întrerupt. **C. macrostachya** W. K.
8.* Tulpină hirsută, pubescentă orĭ glabră. Florĭ sessile şi aglomerate în capituli terminalĭ şi lateralĭ . . . . . **C. glomerata** L.
1.* Sinul caliceluĭ între laciniĭ apendiculat, apendiculĭ deflecţĭ, egal de lungĭ cu tubul . . . **C. sibirica** L.

C. rotundifolia L. forma *tenuifolia* Hoffm. [Loc alb]. *Frunzele* fasciculilor sterilĭ ovate, cordate, orĭ reniforme, peţiolĭ mult maĭ lungĭ decât lamina, *cele infime caulinare lipsesc, fiind putreḑite, cele superióre fórte ânguste şi de tot în-*

tregĭ. Tulpina paniculat-multifloră. Corolă ovat-orĭ turbinat-campanulată. *Laciniile caliceluĭ subulate, erecte.* Capsulă nutantă, la basă dehiscentă. Florĭ albăstriĭ. ♃ Pe stîncĭ: Sepelgin, Consul, Adam-Clyssi.

C. **bononiensis** L. [Loc alb]. Frunze crenat-serate, *pe faţa inferióră tomentos-sure,* cordate, lung peţiolate, cele superióre ovate, acuminate, sessile. Racem terminal simplu, orĭ paniculat-compus. *Laciniile caliceluĭ lanceolate.* Tulpină erectă, rotundă. Capsulă nutantă, la basă dehiscentă. Florĭ albastre. ♃ Iulie-August. In fîneţe. Fórte comun pretutindenĭ.

OBSERVARE.—Specimenile cu panicula contrasă constituesc: *C. simplex* Dc. Fl. Fr., iară cele cu un racem simplu: *C. ruthenica* M. B. taur. cauc.

C **rapunculoides** L.; *C. trachelioides* Rchb. non M. B.; *C. crenata* Link.; *C. ucranica* Spreng. [Loc alb]. Frunze neegal serrate, *subhirsute,* cele inferióre subcordate, lung peţiolate, cele superióre lanceolate. *Racem* terminal, *unilateral.* Laciniile caliceluĭ lanceolate. Tulpină erectă, obtusangulară. Rădăcină repentă. Capsulă nutantă, la basă dehiscentă Florĭ lilacine. ♃ In tuferişurile dela Demircea.

C. **Trachelium** L. [Loc alb]. Frunze profunţior duplicat-serrate, hispide, cele inferióre lung-peţiolate, cordate, cele superióre oblonge, sessile. Pedunculĭ axilarĭ 1-3 florĭ dispuse în racem. Laciniile caliceluĭ ovat-lanceolate. Tulpină erectă, acut-angulată. Capsulă nutantă sub vîrf dehiscentă. Corolă albastră, rare-orĭ albă. ♃ In pădurea dela Cincarova.

Variază:

β. *dasycarpa* [loc alb]; *C. urticifolia* Schmidt. Calice hispid.

C. **persicifolia** L. [Loc alb]. *Frunze depărtat şi mic-serrate, cele radicale oblong-obovate, în peţiol decurente,* cele caulinare linear-lanceolate, sessile. *Racem pauciflor.* Laciniile caliceluĭ lanceolate. Capsulă erectă, la mijloc orĭ sub vîrf dehiscentă. Corolă violetă. In păduri şi tuferişurĭ, fórte comun pretutindenĭ.

Variază cu florĭ fórte marĭ (*C. persicifolia* β. *grandiflora* Dc. Fl. Fr., şi cu tulpina hirtă-sură (*C. hispida* Lej. apoĭ [loc alb].

β. *eriocarpa* [loc alb]. Calice hispid.

C. **Rapunculus** L. [Loc alb]. Frunze crenate, cele radicale

oblong-obovate, în peţiol decurente, cele caulinare linear-lanceolate. *Paniculă subracemósă, rămurelele la basă divise.* Laciniile caliceluĭ subulate. Capsulă erectă, la mijloc orĭ sub-vîrf dehiscentă. Florĭ albastre orĭ violacee. Rădăcină napiform îngroşată, cărnósă.

Variază:

β. *spiciformis* Boiss. [Loc alb]. Consul, Mangalia, Ienissala.

γ. *Lambertiana* Boiss.

C. **macrostachya** W. K. [Loc alb]. Plantă hispidă. Frunze crenate orĭ de tot întregĭ, cele radicale eliptice, în peţiol atenuate, cele caulinare inferióre oblonge, orĭ lanceolate, sessile, cele superióre ovat-lanceolate, amplexicaule. Florĭ sessile, glomerate, indesuite orĭ în un spic fórte lung şi întrerupt. Tulpină strictă, simplă. Florĭ numeróse, micĭ, palid-albastre. ♃ In pădurile din munţĭ, fórte comun.

C. **glomerata** L. [Loc alb]. Plantă hirtă, orĭ sur-pubescentă orĭ şi glabră. Frunze mărunt-crenate, cele radicale ovate orĭ ovat-lanceolate, la basă rotundate orĭ cordate, cele caulinare superióre cu basa cordată amplexicaule şi sessile. *Florĭ sessile, în capitulĭ terminalĭ şi lateralĭ indesuite.* Florĭ albastre. In fîneţele din păduri la Cincarova, Acmadia, etc.

C. **sibirica** L. [Loc alb]. Plantă hirtă. Frunze lanceolate, undulate, cele infime obtuse, în peţiol atenuate, cele superióre acute, semi-amplexicaule. Florĭ pedunculate, paniculate, nutante. Laciniile caliceluĭ lanceolat-subulate, *apendiculiĭ egal de lungĭ cu tubul caliceluĭ.* Corola la vîrf glabră, albastră. ♂ Maiŭ-Iunie. In fîneţele din păduri şi stepe şi în Delta Dunăreĭ, fórte comun.

Fam. [Loc alb]. OLEACEE.

Florĭ ermafrodite saŭ unisexuate, regulate. Calice gamosepal, persistent saŭ caduc, cu 4 rar 5-6 divisiunĭ, saŭ nul. Corolă gamopetală, caducă cu 4 rar 5-6 divisiunĭ, în preflorescenţă valvară saŭ imbricată-conturnată, saŭ corolă nulă. Stamine 2, libere, saŭ inserate pe tub şi alterne cu lobiĭ coroleĭ; antere biloculare, introrse saŭ extrorse. Stil fórte scurt; stigmat întreg saŭ bifid. Ovariŭ super, cu 2 loge 1-2-ovulate. Fruct bacciform saŭ capsular, indehiscent şi aripat

(samară), cu 1-2 loge 1-2-sperme. Seminţe comprimate; albumen cărnos saŭ nul.—Arborĭ saŭ arboraşĭ cu ramurĭ de ordinar opuse; frunze opuse, întregĭ, simple saŭ imparipennate, lipsite de stipulĭ; florĭ dispuse în thyrse saŭ în panicule.

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Frunze simple.
2. Stamine exserte din tubul coroleĭ. Fructul o bobiţă. **Ligustrum** L.
2.* Stamine incluse în tubul coroleĭ. Fructul o capsulă. **Syringa** L.
1.* Frunze penate orĭ trifoliolate.
3. Frunze penate, 3-6-jugate. Florĭ bruniĭ orĭ albe . . **Fraxinus** L.
3.* Frunze trifoliolate. Florĭ galbine . . . . . **Jasminium** L.

Ligustrum Tournef. (Ligustru). Florĭ ermafrodite, calice urceolat, cu 4 divisiunĭ, caduc; corolă infundibuliformă cu tub cu mult maĭ lung decât calicele, cu limb cu 4 divisiunĭ concave; baccă globulósă cu 2 loge 1-2-sperme. — Arboraş cu frunze simple, întregĭ, adesea persistente.

L. vulgare L. [Loc alb]. Frunze oblong-lanceolate, glabre. Paniculă terminală, indesuită. Florĭ albe. *Bobiţe negre.* ♄ Fórte comun.

Syringa L. (Liliac). Florĭ ermafrodite. Calice 4-dentat, persistent; corolă hipocraterimorfă, cu limb în cupă, 4-partit, cu tub elongat. Capsulă coriace, aprópe lemnósă, ovală-oblongă, biloculară, cu dehiscenţă loculicidă şi cu 2 valve, cu loge cuprinḑênd 2 seminţe.

S. vulgaris L. [Loc alb]. Frunze cordate, acuminate. Florĭ violacee, maĭ rar purpuriĭ orĭ albe. *Fructul o capsulă.* ♄ In regiunea silvatică pretutindenĭ.

Fraxinus L. (Fraxin). Florĭ polygame, lipsite de calice şi de corolă; capsulă *(samară)* indehiscentă, comprimată, membranósă, foliacee la vîrf, uniloculară, monospermă.—Arbore înalt cu frunze imparipenate.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Florĭ fără calice şi fără corolă . . . . . **Fr. oxyphylla** M. B.
1.* Florĭ cu calice şi corolă . . . . . **Fr. Ornus** L.

Fr. oxyphylla M. B. [Loc alb]. Frunze sub-4-jugate, folióle subsessile, oblonge, la basă şi la vîrf suboblic-atenuate

serrate, pe fața superióră glabre, pe cea inferióră la cósta medie puțin pěróse, la urmă subglabre. *Racemĭ subpaniculațĭ Florĭ nude* (fără calice și corolă). Fructe oblonge, spre basă abià angustate, la vîrf rotundat-obtuse și de tot întregĭ. Stigmat simplu, subemarginat. Florĭ brunii. ♄ In pădurile din Delta Dunăreĭ, Kara-Orman, Letea.

Observare.—*Fr. excelsior* L. diferă prin foliólele (3-6-jugate) lanceolat oblonge, prin fructele la vîrf oblic-emarginate, prin stigmatul 2-fid și prin racemii indesuițĭ, scurțĭ.

Fr. Ornus L.; *Ornus europaea* Pers. (F. Orn. Vulg. *Mojdrén).* Frunze sub-3-jugate, folióle peţiolulate, lanceolate orĭ eliptice, acuminate, serrate. Florĭ *complete* (cu calice și corolă), *albe,* în panicule terminale. ♄ In regiunea silvatică, fórte comun: Consul, Cocoș, Cilik, etc.

Genul Jasminium Tournef.

Jasminium Tournef. (Iasomie). Florĭ ermafrodite; calice campanulat, 5-8-dentat; corolă cu limb 5-8-fid, plan, cu tub elongat. Baccă globulósă saŭ didimă, cuprinḑênd o sĕmênță.— Arbuștĭ erecțĭ saŭ acățătorĭ, cu pedicele trichotome, cele douĕ laterale munite de o bractee.

J. fruticans L. [Loc alb]. Plantă glabră, nescandentă. Ramurĭ angulare. Frunze alterne, trifoliolate, rare-orĭ simplĕ, folióle subconcrescute. Florĭ puține, subterminale. Laciniile caliceluĭ subulate. Tubul coroleĭ duplu maĭ lung decât calicele. Lobiĭ coroleĭ 5, obtusĭ. *Florĭ galbine.* ♄ In tuferișurile din locurile stîncóse și calcare din regiunea australă, între Medgidia și Cernavoda, la Mangalia, etc.

Fam. [Loc alb]. ASCLEPIADEE.

Florĭ ermafrodite, regulate. Calice gamosepal persistent saŭ caduc, cu 5 divisiunĭ. Corolă gamopetală, caducă saŭ persistentă, cu 5 divisiunĭ în preflorescență răsucită saŭ valvară. Stamine 5, inserate pe tub și alterne cu divisiunile coroleĭ; filamente lipite în tub care înconjóră pistilul, fiecare munit la vîrf de un apendice de ordinar în cornet care acoperă antera corespondentă *(coronă staminală);* antere

biloculare, introrse, de ordinar lipite în tub şi munite la vîrf de un prolongiment cartilaginos al conectivuluĭ care se aplică pe stigmat. Stile 2, scurte, reunite la vîrf printr'un stigmat dilatat, cu 5 unghiurĭ proeminente despărţite prin tot atâtea sulcurĭ la vîrful cărora să găsesce o mică ghindură al căruĭ liquid aglutinéză firile de pollen a fie-căreĭ antere într'o singură massă; un cordon filiform format prin o parte a liquiduluĭ concretat reunesce masele polinice în părechĭ şi le fixéză de stigmat. Ovariŭ super, format din 2 carpele libere, uniloculare multiovulate. Fruct capsular, compus din 1-2 folicule libere, polisperme, deschiḑându-se prin sutura ventrală. Seminţe cu micropil munit de o egretă; albumen cărnos.—Erburĭ perene, cu tulpine erecte saŭ volubile; frunze opuse, întregĭ, puţin coriace, lipsite de stipulĭ; florĭ dispuse în umbele saŭ în cime axilare saŭ extra-axilare, pedunculate.

Genul Periploca L.

Periploca L. (Periplocă). [Loc alb].

P. graeca L. [Loc alb]. Frunze ovate, orĭ obovat-oblonge, la vîrf acut-angulate orĭ obtusiuscule, la basă rotundate, pe ambele feţe de tot glabre, membranacee. Cymele maĭ lungĭ decât frunzele, laxiflore, pedicele bracteolulate. Laciniile coroleĭ ovat-oblonge, obtuse orĭ emarginate, marginile reflecte, barbulate. Folicule cilindriforme, netede. Seminţe comóse. ♄ In tuferişurile din locurile stîncóse şi calcare între Medgidia şi Cernavoda şi în pădurile din Delta Dunăreĭ.

Variază:

β. *angustifolia* Uechtr. & Sint.

Genul Vincetoxicum Medic.

Vincetoxicum Medic. (Vincetoxic). Corolă rotată; coronă staminală cărnósă, scutiliformă, cu 5-10 lobĭ rotunḑiţĭ; stigmat sub-apiculat; folicule netede. — Florĭ în cime pedunculate, axilare saŭ extra-axilare.

V. officinale Mönch.; *Cynanchum Vincetoxicum* R. Br.; *Asclepias Vincetoxicum* L. (V. officinal. Vulg. [Loc alb]. *Tulpină erectă.* Frunze acuminate, pe marginĭ şi pe vine pubescente, cele intermedie ovat-cordate. Laciniile coroleĭ gla-

bre ovate. *Coronă simplă,* 5-lobată, lobiĭ ovaţĭ, rotundat-obtusĭ, disjuncţĭ, însă cu o membrană interjectă străvĕḑătóre conexĭ. Florile pe partea internă albe, corona gălbinie, iară pe partea externă gălbiniĭ la basă verḑiĭ. ♃ In fîneţe şi păduri, fórte comun pretutindenĭ.

Genul Cynanchum L.

Cynanchum L. (Cinanc). Calice 5-partit. Corolă rotată, 5-partită. Coronă staminală dintr'o singură bucată, tubulósă, învelind staminele, terminată la vîrf prin 5-10 dinţĭ pe un rênd, saŭ dispuse pe 2 rênduri opuse; antere coronate de un apendice membranos; masse polinice umflate, suspendate şi fixate de desubtul vîrfuluĭ lor subţiat. Stigmat terminat printr'un vîrf bifid. Folicule cilindracee, divaricate. Seminţe purtând o egretă.

C. acutum L. [Loc alb]. *Tulpină volubilă.* Frunze profund cordate, acuminate. Corolă glabră. *Corona exterióră* 10-*lobată,* dintre care 5 lobĭ lanceolaţĭ acuţĭ maĭ lungĭ decât alţĭ 5 lobĭ interjecţĭ şi emarginaţĭ, cea interióră 5-lobată, lobiĭ acuţĭ. Florĭ deschis-rosee. ♄ Pe malul măreĭ la Constanţa şi prin stuhăriĭ din regiunea inferióră a Dunăreĭ.

Fam. [Loc alb]. APOCYNEE.

Florĭ ermafrodite, regulate. Calice gamosepal, persistent cu 5 divisiunĭ. Corolă gamopetală, caducă, cu 5 divisiunĭ, în preflorescenţă răsucită. Stamine 5, inserate pe tub şi alterne cu lobiĭ coroleĭ; antere biloculare, introrse, coronate de un apendice membranos, conivente deasupra stigmatuluĭ. Stil simplu; stigmat întreg saŭ bilobat. Ovariŭ super format din 2 carpele libere saŭ reunite la vîrf, uniloculare multiovulate. Fruct capsular, cu 1-2 loge polisperme, dehiscente prin sutura ventrală *(foliculă).* Seminţe cu albumen cărnos.—Erburĭ perene, cu frunze opuse, simple, întregĭ persistente, lipsite de stipulĭ; florĭ elongate, solitare, axilare.

Genul Apocynum L.

Apocynum L. (Apocin). [Loc alb].

A. venetum L. [Loc alb]. Frunze oblong-lanceolate, glabre

mucronate, pe marginĭ denticulat-scabre. Umbelă paniculată. Pedicelele şi florile pulverulent-pubescente. Florĭ rosee. ♃ Iulie-August. In regiunea littorală la Portiţa, rară.

Genul Vinca L.

Vinca L. (Pervincă). Corolă hypocrateriformă, cu tub lărgit, încetit la gât, cu limb întins în rótă, cu 5 divisiunĭ trunchiate la vîrf; stil munit pe vîrf de o proeminenţă stigmatiferă şi coronat de un smoc de perĭ; fruct constituit din 1-2 foficule libere, subcilindrice; seminţe peltate.

V. herbacea W. K. [Loc alb]. Frunzele inferióre ovate, cele superióre lanceolate. Laciniile caliceluĭ ciliate. Tulpine procumbente, nu radicante. Rădăcină multicaulă. Frunzele tinere pe marginĭ scabre. Florĭ albastre. ♃ Fórte comun pretutindenĭ.

Fam. [Loc alb]. GENTIANACEE.

Florĭ ermafrodite, regulate. Calice persistent, cu 5 rar 4-12 divisiunĭ libere saŭ maĭ mult saŭ maĭ puţin connate. Corolă gamopetală, marcescentă, rar caducă, cu 5 rar 4-12 divisiunĭ în preflorescenţă răsucită saŭ valvară. Stamine inserate pe tubul saŭ pe gâtul coroleĭ, în numĕr egal cu divisiunile coroleĭ şi alterne cu ele; antere biloculare introrse. Stil simplu, de ordinar fórte scurt, terminat prin 2 stigmate libere saŭ reunite. Ovariŭ super, format din 2 carpele uniloculare saŭ subbiloculare, multiovulate. Fruct capsular, unilocular saŭ subbilocular, polisperm, deschiḑêndu-se în 2 valve, cu dehiscenţă septicidă, rar loculicidă. Seminţe globulóse saŭ angulóse; albumen cărnos.—Erburĭ perene saŭ anuale, glabre, terestre, rar aquatice; frunze simple, întregĭ rar trifoliolate, lipsite de stipulĭ, opuse, rar alterne, cele inferióre adesea dispuse în rosetă; florĭ solitare saŭ dispuse în spic, în cimă ramósă orĭ verticilată saŭ în paniculă.

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Frunze alterne. Corolă radiată, ciliată . . . . **Limnanthemum** Link.
1.* Frunze opuse.
2. Corolă cilindriformă orĭ campanulată . . . . **Gentiana** L.
2.* Corolă infundibuliformă . . . . . **Erythraea** Rich.

Genul Limnanthemum Gmel.

Limnanthemum Gmel. (Limnanthem). Calice cu 5 divisiuni; corolă rotată, caducă, cu 5 divisiuni nude; stamine 5; stil scurt, conic; stigmat bilobat, cu lobi laciniaţi; seminţe fórte comprimate, marginate-ciliate. — Plante aquatice cu frunze suborbiculare, înotătóre, cele inferióre alterne, cele superióre opuse; flori galbene, lung-pedunculate, fasciculate la subsuóra frunzelor superióre.

L. Nymphoides Link.; *L. peltatum* Gmel.; *Villarsia Nymphoides* Vent.; *Menyanthes Nymphoides* L.; *Waldschmidtia Nymphoides* Wigg.; *Schweyckerta Nymphoides* Gmel. [Loc alb]. Frunze alterne, cele natante cordat-orbiculare. Umbele axilare, sessile. *Corolă rotată, ciliată.* ♃ In apele stagnante şi lin curgătóre. Fórte comun pretutindeni.

Genul Gentiana Tournef.

Gentiana Tournef. (Gentiană). Calice tubulos, campanulat saŭ spathiform, cu 4-10 divisiuni maĭ mult saŭ maĭ puţin profunde; corolă marcescentă, infundibuliformă, campanulată saŭ rotată, cu 4-5 divisiuni egale saŭ 8-10 divisiuni alternativ inegale; stamine 4-5; stil aprópe nul; stigmate întregĭ, necapitate.—Frunze opuse.

G. cruciata L. [Loc alb] *Florĭ verticilate. Corolă 4-fidă,* la gât nudă, tub subclavat. Frunze lanceolate, 3-nervate, la basă vaginante, vaginile inferióre elongate, în partea superióră dilatate. Florĭ intensiv-violacee, limbul deasupra azureŭ. ♃ Păşunĭ uscate. Fórte rară.

Genul Erythraea Reneaulme.

Erythraea Reneaulme. (Eritree). Calice tubulos, cu 5 unghiurĭ şi cu 5 divisiunĭ lineare; corolă infundibuliformă, cu 5 lobĭ conturnându-se pe capsulă; stamine 5, răsucindu-se în spirală după antesă; stil filiform; stigmat bilobat; capsulă lineară.—Frunze opuse; florĭ rosee, rar albe, dispuse în cime dichotome saŭ în corimbe.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Florĭ roşietice.
2. Laciniile coroleĭ ovale. Florĭ în corimbĭ . . . **E. Centaurium** Pers.
2.* Laciniile coroleĭ lanceolate. Florĭ axilare . . **E. pulchella** Fries.
2.** Laciniile coroleĭ lanceolate. Florĭ elongat-spicate . . . . . **E. spicata** Pers.

E. Centaurium Pers.; *Gentiana Centaurium* L.; *Chironia Centaurium* Schmidt. [Loc alb]. Tulpină simplă, 4-angulară. Frunze oval-oblonge, sub-5-nervate. *Corymb terminal*, fasciculat, deflorat laxiuscul, însă tot-deauna fastigiat. *Laciniile coroleĭ ovale.* Stigmat subrotund, de 3-4 orĭ maĭ scurt decât stilul la vîrf bifid. Florĭ roşietece. Fórte comun pretutindenĭ.

Variază: Corimbul şi după finirea înflorireĭ compact, nu elongat (*E. capitata* R. & Sch.).

E. pulchella Fries.; *E. ramosissima* Pers.; *Chironia Gerardi* Schmidt.; *Gentiana Centaurium* β. L. [Loc alb]. Tulpină acut-4-angulară, fórte ramificată şi disolută în ramurĭ patente, orĭ şi de tot simplă. Frunze ovate orĭ oblong-lanceolate, 5-nervate. *Florĭ axilare*, pedicelate. *Laciniile coroleĭ lanceolate.* Stigmat subrotund de 4 orĭ maĭ scurt decât stilul la vîrf bifid. Florĭ roşiĭ. In fineţele umede şi nĕsipóse. Fórte comun pretutindenĭ.

Variază:

β. *albiflora* Boiss. Tulpină ancipită în partea superióră dichotomă. Frunze sublineare. Florĭ albide. In Delta Dunăreĭ la pădurea Leti.

Observare. — Specimene maĭ micĭ cu florĭ roşiĭ, tulpina simplă, cu una orĭ puţine florĭ constitue: *Chironia Vaillantii* Schmid. (*Ch. inaperta* Willd.; *Gentiana pulchella* Swartz)

E. spicata Pers.; *Gentiana spicata* L. [Loc alb]. Tulpină 4-angulară, ramurĭ simple. *Florĭ laterale, elongat-spicate.* Frunze oblonge, sub-5-nervate. Laciniile coroleĭ lanceolate. Stigmat subrotund de 4 orĭ maĭ scurt decât stilul la vîrf bifid. Florĭ rosee. ⊙ Iulie-August. In peninsula Kaleh aprópe de Kara-Nassib la Port.

Fam. [Loc alb]. CONVOLVULACEE.

Florĭ ermafrodite, regulate. Calice persistent, cu 4-5 divisiunĭ libere saŭ puţin connate la basă, maĭ mult saŭ maĭ puţin inegale. Corolă caducă saŭ marcescentă, gamopetală, campanulată-infundibuliformă saŭ urceolată, întrégă, cu 5 îndoiturĭ saŭ cu 4-5 lobĭ, în preflorescenţă răsucită. Stamine 4-5, inserate la basa coroleĭ şi alterne cu îndoiturile sale

saŭ cu lobiĭ sĕĭ, adesea munite dedesubtul inserţiuneĭ lor de micĭ solḑĭ petaloiḑĭ; antere biloculare, introrse, adesea răsucite în spirală după antesă. Stil filiform, simplu saŭ bifid; stigmate 1-2 lineare saŭ capitate. Ovariŭ super, de ordinar încunjurat la basă de un disc cărnos, cu 1-2 loge uni-biovulate. Fruct capsular, cu 1-2 loge, 1-2-sperme, indehiscent saŭ deschiḑêndu-se prin valve, cu dehiscenţă septifragă, saŭ circular printr'un opercul *(pixidă)*. Seminţe de ordinar angulóse; albumen subţire mucilaginos saŭ cărnos.— Erburĭ anuale saŭ perene, cu tulpină de ordinar volubilă, adesea lipsite de chlorofil şi parasite pe cele-lalte plante; frunze alterne, simple, întregĭ, lipsite de stipulĭ saŭ nule şi înlocuite prin solḑĭ cărnoşĭ; florĭ solitare, reunite câte 2-3 la vîrful pedunculelor axilare saŭ dispuse în glomerule saŭ în corimbe aşeḑate lateral pe tulpină şi ramurĭ.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Plante proveḑute cu frunze adevĕrate şi cu embrion cu 2 cotyledóne . . . . . **Convolvulus** L.
1.* Plante fără frunze adevĕrate, în locul frunzelor numaĭ squame. Embrion spiral fără cotyledóne. Plante parasitice . . . . . **Cuscuta** L.

Genul Convolvulus Tournef.

Convolvulus Tournef. (Convolvul). Calice cu 5 divisiunĭ aprópe egale; corolă caducă, infundibuliformă-campanulată, cu 5 unghiurĭ şi cu 5 îndoiturĭ, lipsită de solḑĭ petaloiḑĭ; stamine 5, stil filiform; capsulă indehiscentă maĭ mult orĭ maĭ puţin biloculară.—Plante verḑĭ munite de frunze.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Florĭ incinse la basa lor cu 2 bractee dilatate . . . **C. sepium** L.
1.* Bractee depărtate la basa florilor.
2. Tulpină volubilă. Frunze sagitate . . . . . **C. arvense** L.
2.* Tulpină nevolubilă. Frunze linear-lanceolate. Calice pĕros . . . . . **C. Cantabrica** L.
2** Tulpină nevolubilă. Frunze oblong-cuneate. Calice sericeŭ . . . . . **C. lineatus** L.

C. sepium L.; C. sylvestris Willd. [Loc alb]. Frunze sagitate, auriculate truncate, adeseorĭ dentate. *Calice inclus de*

2 *bractee cordate.* Pedunculĭ 4-angularĭ, 1-florĭ, maĭ lungĭ decât peţioliĭ. Florĭ albe. ♃ In tuferişurile şi pădurile umede, luncĭ, etc. Fórte comun.

C. **arvensis** L. [Loc alb]. *Tulpină volubilă. Frunze sagitate. Auriculile* acute. Pedunculĭ sub-1-florĭ. *Bracteele dela flóre depărtate.* Florĭ rosee orĭ albe, pe partea externă cu 5 strie roşiĭ. ♃ Fórte comun pretutindenĭ.

Variază:

β. *hirtus* [loc alb]; *C. villosus* Lej. [Loc alb].

C. **Cantabrica** L. [Loc alb]. *Tulpină nevolubilă*, ramificată, prostrată. Frunze linear-lanceolate, acute. Bractee depărtate dela flóre. Calice pĕros. Pedunculĭ sub-1-florĭ. Florĭ rosee. Fîneţe şi coline aride. Fórte comun pretutindenĭ.

C. **lineatus** L. [Loc alb]. Plantă sericee. Tulpine numeróse, subsimple, ascendente (orĭ ramurile erecte). Frunze oblong-cuneate, acute, în peţiol atenuate. Racemĭ subcorymboşĭ, 2-6-florĭ, pedunculaţĭ, axilarĭ, maĭ scurţĭ decât frunzele. Florĭ pedicelate, pedicele subegal de lungĭ cu calicele. Sepale oblong-lanceolate, acute, la vîrf pe ambele feţe, iară în partea inferióră pe faţa externă sericee, pe faţa internă glabre. Corola de 3 orĭ maĭ lungă decât calicele, pe partea externă cu 5 liniĭ subsericee, altcum deîmpreună cu marginile glabră. *Tulpină nevolubilă.* ♃ Coline uscate.

Genul Cuscuta Tournef.

Cuscuta Tournef. (Cuscută). Calice cu 4-5 divisiunĭ; corolă marcescentă, campanulată saŭ urceoltă, cu 4-5 lobĭ, lipsită de îndoiturĭ, munită de micĭ solḑĭ petaloiḑĭ; stamine 4-5; stile 2, libere saŭ reunite; capsulă biloculară, deschiḑându-se neregulat la vîrf saŭ circular printr'un opercul.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Capsulă circumscisă.
2. Florĭ monogyne . . . . . C. **monogyna** Vahl.
2.* Florĭ digyne. Tulpină ramificală.
3. Tubul coroleĭ cilindriform.
4. Limbul coroleĭ apert fiind squamele din interiorul coroleĭ alipite de tub . . . . . C. **europaea** L.
4.* Limbul coroleĭ închis prin squamele converginte din interiorul coroleĭ . . . . . C. **Epithymum** L.

3.* Tubul coroleĭ scurt, subglobos . . . . . C. **Epilinum** Weihe.
1.* Capsulă subglobos-depresă dehiscentă prin o crepătură intrastilară mare (nu circumscisă) E. **obtusiflora** H. B. K

C. **monogyna** Vahl.; *C. lupuliformis* Krock. [Loc alb]. Tulpină ramificată. *Florĭ monogyne*, spicate, bracteate, la urmă pedunculate. Tubul coroleĭ cilindriform, *de 2 orĭ maĭ lung decât limbul*. Squamele în interiorul coroleĭ erecte, alipite de tub. Florĭ rosee. Plantă parasitică. ⊙ Iulie-August. Fórte comun în tuferişurĭ între Tulcea şi Malcocĭ.

C. **europaea** L. [Loc alb]. Tulpină ramificată. *Tubul coroleĭ* cilindriform, *egal de lung cu limbul*. Squamele interne erecte, alipite de tubul coroleĭ. Stile 2, filiforme de lungimea ovariuluĭ conic. Florĭ albe orĭ ceva roşietece. Plantă parasitică. ⊙ Iulie-August. Fórte comun pretutindenĭ.

Variază:

α. *C. urticearum*. [Loc alb]. Squamele din interiorul coroleĭ 2-3-fide. Filamentele egal de late, de 2 orĭ maĭ lungĭ decât anterele.

β. *C. Vicieae* Schouth. Squame multifide. Filamentele la bază maĭ late de lungimea anterelor.

Observare.—*C. Schkuhriana* Pfeiff. diferă numaĭ prin aceea, că lipsesc squamele în interiorul tubuluĭ coroleĭ.

C. **Epithymum** L.; *C. minor* Dc. [Loc alb]. Tulpină ramificată. *Tubul coroleĭ cilindriform, egal de lung cu limbul*, închis cu squamele convergente. Stile 2, filiforme. Florĭ purpurascente, de jumătate maĭ micĭ ca la *C. europaea* L. ⊙ Iulie-August. Fórte comun pretutindenĭ.

C. **Epilinum** Weihe; *C. major* Koch et Ziz. *C. vulgaris* Presl. [Loc alb]. Tulpină fórte simplă. *Tubul coroleĭ subglobos, de 2 orĭ maĭ lung decât limbul*. Squamulile tubuluĭ erecte şi alipite de tub. Stile 2, încă odată atât de lungĭ cât ovariul. ⊙ Iulie-August. In semănăturile de in la Rassova.

C. **obtusiflora** H. B. K.; *C. aurantiaca* Requien.; *C. breviflora* Vis.; *C. Rogovitschiana* Trautw. [Loc alb]. Tulpină filiformă, ramificată. Florĭ glomerate în cyme subglobóse. Corolă campanulată, 4-5 lobată, lobĭ obtusĭ, de lungimea tubuluĭ îndată reflecţĭ. Stile 2. Stigmate globos-capitate. *Capsule* globos-deprese, *cu apertură intrastilară mare*, rhom-

bică, *nu circumscise*. Comun la Nicoliţel pe *Xanthium spinosum*.

OBSERVARE. — Diferă de cele-lalte speciĭ cu deosebire prin capsulele, ce nu sunt circumscise.

Fam. [Loc alb]. BORAGINEE.

Florĭ ermafrodite, regulate, rar neregulate. Calice gamosepal, persistent, de ordinar accrescent, cu 5 divisiunĭ. Corolă gamopetală, caducă, regulată, rar neregulată, cu gâtul nud saŭ munit de solḑĭ saŭ de fascicule de perĭ, cu 5 lobĭ de ordinar în preflorescenţă imbricată. Stamine 5, inserate pe tubul saŭ pe gâtul coroleĭ şi alterne cu divisiunile sale; antere biloculare, introrse. Stil simplu, născênd dela basă saŭ din partea internă a ovarelor; stigmat întreg saŭ bilobat. Ovariŭ super, format din 2 carpele divisate fie-care în 2 loge uniovulate şi simulând 4 carpele libere saŭ aderente, inserate prin basa lor pe receptacul, saŭ prin unghiul intern pe stilul de ordinar dilatat la basă. Fruct format din 4 nucule *(achene)*, rar 2, uscate, monosperme, indehiscente, libere, rar aderente între ele. Sĕmênţă suspendată; albumen nul saŭ fórte subţire.—Plante erbacee, anuale saŭ perene, rar lemnóse, de ordinar acoperite de perĭ rigiḑĭ la pipăit. Frunze alterne, simple, întregĭ, lipsite de stipulĭ. Florĭ de ordinar dispuse în raceme scorpioide.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Ovariŭ 1.
2. Fruct 2-partibil, hirsut, nicĭ crestat, nicĭ tuberculat . . . . . **Tournefortia** L.
2.* Fruct la maturitate separabil în 4 nucĭ (achene), la basă plane . . . . . **Heliotropium** L.
1.* Ovariĭ 2 orĭ 4.
3. Corolă neregulată. Staminele şi stilul exserte . . **Echium** L.
3.* Corolă regulată. Staminele şi adeseorĭ şi stilul incluse în corolă.
4. Corolă la gât fără fornicele.
5. Corolă infundibuliformă.
6. Calice 5-dentat orĭ 5-fid.
7. Florĭ în spice foliate . . . . . **Nonnea** Med.
7.* Florĭ în spice orĭ în racemĭ nefoliolate . . . . **Pulmonaria** L.

6.* Calice 5-partit . . . . . **Lithospermum** L
5.* Corolă cilindriformă orĭ ventricósă. Calice partit.
8. Ovariĭ 2, 2-sperme. Plantă glabră . . . . . **Cerinthe** L.
8.* Ovariĭ 4, 1-sperme. Plantă setos-pĕrósă . . . . **Onosma** L.
4.* Corola la gât cu fornicele, care închid gâtul maĭ mult orĭ maĭ puţin deplin.
9. Corolă plană, rotată; laciniĭ acute . . . . . **Borago** L.
9.* Laciniile coroleĭ obtuse.
10. Corolă cilindriform-ventricósă. Fornice subulate. **Symphytum** L.
10.* Corolă infundibuliformă. Fornice obtuse, rotundate.
11. Calicele la maturitatea fructuluĭ plan-compres . **Asperugo** L.
11.* Calicele la maturitatea fructuluĭ tubuliform.
12. Fruct aculeolat.
13. Fruct 3-gonal. Racemĭ foliaţĭ . . . . . **Echinospermum** Sw.
13.* Fruct plan-compres. Racemĭ nefoliaţĭ . . . . . **Cynoglossum** L.
12.* Fruct fără aculeĭ.
14. Nucĭ 4. Stil liber.
15. Fornice pĕróse, albe . . . . . **Anchusa** L.
15.* Fornice glabre, galbine . . . . . **Myosotis** L.
14.* Nucĭ 2. Stil concrescut cu dosul fructuluĭ . . **Rochelia** Rchb.

Genul Tournefortia L.

Tournefortia L. (Tourneforţie). [Loc alb].

T. Arguzia R. & Sch.; *T. sibirica* L. sp.; *Messerschmidia Arguzia* L. fil.; *M. rosmarinifolia* Willd. [Loc alb]. Tulpină erbacee, erectă, ramificată, vilósă. Frunze sessile, întregĭ, maĭ mult maĭ puţin vilóse. Spice numeróse dispuse în corymb terminal. Tubul coroleĭ vilóse duplu maĭ lung decât laciniile lanceolate ale caliceluĭ. Fruct vilos. ♃ In regiunea litoree: Constanţa, Mangalia, Sulina.

Genul Heliotropium Tournef.

Heliotropium Tournef. (Eliotropiu). Calice cu 5 divisiunĭ maĭ mult saŭ puţin profunde; corolă hypocrateriformă, cu 5 lobĭ obtusĭ, cu gâtul încreţit dar nud; Stamine incluse; nucule triquetre, pubescente-tuberculóse, la început lipite cu stilul şi între ele prin unghiul lor intern, aşa ca să simuleze o capsulă 4-loculară, după aceea despărţêndu-se complet la maturitate.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Fructe pubescente, rugóse . . . . . **H. europaeum** L.
1.* Fructe glabre.
2. Fructe verucóse . . . . . **H. suaveolens** M. B.
2.* Fructe netede . . . . . **H. Eichwaldi** Stendl.

H. europaeum L. [Loc alb]. Tulpină erectă, difusă, erbacee. Frunze ovate, de tot întregĭ, plane, lineate, tomentos-scabre. Spicele cele laterale subsolitare, cele terminale îngeminate. Calice fructifer stelat-patent. Florĭ albe orĭ palid-violacee. *Fructe rugóse, pubescente.* ⊙ Iulie-August. Fórte comun pretutindenĭ.

H. suaveolens M. B. [Loc alb]. Tulpină erectă, erbacee. Frunze ovat-eliptice, de tot întregĭ, acute, penatinervate. Spice terminale, geminate, orĭ câte treĭ, patru. Calice vilos, sublanat, egal de lung cu tubul coroleĭ, laciniĭ lineare, pe timpul înflorituluĭ erect-alipite, pe timpul fructificaţieĭ abià patule. Laciniile coroleĭ puţin maĭ lungĭ decât tubul, suborbiculare. *Fructe verucóse, glabre.* ⊙ In păşunele din munţiĭ fórte ariḑĭ aprópe de Nicoliţel.

H. Eichwaldi Stendl.; *H. ellipticum* Ledeb. [Loc alb]. Plantă alipit-pĕrósă. Tulpină erectă şi ramificată, ramurĭ divaricate. Frunze eliptice, orĭ ovat-eliptice, la ambele capete rotundate, de tot întregĭ. Spicele inferióre subsolitare, cele superióre geminate. Florĭ cam depărtate. Calice vilos, puţin maĭ lung decât tubul coroleĭ, laciniĭ subovat-lanceolate, erecte, la urmă după căderea fructuluĭ stelat-patente. Laciniile coroleĭ subegal de lungĭ cu tubul, obovate. *Fructe netede* (orĭ înainte de maturitate) rugulóse, *de tot glabre.* Cresce împreună cu *H. europaeum*, cu deosebire în regiunea muntósă.

Genul Echium Tournef.

Echium Tournef. (Echiu). Calice cu 5 divisiunĭ linear-lanceolate, aprópe egale; corolă infundibuliformă-subcampanulată, cu limb oblic saŭ subbilabiat, cu 5 lobĭ inegalĭ şi cu gâtul nud; stamine inegale, de ordinar exserte; nucule tuberculóse, cu basa triangulară, plană-subconcavă.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1 Spice solitare.
2. Tubul coroleĭ maĭ scurt decât calicele. Florĭ albastre, rare-orĭ rosee orĭ albe . . . . . E vulgare L.
2.* Tubul coroleĭ maĭ lung decât calicele. Florĭ roşiĭ . . . . . E. rubrum Jacq.
1.* Spice geminate. Florĭ albe . . . . . E. altissimum Jacq.

E. vulgare L. [Loc alb]. Plantă setos-hispidă. Tulpină erbacee. Frunze lanceolate. Spice nedivise. *Tubul coroleĭ maĭ scurt decât calicele. Stilul la vîrf bifid.* Stamine declinate, divaricate, acumbente pe limbul coroleĭ. Florĭ albastre, rare-orĭ rosee orĭ albe. ♂ Iulie-Septembre. Fórte comun pretutindenĭ.

Variază: cu corole maĭ marĭ şi de jumătate maĭ micĭ, apoĭ cu stamine maĭ scurte decât corola şi cu stamine lung exserte.

E. rubrum Jacq. [Loc alb]. Plantă setos-hispidă. Tulpină erbacee, striată. Frunze linear-lanceolate. Spice nedivise. *Tubul coroleĭ duplu maĭ lung decât calicele. Stilul la vîrf nedivis.* Staminele maĭ lungĭ decât corola. *Florì roşiì.* In fîneţele din păduri şi tuferişurĭ: Dobromir, Malcocĭ, Tekekioĭ, etc.

E. altissimum Jacq.; *E. italicum* L.; *E. asperimum* M. B. [Loc alb]. Plantă setos-hispidissimă. Tulpină erbacee, strictă. Frunze lanceolate. *Spice geminate, indesuite. Stilul la vîrf bifid.* Stamine duplu maĭ lungĭ decât corola. *Florĭ albe.* Coline aride. Constanţa, Tuzla, etc.

Genul Nonnea Medik.

Nonnea Medik. (Nonee). Calice 5-fid saŭ 5-partit, mărindu-se la maturitate. Corolă infundibuliformă, deschisă la gât, însă munită cu mult maĭ dedesubt de 5 micĭ solḑĭ bărboşĭ, cu limb 5-partit, cu tub elongat şi drept. Stamine cu filamente fără apendice; antere incluse. Carpele 4, equilatere, excavate la basă; acestea înconjurate de un inel proeminent şi increţit.

N. atra Griseb. [Loc alb]. Fórte comun pretutindenĭ.

Genul Pulmonaria Tournef.

Pulmonaria Tournef. (Pulmonarie). Calice tubulos-campanulat, pentagonal la basă, cu 5 divisiunĭ puţin profunde; corolă infundibuliformă, cu 5 divisiunĭ rotundate, cu gât lipsit de solḑĭ însă munit de 5 fascicule de perĭ alternĭ cu staminile incluse; stil lung saŭ scurt după cum staminile sunt inserate la gât saŭ către mijlocul tubuluĭ coroleĭ; nucule netede, cu basa plană, încunjurată de o margine proeminentă.

P. obscura Du Mort. [Loc alb]. *Frunze* nemaculate, orĭ fórte rareorĭ şi maculate, maculele deschis-verḑĭ, cele ale capitulilor radicalĭ sterilĭ (frunzele de vară) cordat-oblonge, acuminate, *de 2 orĭ maĭ lungĭ decât late, peţioliĭ* ângust-aripaţĭ *maĭ lungĭ decât lamina.* Periĭ tulpineĭ setoşĭ, amestecaţĭ cu alţĭ perĭ maĭ puţin numeroşĭ articulaţĭ şi glanduliferĭ. Tubul coroleĭ sub circulul barbulat-glabru. Corola roşu-violacee, fórte rar albă. In pădurile umbróse. Fórte comun pretutindenĭ: Ţiganca, Grecĭ, Cincarova, etc.

Observare.—*P. officinalis* L. diferă prin frunzele capitulilor radicalĭ sterilĭ, ce sunt numaĭ $1^1/_2$ maĭ lungĭ decât late, şi peţioliĭ ceva maĭ scurţĭ decât lamina, apoĭ prin colórea coroleĭ, care e la început roşie şi după acea violacee, rare-orĭ albă.

Genul Lithospermum Tournef.

Lithospermum Tournef. (Litosperm). Calice cu 5 divisiunĭ lineare; corolă infundibuliformă, rar hypocrateriformă, cu 5 divisiunĭ, cu gâtul nud, munit de 5 liniĭ pubescente saŭ de 5 gibbosităţĭ alterne cu staminele incluse; nucule netede saŭ rugóse, fórte dure, cu basa plană şi îngustă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Nucĭ netede, lucitóre.
2. Florĭ verḑiĭ-albe . . . . . **L. officinale** L.
2.* Florĭ dintru întâiŭ roşiĭ după acea albastre . . . . . **L. purpureo-caeruleum** L.
1.* Nucĭ rugos-scabre . . . . . **L. arvense** L.

L. officinale L. [Loc alb]. Tulpine erbacee, fórte ramifi-

cate. Frunze lanceolate, acute, venate, fórte scabre, perĭ la basă tuberculaţĭ alipiţĭ. *Nucĭ netede.* Florĭ verḑiĭ-albe. ♃ Maiŭ-Iulie. In tuferişurĭ, fórte comun pretutindenĭ: Malcocĭ, etc.

L. arvense L. [Loc alb]. Tulpină erbaceă, erectă, la vîrf ramificată, simplă, orĭ la basă însoţită de tulpine secundare. Frunze lanceolate, acutiuscule, hirte, perĭ alipiţĭ, cele inferióre oblong-lanceolate, obtuse, în peţiol atenuate. Calice fructifer depărtat. *Nucĭ rugos-scabre.* Florĭ albe. ⊙ Aprilie-Iulie. Fórte comun pretutindenĭ.

L. purpureo-caeruleum L. [Loc alb]. Tulpine erbacee, cele *florigere-erecte*, la vîrf bi-trifide, cele *sterile repente.* Frunze lanceolate, acute la basă atenuate, hirt-scabre, perĭ alipiţĭ. *Nucĭ netede. Florĭ dintru întâiŭ roşiĭ, după aceea azuriĭ.* ♃ Aprilie-Maiŭ. In păduri şi tuferişurĭ. Fórte comun pretutindenĭ.

Genul Cerinthe Tournef.

Cerinthe Tournef. (Cerinte). Calice 5-partit. Corolă cilindrică-campanulată, nudă la gât, cu limb divisat în 5 dinţĭ. Carpele 2, ovale, aprópe osóse, trunchiate şi plane la basă.

C. minor L. [Loc alb]. Corola peste a treia parte 5-fidă, dinţiĭ subulaţĭ, erect-conivenţĭ. Filamentele de 4 orĭ maĭ scurte decât anterele. Frunze tóte glabre şi de tot întregĭ, cele radicale obovate, în peţiol lung ângustate, cele caulinare sessile, cele inferióre oblonge spre basă ângustate, cele medie peste basa lată ceva ângustate, cele superióre dela basa cordată şi amplexicaulă ovat-oblonge. Frunzele maĭ bătrîne pe faţa inferióră maculate. Florĭ galbine. ♂ Maiŭ-Iulie. Fîneţe, tuferişurĭ. Fórte comun pretutindenĭ.

Variază:

β. *maculata* M. B. Corola notată cu 5 macule bruniĭ. Inpreună cu specia gemină.

Genul Onosma L.

Onosma L. (Onosmă). Calice 5 partit. Corolă regulată, cilindrică-campanulată, nudă la gât, cu limb mărginit de 5 dinţĭ scurţĭ, cu tub drept. Antere incluse saŭ exserte. Car-

pele 5, ovoide-trigone, necontractate în gât la basă, inserate pe receptacul printr'o suprafaţă plană.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Filamente cu antere exserte . . . . . **O. stellulatum** W. K.
1.* Filamente incluse în corolă. Plante hispide, sete solitare.
2. Spaţiul între sete pubescent . . . . . **O. arenarium** W. K.
2.* Spaţiul între sete glabru . . . . . **O. calycinum** Stev.

O. stellulatum W. K. [Loc alb]. Tulpine de tot simple. Frunze linear-lanceolate, hispide, *sete indesuite pe tuberculĭ stelulaţĭ*, cele florale dela basa ovată lanceolate. Antere maĭ scurte decât filamentele. Corolă palid-galbină. *Filamente cu antere exserte.* In muntele Krassny most. (Zeleb).

O. arenarium W. K. [Loc alb]. Tulpină ramificată. Frunze linear-lanceolate, *hispide, sete insidente pe tuberculĭ glabri, între sete pubescente*, cele florale ovat-lanceolate. Filamentele maĭ scurte decât anterele pe marginĭ denticulat scabre. *Nucĭ netede, lucitóre.* Florĭ gălbiniĭ-albe. *Filamente cu antere incluse în corolă.* ♃ Iunie-Iulie. Coline aprice. Fórte comun pretutindenĭ. Intre Constanţa şi Mangalia, între Babadagh şi Hîrşova, etc.

O. calycinum Stev.; *O. setosum* Boiss. non Ledeb. [Loc alb]. Plantă peste tot hispidă, sete solitare insidente pe tuberculĭ glabri. Tulpine erecte, ramificate. *Frunzele* inferióre lat-lineare, cele caulinare mediĭ lanceolate, cele supreme cu basa lată ovate, *tóte pe faţa superióră, pe marginĭ şi pe faţa inferióră pe lângă nervura mediană hispide, între sete glabre.* Racemĭ numeroşĭ. Laciniile caliceluĭ lineare, ceva maĭ scurte decât corola. Corolă claveformă. Antere ceva maĭ lungĭ decât *filamentele, incluse în corolă.* Nucĭ puţin maĭ lungĭ decât late, *maĭ mult netede, lucitóre.* Intre Medgidie şi Cernavoda.

Genul Borago Tournef.

Borago Tournef. (Boragine). Calice cu 5 divisiunĭ profunde; corolă rotată, cu 5 divisiunĭ profunde, obtuse, munite la gât de 5 solḑĭ ştirbaţĭ; stamine apropiate în con în jurul stilu-

luĭ, cu filamente munite pe partea externă de un lung apendice erect; nucule tuberculóse, cu basa concavă.

B. officinalis L. [Loc alb]. Frunzele inferióre eliptice, obtuse, la basă atenuate. Laciniile limbuluĭ coroleĭ ovate, acuminate, plane. Florĭ cerulee. In locurĭ ruderale şi cultivate

Genul Symphytum Tournef.

Symphytum Tournef. (Tătănésă). Calice cu 5 divisiunĭ profunde; corolă cilindrică-campanulată, cu 5 dinţĭ, munită la gât de 5 solḑĭ lanceolaţĭ-subulaţĭ, glanduloşĭ pe marginĭ; stamine incluse; nucule netede saŭ rugóse, cu basa concavă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze decurente, cele inferióre ovat-lanceolate, în peţiolĭ contrase . . . . . **S. officinale** L.
1.* Frunze nedecurente, cordat-ovate, cele inferióre peţiolate, cele superióre sessile . . . . **S. tauricum** Willd.

S. officinale L. [Loc alb]. Rădăcină fusiform-ramificată. Tulpină ramificată. *Frunze decurente, cele inferióre şi cele radicale ovat-lanceolate,* în peţiol contrase, cele superióre şi cele florale lanceolate. Limbul coroleĭ 5-dentat, dinţĭ recurbaţĭ. Antere de 2 orĭ maĭ lungĭ decât filamentele. Florĭ purpuriĭ, roşiĭ, albe. ♃ Maiŭ-Iunie. Locurĭ umede. Fórte comun.

S. tauricum Willd. [Loc alb]. Plantă pĕros-hirsută. Tulpină ramificată. *Frunze cordat-ovate,* acute, cele inferióre peţiolate, cele superióre sessile, cele supreme ovate suboposite. Calice peste jumătate 5-fid, laciniĭ lanceolate acute. Corolă de 2 orĭ maĭ lungă decât calicele. Fornice egal de lungĭ cu staminele orĭ şi maĭ scurte. ♃ In pădurile umbróse: Cocoş. Nicoliţel, Cincarova, etc.

Genul Asperugo Tournef.

Asperugo Tournef. (Asperugine). Calice accrescent, cu 5 divisiunĭ triangulare, despărţite prin micĭ dinţĭ; corolă infundibuliformă, cu 5 lobĭ obtusĭ, munită la gât de 5 solḑĭ convexĭ; stamine incluse; nucule ovale, comprimate, tuberculóse, lipite la basa stiluluĭ prin partea superióră a unghiuluĭ lor intern.

A. procumbens L. [Loc alb]. Tulpină procumbentă, ramificată, pe angulĭ cu ghimpĭ recurbaţĭ fórte asperă. Frunze, cele inferióre alterne, cele sub ramurĭ opuse. Florĭ axilare, micĭ, scurt peţiolate, violacee orĭ albastre, pedunculĭ la început erecţĭ, la maturitatea fructuluĭ recurbaţĭ. ⊙ Maiŭ-Iunie. Locurĭ ruderale la Constanţa pe lângă Tăbăcărie.

Genul Echinospermum Sw.

Echinospermum Sw. (Echinosperm). Calice cu 5 divisiunĭ profunde; corolă hypocrateriformă cu 5 divisiunĭ, cu tub scurt, munit la gât de 5 solḑĭ convexĭ; stamine incluse; nucule triquetre, lipite cu stilul în tótă lungimea unghiuluĭ lor intern, munite pe marginĭ de un dublu rênd de spinĭ.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Fructe (nucĭ) pe marginĭ cu aculeĭ glochidiaţĭ 2-serialĭ . . . . . **E. Lappula** Lehm.
1. Fructe pe marginĭ cu aculeĭ glochidiaţĭ 1-serialĭ. **E. patulum** Lehm.

E. Lappula Lehm.; *Myosotis Lappula* L.; *Rochelia Lappula* L. *Rochelia Lappula* R. & Sch.; *Cynoglossum Lappula* Scop.; *Lappula Myosotis* Moench. [Loc alb]. Tulpina în partea superióră ramificată. Frunze lanceolate, incumbent-pĕróse, ciliate. Corola maĭ lungă decât calicele. Pedunculiĭ fructiferĭ erecţĭ. *Nucile pe marginĭ cu aculeĭ glochidiaţĭ 2-serialĭ,* pe disc şi pe de laturĭ tuberculate. Florĭ albastre. Constanţa, Ienissala, Başkioĭ pe Sepelgin, etc.

Variază: Tubul coroleĭ maĭ scurt decât calicele (*E. squarrosum* Rchb.).

E. patulum Lehm.; *Myosotis squarrosa* M. B.; *Rochelia squarrosa* R. & Sch. [Loc alb]. Tulpină dela basă maĭ mult orĭ maĭ puţin ramificată, deîmpreună cu ramurile patente pubescentă. Frunze linear-oblonge, hispide cu perĭ patenţĭ deasupra tuberculoşĭ. Florĭ subsessile, erecte. Corolă abia maĭ lungă decât calicele la urmă fórte patent. *Nucĭ pe marginĭ cu aculeolĭ glochidiaţĭ 1-serialĭ,* distanţĭ şi elongaţĭ, pe disc şi pe laturĭ acut-tuberculate. ⊙ La Cernavoda, fórte comun. (Janka).

Genul Cynoglossum Tournef.

Cynoglossum Tournef. (Cinoglos). Calice cu 5 divisiunĭ maĭ mult saŭ maĭ puţin profunde; corolă infundibuliformă, cu 5 lobĭ obtusĭ, munite la gât de 5 solḑĭ convexĭ; stamine incluse; nucule ovale, deprimate, lipite la basa stiluluĭ prin partea superióră, a unghiuluĭ lor intern, munite pe amîndouĕ feţele lor de ascuţişurĭ glochidiate.

C. **officinale** L. [Loc alb]. Tulpină erectă. Frunze suriĭ cu un toment subtil şi móle, acute, cele inferióre eliptice, în peţiol contrase, cele superióre dela basa subcordată şi semiamplexicaulă lanceolate. Raceme nebracteate. Stamine incluse. Nucĭ dinainte plane, incinse cu marginĭ puţin îngroşate şi prominule. Florĭ roşiĭ-violacee. ♂ Maiŭ-Iulie. Fórte comun pretutindenĭ: Cocoş, Măcin.

Variază: cu florĭ albe şi cu fornice purpuriĭ (*C. bicolor* Willd.).

Genul Anchusa L.

Anchusa L. (Anchusă). Calice cu 5 divisiunĭ maĭ mult saŭ maĭ puţin profunde; corolă infundibuliformă saŭ hypocrateriformă cu tub drept saŭ cotit, cu 5 divisiunĭ obtuse şi vilóse la vîrf; stamine incluse; nucule rugóse, cu basă concavică.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Tubul coroleĭ drept.
2. Fornice velutin-pĕróse.
3. Florĭ azuriĭ. Laciniile caliceluĭ acutiuscule . . . **A. officinalis** L.
3.* Florĭ galbine. Laciniile caliceluĭ obtuse . . . . **A. ochroleuca** M. B.
2.* Fornice penicelat-orĭ barbulat-pĕróse.
4. Fornice penicelat-pĕróse . . . . . **A. italica** Retz.
4.* Fornice pe marginĭ barbulate . . . . . **A. Barrelieri** Dc.
2.** Fornice pe marginĭ scurt-papilóse . . . . . **A. stylosa** M. B.
1.* Tubul coroleĭ din jos de mijloc curbat . . . . **A. ovata** Lehm.

A. officinalis L. [Loc alb]. Frunze lanceolate, hispide. Bractee ovat-lanceolate. Calice 5-fid, *laciniĭ acutiuscule*. Periĭ ramurilor, a paniculeĭ şi a caliceluĭ patulĭ. *Fornice ovate, velutine*. Florĭ intensiv-albastre, violacee, orĭ maĭ rar albe. ♂ ♃ Maiŭ-tómna. Fórte comun pretutindenĭ.

A. ochroleuca M. B. [Loc alb]. Plantă hispidă. Frunze oblonge, linear-oblonge, orĭ lanceolate, de tot întregĭ, acute. Bractee ovat-lanceolate orĭ oblonge, obtuse. *Laciniile caliceluĭ obtuse.* Tubul coroleĭ maĭ lung decât calicele. Fornice cu perĭ îngroşaţĭ şi indesuiţĭ *velutine.* Nucĭ oblic deprese reticulat-rugóse şi granulate. *Corola tipică galbină*, însă variază cu corole albe, rosee, cianee şi variegate. ♂ Maiŭ-tómna. In fîneţele aride. Fórte comun pretutindenĭ.

A. italica Retz.; *A. paniculata* Ait. [Loc alb]. Tulpină ramificată, erectă. Frunze lanceolate, undulate, hispide, lucitóre. Raceme geminate, bracteate, bractee linear-lanceolate. Laciniile caliceluĭ subegale, subegal de lungĭ cu tubul coroleĭ orĭ şi maĭ lungĭ. *Fornice oblonge, penicelat-pĕróse.* Florĭ marĭ azuriĭ, fornice albe. ♂ Maiŭ-Iulie. Consul, Hasarlîk, Gîrliţa, etc.

A. Barrelieri Dc.; *Buglossum Barrelieri* All.; *Myosotis obtusa* W. K. [Loc alb]. Plantă hispidă. Tulpină erectă. Frunze oblonge, linear-oblonge orĭ lanceolate, de tot întregĭ orĭ repande, acute. Raceme axilare subbipartite, dispuse în paniculă subcilindriformă. Bractee lanceolate, acuminate, patente. Laciniile caliceluĭ obtuse. *Tubul coroleĭ fórte scurt inclus în calice. Fornice* ovat-oblonge, *pe marginĭ barbulate.* Nucĭ oblonge, erecte, longitudinal rugóse, granulate. Corolă mică, cianeă. In tuferişurile de pe stîncile calcare dela Demirkioĭ şi în tuferişurile dela Tristenĭ.

A. stylosa M. B. [Loc alb]. Tulpină erectă, apoĭ muriculată. Frunze oblonge, puţin setos-hispide, subundulat-denticulate, ciliate, cele inferióre în peţiol atenuate. Raceme bipartite. Pedicele subegal de lungĭ cu calicele, încă şi fructiferĭ erecţĭ. Laciniile caliceluĭ 5-partit şi după înflorire acrescent-lineare, obtuse. *Tubul coroleĭ maĭ de 3 orĭ maĭ lung decât calicele. Fornice exserte*, fórte obtuse, *pe marginĭ scurt papilóse.* Nucĭ rugóse, granulate. Coline petróse şi între semănăturĭ, comun la Constanţa (?).

A. ovata Lehm.; *Lycopsis orientalis* L. [Loc alb]. Intréga plantă cu sete fórte patente hispidă. Tulpină erectă, dichotom-ramificată. Frunze ovat-oblonge, de tot întregĭ, orĭ depărtat şi obsolet repand-dentate, cele inferióre în peţiol atenuate, cele superióre cu basa neegală semiamplexicaulă.

Racemĭ elongaţĭ, laxĭ, foliaţĭ. *Laciniile caliceluĭ* hispid-lanceolate, acuminate, *de lungimea tubuluĭ coroleĭ*, care din jos de mijloc este curbată. Pe lângă lacul sărat Razim şi pe malul măreĭ la Constanţa în jos de bulevard.

Genul Myosotis Dill.

Myosotis Dill. (Miosotidă). Calice cu 5 divisiunĭ maĭ mult saŭ maĭ puţin profunde; corolă hypocrateriformă saŭ subrotacee, cu 5 lobĭ rotunḑiţĭ, cu gâtul închis prin 5 solḑĭ obtusĭ; stamine incluse; nucule netede, lucitóre, cu basa plană şi îngustă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Calice alipit-pĕros. Stil subegal de lung cu calicele . . . . . **M. palustris** With.
1.* Calice patent-pĕros, periĭ la vîrf uncinaţĭ-recurbaţĭ.
2. Pedicele fructifere maĭ lungĭ decât calicele.
3. Pedicele fructifere patente, duplu maĭ lungĭ decât calicele . . . . . **M. intermedia** Link.
3.* Pedicelele fructifere cele inferióre mult maĭ lungĭ decât calicele, refracte . . . . . **M. sparsiflora** Mik.
2.* Pedicele fructifere nu maĭ lungĭ decât calicele.
4. Racemĭ nefoliaţĭ. Calicele fructifer apert. . . **M. hispida** Schlecht.
4.* Racemĭ foliaţĭ Calice fructifer inclus . . . . **M. stricta** Link.

M. palustris Wither. [Loc alb]. *Calice 5-dentat, alipit-pĕros*, fructifer apert. Stil subegal de lung cu calicele. Frunze caulinare oblong-lanceolate, acutiuscule. Tulpină angulară. Rhizomă oblic repentă. Florĭ cerulee, rare-orĭ carnee orĭ albe. ♃ Maiŭ-Iulie. Locurĭ umede şi mlăştinóse. Comun.

M. intermedia Link. [Loc alb]. *Calice profund 5-fid, fructifer* inclus (la vîrf), patul-pĕros, perĭ divaricaţĭ, uncinaţĭ. *Pedicele* fructifere patente, de 2 orĭ maĭ lungĭ decât calicele. *Limbul coroleĭ concav*. Corolă albastră. Pe délul dela Gavgagia.

M. hispida Schlecht. *Calice 5-fid, fructifer apert*, patul-pĕros, *periĭ basalĭ divaricaţĭ, uncinaţĭ*. Racemĭ peduculaţĭ. *Pedicele fructifere orizontal-patente, egal de lungĭ cu calicele*. Tubul coroleĭ inclus în calice. Florĭ fórte micĭ, intensiv-cerulee. Constanţa, Murfatlar, etc. ⊙ Aprilie.

M. stricta Link. [Loc alb]. *Calice profund-5-fid, fructifer inclus*, pĕros, periĭ basalĭ divaricaţĭ, uncinaţĭ. Racemĭ la basă foliaţĭ. *Pedunculĭ fructiferĭ maĭ scurţĭ decât calicele.* Tubul coroleĭ inclus în calice. Florĭ fórte micĭ, cerulee. ⊙ Gavgagia, Constanţa.

M. sparsiflora Mik. [Loc alb]. *Calice profund 5-fid*, pĕros, *periĭ basalĭ divaricaţĭ*, uncinaţĭ. Racemĭ pauciflorĭ, la basă foliaţĭ. *Pedicelele fructifere cele inferióre mult maĭ lungĭ decât calicele, refracţĭ.* Florĭ cerulee. ⊙ Maiŭ-Iunie. In tuferişurĭ şi păduri umede. Comun.

Genul Rochelia Rchb.

Rochelia Rchb. (Rochelie). [Loc alb].

R. stellulata Rchb.; *Lithospermum dispermum* L. [Loc alb]. Plantă hispidă. Tulpină ramificată, ramurĭ virgate. Frunze oblong-lineare. Pedunculĭ fructiferĭ reflecţĭ. Laciniile caliceluĭ fructifer incurbate. Nucĭ verucóse, verucĭ alb-stelulat-pĕróse. Corolă fórte mică, albastră. Locurĭ nĕsipóse şi aride. La Constanţa fórte comun, etc.

Fam. [Loc alb]. SOLANEE.

Florĭ ermafrodite, regulate saŭ subneregulate. Calice gamosepal persistent în totul saŭ în parte, adesea accrescent, cu 5 divisiunĭ. Corolă gamopetală, caducă, rotată, campanulată saŭ infundibuliformă, cu 5 lobĭ, în preflorescenţă încreţită saŭ imbricată. Stamine 5, rar 4-6, inserate pe tubul coroleĭ şi alterne cu lobiĭ sĕĭ; antere biloculare introrse; stil simplu, bilobat la vîrf. Ovariŭ super, bilocular cu loge multiovulate şi câte-odată subdivisate fie-care în 2 loge printr'o despărţitură falsă. Fruct bacciform, indehiscent, saŭ capsular, polisperm, deschiḑêndu-se prin 2-4 valve saŭ printr'un opercul. Seminţe de ordinar reniforme, comprimate; albumen cărnos, încunjurând un embrion curb saŭ inelar.—Eiburĭ anuale, bisanuale saŭ perene, rar arboraşĭ cu frunze alterne, adesea geminate pe ramurile florifere, lipsite de stipulĭ. Florĭ dispuse cele maĭ adese orĭ în raceme axilare saŭ extra-axilare, rar solitare.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Corolă rotată. Fructul o bobiţă.
2. Ovariŭ la urmă inclus în calicele inflat şi persistent . . . . . **Physalis** L.
2.* Ovariŭ neinclus în calice.
3. Antere conivente, dehiscente la vîrf prin perĭ. **Solanum** L.
3.* Antere concrescute, dehiscente longitudinal. Frunze penatisecte . . . . . **Lycopersicum** Tourn.
3.** Antere neconcrescute, dehiscente longitudinal. Frunze de tot întregĭ . . . . . **Capsicum** L.
1.* Corolă infundibuliformă, orĭ campanulată.
4. Corolă campanulată cu limbul neplicat . . . **Hyosciamus** L.
4*. Corolă infundibuliformă cu limbul plicat.
5. Calice persistent. Capsulă netedă.
6. Stamine egal de lungĭ . . . . . **Nicotiana** L.
6* Stamine neegal de lungĭ . . . . . **Petunia** Juss.
5.* Calice deciduu. Capsulă spinósă . . . . . **Datura** L.

Genul Physalis L.

Physalis L. (Fisalidă). Calice cu 5 divisiunĭ scurte, crescênd mult după înflorire, devenind vesiculos şi învĕlind cu totul fructul; corolă rotată, încreţită, de abià lobată; stamine 5, cu antere conivente, deschiḑêndu-se în lung; bobiţe biloculare închise în calice.—Florĭ solitare.

Ph. Alkekengi L. [Loc alb]. Frunze geminate, întregĭ, acute. Tulpină erbacee, dela basă ramificată. Florĭ albe. *Bobiţe roşiĭ incluse în calicele inflat, persistent şi încă roşu.* ♃ Iunie-Iulie. In tuferişurĭ şi pădurĭ. Comun.

Genul Solanum Tournef.

Solanum Tournef. (Solan). Calice cu 5 lobĭ, maĭ mult saŭ maĭ puţin profunḑĭ, puţin saŭ de loc acrescent, aplicat pe fruct; corolă rotată, cu limb încreţit, cu 5 divisiunĭ, rar cu 4-10 lobĭ; stamine de ordinar 5, cu antere conivente, deschiḑêndu-se la vîrf prin 2 perĭ; fruct bacciform de ordinar bilocular. — Florĭ în cime saŭ în raceme extra-axilare saŭ terminale.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Plantă erbaceă. Florĭ albe . . . . . **S. nigrum** L.
1.* Plantă fruticósă. Florĭ violacee . . . . . **S. Dulcamara** L.
[Loc alb] . . . . . **S. esculentum** L.

S. nigrum L. [Loc alb]. *Tulpină erbaceă*, angulii ramurilor prominulĭ, tuberculaţĭ. *Frunze ovate subdeltoidee*, sinuat-dentate, deîmpreună cu tulpina pubescente, perĭ incurbaterecţĭ. Racemĭ simpli, pedicele fructifere la vîrf îngroşaţĭ, deflecţĭ. *Florĭ albe. Bobiţe negre.* ⊙ Iulie-tómna. Locurĭ cultivate şi ruderale. Fórte comun pretutindenĭ.

β. *stenopetalum* A. Braun. Frunze maĭ ânguste. Corolă profund-partită, laciniĭ fórte ânguste.

γ. *chlorocarpum* Spenn. Bobiţele perfect mature, de colóre verde.

S. Dulcamara L. [Loc alb]. *Tulpină fruticósă*, flexuósă. Frunze ovat-cordate, cele superióre hastate. Corymbĭ suboposiţĭ frunzelor. Florĭ violacee, la basa laciniilor coroleĭ cu 2 macule verdĭ, ce sunt alb-marginate, rareorĭ albe. Bobiţe roşiĭ. ♄ Iunie-August. Tuferişurĭ, pădurĭ, locurĭ umede şi umbróse, fórte comun pretutindenĭ.

S. esculentum Dun. [Loc alb]. Cultivat.

Genul Lycopersicum Tourn.

Lycopersicum Tourn. [Loc alb].

L. esculentum Mill.; *Solanum Lycopersicum* L. [Loc alb]. Frunze neegal penatisecte, segmente oblonge, incis-dentate orĭ penatilobate. Cyme extra-axilare, după finirea înfloriréĭ reflecte. Fruct depres-globos, sulcat, glabru. Corolă gălbinie. Cultivat.

Genul Capsicum L.

Capsicum L. [Loc alb].

C. annuum L. [Loc alb]. Frunze glabre, eliptice orĭ ovate, acuminate, de tot întregĭ. Pedunculĭ solitarĭ orĭ geminaţĭ, în axila ramurilor şi în afară de acéstă axilă, în sus spre calice îngroşaţĭ. Fructele tipice conic-oblonge. Corolă sordid-albă. Cultivat.

Genul Hyosciamus Tournef.

Hyosciamus Tournef. (Iosciam). Calice urceolat, acrescent, cu 5 dinţĭ; corolă infundibuliformă cu 5 lobĭ inegalĭ, obtuşĭ; stamine 5; capsulă biloculară, închisă în tubul caliceluĭ, deschiḑându-se la vîrf printr'un opercul.—Florĭ în raceme unilaterale (cimă unipară scorpioidă).

H. niger L. [Loc alb]. Frunze ovat-oblonge, penatifid-sinuate, cele infime peţiolate, cele caulinare semiamplexicaule, cele florale de ambele laturĭ 1-2-dentate. Florĭ subsessile. Corola sulfurie, cu vine negre, iară la gât cu vine purpuriĭ şi maĭ late. ♂ ⊙ Iunie-Iulie. Locurĭ ruderale şi inculte. Fórte comun pretutindenĭ.

Genul Nicotiana L.

Nicotiana L. [Loc alb].

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze peţiolate, ovate . . . . . **N. rustica** L.
1*. Frunze sessile.
2. Frunze oblong-lanceolate, cele inferióre atenuat-decurente . . . . . **N. Tabacum** L.
[Loc alb] . . . . . **N. altissima** Milll.

N. rustica L. [Loc alb]. Tulpină rotundă. *Frunze peţiolate, ovate*, de tot întregĭ. Tubul coroleĭ cilindriform, maĭ lung decât calicele, laciniile limbuluĭ subrotunde, obtuse. Florĭ gălbiniŭ-verdĭ. Cultivat.

N. Tabacum L. [Loc alb]. *Frunze oblong-lanceolate*, acuminate, *cele inferióre atenuat-decurente*. Florĭ rosee. Cultivat.

N. altissima Mill. [Loc alb]. Cultivat.

Genul Petunia Juss.

Petunia Juss. (Petunie). [Loc alb].

P. vulgaris Juss. [Loc alb]. Subspontaneŭ pe malul măreĭ la Sulina.

Genul Datura L.

Datura L. (Datură). Calice tubulos-pentagonal, cu 5 divisiunĭ, cu tub caduc, desprindêndu-se circular deasupra baseĭ persistente; corolă infundibuliformă, cu limb încreţit, terminat prin 5-10 dinţĭ; stamine 5; fruct uscat, capsular, spinos, cu 2 loge divisate fie-care printr'o despărţitură falşă în 2 loge secundare, deschidêndu-se la vîrf prin 4 valve.— Florĭ solitare.

D. Stramonium L. [Loc alb]. Frunze glabre, ovate, neegal

sinuat-dentate. Capsule erecte, spinóse. Corolă albă. ⊙ Iulie-August. Locurĭ ruderale, cultivate şi inculte. Fórte comun pretutindenĭ.

Fam. [Loc alb]. SCROPHULARINEE.

Florĭ ermafrodite, maĭ mult saŭ maĭ puţin neregulate. Calice gamosepal, persistent, cu 4-5 divisiunĭ. Corolă gamopetală, caducă, cu 4-5 divisiunĭ, neregulată personată saŭ aprópe regulată rotată saŭ campanulată, în preflorescenţă imbricată. Stamine 5, dintre care treĭ maĭ scurte, saŭ maĭ adesea 4 stamine didiname, a cincea fiind redusă la o staminodă saŭ cu totul nulă, saŭ rar numaĭ 2 stamine prin abortare, inserate pe tubul coroleĭ şi alterne cu lobiĭ sĕĭ; antere biloculare, dehiscente longitudinal, saŭ uniloculare prin confluenţa logelor şi atuncĭ dehiscente transversal. Stil simplu; stigmat întreg saŭ bilobat, capitat saŭ decurent pe stil. Ovariŭ super, bilocular, rar subunilocular, cu loge multiovulate, rar biovulate. Fruct capsular, bilocular, rar unilocular, cu loge polisperme, rar mono-disperme, deschiḑându-se longitudinal în 2 valve întregĭ saŭ bi-trifide, maĭ rar deschiḑându-se la vîrf prin 1-3 porĭ. Seminţe de ordinar reticulate saŭ tuberculóse, rar aripate; albumen cărnos saŭ cornos.—Plante rar sub-frutescente, maĭ rar erburĭ anuale, bisanuale saŭ perene, câte-odată parasite. Frunze opuse, verticilate, alterne saŭ împrăsciate, întregĭ dentate saŭ incisate, maĭ rar penatipartite, fără stipulĭ. Florĭ solitare şi axilare, fasciculate, în raceme spiciforme simple orĭ ramóse, saŭ în cime paniculate.

Trib. 1 Verbascee. [Loc alb].

CONSPECTUL GENURILOR

1. Corolă rotată. Stamine 5, neegale . . . . . **Verbascum L.**
1.* Corolă subglobósă. Stamine 4, didiname . . . . **Scrophularia L.**

Genul Verbascum Tournef.

Verbascum Tournef. (Verbasc). Florĭ puţin neregulate. Calice gamosepal, persistent, cu 5 divisiunĭ. Corolă gamopetală, caducă, rotată, cu 5 divisiunĭ inegale, în preflorescenţă

imbricată. Stamine 5, tóte fertile, inegale, cele 2 inferióre maĭ lungĭ; antere uniloculare, transversale, oblice saŭ adnate lateral la vîrful filamentelor; filamente munite de perĭ umflaţĭ la vîrf, cele 2 inferióre tot-deauna maĭ puţin abundant, saŭ glabrescente, saŭ chiar cu totul glabre; stil elongat; stigmat întreg saŭ lobat, capitat saŭ decurent pe stil; capsulă biloculară, deschiḑându-se în 2 valve.—Plante adesea maĭ mult saŭ maĭ puţin tomentóse, cu tomentum format din perĭ, persistent saŭ deslipindu-se în fulgĭ, rar glabrescente; frunze alterne; florĭ fasciculate, rar solitare la subsuóra bracteelor, formând un racem spiciform, terminal, simplu saŭ ramos.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Florĭ scurt pedicelate în fasciculĭ.
2. Frunze scurt decurente. Filamente alb-lanate. **V. phlomoides** Schrad.
2.* Frunze nedecurente
3. Filamente alb-lanate.
4. Frunze de tot întregĭ . . . . . **V. speciosum** Schrad.
4.* Frunze duplicat-orĭ sinuat-crenate . . . . **V. banaticum** Schrad.
3.* Filamente purpuriŭ-lanate.
5. Tulpină angulară. Frunze crenate . . . . . **V. nigrum** L.
5.* Tulpină rotundă. Frunze profund sinuat lirate. **V. Chaixii** Vill.
1.* Florĭ în racemĭ laxĭ, lung pedicelate. Filamente purpuriŭ-lanate.
6. Florĭ violacee . . . . . **V. phoeniceum** L.
6.* Florĭ albe-gălbinii . . . . . **V. Blattaria** L.

V. phlomoides L. [Loc alb]. *Frunze* crenate, tomentóse orĭ tomentolescente, cele superióre *scurt orĭ semidecurente* (nu dela frunză la frunză decurente). Racem subsolitar. Pedicele florigere maĭ scurte decât calicele. Corolă rotată. *Filamente alb-lanate*, 2 *maĭ lungĭ* glabre, orĭ spre vîrf puţin pĕróse, de $1^1/_2$-2 orĭ maĭ *lungĭ decât antera pe de o lature lung-decurentă*. Florĭ galbine rare-orĭ albe. ♂ Iulie-August. In fîneţe aprópe de Kara-Omer, etc.

Variază:

α. Frunze eliptice, scurt decurente, racem maĭ lax (*V. phlomoides* Schrad.).

β. Frunze eliptice, semidecurente (*V. australe* Schrad).

γ. Frunze oblong-lanceolate, scurt-decurente (*V. nemorosum* Schrad.).

δ. Frunze eliptice, scurt-decurente. Racem indesuit (*V. condensatum* Schrad.).

Observare. — *V. thapsiforme* Schrad., diferă prin frunzele sale, ce sunt decurente dela o frunză la cealaltă.

V. speciosum Schrad. [Loc alb]. *Frunze nedecurente, de tot întregĭ*, undulate, tomentóse, *toment persistent*, cele inferióre oblonge, acute, în peţiol ângustate, cele caulinare auriculat-cordate, sessile. Ramurĭ angulare. Racemĭ paniculaţĭ. *Filamente alb-lanate. Antere egale.* Florĭ galbine. ♂ Iulie-August. Fórte comun pretutindenĭ.

V. banaticum Schrad. [Loc alb]. *Frunzele inferióre* oblonge, *duplicat-orĭ sinuat-crenate*, în peţiol atenuate, *spre basă auriculate orĭ penatilobate*, cele superióre ovat-oblonge, orĭ ovate, crenat-serrate, cu basa rotundată orĭ subcordată sessile, tóte pe faţa inferióră cu perĭ stelaţĭ maĭ mult orĭ maĭ puţin tomentóse, maĭ târdiŭ glabrescente. Tulpină paniculat-ramificată, ramurĭ virgate. Filamente alb-lanate. Corolă mică, galbină. Iunie-Iulie. Locurĭ petróse din munţĭ ( ).

V. nigrum L. [Loc alb]. *Frunze* nedecurente, *crenate*, pe faţa superióră glabriuscule, pe cea inferióră subtil tomentóse, cele caulinare inferióre oblong-ovate, la basă cordate, lung peţiolate, *cele superióre ovat-oblonge*, subsessile. Tulpină în partea superióră angulată. Racem elongat. Pedicele duplu maĭ lungĭ decât calicele. *Filamente purpuriŭ-lanate.* Florĭ galbine. ♂ Iulie-August. Fîneţele nĕsipóse din insula Leti.

Variază:

β. *thyrsoideum* [loc alb]; *V. Alopecuros* Thuill.; *V. thyrsoideum* Host. Frunze maĭ indesuit tomentóse.

V. Chaixii Vill. [Loc alb]. *Frunze* nedecurente, *la basă sublirat-incise*, pe faţa superióră subglabre, pe cea inferióră subtil tomentóse, *cele inferióre ovat-oblonge în peţiol ângustate orĭ numaĭ neînsemnat-cordate*, cele intermedie ovate, scurt peţiolate, cele superióre sessile *subcordate.* Ramurĭ paniculate, deîmpreună cu tulpina subangulaţĭ. Pedicele $1^1/_2$ maĭ lungĭ decât calicele. *Filamente purpuriŭ-lanate.* Florĭ galbine. In fîneţele din păduri la Redjekuns, Karaomer, între Medgidia şi Cernavoda.

OBSERVARE. — Diferă de *V. orientale* M. B. prin frunzele la basă sublirat-incise.

V. phoeniceum L. [Loc alb]. Frunze nedecurente, pe fața inferióră pubescente, cele radicale peţiolate, ovate orĭ oblonge, crenate, cele caulinare medie şi superióre mult maĭ micĭ, crenate, sessile. Racem glandulos-pĕros. *Pedicele solitare,* mult maĭ lungĭ decât bracteele. Antere tóte egale, nedecurente. Florĭ marĭ, *intensiv-violacee,* tubul gălbiniŭ. ♂ Iunie-Iulie. In fîneţele din pădurĭ. Fórte comun pretutindenĭ.

V. Blattaria L. [Loc alb]. Frunze nedecurente, glabre, cele inferióre obovat-oblonge, la basă îngustate şi sinuate, cele caulinare oblonge, acute, crenate, sessile, cele superióre subcordate, acuminate, semiamplexicaule. Racem glandulos-pĕros. *Pedicele solitare,* de $1^1/_2$-2 orĭ maĭ lungĭ decât bracteele. *Florĭ galbine,* la basă în interior violacee-barbulate. Filamente violaceŭ barbulate. Variază cu florĭ albe. ♂ Inie-Iulie. Intre Medgidia şi Cernavoda, între Mamaia şi Gargalîk.

V. crenatifolium Boiss. [Loc alb]. Intre Constanţa şi Cernavoda.

Genul Scrophularia Tournef.

Scrophularia Tourn. (Scrofularie). Calice cu 5 divisiunĭ maĭ mult saŭ maĭ puţin profunde; corola cu tub ventricos-globulos, cu limb scurt, divisat în 2 buse, cea superióră bilobată, cea inferióră maĭ scurtă, trilobată; 4 stamine didiname cu o a cincea rudimentară, în formă de solḑ aşeḑat la basa buseĭ superióre; antere uniloculare, cu dehiscenţă transversală; stigmat emarginat; capsulă biloculară, polispermă, cu 2 valve întregĭ saŭ bifide.—Frunze opuse; florĭ în cime paniculate.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Tulpină acut-4-angulară . . . . . **S. nodosa** L.
1.* Tulpină lat-aripată . . . . . **S. alata** Gilib.

S. nodosa L. [Loc alb]. Frunze ovat-oblonge, ovate, orĭ subcordate, glabre, duplicat-serrate *serraturile maĭ lungĭ şi maĭ acute. Tulpină acut-4-angulară. Peţiolĭ nearipaţĭ.* Pa-

niculă terminală. *Laciniile caliceluĭ* ovate, obtuse, *fórte ângust membranaceŭ-marginate.* Apendicele staminodeĭ scurt-obovat, orĭ transversal oblong, obsolet, emarginat. Florĭ olivacee, pe dos brune. ♃ Iunie-August între Ţiganca şi Cocoş, etc.

S. alata Gilib.; *S. aquatica* L.; *S. Ehrharti* Stev. [Loc alb]. Frunze ovat-oblonge, ovate, orĭ subcordate, glabre, acut-serrate, *serraturile inferióre maĭ micĭ. Tulpina deîmpreună cu peţioliĭ lat-aripată.* Paniculă terminală. *Laciniile caliceluĭ* subrotunde, fórte obtuse, *lat-membranaceŭ-marginate.* Apendicele staminodeĭ obcordat-bilobat, lobiĭ divaricaţĭ. Florĭ pe dos purpuriŭ-brune. In Delta Dunăreĭ în ostrove Sf. George aprópe de Kara-Orman.

Trib. 2. Antirrhinee. [Loc alb].

CONSPECTUL GENURILOR

1. Stamine 4 orĭ 5, dintre care numaĭ 2 fertile . . **Gratiola** L.
2. Stamine 4, didiname.
3. Corola la basă pintenată . . . . . **Linaria** Tourn.
3.* Corola la basa nepintenată . . . . . **Digitalis** L.
1.* Stamine numaĭ 2 . . . . . **Veronica** L.

Genul Gratiola L.

Gratiola L. (Gratiolă). Calice cu 5 divisiunĭ, munite de 2 bractee la basa sa; corolă tubulósă subbilabiată, cu basa superióră emarginată, cu basa inferióră trilobată; 4 stamine, dintre care 2 sterile saŭ aprópe nule; antere biloculare; stigmat bilobat; capsulă biloculară, polispermă, cu 2 valve bifide.—Frunze opuse; florĭ solitare.

G. officinalis L. [Loc alb]. Frunze sessile, lanceolate, trinervate, serrulate, la basă de tot întregĭ. Pedunculĭ axilarĭ, 1-florĭ. Florĭ albe, orĭ de tot deschis-rosee, tubul gălbiniŭ. ♃ Iulie-August. Locurĭ umede, malurile apelor. Fórte comun pretutindenĭ.

Genul Linaria Tournef.

Linaria Tournef. (Linarie). Calice cu 5 divisiunĭ; corolă personată, cu tub umflat, închis printr'un pălătuş proeminent, bilobat saŭ bărbos, prelungit la basă în pintene de

ordinar conic; stamine 4, didiname, cu antere biloculare; capsulă biloculară, polispermă, deschiḑêndu-se la vîrf prin 1-2 orificiĭ saŭ prin 3-5 valve. — Frunze opuse saŭ verticilate; florĭ solitare saŭ în raceme.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze late, peţiolate. Pintenele coroleĭ drept. . . **L. Elatine** Mill.
1*. Frunze ângust-lanceolate, sessile.
2. Plantă glaucă, pruinósă. Seminţe trigonale, nearipate . . . . . **L. Genistifolia** Mill.
2.* Plantă verde. Seminţe plane, încinse cu o aripă orbiculară . . . . . **L. vulgaris** Mill.

L. Elatine Mill.; *Antirrhinum Elatine* L. [Loc alb]. Frunze disparse, ovat-hastate, cele inferióre, ovate. Tulpine prostrate. Pinten drept. Pedunculĭ glabri. Corolă albinéţă, labiul superior pe faţa internă violaceŭ, cel inferior sulfuriŭ. ⊙ Iulie-tómna. Rară.

L. Genistifolia Mill.; *Antirrhinum Genistifolium* L. [Loc alb]. *Plantă glabră, glaucă, pruinósă.* Frunze alterne, orĭ disparse, lanceolate orĭ linear-lanceolate, trinervate, acuminate. *Racemĭ laxĭ.* Laciniile caliceluĭ dela basa maĭ lată ângust-acute, *maĭ lungĭ decât capsula. Seminţe* ovate, *trigonale, nearipate,* cu rugulĭ subţirĭ anastomosanţĭ imprespunctate, angulii acuţĭ, nepunctaţĭ. Corolă galbină. ♃ Iulie-August. Coline aride. Fórte comun pretutindenĭ.

Variază:

β. *Chloraefolia* Rchb. Frunze ovat-lanceolate, florĭ maĭ marĭ.

L. vulgaris Mill.; *Antirrhinum Linaria* L. [Loc alb]. Plantă glabră, verde. Pedunculul comun deîmpreună cu pedicelele glandulos-pubescent. Frunze disparse, indesuite, lanceolat-lineare, acute, cu marginĭ puţin reflecte, trinervate, nervura medie pe faţa superióră cu un sulc cufundat, iară pe cea inferióră cu o cóstă prominulă. *Racem indesuit. Laciniile caliceluĭ* oblong-lanceolate, trinervate, acute, *maĭ scurte decât capsula.* Seminţe plane, *incinsă cu o aripă orbiculară,* pe mijloc tuberculat-scabre. Florĭ sulfuriĭ, labiul inferior gălbiniŭ-întunecat, iară palatul în colórea şofranuluĭ. ♃ Iulie-tómna. Locurĭ cultivate şi ruderale. Fórte comun pretutindenĭ.

Genul Digitalis Tournef.

Digitalis Tournef. (Digitală). Calice cu 5 divisiunĭ aprópe egale; corolă tubulósă-campanulată, cu limb scurt, oblic, subbilabiat, divisat în 4-5 lobĭ; stamine 4, didiname, cu antere biloculare; capsulă ovoidă, biloculară, polispermă, deschiḑêndu-se în 2 valve întregĭ.—Frunze alterne; florĭ în racem spiciform, terminal şi unilateral.

D. lanata Ehrh. [Loc alb]. Frunze oblong-lanceolate orĭ lanceolate, de tot întregĭ orĭ repande, subglabre. Tulpina în partea inferióră glabră, în cea *superióră, deîmpreună cu bracteele şi calicele alb-lanată.* Laciniile caliceluĭ lanceolate, acute. Corolă scurt-campanulată, glandulos-vilósă, lacinia intermedie a labiuluĭ inferior lingviformă, obtusă subegal de lungă cu corola. Corola albă-gălbinie, pe partea internă cu vine brune reticulată, lacinia lingviformă albă. ♃ Iunie-August. In fîneţe şi tuferişurĭ. Fórte comun pretutindenĭ.

Observare.—D. *laevigata* W. K. diferă prin tulpină, care şi în partea superióră este glabră, asemenea şi bracteele şi cu calicele sunt glabre, numaĭ pe marginĭ glandulos-ciliate.

Genul Veronica Tournef.

Veronica Tournef. (Veronică). Calice cu 4-5 divisiunĭ inegale; corolă rotată, cu tub aprópe nul, cu 4-5 divisiunĭ inegale, cea superióră maĭ mare; stamine 2, exserte, inserate la basa divisiunilor superióre; antere biloculare; capsulă ovală saŭ obcordată, comprimată, biloculară, poli oligospermă, deschiḑêndu-se prin 2-4 valve. — Frunze opuse, cele superióre adesea împrăsciate; florĭ axilare, solitare saŭ în raceme terminale saŭ axilare, laxe saŭ strînse.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Florĭ *în racemĭ* pedunculaţĭ, *axilarĭ.*
2. Calice 4-partit.
3. Plantă glabră.
4. Frunze sessile, lanceolate, orĭ linear-lanceolate . . . . . **V. anagalloides** Guss.
4.* Frunze peţiolate, eliptice orĭ oblonge . . . . **V. Beccabunga** L.

3.* Plantă pĕrósă. Tulpină biserial pĕrósă . . . V. **Chamaedrys** L.
2.* Calice 5-partit, lacinia a 5-a fórte mică.
5. Tulpine sterile prostrate . . . . . V. **prostrata** L.
5.* Tulpine tóte erecte orĭ ascendente.
6. Frunze bipenatifide . . . . . V. **multifida** L.
6.* Frunze nedivise, dela basa cordată ovate orĭ oblonge . . . . . V. **Teucrium** L.
1.* Florĭ *solitare*, orĭ *în racemĭ terminalĭ*.
7. Tubul coroleĭ egal de lung şi de lat.
8. Frunze verticilate, câte 3-4
9. Racemĭ laxiusculĭ . . . . . V. **foliosa** W. K.
9.* Racemĭ fórte indesuiţĭ . . . . . V. **longifolia** L.
8. Frunze opuse câte 2, la vîrf de tot întregĭ.
10. Laciniile coroleĭ patente . . . . . V. **spicata** L.
10.* Laciniile coroleĭ maĭ ânguste şi tortuos-conivente . . . . . V. **orchidea** Crantz.
7.* Tubul coroleĭ fórte scurt.
11. Florĭ în racemĭ multiflorĭ şi elongaţĭ.
12. Frunzele medie crenate.
13. Pedicele maĭ scurte decât calicele . . . . . V. **arvensis** L.
13.* Pedicele de lungimea caliceluĭ, orĭ şi maĭ lungĭ.
14. Plantă glabră . . . . . V. **serpyllifolia** L.
14.* Plantă glandulos-pĕrósă . . . . . V. **praecox** All.
13 ** Pedicele egal de lungĭ cu frunzele fulcrante, orĭ şi maĭ lungĭ, fructiferĭ reflecţĭ.
15. Capsulă acut-emarginată . . . . . V. **polita** Fries.
15.* Capsulă obtus-emarginată, maĭ lată decât lungă şi cu vine elevate reticulată . . . . V. **Buxbaumii** Ten.
15.** Capsulă globos-4-angulară. Laciniile sale cordate . . . . . V. **hederifolia** L.
12.* Frunzele medie digitat-partite . . . . . V. **triphyllos** L.

V. **anagalloides** Guss. [Loc alb]. *Frunze sessile*, lanceolate orĭ linear-lanceolate, acute, de tot întregĭ orĭ serrate. *Racemĭ axilarĭ*. Pedicele fructifere fórte patente. *Peţiolul comun, pedicelele, calicele şi marginea capsulelor cu perĭ glanduliferĭ*. Capsulă ovală puţin emarginată, maĭ lungă decât calicele. Corolă fórte mică, lilacină. ♃ Maiŭ-August. In locurĭ inundate şi umede. Fórte comun pretutindenĭ şi în Delta Dunăreĭ (Leti).

Observare. — *V. Anagalis* L. diferă prin statura maĭ înaltă, tulpină fistulósă, frunzele maĭ late, cu deosebire însă prin inflorescenţa de tot glabră şi capsulele suborbiculare.

V. **Beccabunga** L. [Loc alb]. *Frunze peţiolate*, eliptice, orĭ oblonge, obtuse, crenat-serrate. *Racemĭ axilarĭ*. Pedicele fructifere patente. Capsulă subrotundă, turgidă, puţin emarginată. Florĭ cerulee cu vine maĭ intensive. ♃ Maiŭ-August. Locurĭ mlăştinóse, bălţĭ, pâraie. Comun.

Variază:

β. *gracilis* Uechtr. [Loc alb].

V. **Chamaedrys** L. [Loc alb]. *Frunze subsessile*, ovate, incis-crenat-serrate. *Racemĭ axilarĭ*. Pedicele fructifere ascendente, maĭ lungĭ decât capsula triangular-cordată şi ciliată. *Tulpină ascendentă 2-serial pĕrósă*. Florĭ marĭ albăstriĭ, cu strie maĭ întunecate şi cu marginile micĭ alburiĭ. ♃ Aprilie-Maiŭ. In fîneţele uscate şi prin poenile şi pe marginea pădurilor. Fórte comun pretutindenĭ.

Variază:

Tulpina peste tot pĕrósă, însă cele 2 seriĭ de perĭ opuse maĭ indesuite. *V. pilosa* Schmidt.

V. **prostrata** L. [Loc alb]. Frunze scurt-peţiolate, linear-lanceolate, crenat-serrate, la basă subincise orĭ maĭ de tot întregĭ. *Racemĭ axilarĭ*. Pedicele subegal de lungĭ cu capsula obovată şi puţin emarginată. Calice 5-fid. *Tulpinele sterile prostrate*, cele florifere ascendente. Florĭ de colóre deschis-albastră cu vine maĭ întunecate, uneorĭ însă de colóre roşietecă şi albă. ♃ Maiŭ-Iunie. Fórte comun pretutindenĭ.

V. **multifida** L. [Loc alb]. *Frunze* subpeţiolate, *bipenatifide*, după configuraţiune ovate. *Racemĭ axilarĭ*. Pedicelele superióre egal de lungĭ cu capsula obovată, acut emarginată. Calice 5-fid. Tulpine tóte erecte, orĭ dela basa arcuată ascendente. Florĭ marĭ, albaste. ♃ Iunie-Iulie. Coline uscate. Fórte comun pretutindenĭ.

OBSERVARE.—Forma cu capsulele pĕróse constitue *V. pilocarpa* Link.; *V. trichocarpa* R. & Sch.

V. **Teucrium** L. apud Kerner; *V. latifolia* Jacq. et plur. auctor. non L.; *V. Pseudo-Chamaedrys* Jacq. Fl. Austr. [Loc alb]. Frunze sessile, dela basa cordată orĭ subcordată ovate orĭ oblonge, incis-serrate. *Racemĭ axilarĭ*. Pedicele erecte, subegal de lungĭ cu capsula obovată, acut-emarginată. Ca-

lice 5-fid. Tulpine erecte, orĭ dela basa arcuată ascendente. Florĭ marĭ albastre, cu vine maĭ întunecate. ♃ Maiŭ-Iunie. In pădurĭ, fórte comun pretutindenĭ.

OBSERVARE.—*V. latifolia* L. e sinon. cu *V. urticifolia* Jacq. Fl. Austr.

V. foliosa W. K. [Loc alb]. *Frunze opuse câte 3*, 4, elipticlanceolate, maĭ adese-orĭ *neegal-serrate*, acute. *Racemĭ* terminalĭ, subpaniculaţĭ, elongaţĭ, laxiusculĭ. Bractee linear-lanceolate egal de lungĭ cu pedicelele, orĭ şi maĭ scurte. Capsulă subrotundă, emarginată, inflată. Florĭ albastre, une-orĭ jucând în roşu. Fórte comun pretutindenĭ.

V. longifolia L. [Loc alb]. *Frunze opuse câte 3*, 4, dela basa ovată orĭ cordată lanceolate, acuminate, *până la bază acut-duplicat-serrate*. Racemĭ terminalĭ, elongaţĭ, spiciformĭ, *fórte indesuiţĭ*. Bractee linear-subulate subegal de lungĭ cu calicele. Capsulă subrotundă, inflată, emarginată Florĭ albastre, une-orĭ jucând în roşu. ♃ Iulie-August. In fîneţele umede din Delta Dunăreĭ, fórte comun, (Leti, etc.).

V. spicata L. [Loc alb]. Frunze opuse, ovat-lanceolate, crenat-serrate, la vîrf de tot întregĭ, cele inferióre obtuse. *Racem terminal subsolitar, elongat, fórte indesuit*. Pedicelele maĭ scurte, bracteele aprópe de jumătate cât calicele fructifer. *Lobiĭ coroleĭ* duplu maĭ lungĭ decât tubul, ceĭ inferiorĭ ovat-orĭ oblong-lanceolaţĭ, obtusĭ, *patenţĭ*. *Capsule* subrotunde, emarginate, inflate, *cu perĭ septaţĭ neglanduloşĭ*. Florĭ albastre. ♃ Iulie-August. In fîneţe şi păşunĭ aride şi uscate. Fórte comun pretutindenĭ.

V. orchidea Crantz. [Loc alb]. Frunze opuse, ovate orĭ lanceolate, crenat-serrate, la vîrf de tot întregĭ. *Racem terminal, subsolitar, elongat, spiciform, fórte indesuit*. Pedicele maĭ scurte decât bracteele şi calicele. Corolă bilabiată, *ceĭ 3 lobĭ inferiorĭ* oblong-linearĭ, obtusiusculĭ, *tortuos-conivenţĭ*, puţin maĭ lungĭ decât tubul. *Capsule* subrotunde, emarginate, inflate, *indesuit-glandulos-pĕróse*. Florĭ albastre. Fîneţe şi coline aprice. Intre Medgidia şi Cornavoda, muntele Sepelgin lângă Başkioĭ, etc.

V. arvensis L. [Loc alb]. Frunze cordat-ovate, crenate, cele florale superióre lanceolate, de tot întregĭ. Tulpina şi ramurile multifloră, lax racemos-spicată. Pedicele erecte, maĭ

scurte decât calicele. Capsulă compresă, obcordat-bilobată. Stil abià ceva maĭ lung decât fissura capsuleĭ. Florĭ cerulee. ⊙ Martie-Aprilie. Câmpurĭ sterile. Comun pretutindenĭ.

V. serpyllifolia L. [Loc alb]. Frunze ovate orĭ oblonge, subcrenate, cele infime maĭ micĭ, subrotunde, cele florale superióre lanceolate, detot întregĭ. Tulpinele şi cu ramurile multiflore, lax-racemóse. *Pedicele erecte subegal de lungĭ cu calicele.* Capsule compresse, subrotund-obcordate, transversal maĭ late, obtus-emarginate. *Florĭ albe cu vine albastre.* ♃ Aprile-tómna. Locurĭ umede. Comun pretutindenĭ.

Forma maĭ mare cu frunzele ovate constitue: *V. neglecta* Schmidt., iară forma maĭ mică detot simplă şi cu frunzele subrotunde: *V. tenella* All.

Observare. — *V. nivalis* Schov diferă prin frunzele subcărnóse, lucitóre, stilul de 2 orĭ maĭ lung decât fissura şi cu deosebire prin *colórea florilor, ce e albastră şi cu vine albe.*

V. praecox All. [Loc alb]. Frunzele inferióre cordat-ovate, crenate, obtuse, cele florale lanceolate. Tulpina şi ramurile multiflore, lax-racemóse. Pedicele subegal de lungĭ cu calicele orĭ şi maĭ lungĭ, ascendente. Capsulă oval-obcordată, turgidă. Florĭ cerulee cu vine maĭ saturate. ⊙ Martie-Maiŭ. Agriĭ, culturĭ. Comun pretutindenĭ.

V. polita Fries. [Loc alb]. Frunze subrotund-ovate, subcordate, profund serrat-crenate. Pedunculĭ axilarĭ, solitarĭ, subegal de lungĭ cu frunzele, fructiferĭ reflecţĭ. Capsulă cu perĭ patenţĭ indesuit pubescentă, acut-emarginată, lobiĭ globos-convexĭ. Stamine inserate pe marginea inferióră a tubuluĭ coroleĭ. Corolă ceruleee. Capsulă sub-10-spermă. ⊙ Martie-tómna. Câmpiĭ aride, culturĭ. Fórte comun pretutindenĭ.

V. Buxbaumii Tenor.; *V. Tournefortii* Gmel. [Loc alb]. Pedunculĭ axilarĭ, solitarĭ, ceĭ fructiferĭ reflecţĭ, ceĭ superiorĭ maĭ lungĭ decât frunzele. Frunze ovate subcordate profundior crenat-serrate. *Capsulă transversal maĭ lată, cu vine elevate, reticulată,* obtus-emarginată, lobiĭ la sutură compresĭ, divaricaţĭ. Stil de lungimea emarginatureĭ orĭ şi ceva maĭ lung.

V. hederifolia L. [Loc alb]. Pedunculĭ axilarĭ, solitarĭ, sub-

egal de lungĭ cu frunzele, ceĭ fructiferĭ reflecţĭ. Frunze cordat-rotunde, crenat-sub-5-lobate. *Capsulă globósă, 4-lobată. Laciniile caliceluĭ cordate*, la fructificare erecte. Florĭ deschis-albastre. ⊙ Martie-Maiŭ. Medgidia, Urlóia, etc.

Variază:

β. *triloba* Opitz. (spec). ( ). [Loc alb].

V. **triphyllos** L. [Loc alb]. *Frunze digitat-partite*, cele infime ovate, întregĭ, cele florale lanceolate. Tulpina şi ramurile multiflore, lax-racemósă. Pedicele maĭ lungĭ decât calicele, ascendente. Capsulă subrotund-obcordată, turgidă. Florĭ saturat-cerulee. ⊙ Martie-Maiŭ. In stepele dela Constanţa, fórte comun.

Trib. 3. Rhinanthee. [Loc alb].

CONSPECTUL GENURILOR

1. Loculele ovariilor 1-2-ovulare. Seminţe netede . **Melampyrum** L.
1.* Loculele ovariilor multiovulare. Seminţe striate.
2. Saculele inferióre ale anterelor la staminele maĭ scurte spinulóse . . . . . **Euphrasia** L.
2.* Saculele anterelor la tóte staminele egal mucronate (nu spinulóse) . . . . . **Odontites** Hall.

Genul Melampyrum Tournef.

Melampyrum Tournef. (Melampir). Calice tubulos-campanulat, cu 4 divisiunĭ; corolă bilabiată, cu basa superióră carenată, comprimată, emarginată, cu basa inferióră trilobată bigibbósă la gât; stamine 4, didiname, cu antere biloculare mucronate; capsulă ovoidă, acuminată, cu 2 loge 1-2-sperme deschiḑându-se prin 2 valve. — Frunze opuse; florĭ în raceme spiciforme, terminale, frunzóse.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Spic 4-angular, indesuit-imbricat. Bractee cordate. . **M. cristatum** L.
1.* Spic conic, indesuit. Bractee ovat-lanceolate . . . **M. arvense** L.
1.** Spic unilateral, lax . . . . . **M. pratense** L.

M. cristatum L. [Loc alb]. *Spic 4-angular, indesuit-imbricat.* Bractee verḑĭ cordate, în sus complicate, recurbate, pectinat-dentate. Florĭ albineţe, dinainte palid-galbine, labiul superior de colóre vitelină orĭ şi purpuriĭ, labiul inferior pe

partea internă galbin. ⊙ Iunie-Iulie. Păduri, tuferişuri, fîneţe uscate. Comun pretutindeni.

M. arvense L. [Loc alb]. *Spic lax, egal. Bractee* ovate lanceolat-acuminate, subulat-dentate, *pe faţa inferióră 2-serial punctate.* Calice pubescent-scabru, subegal de lung cu tubul coroleĭ, dinţiĭ dela basa ovată elongaţĭ, setaceŭ-acuminaţĭ. *Corola purpurie*, la mijloc cu un inel alb şi cu o maculă galbină la basa labieĭ inferióre. *Bractee purpuriĭ.* ⊙ Iunie-Iulie. Fîneţe uscate, tuferişurĭ: Demirkioĭ, Gavgagia, Medgidia şi Cernavoda, Delta Dunăreĭ (Leti).

M. pratense L. [Loc alb]. *Spic lax, unilateral. Bractee lanceolate*, cele superióre la basă de ambele laturĭ 1-2-dentate. Calice glabru, de 3 orĭ maĭ mic decât corola. Florĭ horisontal-patente, galbine, orĭ albe şi spre vîrf galbine. ⊙ Iunie-Iulie. In păduri şi tuferişurĭ. Comun.

Genul Euphrasia L.

Euphrasia L. (Eufrasie). Calice tubulos saŭ campanulat, cu 4 divisiunĭ; corolă tubulósă, bilabiată, cu gât deschis, cu busa superióră, puţin în cască, stirbată, cu busa inferióră trilobată, cu lobĭ emarginaţĭ saŭ bilobaţĭ; stamine 4, didiname, cu antere biloculare, inegal mucronate la basă; capsulă biloculară, polispermă cu 2 valve, întregĭ saŭ bifide.— Frunze opuse; florĭ în raceme spiciforme, frunzóse.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Plantă glandulos-pĕrósă, perĭ patenţĭ . . . . . E. **officinalis** Pers.
1.* Plantă cu perĭ crispulĭ alipiţĭ . . . . . E. **nemorosa** Pers.

E. officinalis L.; *E. Rostkoviana* Haync. (E. officinală. Vulg. [Loc alb]). Frunze ovate, de ambele laturĭ sub-5-dentate, dinţiĭ inferiorĭ apropiaţĭ, la frunzele superióre acuminaţĭ, maĭ scurt-orĭ maĭ lung mucronaţĭ. Labiul superior al coroleĭ bilobat, lobiĭ patenţĭ, 2-3 dentaţĭ, cel inferior 3-fid, laciniĭ profund emarginate. *Plantă glandulos-pĕrósă.* Florĭ albe, la basa labiuluĭ inferior cu o maculă galbină, şi cu alte 9 liniĭ violacee. ⊙ Iunie-August. In păşunile din păduri. Comun.

E. nemorosa Pers.; *E. stricta* Host. [Loc alb]. Diferă de *E. officinalis* L. prin periĭ crispulĭ şi alipiţĭ (nu glanduloşĭ),

prin frunzele superióre profund serrate, dinţiĭ cuspidaţĭ, şi prin labiul superior maĭ adese-orĭ ceruleŭ şi une-orĭ întréga corolă cerulee. Locurĭ uscate. Comună. ( ).

Genul Odontites Dill.

Odontites Dill. (Odontite). Busa inferióră a coroleĭ cu 3 lobĭ întregĭ; antere cu loge tóte deopotrivă aristate. (Celelalte caractere ca la *Euphrasia*).

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Florĭ purpuriĭ . . . . . **O. rubra** Pers.
1.* Florĭ galbine . . . . . **O. lutea** Rchb.

O. rubra Pers.; *Euphrasia Odontites* L.; *E. verna* Bell. [Loc alb]. Frunze dela basa maĭ lată atenuate, lanceolat lineare, depărtat-serrate. Bractee oblong-lanceolate, maĭ lungĭ decât florile. Corola pe partea externă şi pe marginĭ indesuit-pubescentă. Antere la vîrf pe partea inferióră barbulate. *Florĭ deschis purpuriĭ.* ⊙ Iunie-tómna. Intre Cocoş şi Isaccea, între Akpunar şi Balabancea.

O. lutea Rchb.; *Euphrasia lutea* L. [Loc alb]. Frunze lanceolat-lineare, obsolet-depărtat-serrate, cele superióre lineare, detot întregĭ, tóte deîmpreună cu tulpina în partea superióră şi cu calicele pubescente, perĭ alipiţĭ, erecţĭ şi neglanduloşĭ. Corola barbulat-ciliată, labiul superior compres, truncat-obtus. Stamine maĭ lungĭ decât corola, glabre, libere. *Florĭ galbine.* ⊙ Iulie-August. Coline şi locurĭ aride: Demirkioĭ, Gavgagia, etc.

Fam. [Loc alb]. OROBANCHEE.

Florĭ ermafrodite, neregulate. Calice persistent, gamosepal, cu 4-5 divisiunĭ maĭ mult saŭ maĭ puţin profunde, saŭ divisat până la basă în douĕ bucăţĭ laterale, întregĭ saŭ bifide. Corolă gamopetală, marcescentă, tubulósă saŭ campanulată, bilabiată, cu busa inferióră 3-fidă, de ordinar munită la gât de 2 îndoiturĭ gibbóse. Stamine 4, didiname, inserate pe tubul coroleĭ; antere biloculare introrse. Stil simplu, de ordinar arcuat la vîrf; stigmat capitat, bilobat. Ovariŭ

super, unilocular, multiovulat, de ordinar munit la basa sa de un disc unilateral, cărnos; placente parietale. Fruct capsular, unilocular, polisperm, cu 2 valve deschiḑându-se orĭ la vîrf, orĭ numaĭ în partea lor mijlocie. Seminţe fórte micĭ cu testa gros, alveolat saŭ tuberculos; albumen gros, cărnos.—Erburĭ nicĭ odată verḑĭ, parasite pe rădăcinele celorlalte plante. Tulpină de ordinar simplă, grósă, cărnósă, adesea umflată la basă, lipsite de frunze şi munită de solḑĭ alternĭ. Florĭ solitare la subsuóra unor bractee squamiforme, dispuse în spice, rar în raceme.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Corolă, remănêndu-ĭ numaĭ basa circumscisă, deciduă . . . . . **Orobanche** L.
1.* Corola întrégă deciduă . . . . . **Lathraea** L.

Orobanche Tournef. (Orobanche). Calice cu 2 bucăţĭ laterale libere saŭ de-abià connate la basă, întregĭ saŭ bifide; corolă bilabiată, cu busa superióră stirbată saŭ întrégă, cu busa inferióră trilobată; valvele capsuleĭ separêndu-se numaĭ în partea lor mijlocie şi remâind aderente la basă şi la vîrf.—Florĭ munite la basă de o singură bractee.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Calice bisepal la basă numaĭ cu o bractee.
2. Stamine inserate în curbătura coroleĭ, dela basă până la mijloc indesuit pĕróse . . . . **O. rubens** Wallr.
2.* Stamine inserate aprópe la basa coroleĭ, în partea inferióră dispars pĕróse . . . . . **O. pallidiflora** W & Gr.
1.* Calice monosepal la basă cu 3 bractee . . . **O. arenaria** Borkh.
[Loc alb] . . . . . **O. hians** Steph ?

O. rubens Wallr. (O. [Loc alb]. Vulg. [Loc alb]). Sepale multinervate, lat-ovate, subulat-acuminate, d'inainte şi dindărăpt cu câte un dinte, orĭ şi neegal bifide, aprópe de jumătate de lungĭ cât corola, dinainte alipite orĭ concrescute. *Corolă dela basă curbată tubulos-campanulată*, dosul drept, *vîrful declivegaleat*, busele neegal denticulate, cel superior bilobat, lobiĭ patenţĭ, laciniile buseĭ inferióre ovate, subegale, cele laterale patente. *Stamine inserate în curbătura coro-*

leĭ, dela basă până la mijloc indesuit-pĕróse. Stigmat cu un disc velutin, fără margine rîdicată, de colóre galbină ca céra. ♃ Maiŭ-Iunie. Parasită pe rădăcina luĭ *Medicago falcata* și *sativa.* Pretutindenea.

O. pallidiflora Wim. & Gr.; *O. speciosa* Dictr. (O. cu florĭ palide. Vulg. [Loc alb]). Sepale multinervate, lat-ovate, subit în o acumină subulată constrînse, egal de lungĭ cu tubul coroleĭ. *Corolă campanulată, la mijlocul dosuluĭ aprópe dréptă,* la vîrf antrors curbată, *pe partea externă deîmpreună cu basa superióră pe partea internă glandulos-pĕrósă,* periĭ insidenţĭ pe tuberculĭ alb-gălbiniĭ. Busele neegale, acut-denticulate, pe marginĭ încreţite, cea superióră la vîrf puţin în sus curbată, bilobată, lobĭ patenţĭ, laciniile buseĭ inferióre subegale. *Stamine inserate aprópe de basa coroleĭ, în partea inferióră dispars pĕróse,* în partea superióră glabre. Stil în partea superióră glandulos-pĕros. Corolă albă-gălbinie, nervure roșietice. ♃ Iunie. Parasită pe rădăcina luĭ *Cirsium arvense.* Regiunea Dunăreĭ inferióră.

O. arenaria Borkh. (O. de nesipurĭ. Vulg. [Loc alb]). *Calice monosepal,* 5-dentat, dinţiĭ subulaţĭ. Corolă tubulósă aprópe dréptă, la mijloc ângustată, gâtul subinflat. Laciniile buselor obtuse, cu marginĭ reflecte. Sutura anterelor pĕrósă. Tulpină simplă. Florĭ ametistine. ♃ Iulie-August. Parasită pe rădăcina luĭ *Artemisia campestris.* Pretutindenĭ.

O. hians Stev. ? [Loc alb].

Genul Lathraea L.

Lathraea L. (Latree). Calice 4-fid, campanulat. Corolă cu busa superióră întrégă, cu busa inferióră maĭ scurtă și tridentată. Ovariŭ încunjurat la partea anterióră de o glandulă semi-lunară și hypogină. Capsulă deschiḑându-se în 2 valve la vîrf, conţinênd maĭ multe seminţe fixate de 4 placente late și apropiate în părechĭ. — Florĭ munite la partea inferióră de o bractee și lipsite de bracteole laterale.

L. squamaria L. (L. solzósă. Vulg. [Loc alb]). Tulpină simplă, albă orĭ ceva roșietică, squamată. Florĭ pendule, unilaterale. Busa inferióră a coroleĭ trifidă. ♃ Martie-Aprilie. In pădurile frunzóse, umbróse și umede: între Cocoș și Ţiganca.

Genul Phelipaea Tournef.

Phelipaea Tournef. (Felipee). Calice gamosepal, tubulos campanulat, cu 4-5 divisiunĭ; corolă bilabiată, cu basa superióră stirbată, cu busa inferióră trilobată, valvele capsuleĭ despărţêndu se numaĭ la vîrf. -- Florĭ munite la basă cu 2 bractee.

Fam. [Loc alb]. LABIACEE.

Florĭ ermafrodite, neregulate. Calice persistent, gamosepal, cu 5 rar 4 dinţĭ aprópe egalĭ saŭ maĭ adesea inegalĭ, formând 2 buze, fórte rar cu 10-20 de divisiunĭ. Corolă gamopetală, caducă, maĭ rar marcescentă, cu 4-5 divisiunĭ, de ordinar bilabiată, maĭ rar părênd unilabiată din causa scurtimeĭ buzeĭ superióre, saŭ subregulată. Stamine 4, didiname, maĭ rar 2 prin abortare, inserate pe tubul coroleĭ; antere introrse, cu 2 loge, confluente saŭ distincte, maĭ rar despărţite printr'un conectif elongat. Stil simplu, gynobasic, cu stigmat întreg saŭ bilobat. Ovariŭ super, format din 2 carpele divisate fie-care în 2 loge falşe, uniloculare şi uniovulate inserate pe un disc cărnos. Fruct format din 4 nucule *(achene)* libere între ele, monosperme, uscate, indehiscente. Seminţe lipsite de albumen, maĭ rar munite de un albumen fórte subţire.—Plante erbacee, maĭ rar sub-frutescente, de ordinar aromatice; tulpină de ordinar tetragonă, cu ramurĭ opuse; frunze opuse, decussate, lipsite de stipulĭ; florĭ rar solitare, maĭ adesea reunite în micĭ cime axilare, opuse, formând verticile falşe, dispuse în raceme, în capitulĭ saŭ în spice.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Stamine 2.
2. Corolă infundibuliformă. Calice 5-dentat . . . Lycopus L.
2.* Corolă bilabiată. Calice încă bilabiat . . . . Salvia L.
1.* Stamine 4, didiname.
3. Corola infundibuliformă . . . . . Mentha L.
3.* Corola 1-2-labiată.
4. Corola 2-labiată.
5. Stamine şi stil incluse în tubul coroleĭ.

6. Nucile la vîrf rotundate. Florĭ nebracteate, galbine orĭ albe . . . . . **Sideritis** L.
6.* Nucile trigonale. Florĭ bracteate, albe . . . . **Marrubium** L.
5.* Stamine şi stil neincluse în tubul coroleĭ.
7. Stamine spre vîrf distante.
8. Calice 5-dentat . . . . . **Origanum** L.
8.* Calice bilabiat . . . . . **Thymus** L.
7.* Stamine la vîrf arcuat-conivente.
9. Calice 5-dentat . . . . . **Satureja** L.
9.* Calice bilabiat.
10. Florĭ încinse de numeróse bractee filiforme. **Clinopodium** L.
10.* Florĭ nebracteate . . . . . **Calamintha** Moench.
7.** Stamine între sine paralele.
11. Busa inferióră a coroleĭ 3-lobulată, ceĭ 2 lobulĭ laterali dentiformĭ . . . . . **Lamium** L.
11.* Busa inferióră a coroleĭ 3-lobulată, însă ceĭ doĭ lobulĭ laterali, deşĭ maĭ micĭ decât cel intermediŭ nu aŭ forme de dinţĭ.
12. Tubul coroleĭ cu un inel pĕros.
13. Calice 5-dentat conform.
14. Nucĭ angulare la vîrf plane.
15. Busa inferióră a coroleĭ cu marginile revolute. Corolă maĭ lungă decât calicele . . . **Leonurus** L.
15.* Busa inferióră a coroleĭ cu marginile nerevolute. Corolă numaĭ puţin maĭ lungă decât calicele . . . . . **Phlomis** L.
14.* Nucile rotundate.
16. Verticiliĭ florilor sessilĭ . . . . . **Stachys** L.
16.* Verticiliĭ florilor pedunculaţĭ . . . . . **Ballota** L.
13. Calice bilabiat. Calicele fructifer inclus . . . **Prunella** L.
12.* Tubul coroleĭ fără inel pĕros.
17. Busa inferióră a coroleĭ 2-dentată . . . . . **Galeopsis** L.
17.* Busa inferióră a coroleĭ nedentată.
18. Calice 5-dentat.
19. Busa superióră a coroleĭ plană şi bifidă.
20. Busa inferióră a coroleĭ 3-lobulată . . . . . **Glechoma** L.
20.* Busa inferióră a coroleĭ nedivisată, crenată. **Nepeta** L.
19.* Busa speriórа a coroleĭ întrégă şi arcuată.
21. Nucile triangulare . . . . . **Chaiturus** Host.
21.* Nucile rotundate . . . . . **Betonica** L.
18.* Calice bilabiat, buza superióră cu o squamulă convexă . . . . . **Scutellaria** L.
4. Corolă 1-labiată, buza superióră fórte mică, orĭ lipsind.
22. Tubul coroleĭ cu un inel pĕros.
23. Florĭ verticilate, verticilĭ multiflorĭ . . . . . **Ajuga** L.
23.* Florĭ solitare, orĭ câte 2, axilare . . . . . **Phleboanthe** Tausch.
22.* Tubul coroleĭ fără inel pĕros . . . . . **Teucrium** L.

Genul Lycopus Tournef.

Lycopus Tournef. (Licop). Calice campanulat, cu 5 dinţĭ aprópe egalĭ; corolă puţin maĭ lungă decât calicele, infundibuliformă, cu 4 divisiunĭ aprópe egale, cea maĭ superióră maĭ lată, emarginată; stamine 4, cele 2 superióre sterile, filiforme; cele 2 inferióre singure fertile; nucule trigone, netede, trunchiate la vîrf.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze incis-dentate, şi numaĭ la bază penatifide . . . . . **L. europaeus** L.
1.* Frunze peste tot până la nervura mediană penatifide . . . . . **L. exaltatus** L.

L. europaeus L. (L. europeŭ. Vulg. [Loc alb]). Frunze peţiolate, ovat-oblonge, profund incis-dentate, *la basa lor penatifide.* Dinţiĭ caliceluĭ acuminaţĭ. Lacinia intermedie a buseĭ inferióre dela corolă porectă subquadrată, truncată, de 2 orĭ maĭ lată decât cele laterale. Florĭ albe, pe partea internă cu puncte purpuriĭ. ♃ Iulie-August. Locurĭ umede, malurile apelor. Comună pretutindenĭ.

L. exaltatus L. (L. [Loc alb]). *Frunze* peţiolate, cele inferióre lat-ovate, cele superióre lanceolate *peste tot până la nervura mediană penatifidă,* laciniile inferióre subdentate, cele superióre confluente. Dinţiĭ caliceluĭ acuminaţĭ. Laciniile buseĭ inferióre a coroleĭ ovate, subegale, la vîrf recurbate. Florĭ albe, pe partea internă cu puncte purpuriĭ. ♃ Iulie-August. In locurĭ umede. Comună pretutindenea.

Genul Salvia Tournef.

Salvia Tournef. (Sălvie). Calice tubulos saŭ campanulat, nud la gât, bilabiat, cu busa superióră întrégă saŭ 3-dentată, cea inferióră bifidă; corolă bilabiată, cu busa superióră întrégă saŭ emarginată, arcuată, comprimată, cea inferióră 3-lobată; stamine 2 prin abortare, cu filamente scurte, articulate cu un conectif transversal şi arcuat, purtând la fie-care din extremităţile sale o logiă de anteră, cea inferióră rudimentară saŭ nulă.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Frunze cordat-hastate. Plantă glandulos-vilósă . **S. glutinosa** L.
1.* Frunze cordate, orĭ ovate, orĭ oblonge (însă nu hastate).
2. Verticiliĭ florilor 4-6-florĭ.
3. Dinţiĭ caliceluĭ spinos-aristaţĭ. Frunzele şi calicele alb-lanate . . . . . **S. Aethiopis** L.
3.* Dinţiĭ caliceluĭ scurt mucronaţĭ.
4. Stamine duplu maĭ lungĭ decât corola . . . . . **S. austriaca** Jacq.
4.* Stamine maĭ scurte decât corola.
5. Bractee purpuriĭ maĭ lungĭ decât calicele . . . **S. sylvestris** L.
5.* Bractee verdĭ, maĭ scurte decât calicele . . . . **S. nutans** L.
2.* Verticiliĭ florilor multiflorĭ (10-20-florĭ) subgloboşĭ. Frunze subtriangular-cordate . . . . . **S. verticillata** L.

S. glutinosa L. (S. cleiosă. Vulg. [Loc alb]). Tulpină erbacee, în partea superióră, *deîmpreună cu bracteele şi calicele glandulos-vilósă, viscidă.* Frunze cordat-hastate, profundĭor-serrate, pubescente, cele superióre lung acuminate. Verticilĭ disjuncţĭ 6-florĭ. Busa superióră a caliceluĭ ovată, fórte mărunt 3-dentată, dinţiĭ ovaţĭ, acuţĭ, nearmaţĭ. Florĭ sulfuriĭ, brun-punctate. ♃ In păduri şi tuferişurĭ. Rară: între Akpunar şi Balabancea.

S. Aethiopis L. (S. [Loc alb]). Tulpină erbacee. *Frunzele deîmpreună cu calicele alb lanate;* frunze ovate orĭ subcordate, eros-crenate, sinuate orĭ lobate, fórte rugóse. Bractee subrotund-ovate, cuspidate, concave. Verticiliĭ florilor disjuncţĭ, 6-10-florĭ. *Dinţiĭ caliceluĭ* ovaţĭ, acuţĭ, *spinos aristaţĭ. Corolă albă,* basa superióră uneorĭ violaceŭ colorată. ♂ Iunie-Iulie. In păşunĭ nĕsipóse, locurĭ inculte, câmpurĭ aride, pe marginea drumurilor. Comun pretutindenea.

S. austriaca Jacq. (S. austriacă). Tulpină erbacee, în partea superióră, deîmpreună cu bracteele şi cu calicele glandulos-pĕrósă şi vilósă. *Frunze ovate,* duplicat-crenate, lobate şi subpenatifide, pubescente cele radicale peţiolate, pe tulpină puţine (2-4), sessile, mult maĭ micĭ. Bractee ovate, acute, erbacee, egale de lungĭ cu calicele. Busa superióră a caliceluĭ scurt 3-dentată, cea inferióră bifidă, dinţiĭ ovaţĭ, mucronaţĭ. *Stamine de 2 orĭ maĭ lungĭ decât corola. Corolă albinéţă orĭ alburiŭ-galbină.* ♃ Maiŭ-Iunie. Păşunĭ şi fî-

neţe uscate, coline aride: Babadag, Gavgagia, Medgidia.

S. sylvestris L. (S. [Loc alb]). Tulpină erbacee, multifoliată, deîmpreună cu faţa inferióră a frunzelor şi cu calicele surpubescentă. Frunze inferióre peţiolate, duplicat-crenate, *la basă cordate,* cele superióre descrescênde maĭ scurt peţiolate şi sessile, subsimplu crenate, la basă ovate orĭ cordate. *Bractee* ovate, acuminate, *colorate,* maĭ lungĭ decât calicele. Verticilĭ sub-6-florĭ, disjuncţĭ. Busa superióră a caliceluĭ scurt 3-dentată, cea inferióră bifidă, dinţiĭ ovaţĭ, acuminaţĭ-mucronaţĭ. *Stamine maĭ scurte decât corola. Florile şi bracteele violacee orĭ rosee.* ♃ Iulie-August. Coline erbóse, lângă drumurĭ. Comună pretutindenea.

Observare.—S. *nemorosa* L. este o formă cu periĭ tulpineĭ maĭ lungĭ şi maĭ patulĭ.

S. nutans L. (S. nutantă). Tulpină erbacee, *aprópe fără frunze,* deîmpreună cu bracteele, calicele şi corola pubescentă. *Frunzele infime dela basa cordată ovat-oblonge,* lung peţiolate, duplicat-crenate, rugóse, pe faţa inferióră maĭ mult maĭ puţin suriĭ şi glandulos-punctate, celelalte puţine ale tulpineĭ mult maĭ micĭ, bracteeforme, orĭ lipsind. *Bractee fórte micĭ,* subrotunde, cuspidate, *necolorate,* de 2 orĭ maĭ scurte decât corola. *Raceme paniculate* subinflorire nutante. *Corolă mică violaceŭ-albastră.* ♃ Iunie-Iulie. Locurĭ aride, coline aprici. Comună: muntele Consul, Gavgagia, între Grecĭ şi Măcin, Kara-Hirman şi Kara-Nasib, Periclia, etc.

S. betonicaefolia Etling.; *S. pendula* Vahl. (S. cu frunze de betonică). *Tulpină vilósă,* foliată. Frunze oblong-lanceolate, obtuse, duplicat-crenate, la basă subcordate, rugóse, pubescente, cele infime peţiolate, cele supreme sessile. Bractee orbiculare, acuminate, de 2 orĭ maĭ scurte decât calicele, reflecte. *Raceme* subramificate, *la vîrf subnutante.* Verticilĭ 6-10-florĭ, distincţĭ. Busa superióră a caliceluĭ tubulos şi pubescent orbiculată, patentă. Corolă duplu atât de lungă cât calicele, galea subfalcată. Florĭ cerulii. ♃ Iunie-Iulie. Stepe şi coline aride. Comună pretutindenea.

S. verticillata L. (S. verticilată). *Frunze subtriangular-cordate,* neegal dentat-crenate, *peţioliĭ celor inferióre auriculaţĭ. Verticiliĭ florilor subgloboşĭ, multiflorĭ, disjuncţĭ.* Pedunculĭ subegalĭ de lungĭ cu calicele. Stil incumbent pe basa

inferióră a coroleĭ. *Florĭ albăstriŭ-violacee.* ♃ Iulie-August. In tuferişurĭ, fîneţele din pădurĭ, marginea agriilor. Comună pretutindenea.

Genul Mentha Tournef.

Mentha Tournef. (Mintă). Calice tubulos saŭ campanulat, cu 5 dinţĭ planĭ, regulaţĭ saŭ subbilabiaţĭ; corolă infundibuliformă-campanulată, cu 4 lobĭ, ceĭ superiorĭ maĭ laţĭ, întregĭ saŭ emarginaţĭ; stamine 4, tóte fertile, egale, divergente; nucule ovoide, netede, rotunḑite la vîrf.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Calice 5-dentat, la gât deschis.
2. Florĭ în spice cilindriforme . . . . . **M. sylvestris** L.
2.* Florĭ verticilat-capitate . . . . . **M. aquatica** L.
1.* Calice bilabiat, la gât închis prin perĭ. Florĭ verticilate . . . . . **M. Pulegium** L.

M. sylvestris L. (M. [Loc alb]). *Spice linear-cilindriforme.* Bractee linear-subulate. Calice obsolet-striat, *fructifer ventricos, la vîrf constrîns,* dinţĭ linear-subulaţĭ, la urmă puţin coniventĭ. Frunze subsessile, ovate, orĭ lanceolate, dentat-serrate. Florĭ violacee orĭ lilacine. ♃ Iulie-August. Pe malurile apelor, pe lângă bălţĭ, tuferişurĭ, locurĭ umede. Comună.

Variază: [Loc alb].

M. aquatica L. (M. aquatică. Vulg. [Loc alb]). *Florĭ verticilat-capitate.* Dinţiĭ caliceluĭ dela basa triangulară subulaţĭ, fructiferĭ porecţĭ, tubul sulcat. Frunze peţiolate, ovate, serrate. Florĭ palid-purpuriĭ orĭ lilacine, pe partea externă pĕróse. ♃ Iulie-August. Locurĭ umede, pe lângă bălţĭ, pe malurile apelor.

Variază:

β. *tomentosa* Uechtr. [Loc alb]. Pe lângă Dunăre între Tulcea şi Samova.

M. Pulegium L.; *Pulegium vulgare* Mill. (M. Pulegiŭ. Vulg. [Loc alb]). *Florĭ verticilate, verticilĭ globoşĭ,* toţĭ depărtaţĭ. *Calice bilabiat,* tubulos, *fructifer închis cu un inel pĕros,* dinţiĭ superiorĭ aĭ caliceluĭ recurbaţĭ. Frunze peţiolate, elip-

tice, obtuse, obsolet-dentate. Florĭ deschis-purpuriĭ orĭ lilacine. ♃ Iulie-August. Pe malurile apelor, locurĭ mlăştinóse. Comun pretutindenea.

Genul Sideritis L.

Sideritis L. (Sideritis). Calice tubulos, cu 5 dinţĭ *spinoşĭ*. Corolă bilabiată, cu busa superióră aprópe plană, cu cea inferióră 3-lobată. Stamine 4, scurte, incluse; antere cu 2 loge opuse cap la cap şi deschiḑêndu-se printr'o crĕpătură longitudinală comună. Achene rotunḑite la vîrf.

S. montana L. (S. montană. Vulg. [Loc alb]). Plantă erbacee. Rădăcină simplă. Frunze lanceolate, în peţiol ângustate, deînainte serrate. *Calice maĭ lung decât corola, buza superióră a caliceluĭ trifidă.* Corola la început concoloră galbină, îndată însă busele devin pe marginĭ brune, la urmă peste tot brune. ⊙ Iulie-August. Câmpurĭ şi locurĭ aride şi calcare, pe lângă drumurĭ. Comună pretutindenea.

Genul Marrubium Tournef.

Marrubium Tournef. (Marubiŭ). Calice tubulos, munit de un inel de perĭ la gât, cu 10 dinţĭ saŭ maĭ mulţĭ, inegalĭ, setaceĭ, uncinaţĭ la vîrf, nespinoşĭ; corolă bilabiată, cu buza superióră plană, erectă, bifidă, cea inferióră întinsă, 3-lobată; stamine 4, paralele, incluse, cele 2 inferióre maĭ lungĭ; antere cu loge opuse, reunite cap la cap.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Calice 10-dentat . . . . . **M. vulgare** L
1.* [Loc alb] . . . . . **M. praecox** Janka.

M. vulgare L. (M. comun. Vulg. [Loc alb]). Tulpină albtomentósă, la basă ramificată, ramurĭ ascendente, simple. Frunze ovate, în peţiol decurente, neegal crenate, tomentóse, rugóse, pe faţa inferióră reticulat-foveolate, cele inferióre cordat subrotunde. Verticilĭ multiflorĭ, subgloboşĭ. Calice 10-dentat, dinţiĭ şi cu bracteele subulaţĭ, viloşĭ, dela mijloc în sus glabri, la mijloc uncinaţĭ-revoluţĭ Florĭ albe. ♃ Iulie-August. Câmpurĭ nĕsipóse, pe marginea drumu-

rilor, pe lângă sate, locurĭ ruderale. Comun pretutindenea. Variază:

β. *Apulum* Ien. [Loc alb]. In Dobrogea. (C. Koch. Linn. XXI, 696).

M. praecox Janka. [Loc alb]. Câmpurĭ şi stepe aride. Fórte comun pretutindenĭ.

Genul Origanum Tournef.

Origanum Tournef. (Origan). Calice campanulat, bărbos la gât, nelabiat, cu 5 dinţĭ aprópe egalĭ; corolă bilabiată, cu busa superióră plană, erectă, emarginată, cea inferióră cu 3 lobĭ egalĭ; stamine 4, proeminente, divergente; antere cu loge divergente şi distincte.

O. vulgare L. (O. comun. Vulg. *Sovîrv*, [loc alb]). Calice 5-dentat, dinţĭ egalĭ. *Bractee pe partea interióră neglandulóse.* Frunze ovate, acute. Florĭ purpuriĭ, rare orĭ albe. Planta polygamă-dioică. *Spice colorate.* ♃ Iulie-August. In tuferişurĭ şi în fîneţile din pădurĭ. Comun pretutindenea.

Genul Thymus Tournef.

Thymus Tournef. (Thym). Calice tubulos-campanulat, striat, bărbos la gât, bilabiat, cu busa superióră 3-dentată, cu busa inferióră cu 2 divisiunĭ lineare-subulate; corolă bilabiată, cu busa superióră aprópe plană, emarginată, cea inferióră 3-lobată, cu lobul median puţin maĭ mare; stamine 4, de ordinar proeminente, divergente; antere loge divergente şi distincte.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Tulpine jur împrejur vilos-pĕróse . . . . . **T. pannonicus** All. Rchb.
1.* Tulpine jur împrejur pubescent-hirte . . . **T. Marschallianus** Willd.
[Loc alb] . . . . . **T. zygioides** Gris.

T. pannonicus All. Rchb. (T. panonic. Vulg. [Loc alb]). Tulpine prostrate, maĭ târdiŭ repente, *ramurĭ* ascendente, *jur-împrejur vilos-pĕróse.* Frunze linear-lanceolate, obtusiuscule, în un peţiol depărtat-ciliat angustate, plane, glandulos punctate. Bractee conforme. Verticilĭ racemoşĭ, ceĭ inferiorĭ depărtaţĭ. Buza superióră a caliceluĭ scurt 3-dentată, dinţiĭ

ovaţĭ lanceolaţĭ, acuţĭ, aĭ buseĭ inferióre linear-subulaţĭ, toţĭ pectinat-ciliaţĭ. Corola puţin exsertă. Florĭ deschis-purpuriĭ. ♃ Iulie-August. Coline sterile, tuferişurĭ, pe lângă drumurĭ. Constanţa, Cocoş, Măcin.

T. Marschallianus Willd. (T Marschallian. Vulg. [Loc alb]). *Tulpine* procumbente, *jur împrejur pubescent-hirte, perĭ patenţĭ*, ramurĭ florifere erecte. Frunze lineare, oblonge, orĭ eliptice. Celelalte caractere ca la *T. pannonicus*. ♃ Iulie-August. Coline nĕsipóse, fîneţe uscate, între Medgidia şi Cernavoda, etc.

T. zygioides Gris. [Loc alb]. Prin locurile stîncóse şi calcare şi pe câmpurĭ aride. Fórte comun pe Sepelgin la Başkioĭ, Consul, munţiĭ dela Grecĭ, la Hârşova pe stîncile de pe malul Dunăreĭ, la Constanţa pe câmpul arid şi nĕsipos despre Tăbăcărie, etc.

Satureia Tonrnef. (Saturee). Calice campanulat, striat, glabru la gât, nelabiat, cu 5 dinţĭ aprópe egalĭ; corolă bilabiată, cu busa superióră plană, erectă, cea inferióră cu 3 lobĭ aprópe egalĭ; stamine 4, arcuate, conivente la vîrf; antere cu loge divergente şi distincte.

S. coerulea Janka. (S. cerulie). [Loc alb]. Locurĭ aride. Pe marginea drumurilor la Karaomer, pe muntele Balve şi pe lângă Concodiĭ (Janka).

Genul Clinopodium L.

Clinopodium L. [Loc alb].

C. vulgare L.; *Melissa Clinopodium* Benth. (C. comun. Vulg. [Loc alb]). Tulpine erecte, vilóse. Verticilĭ egalĭ, multiflorĭ. Involucru egal de lung cu calicele. Florĭ purpuriĭ. ♃ Iulie-August. In tuferişurĭ, stejerişurile de pe coline, pe lângă garduri. Comun pretutindenea.

Genul Calamintha Tournef.

Calamintha Tournef. (Calamintă). Calice îngust cilindric, striat, glabru saŭ bărbos la gât, bilabiat, cu busa superióră aprópe plană, erectă, cea inferióră cu 3 lobĭ aprópe egalĭ; stamine 4, arcuate, conivente la vîrf; antere cu loge divergente şi distincte

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Verticilĭ 6-florĭ, pedunculĭ nedivisĭ . . . . . C. Acinos Clairv.
1.* Verticilĭ corimboşĭ, pedunculĭ dichotomĭ.
2. Pedunculĭ 3-5-florĭ . . . . . C. officinalis Moench.
2.* Pedunculĭ 12-15-florĭ . . . . . C. Nepeta Clairv.

C. **Acinos** Clairv.; *Thymus Acinos* L.; *Melissa Acinos* Benth.; *Acinos vulgaris* Pers.; *A. thymoides* Moench. (C. Acinos. Vulg. [Loc alb]). *Verticilĭ 6-florĭ, pedunculĭ nedivisĭ.* Frunze ovate, serrate. *Rădăcină simplă.* Tulpină erectă la basă ramificată, ramurĭ ascendente. Calice fructifer la vîrf contras, cu dinţiĭ acumbenţĭ închis. Corolă deschis violacee. ⊙ Iunie-August. Câmpurĭ şi locurĭ inculte, aride şi calcare: Sepelgin, Ienissala, etc.

C. **officinalis** Moench.; *Melissa Calamintha* L. (C. oficinală). *verticilĭ corimboşĭ, pedunculĭ dichotomĭ 3-5-florĭ.* Frunze ovate, obtuse, alipit-serrate, deîmpreună cu tulpina hirte. Gâtul caliceluĭ puţin pĕros, perĭ subincluşĭ. Nucĭ subrotunde, brune. Florĭ purpuriĭ, buza inferióră cu o maculă albă violaceŭ-punctată. ♃ Iulie-August. Tuferişurĭ, păduri de pe coline, locurĭ stîncóse. Comună: Ienigea, Akpunar, Hîrşova, Ţiganca-Cocoş, etc.

Variază:

β. *micrantha* Uechtr. [Loc alb].

C. **Nepeta** Clairv.; *C. parviflora* Lam.; *C. trichotoma* Moench.; *C. rotundifolia* Host.; *Melissa Nepeta* L.; *Thymus Nepeta* Smith.; *T. Calamintha* Scop. (C. Nepetă). *Verticilĭ corimboşĭ, pedunculĭ dichotomĭ* 12-15-*florĭ.* Frunze subrotund-ovate, obtuse alipit-serrate, deîmpreună cu tulpina hirte. Gâtul caliceluĭ indesuit-pĕros, perĭ exserţĭ. Nucĭ oblonge. brune. Florĭ albăstriĭ-purpuriĭ. [Loc alb]. In tuferişurile de prin locurile calcare şi stîncóse, pe coline stîncóse, între Medgidia şi Cernavoda, Demirkioĭ, monastrirea Cocoş la Cruce, pe muntele Sepelgin, etc.

Genul Lamium Tonrnef.

Lamium Tournef. (Lamiŭ). Calice tubulos-campanulat, nelabiat, cu 5 dinţĭ, subulaţĭ, nespinoşĭ, aprópe egalĭ saŭ ceĭ

superiorĭ maĭ lungĭ; corolă bilabiată, de ordinar munită de un inel de perĭ la gât, cu busa superióră mare, în cască, cea inferióră cu 3 lobĭ de ordinar inegalĭ, ceĭ lateralĭ maĭ micĭ decât cel medium, dentiformĭ saŭ nulĭ, rar lanceolaţĭ; stamine 4, apropiate, paralele, cele 2 inferióre maĭ lungĭ. rar aruncate după antesă; antere cu loge opuse, reunite la vîrf.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Tubul coroleĭ drept, înăuntru nud . . . . . L. amplexicaule L.
1.* Tubul coroleĭ deasupra baseĭ curbat, înăuntru transversal inelat-pĕros.
2. Gâtul coroleĭ de ambele laturĭ cu câte 2 denculĭ . . . . . L. purpureum L.
2.* Gâtul coroleĭ de ambele laturĭ cu câte 1 dinte. L. maculatum L.

L. amplexicaule L. (L. cu frunze amplexicaule. Vulg. [Loc alb]). Frunze neegal obtus-crenate, cele inferióre cordat-ovate, orĭ subrotunde, peţiolate, *cele superióre sessile, amplexicaule, sublobate Tubul coroleĭ drept, înăuntru neinelat.* Dinţiĭ caliceluĭ înainte şi după înflorire conivenţĭ. Antere barbulate. Corolă purpurie. ⊙ Vara-tómna. In locurĭ inculte şi ruderale. Comun pretutindenea.

L. purpureum L. (L. purpuriŭ. Vulg. [Loc alb]). Frunze ovat-cordate, neegal crenat-serrate, peţiolate, peţioliĭ toţĭ egal de laţĭ. *Tubul coroleĭ* deasupra baseĭ puţin curbat, subcurbaturĭ maĭ îngust şi *înăuntru pĕros-inelat. Gâtul de ambele laturĭ pe marginĭ cu câte* 2 *denticulĭ,* dintre care cel superior subulat. Dinţiĭ caliceluĭ după înflorire patenţĭ. Antere barbulate. Florĭ purpuriĭ. ⊙ Martie-Octombre. In locurĭ cultivate, pârlóge, etc. Comun pretutindenea.

L. maculatum L. (L. maculat. Vulg. [Loc alb]). Frunze ovat-cordate, acuminate, neegal serrate. Tubul coroleĭ curbat, deasupra baseĭ ventricos-dilatat, sub dilataţie constrîns şi pe partea internă cu un inel pĕros transversal, *pe marginea gâtuluĭ de ambele laturĭ cu câte un dinte subulat.* Antere barbulate. *Florĭ marĭ purpuriĭ,* buza inferióră lilacină cu macule purpuriĭ, rare-orĭ florile sunt rosee. ♃ Aprilie-Octombre. Pe marginea pădurilor subhumede, tuferişurĭ. Comun pretutindenea.

Genul Leonurus L.

Leonurus L. (Leonur). Calice tubulos-campanulat, nebilabiat, cu 5 dinţĭ spinoşĭ, puţin inegalĭ; corolă bilabiată, cu busa superióră puţin concavă, erectă, cea inferióră 3-lobată cu lobiĭ laterali oblongĭ, cel mijlociŭ puţin maĭ mare, obcordat, învêrtindu-se după deschidere; stamine 4, apropiate paralele, cele 2 inferióre maĭ lungĭ, aruncate lateral după antesă; antere cu loge opuse, reunite la vîrf.

L. Cardiaca L. (L. Cardiacă. Vulg. [Loc alb]). Frunzele inferióre palmat 5-fide, incis-dentate, cele superióre pe marginĭ de tot întregĭ, 3-lobate, la basă cuneate. Calice glabru. Busa inferióră a coroleĭ revolută în o lacinie oblongă. Corolă purpurie, busa inferióră la mijloc gălbinie şi notată cu o maculă maĭ intensiv galbină. ♃ Iulie-August. Locurĭ ruderale şi inculte. Comună pretutindenea.

Genul Phlomis L.

Phlomis L. (Flomidă). Calice tubulos, cu 5 dinţĭ, membranos între dinţĭ; corolă bilabiată, cu busa superióră boltită în cască, curbată, comprimată lateral, cu busa inferióră 3-lobată; stamine 4, exserte; antere cu 2 loge opuse cap la cap şi deschiţêndu-se printr'o crăpătură longitudinală comună. Achene trigone, rotunţite la vîrf.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Lobul mediŭ al buseĭ inferióre a coroleĭ mult maĭ mare decât lobiĭ ceĭ laterali. Tulpină pĕróşă . . . . . **Ph. pungens** Willd.

1.* Lobul mediŭ al buseĭ inferióre a coroleĭ numaĭ ceva maĭ mare decât lobiĭ laterali. Tulpină glabră . . . . . **Ph. tuberosa** L.

Ph. pungens Willd. (F. [Loc alb]). Tulpină erbacee, divaricat-ramificată, *pubescent-tomentósă orĭ pĕróşă. Frunze* pe faţa superióră alipit-pĕróse, subscabre, pe cea inferióră surpubescente orĭ tomentóse, *cele inferióre oblong-lanceolate*, serrate, cele superióre maĭ înguste, maĭ de tot întregĭ. *Bractee* subulate, maĭ lungĭ decât tubul caliceluĭ, *dimpreună*

cu calicele flocos-pubescente şi cu perĭ maĭ lungĭ. Dinţiĭ caliceluĭ subulaţĭ, rigiḑĭ, patenţĭ, egal de lungĭ cu jumătatea tubuluĭ orĭ şi maĭ lungĭ. ♃ In fîneţele de pe câmpiile şi colinele aride şi uscate. Comun pretutindenea.

Ph. tuberosa L. (F. tuberósă. Vulg. [Loc alb]). *Frunze radicale ovate, la basă profund-cordate*, crenate, cele florale oblong-lanceolate. *Bractee* subulate, hispide. *Tubul caliceluĭ şi cu tulpina glabre.* Rădăcină multicipită, lung fibrósă, *tuberiferă.* Florĭ purpuriĭ. Locurĭ păduróse, coline stîncóse: pe muntele Consul; în munţiĭ dintre Grecĭ şi Măcin, etc.

Genul Stachys L.

Stachys L. (Stachidă). Calice tubulos-campanulat, cu 5 dinţĭ spinoşĭ, aprópe egalĭ; corolă bilabiată, cu tub munit de un inel de perĭ, cu busa superióră erectă, concavă, cea inferióră 3-lobată, cu lobul mijlociŭ maĭ mare decât cele laterale; stamine 4, cele 2 inferióre maĭ lungĭ, aruncate afară din corolă după antesă; antere cu loge opuse cap la cap.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Plante erbacee.
2. Florĭ purpuriĭ orĭ bruniŭ-purpuriĭ.
3. Verticiliĭ florilor multiflorĭ. Frunze superióre sessile, lanceolate . . . . . **S. germanica** L.
3.* Verticiliĭ florilor 6-12-florĭ.
4. Frunze dela basa cordată lanceolate . . . . . **S. palustris** L.
4.* Frunze lat-ovate . . . . . **S. sylvatica** L.
1.* Florĭ albe-galbine.
5. Frunze glabre . . . . . **S. annua** L.
5.* Frunzele şi tulpina hirte . . . . . **S. recta** L.
1.* Plante sufruticóse. Verticiliĭ florilor 2-florĭ . **S. angustifolia** M. B. [Loc alb] . . . . . **S. sideritioides** C. Koch.

S. germanica L.; *S. lanata* Crantz non Jacq. (S. germanică. Vulg. [Loc alb]). *Verticilĭ multiflorĭ. Tulpină* erectă, *indesuit-lanat-vilósă*, perĭ simpli. *Frunze* peţiolate, ovat-cordate, crenate, lanat-tomentóse, *cele superióre sessile, maĭ înguste, lanceolate.* Dinţiĭ caliceluĭ ovaţĭ, acuminaţĭ, mucronaţĭ, punginţĭ. Florĭ purpuriĭ. ♂ Iulie-August. Prin fîneţile şi păşunile uscate, coline şi locurĭ inculte şi aride. Comun pretutindenea.

S. palustris L. (S. de baltă). *Verticilĭ* 6-12 *florĭ*. Tulpină erectă, simplă, *hispidă, orĭ hirtă cu perĭ deflecţĭ. Frunze dela basa cordată* lanceolate, acute, crenat-serrate, pubescente, cele inferióre scurt peţiolate, *cele superióre sessile şi amplexicaule*. Dinţiĭ caliceluĭ dela basa triangulară subulaţĭ, mucronaţĭ. Corolă de 2 orĭ maĭ lungă decât calicele. *Stolonĭ subteranĭ la vîrf clavaţĭ-îngroşaţĭ*. Corolă purpurie, busa inferióră cu liniĭ albe flexuóse. Plantă erbacee. ♃ Iulie-August. Pe malurile apelor, fîneţe mlăştinóse. Comună pretutindenea.

S. sylvatica L. (S. de pădure). Verticilĭ 6-florĭ. Tulpină erectă, hirtă, în partea superióră ramificată şi glandulospĕrósă. Frunze peţiolate, lat-ovate, cordate, acuminate, serrate, hirsute. Dinţiĭ caliceluĭ dela basa triangulară subulaţĭ, mucronaţĭ. Corola de 2 orĭ maĭ maĭ lungă decât calicele. *Stolonĭ subteranĭ egal de laţĭ, la vîrf neîngroşaţĭ*. Florĭ bruniŭ-purpuriĭ, busa inferióră cu strie flexuóse albe. Tubul coroleĭ dela inelul pĕros până la gât egal de lat. ♃ Iunie August. In locurile subumede şi umbróse din păduri. Comun pretutindenea.

S. annua L. (S. anuală). Verticilĭ 4-florĭ. Tulpină dela basă până la vîrf ramificată, în partea superióră pubescentă. *Frunze glabre*, peţiolate, crenat-serrate, cele inferióre oval-oblonge, *cele florale lanceolate, acuminate*, de tot *întregĭ, scurt mucronate*. Calice vilos, dinţiĭ maĭ scurţĭ decât tubul coroleĭ, lanceolaţĭ, mucronat-subulaţĭ, mucrona la vîrf subpubescentă. Florĭ albe-gălbiniĭ. ⊙ Iulie-Octombre. In agriĭ şi pârlóge. Comună pretutindenea.

S. recta L. (S. dréptă). Verticiliĭ 6-10 florĭ. *Tulpine* erecte orĭ ascendente, *dimpreună cu frunzele hirte*. Frunze oblonge orĭ lanceolate, la basă atenuate, cele inferióre peţiolate, tóte crenate, *cele florale maĭ superióre ovate, acuminate, de tot întregĭ şi aristate*. Calice hirsut, dinţĭ triangularĭ acuminaţĭ şi terminaţĭ cu o mucronă glabră, subegal de lungĭ cu tubul coroleĭ. Florì albe-gălbiniĭ. ♃ Iunie-Octombre. In tuferişurĭ, fîneţe uscate, locurĭ aspre şi aride: între Balabancea şi Ţiganca, dealul dela Gavgagia, etc.

S. angustifolia M. B. *(S. cu frunze înguste). Plantă sufruticósă, glabră*. Tulpină ramificată, ramurĭ virgate. *Frunze*

lineare, de tot întregĭ, orĭ serrate, orĭ cele inferióre penatifide. Racemĭ elongaţĭ, verticilĭ depărtaţĭ, 2-florĭ. Calice tubulos-campanulat, glabru, dinţĭ subegalĭ, acuminaţĭ, sub-spinoşĭ. Corola pe partea externă pubescentă, tubul exsert. ♃ [Loc alb]. In locurile stîncóse şi calcare din munţĭ: pe muntele Sepelgin la Başkioĭ, pe Consul lângă Alibeikioĭ, etc.

S. sideritioides C. Koch. [Loc alb].

Genul Ballota Tournef.

Ballota Tournef. (Balotă). Calice campanulat-infundibuliform, cu 5 dinţĭ laţĭ şi egalĭ, saŭ cu 10 dinţĭ alternativ marĭ şi micĭ îndoit în lung; corolă bilabiată, munită înăuntru de un inel de perĭ, cu busa superióră erectă, concavă, cea inferióră 3-lobată, cu lobul median maĭ mare decât ceĭ lateralĭ; stamine 4, apropiate, paralele, cele 2 inferióre maĭ lungĭ, nearuncate după antesă; antere cu loge distincte şi divergente.

B. nigra L. (B. négră. Vulg. [Loc alb]). Frunze ovate. Calice 5-dentat, dinţĭ ovaţĭ, aristaţĭ. Florĭ violacee, rare-orĭ albe. ♃ Iunie-August. Tuferişurĭ, locurĭ ruderale şi petróse. Ienissala, Adam-Klysi, Hîrşova, etc.

Genul Prunella L.

Prunella L. (Prunelă). Calice tubulos-campanulat, închiscomprimat la maturitate, bilabiat, cu busa superióră plană, scurt 3-dentată, cea inferióră bifidă; corolă bilabiată, cu tub munit de un inel de perĭ, cu busa superióră în cască, întrégă, inferióra 3-lobată; stamine 4, apropiate, paralele, cu filamente bifide la vîrf, cele 2 inferióre maĭ lungĭ; antere cu loge distincte, divaricate.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Stamine tóte mutice. Florĭ violacee . . . . . **P. grandiflora** Jacq.
1.* Stamine maĭ lungĭ la vîrf cu un spin antrorsarcuat . . . . . **P. alba** Pall.

P. grandiflora Jacq. (P. cu florĭ marĭ. Vulg. [Loc alb]). *Stamine tóte mutice, cele maĭ lungĭ cu un vîrf gibos scurt.* Din-

ţiĭ buseĭ superióre a caliceluĭ lat-ovaţĭ, acuminat-aristaţĭ, aĭ buseĭ inferióre lanceolaţĭ, în ariste acuminaţĭ, ciliaţĭ. Frunze peţiolate, oblong-ovate, de tot întregĭ, dentate orĭ penatifide. *Florĭ violacee* ♃ Iulie-August. Intre Cocoş şi Isacea, între Akpunar şi Balabancea.

P. alba Pall. (P. albă. Vulg. [Loc alb]. *Stamine maĭ lungĭ la vîrf cu un spin antrors arcuat.* Dinţiĭ buseĭ superióre a caliceluĭ lat-ovaţĭ, acuminat-aristaţĭ, pectinat-ciliaţĭ. Frunze peţiolate, oblong-ovate, de tot întregĭ, dentate orĭ penatifide. *Florĭ albe-gălbiniĭ.* ♃ Iulie-August. Fîneţe de pe coline uscate.

Genul Galeopsis Tournef.

Galeopsis Tournef. (Galeopsidă). Calice tubulos-campanulat, cu 5 dinţĭ spinoşĭ, aprópe egalĭ; corolă bilabiată, cu gât dilatat, munit de 2 îndoiturĭ conice, dentiforme, cu busa superióră în cască, cea inferióră 3-lobată, cu lobul mijlociŭ maĭ mare; stamine 4, apropiate, paralele, cele 2 inferióre maĭ lungĭ; antere cu loge opuse cap la cap.

G. versicolor Curt.; *G. cannabina* Roth. non Poll. (G. versicoloră. Vulg. [Loc alb]). Tulpină hispidă, subgeniculĭ îngroşată. Frunze oblong-ovate, acuminate. Tubul coroleĭ de 2 orĭ maĭ lung decât calicele, lacinia medie a buseĭ inferióre subrotund-cordată, plană, crenulată, obtusă orĭ emarginată. Corolă mare, sulfurie, tubul înăuntru alb, busa inferióră la basă citrină, laciniile laterale dela mijloc albe, cea intermedie violacee, cu marginĭ albineţe. ⊙ Iulie-August. In păduri, pe marginea pîraielor şi a isvórelor. Comună pretutindenea.

Genul Glechoma L.

Glechoma L. (Glechomă). Calice tubulos, nelabiat, cu 5 dinţĭ inegalĭ, ceĭ 3 superiorĭ maĭ lungĭ; corolă cu tub drept, bilabiat, cu busa superióră aprópe plană, erectă, cea inferióră 3-lobată, cu lobul mijlociŭ obcordat, maĭ mare decât ceĭ lateralĭ; stamine 4, apropiate, paralele; antere cu loge apropiate câte douĕ în cruce.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Dinţiĭ caliceluĭ ovaţĭ de 3 orĭ maĭ scurţĭ de cât tubul . . . . . G. **hederacea** L.
1.* Dinţiĭ caliceluĭ lanceolaţĭ maĭ lungĭ decât jumătatea tubuluĭ . . . . . G. **hirsuta** W. Kit.

G. hederacea L. (G. ederacee. Vulg. [Loc alb]). Frunze crenate, reniforme, cele superióre cordate. Verticilĭ 6-florĭ. *Dinţiĭ caliceluĭ ovaţĭ în aristă acuminaţĭ, de 3 orĭ maĭ scurţĭ decât tubul.* Florĭ albastre, une-orĭ violacee, rare-orĭ albe. ♃ Aprilie-Maiŭ. In pădurĭ şi tuferişurĭ subumede. Comun pretutindenea.

G. hirsuta W. Kit.; *Nepeta Glechoma* β. *hirta* Benth. (G. hirsută. Vulg. [Loc alb]). Frunze crenate, cordate, cele inferióre reniforme. Verticilĭ 6-florĭ. *Dinţiĭ caliceluĭ lanceolaţĭ,* acuminaţĭ în ariste, *maĭ lungĭ decât jumătatea tubuluĭ.* Florĭ deschis-violacee, cu macule maĭ intensiv violacee. ♃ Maiŭ-Iunie. Locurĭ umbróse din pădurĭ şi tuferişurĭ, şi pe lângă stîncĭ, între Grecĭ şi Măcin, Ţiganca, Sepelgin, Consul, etc.

Genul Nepeta L.

Nepeta L. (Nepetă). Calice tubulos, nelabiat cu 5 dinţĭ aprópe egalĭ; corolă cu tub arcuat, bilabiat, cu busa superióră aprópe plană erectă, cea inferióră 3-lobată, cu lobul mijlociŭ orbicular, concav, maĭ mare decât ceĭ lateralĭ. Stamine 4, apropiate, paralele; antere cu loge divergente, reunite la vîrf.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Nucĭ netede, glabre . . . . . N. **Cataria** L.
1.* Nucĭ la vîrf pubescente orĭ puberule.
2. Corola $1^1/_2$-2 orĭ maĭ lungă decât dinţiĭ caliceluĭ . . . . . N. **nuda** L.
2.* Corolă maĭ scurtă decât dinţiĭ caliceluĭ . . . N. **parviflora** M. B.

N. Cataria L. (N. Catarie. Vulg. *Catuşnie*). *Frunze* peţiolate, *ovate*, acute, profund serrat-crenate, *la basă cordate, pe faţa inferióră sur-tomentóse.* Corimbiĭ pedunculaţĭ, indesuiţĭ, multiflorĭ. Bractee subegal de lungĭ cu tubul caliceluĭ.

Limbul caliceluĭ ovat, pubescent şi subincurbat, *oblic*, dinţiĭ dela basa lanceolată, subulat-mucronaţĭ. *Nucile netede, glabre.* Florĭ roşietice-albe, busa inferióră purpuriŭ-punctată. ♃ Iulie-August. Locurĭ ruderale şi petróse, pe lângă garduri şi drumurĭ. Comun pretutindenea.

N. nuda L. (N. nudă. Vulg. *Póla Stă-Măriei*). Plantă erectă, glabriusculă. *Frunze cordat oblonge*, crenat-serrate, *pe ambele feţe verdĭ*, sessile, cele inferióre scurt peţiolate. Corimbulĭ pedunculaţĭ, multiflorĭ. Bractee maĭ scurte decât calicele. Calice fructifer ovat, pubescent, *limb drept*, dinţĭ linearĭ, acutiusculĭ, muticĭ. *Nucĭ tuberculat-scabre, la vîrf pubescente.* Florĭ albe. ♃ In fîneţele din păduri, tuferişurĭ şi de pe coline: Tekechioĭ aprópe de Dobromir, între Medgidia şi Cernavoda.

Variază:

β. *violacea.* Florĭ de colóre deschis-violacee, la gât şi pe busa inferióră a coroleĭ cu puncte intensiv-violacee (*N. pannonica* Jacq; *N. paniculata* Crantz.; *N. violacea* Vill.)

N. parviflora M. B. (N. cu florĭ micĭ). Tulpină erectă, paniculată, vilósă. *Frunze* peţiolate, *ovate, orĭ ovat-lanceolate*, obtuse, serrate, pe faţa superióră glabre, *pe cea inferióră vilóse*, pe ambele feţe verdĭ, cele inferióre la basă cordate, cele superióre truncate orĭ cuneate. Cime tricotom-paniculate. Bractee oblong-lineare, sub-egal de lungĭ cu calicele, şi egal de lungĭ cu gura caliceluĭ la urmă subturbinat-tubulos. *Dinţiĭ caliceluĭ lanceolaţĭ, rigidĭ, maĭ lungĭ decât corola. Nucĭ la vîrf puberule.* ♃ [Loc alb]. Cu specia precedentă.

Genul Chaiturus Host.

Chaiturus Host. (Chaitur). Achene la vîrf plan-triangulare trunchiate. (Cele-lalte caractere ca la *Betonica*).

Ch. Marrubiastrum Rchb.; *Ch. leonuroides* Ehrh.; *Leonurus Marrubiastrum* L. (Ch. Marrubiatru. Vulg. [Loc alb]). Tulpină 4-angulară, erectă, pubescentă, simplă orĭ ramificată. Frunze inferióre ovate, orĭ ovat-cordate, incis-dentate, orĭ une-orĭ 3-lobate, cele superióre lanceolate, succesiv maĭ micĭ. Bractee subulate, punginte. Dinţiĭ caliceluĭ ovaţĭ, pungint-setoşĭ. Corola puţin maĭ lungă decât calicele. Lobul in-

termediŭ al buseĭ inferióre a coroleĭ rotundat. Florĭ roşietice, alb-punctate. ♃ Iulie-August. Locurĭ ruderale, pe lângă gardurĭ şi drumurĭ, pîrlóge: Malcocĭ.

Genul Betonica Tournef.

Betonica Tournef. (Betonică). Corolă cu tub lipsit de inel de perĭ; stamine nearuncate afară după antesă; antere cu loge paralele. (Celelalte caractere ca la *Stachys*, dar cu port diferit).

B. officinalis L.; *B. hirta* Rchb. *non* Leys. *nec* Gouan. (B. oficinală. Vulg. [Loc alb]). Frunze dela basa cordată ovat-oblonge, orĭ ovate, hirsute orĭ glabre. Calice fără vine, în partea inferióră glabru, în cea superióră hirtil, dinţiĭ sĕĭ abrupt-aristaţĭ, porecţĭ, de 2 orĭ maĭ scurţĭ decât tubul. Corola pe partea externă indesuit puberulă, buse divergente, cea superióră oblong-ovată, de tot întrégă, crenată orĭ emarginată, maĭ târdiŭ reflectă. Stamine maĭ scurte decât jumătatea buseĭ superióre. Florĭ purpuriĭ. ♃ Iunie-August. In fîneţile şi prin poenile din pădurĭ. Comun pretutindenea.

Genul Scutellaria L.

Scutellaria L. (Scutelarie). Calice campanulat, închis după înflorire, bilabiat, cu buse întregĭ, cea superióră munită la basa sa de un solz proeminent, transversal, caduc la maturitate; corolă bilabiată, cu tub înăuntru nud, cu busa superióră în cască, 3-lobată, cea inferióră aprópe întrégă; stamine 4, apropiate, paralele, cele 2 inferióre maĭ lungĭ, cu antere 1-loculare; anterele staminelor superióre cu loge opuse şi reunite cap la cap.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Florĭ tetragonal-spicate, nu racemóse . . . . . **S. orientalis** L.
1.* Florĭ opuse, unilaterale.
2. Frunze florale micĭ, neconforme cu cele caulinare maĭ marĭ . . . . . **S. altissima** L.
2.* Frunze florale conforme cu cele caulinare, numaĭ succesiv maĭ micĭ.
3. Calice glabru orĭ pubescent . . . . . **S. galericulata** L.
3.* Calice glandulos-pĕros . . . . . **S. hastifolia** L.

S. orientalis L. (S. orientală). Tulpine procumbente, orĭ erecte. Frunze caulinare peţiolate, ovat-orbiculate, orĭ ovat-oblonge, serrate orĭ serrat-crenate orĭ şi incis-serrate, pe faţa superióră verdĭ, pe cea inferióră tomentóse, orĭ şi pe ambele feţe sur şi móle-tomentóse, cele florale de tot întregĭ, submembranacee, imbricate, glabre orĭ pubescente. *Spice tetragone, oblonge.* Corolă galbină, maĭ rare-orĭ purpurascentă. ♃ [Loc alb]. Locurĭ stîncóse şi calcare: Gavgagia, muntele Consul, munţiĭ dintre Greci şi Măcin, etc.

S. altissima L.; *S. peregrina* W. Kit.; *S. commutata* Guss. (S. fórte înaltă. Vulg. [Loc alb]). Tulpină erectă, ramificată, pubescentă orĭ glabriusculă, dela 45 cent. până aprópe 1 metru înaltă. *Frunze* peţiolate, profund-crenate, glabre, orĭ pe vine pubescente, cele inferióre cordat-ovate, acute, cele superióre dela basa cordată-orĭ truncată ovat-oblonge, acute, cele florale sessile, ovate, acute, orĭ acuminate, de tot întregĭ, *maĭ scurte decât calicele fructifer, orĭ şi egal de lungĭ cu acesta. Racem elongat,* lax, *ramificat,* glandulos-vilos. Calice maĭ lung decât pedicelul, însă de 4 orĭ maĭ scurt de cât corola (13$^{mm.}$). Corola albstru-violacee. ♃ Maiŭ-Iunie. In păduri. Pe lângă Babadag, între Ţiganca şi Cocoş.

S. galericulata L. (S. galericulată). *Frunze de la basa cordată oblong-lanceolate,* depărtat şi obtus-crenat-serrate. *Florĭ axilare, opuse, unilaterale.* Calice glabru orĭ pubescent cu perĭ simpli. Tubul coroleĭ la basă aprópe rectangular-curbat, mult maĭ lung decât calicele. Corolă deschis-violacee. ♃ Iulie-August. Fîneţe nĕsipóse şi umede, pe malurile apelor, pădurĭ umede: La Hîrşova pe stîncile de pe malul Dunăreĭ; între Balabancea, Akpunar şi Ţiganca; în Delta Dunăreĭ în insula Leti.

S. hastifolia L. (S. cu frunze hastate). *Frunze oblong-lanceolate, la basă de ambele laturĭ* 1-2-*dentate, subhastate,* cele infime ovate, cele supreme lanceolate, la basă subcordate. Florĭ axilare, opuse, unilaterale, subracemóse. Calice glandulos-pubescent. Tubul coroleĭ la basă aprópe rectangular curbat, mult maĭ lung de cât calicele. Corolă violacee. ♃ Iulie-August. In fîneţe umede.

Genul Ajuga L.

Ajuga L. (Ajugă). Calice campanulat, cu 5 dinţĭ aprópe egalĭ; corolă submarcescentă, subunilabiată, cu tub munit de un inel de perĭ, cu busa superióră fórte scurtă, emarginată, cea inferióră elongată, 3-lobată; stamine 4, apropiate, paralele, proeminente, cele inferióre maĭ lungĭ; antere cu loge opuse şi reunite cap la cap.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Florĭ albastre, rare orĭ roşiĭ orĭ albe, câte 6-12 în verticile spiciforme, axilare.
2. Plantă stoloniferă, glabră orĭ ceva pĕrósă . . **A. reptans** L.
2.* Plantă fără stolonĭ, deîmpreună cu calicele lanat-vilósă . . . . . **A. genevensis** L.
1.* Florĭ galbine orĭ rosee, solitare, orĭ câte 2.
3. Frunze profund 3-fide . . . . . **A. Chamaepitys** Schreb
3.* Frunze nedivise . . . . . **A. salicifolia** Schreb.

A. reptans L. (A. tîrîtóre. Vulg. [Loc alb]). *Florĭ verticilate.* Frunze repande orĭ obsolet-crenate. *Stolonĭ repenţĭ. Florĭ albastre,* rare-orĭ roşiĭ orĭ albe. ♃ Maiŭ-Iunie. In fîneţe şi pădurĭ: în pădurea dintre Cincarova şi Başkioĭ.

A. genevensis L. (A. [Loc alb]). Florĭ verticilate. Bracteele inferióre trilobate, dentate, orĭ şi de tot întregĭ, cele superióre maĭ scurte decât verticiliĭ. *Stoloniĭ lipsesc.* Florĭ albastre orĭ roşietice. ♃ Maiŭ-Iunie. In locurile umbróse de pe lângă stîncile munteluĭ Sepelgin, în pădurea dela Ţiganca, la Cocoş, etc.

A. Chamaepitys Schreb.; *Teucrium Chamaepitys* L. (A. [Loc alb]). *Florĭ solitare, axilare, opuse,* maĭ scurte decât frunzele fulcrante. Tubul coroleĭ de 2 orĭ maĭ lung decât calicele. Frunze 3-fide, laciniĭ lineare. Corolă galbină orĭ gălbinie, busa inferióră la basă cu 4 seriĭ de puncte bruniĭ. ⊙ Iunie-Octombre. In agriĭ, pârlóge, marginea drumurilor, locurĭ aride şi inculte. Comun pretutindenĭ.

Variază:

β. *grandiflora* Vis. [Loc alb].

A. salicifolia Schreb. (A. cu frunze de salce). Plantă erba-

cee orĭ sufruticósă, pubescentă. Frunze oblong-lanceolate, obtusiuscule, de tot întregĭ, orĭ subdentate, la basă în peţiol scurt angustate. Calice tomentos-hirt, scurt pedicelat, dinţĭ oblongĭ, obtusĭ, cel suprem maĭ scurt. Florĭ verticilate, verticilĭ 2-fórte rar 4-florĭ. ♃ Iunie-Iulie. Intre Cernavoda şi Constanţa.

Genul Phleboanthe Tausch.

Phleboanthe Tausch. (Fleboante).

Ph. Laxmanni Tausch.; *Ajuga Laxmanni* Benth. (F. lui Laxmann. Vulg. *Avrămésă şi Cristenésă).* Intréga plantă lanuginos-vilósă. Tulpine simple, erecte, orĭ ascendente, cele maĭ lungí la urmă procumbente. Florĭ solitare orĭ câte douĕ, axilare. Frunze nedivise, oblonge, obtuse, sessile, detot întregĭ orĭ şi serrate. Rhizomă repentă. Corolă gălbinie, cu vine purpuriĭ. ♃ Maiŭ-Iunie. In fîneţele uscate şi în tuferişurile munţilor. Fórte comun pretutindenea: Consul, Cocoş, la Grecĭ pe Ţuţuiatu, între Cincarova şi Başkioĭ, Rdzakuni, etc.

Genul Teucrium L.

Teucrium L. (Teucriŭ). Calice tubulos saŭ campanulat, cu 5 dinţĭ aprópe egalĭ saŭ cea superióră maĭ lată; corolă caducă, subunilabiată, cu tub lipsit de inel de perĭ, cu busa superióră profund crĕpată, cu lobĭ aruncaţĭ către busa inferióră, acésta 3-lobată, cu lobul median maĭ mare; stamine 4, proeminente, apropiate, paralele, cele 2 inferióre maĭ lungĭ; antere cu 2 loge opuse şi reunite cap la cap.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Florĭ purpuriĭ, în verticile axilare, orĭ în raceme.
2. Florĭ în verticilĭ axilarĭ . . . . . **T. Scordium** L.
2.* Florĭ în raceme terminale . . . . . **T. Chamaedrys** L.
1.* Florĭ galbine, gălbiniĭ orĭ albe, în verticilĭ capituliformĭ terminalĭ . . . . . **T. Polium** L.

T. Scordium L. (T. Scordiu. Vulg. [Loc alb]). *Frunze* sessile, crenat-serrate, cele inferióre oblonge, la basă rotundate, cele *superióre oblong-lanceolate*, adese-orĭ spre basă

angustate şi dela mijloc spre basă de tot întregĭ, cele florale conforme. *Verticilĭ 4-florĭ.* Frunzele deîmpreună cu tulpina vilóse, orĭ glabriuscule. *Florĭ purpuriĭ.* ♃ Iulie-Augnst. In fîneţele umede şi inundate, în regiunea Dunăreĭ pretutindenĭ precum şi în Deltă, în insula Leti şi la Kara-Orman.

Variază:

β. *brevifolium* Uechtr. et Sint.

T. Chamaedrys L. (T. Loc alb]). *Frunze* peţiolate, *cuneat-ovate*, incis-crenate. *Verticilĭ 6-florĭ, racemoşĭ.* Tulpine procumbente, ramurĭ ascendente, pubescente. *Florĭ purpuriĭ.* ♃ Coline aride, locurĭ petróse şi ruderale pe marginea tuferişurilor: Constanţa către viĭ, între Ienikioĭ şi Akpunar, Ienisala, etc.

T. Polium L. (T. Poliŭ. Vulg. [Loc alb]). Plantă suriŭ tomentósă, lanată orĭ pĕros-hispidă. Frunze sessile, cuneate, oblonge orĭ lineare, obtuse, crenate, cu marginile revolute, tomentóse. Capituliĭ florilor subrotunḑĭ orĭ ovalĭ, pedunculaţĭ. Tulpinele sufruticóse, ascendenţe. Florĭ gălbiniĭ. ♃ Iulie-August. Fîneţele de pe colinele şi câmpiile uscate. Fórte comun pretutindenĭ, cu deosebire în stepele de pe lângă Constanţa.

Variază:

α. *vulgare* [loc alb]. Frunze oblonge deîmpreună cu capituliĭ tomentos-lanate. *Florĭ albe.*

β. *compositum* Uechtr. et Sint.

Fam. [Loc alb]. VERBENACEE.

Florĭ ermafrodite neregulate. Calice gamosepal, tubulos, persistent, cu 4-5 divisiunĭ. Corolă gamopetală, tubulósă, caducă, adesea bilabiată, cu 4-5 lobĭ. Stamine 4, didiname, inserate pe tubul coroleĭ, cele 2 superióre câte-odată sterile; antere biloculare, introrse. Stil simplu, terminal, cu stigmat întreg saŭ bifid. Ovariŭ super, de ordinar încunjurat la basă de un disc cărnos, 4-locular, cu loge de ordinar uniovulate. Fruct uscat saŭ subdrapaceŭ, divisându-se la maturitate în 4 nucule *(achene)*, distincte, de ordinar monosperme. Seminţe lipsite de albumen.—Erburĭ perene, cu tul-

pina tetragonă, cu frunze simple, opuse, lipsite de stipulĭ. Florĭ în raceme spiciforme.

Genul Verbena Tournef.

Verbena Tournef. (Verbină). Calice tubulos cu 4-5 dinţĭ inegalĭ; corolă cu tub cilindric, cu tub subbilabiat, divisat în 5 lobĭ aprópe egalĭ; fruct uscat, divisându-se la maturitate în 4 nucule monosperme.

V. officinalis L. (V. oficinală. Vulg. [Loc alb]). Spice fiiliforme, paniculate. Frunze ovat-oblonge, trifide, laciniate orĭ crenate, în peţiol lat-contrase. Florĭ deschis-purpuriĭ. ⊙ Iunie-Septembre. Locurĭ ruderale, pe lângă drumurĭ, gardurĭ Comun pretutindenĭ.

Fam. [Loc alb]. LENTIBULARIEE.

Florĭ ermafrodite, neregulate. Calice persistent, gamosepal, maĭ mult saŭ maĭ puţin bilabiat, cu 2-5 divisiunĭ. Corolă gamopetală, caducă, bilabiată saŭ personată, cu busa inferióră prelungită în pinten. Stamine 2, inserate la basa buseĭ superióre, cu antere uniloculare, introrse. Stil scurt; stigmat bilabiat, cu busa superióră fórte scurtă. Ovariŭ super unilocular, multiovulat. Fruct capsular, unilocular, polisperm, cu dehiscenţă neregulată, bivalv saŭ pixidiform. Seminţe micĭ, rugóse; albumen nul.— Erburĭ perene, aquatice saŭ trăind în mlaştinĭ. Frunze lipsite de stipulĭ, aeriane şi atuncĭ întregĭ, dispuse în rosete radicale, saŭ submergiate şi atuncĭ multisecate, maĭ mult saŭ maĭ puţin munite de vesicule, dispuse dealungul ramurilor. Florĭ solitare saŭ în raceme scurte la extremitatea unor lungĭ pedunculĭ nudĭ.

Genul Utricularia L.

Utricularia L. (Utricularie). Calice cu 2 buse întregĭ saŭ aprópe întregĭ; corola personată, cu gâtul de ordinar închis, cu busa superióră emarginată saŭ întrégă, maĭ scurtă decât cea inferióră care este maĭ mare şi întrégă; capsulă deschidându-se neregulat saŭ circular deasupra baseĭ. — Plante plutind în ape; frunze submergiate, multisecate, al-

terne, maĭ mult saŭ maĭ puţin munite de vesicule operculate; florĭ galbene, în raceme laxe, terminale, purtate de lungĭ pedunculĭ erecţĭ, aerienĭ.

U. vulgaris L. (U. comună). Frunze în tóte părţile patente, penat-multipartite, laciniile capilare, depărtat şi subtil-spinóse. Pintenĭ oblong-conicĭ, descendenţĭ. Busa superióră a coroleĭ de lungimea palatuluĭ umflat. Antere concrescute. Florĭ întunecat-galbine. ♃ Iunie-August. In apele stagnante şi lin curgĕtóre. Comun în Delta Dunăreĭ.

Fam. [Loc alb]. PRIMULACEE

Florĭ ermafrodite, regulate. Calice gamosepal, tubulos, persistent saŭ caduc, cu 5 rar 4-7 divisiunĭ. Corolă gamopetală, hypocrateriformă, infundibuliformă, subcampanulată saŭ rotată, caducă saŭ marcescentă, cu 5 rar 4-7 divisiunĭ alterne cu acelea ale caliceluĭ. Stamine inserate pe tub saŭ la gâtul coroleĭ, în numĕr egal şi opuse divisiunilor coroleĭ; antere biloculare, introrse. Stil simplu; stigmat întreg. Ovariŭ super, infer în genul *Samolus*, unilocular multiovulat. Fruct capsular, polisperm, deschiḑêndu-se în atâtea valve, câte divisiunĭ calicinale sunt, maĭ rar printr'un opercul *(pixidă)*. Seminţe sessile; albumen cărnos saŭ subcoriace. — Erburĭ perene, rar anuale. Frunze simple, rar penatipartite-pectinate, opuse, rar alterne, adesea dispuse în rosetă radicală, lipsite de stipulĭ. Florĭ axilare saŭ terminale, solitare saŭ în raceme, saŭ verticilate, saŭ reunite în umbele la vîrful unuĭ lung peduncul nud.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Ovariŭ liber.
2. Corolă rotată cu un tub fórte scurt.
3. Capsulă dehiscentă prin valve longitudinale . . **Lysimachia** L.
3.* Capsula dehiscentă printr'un opercul . . . . . **Anagallis** L.
2.* Corolă cu un tub evident ovat . . . . . **Androsace** L.
1.* Ovariŭ semi-infer . . . . . **Samolus** L.

Genul Lysimachia Tournef.

Lysimachia Tournef. (Lisimachie). Calice cu 5 divisiunĭ; corolă rotată, cu tub fórte scurt, cu limb cu 5 divisiunĭ; sta-

mine 5, libere saŭ reunite prin basa filamentelor lor, inserate pe gâtul coroleĭ; capsulă deschiḑându-se la vîrf prin 2-5 valve.—Frunze opuse saŭ verticilate; florĭ galbine, axilare, solitare saŭ în racem terminal.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Tulpină erectă . . . . . L. vulgaris L.
1 * Tulpină prostrată, repentă . . . . . L. Numularia L.

L. vulgaris L. (L. comună. Vulg. [Loc alb]). *Tulpină erectă.* Frunze opuse orĭ verticilate, oblong-lanceolate orĭ ovate, pe faţa inferióră subvilóse. Pedunculĭ erecţĭ, alternĭ orĭ verticilaţĭ, racemoşĭ, racemĭ paniculaţĭ. *Laciniile coroleĭ ovate*, acutiuscule, detot întregĭ, *pe marginĭ glabre.* Stamine 5, de la basă până la mijloc concrescute. Florĭ auriĭ galbene. ♃ Iunie-Iulie. In locurĭ mlăştinóse, pe malurile pâraielor şi a bălţilor. Comună pretutindenea.

Observare.—*L. punctata* L. diferă prin laciniile coroleĭ, ce sunt glandulos ciliate pe marginĭ.

L. Nummularia L. (L. Numularie. Vulg. [Loc alb]). *Tulpină prostrată, repentă.* Frunze opuse, cordat-subrotunde. Pedunculĭ axilarĭ, solitarĭ, maĭ scurţĭ decât frunzele. *Laciniile caliceluĭ cordate.* ♃ Iunie-Iulie. Fîneţe şi pădurĭ umede, locurĭ mlăştinóse. Comun pretutindenĭ.

Genul Anagallis Tournef.

Anagallis Tournef. (Anagalidă). Calice cu 5 divisiunĭ; corolă rotată, cu 5 divisiunĭ întregĭ, cu tub aprópe nul; stamine 5, inserate la basa divisiunilor coroleĭ, cu filamente bărbóse; capsulă deschiḑându-se circular printr'un opercul *(pixidă).*—Frunze opuse, rar verticilate câte 3; florĭ axilare solitare.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Florĭ de colóre roşie-întunecată . . . . . A. arvensis L.
1.* Florĭ de colóre albastră . . . . . A. caerulea L.

A. arvensis L. *A. phoenicea* Lam.; *A. mas* Vill. (A. de câmp. Vulg. *Scânteuţă* [loc alb]). Tulpină difusă. Frunze opuse, orĭ

câte 3, sessile ovate. Laciniile coroleĭ crenulate, *mĕrunt glandulos-ciliate*, puţin maĭ lungĭ decât calicele. Pedunculĭ maĭ lungĭ decât frunzele. *Florĭ de colóre roşie-întunecată.* ⊙ Iulie-August. Locurĭ inculte şi cultivate, agriĭ, etc. Comună pretutindenea.

A. coerulea Schreb. (A. albastră). Tulpină difusă. Frunze opuse, orĭ câte 3, sessile, ovate, *laciniile coroleĭ* crenulate, *maĭ de tot neglandulóse* şi puţin maĭ lungĭ decât calicele. Pedunculĭ subegal de lungĭ cu frunzele. *Florĭ albastre.* In aceleaşĭ locurĭ cu specia precedentă.

Genul Androsace Tournef.

Androsace Tournef. (Androsace). Calice 5-fid. Corolă infundibuliformă saŭ în cupă, cu 5 lobĭ de ordinar întregĭ, gâtuită la gât, adesea munită de apendice scurte, cu tub maĭ scurt decât calicele şi cu mult maĭ scurt decât diametrul limbuluĭ. Antere obtuse. Stil fórte scurt. Capsulă globulósă, deschiḑêndu-se în 5 valve de la basă către vîrf. Placenta globulos. Seminţe puţin numeróse. (3-5).

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Scap puberul, periĭ fórte scurţĭ stelulaţĭ. Fornicele constrîngênd gâtul . . . . . **A. elongata** L.
1.* Scap pĕros, perĭ articulaţĭ. Fornicele neconstrîngând gâtul . . . . . **A. maxima** L.

A. elongata L. (A. elongată). Rădăcină simplă, încoronată cu rosula de frunze. *Frunze* lanceolate, dentate, pe marginĭ *deîmpreună cu scapul şi cu umbela puberule, perĭ fórte scurţĭ, stelulaţĭ.* Calicele maĭ lung decât corola. Corolă albă, fornicele gălbiniĭ. *Fornicele constrâng gâtul.* ♂ Iulie-August. Locurĭ inculte, agriĭ şi câmpiĭ nĕsipóse. Intre Grecĭ şi Măcin.

A. maxima L. (A. [Loc alb]). Rădăcină simplă, încoronată cu rosula de frunze. Frunze eliptice, orĭ lanceolate, dentate. *Scapul şi cu umbela pĕroşĭ*, perĭ articulaţĭ. Calice maĭ lung decât corola, fructifer fórte mare. Corolă albă orĭ puţin roşietică, gâtul gălbiniŭ. *Fornicele erecte neconstrângênd gâtul.* ⊙ Aprilie-Maiŭ. Câmpurĭ nesipóse, locurĭ inculte, coline. Constanţa, Murfatlar, între Grecĭ şi Măcin.

Genul Samolus Tournef.

Samolus Tournef. (Samol). Calice campanulat, cu 5 divisiunĭ; corolă subcampanulată, cu 5 divisiunĭ, munită la vîrf de 5 solḑĭ alternĭ cu lobiĭ coroleĭ; stamine 5, inserate pe tub şi opuse lobilor coroleĭ; ovariŭ infer; capsulă deschiḑându-se la partea superióră prin 5 valve. — Frunze întregĭ, cele inferióre în rosetă, cele-lalte alterne, florĭ în racem terminal.

S. Valerandi L. (S. [Loc alb]). Plantă erectă. Frunze obovate, orĭ oblonge, obtuse. Racemĭ la urmă elongaţĭ. Bracteele la mijlocul pedicelelor. Capsulă subglobósă. Florĭ albe. Locurĭ umede, uliginóse şi inundate, mlaştinĭ sărate. Comună. Mamaia, în Delta Dunăreĭ la Kara-Orman, etc.

Fam. [Loc alb]. GLOBULARIEE.

Florĭ ermafrodite, neregulate. Calice gamosepal, persistent, tubulos, cu 5 divisiunĭ inegale, cu gâtul închis prin perĭ. Corolă gamopetală, tubulósă, bilabiată, rar subunilabiată, cu busa inferióră maĭ mare, 3-lobată. Stamine 4, prin abortarea celeĭ posterióre, lung exserte, inserate la gâtul coroleĭ; antere cu 2 loge divaricate, reunite-confluente la vîrf, deschiḑându-se printr'o crĕpătură comună. Stil simplu, terminnal, filiform; stigmat întreg saŭ bifid. Ovariŭ super, unilocular, uniovulat. Fruct uscat, monosperm indehiscent *(achenă)*, inclusă în calice. Sĕmênţă munită de un albumen cărnos.— Erburĭ perene cu frunze alterne, întregĭ, coriace, persistente, adesea dispuse în rosetă, fără stipulĭ. Florĭ sessile saŭ apropiate în capitul compact pe un receptacul comun munit de paiete şi înconjurat de un involucru comun.

Genul Globularia Tournef.

Globularia Tournef. (Globularie). (Caracterele familieĭ).

G. Willkommii Nym. (G. lui Willkomm). Plantă erbacee. Frunze radicale spatulate, emarginate, pe tulpină maĭ multe, lanceolate. Florĭ violaceŭ-albastre. ♃ Maiŭ-Iunie. Coline petróse. Rară.

Fam. [Loc alb]. PLUMBAGINEE.

Florĭ ermafrodite, regulate. Calice gamosepal, tubulos, persistent, de ordinar scarios, cu 5 cóste şi cu 5 dinţĭ. Corolă marcescentă, când gamopetală, tubulósă, 5-partită, când cu 5 petale libere, unguiculate, în preflorescenţă răsucită. Stamine 5, opuse petalelor saŭ lobilor coroleĭ, inserate la basa petalelor saŭ pe un disc; antere biloculare, introrse. Stile 5, libere saŭ reunite în o parte a lungimeĭ lor; stigmate libere, filiforme. Ovariŭ super, unilocular, uniovulat, munit la vîrf de 5 îndoiturĭ în stea. Fruct închis în calice, unilocular, monosperm, membranos, indehiscent, saŭ deschiḑându-se în 5 valve saŭ circular şi neregulat. Seminţe munite de un albumen făinos. — Erburĭ perene cu frunze tóte radicale, întregĭ, lipsite de stipulĭ; florĭ apropiate în capitul pe un receptacul comun, munit de paiete şi încunjurat de un involucru polifil.

Genul Statice Wild.

Statice Wild. (Statice). Calice cu tub munit de 5 unghiurĭ, cu limb 5-10-partit. Corolă cu petale libere saŭ lipite numaĭ la basă, maĭ rar lipite în tub. Stamine inserate la basa coroleĭ. Stile glabre, libere saŭ lipite numaĭ la basă; stigmate filiforme-cilindrice. — Scapurĭ ramóse; spicule munite de 3 bractee şi formând spice.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Tulpină rotundă.
2. Ramurile infime sterile.
3. Tulpină glabră, netedă.
4. Ramurĭ erect-patente . . . . . **S. Limonium** L.
4.* Ramurĭ fórte patente . . . . . **S. Gmelini** Willd.
3.* Tulpină granulat-scabră . . . . . **S. caspia** Willd.
2.* Ramurĭ tóte florifere.
5. Tubul caliceluĭ glabru . . . . . **S. Besseriana** Schult.
5.* Tubul caliceluĭ pĕros . . . . . **S. latifolia** Smith.
1.* Tulpină angulat-sulcată, unghiurile aripate . **S. tatarica** L.

S. Limonium L. (S. [Loc alb]. Vulg. *Limba pesceluĭ).* Frunze oblonge orĭ obovate, mucronate, în peţiol ângustate, glabre,

1-nervate. *Tulpină* erectă, rotundă, *glabră*, în partea superióră ramificată, *ramurĭ erect-patente*, subcorimbóse, rămurelele la urmă reflecte. Ramurile infime sterile. Spice unilaterale, florĭ indesuit-apropiate. Bractea interióră încinsă cu o margine lată scariósă. *Dinţiĭ caliceluĭ ovaţĭ, acuţĭ.* ♃ Iulie-August. Prin fîneţele nĕsipóse şi umede din Delta Dunăreĭ în insula Leti.

S. Gmelini Willd. *Frunze* oblong-obovate, orĭ obovate mucronate, în peţiol atenuate, glabre, 1-nervate. *Tulpină* erectă, *rotundată*, glabră orĭ pubescentă, de la mijloc ramificat-paniculată, *ramurĭ fórte patente, ramurile recurbate*, ramurile infime sterile. Spice unilaterale. Florĭ fórte apropiate. Bractea interióră cu o margine lată scariósă. Dinţiĭ caliceluĭ ovaţĭ, acuţĭ. Florĭ violaceŭ-cerulee. ♃ Iulie-August. In stepe şi în regiunea maritimă.

S. caspia Willd. (S. [Loc alb]). Frunze obovate, orĭ lanceolat-cuneate, în peţiol atenuate, scurt-mucronate, *3-nervate*, glabre. *Tulpină fórte ramificată, paniculată, granulată-scabră.* Ramurĭ inferióre sterile. Spice scurte, florĭ indesuite. Bracteele exterióre tóte, cele interióre de la mijloc până la vîrf alb-scarióse. Dinţiĭ caliceluĭ ovaţĭ, scurt-acuminaţĭ, subtil denticulaţĭ. Florĭ cerulee. ♃ Iulie-August. In regiunea maritimă comună.

S. Besseriana Schult. (S. Besseriană. Vulg. [Loc alb]). *Plantă glabră.* Frunze oblong-lineare, orĭ oblonge, acuminate, plane, asperule în peţiol angustate. Tulpină erectă, spre vîrf ramificată, *ramurĭ triquetre*, subulate. Fasciculele florilor 2-flore, depărtate, spicate, 1-bracteate, bractea ovată orĭ lanceolată, acuminat-cuspidată, una dintre florĭ este sessilă, ceialaltă subpedicelată, fie-care 3-bracteolată, douĕ din aceste bracteole conforme cu bractea fasciculelor, cea de a treia eliptică, tricuspidată. *Tubul caliceluĭ glabru, limb 5-fid, laciniĭ lanceolate, acute*, la basă atingêndu-se. Petale subegal de lungĭ cu limbul caliceluĭ. ♃ [Loc alb]. In stepe şi coline aride şi petróse. Fórte comună pretutindenea.

S. latifolia Smith. (S. cu frunze late). *Plantă pubescentă peste tot cu perĭ subfasciculaţĭ.* Frunze eliptice, orĭ elipticoblonge, în peţiol decurente, mucronate. Tulpină erectă, spre vîrf fórte ramificată, *ramurĭ divaricate, tóte fructifere.*

Squame brune, ovat-lanceolate, orĭ lanceolate, spre basă membranaceŭ-marginate. Fascilulele florilor subbiflore, distante, spicate. Bractee (maĭ adese-orĭ) 3, lat-eliptice, orĭ suborbiculare, obtuse orĭ emarginate, pe marginĭ scarióse. *Tubul caliceluĭ pĕros*, limb semi-5-fid, laciniĭ ovate, obtuse, crenate, de 2 orĭ maĭ lungĭ decât limbul petalelor. ♃ [Loc alb]. In fîneţe: Constanţa, Mangalia, între Medgidia şi Cernavoda, etc.

S. **tatarica** L. (S. tatarică. Vulg. [Loc alb]). Frunze oblongobovate, acuminat-cuspidate. *Tulpină* erectă, *angulat-sulcată, unghiurĭ aripate.* Bractee ângust-scarios-marginate. Calice pelucid-niveŭ. Corolă puţin maĭ lungă decât calicele, de culóre roseă. ♃ [Loc alb]. In Dobrogea meridională.

Fam. [Loc alb]. PLANTAGINEE.

Florĭ ermafrodite, rar unisexuate, regulate. Calice persistent cu 4 rar 3 divisiunĭ, maĭ mult saŭ maĭ puţin profunde. Corolă gamopetală, scarióşă, persistentă, cu 4 rar 3 divisiunĭ în preflorescenţă imbricată. Stamine 4, alterne cu divisiunile coroleĭ, inserate la basa coroleĭ saŭ pe receptacul, lung proeminente la antesă; antere biloculare, introrse. Stil simplu, filiform, terminal; stigmat întreg saŭ bilobat. Ovariŭ super, cu 1-2 loge uni-multiovulate, câteodată subdivisate în 2 loge secundare printr'o despărţitură falşă. Fruct capsular, membranos, deschiḑêndu-se circular printr'un opercul *(pixidă)*, cu 2 loge mono-polisperme, câte-odată subdivisate printr'o despărţitură falşă; maĭ rar fruct osos, indehiscent, unilocular, monosperm *(achenă)*. Seminţe cu testa devenind mucilaginos prin umiditate; albumen cărnos.—Erburĭ anuale saŭ perene, acaule saŭ caulescente. Frunze simple, peţiolate saŭ sessile, lipsite de stipulĭ, dispuse în rosetă în speciile acaule saŭ caulescente. Florĭ reunite în spice dense la vîrful unor lungĭ pedunculĭ radicalĭ saŭ axilarĭ, maĭ rar solitare saŭ subsolitare.

Genul Plantago Tournef.

Plantago Tournef. (Plantagină). Florĭ ermafrodite; calice cu 4 divisiunĭ; corolă hypocrateriformă, cu 4 divisiunĭ; sta-

mine inserate pe tubul coroleĭ; fruct capsular, membranos, deschiḑêndu-se circular printr'un opercul, cu 2 loge unimultiovulate, câte-odată subdivisate printr'o despărţitură falsă.—Florĭ dispuse în spic.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. In locul tulpineĭ un peduncul radical nefoliat.
   Frunze radicale.
2. Tubul coroleĭ glabru.
3. Frunze radicale ovate orĭ eliptice.
4. Peduncul radical subegal de lung cu frunzele radicale . . . . . **P. major** L.
4.* Peduncul radical mult maĭ lung decât frunzele radicale.
5. Capsulă 4-spermă . . . . . **P. Cornuti** Gouan.
5.* Capsulă 2-spermă . . . . . **P. media** L.
3. Frunze radical-lanceolate . . . . . **P. lanceolata** L.
2.* Tubul coroleĭ vilosul . . . . . **P. maritima**
1.* Tulpina foliată şi ramificată . . . . . **P. arenaria** W. Kit.

P. major L. (P. mare. Vulg. *Patlagină, Platagina).* Frunze peţiolate, ovate orĭ eliptice, subdentate, glabre, orĭ dispars pubescente, 5-9-nervate. *Pedunculĭ radicalĭ* ascendenţĭ, rotunḑĭ, obsolet striaţĭ, *subegal de lungĭ cu frunzele radicale.* Spic linear-cilindriform, elongat. Bractee ovate, obtusiuscule, carinate, pe marginĭ membranacee, subegal de lungĭ cu calicele. *Capsulă 8-spermă. Tubul coroleĭ glabru.* ♃ Iulie-August. Păşunĭ umede. Intre Constanţa şi Mangalia, între Medgidie şi Cernavoda, etc.

Observare. — *P. major* L. β. *minima*; *P. minima* Dc. este o formă maĭ mică cu frunze 3-5-nervate, cu spic maĭ scurt şi maĭ lax.

P. Cornuti Gouan. (P. [Loc alb]). Frunze peţiolate, ovate, orĭ eliptice, de tot întregĭ, orĭ subdentate, glabre, 5-7-nervate. *Pedunculĭ radicalĭ* erecţĭ, profund-striaţĭ, *de 2-3 orĭ maĭ lungĭ decât frunzele radicale.* Spic linear-cilindriform. Bractee ovate, obtuse, carinate, pe marginĭ membranacee, de jumătate cât calicele. *Capsulă 4-spermă.* Tubul coroleĭ glabru. Spic aprópe negru. ♃ Iulie-August. In fîneţe sărate. In stepe la Kara-Orman (Delta).

P. media L. (P. mijlocie. Vulg. [Loc alb]). Frunze eliptice, subdentate, 7-9-nervate, pe ambele feţe hirte, la basă con-

trase în peţiol scurt şi lat. *Peduncul radical* rotund, *subtil striat.* Spic oblong-cilindriform, indesuit. *Bractee* ovate, acutiuscule, glabre, *cu marginĭ membranacee. Tubul coroleĭ glabru. Capsulă 2-3-spermă.* ♃ Maiŭ-Iunie. In fîneţe, păşunĭ. Comună pretutindenĭ.

P. lanceolata L. (P. lanceolată). Frunze lanceolate, la ambele capete angustate, subdenticulate, 3-6-nervate, glabre orĭ hirsute. *Peduncul radical 5-sulcat.* Spic ovat orĭ oblong-cilindriform, indesuit. Bractee ovate, angustat-acuminate, scarióse, glabre. *Laciniile laterale ale caliceluĭ* naviculare, la vîrful obtus acuminate, *pe marginĭ glabre. Capsulă 2-spermă. Tubul coroleĭ glabru.* ♃ Aprilie-Maiŭ. In fîneţe şi păşunĭ. Comună pretutindenĭ.

P. maritima L.; *P. graminea* Lam. (P. maritimă). Frunze lineare orĭ lanceolat-lineare, la ambele capete angustate, de tot întregĭ, orĭ şi dentate, pe marginĭ glabre orĭ setulos-ciliate, cărnóse, 3-nervate, nervure egal distante. Peduncul radical rotund. Spic linear-elongat, cilindriform, indesuit. Bractee ovate, acutiuscule, cu marginĭ membranacee, partea membranacee egal de lată cu cea erbacee, cele posterióre erbaceŭ-carinate, carina acută. *Tubul coroleĭ vilosul.* Capsulă 2-spermă, ♃ Iulie-Octombre. In locurile umede din regiunea maritimă. Constanţa, Mangalia, în Delta Dunăreĭ fórte abondentă.

Variază:

α. *genuina.* Frunze glabre de tot întregĭ (*P. maritima* Roth.). Forma cu frunzele fórte înguste (*P. Walfenii* Willd. non M. et Koch).

β. *dentata* [loc alb]; *P. dentata* Roth. Frunze glabre, pe marginĭ cu vre-o câţĭ-va dinţĭ elongaţĭ.

γ. *ciliata* [loc alb]; *P. Walfeni* M. et K. non Willd.; *P. aspera* Gaud.; *P. alpina* Siebr. non L.; *P. graminea* Schleicher non Dc. Frunze setulos-ciliate, de tot întregĭ orĭ cu unul saŭ doĭ dinţĭ.

P. arenaria W. Kit. (P. de nĕsipurĭ). Tulpină erbacee, erectă, *ramificată, foliată.* Frunze lineare, de tot întregĭ, orĭ şi subdentate. Spice ovat-oblonge, *indesuit imbricate.* Bractee infime subrotund-ovate, erbaceŭ-aristate, cele superióre spatulate, fórte obtuse. Laciniile anterióre ale caliceluĭ oblic-

spatulate, fórte obtuse, cele posterióre lanceolate, acute. ⊙ Iulie-August. În locurĭ nĕsipóse. Mamaiakioĭ, Hîrşova, Karakioĭ, în Delta Dunăreĭ în insula Leti.

Fam. [loc alb]. SALSOLACEE.

Florĭ ermafrodite, monoice, dioice saŭ poligame. Periant persistent, erbaceŭ saŭ cărnos-indurat, accrescent după antesă, cu 3-5 divisiunĭ libere saŭ connate, în preflorescenţă quinconcială; periant nul în unele florĭ femele, şi înlocuit prin 2 bractee opuse, accrescente, în formă de valve. Stamine 5 saŭ maĭ puţine prin abortare, libere saŭ reunite prin basa filamentelor lor, opuse divisiunilor periantuluĭ, inserate pe receptacul saŭ pe un disc; antere biloculare, introrse. Ovariŭ super, rar infer, unilocular, uniovulat, coronat de 2-3-4 stile reunite la bază. Fruct monosperm, indehiscent, cu pericarp membranos saŭ coriace, liber saŭ induviat de periantul accrescent. Sĕmînţă lenticulară saŭ reniformă, orisontală saŭ verticală, cu testa membranos saŭ crustaceŭ; albumen abundent saŭ nul, încunjurând un embrion spiral, saŭ încunjurat de un un embrion anular saŭ semi-anular.—Erburĭ anuale saŭ perene. Frunze alterne, rar opuse, întregĭ, sinuate, dentate saŭ penatifide, lipsite de stipulĭ. Florĭ micĭ, numeróse, verdĭ saŭ roşietice, nude saŭ însoţite de 1-2 bractee laterale, rar solitare, de ordinar reunte în glomerule, în cime saŭ în panicule.

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Florĭ tóte ermafrodite.
2. Periant cărnos, întreg. Tulpină fără frunze, articulată. Stamine 1-2 . . . . . **Salicornia** L.
2.* Periant caliciform, 5-fid, orĭ 5-partit, orĭ şi 5-foliolat. Tulpină foliată, continuă (nearticulată).
3. Frunze îngust-lineare, setacee, cilindriforme orĭ subulate.
4. Embrion spiral.
5. Periant 5-partit, neapendiculat.
6. Stil lipsesce. Frunze cărnóse. Plantă glabră . . . **Suaeda** Forsk.
6.* Stil distinct. Plantă glabriusculă orĭ sur-pĕróşă. **Halimocnemis** Mey.
5*. Periant 5-foliolat, transversal-carinat orĭ apendiculat . . . . . **Salsola** L.

4.* Embrion periferic.
7. Stamine 3 . . . . . **Polycnemum** L.
7.* Stamine 5 . . . . . **Kochia** Roth.
3. Frunze late.
8. Stamine inserate pe un inel cărnos ce încinge ovariul . . . . . **Beta** L.
8.* Stamine inserate la basa periantuluĭ.
9. Periant uscat . . . . . **Chenopodium** L.
9.* Periant cărnos devenit o bobiţă . . . . . **Blitum** L.
1.* Florĭ dicline.
10. Florĭ monoice orĭ poligame. Stamine 3-5 . . . **Atriplex** L.
10.* Florĭ monoice. Stamine 1 . . . . . **Ceratocarpus** Burb.

Genul Salicornia Tournef.

Salicornia Tournef. (Salicornie). Florĭ ermafrodite saŭ polygame, ascunse în nisce escavaţiunĭ ale rachisuluĭ. Calice utriculos, truncat saŭ denticulat la vîrf, la sfîrşit suberos, apter saŭ încunjurat la partea superióră de o aripă membranósă transversală fórte scurtă. Stamine 1-2, cu filamente scurte şi gróse, saŭ subulate. Stile 2. Fruct comprimat, învelit de calice, închis, cărnos, apter saŭ puţin aripat; pericarp membranos, distinct saŭ aderent de sĕmînţă. Sĕmînţă cu tegument simplu saŭ duplu. Embrion când central şi învelit de albumenul excentric, când periferic, semi-anular şi acoperind partea laterală a unuĭ albumen central.

S. herbacea L. (S. erbacee. Vulg. *Iarba porcului*, [loc alb]). Tulpină erbacee, ramificată, articulată, articuliĭ spicelor de ambele laturĭ 3-flore. Periantele dispuse în triangul. Seminţe pubescente, netede. ⊙ August-Septembre. In regiunea maritimă şi prin locurile sărate. Comună.

Variază:

β. *major* Uechtr [Loc alb]. Pe lângă lacul Babadagh aprópe de Zibil.

Genul Suaeda Forsk.

Suaeda Forsk. (Suedă). Florĭ ermafrodite saŭ poligame. Calice urceolat, cu 5 sepale egale, gróse, cărnóse, la sfîrşit umflate şi bacciforme, câte-odată subscarióse şi lipsite de aripĭ saŭ de apendice. Stamine 5, cu filamente filiforme. Stil nul; stigmate 3, rar 4-5. Fruct comprimat, învelit de calicele închis şi neapendiculat; pericarp fórte subţire şi ne-

aderent. Sĕmênță verticală, lenticulară, cu tegumente duple, cu testa crustaceŭ. Albumen nul, saŭ divisat în 2 grămedĭ aşedate pe laturile embrionuluĭ; acesta gros, învêrtit în spirală plană; radicula externă şi inferă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. [Loc alb] . . . . . **S. maritima** Dum.
1.* [Loc alb] . . . . . **S. splendens** Gr. et Godr.

S. maritima Dum.; *S. chenopoidioides* Pall.; *Schoberia maritima* C. A. Meyer; *Chenopodium maritimum* L. (S. maritimă). Plantă erbacee, glabră. Frunze semicilindriforme, acute. Stile 2. Laciniile periantuluĭ carinate. Seminţe lucitóre, spre marginĭ subtil striat-puntate. ⊙ August-Sept. In regiunea maritimă şi stepele aride. Fórte comună şi cu deosebire în Delta Dunăreĭ.

S. splendens Gr. et Godr. [Loc alb]. Pe malul laculuĭ sărat Razim (Janka).

Genul Halimoenemis Mey.

Halimoenemis Mey. (Halimoenemis). [Loc alb].

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Filamente 5. Plantă glabriusculă . . . . . **H. crassifolia** C. A. Mey.
1.* Filamente 3, rare-orĭ 2. Plantă sur-pĕrósă . . **H. Volvox** C. A. Mey

H. crassifolia C. A. Meyer. (H. cu frunze grase). Plantă la început maĭ mult orĭ maĭ puţin indesuit pubescentă, orĭ glabriusculă, *la urmă maĭ de tot glabră.* Tulpină erectă, orĭ maĭ rar procumbentă, dela basă fórte ramificată, rare-orĭ subsimplă. Ramurile inferióre opuse, cele superióre şi cele supreme alterne şi cu deosebire la vîrf de la flóre la flóre flexuóse. Frunze cărnóse, semi-rotund filiforme, recurbat-patente. *Florĭ alterne maĭ indesuit orĭ maĭ lax spicate,* glabre şi la vîrf maĭ adese-orĭ puberule. Filamente 5. [Loc alb]. Pe lângă lacul sărat Razim (Janka), lîngă Kalika şi Sarnosa.

H. Volvox C. A. Meyer; *Salsola lanata* Bmg. (H. Volvox). *Plantă alipit sur-pĕrósă.* Tulpină în partea inferióră brachiat (cruciat) maĭ în sus altern ramificată. Frunze semi-

rotund filiforme, la urmă variu curbate şi flexuóse. *Florĭ alterne, solitare*, fórte depărtat spicate. Filamente 3, rareorĭ 2. [Loc alb]. Pe ţĕrmul măreĭ şi a lacurilor sărate. Comună.

Genul Salsola Gaertn.

Salsola Gaertn. (Salsolă). Florĭ ermafrodite. Calice cu 5, rar cu 4 sepale aripate transversal. Stamine 5, rar 3, cu filamente lineare şi maĭ adesea dilatate la basă şi lipite în fórte scurtă cupulă. Stil de ordinar elongat; stigmate 2 rar 3. Fruct deprimat, învĕlit de calicele capsuliform şi munit de 5 aripĭ întinse în stea; pericarp uscat şi membranos, rar cărnos şi subbacciform. Sĕmênţă orisontală, subglobulósă, cu tegument simplu şi membranos. Albumen nul. Embrion verde, învêrtit în helice; radicula terminênd spirala.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze subulate, la vîrf spinóse . . . . . S. **Kali** L.
1.* Frunze lineare, scurt mucronate . . . . . S. **Soda** L.

S. **Kali** L.; *Kali tragus* Scop. (S. [Loc alb]). Plantă erbacee, cu perĭ scurţĭ cam îngroşaţĭ, orĭ şi glabră, difus ramificată. *Frunze subulate, la vîrf spinóse, patente.* Florĭ axilare solitare. Periantul fructuluĭ cartilagineŭ, fără nervure, laciniĭ acuminate, la vîrf membranacee, la mijloc transversalcarinate, orĭ tot aicĭ cu un apendicul subrotund, patent şi de lungimea periantuluĭ. ⊙ Iulie-August. In regiunea maritimă şi în Delta Dunăreĭ pretutindenĭ, prin locurĭ nĕsipóse şi subsalse, fórte comună.

Variază:

α. *vulgaris* [loc alb]; *S. Kali* L. Periant roşcat-marginat, apendiculul dorsal ajungênd până la vîrful laciniilor.

β. *brevimarginata* [loc alb]; *S. Tragus* L. Apendiculu laciniilor periantuluĭ fórte scurt, formând numaĭ o margine scurtă, cartilaginee.

γ. *mixta* [loc alb]. Maĭ multe periante ca în var. α şi β. amestecate cu altele maĭ puţine din var. α. pe aceeaşĭ tulpină.

S. **Soda** L. (S. Sodă. Vulg. [Loc alb]). Plantă erbacee, ra-

mificată, ramurĭ ascendente. *Frunze lineare, semirotunde, acutiuscule, scurt mucronulate.* Periantul fructuluĭ membranaceŭ, laciniile la mijloc transversal-carinate. ⊙ Iulie-Sept. In regiunea maritimă. Vara.

Genul Polycnemum L.

Polycnemum L. (Polycnem). Florĭ ermafrodite; periant cu 5 divisiunĭ libere; stamine 1-3 saŭ 5, cu filamente reunite la basă; fruct monosperm, indehiscent. — Frunze lineare-subulate, dilatate membranóse la basă, sessile; florĭ sessile, solitare saŭ geminate la subsuóra uneĭ frunze, însoţite de 2 bractee laterale, scarióse.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Bractee abia atât de lungĭ cât periantul . . . . **P. arvense** L.
1.* Bracteele maĭ lungĭ decât periantul . . . . . **P. majus** A. Br.

P. arvense L. (P. de câmp. Vulg. [Loc alb]). Frunze rigidule, triangular subulate, mucronate. Florĭ axilare, sessile. *Bracteole abia atât de lungĭ cât periantul.* ⊙ Iulie-August. Locurĭ nĕsipóse şi argilóse, pe lângă drumurĭ, agriĭ. Comună pretutindenĭ.

P. majus A. Br. (P. mare. Vulg. [Loc alb]). Frunze rigidule, triangular-subulate, mucronate. Florĭ axilare, solitare, sessile. *Bracteole maĭ lungĭ decât periantul.* ⊙ Iulie-August. Impreună cu specia precedentă. Fórte comună pretutindenĭ.

Genul Kochia Roth.

Kochia Roth. (Kochia). Florĭ ermafrodite saŭ poligame prin abortare. Calice urceolat, 5-fid, cu divisiunĭ presentând la sfîrşit pe spinarea lor apendice spiniforme întinse, saŭ aripĭ membranóse transversale. Stamine 5, de ordinar exserte. Fruct deprimat, coriace, acoperit de calicele încunjurat de o aripă membranósă transversală saŭ de apendice spiniforme întinse în stea. Sĕmênţă rostelată saŭ subumbilicată. Embrion anular saŭ subanular.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Laciniile periantuluĭ cu apendiculĭ rotundaţĭ orĭ scurt trigonalĭ.

2. Plante erbacee.
3. Frunze subulat-filiforme, pe faţa inferióră sulcate . . . . . K. **arenaria** Roth.
3.* Frunze linear-lanceolate, ciliate . . . . . K. **Scoparia** Schrad.
2.* Plante sufruticóse. Frunze lineare, plane . . K. **prostrata** Schrad.
1.* Laciniile periantuluĭ cu apendiculĭ conicĭ, spiniformĭ. Plantă erbacee anuală . . . . . K. **hirsuta** Nolt.

K. arenaria Roth.; *Salsola arenaria* W. Kit.; *Willematia arenaria* Maerkl.; *Chenopodium arenarium* Fl. d. West. (K. de nĕsipurĭ. Vulg. [Loc alb]). *Plantă erbacee*, hirsută. *Frunze subulat-filiforme*, subcărnóse, *pe faţa inferióră cu un sulc longitudinal.* Florĭ subterne, axilare, sessile. Apendiculiĭ periantuluĭ fructifer subrombeĭ, neegalĭ. ⊙ Maiŭ-Iulie. In stepe. Pretutindenea.

Variază:

α. *longifolia* [loc alb]; *Camphorosma monspeliaca* Poll. Frunzele florale mult maĭ lungĭ decât florile.

β. *brevifolia* [loc alb]; *Camphorosma acuta* Poll. Frunzele florale de lungimea florilor orĭ şi numaĭ ceva maĭ lungĭ.

K. Scoparia Schrad.; *Chenopodium Scoparia* L. (K. de măturĭ. Vulg. *Măturĭ*). *Planta erbacee, pubescentă. Frunze linear-lanceolate, ciliate.* Florĭ geminate. Apendiculiĭ periantuluĭ fructifer fórte scurţĭ, triangularĭ, acuţĭ. ⊙ Iulie-Sept. Cultivată şi subspontanee.

K. prostrata Schrad.; *Salsola prostrata* L.; *Chenopodium angustatum* All. (K. prostrată. Vulg. [Loc alb]). *Plantă sufruticósă. Frunze* lineare, *plane, pubescente, orĭ vilos-sure.* Florĭ subterne, axilare, sessile. Apendiculiĭ periantuluĭ fructifer subrotunḑĭ, ceva maĭ lungĭ decât discul. ♃ Iulie-Sept. In stepe şi pe ţĕrmurile măreĭ. Fórte comună pretutindenĭ.

K. hirsuta Nolt.; *Salsola hirsuta* L.; *Chenopodium hirsutum* Wahlbrg.; *Echinopsilon hirsutum* Mocquin-Tand. (K. irsută. Vulg. [Loc alb]). Florĭ geminate, axilare. *Apendiculiĭ periantuluĭ fructifer conicĭ, spiniformĭ.* ⊙ August-Sept. In locurile inundate din regiunea maritimă; fórte comună şi pe lângă lacul Razim şi în insula laculuĭ Sinoc, etc.

Genul Beta Tournef.

Beta Tournef. (Betă). Florĭ ermafrodite; periant urceolat, cu 5 divisiunĭ, cu tub acrescent, indurat, sublemnos la ma-

turitatea fructuluĭ; stamine 5; fruct subglobulos, deprimat, învelit de periantul crescut; sĕmênţă deprimată-reniformă, orisontală.—Florĭ reunite în glomerule formând o paniculă elongată.

B. trigyna W. Kit. (S. digynă). Rădăcină fusiformă, ingroşată, la urmă ramificată, multicipită. Tulpină erectă, sulcată-angulară, simplă orĭ puţin ramificată. Frunzele radicale subcordat-ovate, obtuse, cele tulpinale triangular-oblonge, acute, cele supreme ovat-oblonge orĭ lanceolate, cele florale lipsesc. Florĭ 2-3 glomerate, intrerupt-spicate, spice pa iculate. Stigmate subulate, maĭ adeseorĭ 3. Laciniile periantuluĭ oblonge, cuculate, semimembranacee, galbininde la fructul erectpatul. [Loc alb]. In stepe la Gavgagia, în pădurea dela Babadag, în tuferişurile dela Demirkioĭ.

Observare. — *B. vulgaris* L. diferă prin stigmatele 2 ovate şi laciniile caliceluĭ erbacee la fructul deflex.

Genul Chenopodium Tournef.

Chenopodium Tournef. (Chenopodiŭ). Florĭ de ordinar ermafrodite; periant erbaceŭ, cu 5, rar 3-4 divisiunĭ connate la bază, adesea carenate; stamine 5; fruct deprimat, liber, învelit de periantul neindurat, nicĭ cărnos; sĕmênţă lenticulară, orizontală.—Florĭ reunite în glomerule formând cime saŭ panicule.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze, cel puţin cele inferióre lobate orĭ dentate (nu de tot întregĭ).
2. Frunze pennatifid-sinuate. Plantă glandulos-pubescentă . . . . . **Ch. Botrys** L.
2.* Frunze nu penatifide. Plante nu glandulos-pubescente.
3. Frunze subrotund-rombee, subtrilobate . . . **Ch. opulifolium** Schrad.
3.* Frunze cordate . . . . . **Ch. hybridum** L.
4. Frunze nu cordate.
5. Frunze triangulare . . . . . **Ch. urbicum** L.
5.* Frunze rombeŭ-ovate.
6. Seminţe opace, carinat-marginate . . . . . **Ch. murale** L.
6.* Seminţe netede, lucitóre, necarinate . . . . . **Ch. album** L.
1.* Frunze de tot îutregĭ pe marginĭ.
7. Frunze de tot glabre . . . . . **Ch. polyspermum** L.
7.* Frunze alburiŭ-sur-farinate . . . . . **Ch. Vulvaria** L.

Ch. Botrys L; *Ambrina Botrys* Moquin Tand.; *Botrydium aromaticum* Spach. *(Ch. Botrilă.* Vulg. *Tămăiță). Plantă glandulos-pubescentă.* Frunze oblonge, subpinatifid-sinuate, obtus-dentate, cele supreme bracteeforme, lanceolate, de tot întregĭ. Cimele florilor dispuse în racemĭ elongațĭ. ⊙ Iulie-August. In locurĭ umede și nĕsipóse: între Medgidia și Cernavoda, în Deltă aprópe de Sulina.

Ch. opulifolium Schrad. (Ch. [Loc alb]). *Frunze subrotund-rombee, subtrilobate, fórte obtuse,* eros-dentate, cele superióre eliptic-lanceolate, cime aprópe nefoliate. *Seminţe netede, lucitóre.* Ramurile, frunzele pe fața inferióră și florile farinate. ⊙ Iulie-August. Locurĭ ruderale de pe lângă locuinţĭ. Constanța.

Ch. hybridum L. (Ch. ibrid. Vulg. [Loc alb]). *Frunze cordate.* dentat-angulate, unghiurile acuminate, cel intermediŭ maĭ mare, elongat. Cime paniculate. *Seminţe foveolat-punctate.* ⊙ Iulie-August. Locurĭ cultivate și ruderale. Pretutindenea.

Ch. urbicum L. (C. urbic. Vulg. [Loc alb]). *Frunze lucitóre, triangulare,* la basă în peţiol contrase, sinuat-orĭ repand-dentate. Spice compuse, erecte, aprópe nefoliate. *Seminţe netede* (orĭ sub lupă fórte subtil punctate. ⊙ Iulie-Sept. Locurĭ cultivate și ruderale, pe lângă locuinţĭ. Pretutindenĭ.

Ch. murale L. (Ch. de ziduri. Vulg. [Loc alb]). *Frunze rombeŭ-ovate, lucitóre,* acut-dentate. Cyme divaricate. *Seminţe opace, carinat-marginate.* ⊙ Iulie-Sept. Locurĭ ruderale, pe lângă locuinţĭ. Maĭ rar: la Kara-Hirman.

Ch. album L. (Ch. alb. Vulg. [Loc alb]). *Frunze rombeŭ-ovate, eros-dentate,* cele superióre oblonge, de tot întregĭ. Cime aprópe nefoliate. *Seminţe netede, lucitóre.* Ramurile, frunzele pe fața inferióră și calicele maĭ mult maĭ puţin farinate. ⊙ Iulie-Sept. Locurĭ ruderale de prin sate. Pretutindenĭ.

Variază:

α. *spicatum; Ch. album* L. Glomerule spicate.

β. *cymigerum* [loc alb]; *Ch. viride* L. Glomerule cimóse.

Ch. polyspermum L. (Ch. polisperm. Vulg. [Loc alb]). *Frunze ovate, de tot întregĭ,* mucronate, de tot glabre. Raceme nefoliate. Seminţe lucitóre, fórte subtil-punctate. *Periantul fructuluĭ patent.* ⊙ Iulie-August. Locurĭ umede, stuhăriĭ în regiunea Dunăreĭ. Comun.

Ch. Vulvaria L. (Ch. Vulvaria. Vulg. [Loc alb]). *Frunze rombeŭ-ovate, de tot întregĭ, alburiŭ-sur-farinate.* Raceme nefoliate. Seminţe lucitóre, fórte subtil-punctate. Plantă pictată. ⊙ Iulie-August. Locurĭ ruderale, pe lângă drumurĭ şi ziduri. Comun pretutindenĭ.

Genul Blitum Tournef.

Blitum Tournef. (Blit). Florĭ ermafrodite, rar polygame; periant cu 4-5 divisiunĭ libere sŭ connate la basă, erbacee saŭ devenind cărnóse-succulente la maturitate; stamine 5 saŭ maĭ puţine; fruct comprimat, invĕlit de periant; sĕmênţă comprimată, verticală, cu testa crustaceŭ; embrion anular, periferic.—Florĭ reunite în glomerule formând spice saŭ panicule nude saŭ frunzóse.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Periantul fructifer sucos, devenind o bobiţă . **B. virgatum** L.
1.* Periant nesucos.
2. Frunze peste tot verdĭ, lucitóre . . . . . **B. rubrum** Rchb.
2.* Frunze pe faţa inferióră glauce . . . . . **B. glaucum** Koch.

B. virgatum L. (B. virgat. Vulg. [Loc alb]). Frunze oblong-triangulare, subhastate, profund-dentate. Glomerule tóte axilare. *Periant fructifer bacciform.* Seminţe cu o margine obtusă, pe o lature canaliculată. ⊙ Iulie-August. Pe malurile înalte ale Dunăreĭ aprópe de Rasova.

B. rubrum Rchb.; *Chenopodium rubrum* L. Frunze lucitóre, rombeŭ-triangulare subhastat-trilobate, sinuat dentate, dinţiĭ lanceolaţĭ. Spice compuse, foliate. *Periant fructifer nesucos.* Seminţe netede, erecte, sĕmênţa floreĭ terminale a glomerulelor orisontală. ⊙ Iulie-Sept.

Variază:

β. *crassifolium; Chenopodium crassifolium* R. et Sch. [Loc alb]. Locurĭ ruderale, pe lângă sate şi drumurĭ. Comun pretutindenĭ.

B. glaucum Koch.; *Chenopodium glaucum* L. (B. glaucu. Vulg. [Loc alb]). Frunze oblonge, orĭ ovat-oblonge, obtuse, depărtat dentate, *pe faţa inferióră glauce.* Spice nefoliate. Seminţe netede, erecte şi orisontale. ⊙ Iulie-Sept. Locurĭ umede. Comun.

Genul Atriplex Tournef.

Atriplex Tournef. (Atriplice). Florĭ monoice, dioice saŭ polygame; periantul florilor femele nul şi înlocuit prin 2 bractee opuse, erbacee, acrescente, libere saŭ connate; stamine 3-5; fruct comprimat între bracteele crescute, cu sĕmênţă verticală în fructele ce succedéză florilor femele, saŭ deprimatat, cu sĕmênţa orizontală în fructele ce succedéză florilor ermafrodite.—Florĭ reunite în glomerule dispuse în racem saŭ în paniculă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze pe ambele feţe, orĭ cel puţin pe faţa inferióră argintiŭ-glauce, orĭ farinos-lepidote.
2. Periant până la basă bipartit . . . . . A. nitens Rebent.
2.* Periant dela basă până la mijloc concrescent şi alb cartilagineŭ.
3. Spice nude, numaĭ la basă foliate . . . . . A. tatarica L.
3.* Spice întrerupte, foliate . . . . . A. rosea L.
1.* Frunze nicĭ argintiŭ glauce, nicĭ farinos-lepidote.
4. Frunze ovat-lanceolate . . . . . A. oblongifolia W. Kit.
4.* Frunze hastat-rombee . . . . . A. patula L.
4.** Frunze linear-lanceolate, orĭ lineare . . . . A. litoralis L.

A. nitens Rebent. (A. [Loc alb]. Vulg. [Loc alb]). Tulpină erbacee, erectă. *Frunze* cordat-triangulare, sinuat-dentate, *pe faţa superióră lucitóre, pe cea inferióră argintiŭ-glauce,* cele superióre dela basa triangulară sinuat-dentată lung acuminate, de tot întregĭ. *Periant fructifer ovat,* acuminat, reticulat-vîros, de tot întreg, până la basă bipartit. *Florĭ polygame.* Seminţe la florile femenine verticale, la cele ermafrodite orizontale. ⊙ Iulie-August. Locurĭ ruderale, pe lângă drumurĭ. Comun pretutindenĭ.

Observare.—*A. hortensis* L. diferă prin frunzele concolore, opace şi prin periantul fructifer sub-rotund-ovat.

A. tatarica L.; *A. laciniata* Koch et plur. auctor.-non L. (A. tatarica. Vulg. [Loc alb]). Tulpină erbacee. Frunze profund sinuat-dentate, subhastate, cele inferióre triangular-rombee, cele superióre hastat-oblonge. *Spice nude, numaĭ.*

la basă foliate. Periant fructifer rombeŭ orĭ subtrilobat, dentat orĭ aprópe de tot întreg, *dela basă până la mijloc alb-cartilagineŭ şi concrescent.* Fórte comun pretutindenĭ.

A. rosea L.; *A. alba* Scop. (A. rosee. Vulg. [Loc alb]). Tulpină erbacee, divaricată. Frunze sinuat-dentate, cele inferióre rhombee, cele superióre ovate. *Spice întrerupte, foliate.* Periantul fructifer triangular-rombeŭ, acut, dentat, *de la basă până la mijloc alb-cartilagineŭ şi concrescut.* ⊙ Iulie-August. Locurĭ ruderale. Maĭ rar decât speciile precedente.

A. oblongifolia W. Kit. (A. cu frunze oblonge. Vulg. [Loc alb]). Tulpină erbacee, erectă. Ramurĭ erect-patule. *Frunze inferióre ovat-lanceolate,* dentate, sub-hastate, cele superióre lanceolate, de tot întregĭ. *Periant fructifer ovat-rombeŭ,* de tot întreg, până la basă bipartit. Spice fructifere laxe, la vîrf nutante. ⊙ Iulie-August. Locurĭ petróse şi calcare. Comună.

A. patula L. (A. [Loc alb]. Tulpină erbacee. Ramurĭ inferióre divaricate. *Frunze concolore,* cele *interióre lanceolat-hastate,* dentate, cele-lalte lanceolate, cele superióre lineare *Periant frctifer, hastat-rombeŭ,* până la basă bipartit. Spice fructifere striate. Locurĭ cnltivate, pe lângă drumurĭ. Comun pretutindenĭ.

A. litoralis L. (A. [Loc alb]). Tulpină erbacee. Ramurĭ divaricate, orĭ erecte. *Frunze linear-lanceolate orĭ lineare,* acut-dentate orĭ şi de tot întregĭ. *Periant fructifer, rombeŭ-ovat,* dentat. Spice stricte. ⊙ Iulie-August. Pe ţĕrmul măreĭ, pretutindenĭ.

Genul Ceratocarpus Buxb.

Ceratocarpus Buxb. (Ceratocarp). [Loc alb].

C. arenarius L. (C. de nesipurĭ). Plantă stelat pubescentă şi cu alţĭ perĭ simpli surie orĭ tomentos-hirsută. Tulpină erectă orĭ ascendentă, maĭ adese-orĭ fórte ramificată. Frunze opuse şi alterne, sessile, cele maĭ marĭ îngust-lineare, mucronate, cele-lalte subulate, rigide, punginte, cu marginile revolute şi de tot întregĭ. Téca celor 2 florĭ femenine radicale şi opuse ovat-lenticulară, tomentos-hirsută, la vîrf obsolet bicornută şi sterilă, ale celor-lalte florĭ téca este deltoidee, divaricat-

bicornută, velutin-tomentósă, corniculele elongate aristiforme şi fórte rigide. [Loc alb]. Pe câmpurile nĕsipóse, pe lângă drumurĭ. Fórte comun pretutindenĭ.

Variază:

β. *virens* Uechtr.

Genul Eurotium.

Eurotium (Euroţiŭ). Loc alb].

E. ceratoides C. A. Meyer. [Loc alb]. Prin locurĭ umede şi sărate între Ienikioĭ şi Akpunar.

Fam. [Loc alb]. AMARANTHACEE.

Florĭ monoice, dioice, ermafrodite saŭ polygame, regulate. Periant cu 3-5 divisiunĭ persistente, erbacee saŭ scarióse, libere saŭ connate la basă, aprópe egale, în preflorescenţă quinconcială. Stamine 3-5, opuse divisiunilor periantuluĭ, câte-odată alterne cu staminode, libere saŭ reunite prin filamentele lor; antere biloculare, introrse. Ovariŭ super, unilocular, uni-pluriovulat, coronat de 2-3 stile libere saŭ reunite. Fruct cu pericarp membranos, indehiscent saŭ deschiḑêndu-se, orĭ neregulat, orĭ printr'un opercul. Sĕmênţa de ordinar solitară, lenticulară-reniformă, cu testa crustaceŭ; embrion curbat saŭ anular, încunjurând un embrion făinos şi central.—Erburĭ anuale saŭ perene, cu frunze întregĭ, alterne saŭ opuse, lipsite de stipulĭ. Florĭ micĭ, solitare la subsuóra uneĭ bractee scarióse saŭ câte odată a uneĭ frunze, şi însoţite de 2 bracteole; inflorescenţe compuse cele maĭ adese-orĭ din glomerule destul de dense, formând prin reuniunea lor o paniculă nudă saŭ frunzósă.

Genul Amaranthus Tournef.

Amaranthus Tournef. (Amarant). Florĭ polygame-monoice; periant cu 3-5 divisiunĭ libere; stamine 3-5, cu filamente libere; fruct monosperm, deschiḑêndu-se către mijlocul înălţimeĭ sale printr'un opercul.—Frunze ovale-romboidale, peţiolate; florĭ născênd fie-care la subsuóra uneĭ bractee şi însoţită de 2 bracteole laterale.

CONSPECTUL SPECIILOR

1 Florĭ pentandre . . . . . **A. retroflexus** L.
1.* Florĭ triandre . . . . . **A. deflexus** L.

A. retroflexus L. *A. spicatus* Lam. (A. retroflex. Vulg. [Loc alb]). Glomerulele florilor spicate, *florĭ pentandre*, spic terminal compus. *Tulpină erectă*, pĕrósă. Frunze ovate, acuminate, vîrful însă obtus. Bractee de 2 orĭ maĭ lungĭ decât periantul, subspinos-mucronate. Laciniile periantuluĭ linear-oblonge, obtuse orĭ retus-mucronulate. ⊙ Iulie-August. Locurĭ cultivate şi nĕsipóse. Pretutindenĭ chiar şi în Delta Dunăreĭ.

A. deflexus L. (A. deflex. Vulg. [Loc alb]). Glomerulele florilor spicate, *florĭ triandre*, verdĭ. Spicele fructifere nutante cărnóse. *Tulpine prostrate.* Frunze alterne, peţiolate, ovate ⊙ Iulie-August. Pe lângă calea ferată între Constanţa şi Cernavoda.

Fam. [Loc alb]. POLYGONEE.

Florĭ ermafrodite, rar unisexuate. Periant cu 5 divisiunĭ rar 3-4, imbricate pe un singur rênd, saŭ cu 6 divisiunĭ, rar 4 pe 2 rêndurĭ, erbacee saŭ colorate, libere saŭ connate la bază, cele interióre adesea maĭ marĭ, accrescente şi persistente-marcescente. Stamine 4-10, inserate pe receptacul, maĭ rar pe un disc hypogin, libere saŭ reunite la bază, dispuse pe 1-2 rênduri, opuse divisiunilor externe a periantuluĭ, saŭ câte-va alternând cu ele; antere biloculare, introrse. Stil 2-3, rar 4. Ovariŭ super, unilocular, uniovulat. Fruct *(achenă)* uscat, monosperm, indehiscent, lenticular-comprimat, saŭ trigon, rar tetragon, de ordinar învelit de divisiunile interne ale periantuluĭ accrescent. Sĕmênţă cu testa membranos; albumen gros, făinos saŭ cornos.—Plante erbacee, fórte rar subfrutescente, cu tulpina adesea nodorósă-articulată, câte-odată volubilă. Frunze alterne, munite de stipulĭ intrapeţiolarĭ adnate între ele şi cu peţiolul şi formând în jurul tulpineĭ o técă membranósă.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Periant până la basă 6-partit. Stamine 6 . . . . **Rumex** L.
1.* Periant 4-5-fid, orĭ 4-5-partit. Stamine 5-6-8 . . . **Polygonum** L.

Genul Rumex L.

Rumex L. [Loc alb]. Florĭ ermafrodite, polygame saŭ dioice; periant cu 6 divisiunĭ erbacee, dispuse pe 2 rêndurĭ, cele 3 exterióre connate la basă, cele 3 interióre maĭ marĭ accrescente; stamine 6, pe 2 rêndurĭ; stile 3, cu stigmate multifide, în smoc; fruct trigon. — Florĭ purtate pe pedicele articulate, reunite în verticile falşe formând spice dense saŭ întrerupte.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze la basă în peţiol atenuate, rotundate, orĭ cordate, însă nu hastate orĭ sagitate.
2. Laciniile interne ale periantuluĭ fructifer-dentate, tóte califere.
3. Frunze palid-verdĭ. Dinţiĭ laciniilor de lungi mea diametruluĭ longitudinal al laciniei . . **R. maritimus** L.
3.* Frunze întunecat-verdĭ. Dinţiĭ laciniilor maĭ scurţĭ decât periantul . . . . . **R. palustris** L.
2.* Laciniile interne ale periantuluĭ fructifer de tot întregĭ orĭ numaĭ puţin denticulate.
4. Verticilele de florĭ cu frunze fulcrante, depărtate . . . . . **R. conglomeratus** Murr.
4.* Verticilele de florĭ fără frunze fulcrante, orĭ numaĭ cu puţine atarĭ frunze la basă.
5. Frunze undulat-crispate, lanceolate . . . . . **R. crispus** L.
5.* Frunze plane, ovat-lanceolate . . . . . **R. Patientia** L.
1.* Frunze la basă hastate orĭ sagitate.
6. Rădăcină tuberósă . . . . . **R. tuberosus** L.
6.* Rădăcină netuberósă.
7. Laciniile externe ale periantuluĭ refracte . . **R. Acetosa** L.
7.* Laciniile externe ale periantuluĭ erecte (nu refracte) . . . . . **R. Acetosella** L.

R. maritimus L.; *R. Anthoxanthum* Murr.; *R. aureus* Wister.; *R. acutus* Poll. (R. maritim). Laciniile interióre ale periantuluĭ fructifer subrombee, de ambele laturĭ, setaceŭ-bidentate, la vîrful lanceolat-elongat de tot întregĭ, tóte califere,

dinţiĭ de lungimea diametruluĭ longitudinal a laciniilor. Verticilele cu frunze fulcrante, ceĭ superiorĭ confluenţĭ. Frunze lanceolat-lineare, în peţiol îngustate. ⊙ Iulie-August. Pe marginea lacurilor şi mlaştinilor, pe ţărmul măreĭ. Comun, cu deosebire pe lângă Dunăre.

R. palustris Smith.; *R. maritimus* Hoffm. non L.; *R. limosus* Thuill. (R. palustru). Laciniile interióre ale periantuluĭ fructifer ovat-oblonge, de ambele laturĭ setaceŭ-bidentate, spre vîrful lanceolat-elongat de tot întregĭ, tóte califere, *dinţiĭ maĭ scurţĭ decât lungimea periantuluĭ.* Verticilurĭ cu frunze fulcrante, puţin depărtate. Frunze lanceolat-lineare, orĭ elongat-lanceolate, în peţiol îngustate. ♂ Iulie-August. In mlaştinĭ, pe marginea apelor. Comun cu deosebire pe lângă Dunăre.

R. conglomeratus Murr.; *R. glomeratus* Schreb.; *R. Nemolapathum* Ehrh.; *R. acutus* Smith; *R. paludosus* Wistr.; *R. undulatus* Schrank. (R. conglomerat). *Laciniile interióre ale periantuluĭ fructifer linear-oblonge*, obtuse, *de tot întregĭ, tóte califere.* Frunze infime cordat-orĭ ovat-oblonge, obtuse orĭ acute, cele intermedie cordat-lanceolate, acuminate. Ramurĭ fórte patente, ascendente. *Verticilele de florĭ cu frunze fulcrante,* numaĭ cele supreme fără frunze. ♃ Iulie-August. In locurĭ umede, pe malurile apelor, mlăştinĭ, bălţĭ. Comun pretutindenea.

Observare. — *R. sanguineus* L. diferă prin laciniile interióre ale periantuluĭ, dintre care numaĭ una este califeră şi prin verticilele de florĭ ce sunt fără frunze fulcrante, orĭ numaĭ cele infime cu asemenea frunze.

R. crispus L. (R. crispat. Vulg. [Loc alb]). Laciniile interióre ale periantuluĭ fructifer subrotunde, subcordate, de tot întregĭ, orĭ la basă denticulate, numaĭ una orĭ şi tóte califere. Racemĭ nefoliaţĭ. Verticile apropiate. *Frunze lanceolate, acute, undulate, crispule.* ♃ Iulie-August. Pe lângă Rasova.

R. Patientia L. (R. Paţienţie. Vulg. *Stevie* [loc alb]). Laciniile interióre ale periantuluĭ fructifer subrotund-cordate, obtuse, de tot întregĭ orĭ abia denticulate, numaĭ una califeră. Racemĭ paniculaţĭ, nefoliaţĭ. Verticile apropiate. *Frunzele radicale şi cele caulinare inferióre ovat-lanceolate,*

plane, acuminate, cele supreme lanceolate. Peţiolĭ canaliculaţĭ. ♃ Iulie-August. Cultivat şi subspontaneŭ la Kara-Nasib, etc.

R. tuberosus L. (R. tuberos). *Rădăcină tuberósă*, tuberculĭ linear-oblongĭ. Frunze hastate orĭ sagitate, oblonge saŭ ovat-lanceolate, auriculate, acute, ochreele fimbriat-lacerate. *Laciniile interióre ale periantuluĭ fructifer suborbicular-cordate*, membranacee, de tot întregĭ, *la basă neînsemnat califere*, cele exterióre refracte. ♃ In păşunile din locurile stîncóse şi calcare ale munţilor, pe muntele Consul, la monastirea Cocoş pe cruce, în munţiĭ de la Grecĭ pe Ţuţuiatu.

R. Acetosa L. (R. Macriş. Vulg. *Macriş*). *Laciniile interióre ale periantuluĭ fructifer ovat-subrotunde, la basă truncate orĭ cordate şi squameform califere, cele exterióre* de jumătatea lungimeĭ celor interne, *refracte*. Frunze hastate orĭ sagitate, vênóse. Stipulĭ laciniat-dentaţĭ. ♃ Maiŭ-Iunie. Fîneţele din păduri. Cocoş, pădurea Ţiganca, etc.

Variază:

α. *vulgaris*. Frunze sagitate orĭ hastate, oblonge, cele inferióre obtuse, cele superióre acute.

β. *auriculata*. Frunze inferióre hastat-sagitate, oblonge, cele subsecuente hastate, elongat-lanceolate, undulate, auriculele curbate, cele supreme fórte ânguste, adese-orĭ spiral-revolute.

γ. *fissus*. Ca acelea de sub β. însă auriculele frunzelor bifide.

R. Acetosella L. (R. Acetoselă. Vulg. [Loc alb]). *Laciniile interióre ale periantuluĭ fructifer subrotund-cordate*, membranacee, verticulat-vênóse, detot întregĭ, *fără squame egal de lungĭ cu nucile, cele exterióre erecte, alipite*. Frunze hastate, lanceolate orĭ lineare. ♃ Maiŭ-Iunie.

La forma *vulgaris* sunt frunzele lanceolate şi sagitate.

La forma *angustifolia* sunt frunzele lineare orĭ angust-lanceolate, adese-orĭ cu o auriculă, rare-orĭ fără nicĭ una.

Variază:

β. *multifida*. Maĭ mare, frunzele la basă cu 2-3 auricule. Pe stîncile munţilor: Consul, munţiĭ dintre Grecĭ şi Măcin pe Ţuţuiatu, etc.

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ BUCUREȘTI

Genul Polygonum Tournef.

Polygonum Tournef. (Polygon). Florĭ ermafrodite, rar polygame. Periant de ordinar colorat cu 5 rar 3-4 divisiunĭ, dispuse pe un singur rênd, aprópe egale, puţin connate la basă,marcescente, puţin saŭ de loc acrescente; stamine 5-8 dispuse pe 2 rênduri, cele externe alterne cu divisiunile periantuluĭ şi cele interne opuse; stile 2-3, cu stigmate capitate; fruct comprimat-lenticular saŭ trigon, învelit de periantul persistent. — Florĭ sessile saŭ pedicelate, reunite în spice saŭ în raceme, maĭ rar solitare saŭ fasciculate la subsuóra frunzelor.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunzele la basă ângustate orĭ rotundate, nicĭ odată cordate orĭ sagitate.
2. Florĭ tóte, orĭ cel puţin cele inferióre axilare, nicĭ odată în spice terminale.
3. Ramurĭ până la vîrf foliate.
4. Nucile rugulos-striolate, subopace. Frunze lanceolate orĭ eliptice . . . . . **P. aviculare** L.

4* Nucile netede, lucitóre. Frunze lineare . . **P. graminifolium** Wierb.

3. Ramurĭ (raceme) spre vîrf nefoliate.
5. Nucile subtil-rugulos-striolate . . . . . **P. Bellardi** All.

5.* Nucile netede, lucitóre.
6. Frunze eliptice, cu marginile revolute . . . . **P. maritimum** W. K.

6,* Frunze lineare orĭ linear-lanceolate, plane . **P. arenarium** W. K.

2.* Florĭ în spice terminale. Stamine 5-6.
7. Frunze la basă rotundate. Rădăcină repentă **P. amphibium** L.

7.* Frunze la basă îngustate. Plante anuale.
8. Frunze la basă îngustat-rotundate, lanceolat-lineare. Spice filiforme, laxe . . . . . **P. minus** Huds.

8.* Frunze la basă atenuate. Frunze ovate, eliptice, lanceolate, orĭ oblong-lanceolate.
9. Spice indesuite, erecte orĭ subnutante.
10. Pedunculiĭ şi calicele glandulos-scabri. Ochree scurt-ciliate . . . . . **P. nodosum** Pers.

10.* Pedunculiĭ şi calicele neglanduloşĭ. Ochree lung-ciliate . . . . . **P. Persicaria** L.

9.* Spice filiforme, laxe.
11. Florĭ hexandre. Ochree scurt-ciliate . . . . **P. Hydropiper** L.

11.* Florĭ pentandre. Ochree lung-ciliate . . . . **P. mite** Schrank.

1.* Frunze la basă cordat-sagitate.

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ BUCUREȘTI

12. Laciniile periantuluĭ obtus-caritate (nearipate) **P. Convolvulus** L.
12.* Laciniile periantuluĭ membrenaceŭ-aripate. **P. dumetorum** L.
[Loc alb] . . . . . **P. Rayi** Bob.

P. aviculare L. (P. [Loc alb]. Vulg. *Troscot). Florĭ axilare Frunze lanceolate, orĭ eliptice*, vînóse, plane. Ochree sub-6-nervate, bifide, laciniile lanceolate, acuminate, la urmă multifide. Tulpină ramificată, *prostrată*. Ramurĭ până la vîrf foliate. *Nucile rugulos-striolate, subopace.* ⊙ Iulie-Sept. Pe lângă drumurĭ, locurĭ inculte şi ruderale. Comun pretutindenea.

Variază:

β. *erectum* Roth. Tulpină erectă. In regiunea litorală.

P. graminifolium Wierz. (P. [Loc alb]). *Frunze lineare*, 1-nervate, ne-nervate, orĭ obscur venóse, plane. Ochree sub-6-nervate, bifide, la urmă multifide. Tulpină ramificată. Ramurĭ până la vîrf foliate. Florĭ tóte axilare, dispuse în spice terminale, laxe. *Nucile netede, lucitóre.* August-Octombre. Printre pietrele de pe malul Dunăreĭ la Cernavoda.

OBSERVARE.—Diferă de *P. aviculare* L. cu deosebire prin frunzele lineare şi prin nucile netede şi lucitóre.

P. Bellardi All. (P. lui Bellard). Frunze eliptice, vênóse, plane, cele superióre lanceolate, acuminate. Tulpină erectă, ramificată. Ramurĭ virgate, întrerupt spicate, *spice numaĭ spre vîrf fără frunze.* Ochree sub-6-nervate, la urmă multifide. *Nucile fórte subtil rugulos-striolate.* ⊙ Iulie-August. Pe colinele din regiunea litoree şi prin stepele sărate. Pretutindenea.

P. maritimum L. (P. maritim). Florĭ axilare. *Frunze eliptice*, vênóse, *cu marginile revolute.* Ochree sub-12-nervate, bifide, laciniile lanceolate, acuminate, la urmă multifide. Tulpină ramificată. *Nucile fórte netede, lucitóre.* ♃ Iulie-August. In locurile nĕsipóse de pe ţĕrmul măreĭ, aprópe de Portiţa, etc.

P. arenarium W. K. (P. de nĕsipurĭ). Frunze lineare, orĭ linear-lanceolate, vênóse, plane. Ochree 6-nervate, bifide, la urmă multifide. Tulpină ramificată. Ramurĭ virgate, întrerupt-spicate. *Spicele dela basă până la vîrf fără frunze. Nucile netede lucitóre.* August-Septembre. In nĕsipul mobil

din Dunele de pe ţĕrmul măreĭ şi din Delta Dunăreĭ cu deosebire la Kara-Orman.

P. amphibium L. (P. amphibiu. [Loc alb]). Tulpină ramificată. Spice solitare, indesuite, cilindriforme. *Florĭ pentandre.* Frunze oblong-lanceolate. *Rădăcină repentă.* Florĭ purpuriĭ. ♃ Maiŭ-Iulie. In apele stagnante şi lin curgĕtóre natant. Comun cu deosebire prin bălţile de pe lângă Dunăre. Variază:

α. *nutans* Moench. Frunze nutante, lung peţiolate, glabre.

β. *coenosum* [loc alb]. Tulpina după desecarea mlaştineĭ deîmpreună cu frunzele prostrată, emiţênd rădăcinĭ, la vîrf ascendentă şi aci cu frunze ca la var. γ.

γ. *terrestre* Leers. Tulpină erectă, frunze scurt-peţiolate· maĭ înguste, pubescent-scabre.

δ. *maritimum.* Tulpină prostrată, frunzele ca la var. γ. însă undulate.

P. minus Huds. (P. mic), Spice filiforme, laxe, eretiuscule, *Florĭ pentandre. Frunze lanceolat-lineare, spre vîrf mereŭ ângustându-se, la bază rotundate,* cele ale ramurilor maĭ acute. Ochree alipit-pĕróse, lung-ciliate. Florĭ neglandulóse, purpuriĭ, orĭ maĭ rar albe. ⊙ Iulie-Octombre. In bălţĭ şi locurĭ umede inundate iarna. Pe lângă Dunăre şi cu deosebire în Deltă.

P. nodosum Pers. (P. nodoros. [Loc alb]). Spice oblong-cilindriforme, indesuite, erecte, orĭ subcernue. Florĭ hexandre. Frunze ovate, eliptice, orĭ lanceolate. Ochree glabre orĭ sublanate, *Scurt şi tare subtil ciliate. Pedunculĭ deîmpreună cu calicele glandulos scabri.* Tulpină la geniculĭ fórte îngroşată. Florĭ verdĭ orĭ roşietice. Comun în maĭ tótă Dobrogea.

P. Persicaria L. (P. Persicarie. Vulg. [Loc alb]). *Spice oblong-cilindriforme, indesuite,* erecte orĭ ceva plecate. *Florĭ hexandre,* purpuriĭ orĭ albineţe. Frunze ovate, eliptice orĭ lanceolate. *Ochree hirsute, lung-ciliate. Pedunculĭ deîmpreună cu calicele neglandutoşĭ.* ⊙ Iulie-Octombre. In locurile umede, pe malurile apelor. Comun pretutindenĭ.

P. Hydropiper L. (P. Idropiper. Vulg. [Loc alb]. *Spice filiforme, laxe, pendule,* în partea inferióră întrerupte. *Florĭ hexandre.* Frunze lanceolate orĭ eliptice. *Ochree subglabre,*

scurt-ciliate, cele florale aprópe neciliate. *Florĭ* verḑĭ pe marginĭ purpuriĭ orĭ albineţe, rar peste tot purpuriĭ, *glandulos-punctate*. ⊙ Iulie-Octombre. In locurĭ umede, bălţĭ. Pe lângă Dunăre, fórte comun.

P. mite Schrank. *P. laxiflorum* Weihe. (P. [Loc alb]). *Spice filiforme, laxe, pendule*, subpenduculate. Florĭ hexandre. Frunze lanceolate orĭ oblong-lanceolate. *Ochree hirsute, lung-ciliate*. Florĭ neglandulóse. ⊙ Iulie-Octombre. In locurile umede din păduri. Comun.

P. dumetorum L. *Fagopyrum dumetorum* Böningh. (P. [Loc alb]). *Florĭ fasciculate în axilele frunzelor. Tulpină* erbacee, *volubilă*, netedă, substriată. Frunze cordat-sagitate. *Laciniile exterióre* 3 ale periantuluĭ *membranaceŭ-aripate*. Nucile trigonale, lucitóre. Florĭ de colórea celor de la *P. Convolvulus* L. ⊙ Iulie-August. In tuferişurĭ şi pe marginea pădurilor. Babadagh, muntele Consul, etc.

P. Convolvulus L. (P. Convolvul. Vulg. [Loc alb]). *Florĭ fasciculate în axilele frunzelor. Tulpină* erbacee, *volubilă*, angulat-striată. Frunze cordat-sagitate. *Laciniile interióre* 3 ale periantuluĭ *obtus-carinate*. Nucĭ (achene) trigonale, opace. Florĭ verḑĭ, pe marginĭ şi pe partea internă albe. ⊙ Iulie-August. Locurĭ cultivate şi ruderale, tuferişurĭ: Ienisala, apele sulfuróse de la Mangalia, Constanţa către viĭ.

P. Rayi Bab. [Loc alb]. Pe malul măreĭ aprópe de Portiţa

Fam. [Loc alb]. **DAPHNOIDEE.**

Florĭ ermafrodite saŭ dioice prin abortare. Periant erbaceŭ saŭ petaloid, gamofil, infundibuliform saŭ urceolat, adesea pubescent în afară, cu 4-5 lobĭ egalĭ. Stamine 8-10 libere, dispuse pe 2 rêndurĭ, cele superióre inserate pe gât şi opuse divisiunilor periantuluĭ, cele inferióre alterne cu cele precedente şi inserate pe tub; antere biloculare, introrse. Ovariŭ super, unilocular, uniovulat; stil simplu, lateral saŭ terminal. Fruct monosperm, indehiscent, uscat saŭ drupaceŭ, invelit saŭ nu de calice. Sĕmênţă cu testa subţire; albumen nul saŭ aprópe nul.—Erburĭ saŭ subarboraşĭ cu frunze alterne, rar opuse, întregĭ lipsite de stipulĭ. Florĭ fasciculate saŭ reunite în raceme, rar solitare, axilare saŭ terminale.

Genul Passerina L.

Passerina L. (Passerină). Florĭ ermafrodite saŭ unisexuate prin abortare; periant erbaceŭ, persistent-marcescent, urceolat saŭ infundibuliform; stil lateral saŭ oblic subterminal; fruct uscat, învĕlit de periantul persistent.—Erburĭ.

P. annua Wickstr.; *Stellera Passerina* L. (P. anuală. Vulg. [Loc alb]). Tulpină glabră, ramificată. Frunze disparse, lanceolat-lineare, acute, glabre, erect-patente. Frunze axilare, câte 5, 3 orĭ şi solitare, pubescente. Laciniile periantuluĭ după înflorire conivente. Florĭ verdĭ. ⊙ Iulie-August. In agriĭ, locurĭ aride şi nĕsipóse. Fórte comun pretutindenĭ: Constanţa, Ienikioĭ, Ostrov, Hîrşova, Balabanca, Ţiganca, Ortakioĭ şi Akpunar, etc.

Fam. [Loc alb]. SANTALACEE.

Florĭ ermafrodite, rar polygame-dioice. Periant gamofil, tubulos, de ordinar persistent, inserat pe marginele receptacululuĭ, cu 4-5, rar 3 lobĭ egalĭ, în preflorescenţă valvară. Stamine egale în numĕr şi opuse lobilor periantuluĭ la basa cărora ele sunt inserate, saŭ câte odată inserate pe un disc cărnos; antere 2-4 loculare, introrse. Ovariŭ infer, unilocular, 2-4-ovulat; stil simplu, scurt. Fruct uscat saŭ drupaceŭ, indehiscent, monosperm prin abortare, coronat de periantul persistent. Seminţă cu testa membranos, aderent cu pericarpul; albumen cărnos.—Plante perene erbacee saŭ subfrutescente, adesea parasite pe rădăcinele altor plante. Frunze alterne, întregĭ, subsessile, lipsite de stipulĭ. Florĭ munite de o bractee şi de 2 bracteole laterale, dispuse în raceme saŭ în cime axilare saŭ extra-axilare, rar solitare, axilare.

Genul Thesium L.

Thesium L. (Thesium). Florĭ ermafrodite; periant persistent, infundibuliform saŭ campanulat, cu 4-5 lobĭ conivenţĭ, invertindu-se înăuntru după antesă; stamine 5, cu filamente de ordinar pĕróse la basă; fruct uscat, cu învĕliş extern erbaceŭ.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Ramurĭ florigere mult maĭ lungĭ decât fructul. **Th. ramosum** Hayn.
1.* Ramurĭ florigere maĭ scurte decât fructul . **Th. humile** Vahl.

Th. ramosum Hayne. (T. ramos). Rădăcină fusiformă, la urmă multicaulă. Tulpine erecte, orĭ ascendente, ramificate, ramurĭ racemóse deîmpreună cu rămurelele erect-patule şi cu marginea frunzelor superióre şi a bracteelor denticulat-scabre, *ramurile florigere de 3-4 orĭ maĭ lungĭ decât fructul.* Frunze lanceolat-lineare, orĭ lineare, subtrinervate. *Bractee câte 3, cea intermedie la tóte florile maĭ lungĭ decât fructul. Fructe* ovate, *subsessile.* Periantul involut al fructulu de 3 orĭ maĭ scurt decât drupa. ♃ Iunie-Iulie. Fîneţe uscate, coline nĕsipóse. Comun în tótă Dobrogea, chiar şi în Deltă în insula Leti.

Variază:

β. *caespitans* Led. Tulpine fórte numeróse, simple, alipite de pămênt, ungiurile, marginile frunzelor şi a bracteelor serrulat-scabre. In insula Sf. Gheorghe în pădurea Kara-Orman.

Th. humile Vahl. (T. umil). Rădăcină fusiformă, uni-multicaulă. Tulpine erecte, orĭ ascendente, ramificate, ramurĭ racemóse deîmpreună cu rămurelele, cu marginile frunzelor superióre şi a bracteelor denticulat-scabre. *Rămurelele florigere fórte scurte, erecte, maĭ scurte decât fructul.* Fructe ovate, subsessile, de tulpină alipite. Frunze lineare, 1-nervate. *Bractee câte 3,* cea intermedie maĭ lungă decât fructul. Periantul involut al fructuluĭ de 3 orĭ maĭ scurt decât drupă. Iunie-Iulie. Fórte comun în tótă Dobrogea.

Fam. [Loc alb]. **CERATOPHYLLEE.**

Florĭ monoice. Periant nul. Flóre masculă: 10-25 stamine cu antere sesile, biloculare, tricuspidate la vîrf, deschiḑêndu-se printr'un por. Flóre femelă: ovariŭ super, solitar, unilocular, uniovulat; stil subulat, persistent şi acrescent. Fructul este o achenă, monospermă, indehiscent. Sĕmînţă cu testa membranos; albumen nul. — Erburĭ perene, submer-

giate, cu tulpină ramósă, articulată-nodorósă. Frunze verticilate, sessile, lipsite de stipuli, divisate dichotomic în segmente filiforme, rigide, ascuţite, denticulate. Florĭ axilare, solitare, încunjurate de un involucru persistent, cu 10-12 divisiunĭ lineare, egale, incisate saŭ întregĭ.

Genul Ceratophyllum L.

Ceratophyllum L. (Ceratofil). (Caracterele familieĭ). [Loc alb].

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Fructe între spinĭ de ambele laturĭ aripate. . . **C. plathyacanthum** Chamiss.
1.* Fructe între spinĭ nearipate . . . . . **C. demersum** L.

C. platyacathum Chamiss. (C. [Loc alb]). Frunze dichotome divise în 2-4 laciniĭ lineare-filiforme. *Fructe obovate*, 3-spinóse, *între spinĭ de ambele laturĭ aripate*, aripa subdentată, spinĭ la basă complanaţĭ, cel terminal maĭ lung decât fructul. ♃ Iunie-Iulie. In ape stagnante şi lin curgĕtóre. Fórte rar. In Deltă, în insula Sf. Gheorghe, în gârla Litkov.

C. demersum L. (C. demers). Frunze dichotome, divise în 2-4 laciniĭ linear-filiforme. *Fructe ovale nearipate*, 3-spinóse, 2 spinĭ la basă recurbaţĭ, cel terminal egal de lung cu fructul orĭ şi maĭ lung. Iunie-Iulie. In ape stagnante şi lin curgĕtóre. In lacul dela Mamaia, dar cu deosebire comun în Delta Dunăreĭ.

Fam. [Loc alb]. ELEAGNEE.

Florĭ ermafrodite, saŭ unisexuate, dicline saŭ polygame, regulate. Florĭ mascule dispuse în ament, solitare şi sessile la subsuóra uneĭ bractee solḑóse; periant cu 2 folióle libere opuse axeĭ saŭ bracteeĭ, saŭ cu 4 folióle lipite în tub scurt la basă şi munite înăuntru de 8 glande, dintre care 4 sunt opuse şi 4 alterne cu ele; stamine 4-8, dintre care jumătate alterne cu divisiunile periantuluĭ şi jumătate le este opuse; filamente aprópe nule; antere introrse, biloculare. Florĭ femele saŭ ermafrodite, cu periant tubulos, liber, ventricos, cu limb regulat, campanulat, 2-4-5-fid, cu estivaţiune imbri-

cativă, disc lipsind câte-odată, saŭ întins în lamă care acoperă tubul periantuluĭ şi vine să formeze la gâtul tubuluĭ un inel. Stamine inserate la gâtul tubuluĭ şi pe prolongimentul glandulos al disculuĭ. Ovariŭ sessil, acoperit de tubul periantuluĭ şi cu totul liber, unilocular, uniovulat. Ovul răsturnat, inserat lateral, aprópe de basa ovariuluĭ şi fixat de un funicul gros şi erect. Stil terminal, simplu, elongat, lăţit şi stigmatifer pe o singură margine. Fruct indehiscent, cu o sĕmênţă, acoperit de basa periantuluĭ persistent, umflată, cărnósă saŭ indurată şi chiar aprópe osósă, umbilicată la vîrf şi de loc aderentă de fruct; epicarp crustaceŭ-membranos, munit de cóste longitudinale. Sĕmênţă ascendentă, cu testa membranos saŭ cartilaginos. Albumen cărnos. Embrion drept, axil; cotiledóne gróse; radiculă dirigiată către hil.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Florĭ ermafrodite . . . . . **Elaeagnus** L.
1.* Florĭ dioice . . . . . **Hippophaë** L.

Genul Elaeagnus L.

Elaeagnus L. (Eleagn). Florĭ ermafrodite saŭ polygame. Periant tubulos la basă, cu limb campanulat, regulat, cu 4-6 divisiunĭ. Stamine 4-6, inserate la basa divisiunilor limbuluĭ şi alternând cu ele. Prolongimentul disculuĭ anular saŭ conic, coronând gâtul periantuluĭ. Achenă acoperită de limbul periantuluĭ tumefiat, cărnos, indurat înăuntru, umbilicat la vîrf.

E. angustifolia L. (E. cu frunze înguste. Vulg. *Salce mirositóre*). Frunze lanceolate, acute, de tot întregĭ, pe ambele feţe argintiŭ-lepidate. Florĭ axilare, pedunculate, erecte, solitare orĭ câte 3. ♄ [Loc alb]. Cultivat în viĭ.

Genul Hippophaë L.

Hippophaë L. (Ipofae). Florĭ dioice. Florĭ mascule dispuse în ament scurt; periant difil; stamine 4. Florĭ femele axilare, solitare, cu periant tubulos, cu limb erect şi bifid. Disc nul. Achenă acoperită de periantul devenit bacciform.

H. rhamnoides L. (I. ramnoidă. Vulg. *Cătină albă*). Frutice. Ramurĭ glabre, escurente în un spin, cele din anul curent lepidat-punctate. Frunze linear-lanceolate, obtuse, de tot întregĭ, discolore, pe faţa superióră glabre, pe cea inferióră lepidat-argintiĭ. Florĭ evolute înaintea frunzelor indesuite în spice laterale. Fructe globóse orĭ elipsoidee, galbine. ♄ Aprilie-Maiŭ. In regiunea litoree şi cu deosebire în Delta Dunăreĭ.

Fam. [Loc alb]. ARISTOLOCHIACEE.

Florĭ ermafrodite, regulate saŭ neregulate. Periant colorat, regulat, cu 3 lobĭ egalĭ, în preflorescenţă valvară, saŭ neregulat, cu tub lung, truncat oblic şi prelungit în limbuţă. Stamine 6-12, inserate pe un disc epigyn; antere extrorse, libere şi cu filamente scurte saŭ sessile şi lipite cu stilul prin faţa dorsală. Ovariŭ infer, cu 3-6 loge multiovulate; stil scurt, în colonă, terminat prin 6 stigmate. Fruct capsular, cu 3-6 loge polisperme, cu dehiscenţă neregulată saŭ cu dehiscenţă septicidă, rar septifragă, deschiḑêndu-se regulat în 6 valve. Seminţe plane, angulóse, cu testa subţire, cu rafeŭ de ordinar fongos; albumen gros, cărnos saŭ subcornos. — Erburĭ perene, cu rizom tîrîtor. Frunze alterne saŭ opuse, peţiolate, întregĭ, cordate saŭ reniforme, lipsite de stipulĭ. Florĭ exilare, solitare saŭ fasciculate, rar terminale.

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Periant tubulos, tubul la basă ventricos, la vîrf oblic dilatat în o ligulă. Stamine 6 . . . . . **Aristolochia** L.
1.* Periant campanulat, 3-4-fid. Stamine 12 . . . . **Asarum** L

Genul Aristolochia Tournef.

Aristolochia Tournef. (Aristolochie). Periant neregulat, caduc, lung tubulos, umflat deasupra ovariuluĭ, după aceea oblic dilatat în limbuţă unilaterală; stamine 6, sessile, cu antere lipite cu stilul scurt, în colonă, terminat printr'un stigmat cu 6 lobĭ; capsulă umbilicată la vîrf, deschiḑêndu-se neregulat în 6 valve.—Florĭ axilare.

A. Clematitis L. (A. Clematita. Vulg. *Cucurbeţică, Măru-lupuluĭ).* Rădăcină repentă. Tulpine simple, erecte. Frunze ovate, profund-cordate, peţiolate, glabre. Florĭ axilare, fasciculate, galbine, orĭ palid-galbine. ♃ Maiŭ-Iunie. In viĭ, agriĭ, tuferişurĭ, locurĭ petróse şi calcare. Fórte comun pretutindenea.

Genul Asarum Tournef.

Asarum Tournef. (Asar). Periant regulat, urceolat-campanulat, cu 3 lobĭ egalĭ şi persistenţĭ; stamine 12, libere, inserate pe un disc epigin; stil scurt, în colonă, terminat printr'un stigmat cu 6 lobĭ; capsulă cu 6 loge, deschiḑându-se neregulat. — Florĭ solitare, terminale, purtate pe un scurt peduncul ce nasce între 2 frunze opuse.

A. europaeum L. (A. europeŭ. Vulg. *Pochionie, Pipăruş).* Frunze reniforme, obtuse. Florĭ pe partea externă verḑĭbrune, pe cea internă întunecat-roşiĭ. Rhizomă repentă. ♃ Martie-Aprilie. In pădurile umbróse: Ţiganca, Cocoş, Isvoru Urlóia, etc.

Fam. [Loc alb]. EUPHORBIACEE.

Florĭ unisexuate, monoice saŭ dioice. Periant nul, saŭ cu 4-5 divisiunĭ libere saŭ connate la basă, caduce saŭ marcescente. Stamine solitare saŭ numeróse şi atuncĭ în numĕr indefinit saŭ egal cu acela al divisiunilor periantuluĭ, inserate în centrul floreĭ saŭ sub rudimentul ovariuluĭ; antere biloculare, extrorse. Ovariŭ super, 3-locular, rar 2-locular, cu loge 1-2-ovulate, stile 3, rar 2, întregĭ saŭ bifide. Fruct capsular, cu 3, rar 2 loge (coce), 1-2-sperme, despărţindu-se de un ax central şi deschiḑându-se cu elasticitate de-alungul nervureĭ dorsale. Seminţe cu testa crustaceŭ, munite de o caronculă; albumen cărnos-oleos.—Erburĭ anuale saŭ perene, conţinênd adesea un suc lăptos şi fórte acru. Frunze simple, împrăştiate saŭ opuse, lipsite de stipulĭ. Florĭ dispuse în glomerule, în spice, saŭ în umbele solitare, adesea o flóre femelă şi maĭ multe florĭ mascule, reduse la o stamină, reunită în acelaş involucru, aşa ca să simuleze o flóre ermafrodită.

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Florĭ monoice. Capsulă tricocă . . . . . **Euphorbia** L.
1.* Florĭ dioice. Capsulă bicocă . . . . . **Mercurialis** L.

Genul Euphorbia L.

Euphorbia L. (Euphorbie). Florĭ monoice, reunite într'un involucru comun, o singură flóre femelă aşeḑată în centru şi maĭ multe florĭ mascule dispuse prin prejur; involucre dispuse în cime pedunculate, munite dedesubtul florilor de bractee opuse saŭ verticilate, şi formând de ordinar prin reuniunea lor o umbelă terminală prevĕḑută la basa sa de un verticil de frunze *(frunze umbelare)*; involucru simulând un periant regulat, cu 8-10 lobĭ dispuşĭ pe 2 rênduri, ceĭ 4-5 externĭ, membranoşĭ, erecţĭ saŭ înclinaţĭ înăuntru, alternĭ cu lobiĭ internĭ *(glande)*, groşĭ, glanduloşĭ, întregĭ saŭ stirbaţĭ în craiŭ noŭ, întinşĭ în afară; periant nul; florĭ mascule 10 cel mult, reunite în 4-5 fascicule, constituite fie-care printr'o singură stamină inserată la basa involucruluĭ şi munită la basa filamentuluĭ de solḑĭ fórte micĭ; flóre femelă solitară în centrul involucruluĭ, redusă la un ovariŭ stipitat, 3-locular, cu loge uniovulate; stile 3; fruct capsular, de ordinar plecat pe pedicel şi proeminent afară de involucru, cu 3 coce monosperme carĭ se deslipesc de axa centrală persistentă şi se deschid cu elasticitate dealungul nervureĭ dorsale.—Plante cu suc lăptos şi fórte acru.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Glandulele involucruluĭ caliciform rotundate orĭ ovate (nicĭ semilunare nicĭ bicornute).
2. Frunze stipulate. Florĭ axilare.
3. Seminţe transversal-rugóse . . . . . **E. Chamaesyce** L.
3.* Seminţe netede . . . . . **E. Peplis** L.
2.* Frunze nestipulate. Florĭ umbelate.
4. Seminţe foveolat-reticulate . . . . . **E. helioscopia** L.
5. Capsule verucóse. Umbelă multiradiată . . . . . **E. palustris** L.
5.* Capsule netede.
6. Umbelă multiradiată. Frunze lineare, orĭ lanceolat-lineare . . . . . **E. Gerardiana** Jacq.
6.* Umbelă 5-6-radiată. Frunze oblong-lanceolate . **E. villosa** W. Kit.

1.* Glandulele involucruluĭ caliciform semilunare orĭ bicornute.
7. Seminţe netede. Plante perenale.
8. Rădăcină repentă horizontală.
9. Frunze lineare orĭ lanceolate.
10. Frunze opace.
11. Frunze glabre, lineare, la vîrf puţin maĭ late . **E. Cyparissias** L.
11* Frunze pubescente, lanceolate . . . . . **E. salicifolia** Host.
10. Frunze lucitóre, lanceolate . . . . . **E. lucida** W. Kit.
9.* Frunze cordat-eliptice . . . . . **E. agraria** M. B.
8.* Rădăcină vertical-descendentă.
12. Umbelă multiradiată.
13. Radiile umbeleĭ repeţit-bifide. Frunze linear-lanceolate opace . . . . . **E. virgata** W. Kit.
13.* Radiile umbeleĭ numaĭ odată bifide. Frunze oblonge . . . . . **E. glareosa** M. B.
12.* Umbelă 5-6-radiată . . . . . **E. pseudosaxatilis** Uechtr. et Sint.?
7. Seminţe rugóse orĭ punctate.
14. Seminţe foveolat-rugóse . . . . . **E. Myrsinites** L.
14.* Seminţe cu 4 seriĭ de liniĭ transversale esculptate . . . . . **E. falcata** L.
[Loc alb] . . . . . **E. pseudosaxatilis** Uechtr. et Sint.

E. Chamaesyce L. (E. [Loc alb]. Vulg. [Loc alb]). *Florĭ axilare solitare.* Glandule întregĭ. Valvele capsulelor carinate, netede. *Seminţe transversal rugóse. Frunze stipulate, opuse,* peţiolate, la basă oblice, dinainte neînsemnat-crenate, crenelurile mutice. Tulpine prostrate, ramificate, deîmpreună cu frunzele glabre orĭ hirte. Glandulele roşiĭ. ♃ Iunie-August. Pe malurile prundóse ale Dunăreĭ.

E. Peplis L. (E. Peplis). *Florĭ axilare solitare.* Glandule întregĭ. Valvele capsulelor carinate, deîmpreună cu *seminţele netede. Frunze stipulate, opuse,* peţiolate, oblonge, obtuse, emarginate, detot întregĭ orĭ în partea inferiórră crenulate, la basă semicordate. Tulpine prostrate, ramificate, dimpreună cu frunzele glabre. Glandule roşiĭ. ⊙ Iulie-August. Pe nĕsipurile de pe ţĕrmul măreĭ: Constanţa, Tuzla, Sulina.

E. helioscopia L. (E. [Loc alb]. Vulg. [Loc alb]). Umbelă 5-fidă, ramurĭ trichotome, ramurele dichotome. *Glandule întregĭ.* Capsulă netedă. *Seminţe foveolat-reticulate.* Frunze

nestipulate, obcordate, dinainte serrate. Glandule galbine. ⊙ Iulie-Sept. Locurĭ cultivate şi inculte: Constanţa, Medgidia, etc.

E. palustris L. (E. palustră. Vulg. *Arior, Alior, Laptele cuculuĭ, Laptele câneluĭ).* Umbelă multiradiată, radiile trifide şi apoĭ iarăşĭ bifide. Glandule întregĭ. *Capsule verucóse*, verucosităţile oblonge, scurt-cilindriforme. Seminţe netede. Frunze nestipulate, sessile, lanceolate, de tot întregĭ, orĭ subdenticulate, glabre. Foliólele involucelelor eliptice, obtuse, spre basă ângustate, sessile. Glandule de colóre roşu-galbină. ♃ Maiŭ-Iunie. În mlaştinĭ, fîneţe umede, pe malurile apelor. Fórte comun pe malurile Dunăreĭ.

E. Gerardiana Jacq.; *E. Caiogala* Ehrh.; *E. linariaefolia* Lam. (E. Gerardiană. Vulg. *Arior, Alior, Laptele cuculuĭ, Laptele câneluĭ). Umbelă multiradiată, radiile iarăşĭ bifide.* Glandule întregĭ, galbine. *Capsule netede orĭ fórte subtil punctat-scabre.* Seminţe netede. Frunze nestipulate, glauce, lanceolat-lineare orĭ lineare, acuminat-mucronate, *de tot întregĭ şi de tot glabre.* Foliólele involucelelor triangular-ovate, transversal maĭ late, aristat-mucronate, la basă truncate orĭ cordate. Rădăcină multicipită, descendentă. ♃ Iulie. Fîneţe şi păşunĭ din locurĭ uscate şi nĕsipóse. Fórte comun pretutindenea.

E. villosa W. Kit.; *E. procera* M. B. (E. vilósă. Vulg. *Arior, Alior, Laptele cuculuĭ, Laptele câneluĭ).* Umbelă 5-6-radiată, radiile trifide şi încă odată bifide. Glandule întregĭ. Capsule netede, glabre orĭ pĕróse. Seminţe netede. *Frunze* nestipulate, sessile, oblong-lanceolate, serrulate, spre basă de tot întregĭ, *pe ambele feţe vilóse*, une-orĭ glabrescente. Foliólele involucelelor ovale, obtuse, la basă rotundate, orĭ subangustate. Glandule galbine. ♃ Iunie-Iulie. In locurile umede din pădurĭ. Comună: Cocoş, Babadagh, etc.

Variază:

β. *tricocarpa* [loc alb]; *E. mollis* Gmel. Capsule netede, maĭ mult maĭ puţin, uneorĭ indesuit-pĕróse, perĭ elongaţĭ Impreună cu specia gemină.

E. Cyparissias L. (E. [Loc alb]. Vulg. *Arior, Alior, Laptele cuculuĭ, Laptele câneluĭ).* Umbelă multifidă, radiile repetat-bifide. *Glandule bicornute.* Cocele (găocile) capsuleĭ pe dos

subtil punctat-scabre. Seminţe netede. *Frunze esact-lineare, orĭ spre basă puţin atenuate* de tot întregĭ, glabre *ale ramurilor fórte înguste.* Involucele rombeŭ-orĭ subtriangular-ovate, maĭ late decât lungĭ, scurt acuminate, de tot întregĭ, Rădăcină repentă. ♃ Aprilie-Maiŭ. Câmpurĭ nĕsipóse, pe marginea drumurilor: Constanţa.

E. salicifolia Host. (E. cu frunze de salce. Vulg. *Arior, Alior, Laptele câneluĭ, Laptele cuculuĭ).* Umbelă multifidă-radiile repeţit bifide. Glandule bicornute. Cocile (găocile) capsuleĭ pe dos punctat-scabre. Seminţe netede. *Frunze lanceolate,* la basă şi la vîrf atenuate, de tot întregĭ, *indesuit-pubescente.* Involucele rhombeŭ-orĭ triangular-ovate, maĭ late decât lungĭ, obtuse, mucronate, orĭ scurt acuminate. Rădăcină repentă. ♃ Maiŭ-Iunie. Coline argilóse. Rară.

E. lucida W. Kit. (E. [Loc alb]. Vulg. *Arior, Alior, Laptele cuculuĭ, Laptele câneluĭ).* Umbelă mutifidă, radiile repeţit bifide. *Glandule bicornute.* Cocele (găocile) capsuleĭ pe dos punctulat-scabre. Seminţe netede. *Frunze lanceolate, orĭ linear-lanceolate, de la mijloc spre vîrf mereŭ atenuate,* de tot întregĭ, glabre, **lucitóre**. Involucelele rombeŭ-orĭ triangular ovate, maĭ late decât lungĭ, obtuse, mucronate, orĭ scurt-acuminate. *Rădăcină orisontal-repentă.* Glandule gălbiniĭ. ♃ Iulie-August. In fîneţele mlăştinóse, luncĭ, bălţĭ. Fórte comună către Dunăre, pretutindenĭ.

E. agraria M. B. (E. agrarie. Vulg. *Arior, Alior, Laptele cuculuĭ, Laptele câneluĭ).* Plantă glabră şi glaucă. *Umbelă multiradiată,* ramurĭ *repeţit bifide. Frunze cordat-eliptice,* pe marginile subcartilaginee scabre şi subtil subcrenulate, tóte, orĭ şi numaĭ cele inferióre la vîrf rotundate şi mucronate, cele supreme une-orĭ acuminate. Foliólele involucelelor reniforme, mucronate, maĭ late decât lungĭ. *Glandule lineare.* Cocele (găocile) capsulelor glabre pe dos rotundate şi tuberculate. Seminţe glabre. ♃ Iulie-August. Coline uscate, fîneţele de prin tuferişurĭ: Murfatlar, Malcocĭ, între Măcin şi Grecĭ, etc.

Variază:

β. *transsilvanica* Schur. Glandule semilunare, bicornute. Capsule pe dos fórte subtil granulate. In fîneţele din păduri la Cincarova.

γ. *angustifolia* Uechtr. et Sint. [Loc alb]. Impreună cu spec. gemină dar maĭ rară.

E. **virgata** W. Kit. (E virgată. Vulg. *Arior, Alior, Laptele-cuculuĭ, Laptele-câneluĭ).* Umbelă multiradiată, radiile repetit-bifide. *Glandule bicornute.* Cocele (găocile) capsuleĭ pe dos punctat-scabre. Seminţe netede. *Frunze linear-lanceolate, de la mijloc spre vîrf mereŭ atenuate,* de tot întregĭ, glabre, *opace.* Involucele rombeŭ-orĭ triangular-ovate, maĭ late decât lungĭ, obtuse, mucronate, orĭ scurt acuminate. *Rădăcină descendentă,* multicipită. Glandule galbine. ♃ Maiŭ-Iunie In fîneţe, tuferişurĭ, poenile din pădurĭ: în tuferişurĭ aprópe de Malcocĭ, în pădure la Babadagh.

E. **glareosa** M. B.; *E. nicaeensis* All. β *glareosa* Ledeb. (E. [Loc alb] Vulg. *Arior, Alior, Laptele-cuculuĭ, Laptele-câneluĭ). Umbela 5-multiradiată, radiile încă odată bifide. Frunze* glabre, glauce, *oblonge,* obtuse, orĭ scurt acuminate, mucronulate, de tot întregĭ, spre basă puţin îngustate. Frunzele involucrale maĭ late. Foliólele involucelelor cordat-ovate, obtuse, mucronate. *Glandule semilunar-truncate* (nu bicornute). Capsulele uscate rugulóse. *Seminţe netede.* ♃ Iulie. Câmpiĭ şi coline sterile. Fórte comun în tótă Dobrogea.

Observare. — **E. nicaeensis** All. forma tipică diferă prin glandulele bicornute.

E. **Myrsinites** L. (E. Myrsinites). *Umbelă 5-8-radiată, ramurĭ bifide. Glandule bicornute, córnele dilatate.* Capsulă uscată rugulósă, cocele (găocile) pe dos subcompresse, obtus-carinate. *Seminţe foveolat-rugóse.* Frunze glauce, obovat-oblonge, orĭ obovate, obtuse, orĭ scurt acuminate, mucronate, glabre, pe marginĭ scabriuscule. Foliólele involucelelor reniforme, mucronulate. Glandule galbine. ♃ Iunie. In locurile stîncóse şi petróse de la Ienissala; în muntele Krasny-Mort.

E. **falcata** L. (E. falcată). Umbelă trifidă, ramurĭ repeţit-bifide. Glandule scurt bicornute. Capsule netede. *Seminţe cu 4 seriĭ de liniĭ transversale esculptate.* Frunze lanceolate, la basă atenuate, acute orĭ acuminate, glabre, cele infime spatulate, obtuse orĭ emarginate cu o mucronulă. Involucele ovale, orĭ eliptice, mucronate. Glandule gălbiniĭ. ⊙ Iulie-Octombre. In stepe la Kara Nasib, etc.

E. **pseudosaxatilis** Uechtr. et Sint.

Genul Mercurialis Tournef.

Mercurialis Tournef. (Mercurială). Florĭ dioice saŭ accidental monoice, periant cu 3 divisiunĭ, dispuse pe un singur rênd şi connate la basă; florĭ mascule cu 8-12 stamine saŭ maĭ multe, libere; flórea femelă cu ovariŭ nestipitat, 2-rar 3-locular, cu loge uniovalate, munită de 2-3 filamente, lipsite de antere, alterne cu carpelele; stil 2-3; fruct capsular cu 2, rar 3 coce monosperme, cu dehiscenţă asemenea cu acea a genuluĭ *Euphorbia*. — Plante cu suc nelăptos; florĭ nereunite într'un involucru comun aderente în glomerule saŭ în spice.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Tulpină de tot simplă.
2. Frunze peţiolate. Rădăcină repentă . . . . . **M. perennis** L.
2*. Frunze sessile orĭ scurt peţiolate.
Rădăcină fibrósă . . . . . **M. ovata** Sternberg et Hoppe.
1*. Tulpină ramificată. Rădăcină fibrósă . . . . . **M. annua** L.

M. perennis L. (M. perenală). *Tulpină de tot simplă.* Frunze peţiolate, ovat-oblonge, orĭ lanceolate. *Florĭ femenine lungpedunculate. Rădăcină repentă.* ♃ Aprilie-Maiŭ. In pădurile umbróse din regiunea muntósă. Fórte comun: Cocoş, Ţiganca, etc.

M. ovata Sternb. et Hoppe. *Tulpină de tot simplă.* Frunze subsessile orĭ scurt peţiolate, ovate. *Florĭ femenine lungpedunculate. Rădăcină fibrósă.* ♃ Aprilie-Maiŭ. Impreună cu specia precedentă fórte comună.

M. annua L. (M. anuală. Vulg. *Trepădătóre). Tulpină ramificată.* Frunze peţiolate, ovat-lanceolate orĭ ovate. *Florĭ femenine subsessile. Rădăcină fibrósă.* ⊙ Iunie-August. In locurĭ inculte şi ruderale: Constanţa, Hîrşova, Sulina.

Fam. [Loc alb] URTICACEE Benth et Hook.

Florĭ ermafrodite saŭ unisexuate monoice saŭ dioice, maĭ rar polygame, regulate saŭ neregulate. Periant format dintr'un singur învăliş floral erbaceŭ saŭ membranos, liber (fórte rar nul), cu preflorescenţă imbricată saŭ valvară. Florĭ mascule: stamine (4-8, adesea 5), în numĕr egal (în regiunea nóstră)

cu acela a lobilor periantuluĭ şi opuse cu eĭ; filamente libere saŭ puţin adnate la basă; antere-biloculare dehiscente prin douĕ crĕpăturĭ longitudinale; rudiment de ovariŭ când nul, când destul de desvoltat cupuliform. Florĭ femele: staminode nule saŭ puţin desvoltate; ovariŭ super (în regiunea nóstră), unilocular, coprinḑêd un singur ovul saŭ douĕ ovule dintre care unul este rudimentar, când fixate la basa logeĭ, erecte, când suspendate la vîrf, anatrope cu micropilul în sus; stil maĭ întâiŭ terminal, devenind, în urma desvoltăreĭ puţin inegale a carpeluluĭ, maĭ mult saŭ maĭ puţin oblic saŭ lateral, întreg saŭ bifid; fruct indehiscent, monosperm, uscat saŭ puţin suculent; sĕmînţă erectă saŭ pendentă, munită saŭ lipsită de albumen.—Arborĭ saŭ erburĭ erecte saŭ acăţătóre, cu frunze alterne saŭ opuse, munite de stipulĭ; inflorescenţe în cime maĭ mult saŭ maĭ puţin compuse, saŭ fórte contractate în formă de con.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Fruct uscat, nearipat
2. Tulpină nevolubilă.
3. Florĭ monoice orĭ dioice. Frunze opuse . . . . . **Urtica** L.
3*. Florĭ polygame. Frunze alterne.
4. Stamine 4. Fructul o nucă . . . . . **Parietaria** L.
4*. Stamine 5-6. Fructul o drupă osósă . . . . . **Celtis** L.
2*. Tulpină volubilă. Florĭ dioice. Stamine 5. . . . . **Humulus** L.
1* Fruct cărnos orĭ suculent, nearipat.
5. Stamine 3, incluse în receptaculul cărnos . . . . . **Ficus** L.
5*. Stamine 4, libere. . . . . **Morus** L.
1**. Fructul o samară. Florĭ ermafrodite . . . . . **Ulmus** L.

Genul Urtica Tournef.

Urtica Tournef. (Ursică). Florĭ monoice saŭ dioice, cele mascule munite de un periant cu 4 divisiunĭ aprópe egale şi de 4 stamine; cele femele munite de un periant cu 4 divisiunĭ inegale, cele exterióre fórte micĭ saŭ nule, cele interióre persistente, erecte, accrescente, cuprinḑênd fructul; achenă comprimată. — Plante acoperite de perĭ rigiḑĭ, urticanţĭ; frunze opuse dentate.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Florĭ dioice. Panicule axilare maĭ lungĭ decât peţioliĭ frunzelor . . . . . U. **dioica** L.
1.* Florĭ monoice.
2. Panicule axilare geminate, maĭ scurte decât peţioliĭ frunzelor . . . . . U. **urens** L.
2.* Spice femenine globóse . . . . . U. **pilulifera** Dc.

U. dioica L. (U. dioică. Vulg. [Loc alb]). Frunze opuse, oblong-cordate, acuminate, adincat serrate. *Panicule* axilare *maĭ lungĭ decât peţioliĭ frunzelor. Florĭ monoice.* Rădăcină repentă. ♃ Iulie-Sept. Comun pretutindenea.

U. urens L. (U. pişcătóre. Vulg. [Loc alb]). Frunze opuse, ovale, acute, incis-dentate. *Panicule* axilare, geminate, *maĭ scurte decât peţioliĭ frunzelor. Florĭ monoice. Rădăcină fusiformă.* ⊙ Iulie-Sept. Locurĭ cultivate şi ruderale. Comun pretutindenea.

U. pilulifera L. (U. piluliferă. Vulg. [Loc. alb]). Frunze opuse, ovate, acuminate, incis-serrate. *Spice femenine globóse* pedunculate. ⊙ Iunie-Oct. In locurile ruderale de pe lângă linia ferată la Constanţa, probabil introdusă.

Genul Parietaria Tournef.

Parietaria Tournef. (Parietarie). Florĭ poligame; florile ermafrodite compuse dintr'un periant acrescent, învelind fructul, cu 4 divisiunĭ aprópe egale, connate la bază; stamine 4; florile femele cu periant persistent, neaccrescent tubulos, umflat la bază; achenă comprimată-convexă, lucitóre.—Plante vilóse, dar lipsite de perĭ urticanţĭ, frunze alterne, întregĭ saŭ sinuóse; florĭ dispuse în micĭ glomerule la subsuóra frunzelor, însoţite fie-care de 1-3 bractee libere saŭ connate în formă de involucru.

P. officinalis L. (Willd.), (P. oficinală. Vulg. *Paracherniţă*). *Frunze alterne,* peţiolate, *oblong-ovate,* la bază şi la vîrf acuminate, de tot întregĭ, cu 3 nervure principale, straveţetoriŭ-punctate, hirte. Pedunculĭ dichotomĭ. Bractee sessile, maĭ scurte decât florile. Periant campanulat, la cele staminigere egal de lung cu staminile. (*P. erecta* M. et K.). ♃ Iulie-Oct. Locurĭ ruderale şi umbróse, locurĭ stîncóse, umede şi umbróse:

In satele Sepeljin, Kocoş, Nicoliţel, pădurea Babadagh.
Var.
β *pauciflora* Uechtr.
In pădure la Cincarova.

Genul Ulmus Tournef.

Ulmus Tournef. (Ulm). Florĭ ermafrodite saŭ poligame prin abortare. Periant format dintr'un singur înveliş floral, membranos, campanulat saŭ cu 5 lobĭ; 5 stamine; maĭ rar periantul divisat în 4-8 lobĭ cu tot atâtea stamine; 2 stile divaricate; ovul suspendat de vîrful logeĭ; fruct (samară) uscat, comprimat, încunjurat de o aripă lată papiracee. — Arborĭ mijlociĭ saŭ înalţĭ cu scórţă fórte rugósă, adesea grósă şi suberósă; florĭ născênd înaintea frunzelor şi fasciculate dealungul ramurilor din anul precedent.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Scórţa ramurilor netedă (nesuberósă) . . . . . **U. campestris** L.
1.* Scórţa ramurilor suberósă . . . . . **U. suberosa** Ehrh.

U. campestris L. (U. campestru. Vulg. [Loc alb]). Frunze-duplicat-serrate, la basă neegale, la vîrf lung acuminate, pe faţa superióră — încă şi de către tómnă — scabre cu trichome scurte, rigide. Fructe mature cu un canal al stiluluĭ atât de lung, încât loja (loculul) seminţeĭ devine situat la mijlocul fructuluĭ aripat, aripĭ subţirĭ-membranóse, saŭ şi verḑiŭ-brune. Florĭ pentandre, hexandre (*U. montana* Smith). ♄ Martie-Aprilie. In pădurĭ fórte comun.

Observare. — *U. glabra* Mill. diferă prin frunzele la vîrf scurt şi lat acute, apoĭ pe faţa superióră — de către tómnă — glabre, netede şi lucitóre precum şi prin fructele mature, ce sunt maĭ micĭ şi aŭ un canal al stigmatuluĭ atât de scurt, încât loja (loculul) seminţeĭ devine tocmaĭ sub excisura stigmatuluĭ. (Conf. Oester. bot. Zeitschr. 1876, pag. 52-53; Schedae ad flor. exs. Austro-Hungar. 1881, pag. 98-99).

U. suberosa Ehrh. (U. suberos. Vulg. [Loc. alb]). *Scórţa ramurilor suberos-aripată.* Frunze obovate, scurt-acuminate, la basă neegale, pe marginĭ duplicat-triplicat-serrate, pe faţa superióră glabre, lucitóre, pe cea inferióră pubescente. *Florĭ*

triandre, tetrandre, rare-orĭ şi pentandre. Calice 4-fid. ♄ Martie-Aprilie. In pădurile cu deosebire din regiunea muntósă.

OBSERVARE. — Diferă de *U. glabra* Mill. cu deosebire prin scórţa ramurilor suberos-aripată.

Genul Celtis Tournef.

Celtis Tournef (Celtidŭ). Florĭ ermafrodite saŭ polygame. Periant cu 5 folióle egale, concave, imbricate, întinse. Stamine 5, opuse divisiunilor periantuluĭ; filamentele staminelor incurbate la vîrf, pe urmă îndreptate. Ovariŭ unilocular, oval, curbat, solitar suspendat; stigmate 2, elongate, întinse saŭ recurbate, pubescente-glandulóse. Fruct drupaceŭ, puţin cărnos, cuprinḑênd un sîmbure cu o sĕmînţă. Embrion curbat cu cotytedóne conduplicate, şi încunjurând un albumen central aprópe gelatinos; radiculă grósă şi apropiată de hil.— Arborĭ saŭ arboraşĭ cu frunze alterne; florĭ axilare, solitare, pedicelate.

C. australis L. (C. austral. Vulg. *Sîmbovin*). Frunze oblong-lanceolate, acuminate, acut-serrate, pe faţa superióră scabre, pe cea inferióră móle şi scurt vilóse, la basă neegale. Drupă négră. ♄ Maiŭ. Pe stâncile abrupte şi calcare la Mangalia şi la Hîrşova pe malul Dunăreĭ.

Genul Ficus Tournef.

Ficus Tournef. (Fic). Florĭ monoice fórte numeróse, închise într'un receptacul globulos saŭ piriform, dişert, cărnos aprópe închis, perforat şi umbilicat la vîrf; cele superióre mascule; cele inferióre femele. Flóre masculă: periant cu 3 sepale; stamine 3, opuse sepalelor. Flóre femelă: periant cu 5 sepale, lipite către partea inferióră într'un tub decurrent pe pedicel; ovariŭ unilocular, oblic şi scurt stipitat; stil lateral filiform, bifid la vîrf. Achene fórte micĭ, fórte numeróse, parietale, curbate, cu testa dur şi fragil. — Arborĭ saŭ arboraşĭ cu ramurĭ cenuşiĭ saŭ puţin verḑiĭ; frunze alterne cu stipulĭ liberĭ şi caducĭ.

F. Carica L. (F. comun. Vulg. *Smochin*, [Loc alb]). Frunze cordate, întregĭ, orĭ palmate, pe faţa superióră scabre, pe cea inferióră pubescente. Florĭ monoice orĭ dioice. ♄ Iulie-

August. In crăpăturile stîncilor calcare şi abrupte de la apele minerale de la Mangalia şi de la Hîrşova pe malul Dunăreĭ.

Genul Morus Tournef.

Morus Tournef. (Mor). Florĭ monoice, în spice unisexuale şi dense. Flóre masculă: periant cu patru divisiunĭ ovale, întinse în timpul înfloriréĭ; stamine 4, opuse sepalelor, cu filamente filiforme subulate, transversal rugóse. Flóre femelă: periant cu 4 divisiunĭ ovale, opuse în părechĭ; ovariŭ sessil, bilocular; stile 2, filiforme. Fruct cu pericarp membranos saŭ puţin cărnos, unilocular prin obliteraţiunea uneĭ loge, cu o sĕmînţă, încunjurată de periantul marcescent, saŭ învelită de periantul devenit cărnos-suculent.

M. alba L. (M. alb. Vulg. *Agud*, *Dud*). Frunze cordate, la bază neegal ovate, întregĭ, orĭ lobate, serrate. Amentele femenine subegal de lungĭ cu pedunculiĭ. *Marginea periantuluĭ* glabră. Stigmat glabru, scurt, papilos. Fruct alb. ♄ Maiŭ. Fórte frequent cultivat.

Genul Humulus L.

Humulus L. (Hemeiŭ). Florĭ dioice. Florĭ mascule: periant cu 3-4 folióle aprópe egale; stamine 5, erecte şi apiculate de conectiv. Florĭ femele dispuse în părechĭ la subsóra uneĭ bractee membranóse — foliacee; periant monofil, squamiform încunjurând ovariul; stigmate 2, elongate-subulate. Fruct (achenă) uscată, încunjurată şi neînvălită de periant. Embrion cu cotyledóne lineare, învêrtite în spirală; radicula corespunḑênd spinăreĭ unuia din cotyledóne. — Plantă perenă cu tulpină ramósă-sarmentósă, volubilă, cu frunze opuse, munite cu stipulĭ; florĭ mascule, dispuse în raceme opuse, axilare saŭ terminale ramóse; florĭ femele în amente pedunculate, devenind conurĭ ovoide.

H. Lupulus L. (H. comun. Vulg. *Hemeiŭ*, *Hameiŭ*, *Curpene*). *Tulpină volubilă*. Frunze lung peţiolate, 3-5-lobate orĭ şi întregĭ, profund-serrate Florĭ dioice. ♃ Iulie-August. Prin tuferişurĭ, huciurĭ, gardurĭ. Comun pretutindenea.

Genul Cannabis Tournef.

Cannabis Tournef. (Cânepă).

C. **sativa** L. (C. cultivată). Fórte comună şi spontanee în maĭ tóte pădurile şi cu deosebire în Delta Dunăreĭ.

Fam. [loc alb] JUGLANDEE.

Florĭ monoice, apărênd înaintea frunzelor; cele mascule dispuse în amente cilindrice, munite de o bractee solzósă şi de un periant cu 5-6 divisiunĭ membranóse, inegale; stamine 3-36, cu filamente fórte scurte, inserate pe maĭ multe rêndurĭ pe faţa internă a periantuluĭ; antere biloculare, extrorse; florĭ femele solitare saŭ agregate, încunjurate de un involucru 4-fid, cu periant 4-lobat, inserat pe marginile receptacululuĭ. Ovariŭ infer, la inceput unilocular, maĭ pe urmă divisat în 4 loge falşe incomplete, uniovulate; stile 1-2, fórte scurte. Fruct drapaceŭ, cu pericarp gros, cărnos-fibros, crepându-să neregulat şi conţinênd o nucă cu 2 valve lemnóse nedeschiţêndu-se decât în timpul germinaţiuneĭ. Sĕmînţă cu testa membranos, cu cotyledóne gróse, cărnóse, oleóse, bilobate, sulcate-cerebriforme; albumen nul. — Arborĭ destul de înalţĭ, cu ramurĭ întinse, munite de o medulă întreruptă. Frunze caduce, alterne, imparipenaate, lipsite de stipulĭ, exalând prin frecarea între degete un miros aromatic.

Genul Juglans L.

Juglans L. (Nuc). (Caracterele familieĭ).

J. regia L. (N. comum. Vulg. *Nuc*). Frunze impari-penate, foliólele 7-11 ovale, glabre, subserrate, subegale, fructul o nucă globósă. ♄ Maiŭ. In pădurea din munţiĭ de la Grecĭ (spontaneŭ).

Fam. [Loc. alb] CUPULIFERE.

Florĭ monoice. Cele mascule reunite în amente cilindrice, rar globulóse; periant cu 4-6 divisiunĭ în preflorescenţă vulvară, saŭ redus la un singur solz întreg saŭ trifid; stamine 4-20 inserate în maĭ multe rêndurĭ pe solz, saŭ într'un singur rênd pe un disc aşeţat în fundul periantuluĭ; antere bilo-

culare, extrorse. Florĭ femele 1-5, sessile într'un involucru comun, persistent, maĭ mult saŭ maĭ puţin acrescent; periant fórte scurt, denticulat, dispărênd adesea fórte de timpuriŭ. Ovariŭ infer, cu 2-4, rar 6 loge 1-2 ovulate; stile 2-3, rar 4-6. Involucru fructifer crescut, foliaceŭ, coriace saŭ lemnos, câte-odată spinos, cuprinḑênd maĭ multe fructe şi deschiḑêndu-se în 4 valve, saŭ neconţinênd decât un singur fruct pe care nu-l înconjóră decât în parte şi atuncĭ indehiscent *(cupulă)*. Fruct indehiscent, unilocular şi monosperm prin abortare. Sĕmênţa cu testa membranos; albumen nul. — Arborĭ înalţĭ saŭ arboraşĭ. Frunze alterne, simple întregĭ, saŭ maĭ mult saŭ maĭ puţin profund tăiate, caduce saŭ marcescente peţiolate, munite de stipulĭ caducĭ.

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Florĭ femenine în amente.
2. Florĭ femenine şi masculine în amente solitare.
Amente femenine laxe . . . . . **Carpinus** L.
1.* Florĭ femenine nu în amente.
3. Florĭ evolute înaintea frunzelor . . . . . **Corylus** L.
3.* Florĭ evolute de-odată cu frunzele.
4. Amente masculine subglobóse, lung pedunculate **Fagus** L.
4.* Amente masculine cilindriforme . . . . . **Quercus** L.

Genul Carpinus Tournef.

Carpinus Tournef (Carpîn). Florĭ mascule în amente cilindrice, dense; periant nul; stamine 6-20, inserate în maĭ multe rênduri pe solziĭ bractealĭ, ovalĭ-acuminaţĭ, ciliaţĭ; florĭ femele solitare într'un involucru foliaceŭ, acrescent, reunite în raceme laxe, pedunculate; periant scurt, denticulat, coronând ovariul; stile 2; ovariŭ infer cu 2 loge uniovulate; involucru fructifer foliaceŭ, trilobat cu lobul median cu mult maĭ mare decât ceĭ lateralĭ, îmbrăţişând fructul prin porţiunea sa externă; fruct ovoid-comprimat, unilocular şi monosperm prin abortare, cu pericarp lemnos.

C. **Betulus** L. (C. [Loc alb] Vulg. *Carpîn*). Squamele strobilelor tripartite, laciniile lanceolate, cea intermedie elongată serrată orĭ de tot întrégă. ♄ Aprilie. In pădurĭ comun.

OBSERVARE.— Varietatea cu laciniile de ꝏ întregĭ constitue: *C. Carpinizza* Hort.

Genul Corylus Tournef.

Corylus Tournef. (Alun). Florĭ mascule în amente cilindrice dense, solitare, saŭ geminate, apărênd înnaintea frunzelor; periant în formă de solz bilobat, maĭ mult saŭ maĭ puţin, lipit cu bractea solzósă; stamine 6-8, cu filamente fórte scurte, inserate în maĭ mule rênduri pe periant; florĭ femele solitare saŭ geminate într'un involucru tubulos, laciniat şi grupate într'un mugure solzos, periant fórte scurt, denticulat, coronat de ovariŭ; stile 2; ovariŭ infer cu 2 loge uniovulate; involucru fructifer tubulos, foliaceŭ, puţin cărnos la basă larg deschis la vîrf, neconţinênd decât un singur fruct ovoid-unilocular şi monosperm prin abortare, cu pericarp lemnos.

C. Avellana L. (A. comun Vulg. *Alun*). Stipulĭ oblongĭ, obtusĭ. Involucrul fructuluĭ campanulat, la vîrf patul, lacerat-dentat. Frunze subrotunde, cordate, acuminate. ♄ Februarie-Martie. In pădurĭ fórte comun

Genul Fagus Tournef.

Fagus Tournef (Fag). Florĭ mascule în amente lung pedunculate, periant campanulat cu 5-6 divisiunĭ; stamine 8-12 inserate pe un disc în fundul periantuluĭ; florĭ femele cu periant laciniat, închise câte 1-3 într'un involucru urceolat quadrilobat; ovariŭ cu 3 loge biovulate; stile 3, filiforme; involucru fructifer lemnos, încărcat de spinĭ moĭ, închiḑênd complet 1-3 fructe, deschiḑêndu-se în 4 valve; fruct trigon, cu 3 unghiurĭ tăitóre, cu pericarp coriace, vilos pe faţa internă.

F. sylvatica L. (F. de pădure. Vulg. *Fag*). Frunze ovate, glabre, obsolet-dentate, pe marginĭ ciliate. ♄ Maiŭ. In pădurea de la Babadagh, fórte rar.

Genul Quercus Tournef.

Quercus Tournef. (Stejar). Florĭ mascule în amente laxe, filiforme, întrerupte, lung pedunculate, periant cu 6-8 divisiunĭ înguste, inegale,ciliate; stamine 4-12, exserte, inserate pe un disc în fundul periantuluĭ; florĭ femele solitare într'un involucru accrescent format din bractee lipite în cupulă; periant, 6 dentat, coronând ovariul; stil scurt; ovariŭ infer cu 3-5 loge biovulate; involucru fructifer hemisferic, indurat-

lemnos; indehiscent, neîmbrăţişând decât basa fructuluĭ, acesta (*ghinda*) ovid-oblong, uniloculǝr, monosperm prin abortare, cu pericarp coriace.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Lobiĭ frunzelor obtuşĭ. Squamele cupuleĭ alipite.
2. Frunze glabre.
3. Fructe scurt pedunculate, orĭ subsessile . **Q. sessiliflora** Sm.
3.* Fructe lung pedunculate . . . . . **Q. pedunculata** Ehrh.
2.* Frunze, cu deosebire cele maĭ tinere, pe faţa inferióră sur-tomentose . . . . . **Q. pubescens** Willd.
1. Lobiĭ frunzelor acuminaţĭ şi mucronaţĭ . . **Q. Cerris** L.

Q. sessiliflora Smith; *Q. sessilis* Ehrh.; Q. *Robur* Roth; *Q. Robur* β. L. (S. cu florĭ sessile. Vulg. [Loc alb]). Frunze peţiolate, obovate, la basă emarginate orĭ în peţiol contrase, sinuate, *glabre*, lobiĭ rotundat-obtusĭ, muticĭ. *Pedunculĭ egal de lungĭ cu peţioliĭ, orĭ maĭ scurţĭ.* Squamele cupuleĭ alipite. ♄ Aprilie-Maiŭ. In tóte pădurile, fórte comun.

Q. pedunculata Ehrh.; *Q. Robur* α. L.; *Q. femina* Flor. dan.; *Q. Robur* Smith non Roth; *Q. racemosa* Lam.; *Q. pedunculata* Schkuhr. (S. pedunculat. Vulg. [Loc. alb]). Frunze scurt peţiolate orĭ subsessile, oblong-obovate, la basă profund emarginate, *glabre*, sinuate orĭ penatifide, lobĭ rotundaţĭ-obtusĭ, muticĭ. *Pedunculĭ mult maĭ lungĭ decât peţioliĭ.* Squamele cupuleĭ alipite. ♄ [Loc alb]. In păduri fórte comun şi Delta în Dunăreĭ la Kara-Orman şi în pădurea Leti, etc.

Q. pubescens Willd.; *Q. lanuginosa* Thuill.; *Q. collina* Schleich.; *Q. Robur* δ. Lam.; *Q. faginea* Rohr et Mey. non Lam. (S. cu foĭ pubescente. Vulg. [Loc alb]). Frunze peţiolate, obcordate, la basă emarginate, orĭ în peţiol contrase, sinuate, *cele tinere tomentóse, saŭ bătrîne pubescente pe faţa inferióră orĭ la urmă glabrescente, lobĭ obtusĭ*, întregĭ orĭ obtusĭ 1-2-angulaţĭ, muticĭ. *Squamele cupuleĭ alipite.* ♄ Fórte comun în tóte pădurile: Ortakioĭ şi Akpunar, Krasny Mort aprópe de Tulcea, etc.

Q. Cerris L.; *Q. Crinita* Lam. (S. Cer Vulg. Cer). *Frunze* obovate orĭ oblonge, sinuate orĭ pinatifide, *pubescente orĭ pe faţa inferióră sur-tomentóse, lobĭ acuminaţĭ, mucronaţĭ.* Squamele cupuleĭ elongate, linear-subulate, patente, contorte. ♄ In păduri comun.

Fam. [Loc alb]. BETULACEE.

Florĭ monoice, dispuse în amente ovoide saŭ cilindrice, geminate saŭ ternate, apărênd (cel puţin cele mascule) tómna pentru a nu înflori decât primăvara următóre înaintea frunzelor. Florĭ mascule geminate saŭ ternate şi sessile la subsuóra uneĭ bractee solzóse, peltate, munite de 2 bracteole laterale; periant squamiform monofil, saŭ caliciform cu 3-4 divisiunĭ; stamine 2-4 inserate la basa periantuluĭ şi opuse divisiunilor sale, libere, cu antere biloculare, extrorse, saŭ diadelfe, cu antere uniloculare. Florĭ femele geminate saŭ ternate la subsóra unuĭ solz bracteal munit saŭ lipsit de bracteole laterale; periant nul. Ovariŭ super, cu 2 loge uniovulate; stil nul; stigmate 2. Fruct uscat, indehiscent, unilocular, 2 sperm, comprimat-angulos saŭ munit de o aripă membranósă. Sĕmênţă cu testa membranos; albumen nul.— Arborĭ saŭ arbuştĭ cu frunze simple, alterne, peţiolate, munite de stipulĭ caducĭ.

Genul Alnus Tournef.

Alnus Tournef (Anin). Florĭ mascule cu solḑĭ bractealĭ muniţĭ de 2 bracteole bifide; periant cu 4 divisiunĭ; stamine 4, cu filamente întregĭ şi cu antere biloculare, inserate la basa divisiunilor periantuluĭ; solḑiĭ amentelor femele asemenea cu aceĭ a celor masculĭ, bracteolele laterale dând fiecare, la subsuóra lor, inserţiunea uneĭ florĭ; amente fructifere ovoide, în racem ramos, cu solḑĭ persistenţĭ, orizontalĭ lemnoşĭ fruct nearipat.

A. glutinosa Gaertn.; *Betula Alnus α. glutinosa* L. (A. cleios Vulg. *Anin, Arin*). Periant 4-fid. *Frunze subrotunde, fórte obtuse şi retuse,* la basă cuneate şi glabre, pe faţa inferióră la subsuóra vênelor barbulate. Nucile fără aripĭ membranacee. ♄ Februarie-Martie. In Delta Dunăreĭ în insula Leti formând păduri întregĭ.

Fam. [Loc alb] SALICINEE.

Florĭ dioice, reunite în amente cilindrice saŭ oblonge, cele mascule şi cele femele lipsite de stipulĭ, solitare subsuóra

uneĭ bractee sqamiforme, munite fie-care de un disc cupuliform saŭ redus la 1-2 glande aşeḑate la basa organelor sexuale. Stamine 2-24, cu filamente libere saŭ reunite într'o parte a lungimeĭ luĭ, inserate la basa solḑuluĭ saŭ pe disc; antere biloculare extrorse. Ovariŭ super, sessil saŭ pediculat, unilocular saŭ cu 2 loge incomplete, multiovulate, stile 2, libere saŭ reunite. Fruct capsular, ovoid-conic, polisperm, deschiḑêndu-se de la vîrf la basă în 2 valve ce se învêrtesc în afară. Seminţe cu testa membranos, munit în jurul hiluluĭ de lungĭ perĭ setaceĭ; albumen nul.—Arborĭ saŭ arboraşĭ. Frunze simple, alterne caduce, de ordinar peţiolate, munite de stipulĭ persistenţĭ saŭ caducĭ, câte odată nulĭ.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Stamine 2-5 (fórte rar 5-10). Florĭ fără periant, în locul acestuia la basa organelor sexuale câte 1-2 glandule . **Salix** L.
1.* Stamine 8-12-30. Florĭ cu un periant cyatiform inserat pe o squamulă a amentuluĭ . . . . . **Populus** L.

Genul Salix Tournef.

Salix Tournef. (Salce). Amente cu solḑĭ întregĭ; disc redus la 1-2 glande aşeḑate la basa organelor sexuale pe care nu le înconjóră nicĭ odată complect; stamine 2-3, rar 5, cu filamente libere saŭ reunite şi simulând atuncĭ câte-odată o stamină cu o anteră 4-loculară; ovariŭ sessil saŭ pedicelat; stil elongat, fórte scurt saŭ nul.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Squamele amentelor concolore, galbine-verḑĭ.
2. Florĭ diandre. Frunze sericee . . . . . **S. alba** L.
2.* Florĭ triandre. Frunze glabre . . . . . **S. triandra** L.
1.* Squamele amentelor discolore, la vîrf brune orĭ negricióse. Florĭ diandre.
3. Frunze pe faţa inferióră tomentos-hirte. Stipulĭ reniformĭ. . . . . **S. cinerea** L.
3.* Frunze pe faţa inferióră sericee. Stipulĭ lanceolaţĭ. . . . . **S. rosmarinifolia** Koch (L).

S. alba L. (S. albă). Amente pedunculate, pedunculĭ foliaţĭ, acestea frunze de tot întregĭ. Squame concolore, decidue. Cap-

sule ovat-acute, obtuse, glabre, la urmă subpedicelate *pedicele abia egal de lungĭ cu nectariul fórte scurt.* Stigmat puţin îngroşat, emarginat. Frunze lanceolate, acuminate, serulate, *pe ambele feţe sericee.* Stipulĭ lanceolaţĭ. ♄ In tóte luncile.

S. triandra L. (S. triandră. Vulg. [Loc alb]). *Florĭ triandre.* Amente pedunculate, pedunculĭ foliaţĭ. *Squamele persistente concolore, la vîrf glabre. Capsule* ovat-conice, obtusiuscule, glabre, pedicelate, pedicele de 2-3 orĭ maĭ lungĭ decât glandula nectariferă stil fórte scurt. Stigmate orizontal-divergente, emarginate. *Frunze* lanceolate, orĭ oblonge, acuminate, serrate, de tot glabre, *pe faţa inferióră verdĭ, orĭ numaĭ fórte puţin glaucescente.* In luncile cu deosebire din Delta Dunăreĭ.

OBSERVARE. — *S. amygdalina* L. (*S. amygdalina* α. *discolor* Koch Synops.), diferă numaĭ prin frunze, care pe faţa inferióră sunt glauce.

S. cinerea L.; *S. acuminata* Hoffm.; *S. polymorpha* Hort. *S. Hoffmaniana* Blaff. et fingerh. (S. cenuşie. Vulg. [Loc alb]). *Florĭ diandre.* Amente sessile, la basă bracteate. Capsule de la basa ovată elongat lanceolate, *tomentóse,* pedicelate; pedicele de 4 orĭ maĭ lungĭ decât glandula nectariferă. Stil fórte scurt. Stigmate ovate, bifide. *Frunze* eliptic orĭ lanceolat-obovate, scurt acuminate, plane, undulat-serrate, *cinereŭ-verdĭ, pe faţa superióră pubescente, pe faţa inferióră tomentos-hirte. Stipulĭ reniformĭ. Mugurĭ sur-pubescenţĭ.* ♄ Martie-Aprilie. Comun cu deosebire în luncile din Delta Dunăreĭ.

S. rosmarinifolia Koch. (L.). (S. cu foĭ de rosmarin. Vulg. [Loc alb]. *Florĭ diandre. Amente* sessile, *fructifere subrotunde,* scurt pedunculate, pedunculĭ foliaţĭ. *Capsule* de la basa ovată, lanceolate, *tomentóse,* lung pedicelate; pedicele de 2-3 orĭ maĭ lungĭ decât glandulele nectarifere. Stil scurt. Stigmat ovat, bifid. *Frunze lineare orĭ linear-lanceolate,* angustat-acuminate, cu marginele plane, orĭ numaĭ puţin revolute, la vîrf drepte, de tot întregĭ orĭ depărtat glandulos-denticulate, *pe faţa inferióră argintiŭ-sericee.* Stipulĭ lanceolaţĭ.

Variază.

β. *argentea* Sm.; [Loc alb]. Frunze lat-ovate, une-orĭ pe faţa superióră tomentóse. Comun pe colinele din Delta Dunăreĭ

Genul Populus Tournef.

Populus Tournef. (Plop). Amente cu solḑĭ incisaţĭ saŭ laciniaţĭ; disc cupuliform aşeḑat la basa organelor sexuale care le înconjóră complect; stamine 8-12 saŭ maĭ multe,libere, inserate pe disc; ovariŭ sessil saŭ scurt pedicelat; stil fórte scurt saŭ nul.

CONSECTUL SPECIILOR.

1. Squamele amentelor ciliate. Frunzele pe faţa inferióră alb-tomentóse . . . . . **P. alba** L.
1.* Squamele amentelor glabre. Frunze glabre pe ambele feţe . . . . . **P. nigra** L.

P. alba L.; *P. nivea* Willd. (P. alb. Vulg. *Plop, Plută)* Frunze subrotnnd-ovate, angulat-dentate, *pe faţa inferióră* deîmpreună cu ramurile *alb-tomentóse, celea ale ramurilor terminale cordat-palmat-5-lobate. Squamele amentelor* femenine lanceolate, la vîrf arcuate, ciliate. ♄ In luncĭ şi cu deosebire în Delta Dunăreĭ.

P. nigra L. (P. nigra. Vulg. *Plop). Frunze* triangular-ovate acuminate, serrate, pe marginĭ şi pe *ambele feţe glabre,* la basă truncate şi serrate. Ramurĭ patente. *Squamele amentelor glabre.* ♄ Aprilie. La Hîrşova pe malul Dunăreĭ.

Fam. [Loc alb] GNETACEE.

Florĭ monoice saŭ dioice. Amente mascule munite de bractee; periant membranos, tubulos, la început închis, după acea deschiḑêndu-se în douĭ lobĭ; o stamină saŭ maĭ multe stamine a căror filamente sunt maĭ mult saŭ maĭ puţin lipite în colónă; antere cu 1-4 loge deschiḑêndu-se la vêrf printr'un por oblong. Florĭ femele solitare saŭ geminate, nude saŭ înconjurate de un involucru cu 2-3 rêndurĭ de folióle opuse; ovariŭ sessil, unilocular, uniovulat; ovul erect, munit la vêrful sĕŭ de o deschidere ce lasă să iasă un prolongiment tubulos, ligulat saŭ disciform la vêrful sĕŭ; fructul este o baccă falşă. Seminţe lipsite de aripĭ; embrion drept, aşeḑat într'un albumen cărnos; 2 cotyledóne libere saŭ lipite.

Genul Ephedra L.

Ephedra L. (Efedră). Amente mascule ovoide saŭ globulóse, cu bractee opuse în cruce şi connate la basă; stamine de ordinar multiple, lipite prin filamentele lor în colónă ra mósă. Florĭ femele geminate, învelite printr'un involucru ale căruĭ folióle interne devin cărnóse şi dă fructuluĭ un aspect bacciform. Douĕ cotiledóne libere.

E. vulgaris Rich. (E. comună. Vulg. [Loc alb]). Tulpină frutescentă, fără frunze, fórte ramificată, ramurĭ aticulate, drepte, mărunt tuberculate. Amente la articuliĭ ramurilor subsessile, orĭ pe pedunculĭ continuĭ saŭ şi articulaţĭ, solitare câte douĕ saŭ câte treĭ. ♄ Aprilie-Maiŭ. Pe stîncile munteluĭ Sepeljin la Başckioĭ, în dunele de la Mamaikioĭ.

MONOCOTYLEDONATE

Fam. [Loc alb]. HYDROCHARIDEE.

Florĭ dioice, regulate. Periant cu 6 divisiunĭ dispuse pe 2 rênduri, cele 3 exterióre erbacee, cele 3 interióre maĭ marĭ, petaloide; florĭ mascule reunite maĭ multe în acelaş spath, periant cu divisiunĭ libere, stamine 2-12, cu antere biloculare, extrorse; florĭ femele solitare în fie-care spath, periant cu divisiunĭ externe connate în tub la basă. Ovariŭ infer, cu 1-6 loge polisperme; stil cu 3 ramurĭ bifide. Fruct cărnos, indehiscent. Semințe cu testa membranos, coriace; albumen nul. — Erburĭ aquatice, înotătóre saŭ submergiate. Frunze tóte radicale saŭ inserate pe tulpină şi atuncĭ fasciculate. Florĭ închise într'un spath înaintea anteseĭ.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Stamine 9. Frunze reniform-orbiculare . . . . . **Hydrocharis** L.
1.* Stamine fertile 12. Frunze ensiform-triangulare . . **Stratiotes** L.

Genul Hydrocharis L.

Hydrocharis L. (Idrocaridă). Periant cu 6 divisiunĭ, cele exterióre erbacee, cele interióre maĭ marĭ, petaloide; florĭ mascule pedicelate, închise câte 3 într'un spath membranos, 2-valv, scurt pedunculat; stamine 12, reunite în inel prin basa filamentelor lor; florĭ femele micĭ, solitare într'un spath

1-valv, lung pedunculat; ovariŭ cu 6 loge multiovulate; fruct bacciform, ovoid-oblong.

H. Morsus ranae L. (H. Muşcatu-bróscei. Vulg. *Muşcatu-bróscei*). Rădăcină în mâl repentă. Frunze peţiolate, reniform-orbiculare, de tot întregĭ. Florĭ pedunculate. Petale maĭ marĭ decât sepalele, albe. ♃ Iulie-August. In mlaştinĭ, ape stagnante. Comună, cu deosebire în regiunea Dunăreĭ şi în Deltă.

Genul Stratiotes L.

Stratiotes L. (Stratiote). Periant cu 6 divisiunĭ, cele exterióre erbacee, cele interióre petaloide maĭ marĭ; florĭ mascule pedicelate, închise maĭ multe într'un spath bivalv. purtat pe un scurt peduncul radical; stamine numeróse, cele exterióre sterile; florĭ femele solitare, într'un spath bivalv, periant lung tubulos, ovariŭ cu 6 loge multiovulate; fruct bacciform, hexagonal.

S. aloides L. (S. aloidă). Rădăcină în mâl repentă. Frunze ensiform-triangulare, ciliat-aculeate. Stamine fertile 12, parastamine 20-30 gălbiniĭ. Sepalele pe partea externă verdĭ, pe cea internă albe. Petale albe. ♃ Iulie-August. In mlăştinĭ, ape stagnante şi lin curgĕtóre. In regiunea Danubială, cu deosebire în Deltă.

Fam. [Loc alb]. ALISMACEE.

Florĭ ermafrodite saŭ monoice, regulate. Periant cu 6 divisiunĭ libere, pe 2 rênduri; cele exterióre caliciforme, erbacee, persistente, cele 3 interióre petaloide, adesea caduce, Stamine 6 saŭ în numĕr indefinit, libere, inserate pe receptacul la basa divisiunilor interióre a periantuluĭ; antere biloculare introrse saŭ extrorse. Ovare supere, 6-12 saŭ în numĕr indefinit, verticilate saŭ capitate, libere saŭ reunite la partea inferióră prin sutura ventrală, uniloculare, 1-2-sperme. Stile libere, persistente. Fruct format din carpele indehiscente saŭ deschiḑêndu-se prin sutura ventrală. Sĕmênţă cu testa coriace saŭ membranos; albumen nul.—Erburĭ perene, aquatice saŭ crescênd în mlaştinĭ. Frunze radicale invaginante, de ordinar dispuse în rosetă, lipsite de stipulĭ.

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Florĭ monoice. Stamine numeróse . . . . . Sagittaria L.
1*. Florĭ ermafrodite. Stamine 6 . . . . . Alisma L.

Genul Sagittaria L.

Sagittaria L. (Sagitarie). Florĭ monoice; calice cu 3 divisiunĭ erbacee; corolă albă cu 3 divisiunĭ; stamine în numĕr indefinit, cu antere extrorse; carpele numeróse, libere, 1-sperme, reunite în capitul globulos pe un receptacul cărnos. Florĭ în paniculĭ cu ramurĭ verticilate.

S. sagittaefolia L. (S. cu frunze sagitate. Vulg. *Săgéta apeĭ*). Frunze profund sagitate. Pedunculul radical simplu. Florĭ monoice. Petale albe, unguiculate, purpuriĭ. ♃ Iunie-Iulie. Bălţĭ, ape stagnante. Pretutindenea cu deosebire în regiunea Danubială.

Genul Alisma L.

Alisma L. (Alismă). Florĭ ermafrodite; stamine 6-12, cu antere introrse; carpele numeróse, libere, 1-sperme, verticilate saŭ capitate.—Florĭ dispuse în paniculă ramósă verticilată saŭ în umbelă.

A. Plantago L. (A. Plantagină. Vulg. *Limba bróscei. Patlagină de apă*). Peduncul radical verticilat-paniculat. Ovare pe partea lor internă deasupra baseĭ stiligere. Carpele la vîrf rotundat-obtuse, mutice, pe dos 1-2-sulcate coadunate într'un fruct obtus-trigonal. Frunze cordate, ovate orĭ lanceolate. Florĭ albe orĭ ceva rosee. ♃ Iulie-August. Bălţĭ, ape stagnante. In regiunea Danubială pretutindenea.

Variază cu frunzele maĭ late, maĭ ânguste, maĭ mult maĭ puţin cordate, şi

β. *lanceolatum* [loc alb]; *A. lanceolatum* Wither. Frunze lanceolate, la basă maĭ ângustate.

γ. *graminifolium* [loc alb]; *A. graminifolium* Ehrh.; *A. natans* Pall. non L. Frunze tóte graminiforme şi natante, una orĭ douĕ cu lamina ângust-lanceolate şi natante.

Fam. [Loc alb]. BUTOMEE.

Florĭ ermafrodite, regulate. Periant cu 6 divisiunĭ dispuse în 2 rênduri: 3 exterióre, erbacee saŭ petaloide, 3 inte-

rióre maĭ marĭ, petaloide, caduce. Stamine 9; 6 opuse în părechĭ divisiunilor exterióre şi 3 opuse divisiunilor interióre a periantuluĭ; antere biloculare, introrse. Ovare 6, supere, uniloculare polysperme, reunite prin sutura ventrală. Stile libere, persistente. Fruct format din carpele deschiḑêndu-se prin sutura ventrală. Seminţe fórte micĭ; albumen nul.—Erburĭ aquatice. Frunze tóte radicale, lipsite de stipulĭ, născênd dintr'un rizom orizontal; florĭ dispuse în umbelă terminală compusă din cime unipare.

Genul Butomus Tournef.

Butomus Tournef. (Butom). (Caracterele familieĭ).

B. umbellatus L. (B. umbelat. Vulg. *Fênul-cămileĭ*). Rhizom orizontal, tuberos. Frunze lineare, sulcate, trigonale, acute. Peduncul radical maĭ lung decât frunzele. Florĭ în umbelă terminală simplă lung pedunculate, roşietice, devenind maĭ palide. ♃ Iunie-August. Ape stagnante şi lin curgĕtóre, bălţĭ. In regiunea Dunăreĭ pretutindenea.

Fam. [Loc alb]. JONCAGINEE.

Florĭ ermafrodite, regulate. Periant cu 6 divisiunĭ libere, erbacee, dispuse pe 2 rêndurĭ. Stamine 6, inserate la basa divisiunilor periantuluĭ cărora ele sunt opuse; antere biloculare, extrorse. Ovare 3-6, supere, 1-2-ovulate; stile 3-6, fórte scurte saŭ cu stigmate sessile. Fruct uscat, format din 3-6 carpele deschiḑêndu-se prin sutura ventrală, aderênd de un prolongiment al axuluĭ din care se desprind la maturitate de la bază la vêrf, seminţe fără albumen.—Erburĭ crescênd în locurĭ umede. Frunze tóte radicale, invaginante la bază. Florĭ dispuse în racem terminal, elongat.

Genul Triglochin L.

Triglochin L. (Triglochin). (Caracterele familieĭ).

T. palustre L. (T. palustru). Fructe lineare, angulare, spre bază atenuate, alipite de pedunculul comun şi secedente în 3 capsule. Stigmat sessil. ♃ Iunie-Iulie. In păşunile umede cu deosebire nĕsipóse. Pe ţĕrmurile laculuĭ Sinoë.

Fam. [Loc alb]. NAIADACEE.

Florĭ ermafrodite saŭ unisexuate, monoice saŭ dioice. Periant nul saŭ erbaceŭ, format din 6-4 segmente, saŭ hialin, şi atuncĭ 4-partit. Stamine 1-6, hypogine în florile ermafrodite; florile unisexuate totdeauna cu o singură stamină; filament staminal distinct saŭ nul; antere uniloculare saŭ biloculare, cu polen globulos saŭ confervoid. Gineceŭ format din 1-6 carpele distincte saŭ maĭ mult saŭ maĭ puţin connate prin faţa lor ventrală, cu ovariĭ uniloculare, cu un singur ovul basilar şi erect, anatrop, saŭ pendent dela vêrf, campilotrop saŭ ortotrop, cu micropil totdeauna infer; un stil pentru fie-care carpel, scurt saŭ elongat, cu stigmat discoid, saŭ decurent, saŭ subulat; carpele cópte coriace saŭ membranóse saŭ indurate, indehiscente saŭ dehiscente printr'o linie internă; semênţă erectă saŭ pendentă; albumen nul.—Erburĭ scapiforme saŭ maĭ adesea cu tulpine frunzóse şi atuncĭ submergiate saŭ plutitóre; stipulĭ nulĭ saŭ intrapeţiolarĭ, membranoşĭ şi adesea invaginanţĭ; frunze alterne, saŭ opuse, saŭ verticilate; florĭ fórte micĭ axilare, saŭ în racem, saŭ în spic pedunculat.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Ovariĭ 4 orĭ maĭ multe (Potamee).
2. Florĭ ermafrodite.
3. Periant 4-partit . . . . . **Potamogeton** L.
3.* Periantul lipsesce . . . . . **Ruppia** L.
2.* Florĭ monoice, vaginate . . . . . **Zanichellia** L.
1.* Ovariŭ numaĭ 1. Florĭ unisexuate . . . . . **Zostera** L.

Genul Potamogeton Tournef.

Potamogeton Tournef. (Potamogeton). Florĭ ermafrodite, în spice maĭ mult saŭ maĭ puţin elongate; periant cu 4 divisiunĭ întinse, erbacee; stamine 4, subsessile, inserate la basa divisiunilor periantuluĭ cărora ele sunt opuse; carpele sessile cu pericarp drupaceŭ şi cu endocarp osos.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunzele superióre florale natante, coriacee, celelalte submerse membranacee, sessile . . . . . **P. gramineus** L.

1.* Frunze tóte submerse, membranacee, pelucide.
2. Frunze maĭ late, ovale orĭ lanceolate.
3. Frunze pe marginĭ neundulate, orĭ obsolet undulate.
4. Frunze neamplexicaule, peţiolate . . . . . **P. lucens** L.
4.* Frunze amplexicaule . . . . . **P. perfoliatus** L.
3.* Frunze pe marginĭ undulat-crispate . . . . . **P. crispus** L.
2.* Frunze lineare, orĭ linear-setacee, la basă vaginante . . . . . **P. pectinatus** L.

P. gramineus L. (P. gramineŭ. Vulg. [Loc alb]). Frunze submerse nemembranacee, străvĕḑĕtóre, lanceolat-lineare, ângust orĭ lat-lanceolate, acuminate, spre basă atenuate, sessile, pe marginĭ scabriuscule, cele supreme maĭ scurte, maĭ late şi peţiolate, cele natante lanceolate orĭ ovate, lung peţiolate, coriacee, acestea însă adeseorĭ lipsind. Pedunculĭ spre vîrf îngroşaţĭ. Fructele maĭ recente comprese, cu marginĭ obtuse. Tulpină fórte ramificată.

Variază:

β. *heterophyllos* [loc alb]. Frunze submerse maĭ scurte, recurbate, maĭ adese-orĭ saŭ cele maĭ multe maĭ rigide, nu rare-orĭ deplin rigide. Bălţĭ, ape stagnante şi curgĕtóre: la Macin.

P. lucens L. (P. lucitoriŭ. Vulg. [Loc alb]). Frunze tóte submerse, membranacee, străvĕḑĕtóre, *peţiolate ovale orĭ lanceolate*, mucronate, *pe marginĭ serrulat-scabre*, cele florale opuse, cele-lalte alterne. Pedunculĭ în partea superióră îngroşaţĭ. Fructe maĭ recente comprese, cu marginĭ obtuse, puţin carinate. Tulpină ramificată. ♃ Iulie-August. Ape stagnante şi curgĕtóre. In regiunea Dunăreĭ şi cu deosebire în Deltă.

P. perfoliatus L. (P. perfoliat. Vulg. [Loc alb]). Frunze tóte submerse, membranacee, străvĕḑătóre, *dela basa cordată amplexicaule, ovate orĭ ovat-lanceolate, pe marginĭ scabriuscule.* Pedunculĭ egalĭ. Fructele recente comprese, cu marginĭ obtuse. Tulpină subramificată.

Variază cu frunzele cordat-subrotunde (*P. Loeselii* R. et Sch.), cu frunzele cordat-oblonge, până la 8 cent. lungĭ şi $2^1/_2$ cent. late, către mijloc maĭ late, şi cu frunzele cordat-lanceolate. ♃ Iulie-August. Bălţĭ, ape stagnante şi curgĕtóre: Rasova, Sulina.

P. crispus L. (P. increţit. Vulg. [Loc alb]). *Frunze tóte submerse*, membranacee, străvĕḑătóre, sessile, linear-oblonge, obtusiuscule, scurt acuminate, serrulate, *undulat-crispe*, egal de lungĭ cu pedunculiĭ. Fructe comprese, rostrate. Tulpină ramificată, compresă. ♃ Iulie-August. Ape stagnante şi curgĕtóre, bălţĭ: Macin, Delta Dunăreĭ.

P. pectinatus L. (P. pectinat. Vulg. [Loc alb]). *Frunze* tóte submerse, membranacee, străvĕḑătóre, *la basă vaginante, lineare, orĭ linear-setacee*, acute, 1-nervate, transversal vênóse, vênele puţin îngroşate. Spice lung pedunculate. Fructe oblice, obovate, subsemiorbiculare, comprese, uscate pe dos carinate, terminate cu un stil scurt, ascendent. ♃ Iulie-August. Ape stagnante şi curgĕtóre: Mangalia, Mamaia.

Genul Ruppia L.

Ruppia L. (Rupie). Florĭ ermafrodite, dispuse douĕ saŭ maĭ multe pe un spadice axilar şi filiform, maĭ întăĭ închis într'o técă spathiformă, după aceea squammiformă; antere marĭ, extrorse, biloculare, fixate prin mijlocul spinăreĭ, cu loge divergente la basă, deschiḑêndu-se în lung. Ovariŭ format din 4 carpele libere, contiguĭ prin faţa internă, la început sessile, după aceea stipitate, uniloculare, uniovulate. Ovul suspendat, curbat. Stil nul; stigmate sessile, peltate şi umbilicate. Fruct format din 4 carpele saŭ maĭ puţine prin abortare, puţin comprimate şi gibóse, la sfîrşit lung stipitate. — Plante submergiate; frunze lineare şi subcapilare; stipulĭ membranoşĭ, lipiţĭ de frunză în formă de técă care îmbrăţişéză pedunculiĭ şi ramurile; tulpine ramóse.

R. rostellata Koch. (R. rostelată). Logele anterelor subglobóse. Fructe subsemilunar-ovate, dela basa obtusă ascendente. ♃ August-Octombre. Prin bălţile de pe malul Măreĭ, lacurĭ: în lacul Sinoë, la Sulina în gura Dunăreĭ.

OBSERVARE.—*R. maritima* L. diferă prin logele anterelor oblonge.

Genul Zanichellia Michelli.

Zanichellia Michelli (Zanichelie). Florĭ monoice, solitare saŭ geminate la subsuóra frunzelor; florĭ mascule lipsite de periant, munite de o singură stamină cu filament filiform;

florĭ femele cu periant scarios, cupuliform; carpele 2-6, subsessile saŭ stipitate, cu pericarp coriace.

Z palustris L. (Z. palustră). Fructe scurt pedicelate. Stil numaĭ de jumătate cât fructul. ♃ Iulie-Septembre. In ape stagnante şi lin curgĕtóre: în lacul Sinoë; la Macin prin bălţile de pe malul Dunăreĭ.

Genul Zostera L.

Zostera L. (Zosteră). Florĭ monoice, purtate pe un spadice ce nasce pe faţa superióră a frunzelor crĕpate longitudinal la basa lor. Spadice lăţit, membranos, nud pe faţa dorsală, purtând înainte staminele şi ovarele alterne şi biseriate. Periant nul. Flórea masculă formată printr'o singură anteră subsessilă, uniloculară, deschiḑêndu-se longitudinal. Flórea femelă dintr'un pistil unilocular, uniovulat. Stil 1; stigmate 2. Fruct constituit printr'o utriculă ce se deschide rupêndu-se neregulat. Sĕmînţa cu testa subţire.

Z. nana Roth. (Z. pitică). Frunze 1-nervate. Pedunculul spatuluĭ de lăţime egală. Nucile mature netede. ♃ Iulie-Septembre. In fundul nĕsipos al măreĭ şi al lacurilor de pe lângă mare: în lacul Sinoë, la Constanţa în mare la portul genovez.

Fam. [Loc alb] LEMNACEE.

Florĭ monoice, născênd în crăpĕtura ce presintă marginea frunzelor, 1 femelă şi 2 mascule reunite în acelaşĭ spath univalv; florĭ mascule constituite printr'o singură stamină cu anteră biloculară, cu dehiscenţă transversală; florĭ femele compuse dintr'un stil şi dintr'un ovariŭ super, unilocular, uni-pluriovulat. Fruct monosperm, indehiscent saŭ oligosperm, deschiḑêndu-se transversal. Seminţe cu testa coriace. Plante fórte micĭ, erbacee, afile, plutind pe apă, cu tulpina formată din fronde foliiforme eşind una din alta.

Genul Lemna L.

Lemna L. (Lemnă). (Caracterele familieĭ).

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunzişórele (tulpina lenticular-compresă foliacee) lanceolate, cruciat-coherente . . . . . L. trisulca L.
1.* Frunzişórele rotundat-ovate.
2. Frunzişórele pe faţa inferióră plane.
3. Rădăcinĭ fasciculate . . . . . L. polyrrhiza L.
3.* Rădăcină solitară . . . . . L. minor L.
2.* Frunzişóre pe faţa inferióră convexe. Rădăcină solitară . . . . . L. gibba L.

L. trisulca L. (L. trisulcata. Vulg. *Lintiţă*, [loc alb]). *Frunzişórele lanceolate*, la urmă peţiolate, *cele prolificate cruciat-coherente*. Rădăcinĭ solitare. ⊙ Aprilie-Iunie. In apele stagnante submersă. Comună pretutindenea, cu deosebire în regiunea Danubială.

L. polyrrhiza L. (L. poliriză. Vulg. [Loc alb]). Frunzişóre subrotund-obovate. *Rădăcină fasciculată*. ⊙ Aprilie-Maiŭ. In apele stagnante natantă. Comună cu deosebire în Delta Dunăreĭ.

L. minor L. (L. mititică. Vulg. [Loc alb]). Frunzişóre obovate; pe ambele feţe plane. *Rădăcină solitară*. ⊙ Aprilie-Maiŭ. In apele stagnante natantă. Comună pretutindenea.

L. gibba L. (L. gibósă. Vulg. [Loc alb]. Frunzişóre obovate, convexiuscule, *pe faţa inferióră spongios-convexe*. Rădăcină solitară. ⊙ Aprilie-Maiŭ. In apele stagnante: maĭ rară decât speciile precedente.

Fam. [Loc alb] TYPHACEE.

Florĭ monoice, dispuse în spice compacte saŭ globulóse, cele mascule ocupând partea superióră a inflorescenţeĭ şi cele femele partea inferióră. Florĭ mascule numeróse, reduse la o stamină liberă saŭ formate din 2-4 stamine reunite prin filamente şi amestecate de sete saŭ de solḑĭ dispuşĭ fără ordine; antere biloculare cu dehiscenţă longitudinală. Florĭ femele reduse la un ovariŭ super, unilocular, uniovulat, solitar saŭ apropiate douĕ câte douĕ şi părênd atuncĭ bilocular, încunjurate de sete numeróse saŭ de 3-5 solḑĭ dispuşĭ fără ordine. Stil simplu, persistent. Fruct sub-

drupaceŭ, indehiscent, unilocular, monoposperm, cu endocarp coriace. Seminţe munite de un albumen cărnos încunjurând un embrion drept. — Erburĭ perene, cu rizom tîrîtor, crescênd în apă saŭ în mlaştinĭ. Tulpine simple saŭ ramóse. Frunze alterne, lineare, cu nervure paralele, adesea invaginante.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Spic cilindriform . . . . . **Typha** L.
1.* Spice globóse . . . . . **Sparganium** L.

Genul Typha Tournef.

Typha Tournef. (Papură). Florĭ fórte numeróse, dispuse în douĕ spice, unisexuate, fórte compacte, cilindracee, superpuse, contiguĭ saŭ indepărtate, învelite la început într'un spath fórte caduc; stamine fórte numeróse, lipite 2-4 prin filamente, încunjurate de numeróse filamente sterile; fruct fórte mic, aprópe drupaceŭ, purtat pe un pedicel capilar, munit de lungĭ sete claviforme.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Spic masculin în continuitate cu cel femenin **T. latifolia** L.
1.* Spic masculin indepărtat de cel femenin.
2. Interstiţiul între ambele spice maĭ scurt de cât spicul masculin . . . . . **T. angustifolia** L.
2.* Interstiţiul între ambele spice egal de lung cu spicul masculin . . . . . **T. stenophylla** Fisch. et Meyer.

T. latifolia L. (P. cu foĭ late. Vulg. *Papură). Frunze lat lineare,* maĭ lungĭ decât culmul înfloritor. *Spic cilindriform, partea masculină în continuitate cu partea femenină.* Filamentele la florile masculine de 3 orĭ maĭ lungĭ decât anterele, florile femenine nebracteate. Stigmat oblic, spatulatovat, acut. ♃ Iulie-August. Ape stagnante şi curgĕtóre: comună în regiunea Dunăreĭ şi cu deosebire în Deltă.

T. angustifolia L. (P. cu foĭ înguste. Vulg. *Papură,* [loc alb]). *Frunze îngust-lineare,* maĭ lungĭ decât culmul înfloritor. *Spic cilindriform, partea masculină indepărtată de*

partea femenină. Filamentele la florile masculine de $1^1/_2$ orĭ maĭ lungĭ decât anterele. Florĭ femenine cele maĭ multe cu bractee filiforme la vîrf subspatulat-dilatate. Stigmat elongat, ângust-linear, lung-acuminat. ♃ Iulie-August. In ape stagnante şi curgĕtóre: comună în regiunea Dunăreĭ şi cu deosebire în Deltă.

T. stenophylla Fisch. et Meyer. (P. [Loc alb]). Frunze caulinare elongate, angust-lineare. *Spic femenin la urmă eliptic, separat prin un spaţiŭ* nud egal de lung de spicul masculin. ♃ [loc alb]. Rară în Delta Dunăreĭ aprópe de Kara-Orman.

Genul Sparganium Tournef.

Sparganium Tournef. (Sparganiu). Florĭ dispuse în capitulĭ unisexuaţĭ, globuloşĭ, superpuşĭ şi spaţiaţĭ, lipsiţĭ de spath; stamine numeróse, libere, amestecate de solḑĭ membranoşĭ filiformĭ; ovare libere saŭ reunite 2 câte 2, încunjurate fie-care de 3-5 solḑĭ membranoşĭ; fruct de ordinar sessil.

S. ramosum Huds. (S. ramos. Vulg. *Buzdugan)*. Frunze la basă trigonale, cu laturile concave. *Tulpină ramificată*. Stigmat linear. ♃ Iulie-August. Prin bălţĭ, pe malurile apelor. Comună cu deosebire în regiunea Dunăreĭ.

OBSERVARE.—*S. simplex* Huds. diferă prin frunzele cu laturĭ plane şi tulpină simplă.

Fam. [Loc alb] AROIDEE.

Florĭ monoice, lipsite de periant, rar ermafrodite, munite de un periant cu 4-6 divisiunĭ, sessile şi aglomerate în jurul unuĭ ax simplu şi cărnos *(spadice)*, încunjurat de un spath monofil, de ordinar învêrtit în cornet. Florĭ mascule de ordinar reduse fie-care la o singură stamină, amestecate cu florile femele saŭ maĭ adesea dispuse în inel deasupra acestora. Florĭ femele reduse fie-care la un ovariŭ super 2-3-locular, uni-pluriovulat; stil simplu saŭ nul. Fruct bacciform, indehiscent, mono-oligosperm. Seminţe subglobulóse saŭ angulóse; albumen gros, cărnos, făinos.—Erburĭ perene cu rizom tîrîtor saŭ tuberiform-cărnos. Frunze alterne, pă-

rênd adesea tóte radicale, cu nervurĭ anastomosate saŭ paralele.

Genul Arum Tournef.

Arum Tournef. (Aron). Spath învêrtit în cornet; spadice umflat în măciucă la vîrf, nud saŭ munit de florĭ rudimentare în formă de filamente; florĭ unisexuate, lipsite de periant, formând la basa spadiceluĭ douĕ inele superpuse, cel superior compus din florĭ mascule şi cel inferior din florĭ femele; baccă subglobulósă, de colóre roşie, mono-oligospermă. — Frunze cordate saŭ sagitate cu nervurĭ anastomosate.

A. maculatum L. (A. maculat. Vulg. *Aron, Rodu-pămêntuluĭ, Cocosóică*, [loc alb]. Frunze hastat sagitate, concolore, orĭ brun-maculate. Spadice drept, claviform, maĭ scurt decât spatul, clavul de 3 orĭ maĭ scurt decât stipetele sĕŭ. Spadice negru-purpuriŭ. ♃ Maiŭ. Prin pădurile umbróse: între Cocoş şi Ţiganca; la Alibeikioĭ pe muntele Consul.

Fam. [Loc alb]. ORCHIDEE.

Florĭ ermafrodite, neregulate. Periant cu 6 divisiunĭ petaloide, dispuse pe douĕ rêndurĭ: 3 exterióre întinse, erecte saŭ conivente, de ordinar în cască cu cele douĕ divisiunĭ interióre şi superióre, divisiunea interióră şi inferióră *(label)* fórte diferită de cele-lalte, adesea prelungite în pinten la basă. Stamine 3, cu filamente reunite în colonă cu stilul *(gimnostem)*, cele douĕ laterale sterile, reduse la staminode, cea mijlocie fertilă, aşeḑată deasupra stigmatuluĭ; anteră biloculară, contênênd un polen aglomerat în masse *(masse pollinice)* granulóse, pulverulente saŭ compacte-ceracee; masse polinice adesea munite la basa lor de o ghindură viscósă *(retinaclu)* liberă saŭ reunită cu cea vecină, câte-odată închisă într'o îndoitură a stigmatuluĭ *(bursiculă)*. Ovariŭ infer, unilocular, adesea răsucit pe el însuşĭ, cu 3 placente parietale. Fruct capsular, polisperm, deschiḑênduse prin 3 valve care rĕmân aderente între ele la vîrf şi la basă; seminţe fórte micĭ, cu testa lax; albumen nul.—Erburĭ perene, munite de bulburĭ şi de fibre radicale cilindrice saŭ for-

mate numaĭ din fibre, maĭ rar rizomatóse. Tulpina simplă, frunzósă cel puţin la basă, maĭ rar lipsită de frunze şi atuncĭ munită de solḑĭ alternĭ. Florĭ dispuse în spic.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Tulpină foliată, frunze verzĭ, orĭ une-orĭ maculate.
2. Label la basă pintenat.
3. Label 3-partit orĭ 3-lobat.
4. Lacinia intermedie a lobuluĭ maĭ scurtă orĭ cel mult duplu atât de lungă cât periantul şi neconvolută.
5. Loculele (logele) anterelor conjuncţĭ prin o bursiculă comună.
6. Masse polinice pe 2 retinacli separaţĭ . . . . **Orchis** L.
6.* Masse polinice pe 1 rectinaclu comun . . . . **Anacamptis** Rich.
5.* Loculele (logele) anterelor fără bursiculă . . **Gymnadenia** R. Br.
4.* Lacinia intermedie a labeluluĭ fórte lungă şi contortă . . . . . **Himantoglossum** Sprgl.
3.* Label nedivis . . . . . **Platanthera** Rich.
2.* Label la basă nepintenat.
7. Label biarticulat.
8. Ovariŭ stipitat, necontort. Label nedivis . . . **Epipactis** Rich.
8.* Ovariŭ sessil, contort. Label 3-lobat . . . . . **Cephalanthera** Rich.
7.* Label nearticulat.
9. Label deflex . . . . . **Listera** R. Br.
9.* Label erect . . . . . **Sturmia** Rchb.
1.* Tulpină nefoliată, numaĭ cu squame.
10. Label pintenat. Ovariŭ contort . . . . . **Limodorum** Tourn.
10.* Label nepintenat. Ovariŭ necontort . . . . **Neottia** L.

Genul Orchis Tournef.

Orchis Tournef. (Orchis). Periant cu divisiunĭ exterióre conivente saŭ întinse; label prelungit în pinten, cu treĭ lobĭ maĭ mult saŭ maĭ puţin profunḑĭ, cel mijlociŭ întreg, bilobat saŭ bifid; retinacle libere închise într'o bursiculă biloculară; ovariŭ rĕsucit.—Bulburĭ întregĭ saŭ palmate.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Tuberculĭ nedivĭ (întregĭ), ovat-globoşĭ, orĭ oblongĭ.
2. Bractee 1-nervate.
3. Label 3-partit.

4. Lacinia intermedie a labeluluĭ dinainte dilatată şi bifidă.
5. Bractee mult maĭ scurte decât ovariul.
6. Laciniile laterale ale labeluluĭ drepte, iar lacinia intermedie obcordată . . . . . **O. fusca** Jacq.
6.* Laciniile laterale ingust-lineare ale labeluluĭ incurvate, iar lacinia intermedie bifidă şi conformă cu cele laterale . . . . . **O. Simia** Lam.
5.* Bractee de jumătate cât ovariul, orĭ şi maĭ lungĭ **O. variegata** All.
3.* Label 3-lobat, lobiĭ laţĭ, scurţĭ.
7. Lobul intermediŭ al labeluluĭ elongat, întreg, lobiĭ laterali maĭ scurţĭ, subrhombeĭ . . . . . **O. coriophora** L.
7.* Lobul intermediŭ al labeluluĭ rotundat-ovat, nu elongat . . . . . **O. Morio** L.
2.* Bractee 3-5-nervate. Pinten orisontal orĭ ascendent . . . . . **O. palustris** Jacq.
1.* Tuberculĭ palmaţĭ. Tulpină fistulósă . . . . . **O. angustifolia** Rchb.

O. fusca Jacq. (O. brună. Vulg. *Poroinic*, [loc alb]). *Label* penicelat-punctat, *tripartit, laciniĭ laterale lineare, cea intermedie dela basă mereŭ dilatată obcordată*, maĭ adeseorĭ cu un dinte setaceŭ, lobĭ ovaţĭ subtruncaţĭ, eros-crenate. *Pintenii aprópe de 3 orĭ maĭ scurţĭ decât ovariul.* Laciniile periantuluĭ în partea superióră cuculiform-conivente, în partea inferióră concrescente. *Bracteele* membranacee, 1-nervate *mult maĭ scurte decât ovariul.* Frunze oblonge. Tuberculĭ triplicaţĭ, globoşĭ, nedivisaţĭ. Florĭ cu laciniile cuculate negre-purpuriĭ cu puncte şi maĭ întunecate, orĭ verdĭ şi cu puncte negre-purpuriĭ, label alb orĭ deschis roseŭ, cu puncte purpuriĭ hirsute. ♃ Maiŭ-Iunie. In fîneţele din păduri: Babadagh, Cocoş, Ţiganca, Cincarova, Başkioĭ, etc.

O Simia Lam. (O. Simie. Vulg. [Loc alb]). *Label subvelutin punctat, tripartit, laciniĭ laterale ângust-lineare, de tot întregĭ, incurbate, cea intermedie bifidă*, cu un dinte linear interject, bifurcaţiunile elongate, conforme cu laciniile lobilor laterali, şi duplu atât de lungĭ cât însaşĭ lacinia. Pintenii de jumătate cât ovariul. Laciniile periantuluĭ cuculiform-conivente, în partea inferióră concrescente. Bractee 1-nervate, *membranacee, mult maĭ scurte decât ovariul.* Frunze oblonge. Tuberculĭ nedivisaţĭ. Galea purpurascentă-sură, labelul palid-purpuriŭ, orĭ alb, cu puncte maĭ întunecat purpurie. ♃ Maiŭ. Pe colinele din regiunea silvatică. (U. S.).

O. variegata All. (O. vargată. Vulg. [Loc alb]). Label punctat-glabru, tripartit, laciniile laterale oblonge, cea intermedie lat-obcordată maĭ adese-orĭ cu o mucronă interjectă, tóte acut-dentate. Pintenĭ de jumătate cât ovariul, orĭ şi maĭ lungĭ. Laciniile periantuluĭ cuculiform-conivente, tóte atenuat-acute, cele 2 maĭ intime puţin maĭ scurte decât cel dorsal. *Bractee membranacee, 1-nervate, de jumătate cât ovariul orĭ şi maĭ lungĭ.* Frunze oblonge. Tuberculĭ nedivisaţĭ. Florĭ palid-purpuriĭ, label purpureŭ-punctat. ♃ Maiŭ. In fîneţe şi păşune: între Babadagh şi Ienissala.

O. coriophora L. (O. Ploşniţă. Vulg. [Loc alb]). *Label semitrifid, dependent, laciniĭ subegale, cea medie oblongă, întrégă, cele laterale subrombee, maĭ scurte.* Pintenĭ conicĭ, arcuaţĭ descendenţĭ, de 2-3 orĭ maĭ scurţĭ decât ovariul. Laciniile periantuluĭ cuculiform-conivente, acuminate. *Bractee membranacee, 1-nervate, egal de lungĭ cu ovariul,* orĭ şi maĭ lungĭ. Frunze linear-lanceolate. Tuberculĭ nedivisaţĭ. Galea bruniŭ-purpurie, label la mijloc palid-roşu, cu puncte obscure purpuriĭ, laciniile verdĭ, pe marginĭ roşietice. ♃ Maiŭ-Iunie. In fîneţe: Rară pe lângă Ţiganca.

O. Morio L. (O. Morio. Vulg. *Poroinic). Label 3-lobat, lobĭ laţĭ, cel intermediŭ truncat-emarginat.* Pintenĭ cilindriformĭ orĭ subclaviformĭ, orizontalĭ orĭ ascendenţĭ, *subegalĭ de lungĭ cu ovariul.* Laciniile periantuluĭ obtuse, tóte cuculiform-conivente. *Bractee* 1-nervate, orĭ cele intime subtrinervate, *egal de lungĭ cu ovariul.* Frunze oblong-lanceolate. Tuberculĭ duplicaţĭ, globoşĭ, nedivisaţĭ. Florĭ purpuriĭ.

Variază: cu florĭ saturat-violacee, purpuriĭ, rosee şi albe. ♃ Aprilie-Maiŭ. In fîneţe şi păşunĭ; comună între Mamaia şi Gargalîk, Cocoş, Babagagh, Cincarova, la Grecĭ pe Ţuţuiatu, etc.

O. palustris Jacq. (O. palustră. Vulg. [Loc alb]). *Label 3-lobat,* lobiĭ laterali rotundaţĭ, *cel mediŭ profund emarginat, egal de lung cu ceĭ laterali orĭ puţin şi maĭ lung.* Pintenĭ cilindriformĭ, orizontalĭ, orĭ ascendenţĭ, maĭ scurţĭ decât ovariile. Laciniile periantuluĭ oblonge, obtuse, cele laterale reflecte. *Bractee 3-5-nervate* şi cele inferióre deodată şi vînóse. Spic elongat, lax. Frunze lanceolat-lineare. Tuberculĭ nedi-

visaţĭ. Florĭ purpuriĭ. ♃ Maiŭ-Iunie. Prin fîneţele mlăştinóse în regiunea Dunăreĭ.

O. angustifolia Rchb. (O. cu foĭ înguste. Vulg. *Poroinic*, [loc alb]). Label 3-lobat. Pintenĭ conicĭ cilindriformĭ, maĭ scurţĭ decât ovariul. Laciniile laterale ale periantuluĭ în sus reflecte. *Bractee 3-nervate şi vînóse*, cele inferióre egal de lungĭ cu florile, cele superióre maĭ scurte. *Tulpină fistulósă*, 4-5-foliată. Frunzele inferióre lanceolat-lineare, erect-patule, cele superióre erecte, la vîrf plane, subcanaliculate. *Tuberculĭ palmaţĭ*. Florĭ purpuriĭ. [Loc alb]. In Delta Dunăreĭ.

Genul Anacamptis Rich.

Anacamptis Rich. (Anacamptis). Periant cu divisiunile exterióre laterale fórte întinse, cea mediană erectă; label lat trilobat, prelungit în pintene filiform, egalând saŭ întrecênd ovariul; retinacle reunite, închise într'o bursiculă uniloculară; ovariŭ rĕsucit.—Bulburĭ ovoide, întregĭ.

A. pyramidalis Rchb.; (*O. pyramidalis* L. (A. pyramidală). Label semitrifid, la basă bilamelat, lobĭ oblongĭ, obtusĭ, egalĭ, de tot întregĭ. Pintenĭ filiformĭ, egal de lungĭ cu ovariul, orĭ şi maĭ lungĭ. Laciniile periantuluĭ ovat-lanceolate, cele laterale patente. Bractee la basă trinervate. Spic indesuit. Frunze lanceolat-lineare. Tuberculĭ nedivisaţĭ. Florĭ purpuriĭ. ♃ Maiŭ-Iunie. In fîneţe, pe colinele cu tuferişurĭ. Comună în tótă Dobrogea.

Genul Gymnadenia Rich.

Gymnadenia Rich. (Gimnadenie). Periant cu divisiunĭ exterióre tóte întinse; label lat, trilobat, prelungit în pintene subţire, elongat, egalând saŭ întrecênd ovariul: retinacle libere, lipsite de bursiculă; ovariŭ răsucit.—Bulburĭ palmate.

G. conopsea R. Br. (G. [Loc alb]). Label trifid, lobĭ ovaţĭ, obtusĭ. *Pintenĭ filiformĭ, aprópe de 2 orĭ maĭ lungĭ decât ovariul.* Laciniile exterióre ale periantuluĭ fórte patente. Bractee 3-nervate, egal de lungĭ cu ovariul orĭ şi maĭ lungĭ. Spic cilindriform, elongat. Frunze elongat-lanceolate. Tuberculĭ palmaţĭ. Florĭ purpuriĭ, rare-orĭ albe. ♃ Iunie-Iulie.

Variază:

β. *densiflora* [loc alb]; *G. concigera* Rchb. Plantă maĭ robustă, florĭ maĭ micĭ, însă maĭ indesuite şi maĭ numeróse, pintenĭ puţin maĭ lungĭ decât ovariul şi maĭ puţin curbaţĭ. Pe lângă Cincarova.

Genul Himantoglossum Spreng.

Himantoglossum Spreng. (Imantoglos). Periant cu divisiunĭ exterióre tóte conivente, în cască; label cu 3 lobĭ linearĭ, conturaţĭ în spirală în timpul preflorescenţeĭ, prelungit în pinten scurt; retinacle reunite, inchise într'o bursiculă uniloculară; ovariŭ răsucit.—Bulburĭ marĭ, ovoide, întregĭ.

H. hircinum Rich.; *Satyrium hircinum* L.; *Loroglossum hircinum* Rich.; *Orchis hircina* Swartz. (I. ircin. Vulg. [Loc alb]). Label trilobat, laciniĭ lineare, cea intermedie fórte lungă, subcontortă, cele laterale mult maĭ scurte, undulat-crispate. Galea albinéţă, în interior cu strie purpuriĭ şi verdĭ, label verde-albineţ cu puncte roşietice. ♃ Maiŭ-Iunie. In tuferişurile şi pădurile de pe coline, rară.

Genul Platanthera Rich.

Platanthera Rich. (Platanteră). Periant cu divisiunĭ laterale externe întinse, cea mediană erectă; label linear-elongat, întreg, prelungit în pintene fórte lung; retinacle libere, lipsite de bursicule; ovariŭ rĕsucit.—Bulburĭ întregĭ.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Pintene $1^1/_2$-2 maĭ lung decât ovariul.
2. Loculele antereĭ paralele . . . . . **P. bifolia** Rich.
2.* Loculele antereĭ în partea inferióră divaricate . **P. chlorantha** Cust.
1.* Pintene fórte scurt, scoliform . . . . . **P. viridis** Lind.

P. bifolia Rich.; *Orchis bifolia* L.; *O. bifolia* β. *brachyglossa* Wallr.; *Habenaria bifolia* R. Br. (P. bifolia. Vulg. [Loc alb]). *Label nedivisat*, linear. Pintenĭ de $1^1/_2$-2 orĭ maĭ lungĭ decât ovariul. *Loculele antereĭ paralele.* Florĭ albe. Tuberculĭ duplicaţĭ, ovaţĭ, nedivisaţĭ. ♃ Maiŭ-Iunie. Prin pădurile umbróse: Consul, Cocoş-Kîşla, Ţiganca, la Grecĭ pe Ţuţuiatu, etc.

P. chlorantha Cust. (P. chlorantă. Vulg. [Loc alb]). *Label*

nedivisat, linear. Pintenĭ de 2 orĭ maĭ lungĭ decât ovariul, filiform-subclavat. *Loculele anterelor* la vîrf alipite, *în partea inferióră divaricate*. Tuberculĭ duplicaţĭ, ovaţĭ, nedivisaţĭ. Florĭ verdiĭ albe. ♃ Maiŭ-Iunie. In pădurile umbróse: între Cocoş şi Ţiganca.

P. viridis Lindl.; *Coeloglossum viride* Hartm.; *Orchis viridis* Swartz; *Gymnadenia viridis* Rich.; *Habenaria viridis* R. Br.; *Peristylus viridis* Lindl. (P. verde). Label linear, la vîrf tridentat, dintele intermediŭ fórte scurt, ceĭ lateralĭ porecţĭ. *Pintenĭ fórte scurţĭ, scotiformĭ*. Periant cuculiform. Florĭ galbin-verdiĭ. ♃ Iunie. Fîneţe umede. Rară pe lângă Cincarova.

Genul Epipactis Rich.

Epipactis Rich. (Epipactidă). Florĭ în spic lax; periant cu divisiunile exterióre tóte puţin conivente în cască; label fórte îngustat la mijloc, întreg saŭ subtrilobat, neprelungit în pintene; anteră liberă; masse polinice reunite printr'un retinaclu comun; ovariŭ stipitat, nerăsucit; rizom tîrîtor garnit de fibre radicale numeróse.

E. palustris Crantz.; *Serapias palustris* Scop.; *Serapias longifolia* L. Syst. nat. (E. palustră. Vulg. [Loc alb]). Frunze lanceolate. Lamina labelului subrotundă, obtusă, egal de lungă cu laciniile periantului. Florĭ cenuşiŭ-verdiĭ, label alb, roşu-striat. ♃ Iunie. In fîneţile mlăştinóse: în regiunea Delteĭ Dunăreĭ.

Genul Cephalanthera Rich.

Cephalanthera Rich. (Cefalanteră). Florĭ în spic lax; periant cu divisiunĭ tóte conivente; label trilobat, fórte îngustat la mijloc, neprelungit în pintene; anteră liberă; masse polinice bipartite reunite printr'un retinaclu comun; ovariŭ sessil, răsucit; rizom tîrîtor.

C. pallens Rich.; *Serapias grandiflora* Scop. *Serapias longifolia* Huds.; *S. lancifolia* Roth. (C. [Loc alb]). Ovariŭ glabru. Lacinia labelului cordat-ovată, maĭ lată decât lungă. Laciniile periantului tóte obtuse. Bractee maĭ lungĭ decât ovariul. Frunze ovate, orĭ ovat-lanceolate, acuminate. Florĭ

gălbiniŭ-albineţe. *Rădăcină fibrósă.* ♃ Maiŭ-Iunie. In păduri: la Ţiganca şi în munţii dela Grecĭ.

Genul Listera R. Br.

Listera R. Br. (Listeră). Florĭ verdiĭ, în spic lax şi subţire; periant cu divisiunĭ externe tóte conivente; ovariŭ stipitat, nerăsucit. (Restul ca în genul precedent).

L. ovata R. Br.; *Ophrys ovata* L.; *Epipactis ovata* All. (L. ovată. Vulg. [Loc alb]). Tulpină bifoliată, frunze oposite, ovate. Label linear bifid. Florĭ verdiĭ. ♃ Maiŭ-Iunie. In păduri: comună.

Genul Liparis Rich.

Liparis Rich. (Liparis). Florĭ în spic lax; periant cu divisiunĭ întinse; label întreg, dirigiat în sus, de aceeaşĭ lungime ca şi cele-lalte divisiunĭ. neprelungit în pintene; anteră liberă, caducă, terminată printr'un apendice membranos; masse polinice bipartite, cu lobĭ colaterali şi cu douĕ retinacle; ovariŭ nerăsucit.—Bulburĭ 2, uncinate, juxtapuse.

L. Loeselii Rich.; *Sturmia Loeselii* Rchb.; *Ophrys Loeselii* L. (L. lui Loesel. Vulg. [Loc alb]). Tulpină triangulară, la basa bifoliată, frunzele eliptic-lanceolate. Spic 3-8-flor, Label ovat, obtus, crenulat, de lungimea laciniilor perianturuĭ. Florĭ galbine-verdiĭ. ♃ Iunie-August. In mlaştinile spongióse: în regiunea Delteĭ Dunăreĭ.

Genul Limodorum Tournef.

Limodorum Tournef. (Limodor). Florĭ în spic lax; periantul cu divisiunile tóte conivente; label oblong, întreg, contractat în unguiculă la basă, prelungit în pintene; anteră liberă; masse polinice întregĭ, reunite printr'un retinaclu comun; ovariŭ nerăsucit; rizom gros, tîrîtor.

L. abortivum Swartz; *Orchis abortiva* L.; *Serapias abortiva* Scop. (L. abortiv. Vulg. [Loc alb]). Tulpină (scap) nefoliată, vaginată. Label ovat-undulat. Pintenĭ subulaţĭ de lungimea ovariuluĭ. Intréga plantă palid-violacee. ♃ Maiŭ-Iunie. In păduri: rară.

Genul Neottia Rich.

Neottia Rich. (Neottie). Florĭ decolorate, roşietice, dispuse în spic dens; periant cu divisiunĭ exterióre tóte conivente în cască; label neîngustat la mijloc, gibos la basă, neprelungit în pintene, bifid, cu lobĭ divergenţĭ; anteră liberă; masse polinice reunite printr'un retinaclu comun; ovariŭ sessil, nerăsucit.—Fibre radicale cilindrice, numeróse, fasciculate.

N. Nidus avis Rich.; *Neottidium Nidus avis* Schlechtd.; *Epipactis Nidus avis* All. (N. Cuib de pasăre. Vulg. *Trînjĭ).* Intréga plantă brunie. *Tulpină* fistulósă *fără frunze*, numaĭ cu squamele alterne. Spic multiflor. Bractee maĭ lungĭ de cât pedicelele. Label elongat, la vîrf maĭ lat, 2-lobat. Ovariŭ pĕros. ♃ Maiŭ-Iunie. In pădurile umbróse: Cincarova, Ţiganca, Cocoş.

[Loc alb]

CONSPECTUL GENURILOR

1. Laciniile periantuluĭ tóte egal de lungĭ . . . . . **Leucoium** L.
1.* Laciniile periantuluĭ neegalĭ de lungĭ, cele 3 exterióre maĭ lungĭ, cele 3 interióre maĭ scurte . . **Galanthus** L.

Genul Leucoium L.

Leucoium L. (Leucoiŭ). Periant campanulat, lipsit de tub, cu 6 divisiunĭ ovale, aprópe egale, lipite la basă. Stamine 6, inserate pe discul epigin; filamente scurte; antere erecte, deschiḑându-se în tótă lungimea lor prin douĕ crăpăturĭ, neapiculate la vîrf. Stil de ordinar claviform şi maĭ rar filiform; stigmat simplu. Capsulă cărnósă cu 3 valve loculicide. Seminţe globulóse.

L. aestivum L. (L. de vară. Vulg. *Ghioceĭ bogaţĭ).* Spat multiflor. Stil filiform-clavat. Florĭ albe, laciniile periantuluĭ la vîrf verzĭ. ♃ Maiŭ. In fîneţele umede: în Delta Dunăreĭ până la Sulina.

Genul Galanthus L.

Galanthus L. (Galant). Flóre solitară terminală, închisă într'un spath monofil; periant campanulat, lipsit de tub, cu 3 divisiunĭ externe întregĭ, marĭ, semi-întinse, cele 3 interióre emarginate, erecte, pe jumătate maĭ scurte; capsulă cărnósă, 3-valvă; seminţe subglobulóse.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze lineare, plane . . . . . **G. nivalis** L.
1.* Frunze angust-oblonge, plicate, plicile paralele cu marginile . . . . . **G. plicatus** M. B.

G. nivalis L. (G. nival. Vulg. *Ghioceĭ* [loc alb]). Scap 1-flor. *Frunze lineare*, carinate, *plane*. Cele 3 laciniĭ exterióre ale periantuluĭ albe, maĭ lungĭ, cele 3 interióre maĭ scurte. ♃ Februarie-Martie. In pădurile umede: fórte comun.

G. plicatus M. B. (G. plicat. Vulg. *Ghioceĭ*). *Frunze ângust-oblonge, plicate, plice paralele cu marginile.* Florĭ ca la *G. nivalis* L. ♃ Februarie-Martie. In pădurile umede, împreună cu specia precedentă, fórte comun.

[Loc alb]

CONSPECTUL GENURILOR

1. Laciniile limbuluĭ periantuluĭ alternativ 3 reflecte şi 3 erecte . . . . . **Iris** L.
1.* Laciniile limbuluĭ periantuluĭ tóte erecte . . . . . **Crocus** L.

Genul Iris L.

Iris L. (Iride). Florĭ regulate; periant cu divisiunĭ exterióre reflexe, cele interióre erecte; stamine aplicate pe faţa externă a stigmatelor, acestea fórte marĭ, petaloide; capsulă coriace, cu 3-6 unghiurĭ; seminţe maĭ mult saŭ maĭ puţin comprimate.—Rhizom gros, cărnos, articulat; tulpină nodorósă, frunzósă; frunze ensiforme, equitante.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Laciniile exterióre ale periantuluĭ pe faţa internă la basa îndesuit-pĕrósă (barbulate).
2. Tulpină bi-multifloră. Florĭ galbine . . . . . I. **variegata** L.
2.* Tulpină 1-floră. Frunze maĭ lungĭ decât tulpina. Florĭ violacee . . . . . I. **pumila** L.
1.* Laciniile exterióre ale periantuluĭ nebarbulate.
3. Florĭ albineţe cu vine violacee . . . . . I. **Pseudo-graminea** Schor.
3.* Florĭ galbine . . . . . I. **Pseudo-Acorus** L.
[Loc alb] . . . . . I. **suaveolens** Boiss.

I. variegata L. (I. vargată. Vulg. *Stînjîn, Stînjinel).* Laciniile periantuluĭ oblong-obovate, cele interióre spre basă mereŭ atenuate, *cele exterióre la basa internă indesuit-pĕróse* (barbulate). *Frunze* ensiforme, falcate, *subegal de lungĭ cu tulpina multifloră.* Spate erbacee. Florĭ galbine, laciniile exterióre cu vine brune purpuriĭ, orĭ negre-purpuriĭ elegant depicte. ♃ Maiŭ-Iunie. Prin tuferişurile şi pădurile de pe colinele uscate şi erbóse: Comună la Demirkioĭ, Malcocĭ, Babadagh, etc.

I. pumila L. (I. mititică. Vulg. *Stînjinel, Răţişóre).* Laciniile periantuluĭ *oblong-obovate, cele exterióre la basa internă indesuit-pĕróse* (barbulate). *Frunze* ensiforme, *mult maĭ lungĭ decât tulpina 1-floră şi fórte scurtă.* Tubul periantuluĭ exsert. Florĭ violacee, deschis-albastre orĭ albe. ♃ Aprilie-Maiŭ. Prin fîneţele uscate de prin stepe, pe colinele aride şi prin locurile stîncóse şi erbóse din munţĭ: muntele Consul, la Grecĭ pe Ţuţuiatu, pe lângă Constanţa.

Variază:

Lutea M. B. Pe lângă Constanţa împreună cu specia gemină.

I. Pseudo-graminea Schor.; *I. graminea* Heuff.; *I. Sintenisii* Janka. (I. lui Sintenis). *Lamina laciniilor exterióre ale periantuluĭ nebarbulată,* apendiciformă, ovată, mult maĭ scurtă decât unguicula dilatată. Ovariul hexagon. Frunzele ensiforme, lineare, rigide, glauce, pe timpul înflorireĭ de 2 orĭ maĭ lungĭ decât tulpina ancipită, 1-3-florĭ. Plantă maĭ robustă decât *I. graminea* L. Tulpină de 60 centim. şi maĭ

înaltă. Florĭ maĭ marĭ. Lamină albinéţă, cu vine violacee. ♃ Maiŭ-Iunie. Prin tuferişurile din locurile aprice, la Teke.

I. **Pseudo-Acorus** L. (I. Acor-neadevĕrat. Vulg. *Stînjinĭ galbinĭ, Stînjinĭ de baltă).* Laciniile periantuluĭ *cele exterióre* ovate, lat unguiculate şi *la basa internă nebarbulate*, cele interióre lineare, maĭ ânguste şi maĭ scurte decât laciniile stigmatuluĭ. Frunze ensiforme, lanceolat-lineare, subegal de lungĭ cu tulpina rotundă şi multifloră. *Florile galbine,* laciniile exterióre în locul barbuleĭ cu o maculă ros-galbină şi cu vine negre, orĭ negre-purpuriĭ elegant depicte. ♃ Iunie-Iulie. In bălţĭ şi ape stagnante. Comun cu deosebire în regiunea Danubială şi în Delta Dunăreĭ.

I. **suaveolens** Boiss. [Loc alb]. In stepele uscate: între Kiustendje şi Cernavoda.

Genul Crocus L.

Crocus L. (Şofran). Florĭ regulate; periant petaloid, campanulat, cu tub fórte elongat, cu divisiunile externe puţin maĭ lungĭ decât cele interne, tóte întinse erecte. Stamine erecte. Stil filiform, fórte elongat şi născênd aprópe din bulb; stigmate cărnóse, obconice, săpate la vîrf într'o mică cupă denticulată pe marginĭ saŭ spintecate în laciniĭ. Capsulă membranósă, triquă. Seminţe subglobulóse.—Bulb solid.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Spatul floreĭ 1-foliat. Florĭ auriĭ . . . . . **C. moesiacus** Ker.
1.* Spatul floreĭ 2-foliat.
2. Gâtul periantuluĭ glabru . . . . . **C. variegatus** Hopp. et Hornsch.
2.* Gâtul periantuluĭ vilos . . . . . **C. Pallasii** M. B.
[Loc alb] . . . . . **C. sulfureus** Ker.

C. moesiacus Ker.; *C. aureus* Fl. graec.; *C. luteus* Roch. (C. moesiac. Vulg. *Sofran galben).* Spat 1-foliat. *Periant auranţiac,* campanulat, laciniile subegale. oblong obtuse, gâtul nud. Scap strîmt-vaginat. Stigmat trifid, de 3 orĭ maĭ scurt, decât limbul periantuluĭ. Laciniile periantuluĭ erecte, spre partea superióră dilatate denticulate. Frunze desvoltate deodată cu florile, lineare. *Fibrele tunicelor radicale filiforme,*

paralele. Florĭ auriĭ. ♃ Aprilie-Maiŭ. Comun pretutindenĭ : Cincarova, etc.

C. **variegatus** Hoppe et Hornsch. (C. vargat. Vulg. *Şofran vărgat*, [loc alb]). Spat 2-foliat. Gâtul periantuluĭ glabru. Stigmat 3-fid aprópe de 2 orĭ maĭ scurt decât limbul periantuluĭ. Laciniile periantuluĭ erecte, spre partea superióră maĭ late, denticulate orĭ incise. *Fibrele tunicilor radicale valide, reticulate, anastomosante,* areolele *ovate orĭ subrotunde. Florĭ palid-cerulee,* gâtul gălbiniŭ. ♃ Februarie-Martie. In stepe şi prin fîneţele din păduri fórte comun.

C. **Pallasii** M. B. (C. lui Pallas). Spat 2-foliat. Gâtul periantuluĭ vilos. Stigmat 3-fid, truncat. Tunicile radicale membranacee, solute în fibre subtile, paralele şi în partea superióră anastomosante. Frunzele desvoltate maĭ târdiŭ decât flórea. ♃ [Loc alb]. In stepele din regiunea australă către mare, la Murfatlar, Kara-Nasib, etc.

C. **sulfureus** Ker. [Loc alb]. In fîneţele din păduri la Cincarova, împreună cu forma *albiflorā* şi cu *Cr. moesiacus* Gris.

Fam. [Loc alb] LILIACEE.

Florĭ ermafrodite. Periant cu 6 divisiunĭ petaloide, dispuse pe 2 rênduri, libere saŭ connate în o parte a lungimeĭ lor. Stamine 6, opuse divisiunilor periantuluĭ şi inserate pe receptacul saŭ pe tubul periantuluĭ; antere biloculare, introrse. Ovariŭ super, cu 3 loge multiovulate; stigmate 3, distincte saŭ reunite. Fruct capsular, cu 3 loge polisperme saŭ oligosperme, cu dehiscenţă loculicidă. Sĕmênţa cu testa fragil; albumen cărnos, învĕlind obişnuit embrionul. — Erburĭ perene, munite de bulburĭ saŭ de rizome. Frunze întregĭ, opuse saŭ verticilate.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Periant 6-partit, la bază contras în un tub pediceliform . . . . . **Asparagus** L.
1.* Periant 6-fid orĭ 6-dentat.
2. Periant cilindriform-tubulos . . . . . **Polygonatum** Tournef.
2.* Periant campanulat . . . . . **Convallaria** L.

Genul Asparagus Tournef.

Asparagus Tournef. (Sparangă). Florĭ dioice prin abortare; periant campanulat, cu 6 divisiunĭ puţin connate în tub la basă; stamine 6, libere, inserate la basa divisiunilor periantuluĭ; baccă globulósă, roşie cu 3 loge 2-sperme.—Tulpină erectă, fórte ramósă; frunze alterne, reduse la solḑĭ membranoşĭ la subsuóra cărora nasc ramurĭ foliiforme, setacee, fasciculate.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze şi rămurele de tot glabre.
2. Tubul periantuluĭ mult maĭ scurt decât limbul **A. tenuifolius** Lam.
2.* Tubul periantuluĭ de 2 orĭ maĭ lung decât limbul . . . . . **A. collinus** Schur.
1.* Rămurele maĭ mult maĭ puţin scabre.
3. Pedunculĭ 2 din sus de mijloc articulaţĭ.
4. Antere eliptic-oblonge puţin maĭ scurte decât filamentele . . . . . **A. trichophyllus** Bung
4.* Antere subcordat-oblonge de jumătate maĭ scurte decât filamentele . . . . . **A. polyphyllus** Stev.
3.* Pedunculĭ masculinĭ 4-5 din jos de mijloc articulaţĭ, iar femeniniĭ 2 la mijloc articulaţĭ **A. verticillatus** L.

A. tenuifolius Lam.; *A. sylvaticus* W. Kit. (A. cu foĭ subţirĭ. Vulg. *Umbra iepureluĭ).* Tulpină erbacee, rotundă, erectă. Ramuscule (frunze) fasciculate, *capilare, deîmpreună cu rămurelele de tot glabre.* Tubul periantuluĭ fórte scurt, mult maĭ scurt decât limbul. Pedunculĭ solitarĭ, elongaţĭ, sub vîrf articulaţĭ. Antere ovat-cordate orĭ subrotunde mult maĭ scurte decât filamentele. ♃ Maiŭ-Iunie. In păduri şi prin tuferişurile din stepe. Comun pretutindenea.

Observare. — *A. officinalis* L. diferă prin tubul periantuluĭ, care e numaĭ de jumătatea lungimeĭ limbuluĭ şi prin anterele oblonge, ce sunt egal de lungĭ cu filamentele.

A. collinus Schur. (S. de coline. Vulg. *Umbra iepureluĭ).* Tulpină înaltă, divaricat-ramificată. *Ramuscule (frunze) setacee, drepte, acute deîmpreună cu rămurelele de tot glabre.* Tubul periantuluĭ la florile femenine de 2 orĭ maĭ lung decât limbul. Pedunculĭ erecţĭ patulĭ, verticilaţĭ egal de lungĭ

cu tubul periantuluĭ. Antere de 2 orĭ maĭ scurte decât filamentele. ♃ Maiŭ-Iunie. Impreună cu specia precedentă şi maĭ comun încă.

A. trichophyllus Bunge. (S. [Loc alb]). Tulpină erbacee, debilă, flexuósă. Ramurĭ fórte patente, arcuat-ascendente orĭ refracte. Ramuscule (frunze) fasciculate setacee, drepte orĭ arcuate. Pedunculĭ 2 din sus de mijloc articulaţĭ. Antere eliptic oblonge, la vîrf mucronulate, puţin maĭ scurte decât filamentele. ♃ [Loc alb]. Pe ţĕrmul măreĭ, pretutindenea.

A. polyphyllus Stev; *A. scaber* Brign.; *A. amarus* Dc.; *A. marinus* Rchb. (S. polifilă. Vulg. *Umbra iepureluĭ).* Tulpină erbacee, rotundă, erectă. Ramurĭ rotunde, striate, scabre. *Rămurelele deîmpreună cu ramusculele (frunzele)* setiforme, mucronate fasciculate şi striate, pe *unghiurĭ denticulat-scabre. Pedunculĭ îngeminaţĭ deasupra de mijloc articulaţĭ.* Tubul periantuluĭ numaĭ de jumătate cât limbul. Antere oblonge orĭ subcordat-oblonge, mucronate subegal de lungĭ cu filamentele. ♃ [Loc alb]. Pe ţĕrmul măreĭ pretutindenea şi în Deltă în pădurea dela Kara-Orman.

A. verticillatus L. (A. verticilat). Tulpină erbacee, scandentă. Ramuscule (frunze) linear-subulate, mucronate, acute, triangulare, *pe marginĭ şi pe carină scabre,* pe ramurĭ câte 8 orĭ maĭ multe pe rămurele câte 3 orĭ şi solitare. Pedunculĭ 1-florĭ reflexĭ şi maĭ lungĭ decât flórea, ceĭ masculinĭ câte 4-5, sub mijloc, ceĭ femeninĭ îngeminaţĭ, la mijloc articulaţĭ. ♃ [Loc alb]. Prin tuferişurile din stepe şi pe marginea pădurilor. Comun în tótă Dobrogea.

Genul Polygonatum Tournef.

Polygonatum Tournef. (Poligonat). Florĭ ermafrodite; periant lung tubulos-cilindric, cu 6 dinţĭ scurţĭ; stamine inserate la mijlocul tubuluĭ; bacce globulóse cu 3 loge 2 sperme. Tulpină simplă, erectă, arcuată la vîrf; frunze alterne.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Frunze amplexicaule glabre . . . . . **P. vulgare** Desf.
1.* Frunze scurt peţiolate pe faţa inferióră la nervure peţiolate . . . . . **P. latifolium** Red.

P. vulgare Desf.; *P. anceps* Moench.; *P. officinale* All.; *P. glaberrimum* C. Koch.; *Convallaria Polygonatum* L. (P. comun. Vulg. *Códa-cocoşuluĭ).* Tulpină angulară. *Frunze amplexicaule,* alterne, ovat-oblonge, orĭ eliptice, obtusiuscule, *glabre.* Pedunculĭ axilarĭ, 1-2-florĭ, deîmpreună cu staminele glabri. Filamente de lungimea anterelor inserate deasupra mijloculuĭ tubuluĭ coroleĭ. ♃ Maiŭ-Iunie. In păduri le umbróse: Ţiganca, Cocoş, etc.

P. latifolium Red.; *Convallaria latifolia* Jacq. (P. cu frunze late. Vulg. *Códa-cocoşuluĭ).* Tulpină angulară. *Frunze scurt peţiolate,* alterne, ovate, acuminate, *pe faţa inferióră la nervure, asemenea şi pedunculiĭ axilarĭ 1-4-florĭ pubescente.* Stamine glabre. ♃ Maiŭ-Iunie. In pădurĭ. Fórte comun.

OBSERVARE.—*P. multiflorum* Mönch.; *Convallaria multiflora* L., diferă prin tulpina rotundă, prin frunzele amplexicaule, glabre şi prin filamentele pěróse.

Genul Convallaria L.

Convallaria L. (Convalarie). Florĭ ermafrodite; periant campanulat-globulos, cu 6 dinţĭ scurţĭ, întinşĭ; stamine inserate la basa periantuluĭ; bacce globulóse, cu 3 loge 2-sperme. Scamp nud; frunze tóte radicale, încunjurate la basă de maĭ multe tece membranóse; florĭ în racem terminal.

C. majalis L. (C. de maiŭ. Vulg. *Lăcrămióre, Mărgăritărele, Sufleţele, Georgiţe, Cerceluşĭ, Flórea turcului).* Peduncul radical, nud, semirotund. Florĭ campanulate, racemóse, nutante, albe. ♃ Aprilie-Maiŭ. In pădurĭ, fórte comun.

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Periant 6-fil orĭ 6-partit.
2. Stigmat 3-lobat, sessil . . . . . **Tulipa** L.
2.* Stilĭ presenţĭ.
3. Stil la vîrf trifid . . . . . **Fritillaria** L.
3.* Stil nedivis cu stigmat simplu orĭ cel mult subtrilobat.
4. Pedunculĭ articulaţĭ.
5. Filamente la basă maĭ late acoperind ovariul . . **Asphodelus** L.
5.* Filamente înguste neacoperind ovariul . . . . **Phalangium** L. (Anthericum).
4.* Pedunculĭ nearticulaţĭ.

6. Florĭ în racem, orĭ în corymb, orĭ şi solitare.
7. Stamine inserate pe receptacul.
8. Antere incumbente (dorsifixe) . . . . . **Ornithogalum** L.
8.* Antere erecte (basifixe) . . . . . **Gagea** Salisb.
7.* Stamine inserate la basa foliólelor periantuluĭ . **Scilla** L.
6.* Florĭ umbelate orĭ în capitulĭ globoşĭ, înainte de înflorire învelite în un spat membranaceŭ **Allium** L.
1.* Periant globos-ovat orĭ cilindriform, limb fórte scurt, 6-dentat . . . . . **Muscari** Tourn.
[Loc alb] . . . . . **Nectaroscordium.**

Genul Tulipa Tournef.

Tulipa Tournef. (Lalea). Periant campanulat, cu divisiunĭ libere până la basă; stamine hypogine; stigmat sessil, cu 3 lobĭ groşĭ; capsulă oblongă, trigonă, cu loge polisperme; seminţe discoide.—Plantă bulbósă, flóre mare, solitară, terminală.

T. Biebersteiniana Schult.; *T. sylvestris* L. β. *minor* Ledeb. (T. luĭ Bieberstein. Vulg. *Lalea de pădure*). Tulpină 1-floră, fórte rar 2-floră. Flórea înainte de înflorire nutantă. Foliólele interióre ale periantuluĭ deîmpreună cu staminele la basă barbulate. Flórea pe partea externă deschis galbină, pe cea internă maĭ intensiv galbină. ♃ [Loc alb]. In muntele petros de lângă Testemel fórte copios.

Observare. — *T. sylvestris* L. are flórea maĭ mare şi este pe ambele feţe de colóre deschis-galbină.

Genul Fritillaria L.

Fritillaria L. (Fritilarie). Periant campanulat, cu 6 divisiunĭ libere, caduce, munite de o foveolă nectariferă la basă. Stamine 6, aderente la basa divisiunilor, cu antere fixate de filament prin faţa lor internă şi deasupra baseĭ lor. Stil elongat, subclaviform. Stigmat 3-fid. Capsulă trigonă saŭ maĭ rar hexagonă. Seminţe comprimate, membranóse pe marginĭ.—Florĭ plecate înaintea anteseĭ.

Fr. tenella M. B. var. *latifolia* Uechtr. [Loc alb]. ♃ Maiŭ. In pădurea muntósă aprópe de Cincarova împreună cu *Symphitum tauricum.*

Genul Asphodelus L.

Asphodelus L. (Asfodel). Periant cu 6 divisinnĭ întinse. Stamine alternativ maĭ scurte, hypogine; filamente dilatate la basă şi ciliate, arcuat-ascendente. Capsulă membranósă-coriace, trigonă. Seminţe triquetre, cu testa crustaceŭ, negricióse-marochinate. — Florĭ albe (în speciile nóstre); pedunculĭ articulaţĭ.

A. luteus L.; *Asphodeline lutea* Rchb. (A. galbin. Vulg. [Loc alb]). Frunze subulate, trigonale, striate, netede, la basă dilatate în o vagină membranacee. Tulpină de tot simplă, munită cu vagine de frunze până la racem. Florĭ indesuite. Bractee subegal de lungĭ cu florile galbine. ♃ Maiŭ. Pe colinele petróse de lângă Teke şi Testemel.

Genul Phalangium L.

Phalangium Tournef. (Falangiu). Periant întins, cu divisiunĭ 3-nerviate, connate la basă într'un tub fórte scurt; stamine inserate la basa divisiunilor periantuluĭ; stil filiform; capsulă subglobulósă, cu loge oligosperme; seminţe angulóse, punctuate rugóse. — Plante cu partea subterană fibrósă; florĭ albe, dispuse în racem simplu saŭ ramos.

Ph. ramosum L.; *Anthericum ramosum* [loc alb]. (F. ramos. Vulg. [Loc alb]). Frunze lineare, canaliculate, erecte. Tulpină fără frunze, ramificată; maĭ înaltă decât frunzele. Florĭ în paniculă cu ramurĭ îndepărtate. Stil drept. ♃ Iunie-Iulie. In fîneţele uscate din pădurĭ: Dobromir, Babadagh, Karvan, Rejepkuns.

Observare.—*A. Liliago* L. diferă prin tulpina sa simplă (neramificată) şi prin stilul declinat.

Genul Ornithogalum Tournef.

Ornithogalum Tournef. (Ornithogal). Periant întins, cu divisiunĭ libere până la basă; stamine hypogine, saŭ inserate la basa divisiunilor periantuluĭ, cu filamente aplanate şi dilatate la basă; stil filiform; capsulă trigonă, cu loge polisperme; seminţe globóse saŭ angulóse.—Plante bulbóse;

florĭ albe saŭ gălbiĭ, munite de bractee membranóse, reunite în racem saŭ în corimb pauciflor.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Filamente nedentate.
2. Florĭ în racemĭ elongaţĭ . . . . . O. pyrenaicum L.
2.* Florĭ corymbóse.
3 Pedunculĭ patenţĭ . . . . . O. tenuifolium Guss.
3 * Pedunculĭ orizontalĭ-patenţĭ . . . . . O. umbellatum L.
3.** Pedunculĭ divaricat-refracţĭ . . . . . O. refractum W. Kit.
1.* Filamente dentate . . . . . O. Boucheanum Ascher.

O. pyrenaicum L. (O. pirenaic. Vulg. [Loc alb]). *Racem elongat multiflor.* Pedunculĭ patenţĭ, ceĭ fructiferĭ alipiţĭ de pedunculul comun. Bractee ovat lanceolate mereŭ atenuate în o acumină. Foliólele periantuluĭ linear-oblonge. Stil egal de lung cu staminele. Ovariŭ oval, la basă şi la vîrf egal rotundat. Frunze glauce, profund canaliculate. Florĭ albineţe. Foliólele periantulnĭ pe partea externă cu o strie glaucă-verde. Florile uscate detrec în colóre gălbinie. ♃ Iunie-Iulie. La Redgepkuns, Mangalia, prin fîneţe şi locurĭ cultivate.

O. tenuifolium Guss. (O. cu frunze subţirĭ. Vulg. [Loc alb]) *Florĭ corymbóse.* Pedunculĭ floriferĭ şi fructiferĭ sub un unghiŭ semidrept patenţĭ, ceĭ inferiorĭ maĭ lungĭ. Foliólele perigonuluĭ, oblonge, acute. Stamine nedentate. Frunze filiforme, flaccide, verdĭ, notate cu o linie medie albă, adese-orĭ şi ciliate. Florĭ albe cu o strie dorsală verde. ♃ Maiŭ. Câmpurĭ sterile şi locurĭ aride şi petróse. Fórte comun în stepele de la Constanţa, Medgidia, Periclia, la Başkioĭ pe muntele Sepelgin.

O. umbellatum L. (O. umbelat. Vulg. [Loc alb]). *Florĭ corymbóse.* Pedunculiĭ inferiorĭ fructiferĭ orizontal patenţĭ cu fructul ascendent. Foliólele periantuluĭ albe, oblonge, obtuse. Stamine nedentate. Frunze lineare, canaliculate, glabre, cu o strie medie albă. ♃ Aprilie-Maiŭ. Fîneţe, păşunĭ, câmpurĭ sterile, agriĭ: Periclia, etc.

O. refractum W. Kit. (O rĕsfrîns. Vulg. [Loc alb]). Florĭ corymbóse. Pedunculiĭ inferiorĭ dela scap divaricat-refracţĭ cu fructul ascendent Bractee abia ceva maĭ lungĭ decât pedunculiĭ. Foliólele periantuluĭ albe, oblonge, obtuse. Sta-

mine nedentate. Frunze lineare, canaliculate, glabre, cu o strie medie albă. ♃ Aprilie-Maiŭ. Stepe, locurĭ aride: pe lângă Constanţa şi maĭ pretutindenea.

O. Boucheanum (Kunth) Aschers.; *O. chloranthum* Saut. (O. lui Bouché. Vulg. [Loc alb]). Florĭ apropiat-racemóse, pe timpul înflorireĭ orizontale, maĭ târdiŭ unilaterale şi pendule. Stamine tóte 3-dentate alternativ de jumătate maĭ scurte. Dinţiĭ laterali la filamentele maĭ lungĭ de lungimea anterelor orĭ şi maĭ scurte. Ovariŭ oblong, la vîrf obtus, neumbilicat, de lungimea stiluluĭ. Pedicelii pe timpul înflorireĭ de 2 orĭ maĭ scurţĭ decât ovariul. Frunzele pe acest timp în partea supremă vesteţite. Florile pe partea internă albe, pe cea externă foliólele aŭ o strie lată intens verde. ♃ Aprilie-Maiŭ. In fîneţele din pădurĭ. Fórte comun: la Grecĭ pe muntele Fratele-Ţuţuiatuluĭ.

Genul Gagea Salisb.

Gagea Salisb. (Gagee). Periant cu divisiunĭ de ordinar întinse, libere până la basă; stamine hipogine saŭ inserate la basa divisiunilor periantuluĭ; stil filiform; capsulă trigonă, cu loge oligosperme; seminţe subglobulóse. — Plantă cu partea subterană compusă din 2 saŭ maĭ mulţĭ tuberculĭ învĕliţĭ printr'o tunică comună; florĭ galbine, venate de verde, în cime munite de bractee filiforme.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Rădăcină compusă din 3 bulbĭ orizontalĭ neînfăşuraţĭ de o tunică comună . . . . . **G. pratensis** Schult
1.* Rădăcină compusă din 1-2 bulbĭ înfăşuraţĭ de o tunică comună.
2. Frunze radicale numaĭ 1.
3. Umbelă numaĭ cu o frunză lanceolat-spatacee includênd pedunculul comun . . . . . **G. minima** Schult.
3.* Umbelă cu 2 frunze.
4. Frunza radicală plană, linear-lanceolată . . . . . **G. lutea** Schult.
4.* Frunza radicală lineară, canaliculată . . . . . **G. pusilla** Schult.
2.* Frunze radicale 2. Plantă vilósă . . . . . **G. saxatilis** Koch.
[Loc alb] . . . . . **G. taurica** Stev.

G. pratensis Schult.; *G. stenopetala* Rchb. (G. de fîneţe. Vulg. [Loc alb]). Frunză radicală solitară, lineară, la basă

şi la vîrf atenuată, plană, acut-carinată, cele florale 2 opuse. Pedunculĭ glabri, simpli, defloraţĭ patenţĭ spre tóte laturile. Bulbĭ 3 orizontalĭ, ceĭ din anul curent clavat-stipitaţĭ. Florĭ galbine. ♃ Aprilie-Maiŭ. In agriĭ şi arve. Comună pretutindenea.

G. minima Schult.; *Ornithogalum minimum* L.; (G. fórte mică. Vulg. [Loc alb]). Frunză radicală solitară, erectă lineară, pe ambele feţe plană orĭ sub canaliculată, cea florală spatacee, lanceolată, la basă includênd pedunculul comun al umbeleĭ pedunculate şi consistând din 2-5 florĭ. Pedunculiĭ parţialĭ simpli orĭ ramificaţĭ, glabri. Foliólele periantuluĭ linear-lanceolate, acuminate. Bulb ovat. Florĭ galbine. ♃ Aprilie-Maiŭ. In tuferişurĭ şi în fîneţile din pădurĭ: comun pretutindenea.

G. lutea Schult.; *Ornithogalum luteum* β. L.; *O. sylvaticum* Pers. (G. galbină. Vulg. [Loc alb]). Frunză radicală solitară, erectă, linear-lanceolată, abrupt-acuminată, plană, acut-carinată; frunze florale 2, subopuse. Pedunculiĭ parţialĭ, simpli, umbeliformĭ, glabri. Foliólele periantuluĭ oblonge, obtuse. Anterele oblonge. Bulb ovat, solitar. Florĭ galbine. ♃ Aprilie-Maiŭ. In pădurĭ, comun pretutindenea.

G. pusilla Schult.; *Ornithogalum pusillum* Schmidt. (G. mititică Vulg. [Loc alb]). Frunză radicală solitară, erectă, îngust-lineară, atenuat-acută, canaliculată; frunze florale 2, sub-opuse, cea inferióră maĭ mare, convolută, spatacee. Umbelă sessilă, 2-6-floră. Pedunculĭ parţialĭ simpli, umbelaţĭ, glabri. Foliólele periantuluĭ lanceolate, obtuse. Antere subrotunde. Bulb ovat, solitar. Florĭ galbine. ♃ Martie-Aprilie. In locurĭ arenóse şi petróse din pădurĭ. Comună pretutindenea.

G. saxatilis Koch. (G. de stîncĭ). Frunze radicale 2, filiforme, canaliculate, cele caulinare alterne, lanceolate, acuminate orĭ şi terminate în un vîrf elongat şi filiform. Florĭ terminale maĭ adese-orĭ solitare. Foliólele periantuluĭ oblong-lanceolate, obtuse, la basa lor dimpreună cu tulpina şi cu marginea frunzelor vilóse. Ovariŭ oblong-obovat, subretus, cu laturile convexiuscule. Bulb subrotund. Florĭ galbine. ♃ Martie. Pe stîncile subumede: în munţiĭ stîncoşĭ dela Malcocĭ şi în alte locurĭ frequentă.

G. taurica Stev. [Loc alb]. ♃ [Loc alb]. Rară în stepe aprópe de Akpunar.

Genul Scilla L.

Scilla L. (Scilă). Periant întins, cu divisiunĭ libere până la basă; stamine hypogine, inserate la basa divisiunilor periantuluĭ; capsulă obovată, cu loge oligosperme; seminţe subglobulóse cu rafeŭ proeminent saŭ cu umflătură ariliformă.—Plante bulbóse; florĭ în racem simplu, terminal.

S. bifolia L. (S. cu douĕ frunze. Vulg. *Viorele*). Bulb bifoliat, frunze patente, orĭ recurbate, lanceolat-lineare, canaliculate şi convolute în un vîrf rotund. Scap rotund. Pedunculĭ erecţĭ. Bractee lipsesc. Florĭ albastre. ♃ Martie-Aprilie. In tuferişurĭ şi pădurĭ cam umede, viĭ, semănăturĭ, etc. Fórte comună pretutindenea, chiar şi cu *florĭ albe*.

Genul Allium L.

Allium L. (Aliŭ). Periant campanulat saŭ stelat, cu divisiunĭ libere saŭ puţin connate la basă; stamine inserate la basa divisiunilor periantuluĭ, cu filamente dilatate saŭ puţin reunite la basă; stil filiform, ginobasic; capsulă trigonă, deprimată în centru, cu loge 1-2-sperme; seminţe angulóse, marochinate. — Plante de ordinar bulbóse; florĭ în umbelă simplă, adesea globulósă, închisă într'un spat înaintea anteseĭ.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Frunze tóte radicale lung-peţiolate. Tulpină nefoliată . . . . . A. **ursinum** L.
1.* Tulpină cel puţin până la mijloc foliată, frunze amplexicaule.
2. Filamente nedentate.
3. Stamine maĭ scurte decât periantul. Florĭ purpuriĭ.
4. Spatul bivalv, mucronat . . . . . A. **moschatum** L.
4.* Spat bivalv, una dintre valve fórte lung rostrată A. **paniculatum** L.
3.* Stamine maĭ lungĭ decât periantul.
5. Florĭ galbine . . . . . A. **flavum** L.
5.* Florĭ rosee.
6. Stamine puţin maĭ lungĭ decât periantul . . . . A. **fuscum** W. Kit.
6.* Stamine de $1^1/_2$-2 orĭ maĭ lungĭ decât periantul A. **Steveni** Willd.

2.* Filamentele cele 3 interióre tricuspidate.
7. Frunze plane.
8. Umbelă capsuliferă . . . . . A. rotundum L.
8.* Umbelă bulbiferă . . . . . A. scorodoprasum L.
7.* Frunze semi-rotunde.
9. Cuspidele intermediŭ anterifer de 2 orĭ maĭ scurt decât articulul sĕŭ inferior . . . . . A. sphaerocephalum L.
9.* Cuspidele intermediŭ anterifer egal de lung cu articulul sĕŭ inferior, orĭ şi ceva mai lung. . A. guttatum Stev.

A. ursinum L. (A. ursin. Vulg. *Leurdă, Aiŭ de pădure).* Rădăcină bulbósă. *Tulpină fără frunze,* triangulară. *Frunze radicale lung peţiolate, eliptic-lanceolate.* Spat 1-valv, bitrifid, persistent. Umbelă capsuliferă, fastigiată, laxă. Stamine nedentate, maĭ scurte decât periantul. Florĭ albe. ♃ Aprilie-Maiŭ. In pădurile umbróse şi umede: fórte comun, cu deosebire în Dobrogea septentrională: Cocoş, Ţiganca, Urlóia, etc.

A. moschatum L.; *A. setaceum* W. Kit. (A. moscat). Tulpină rotundă, in partea inferióră foliată, frunzele setaceŭ-subulate, rotunde, sulcate, angust şi profund canaliculate, pe marginĭ ciliat-scabre. Spat bivalv, mucronat. Umbelă laxă, capsuliferă. *Stamine cu* $^1/_3$ *parte maĭ scurte decât periantul, tóte simple.* Tunica bulbuluĭ în urmă la vîrf reticulat-fibrósă. Florĭ albe cu o strie dorsală purpurie. ♃ Iulie-August. Pe colinele uscate şi stîncóse: la Sarighiol, între Malcocĭ şi Kalika.

A. paniculatum L. (A. paniculat. Vulg. [Loc alb]). Tulpină rotundă, până la mijloc foliată; frunze îngust-lineare, semirotunde, *canaliculate nu fistulóse.* Spat bivalv, persistent, o valvă fórte lung rostrată. Umbelă capsuliferă. *Stamine nedentate, maĭ scurte decât periantul. Foliólele periantuluĭ acutiuscule.* Florĭ deschis-rosee. ♃ Iunie-Iulie. Pe colinele uscate: comun în maĭ tótă Dobrogea.

Variază:

β. *longispathum* Red. Diferă prin frunzele pe faţa inferióră striate şi pe marginĭ scabriuscule, apoĭ prin foliólele periantuluĭ, ce sunt la vîrf truncate şi mucronate. In fîneţele nesipóse din Delta Dunăreĭ, în insula Leti.

A. flavum L. (A. galbin. Vulg. [Loc alb]). Rădăcină bulbósă. Tulpină rotundă, până la mijloc foliată. Frunze li-

neare, medulóse, (la planta viue), de tot netede, pe partea inferióră convexe, pe cea superióră adese-orĭ puţin canaliculate, cu marginile obtuse. Spatul bivalv, persistent, una din aceste valve lung rostrată. Umbelă capsuliferă. *Stamine nedentate, la urmă de 2 orĭ maĭ lungĭ decât periantul.* Foliólele periantuluĭ truncate orĭ retuse. *Florĭ galbene.* ♃ [Loc alb]. Pe colinile aprice şi petróse: între Medgidia şi Cernavoda; Mangalia, Beilic.

A. **fuscum** W. Kit. (A. negricios. Vulg. [Loc alb]). Tulpină rotundă, până la mijloc foliată; frunze lineare fórte subtil carinate, pe faţa inferióră angulate. Spath bivalv, persistent, dintre care una fórte lung rostrată. *Umbelă capsuliferă,* efusă. *Stamine nedentate, puţin maĭ lungĭ decât periantul.* Foliólele periantuluĭ oblong-eliptice, concave, obtuse şi emarginate. Florĭ albineţ-verdiĭ, orĭ roşietice cu o strie dorsală verde. ♃ Iulie-August. In pădure aprópe de Cincarova, rar.

Observare. — Diferă de *A. oleraceum* L. cu deosebire prin umbela capsuliferă (la *A. oleraceum* L. este umbelă bulbiferă).

A. **Steveni** Willd. (A. lui Steven). Bulbĭ solitarĭ orĭ agregaţĭ, ovat-cilindriformĭ, truncaţĭ, tunică întrégă. Tulpina în partea inferióră foliată, frunze linear-subulate, rotunde, pe faţa superióră canaliculate. Umbelă globósă, indesuită. Spat bivalv, una maĭ scurtă, ceia-laltă numaĭ ceva până şi de 3 orĭ maĭ lungă decât umbela. Foliólele periantuluĭ ovate, orĭ ovat-lanceolate, acute orĭ acuminate, fórte rar obtusiuscule şi mucronulate. *Filamente tóte simple, subegale, de* $1^1/_2$—*2 orĭ maĭ lungĭ decât periantul.* Florĭ roşietice orĭ albe. ♃ [Loc alb]. In fîneţe la Tulcea, în munţiĭ dela Grecĭ.

Variază:

β. *minor* Uechtr. [Loc alb]. In munţiĭ dela Sarighiol, pe colinele petróse dinspre Gavgagia; colinele calcare dela Akpunar.

A. **rotundum** L. (A. rotund. Vulg. [Loc alb]). Tulpină rotundă, până la mijloc foliată. Bulb format din bulbile numeróse şi incluse în o tunică. *Frunze plane. Umbelă capsuliferă,* sub-globósă, pedunculiĭ lateralĭ mult maĭ scurţĭ. Foliólele periantuluĭ pe dos scabre. Antere incluse nu atât de lungĭ cât periantul. *Filamentele 3 interióre tricuspidate, cuspidele intermediŭ anterifer de 3 orĭ maĭ scurt decât*

articulul sĕŭ inferior. Florĭ purpuriĭ. ♃ Iunie-Iulie. Comun în tótă Dobrogea.

A. Scorodoprasum L. (A. Scorodopras. Vulg. [Loc alb]). Tulpină până la mijloc foliată, *frunze plane pe marginĭ scabre. Umbelă bulbiferă. Stamine* maĭ scurte decât periantul, *cele alterne tricuspidate, cuspidele intermediŭ anterifer de* 2 *orĭ maĭ scurt decât articulul sĕŭ inferior.* Florĭ negre-purpuriĭ. ♃ Iunie-Iulie. In fîneţe, rar.

A. sphaerocephalum L.; *A. veronense* Poll. (A. sferocefal. Vulg. [Loc alb]). Rădăcină bulbósă. *Tulpină până la mijloc foliată. Frunze* semirotunde, pe partea superióră profund canaliculate, *fistulóse.* Umbelă capsuliferă, globósă, la urmă subconică. Foliólele periantuluĭ cu o carină netedă. Antere exserte; filamentele 3 interióre tricuspitate, *cuspidele intermediŭ anterifer de* 2 *orĭ maĭ scurt decât articulul sĕŭ inferior.* Florĭ purpuriĭ. ♃ Iunie-Iulie. Comun în tótă Dobrogea, chiar şi în Deltă.

A. guttatum Stev. (A. [Loc alb]). Rădăcină bulbósă. Tulpină până la mijloc foliată; frunze semirotunde, pe partea superióră profund canaliculate, fistulóse, scabre. Umbelă globósă, multifloră. Foliólele periantuluĭ eliptic-oblonge, obtusiuscule, pe dos la mijloc stropite cu puncte purpuriĭ. Stamine aprópe de 2 orĭ maĭ lungĭ decât periantul, neciliate, cele 3 interióre tricuspidate, *cuspidele intermediŭ anterifer maĭ scurt decât cele laterale, însă egal de lung cu articulul sĕŭ inferior, orĭ şi ceva maĭ lung.* ♃ Prin fîneţile din locurile nĕsipóse, stepe şi de prin munţĭ şi chiar din regiunea maritimă: în Delta Dunăreĭ în insula Leţi şi în stepele nĕsipóse de pe lângă Karakioĭ, etc.

Genul Muscari Tournef.

Muscari Tournef. (Muscari). Periant ovoid-globulos saŭ urceolat, cu 6 dinţĭ scurţĭ, întinşĭ în afară; stamine incluse, cu filamente scurte, inserate pe tub; stil filiform, scurt; capsulă trigonă, cu loge disperme; seminţe subglobulóse. — Plante bulbóse; florĭ în racem terminal.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Florĭ tóte indesuite . . . . . **M. racemosum** Mill.
1.* Florĭ inferióre fertile depărtate.

2. Dinţii periantului fórte scurţĭ, de colóre tăciunósă . . . . . M. tenuiflorum Tausch.
2.* Dinţii periantului recurbaţĭ, de colóre albinéţă-verde . . . . . M. comosum (Mill.) Tausch.

M. racemosum Mill.; *Hyacinthus racemosus* L. (M. racemos. Vulg. *Cépa-ciórei*). *Florĭ ovate, nutante, indesuite,* cele supreme erecte, neutre; dinţii periantului albĭ. Frunze lineare. canaliculate, arcuat-*recurbate, flaccide.* Florĭ saturat albastre, pruinóse. ♃ Aprilie-Maiŭ. In viĭ, agriĭ, stepe. Fórte comună pretutindenea.

M. tenuiflorum Tausch. *Hyacinthus comosus* Jacq. non L. (M. tenuiflor. Vulg. *Cépa-ciórei*). *Florile inferióre fertile depărtate, orizontal-patente; dinţii periantului angular cilindriform fórte scurţĭ, de colóre tăciunósă,* gura constrînsă subînchisă. Florile superióre neutre, apropiate, comóse; *periant* cilindriform orĭ claviform *egal de lung cu pedicelele orĭ şi ceva maĭ lung.* Frunze lineare, canaliculate. Periantul florilor fertile de colóre albinéţă-verde, al florilor neutre, deîmpreună cu vîrful scapuluĭ şi cu pedicelele de colóre ametistină. ♃ [Loc alb]. In fîneţele din păduri: între Tristenĭ şi Cilik, etc.

M. comosum (Mill.) Tausch.; *Hyacinthus comosus* L. (M. comos. Vulg. *Cépa-ciórei*). *Florile inferióre fertile depărtate, orizontal-patente; dinţii periantului angular şi cilindriform* obovat *recurbaţĭ, albineţ-verdĭ, gura deschisă*; florile superióre neutre, apropiate, comóse, periant mic, subglobos, claviform orĭ cilindriform, *de 4-6 orĭ maĭ scurt decât pedicelele.* Frunze lineare, canaliculate. Periantul florilor fertile de colóre ametistină. ♃ Maiŭ-Iunie. In agriĭ, viĭ şi stepe, fórte comun pretutindenea.

Genul Nectaroscordium.

Nectaroscordium [Loc alb]. (Nectaroscordiu).

N. bulgaricum Janka. (N. bulgaric). [Loc alb]. In regiunea silvatică fórte comun: între Nicoliţel, Handierca şi Cerna; în locurile umbróse şi umede dela monastirea Cilik.

Fam. [Loc alb]. COLCHICACEE.

Florĭ ermafrodite, rar poligame, regulate. Periant cu 6 divisiunĭ petaloide, aprópe egale, dispuse pe 2 rêndurĭ, libere saŭ connate într'un tub ângust şi elongat. Stamine 6, inserate la gâtul periantuluĭ saŭ la basa divisiunilor sale; antere biloculare, extrorse. Stile 3, libere saŭ reunite la basă. Ovariŭ super, cu 3 carpele lipite între ele prin sutura ventrală. Seminţe cu testa membranos; albumen gros, cărnos saŭ cartilaginos, învĕlind un embrion subcilindric.— Erburĭ perene, cu tulpina câte-odată fórte scurtă născênd dintr'un rizom saŭ dintr'un bulb cărnos. Frunze alterne, amplexicaule.

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Periant infundibuliform, tub elongat, 6-fid . . . . . **Colchicum** L.
1.* Periant 6-sepal . . . . . **Veratrum** L.

Genul Colchicum Tournef.

Colchicum Tournef. (Colchic). Periant infundibuliform, cu divisiunĭ connate într'un tub fórte subţire şi fórte lung, părând că nasce din bulb; stamine inserate la gâtul periantuluĭ; stile libere, filiforme, fórte elongate. — Bulb ovoid, comprimat deoparte, învĕlit de o tunică brună; tulpină fórte scurtă; frunze tóte radicale.

C. bulbocodioides M. B. (C. bulbocodioid. Vulg. *Brănduşă).* Antere oblonge (brune). Bulb multiflor şi multifoliat; frunze lat-lineare, pe marginĭ scabre. ♃ In stepe. Comun pretutindenea.

C. spec. *(C. parvuli* Ten. proximum).

Genul Veratrum Tournef.

Veratrum Tournef. (Veratru). Periant cu 6 divisiunĭ libere, sessile şi persistente. Stamine 6, inserate la basa divisiunilor; antere reniforme, deschiḑêndu-se transversal în 2 valve ce se întind pe acelaş plan. Stile 3, divergente. — Plante nebulbóse, cu tulpină erectă, destul de lungă frunḑósă.

V. **nigrum** L. (V. negru Vulg. *Sterigóie* [loc alb]). Raceme paniculate, tomentóse. *Laciniile periantuluĭ* eliptice, de tot întregĭ, fórte patente, *egal de lungĭ cu pedicelele.* Bractee maĭ scurte decât pedicelele. Frunzele inferióre lat-eliptice, pe fața inferióră pubescente. *Florĭ negre-purpuriĭ.* ♃ Iulie-August. In fînețele din păduri: pe lângă Babadagh și Cincarova.

Fam. [Loc alb]. JUNCACEE.

Florĭ ermafrodite, rar unisexuate, regulate. Periant cu 6 divisiunĭ libere, scarióse-glumoide, persistente, dispuse pe 2 rênduri. Stamine 3-6, opuse divisiunilor periantuluĭ și inserate la basa lor pe receptacul; antere biloculare, introrse. Stil simplu; stigmate 3, filiforme. Ovariŭ super, sessil, format din 3 carpele. Fruct capsular, 3-locular, cu 3 valve, cu dehiscență loculicidă și cu loge polisperme, saŭ unilocular, 3-sperm. Semințe cu testa membranos, adesea prelungit în apendice la vîrf saŭ la basă; albumen gros, cărnos cu embrionul fixat la basa sa.— Erburĭ anuale saŭ perene. Frunze invaginante la basă, plane, canaliculate saŭ cilindrice, presentând câte odată umflăturĭ spațiate în formă de noduri, când tóte radicale, când nule și reduse atuncĭ la tece. Florĭ solitare saŭ apropiate în glomerule formând prin reuniunea lor o cimă saŭ un corimb, munite de una saŭ maĭ multe bractee la basa inflorescențelor.

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Capsulă 3-loculară. Semințe numeróse . . . . . **Juncus** L.
1.* Capsulă 1-loculară, 3-spermă . . . . . **Luzula** Dc.

Genul Juncus Tournef.

Juncus Tournef. (Junc). Capsulă cu 3 loge polisperme, deschiḑându-se în 3 valve munite fie-care pe partea lor mediană de o despărțitură ce pórtă semințele pe marginea sa internă. — Frunze cilindrice, canaliculate saŭ comprimate, glabre, nodoróse saŭ nu, câte-odată reduse la tece; inflorescență în corymb saŭ în paniculă terminală saŭ părând laterală din causa bracteeĭ ce însoțesce inflorescența și care pare a continua tulpina.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Planta cu tulpine fertile şi sterile fără noduri, incluse la basă de vaginĭ foliifere şi nefoliifere.
2. Capsulă mucronată de lungimea perigonuluĭ . . . J. maritimus Lam.
2.* Capsulă acuminată de douĕ orĭ maĭ lungă decât perigonul . . . . . J. acutus L.
1.* Planta numaĭ cu tulpine fertile, fără tulpine sterile, în locul acestor din urmă cu fasciculĭ de foĭ sterile. Tulpine foliate.
3. Tulpine articulate. Frunze caulinare loculos-fistulóse . . . . . J. lamprocarpus Ehrh.
3.* Tulpine nearticulate. Frunze nelacunos-fistulóse.
4. Foliólele perigonuluĭ fórte obtuse.
5. Foliólele perigonuluĭ pe jumătate maĭ scurte decât capsula sub-globósă . . . . . J. bulbosus L.
5.* Foliólele perigonuluĭ egal de lungĭ cu capsula oblong-ovală şi sub-triangulară . . . J. Gerardi Lois.
4.* Foliólele perigonuluĭ acuminate.
6. Florĭ solitare şi depărtate . . . . . J. bufonius L.
6.* Florĭ câte 2-3 fasciculate . . . . . J. hybridus Brof.

J. maritimus Lam. (J. maritim. Vulg. [Loc alb]). Culm. (tulpină) nud (fără frunze). Frunze radicale rotunde, punginte, fără noduri. Anthelă decompusă, erectă. Foliólele perigonuluĭ lanceolate, cele exterióre acute, cele interióre obtuse, întregĭ. *Capsulă* eliptică, mucronată, *egal de lungă cu perigonul.* ♃ Iulie-August. In locurile umede şi mlăştinóse din regiunea maritimă.

J. acutus L. ? (J. ascuţit. Vulg. [Loc alb]). Culm nud. Frunze radicale rotunde, punginte, fără noduri. Anthelă supradecomposită, conglobată. Foliólele perigonuluĭ cele exterióre lanceolate, obtusiuscule, carinate, cele interióre ovate, fórte obtuse şi profund emarginate. *Capsulă* subrotund-ovată, acuminată *de 2 orĭ maĭ lungă decât perigonul.* ♃ Intre Babadag şi Mangalia.

J. lamprocarpus Ehrh.; *J. aquaticus* Roth.; *J. adscendens* Host.; *J. articulatus* α. β. L. (J. [Loc alb]). Culm 2-3 foliat, deîmpreună cu frunzele şi cu vaginile rotund compres. *Frunzele loculos-fistulóse,* disepimentele *pe partea externă*

vizibile, articuliĭ neteḑĭ orĭ la planta uscată fórte subtilstriaţĭ. Foliólele perigonuluĭ egal de lungĭ, drepte, la vîrf mucronulate, cele exterióre acute, cele interióre obtuse, tóte maĭ scurte decât capsula ovat-lanceolată şi mucronată. Anthela terminală decompusă, patentă orĭ divaricată. ♃ Iulie-August. In bălţĭ şi locurĭ umede, la Ienikioĭ, între Balabancea şi Akpunar.

Variază cu capituliĭ maĭ paliḑĭ şi maĭ negricioşĭ, apoĭ:

β. *fluitans.* Culm pe pâraie elongat şi fluitant *(J. lamprocarpus* ε. Meyer), iară după scurgerea apeĭ dacă culmul este procumbent şi radicant *(J. lamprocarpus* γ. Meyer).

J. bulbosus L. *J. compressus* Jacq. (J. bulbos. Vulg. [Loc alb]). Culm compres, *la mijloc 1-foliat.* Frunzele radicale şi cea caulinară *lineare,* canaliculate. Anthelă terminală compusă, ramurĭ erecte, rămurele corimbóse. *Foliólele perigonuluĭ ovat-oblonge, fórte obtuse, aprópe numaĭ de jumătatea lungimeĭ capsuleĭ subglobóse.* Stil încă numaĭ de jumătatea lungimeĭ ovariului. ♃ In locurile umede şi nesipóse maĭ pretutindenea.

J. Gerardi Lois. (J. lui Gerard. Vulg. [Loc alb]). Culm subrotund, la mijloc 1-foliat. Frunzele radicale şi cea caulinară lineare, canaliculate. Anthelă terminală, compusă, ramurĭ erecte, rămurele corymbóse. Foliólele perigonuluĭ ovat-oblonge, fórte obtuse, maĭ egal de lungĭ cu capsula oblongovală şi sub-trigonală. Stil de lungimea ovariuluĭ. ♃ Iulie-August. In regiunea maritimă: între Mangalia şi Constanţa, la Mamaia, etc.

J. bufonius L. (J. [Loc alb]). *Culm foliat,* frunze setacee, la basă canaliculate. Ramurile antheleĭ elongate, bifide, erecte. *Florĭ solitare, depărtate. Foliólele perigonuluĭ lanceolate acuminate, maĭ lungĭ decât capsula oblongă şi obtusă.* ⊙ Iulie-August. In locurile umede maĭ cu sémă din regiunea maritimă.

J. hybridus Brof.; *J. bufonius* L. β. *fasciculatus* Koch Synops.; *J. mutabilis* Sav. (J. ibrid. Vulg. [Loc alb]). *Culm foliat.* Frunze setacee, la basă canaliculate. Ramurile antheleĭ elongate, bifide, erecte. *Florĭ câte 2-3 fasciculate. Foliólele perigonuluĭ lanceolate, acuminate, maĭ lungĭ* decât capsula oblongă şi obtusă. ♃ In regiunea maritimă.

Genul Luzula DC.

Luzula DC. (Luzulă). Capsulă uniloculară, cu 3 valve lipsite de despărţituri; sĕminţe 3, inserate în fundul capsuleĭ. Frunze plane, graminiforme, adesea pĕróse. (Restul ca în genul *Juncus).*

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Anterele deflorate de 3 orĭ maĭ lungĭ decât filamentele. Spice pedunculate subcernue . . . **L. campestris** Dc.
1.* Anterele deflorate de 2 orĭ maĭ lungĭ decât filamentele Spice erecte . . . . . **L. multiflora** Lej.

L. campestris Dc.; *Juncus campestris* L.; *J. nemorosus* Host. (L. de camp. Vulg. [Loc alb]). Spice ovate, umbelate sessile şi pedunculate, acestea din urmă maĭ târdiŭ subcernue. Foliólele perigonuluĭ accuminate, maĭ lungĭ decât capsula subrotundă, obtusă şi mucronată. *Anterele deflorate de 3 orĭ maĭ lungĭ decât filamentele.* Frunze pe marginĭ pĕróse, la urmă glabre. ♃ Martie-Maiŭ. Păşunĭ, fîneţele de pe coline, locurĭ inculte, pretutindenea.

L. multiflora Lej.; *L. erecta* Desv.; *L. campestris* β. Dc. Fl.; *L. campestris* β. *nemorosa* Meyer; L. *intermedia* Spen.; *Juncus multiflorus* Ehrh.; *J. erectus* Pers.; *J. intermedius* Thuill. (L. multifloră. Vulg. [Loc alb]). Spice ovate, umbelate, sessile şi pedunculate, pedunculĭ striaţĭ. Foliólele perigonuluĭ acuminate, mucronate, maĭ lungĭ decât capsula subrotundă, obtusă şi mucronată. *Anterele deflorate de 2 orĭ maĭ lungĭ decât flamentele.* Frunze pe marginĭ pĕróse la urmă glabre. Spice brune-lucitóre. [Loc alb] Maiŭ-Iunie. Comună în regiunea silvatică: în păduri la Ţiganca şi Grecĭ.

Fam. [Loc alb] CYPERACEE.

Florĭ ermafrodite saŭ unisexuate, solitare la subsuóra unuĭ solḑ unicarenat *(glumă)*, dispuse în spic saŭ în spicule. Periant nul, saŭ representat prin squamule, sete saŭ un învĕliş solzos, sacciform, deschis la vêrf *(utriculă)* care încunjóră ovariul, cresce cu el şi simuléză un pericarp. Sta-

mine 2-3, cu antere biloculare, dehiscente longitudinal. Stil simplu, terminat prin 2-3 stigmate plumóse. Ovariŭ super, unilocular, uniovulat. Fructul este o achenă, indehiscentă, monospermă, cu epicarp dur, testaceŭ. Albumen făinos, fórte gros, lateral în raport cu embrionul. — Erburĭ anuale saŭ perene. Tulpină *(culm)*, adesea simplă, plină, rotundă saŭ triquetră, lipsită de umflăturĭ nodoróse. Frunze tristice, lineare-graminiforme, cu nervure paralele, cu técă necrĕpată, de ordinar lipsite de ligulă.

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Florĭ ermafrodite.
2. Spice distice.
3. Glume tóte florifere, orĭ 2-3 infime maĭ micĭ şi sterile. **Cyperus** L.
3.* Glume infime 3-6 maĭ micĭ sterile . . . . . **Schoenus** L.
2.* Spice imbricate pe tóte laturile . . . . . **Scirpus** L.
1.* Florĭ unisexuate. Fructul închis în utriculă . . . . . **Carex** L.

Genul Cyperus Tournef.

Cyperus Tournef. (Ciper). Spicule multiflore, în fascicule sessile saŭ pedunculate, reunite în capitul saŭ în corimb terminal, munite la basă de bractee foliacee. Florĭ ermafrodite; solḑĭ numeroşĭ, aprópe egale, tóte fertile saŭ cele 2 inferióre singure sterile, regulat imbricate pe 2 rênduri opuse; stigmate glabre; sete hypogine nule; achenă obovată, trigonă-subcomprimată.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Rădăcină fibrósă.
2. Stigmate 2. Glume gălbiniĭ . . . . . **C. flavescens** L.
2.* Stigmate 3. Glume negre-brune . . . . . **C. fuscus** L.
1.* Rădăcină repentă. Glume roşietice. Stigmate 3 . **C. glomeratus** L.

C. flavescens L. (C. gălbiniŭ. Vulg. [Loc alb]). Anthelă descompusă. Capitulĭ subrotunḑĭ, pedunculaţĭ şi sessilĭ. Spicule lanceolate, compres-plane. Glume oblong-ovate, indesuit imbricate. *Stigmate* 2. Nucula subrotund-obovată, compresă. Involucrul subtrifoliolat, maĭ lung decât umbela. *Rădăcină fibrósă. Glume de colóre gălbinie, cu o strie dorsală verde, care dispare înaintea vîrfuluĭ.* ♃ [Loc alb]. In locurile

umede şi nĕsipóse; pe malul măreĭ în dunele dela Mamaia, în Deltă la Kara-Orman.

C. fuscus L. (C. negricios). Anthelă subdecompusă. Capitulĭ subrotunḑĭ, pedunculaţĭ şi sessilĭ, la vîrful ramurilor maĭ lungĭ câte 2-3. Spicule lineare, compres-plane. Glume oblong-ovate, la urmă patule şi ceva depărtate. *Stigmate 3.* Nuculă eliptică, la ambe capete atenuată, acut-trigonală. Involucru subtrifoliolat, maĭ lung decât umbela. *Rădăcină fibrósă. Glume negre-brune*, cu o strie dorsală lată verde, escurinte în un apicul. ⊙ Iulie-August. In locurĭ mlăştinóse: în Delta Dunăreĭ la Kara-Orman.

Variază:

β. *virescens* [loc alb].; *C. virescens* Hoffm. Glume brunii cu o carină verde, orĭ palide cu o strie brună pe lângă carina verde. In aceleaşĭ locurĭ cu specia gemină.

C. glomeratus L.; *C. australis* Schrad. (C. glomerat. Vulg. [Loc alb]). Anthelă decompusă. Spice fórte indesuit imbricate, globóse şi ovale, sessile şi pedunculate, câte 3 la vîrful ramurilor maĭ lungĭ. Spicule lineare, acute, comprese. Glume lineare, roşietice cu carina verde. *Stigmate* 3. Nucula oblongă, 3-angulară. Involucru fórte lung. *Rădăcină repentă.* ♃ Iulie-Septembre. Pe malurile apelor: în regiunea Dunăreĭ, aprópe de Malcocĭ.

Genul Schoenus L.

Schoenus L. (Schen). Florĭ ermafrodite, dispuse în spicule pauciflore şi formând un spic oval şi dens. Solḑĭ floralĭ 5-6, disticĭ, carenaţĭ; ceĭ superiorĭ, şi câte odată cea superióră singură, fertilă; cele 3-4 inferióre maĭ micĭ decât cele superióre. Stil filiform, caduc; stigmate 3, pubescente. Disc nul; sete hypogine 1-5 denticulate. — Inflorescenţă încunjurată de douĕ bractee.

Sch. nigricans L. (S. negricios). Culm rotund, nud. Foliola exterióră a involucruluĭ oblic ascendentă. Sete hypogine subnule (maĭ adese-orĭ lipsesc). Frunze subulate, de $^1/_2$ atît de lungĭ cât culmul. Spicule negre-brune. ♃ [Loc alb]. In dunele de la Mamaia.

Genul Scirpus Tournef.

Scirpus Tournef. (Scirp). Spicule solitare, terminale saŭ maĭ mult saŭ maĭ puţin nnmeróse şi dispuse în corimb terminal saŭ lateral. Florĭ ermafrodite; solḑĭ imbricaţĭ din tóte părţile, ceĭ 2 inferiorĭ sterilĭ, maĭ marĭ decât ceĭ superiorĭ; sete hypogine puţin numeróse şi incluse, rar nule; stil nearticulat; achenă triquetră, mucronată saŭ nu dela basa stiluluĭ persistent, dar neumflată.

CONSECTUL SPECIILOR.

1. Stil la basă dilatat şi articulat cu ovariul. Nucă coronată cu basa persistentă a stiluluĭ. Stigmate 2 . . . . . **Sc. palustris** L.
1.* Stil nearticulat cu ovariul. Stigmate 3.
2. Inflorescenţă în aparenţă laterală, fiind-că folióla maĭ lungă a involucruluĭ este erectă şi arată a fi o continuare a culmuluĭ.
3. Inflorescenţă fasciculat-paniculată . . . . . **Sc. lacustris** L.
3.* Inflorescenţă compusă din capitulĭ fórte indesuit-compacţĭ şi globoşĭ . . . . . **Sc. Holoschoenus** L.
2.* Inflorescenţă terminală. Folióle involucruluĭ maĭ multe . . . . . **Sc. maritimus** L.

Sc. palustris L.; *Heleocharis palustris* R. Br. (S. de mlaştină. Vulg. [Loc alb]). Spicul terminal, solitar, oblong. Glume acutiuscule, cea infimă nu maĭ mare, înfăşurând cu basa sa jumătatea spicululuĭ. *Stigmate* 2. Nucă obovată, compresă, netedă, brună, pe marginĭ rotundat-obtusă. Basa stiluluĭ remanent ovată. Culm rotund, subcompres. *Rhizomă repentă.* ♃ Iulie-August. Bălţĭ, mlăştinĭ, malurile lacurilor. Comun pretutindenea.

Sc. lacustris L. *(S. de lacurĭ.* Vulg. [Loc alb]). Culm rotund. Anthelă compusă, în aparenţă laterală. Folióla maĭ mare a involucruluĭ erectă. Spicule fasciculat-agregate, fasciculĭ pedunculaţĭ şi sessilĭ. *Glume* netede, *fimbriate*, mucronat-emarginate. *Stigmate* 3. Nucă trigonală, netedă. *Sete hypogine* retrors-aculeolate. Vîrful anterelor scurt barbulat. ♃ Iunie-Iulie. Bălţĭ, ape stagnante şi lin curgĕtóre: comun pretutindenea.

Sc. Holoschaenus L.; *Isolepis Holoschaenus* R. et Sch. (S. Holoschen). Culm rotund. Anthelă în aparenţă laterală. Folióla maĭ mare a involucruluĭ erectă, elongată. Capitulĭ fórte indesuiţĭ compacţĭ, globoşĭ, sessilĭ şi pedunculaţĭ; pedunculĭ simplĭ orĭ compuşĭ. Glume truncate, mucronate. *Stigmate 3.* Nucă glabră. *Sete hypogyne lipsesc.* Frunze semirotunde, canaliculate. ♃ Iulie-August. In regiunea maritimă prin dunele de pe malul măreĭ pretutindenea, chiar şi în Delta Dunăreĭ.

Variază:

α. *vulgaris* [loc alb].; *Sc. Holoschoenus* L. Culm înalt de la 50-95 cent. Anthelă compusă;

β. *australis* [loc alb].; *Sc. australis* L. Culm maĭ mic, maĭ subtil. Capitulĭ fórte micĭ, unul sessil, solitar, alţiĭ puţin pedunculaţĭ.

γ. *romanus* [loc alb].; *Sc. romanus* L.; *Holoschoenus australis* Rchb. Culm maĭ mic. Un capitul maĭ mare, orĭ cu unul saŭ doĭ capitulĭ maĭ micĭ şi pedicelaţĭ.

Sc. maritimus L. (S. maritim. Vulg. [Loc alb]). Culm triangular, foliat. *Anthelă* compusă, *terminală.* Spicule fasciculate, pedunculate şi sessile. Foliólele involucruluĭ plane. Glume la vêrf mucronate şi bifide, lacinulele acute, denticulate. *Stigmate* 3. *Sete hypogine, retrors-hispide.* Rădăcină tuberos nodorósă. ♃ Iulie-August. In regiunea maritimă şi marginea mlaştinilor şi a bălţilor, între Medgidia şi Cernavoda.

Variază:

β. *macrostachys* [loc alb]; *Sc. macrostachys* Willd. Spicule mult maĭ marĭ, până la 3 cent. lungĭ.

Forma cu 2 stigmate constitue: *Sc. digynus* Gork.

Genul Carex Micheli

Carex Micheli (Carice). Florĭ unisexuate, reunite în spice monoice saŭ androgyne, maĭ rar dioice; solḑĭ maĭ mulţĭ saŭ maĭ puţin numeroşĭ, imbricaţĭ pe maĭ multe rêndurĭ; stamine 2-3; ovariŭ închis într'o utriculă deschisă la vîrf pentru trecerea stiluluĭ; sete hypogine nule; stil indivis, caduc, nearticulat, nicĭ îngroşat la basă, terminat prin 2-3 stigmate; achenă lenticulară saŭ trigonă închisă în utricula crescută şi simulând un pericarp.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Stigmate 2. (Vignea).
2. Spicule în partea superióră masculine, în cea inferióră femenine. Rădăcină cespitósă fără stoloni . . . . . C. **muricata** L.
2.* Spicule în partea inferióră masculine, în cea superióră femenine.
3. Rădăcină repentă cu stoloni elongaţi . . . . C. **Schreberi** Schrank.
3.* Rădăcină cespitósă fără stoloni . . . . . C. **remota** L.
1.* Stigmate 3. (Acone).
4. Fruct nerostrat, ori cu un rostru fórte scurt şi rotund.
5. Bractee nevaginante ori cele infime fórte scurt vaginante. Rădăcină stoloniferă . . . . . C. **praecox** Jacq.
5.* Bractee vaginante.
6. Fruct pubescent. Spic masculin solitar. Rădăcină cespitósă . . . . . C. **digitata** L.
6.* Fruct glabru. Spice masculine maĭ adese-orĭ 2. Rădăcină stoloniferă . . . . . C. **glauca** Scop.
4.* Fruct rostrat, rostru marginat, la vîrf bidentat, dinţĭ scurţĭ porecţĭ.
7. Bractee lung vaginante. Spic masculin 1.
8. Marginea rostruluĭ netedă, glabră . . . . . C. **sylvatica** Huds.
8.* Marginea rostruluĭ serrulat-scabră.
9. Spicele femenine tóte exsert pedunculate. Spice cu 2-6 flore . . . . . C. **depauperata** Gord.
9.* Spicele femenine superióre, sessile.
10. Fruct obsolet nervat.
11. Fruct ventricos-trigonal. Spice cu 6-12 florĭ. Rădăcină stoloniferă, emitând une-orĭ culmĭ solitarĭ. Glume albineţ-verdĭ . . . . . C. **Michelii** Host.
11.* Fruct elipsoid orĭ subglobos. Spice multiflore. Rădăcină repentă şi indesuit cespitósă. Glume negriĭ . . . . . C. **brevicollis** Dc.
10.* Fruct nervat. Rădăcină cespitósă . . . . . C. **distans** L.
4.** Fruct rostrat, rostru rotund orĭ compres, marginat, bicuspidat orĭ bidentat, dinţiĭ patulĭ.
12. Bractee nemarginate, orĭ scurt vaginante. Culm erect angular, pe angulĭ scabru. Fruct glabru.
13. Spice masculine 1. Spice femenine lung pedunculate şi pendule . . . . . C. **Pseudo-Cyperus** L.
13.* Spice masculine 2-5.
14. Fruct compres, subtrigonal. Spice mascu-

line 2-3 . . . . . C. **acutiformis** Ehrh.
14.* Fruct ovat-conic de ambele laturĭ convex.
Spice masculine 3-5 . . . . . C. **riparia** Curt.

C. **muricata** L.; *C. spicata* Huds.; *C. contigua* Hoppe; *C. canescens* Leers. non L. (C. muricat. Vulg. [Loc alb]). Spic compus, indesuit orĭ la basă întrerupt. Spiculele în partea superióră masculine, în cea inferióră femenine. Stigmate 2. Fructe squaróse, cele inferióre maĭ orizontal-patente, lanceolat-ovate, plan-convexe, acuminate în un rostru pe marginĭ indesuit serrulat-scabru, fără nervure orĭ obsolet nervate. Glume acuminate, maĭ scurte decât fructul. Culm pe angulĭ în partea superióră scabru. *Rădăcină indesuit cespitósă, fără stolonĭ.* ♃ Maiŭ-Iunie. In fîneţe şi pădurĭ. Comun pretutindenea.

Variază:

β. *virens* [loc alb]; *C. virens* Lam. Glume maĭ palide, spic adese-orĭ maĭ elongat şi întrerupt, bractea foliacee maĭ lungă decât spicul.

C. **Schreberi** Schrank. (C. lui Schreber). Spic compus. Spicule sub-5, alterne, indesuite, drepte, ovat oblonge, în partea inferióră masculine. Stigmate 2. Fructe erecte, de lungimea glumeĭ, oblong-ovate, plan-convexe, maĭ dela basă începênd pe marginĭ serrulat-ciliate şi acuminate în un rostru bifid. *Rădăcină repentă cu stolonĭ elongaţĭ.* Spicule întunecat-brune. ♃ Maiŭ-Iunie. Păşunĭ uscate, locurĭ nĕsipóse: comun pretutindenea.

C. **remota** L. (C. [Loc alb]). Spice compuse. Spicule alterne în partea superióră femenine, în cea inferióră masculine, spiculele inferióre 3-4 depărtate, tóte simple orĭ rareorĭ cel infim compus. Bracteele spiculelor inferióre maĭ lungĭ decât culmul. Stigmate 2. Fructe erecte, plan comprese, ovate şi acuminate în un rostru bidentat şi serrulat-scabru, maĭ lungĭ decât glumele. Culm gracil, debil, arcuat-nutant. Rădăcină indesuit-cespitósă, fără stolonĭ.

C. **praecox** Jacq.; *C. montana* Poll. non L. nec Leers. (C. precoce. Vulg. [Loc alb]). Spic masculin solitar, spice femenine 1-3, apropiate, oblong-ovate, cel infim adese-orĭ pedunculat. Bractee cu marginĭ membranacee, amplexicaule, orĭ şi cea infimă vaginantă. *Stigmate* 3. *Fructe* obovate, tri-

gonale, scurt rostrate, cu gura subemarginată, *pubescente*. Glume cu o nervură excurintă mucronulate. Culm erect. *Rădăcină stoloniferă*. ♃ Martie-Aprilie. Pășunĭ uscate, coline inculte, pe lângă drumurĭ. Comun pretutindenea.

C. **digitata** L. (C. digitat). Spic masculin solitar, sessil; spice femenine subțirĭ, lineare, puțin depărtate, pedunculate, fructifere laxiflore. Pedunculĭ incluşĭ în bractee membranacee, vaginante şi oblic truncate. *Stigmate* 3. *Fructe* obovate, trigonale, fórte scurt rostrate, la gură subemarginate, *pubescente egal de lungĭ cu glumele*. Rădăcină fibrósă, cespitósă. Culm floriger cu frunze fórte micĭ, frunzele radicale lipsesc, însă frunzele fasciculilor sterilĭ lungĭ şi cam late. ♃ Aprilie-Maiŭ. In regiunea silvatică, prin locurile umbróse, pretutindenea.

C. **glauca** Scop.; *C. recurva* Huds. (C. glauca). Spice masculine sub 2, spice femenine 2-3, indepărtate, cilindriforme, cu florĭ indesuite, lung pedunculate, la urmă pendule. Bractea foliacee, cele inferióre scurt vaginante. *Stigmate* 3. *Fructe* eliptice, obtuse, cu un rostru fórte scurt şi subemarginat, apiculate, compres-convexe, scabriuscule, fără nervure. Culm neted. Frunze pe marginĭ scabre. Rădăcină stoloniferă. ♃ Aprilie-Maiŭ. In fîneţele umede: în Delta Dunăreĭ.

C. **sylvatica** Huds. (C. de pădure). Spic masculin terminal, solitar, spice femenine 4, depărtate, lung pedunculate, pendule, lineare, laxiflore. Bractee foliacee, elongat-vaginante. Stigmate 3. Fructe eliptice, trigonale, glabre, de tot netede şi acuminate în un rostru linear, marginat, bifid, pe marginĭ glabru. Culm neted. Frunze lat-lineare. Ligula opusă frunzelor aprópe lipsind. Spice palide. ♃ [Loc alb]. In regiunea silvatică prin locurile umbróse, comună pretutindenea.

C. **depauperata** Good.; *C. triflora* Schkuhr. (C. [Loc alb]). Spic masculin solitar, spice femenine maĭ adese-orĭ 3, depărtate, exsert pedunculate, erecte, cu câte 3-6-florĭ. Bractee vaginante, foliacee, mult maĭ lungĭ decât spicul respectiv, subegal de lungĭ cu culmul. *Stigmate* 3. *Fructe* eliptic-obovate, trigonale, turgide, glabre, subit contrase în un rostru linear, elongat, pe marginĭ serrulat-scabru, dinainte plan, la vîrf scarios şi bilobat, *multinervate, nervure aprópe 30,*

prominulĭ. Rădăcină fibrósă. ♃ Maiŭ-Iunie. In regiunea silvatică, comună pretutindenea.

C. **Michelii** Host. (C. lui Michel). Spic masculin solitar, spice femenine 1-2, depărtate, eliptice, inclus-orĭ cel inferior exsert pedunculate, erecte, cu câte 6-12 florĭ. Bractee vaginante, subegal de lungĭ cu spicul respectiv, mult maĭ scurte decât culmul. *Stigmate* 3. Fructe obovate, ventricos-trigonale, glabre, subit acuminate în un rostru linear, elongat, pe marginĭ serrulat-scabru, dinainte plan și la vîrf acut bifid, obsolet nervate. Rădăcină stoloniferă. Spice palide. ♃ In pădurile din regiunea septentrională, comună.

C. **brevicollis** DC.; *C. rhycocarpa* Heuff. (C. [Loc alb]). Spic masculin solitar; spice femenine 1-3, depărtate, oblonge, exsert pedunculate, erecte, cu multe florĭ. Bractee vaginante subfoliacee, maĭ scurte decât spicul respectiv, orĭ și cea infimă egală de lungă cu spicul sĕŭ. *Stigmate* 3. Fructe glabre, orĭ și puțin puberule, nervate, elipsoidee, orĭ subglobóse, în un rostru linear, pe marginĭ serrulat scabru și la vîrf acut, bifid, mereŭ atenuate orĭ și subit acuminate. *Rhizomă repentă*, indesuit cespitósă. ♃ [Loc alb]. Pe muntele Beschtepe.

C. **distans** L. (C. [Loc alb]). Spic masculin solitar, spice femenine maĭ adeseorĭ 3, erecte, oval-oblonge, cu florĭ indesuite, tóte fórte depărtate, cea infimă exsert pedunculată. Bractee lung vaginante, cea infimă foliacee și maĭ lungă de cât spicul. *Stigmate* 3. Fructe ovate, trigonale, subinflate, dinainte planiuscule, acuminate în un rostru bifid, drept și pe marginĭ serrulat-scabru, glabre, nervate, nervurele laterale ceva maĭ proeminulĭ. Glume ovate, obtuse și terminate în o mucronă scabră. Culm glabru. Ligula opositá foliacee, oblongă. Rădăcină cespitósă. Dințiĭ rostruluĭ fructuluĭ pe laturea interióră munițĭ cu spinuțĭ fórte mărunțĭ. ♃ Maiŭ-Iunie. Prin fînețele și pășunile umede cu deosebire din regiunea maritimă.

C. **Pseudo-Cyperus** L. (C. [Loc alb]. Vulg. [Loc alb]). Spic masculin solitar, spice femenine 4-6, lung pedunculate, pendule, cilindriforme, cu florĭ indesuite. Bractee foliacee, scurt rare-orĭ maĭ lung vaginante. *Stigmate* 3. Fructe ovat-lanceolate, în un rostru bicuspidat atenuate, nervate, glabre. Glume

linear-subulate, scabre. Culm acutangular, pe angulĭ scabru. Spice palid-verdĭ. ♃ Iunie. Prin mlaştinĭ şi pe marginea apelor. Comună, cu deosebire în regiunea Danubială.

C. **acutiformis** Ehrh.; *C. paludosa* Gord. (C. [Loc alb]. Vulg. [Loc alb]). Spice masculine 2-3, glume inferióre obtuse; spice femenine 2-3, cilindriforme, erecte, cu florĭ indesuite, sessile orĭ pedunculate, glume acuminate orĭ cuspidate. Bractee foliacee, nevaginante. *Stamine* 3. Fructe ovate orĭ oblongovate, comprese, subtrigonale, nervate, în un rostru scurt şi bidentat acuminate, glabre. Culm acutangular, pre angulĭ scabru. ♃ [Loc alb]. Prin mlaştinĭ şi pe malurile apelor. Comună cu deosebire în regiunea Danubială.

C. **riparia** Curt. (C. [Loc alb]. Vulg. *Rogoj*). Spice masculine 3-5, terminale, glumele lor cuspidate; spice femenine 3-4 cilindriforme, erecte, indesuite, sessile orĭ pedunculate, glumele lor cuspidate. Bractee foliacee, nevaginante. *Stigmate* 3. *Fructe* ovat-conice, *cu marginile rotundate, de ambele laturĭ convexe, fin multinervate* şi prelungite în un rostru scurt şi acut-bidentat, glabre. Culm acutangular, pe angulĭ scabru. ♃ [Loc alb] Prin mlaştinĭ. Comun pretutindenĭ.

Fam. [Loc alb]. GRAMINEE.

Florĭ ermafrodite saŭ unisexuate, dispuse în spicule, aceste compuse din una saŭ maĭ multe florĭ coprinse între douĕ bractee *(glume)* carĭ pot lipsi câte-odată; fie-care flóre este învĕlită de doĭ solḑĭ *(glumele)* opuşĭ, inegalĭ, dintre carĭ unul este inserat decât celalalt. Periant nul saŭ format din 2-3 micĭ solḑĭ *(glumelule)* membranoşĭ saŭ cărnoşĭ. Stamine 3, rar 2 saŭ 6, cu filamente capilare şi cu antere biloculare dorsifixe şi oscilante, de ordinar incombante, dehiscente longitudinal. Ovariŭ super, unilocular, uniovulat; stigmate 2, rar 1 saŭ 3, deordinar plumóse. Fruct uscat *(caryopsă)*, indehiscent, monosperm, cu pericarp subţire; albumen făinos, fórte gros, lateral în raport cu embrionul. — Erburĭ anuale saŭ perene. Tulpină *(culm)* rotunḑită, fistulósă, nodurósă. Frunze alterne, constituite dintr'un limb îngust, cu nervure paralele şi dintr'o técă crĕpată, îmbrăţişând tul-

pina într'o mare întindere; téca munită la partea sa superióră de un apendice membranos *(ligulă)*.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Florĭ monoice, cele masculine terminale racemos-paniculate, cele femenine în un spadice învĕlit în vaginĭ foliacee . . . . . **Zea** L.
1.* Florĭ ermafrodite orĭ polygame. Inflorescenţa o paniculă orĭ un spic.
2. Spiculele tóte, orĭ şi numaĭ din parte, pedicelate, însă nicĭ odată sessile în escavaţiunile orĭ pe dinţiĭ peduncululuĭ comun.
3. Spicule la articuliĭ spiculuĭ orĭ a paniculeĭ articulate ingeminate (câte 2), una sessilă, alta pedicelată.
4. Spicule ermafrodite, sessile, cele masculine pedicelate, *tóte lineare*. Spicile digitate orĭ în panicule verticilate . . . . . **Andropogon** L.
4.* Spiculele ermafrodite sessile, *ovate* orĭ *ovat-lanceolate*, la vîrf 3-dentate, cele masculine pedicelate. Spicile în panicule . . . . . **Sorghum** Pers.
3.* Spiculele maĭ mult saŭ maĭ puţin lung pedicelate, 1-flore, orĭ 1-flore şi cu un rudiment de 1 flóre superióră, orĭ şi de 2 florĭ inferióre.
5. Spiculele despre dos compresse.
6. Glumă 3-valvă, valva inferióră maĭ mică.
7. Spiculele la basă fără involucru.
8. Spicile digitate . . . . . **Digitaria** Scop.
8.* Spicile paniculate.
9. Paniculă formată din spice unilateral compuse. Spicule aristate . . . . . **Echinochloa** P. B.
9.* Paniculă rĕspândită, cernuă. Spicile nearistate . . . . . **Panicum** L.
7.* Spicule la basă cu un involucru setos . . . **Setaria** P. B.
6.* Glumă 2-valvă.
10. Flórea cartilagineă nearistată maĭ mare . . . **Milium** L.
10.* Flórea cartilagineă aristată maĭ mare, arista deciduă . . . . . **Piptatherum** P. B.
5.* Spiculele despre laturĭ comprese.
11. Spiculele 1-flore, la basă cu un rudiment paleaceŭ de 2 florĭ inferióre . . . . . **Phalaris** L.
11.* Spiculele 1-flore, orĭ 1-flore şi cu un rudiment de o flóre superióră.
12. Stigmat filiform emerginte din vîrful floreĭ.

13. Glumelă 1-valvă . . . . . **Alopecurus** L.
13.* Glumela 2-valvă.
14. Valvele glumelor carinate, egale, maĭ lungĭ decât glumelele . . . . . **Phleum** L.
14.* Valvele glumelor carinate, neegale, maĭ scurte decât glumelele . . . . . **Crypsis** Ait.
12.* Stigmat insident pe un stil lung, aspergiliform și emerginte sub vîrful floreĭ. Glumele ânguste, patente . . . . . **Cynodon** Rich.
12.** Stigmat plumos și emerginte la basa floreĭ. Stilĭ scurțĭ orĭ lipsesc.
15. Glumele și glumelule aristate . . . . . **Polypogon** Desf.
15.* Numaĭ glumelele aristate, glumele nearistate.
16. Glumelele la basă fără fasciculĭ de perĭ. Glumela inferióră fórte lung aristată . . . . . **Stipa** L.
16.* Glumelele la basă cu fasciculĭ de perĭ.
17. Fasciculiĭ de perĭ fórte scurțĭ . . . . . **Agrostis** L.
17.* Fasciculiĭ de perĭ maĭ lungĭ decât diametrul transversal al glumeleĭ . . . . . **Calamagrostis** Roth.
11.** Spiculele bi-multiflore, cele inferióre rareorĭ neutre orĭ masculine, cea supremă uneorĭ tubescentă.
18. Stigmat aspergiliform emerginte sub vîrful flóreĭ.
19. Spiculele multiflore, flórea inferióră masculină orĭ neutră, denudată, celealalte ermafrodite și învĕlite de perĭ elongațĭ . . . . **Phragmites** Trin.
19.* Spiculele 3-flore, cele 2 florĭ inferióre masculine triandre, cea superióră ermafrodită diandră . . . . . **Hierochloa** Gmel.
18.* Stigmat plumos emerginte la basa flóreĭ.
20. Spiculele bi-multiflore, florile mutice, flórea inferióră, orĭ ambele florĭ inferióre ermafrodite, includênd 1-2 florĭ neperfecte . . . . **Melica** L.
20.* Spiculele bi-multiflore, florile tóte ermafrodite.
21. Glumela inferióră pe dos compresă și carinată.
22. Glumele cât spicul de lungĭ. Inflorescența indesuită . . . . . **Koeleria** Pers.
22.* Glumele maĭ scurte decât spicul.
23. Vaginele frunzelor la gură nebarbulate.
24. Florile ovate orĭ lanceolate, mutice, decidue deîmpreună cu articuliĭ axeĭ.
25 Paniculă unilaterală. Spiculele insidente pe

pedicele fórte scurte şi îngroşate . . . . . **Sclerochloa** P. B.
25.* Paniculă egal disparsă. Spiculele pedicelate. **Poa** L.
24.* Florile ovate, scurt aristate. Inflorescenţa lobată . . . . . **Dactylis** L.
23.* Vaginele frunzelor la gură barbulate . . . **Eragrostis** P. B.
21.* Glumelele pe dos rotundate, nu carinat-comprese.
26. Stigmat inserat către vîrful ovariuluĭ pe partea anterióră . . . . . **Bromus** L.
26.* Stigmat inserat către vîrful ovariuluĭ.
27. Glumela superióră pe marginĭ pectinat-setósă . . . . . **Brachypodium** P. B.
27.* Glumela superióră pe marginĭ subtil ciliată, însă nu pectinat-setósă.
28. Glumela inferióră la basă auriculat-cordată . **Briza** L.
28.* Glumela inferióră la basă nu auriculat-cordată.
29. Spiculele oblonge, acute. Stigmat necolorat . **Festuca** L.
29.* Spiculele cilindriforme, mutice. Stigmat albineţ . . . . . **Glyceria** R. Br.
2. Spiculele tóte sessile pe dinţiĭ peduncululuĭ comun, nicĭ unul pedicelat.
30. Spiculele câte 2-3 la articuliĭ peduncululuĭ comun.
31. Spiculele 1-flore cu un rudiment setiform de de o a doua flóre. Ambele valve ale glumelor dinaintea spiculelor, nu oposite . . . **Hordeum** L.
31.* Spiculele multiflore, orĭ şi uniflore şi cu un rudiment scuteliform de o a doua flóre. Ambele valve ale glumelor dinaintea spiculelor . . . . . **Elymus** L.
30.* Spiculele solitare, multiflore. Valvele glumelor oposite
32. Glumelele la vîrf 2-4-dentate, dinţiĭ aristaţĭ. Spiculele 3-4-flore . . . . . **Ægilops** L.
32.* Glumelele la vîrf nedentate.
33. Spiculele tri-multiflore. Glumelele ovate . **Triticum** L.
33.* Spiculele 2-flore, cu un rudiment de o a doua flóre. Glumele subuliforme . . . . . **Secale** L.

Genul Zea L.

Zea L. (Zea). Spicule mascule biflore, în paniculă terminală; spicule femele uniflore, în spice axilare învĕlite de maĭ multe bractee foliacee; stil 1, filiform, fórte lung; cariopsă netedă, subglobulósă-reniformă.

Z. Mays L. (Z. Porumb. Vulg. *Porumb, Popuşoiŭ, Cucuruz).* Frunzele de tot întregĭ, pe marginĭ scabre. Culmul înalt. Florile masculine în paniculă terminală, cele femenine în spice indesuite, axilare şi învĕlite de vagine foióse. Cultivat.

Genul Andropogon L.

Andropogon L. (Andropogon). Spicule comprimate prin spinare, geminate, unul sessil cuprinḑênd 2 florĭ, cea superióră ermafrodită şi cea inferióră redusă la un solz, cealaltă pedicelată masculă saŭ neutră; spicule reunite în spice lineare formând o paniculă digitată; glume aprópe egale; glumela superióră a floreĭ ermafrodite lung aristată, cu aristă geniculată; cariopsă oblongă comprimată prin spinare, necanaliculată.

CONSPECTUL SPECIILOR

1 Spicele digitate, câte 5-10 . . . . . **A. Ischaemum** L.
1.* Spicele paniculate, ramurile paniculeĭ verticilate. . **A. Gryllus** L.

A. Ischaemum L.; *A. angustifolius* Sm. (A. Ischemum. Vulg. *Sadina).* Spicele 5-10, digitiform dispuse. Glumele striate, valva inferióră a spicululuĭ ermafrodit dela basă până aprópe la mijloc pĕróşă, iar a spicululuĭ masculin glabră. Pedunculul comun deîmpreună cu pedicelele pĕróse. ♃ Iulie-August. Fórte comun pretutindenea: Babadagh, Ienissala, Mangalia, etc.

A. Gryllus L.; *Chrysopogon Gryllus* Trin. (A. [Loc alb]). Ramurile paniculeĭ simple, verticilate. Spicele câte 3, terminale, laterale lipsesc. Pedicelele la basă barbulate. ♃ Iunie-Iulie. Fórte abundentă prin stepe şi prin fînețele de prin pădurile din locurile uscate. Ienissala.

Genul Sorghum Pers.

Sorghum Pers. (Sorg). Spicule geminate saŭ ternate, uniflore, unul sessil şi cu flóre ermafrodită, celalalt saŭ celelalte douĕ pedicelate şi cu flóre masculă, nudă la basa lor, formând tóte prin reuniunea lor o paniculă ramósă. Glumele floreĭ ermafrodite 2, aprópe egale, cartilaginóse, mu-

tice; cea inferióră tridentată. Glumela inferióră membranósă, concavă, ascuţită, mutică; cea superióră maĭ scurtă, bifidă la vîrf, mutică saŭ prevĕḑută de o aristă în fundul divisiuneĭ. Glumelule nule. Stamine 3. Stile 2, terminale; stigmate aspergiliforme întinḑêndu-se sub vîrful floreĭ. Cariopsă glabră şi liberă, ovală, comprimată prin spinare, convexă pe feţe, necanaliculată.

S. vulgare Pers.; *Holcus Sorghum* L. (S. comun. Vulg. [Loc alb]). Paniculă ovat-oblongă, indesuită. Spiculele ermafrodite obovate, cele masculine oblong-lanceolate, fórte scurt pedicelate. Rădăcină fibrósă. ⊙ Iulie-August. Cultivat.

Sorghum halepense Pers. [Loc alb]. Între Kara-Nassib şi Tatar-Gargalik; între Balabancea şi Ţiganca; între Isaccea şi Tulcea.

Genul Digitaria Scop.

Digitaria Scop. (Digitarie). Spicule comprimate prin spinare, scurt pedunculate, reunite în spice filiforme unilaterale formând o paniculă digitată; glume fórte inegale, cea inferióră fórte mică saŭ nulă, cea superióră mutică; flórea inferióră cu o singură glumelă mutică; cariopsă convexă pe spinare, munită de o depresiune pe faţa internă. (Restul ca în genul precedent).

D. sanguinalis Scop.; *Panicum sanguinale* L.; *Paspalum sanguinale* Scop.; *Dactylon sanguinale* Vill.; *Syntherisma vulgare* Schrad. (D. [Loc alb]). Spicile subcincĭ, digitate, erecte-patule. Frunzele deîmpreună cu vaginele subpăróse. Spiculele oblong-lanceolate. Glumela flóreĭ neutre glabră, pe marginĭ pubescentă, pe nervura laterală cea maĭ extremă fără ciliĭ. ⊙ Iunie-Septembre. Pretutindenea.

Genul Echinochloa P. B.

Echinochloa P. B. (Echinochloă). Spicule comprimate prin spinare, scurt pedunculate, dispuse în spice unilaterale formând prin reuniunea lor o paniculă; 2 florĭ în fie-care spicul, cea superióră ermafrodită, cea inferióră masculă saŭ neutră; glume fórte inegale, cea superióră mucronată saŭ aristată; glumelele floreĭ superióre cartilaginóse; glumela

inferióră a floreĭ sterile, mucronată saŭ aristată; cariopsă comprimată prin spinare, plană pe fața anterióră.

E. Crus Galli P. Beauv.; *Panicum Crus Galli* L. (E. Loc alb]). Spicile alterne și oposite, compuse, lineare. Spiculele apropiate, aristate. Pedunculul comun la bază 5-angular.— Variază cu florile neutre scurt orĭ și lung aristate. ⊙ Iulie-August. Fórte comună pretutindenea.

Genul Panicum L.

Panicum L. (Panic). Spicule comprimate prin spinare. Glume fórte inegale, cea superióră maĭ mare, mucronată. Flóre ermafrodită însoțită de 2 glumele (flórea neutră) dintre care cea inferióră este mucronată. Glumelele flóreĭ fertile cartilaginóse.—Spicule pedunculate, dispuse în o paniculă fórte ramósă.

P. miliaceum L.; *P. Milium* Pers. (P. miliaceŭ. Vulg. [Loc alb]). Spiculele paniculate, panicula rĕspândită, cernuă. Foile lanceolate, deîmpreună cu vaginele pĕróse. Valvele glumelor acuminat-mucronate, 7-nervate. Cariopsele netede, lucitóre. ⊙ Vara. Prin locurile nĕsipóse cu deosebire din regiunea meridională a Dobrogeĭ.

Genul Tragus Hall.

Tragus Hall. (Trag). Spicule comprimate prin spinare, pedicelate, reunite în paniculă spiciformă; 2 florĭ în fie-care spicul, cea superióră ermafrodită, cea inferióră neutră; glumă unică (super.), fórte mică; glumela floreĭ neutre unică, coriace, acoperită pe spinare de 5-7 rêndurĭ de spinĭ; glumelele floreĭ ermafrodite, netede; cariopsă convexă pe amêndouĕ fețele, necanaliculate.

T. racemosus Hall.; *Cenchrus racemosus* L.; *Lappago racemosus* Willd. (T. racemos. Vulg. [Loc alb]). Culmurĭ numeróse, difuse, ramóse: frunze scurte, rigide, ciliate; spicule la sfîrșit fórte patente. ⊙ Iunie-Iulie. Câmpurĭ și locurĭ nĕsipóse. Fórte comună pretutindenea.

Genul Setaria P. B.

Setaria P. B. (Setarie). Spicule comprimate prin spinare, încunjurate la bază de maĭ multe sete scabre, reunite în

spic dens; 2 florĭ în fie-care spicul, cea superióră ermafrodită, inferióră masculă saŭ neutră; glume inegale, mutice; glumele aprópe egale, coriace, rugóse, cea inferióră mutică saŭ aristată; cariopsă ovală, comprimată prin spinare.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Paniculă spiciformă indesuită, nu lobată.
2. Denticuliĭ setelor involucruluĭ reverşĭ . . . . **S. verticillata** P. B.
2.* Denticuliĭ setelor involucruluĭ erecţĭ . . . . . **S. viridis** P. B.
1.* Paniculă spiciformă discompusă, lobată . . . **S. germanica** P. B.

S. verticillata P. Beauv.; *Panicum verticillatum* L.; *Penisetum verticillatum* R. Br. (S. verticilată. Vulg. *Mohor*, [loc alb]). Paniculă spiciformă, cilindriformă, indesuită, la basă adeseorĭ întreruptă. Involucrul scabru, *denticuliĭ setelor reverşĭ* (îndreptaţĭ în jos). Glumelele florilor ermafrodite aprópe netede. ⊙ Iulie-August. Prin locurile cultivate fórte comună.

S. viridis P. Beauv.; *Panicum viride* L. (S. verde. Vulg. *Mohor* [loc alb]). Paniculă spiciformă, cilindriformă. Involucrul scabru, *denticuliĭ setelor îndreptaţĭ în sus.* Glumelele florilor ermafrodite aprópe netede, egal de lungĭ cu glumela floreĭ neutre. ⊙ Iulie-August. In locurile cultivate fórte comună.

S. germanica P. Beauv. (S. germanică). *Paniculă spiciformă, discompusă, lobată. Involucrul maĭ scurt orĭ şi numaĭ ceva maĭ lung decât spiculele;* setele în partea superióră scabre, denticuliĭ îndreptaţĭ înainte. *Peduncul comun cu perĭ lungĭ hirsut.* Glumelele florilor ermafrodite aprópe netede. ⊙ [Loc alb]. Cultivată şi adesea subspontanee.

OBSERVARE. —*S. italica* P. B. diferă prin involucrul ce este de 2 orĭ maĭ lung decât spiculele.

Genul Millium Tourn.

Milium Tourn. (Meiŭ). Spicule comprimate prin spinare, uniflore, reunite în paniculă ramósă; flóre sessilă; glume egale, concave, mutice; glumele coriace, mutice, cea inferióră lucitóre, ovală, rotunḑită pe spinare, cea superióră concavă, emarginată; cariopsă ovală, comprimată prin spinare.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Rădăcină repentă. Culmul glabru . . . . . M. effusum L.
1.* Rădăcină fibrósă. Culmul la vîrf scabriuscul. M. vernale M. B.

M. effusum L. (M. [Loc alb]). Culm neted, glabru. *Frunze lat-lineare.* Paniculă laxă, ramurĭ semiverticilate, la urmă fórte patente. Glume ovate, obtusiuscule, 3-nervate, asperiuscule, egal de lungĭ cu flórea. *Rădăcină repentă.* In Dobrogea septentrională (?).

M. vernale M. B. (M. vernal). Culm la vîrf scabriuscul. Paniculă laxă, ramurĭ 5-2 scabriuscule patente. Glume ovate, obtusate, 3-nervate, asperiuscule, puţin maĭ lungĭ decât flórea. Plantă anuală. *Rădăcină fibrósă.* In Dobrogea septentrională.

Genul Piptatherum P. B.

Piptatherum P. B. (Piptater). Spicule pedicelate, comprimate prin spinare, convexe pe amêndouĕ feţele, cuprinḑênd o flóre ermafrodită şi formând prin reuniunea lor o paniculă. Glume 2, maĭ lungĭ decât flórea, rotunḑite pe spinare, concave, aprópe egale, membranóse, mutice. Glumelă inferióră coriace, lucitóre, îmbrăţişând pe cea superióră prin marginile sale, munită de o aristă articulată la basa sa şi fórte caducă. Glumela superióră egală cu cea inferióră, binerviată, întrégă. Glumelule 3, întregĭ. Stamine 3; antere nude la vîrf. Stile 2, terminale, fórte scurte; stigmate plumóse, întinḑêndu-se la basa floreĭ. Cariopsă liberă, dar strîns închisă în [loc alb], glabră, oblongă, comprimată prin spinare, puţin comprimată pe faţa internă, care este munită de un slab sulc longitudinal.

P. holciforme R. et Sch.; *Milium holciforme* Spr. (P. holciform). Paniculă laxă, ramurĭ ingeminate, fórte lung nude, flaccide, orĭ cernue. Glume lanceolate, acute, maĭ lungĭ decât glumelele, dispars pilosiuscule. Aristile exserte de 2 orĭ maĭ lungĭ decât glumele. Frunzele plane, scabre, cele ale culmuluĭ lat-lineare, cele basilare maĭ ânguste. Ligulă elongată. Rădăcină fibrósă, cespitósă. ♃ [Loc alb]. Pe muntele Consul.

Genul Phalaris L.

Phalaris L. (Falaridă). Spicule comprimate prin lature. Glume egale, cu carenă aripată. Flóre ermafrodită însoţită la basă de 1-2 glumele (florĭ rudimentare) în formă de solḑĭ. Glumela superióră a floreĭ cu o singură carenă. — Spicule dispuse în o paniculă spiciformă densă.

Ph. arundinacea L.; *Baldingera arundinacea* Fl. d. Wett.; *Digraphis arundinacea* Trin. (F. arundinacee). Paniculă patentă. Spicule fasciculat indesuite. Glumele nearipate. Flórea ermafrodită glabră, cele sterile pĕróse. [Loc alb]. In Dobrogea septentrională.

Genul Alopecurus L.

Alopecurus L. (Alopecur). Spicule uniflore, comprimate lateral, reunite în spic dens; glume aprópe egale comprimate-carenate, maĭ mult saŭ maĭ puţin reunite la basă; glumelă unică, aristată deasupra baseĭ; cariopsă ovală, comprimată lateral, necanaliculată.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Aristele glumelelor de 2 orĭ maĭ lungĭ decât glumele . . . . . **A. pratensis** L.
1.* Aristele glumelelor incluse în glume . . . . **A. nigricans** Horn. (non Koch).

A. pratensis L. (A. de fîneţe). Culm erect, glabru. Paniculă spiciformă, cilindriformă, ramurile paniculeĭ purtând câte 4-6 spicule. *Glumelele* din jos de mijlocul lor concrescute, la vîrf drepte, vilos ciliate. *Rhizomă oblică, scurtă, orĭ scurt-stoloniformă. Aristele* inserate deasupra baseĭ glumelelor, *geniculate, de 2 orĭ maĭ lungĭ decât glumele.* Spicule numaĭ puţin negricióse. ♃ Maiŭ-Iunie. In fîneţele fertile. Fórte comună pretutindenea.

N.B. — Forma cu rhizoma stoloniformă, lung repentă, constitue *A. nigricans* Koch (non Horn).

A. nigricans Horn. (non Koch). (A. negricios). Culm erect, glabru. Paniculă spiciformă, cilindriformă, obtusă, ramurile paniculeĭ purtând câte 4-6 spicule. Glumelele din jos de

mijlocul lor concrescute, *în un vîrvuţ acut şi divergent atenuate*, vilos-ciliate, ceva maĭ lungĭ decât flórea oblic-truncată. *Aristele* inserate puţin sub mijlocul glumelelor, *aprópe drepte şi incluse în glume*. Spicule la maturitate negre. ♃ In mlaştinile dela Medgidie.

Genul Phleum L.

Phleum L. (Fleŭ). Spicule uniflore, câte-odată biflore, una din florĭ fiind atuncĭ rudimentară, comprimate lateral, dispuse în spic compact; glume egale, mucronate, cu mult maĭ lungĭ decât flórea; glumele mutice; cariopsă oblongă, comprimată lateral, necanaliculată.

Ph. Boehmeri Wib.; *Phalaris phleoides* L.; *Chilochloa Boehmeri* P. Beauv. (F. lui Boehmer). Paniculă spiciformă, cilindriformă. Glumele linear-oblonge, oblic truncate, acuminat-mucronate, comprese, pe dos hispid-ciliate, orĭ scabre. La basa glumeleĭ superióre un pedicel rudimentar. Rădăcina cespitósă produce culmĭ fertilĭ şi deodată şi fasciculĭ sterilĭ de frunze. ♃ Iunie-Iulie. Prin fîneţile din pădurĭ, comună.

Genul Crypsis Ait.

Crypsis Ait. (Cripsidă). Spicule uniflore, comprimate lateral, reunite în spic dens; glume egale saŭ maĭ scurte decât flórea; glumele membranóse, mutice; coriopsă ovală, comprimată lateral, necanaliculată.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Culmĭ rotunḑĭ simpli. Inflorescenţă paniculată, panicule spicate, oblong-cilindriforme, nude. Florĭ triandre . . . . . **C. alopecuroides** Schrad.
1.* Culmĭ subcompreşĭ, ramificaţĭ. Inflorescenţă paniculată, la basă involucrată.
2. Panicule emisferice. Florĭ diandre . . . . . **C. aculeata** Ait.
2.* Panicule oval-oblonge. Florĭ triandre . . . **C. schoenoides** Lam.

Cr. alopecuroides Schrad.; *Heleochloa alopecuroides* Host. (C. alopecuroidă. Vulg. [Loc alb]). *Culmĭ simpli*, rotunḑioriĭ. Paniculă spicată, *oblong-cilindriformă nudă. Florĭ triandre.* Glumela superióră 2-nervată. ⊙ Iulie-August. In locurile umede din regiunea Dunăreĭ pretutindenea.

Cr. aculeata Ait.; *Schoenus aculeatus* L.; *Phleum schoenoides* Jacq.; *Agrostis aculeata* Scop.; *Heleochloa diandra* Host.; (C. aculeată. Vulg. [Loc alb]). *Culmĭ ramificaţĭ*, subcompreşĭ. *Paniculă* spiciformă, *emisferică înfundată în involucrul foliaceŭ. Florĭ diandre.* Glumela superióră 1-nervată, carinată. ⊙ Iulie-August. In locurile umede şi sărate; pe ţĕrmurile lacurilor sărate Sinoë şi Razim; prin dunele dela Mamaia şi din Delta Dunăreĭ la Kara-Orman.

Cr. schoenoides Lam.; *Phleum schoenoides* L. [non Jacq.]; *Spartina phleoides* Roth.; *Heleochloa schoenoides* Host. (C. schenoidă. Vulg. [Loc alb]). *Culmĭ ramificaţĭ*, subcompreşĭ. Paniculă spiciformă, *oval-oblongă, la basă inclusă în vagina supremă. Florĭ triandre.* Glumela superióră 2-nervată. ⊙ Iulie-August. In locurile umede şi subsalse din regiunea Dunăreĭ, frequentă.

Genul Cynodon Rich.

Cynodon Rich. (Cinodon). Spicule uniflore cu rudimentul uneĭ al doilea florĭ, comprimate lateral şi reunite în spice lineare, unilaterale, formând o paniculă digitată; glume aprópe egale, carenate, mutice; glumele egale, cea inferióră unicarenată, mutică, cea superióră bicarenată bidentată; cariopsă oblongă, comprimată lateral, necanaliculată.

C. **Dactylon** Pers.; *Panicum Dactylon* L.; *Digitaria stolonifera* Schrad.; *Dactylon officinale* Vill.; *Paspalum umbellatum* Lam. (D. Dactilon. Vulg. [Loc alb]). Spice 3-5 digitate. Glumele glabre, subciliate. Frunzele pe faţa inferióră pĕróse. Stolonĭ prostraţĭ. ♃ Iulie-August. Câmpurĭ nĕsipóse, pe lângă drumurĭ şi zidurĭ, locurĭ cultivate. Fórte comun pretutindenea.

Genul Polypogon Desf.

Polypogon Desf. (Polipogon). Spicule pedicelate, comprimate prin lature, cuprinḑênd o flóre ermafrodită şi formând prin reuniunea lor o paniculă spiciformă. Glume 2, cu mult maĭ lungĭ decât flórea, carenate, aprópe egale, întregĭ şi obtuse saŭ ştirbate la vîrf, munite de o aristă inserată în stîrbătură saŭ puţin dedesubtul vîrfuluĭ. Glumela inferióră

membranósă, glabră la basa sa, oblongă, carenată pe spinare, întrégă, aristată sub vîrf; glumela superióră maĭ mică, bicarenată. Glumelule 2, întregĭ, glabre. Stamine 3. Stigmate aprópe sessile, plumóse, întinḑêndu-se la basa floreĭ. Cariopsă liberă, glabră, ovoid-oblongă, cu secţiune transversală aprópe orbiculară, munită de un sulc pe faţa internă.

P. monspeliense Desf.; *Alopecurus monspeliensis* L.; *A. paniceus* Lam. (non L.); *A. aristatus* Huds.; *Agrostis panicea* Willd.; *Phleum crinitum* Schreb. (P. de Montpelier). Paniculă indesuit lobată. Valvele glumelor oblonge, hirt-scabre, din vîrf scurt-emarginat şi obtus-bilobat aristate, arista de 3 orĭ maĭ lungă decât valva. Florĭ tocmaĭ sub vîrf aristate. Rădăcină fibrósă. ♃ [Loc alb]. In locurile nĕsipóse şi umede: prin dunele de pe ţĕrmul măreĭ la Constanţa, Tuzla, etc.

Genul Stipa L.

Stipa L. (Stipă). Spicule uniflore, reunite în paniculă; flóre stipitată; glume aprópe egale, maĭ lungĭ decât flórea, atenuate în un lung acumen canaliculat; glumela inferióră coriace, cilindrică, învêrtită şi învelind pe cea superióră, terminată la vîrful sĕŭ printr'o lungă aristă articulată şi rĕsucită în partea sa inferióră; antere bărbóse la vîrf; cariopsă subcilindrică, comprimată lateral, puţin canaliculată pe faţa internă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Aristă în cea maĭ mare parte plumósă . . . . . S. pennata L.
1.* Aristă peste tot glabră . . . . . S. capillata L.

S. pennata L. (S. penată. Vulg. [Loc alb]). Paniculă la basă inclusă în vagina frunzeĭ supreme. *Aristile* fórte lungĭ, îngenunchiate, *plumóse*, dela basă până la $^1/_4$ parte a lungimeĭ glabre. Glumela inferióră în partea din jos cu 5 liniĭ sericee. ♃ Maiŭ-Iunie. Prin stepele şi locurile uscate din maĭ tótă Dobrogea fórte comună.

S. capillata L. (S. [Loc alb]. Vulg. *Nagară*). Paniculă la basă inclusă în vagina frunzeĭ supreme. *Ariste* fórte lungĭ, ingenunchiate, *peste tot glabre*. Glumela inferióră în partea

din jos cu 5 linii sericee. ♃ Maiŭ-Iunie. Prin stepe pretutindenea.

Genul Agrostis L.

Agrostis L. (Agrostidă). Spicule uniflore, comprimate lateral, reunite în paniculă ramósă; glume carenate, inegale, maĭ lungĭ decât flórea; glumele inegale, membranóse, cea inferióră carenată, trunchiată şi dentată la vîrf, mutică saŭ aristată, cea superióră fórte mică saŭ nulă; stamine 1-3; stile fórte scurte; cariopsă fusiformă, puţin canaliculată pe faţa internă.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Glumele mutice, orĭ fórte rare-orĭ scurt aristate. Pedicelul rudimentar la basa glumeleĭ superióre lipsesce . . . . . A. alba L.
1.* Glumele lung aristate. La basa glumeleĭ superióre un pedicel rudimentar . . . . . A. Spica venti L.

A. alba L. (A. albă. Vulg. [Loc alb]). Paniculă floriferă oblong-conică, ramurĭ orizontal-patente, rămurelele indreptate în jos spre laturea ramurilor, în cele fructifere contrase. Ramurile şi pedicelele scabre. Ligulă oblongă. Frunze tóte lineare, plane. *Spicule mutice, orĭ unele rareorĭ scurt-aristate. Pedicelul rudimentar la basa glumeleĭ superióre lipsesce.* ♃ Iunie-Iulie. In păşunĭ şi fîneţe: comună pretutindenea.

A. Spica venti L.; *Apera Spica venti* P. Beauv. (A. Spicu vîntuluĭ. Vulg. [Loc alb]). Paniculă amplă. *Glumela inferióră sub vîrf aristată, aristă* dréptă orĭ subflexuósă, *de 3-4 orĭ maĭ lungă decât glumela.* Antere linear-oblonge. *La basa glumeleĭ superióre un pedicel rudimentar.* ⊙ Iunie-Iulie. In locurĭ nĕsipóse şi petróse. Comună pretutindenea.

Genul Calamagrostis Adans.

Calamagrostis Adans. (Calamagrostidă). Spicule comprimate lateral, uniflore, saŭ cu rudimentul uneĭ al doilea florĭ, reunite în paniculă ramósă; flóre încunjurată la basă de perĭ de aceeaşĭ lungime ca şi ea saŭ maĭ lungĭ decât ea;

glume carenate aprópe egale, cu mult maĭ lungĭ decât flórea; glumele inegale, cea inferióră carenată, trunchiată saŭ dentată la vîrf, munită pe spinare de o aristă dréptă; cariopsă lineară-oblongă, comprimată prin spinare și puțin canaliculată pe fața internă.

C. **epigeios** Roth. (C. [Loc alb]. Vulg. [Loc alb]). Paniculă striată, patentă, glomerat-lobată. Glume lanceolate și terminate în un vîrf subulat și compres. Periĭ maĭ lungĭ decât glumelele. Arista glumeleĭ inferióre provenitóre de la mijlocul dosuluĭ dréptă. Rădăcină repentă. ♃ Iulie-August. Prin tuferișurĭ și pe malurile Dunăreĭ. Comună.

Variază:

β. *densiflora* Ledeb. Paniculă îngustă, indesuită. Pe malul Dunăreĭ la Rassova.

Genul Phragmites Trin.

Phragmites Trin. (Fragmites). Spicule comprimate lateral reunite în paniculă ramósă, diffusă; 3-7 florĭ în fie-care spicul, cea inferióră masculă și nudă la basă, celelalte ermafrodite, încunjurate la basă de perĭ lungĭ; glume inegale, carenate, maĭ scurte decât florile; glumela inferióră subulată, întrégă, mutică; stile elongate; cariopsă fórte mică, subfusiformă, necanaliculată.

Ph. communis Trin.; *Arundo Phragmites* L. (F. comună. Vulg. *Trestie, Stuh*). Paniculă efusă. Spicule cu 4-5 florĭ. Frunze lat-lineare, pe marginĭ scabre. Florile maĭ atât de marĭ, cât periĭ din jur. Paniculă de colóre negriciósă. ♃ August-Septembre. Prin mlaștinile și pe malurile apelor. Fórte comună în tótă Dobrogea.

Variază:

β. flavescens [loc alb]; *Arundo isiaca* Sieb.; *Arundo Phragmites* var. *flavescens* Cust. Spicule de colóre gălbinie. La portița. (US).

Genul Hierochloa Gmel.

Hierochloa Gmel. (Ierochloă). Spicule pedicelate, comprimate prin lature, convexe pe amêndouĕ feţele, cuprinḑênd treĭ florĭ, dintre care cele douĕ inferióre mascule și munite

de 3 stamine, cea superióră ermafrodită şi neavênd decât 2 stamine, formând prin reuniunea lor o paniculă. Glume 2, carenate, egale. Glumele 2; cea inferióră întrégă, carenată mutică saŭ aristată sub vîrf; cea superióră bicarenată în florile mascule, unicarenată în flórea ermafrodită. Glumelule 2, oblonge, glabre. Stile 2; stigmate plumóse, întinḑêndu-se la vîrful floreĭ. Cariopsă glabră, liberă, oblongă, puţin comprimată prin lature, necanaliculată.

H. odorata Wahlbrg.; *H. borealis* R. et Sch.; *Holcus borealis* Schrad.; *H. repens* Host. (I. mirositóre. Vulg. [Loc alb]). Paniculă divaricată. Pedicele glabre. Florile ermafrodite mutice, cele masculine sub vîrf fórte scurt aristate. Rădăcină repentă. ♃ Maiŭ-Iunie. Stepe, câmpurĭ, etc. Comună pretutindenea.

Genul Melica L.

Melica L. (Melica). Spicule ovoide, pe urmă comprimate lateral, reunite în thyrs spiciform saŭ în paniculă; 2-4 florĭ în fie-care spicul, cele 2 inferióre ermafrodite, cele superióre rudimentare; glume inegale, membranóse, aprópe egale cu florile; glumelă inferióră întrégă, cartilaginósă, mutică, rotunḑită pe spinare; cariopsă eliptică, munită de un sulc longitudinal pe faţa internă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Glumela inferióră dela basă până la vîrf indesuit ciliat-vilósă . . . . . **M. ciliata** L.
1.* Glumela inferióră neciliat-vilósă.
2. Paniculă unilaterală, laxă. Spicule 2-flore, dintre care numaĭ una este perfectă . . . . . **M. uniflora** Retz.
2.* Paniculă indesuită, spiciformă. Spicule sub-3-flore, dintre carĭ două perfecte . . . . . **M. altissima** L.

M. ciliata L. (M. ciliată. Vulg. [Loc alb]). Paniculă spiciformă, egală. *Glumela inferióră dela marginĭ până la vîrf indesuit ciliat-vilósă.* Flórea neutră oblongă. ♃ Maiŭ-Iunie. Locurĭ petróse şi stîncóse. Maĭ pretutindenea: Constanţa pe malul măreĭ dela viĭ; Mangalia, între Medgidia şi Cernavoda; Ienissala, etc.

M. uniflora Retz.; *M. Lobelii* Vill.; *M. nutans* Poll. non L.

(M. uniflorā. Vulg. [Loc alb]). Paniculă laxă, unilaterală; ramurĭ lungĭ şi patulĭ, cele inferióre maĭ adeseorĭ numaĭ 2 spiculĭ purtând. *Spicule* erecte, ovate, *cu 2 florĭ dintre care numaĭ una perfectă.* Glume nebarbulate. Frunze plane. Ligule opuse frunzelor, acuminate, subherbacee. ♃ Iunie-Iulie. In pădurile umbróse. Pretutindenea.

OBSERVARE. — *M. nutans* L. diferă prin spiculele eĭ ce sunt cu 3 florĭ, dintre care 2 perfecte, şi prin ligula truncată fórte scurtă.

M. altissima L. (M. fórte înaltă. Vulg. [Loc alb]). Paniculă indesuită, spiciformă, unilaterală, la basă întreruptă. *Spicule* oblong-lanceolate, rotunḑióre, nutante, *sub-3-flore, flórea a 3-a neperfectă.* Glume nebarbulate. Frunze lat-lineare, deîmpreună cu vaginele scabre. Rhizomă repentă. ♃ Iunie-Iulie. Tuferişurĭ din locurĭ stîncóse: la Demirkioĭ, etc.

Genul Koeleria Pers.

Koeleria Pers. (Kelerie). Spicule comprimate lateral, dispuse în thyrs spiciform saŭ ramos; 2-5 florĭ în fie-care spicul; glume carenate, inegale; glumela inferióră carenată întrégă saŭ bidentată, mutică saŭ aristată; aristă dréptă, setacee; stile fórte scurte; cariopsă oblongă, plană pe amêndouĕ feţele, necanaliculată.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Frunze inferióre ciliate . . . . . **K. cristata** Pers.
1.* Frunze tóte glabre şi neciliate . . . . . **K. glauca** DC.
[Loc alb] . . . . . **K. brevis** Stev.

K. cristata Pers. (K. crestată). Paniculă spiciformă, la basă întreruptă. Spicule 2-4-flore. Glumela inferióră acuminată, mutică orĭ mucronată. Frunze plane, *cele inferióre ciliate.* Vaginele frunzelor veşteḑite nedivise. ♃ Iunie-Iulie. Pe colinele aride, în fineţele din pădurĭ. Comună pretutindenea,

K. glauca DC. (K. glaucă). Paniculă spiciformă, la basă întreruptă. Spicule 2-3-flore. Glumela inferióră obtusiusculă mutică, orĭ cu o mucronulă imposită pe vîrful obtus. Frunze plane, glabre. Vaginele frunzelor veşteḑite nedivise. ♃ Iunie-Iulie. In stepe fórte comună şi pe colinele nĕsipóse din Delta Dunăreĭ.

Variază:

β. *brachystachya* Uechtr. et Sint. [Loc alb]. In peninsula Kaleh aprópe de Kara-Nasib.

K. brevis Stev. [Loc alb].

Genul Sclerochloa P. B.

Sclerochloa P. B. (Sclerochloă). Spicule scurt pedicelate, cuprinḑênd 3-5 florĭ ermafrodite, comprimate, alterne, aplicate oblic contra axuluĭ prin margine şi formând un racem spiciform subunilateral. Glume 2, fórte inegale, carenate, maĭ scurte decât florile; cea inferióră maĭ mică, trinerviată; cea superióră cu 7 nervure. Glumela inferióră oblongă, carenată, trunchiată saŭ emarginată la vîrf; glumela superióră trunchiată şi întrégă la vîrf, bicarenată cu carene subaripate şi ciliate, glumelule oblic ovale, dentate la vîrf, glabre. Stamine 3; antere scurte, ovale. Stile fórte scurte; stigmate terminale, apropiate, plumóse. Cariopsă glabră şi liberă, oblong-trigonă, plană pe faţa internă, contractată în plisc bifid.

S. dura P. Beauv.; *Cynosurus durus* L.; *Poa dura* Scop.; *Eleusine dura* Lam.; *Festuca dura* Will.; *Sessleria dura* Kunth. (S. dură. Vulg. [Loc alb]). Paniculă ovată, unilaterală, indesuită, rigidă, compusă din spice scurte, care pórtă câte 3-5 spicule; spicule fórte scurt pedicelate, oblonge, 3-flore. Glumela inferióră linear-oblongă, nervată, obtusă orĭ emarginată, maĭ adeseorĭ scurt mucronată. Rădăcină fibrósă. ♃ [Loc alb]. Locurĭ aride şi petróse: la Başkioĭ pe muntele Sepelgin.

Genul Poa L.

Poa L. (Poă). Spicule comprimate lateral, 2-multiflore, dispuse în paniculă ramósă; glume erbacee, puţin inegale, maĭ scurte decât florile; glumela inferióră carenată, întrégă, mutică; stil scurt; cariopsă oblongá-trigonă, puţin deprimată, necanaliculată pe faţa internă.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Culm ancipit-compres. Rădăcină repentă cu stolonĭ elongaţĭ . . . . . P. compressa L.

1.* Culm necompres, orĭ numaĭ puţin compres (nu însă ancipit-compres).
2. Ramurile inferióre ale paniculeĭ solitare, orĭ ingemănate.
3. Ramurile paniculeĭ la urmă deflexe. Plantă anuală. **P. annua** L.
3.* Ramurile paniculeĭ erecte orĭ patente. Plantă perenală . . . . . **P. bulbosa** L.
2.* Ramurile inferióre ale paniculeĭ câte 4-5 semiverticilate (la *P. nemoralis* L. câte 2-5).
4. Ligula vaginelor frunzelor superióre oblongă, acută. Rădăcină fibrósă fără stoloni . . . . . **P. trivialis** L.
4.* Ligula vaginelor frunzelor superióre scurtă, orĭ subulată.
5. Vagina frunzelor superióre mult maĭ lungă decât frunzele, acoperind nodurile culmuluĭ. Rădăcină repentă cu stoloni elongaţĭ . . . . . **P. pratensis** L.
5.* Vagina frunzelor superióre maĭ scurtă decât frunzele şi neacoperind nodurile culmuluĭ. Rădăcină cespitósă şi scurt stoloniferă . . . . . **P. nemoralis** L.

P. compressa L. (P. comprimată. Vulg. [Loc alb]). Paniculă patentă, subunilaterală. Pedunculĭ scabri, ceĭ inferiorĭ maĭ adeseorĭ câte 2, rareorĭ câte 5. Spicule ovate oblonge 5-9-florĭ, florile pe dos şi pe marginĭ spre basă pubescente, libere orĭ cu puţină lână subcoherente, *obsolet-nervate. Culmul ancipite-compres*, la basă procumbent. *Rădăcină cu stoloni elongaţĭ repentă.* [Loc alb]. In Dobrogea septentrională.

P. annua L. (P. anuală. Vulg. [Loc alb]). Ramurile paniculeĭ subunilaterale şi divaricate, glabre, *solitare orĭ îngemănate*, la urmă deflexe. Spicule ovate, 3-7-flore; florĭ glabre orĭ pe carină şi pe marginĭ cu o linie pubescentă, albă. Ligulele superióre oblonge. Culmĭ compreşĭ, uneorĭ decumbenţĭ, la basă radicanţĭ şi stoloniformĭ. *Rădăcină fibrósă.* ⊙ In locurĭ cultivate şi inculte, pe lângă drumurĭ şi prin jurul locuinţelor. Pretutindenea.

P. bulbosa L. (P. bulbósă). Paniculă erectă, patentă; *ramurĭ solitare orĭ câte douĕ*, scabre. Spicule la vîrful ramurilor indesuite, ovate, 4-6-flore; florile oblong-lanceolate, pe marginĭ şi pe dos indesuit pubescente şi coherente prin lână copiósă şi lung protrahendă. Frunze anguste-lineare. Ligule tóte oblonge, acute. *Rădăcină fibrósă* şi cespitósă

(intufăşată). Culm la basă adeseorĭ bulbiform-îngroşat. ♃ Maiŭ-Iunie.

Variază:

β. *vivipara*. Florĭ transformate în muguri foliaceĭ. Fîneţe, păşunĭ, locurĭ aride. Comună pretutindenea.

P. trivialis L. (P. trivială). Paniculă patentă. *Ramurĭ scabre, cele inferióre câte 5.* Spicule ovate, maĭ adese-orĭ 3-flore; florĭ elevate-5-nervate, glabre, la basă obsolet pĕróse. *Vagine* subcomprese, *scabre. Ligula vaginelor superióre oblongă, acută. Rădăcină fibrósă, fără stolonĭ.* ♃ [Loc alb]. Dobrogea septentrională.

P. pratensis L. (P. de fîneţe). Paniculă patentă. *Ramurĭ scabre, cele inferióre maĭ adeseorĭ câte 5.* Spicule ovate 3-5-flore; florĭ pe dos şi pe marginĭ indesuit pubescente şi cu o lână lungă conjuncte, 5-*nervate, nervure proeminente.* Culm şi *vagine glabre,* vagina supremă mult maĭ lungă de cât frunza sa. *Ligula scurtă, truncată. Rădăcină cu stolonĭ elongaţĭ* repentă. ♃ Maiŭ-Iunie. Fîneţe, păşunĭ, etc. Comună pretutindenea.

Variază:

β. *angustifolia* Smith. Frunzele radicale complicat-orĭ convolut-setacee.

P. nemoralis L. α. *vulgaris* Koch. (P. de codri). Paniculă patentă Ramurĭ scabre, cele inferióre câte 2-5. Spicule ovat-lanceolate, verdĭ, 2-flore (la alte varietăţĭ câte 3-5 florĭ); florĭ obsolet-nervate, pe marginĭ şi pe dos pubescente. Culmĭ subţirĭ debilĭ, deîmpreună cu panicula nutanţĭ. *Vagina supremă maĭ scurtă decât frunza sa, ligula fórte scurtă, aprópe lipsind.* Rădăcină cespitósă scurt stoloniferă. Uneorĭ spiculele sunt numaĭ 1-flore, cu un pedicel capituliform steril pentru flórea a doua. ♃ [Loc alb]. In pădurea dintre Ţiganca şi Cocoş.

Genul Dactylis L.

Dactylis L. (Dactilidă). Spicule comprimate lateral, dispuse în paniculă ramósă, unilaterală, cu 3-5 florĭ în fie-care spicul; glume inegale, carenate, mucronate, inequilaterale maĭ scurte decât florile; glumelă inferióră carenată, întrégă saŭ emarginată, mucronată, aristată, cea superióră bicarenată,

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ BUCUREȘTI

ciliată pe carene; stile scurte; cariopsă oblongă subtrigonă, comprimată, canaliculată pe fața internă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Rădăcină cespitósă fără stoloni . . . . . **D. glomerata** L.
1.* Rădăcină cu stoloni elongați și prostrați . . **D. littoralis** Willd.

D. glomerata L. (D. glomerata. Vulg. [Loc alb]). *Glumela inferióră 5-nervată. Rădăcina* cespitósă, *fără stoloni.* ♃ Iunie Iulie. In fînețe și păduri. Comună pretutindenea.

D. littoralis Willd. (D. [Loc alb]). *Glumela inferióră 9-11-nervată. Rădăcină cu stoloni elongați și prostrați.* ♃ Iunie-Iulie. In nĕsipurile maritime: în peninsula Kaleh aprópe de Kara-Nasib.

Genul Eragrostis P. B.

Eragrostis P. B. (Eragostidă). Spicule comprimate lateral, 3-multiflore, dispuse în paniculă fórte ramósă; ligulă înlocuită prin fascicule de peri radianți; glume membranóse, carenate, mai scurte decât florile; glumela inferióră ventricósă, carenată, obtusă, mutică; cariopsă ovoidă saŭ globulósă, nesulcată, puțin deprimată pe fața internă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Ramurile paniculei solitare ori îngemânate . . **E. poaeoides** P. B.
1.* Ramurile infime ale paniculei semiverticilate, câte 4-5 . . . . . **E. pilosa** P. B.

E. poaeoides P. Beauv.; *E. minor* Host.; *E. poaeformis* Link.; *Poa Eragrostis* L. (E. poeoidă. Vulg. [Loc alb]). *Ramurile paniculei solitare ori îngemănate.* Spicule lanceolat-lineare, 8-20-flore; flori obtuse, proveḑute cu o nervură laterală validă. Vagine la gură barbulate. Rădăcină fibrósă. ⊙ Iulie-August. In locuri cultivate, câmpuri arenóse, pe lângă ḑidurile locuințelor. Comună pretutindenea.

E. pilosa L.; *Poa pilosa* L. (E. pĕrósă). *Ramurile infime ale paniculei semiverticilate, câte* 4-5. Spicule lineare, 5-12-flore; flori acutiuscule, proveḑute cu o nervură laterală debilă. Vagine la gură barbulate. Rădăcină fibrósă. ⊙ Iulie-

August. Locurĭ cultivate, câmpurĭ arenóse, locurĭ subsalse, etc. Comună pretutindenea.

Genul Bromus L.

Bromus L. (Brom). Spicule 3-multiflore, cilindrice, pe urmă fórte comprimate lateral, dispuse în paniculă ramósă; glume inegale; glumelă inferióră fusiformă-subulată, carenată, bifidă saŭ bidentată, aristată puţin dedesubtul vîrfuluĭ, rar mutică; stigmate sessile saŭ subsessile, cariopsă aderentă de glumela superióră, oblongă, canaliculată, terminată la vîrf printr'un apendice vilos.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Gluma inferióră 7-nervată.
2. Paniculă erectă, deflorată contrasă. Spicule, frunze şi vagine pĕróse . . . . . **B. mollis** L.
2.* Paniculă patentă. Spicule glabre.
3. Ariste porecte. Glumela inferióră maĭ lungă decât cea superióră . . . . . **B. commutatus** Schrad.
4. Paniculă deflorată unilateral-nutantă. Ariste divaricat reflexe . . . . . **B. patulus** M. et Koch.
4.* Paniculă flaccidă, nutantă. Ariste contort-divaricate . . . . . **B. squarrosus** L.
1.* Gluma inferióră 1-nervată, cea superióră 3-nervată.
5. Glumela superióră pe marginĭ fórte scurt pubescentă.
6. Glumela inferióră aristată, arista maĭ scurtă decât glumela. Paniculă flaccid-nutantă. Vaginele inferióre şi frunzele hirsute . . . . . **B. asper** Murr.
6.* Glumela inferióră mutică, orĭ fórte scurt aristată. Panicula erectă. Frunze glabre . . . . **B. inermis** Leyss.
5.* Glumela superióră pe marginĭ cu sete rigidule ciliată. Spicule lung aristate.
7. Culm glabru . . . . . **B. sterilis** L.
7.* Culm spre vîrf pubescent . . . . . **B. tectorum** L.

B. mollis L. (B. móle. Vulg. [Loc alb]). Paniculă erectă, deflorată contractă. *Spicule ovat oblonge, móle pĕróse,* rareorĭ subglabre. Florĭ lat-eliptice, fructifere cu marginile imbricat acoperêndu-se. Glumela inferióră 7-nervată, înfăţişând marginea deasupra mijloculuĭ un unghiŭ obtus, maĭ

lungă decât cea superióră. *Ariste porecte*, cam de lungimea glumeleĭ. Vagine şi frunze pĕróse. Locurĭ inculte între Macin şi Grecĭ.

B. commutatus Schrad. (B. [Loc alb]. Vulg. [Loc alb]). *Paniculă patentă, la urmă nutantă. Spicule oblong-lanceolate, glabre.* Florĭ eliptic-oblonge, fructifere cu marginile imbricat acoperêndu-se. Glumela inferióră 7-nervată, înfăţoşând marginea deasupra mijloculuĭ un unghiŭ obtus, maĭ lungă decât cea superióră. *Ariste porecte*, cam de lungimea glumeleĭ. Vaginele inferióre pĕróse. [Loc alb]. Dobrogea septentrională.

Observare. — *B. commutatus* Schrad. şi *B. racemosus* L. aŭ între sine mare asemănare. *B. commutatus* Schrad. are panicula după înflorire laxă, iar glumela superióră e linear-oblongă cu marginile aprópe paralele şi numaĭ la basă maĭ îngustată. *B. racemosus* L. are panicula după înflorire contrasă (tocmaĭ ca la *B. mollis* L.), iară glumela superióră e linear-obovată, ângustându-se dela vîrf mereŭ spre basă.

B. patulus Mert. et Koch. (B. [Loc alb]. Vulg. [Loc alb]). Paniculă patentă, deflorată unilateral nutantă. Spicule lanceolate. Florĭ eliptic-lanceolate, fructifere cam depărtate. Glumela inferióră 7-nervată, înfăţoşând marginea deasupra mijloculuĭ un unghiŭ obtus, maĭ lungă decât cea superióră. *Ariste la maturitate divaricat-reflexe.* Vagine şi frunze pĕróse. ♂ Maiŭ. In stepe pretutindenea.

B. squarrosus L. (B. [Loc alb]. Vulg. [Loc alb]). Paniculă patentă şi deodată flaccid-nutantă. Spicule oblong-lanceolate. Glumela inferióră 7-nervată, înfăţosând marginea deasupra mijloculuĭ un unghiŭ obtus, maĭ lungă decât cea superióră. *Aristele în stare uscată contort-divaricate* ♂ Maiŭ-Iunie. In stepe şi locurĭ mlăştinóse. Comună pretutindenea.

B. asper Murr. (B. aspru. Vulg. [Loc alb]). Paniculă ramificată, *flaccid-nutantă.* Spicule linear-lanceolate, 7-9-flore; florĭ linear-lanceolate, acute. Glumela inferióră din vîrful fórte scurt bidentat, *aristată şi maĭ lungă decât arista*, 5-nervată, cele 2 nervure intermediare obsolete, cea superióră pe marginĭ subtil pubescent-ciliată. *Vaginele inferióre şi frunzele hirsute.* ♃ Iunie-Iulie. In pădurile cu deosebire din regiunea maritimă şi septentrională.

B. inermis Leyss.; *Festuca inermis* DC.; *F. speciosa* Schreb.; *F. Leysseri* Mönch. (B. nearmat). *Panicul*ă egală, *erectă*. Ramurile inferióre câte 3-6. *Spicule linear-lanceolate.* Florĭ lanceolate. *Glumela inferióră* la vîrf fórte scurt subdentată *nearistată*, din emarginatură mucronată orĭ şi fórte scurt aristată, 5-7-nervată, cea superióră pe marginĭ subtil pubescent-ciliată. Frunze glabre. ♃ Iunie-Iulie. Pe marginea fîneţelor şi a drumurilor, coline inculte. Comună pretutindenea (aprópe de Rassova, de Mamaiakioĭ, Constanţa, între Alibeikioĭ, Babadag şi Ienissala, etc.).

B. sterilis L. (B. steril). Paniculă laxă, la urmă nutantă. Ramurĭ elongate, la vîrf pendule. Spicule oblonge, la vîrf maĭ late. Florĭ linear-subulate. Glumela inferióră din vîrful bipartit *aristată; aristele* drepte, *maĭ lungĭ decât glumela*, glumela superióră pectinat-ciliată. *Culm glabru.* [Loc alb]. Dobrogea septentrională.

B. tectorum L. (B. de acoperişurĭ). *Paniculă pendulă*, subunilaterală. *Spicule lineare, la urmă spre vîrf maĭ late.* Florĭ lanceolat-subulate. Glumela inferióră din vîrful bipartit *aristată; aristele egal de lungĭ cu glumela;* glumela superióră pectinat-ciliată. *Culm spre vîrf pubescent* ⊙ Maiŭ-Iunie. Câmpurĭ, ziduri, etc. Comun pretutindenea.

Variază:

β. *lejostachys* [Loc alb]. In Dobrogea septentrională la Cerna (U.S.).

Genul Brachypodium P. B.

Brachypodium P. B. (Brachipodiu). Spicule multiflore, fórte scurt pedunculate, solitare în escavaţiunĭ ale rachisuluĭ, maĭ întâiŭ cilindrice, pe urmă lineare lanceolate, comprimate, aplicate prin una din feţele lor contra rachisuluĭ şi dispuse în spic distic; glume inegale, lanceolate, plurinerviate, maĭ scurte decât florile; glumelă inferióră lineară-lanceolată, equilateră, mutică saŭ aristată; cariopsă lineară oblongă, convexă pe spinare, canaliculată pe faţa internă, terminată prin un apendice vilos.

B. sylvaticum R. et Sch. (B. de pădure. Vulg. [Loc alb]). Spic distic, nutant. Spicule numeróse, aristate; aristele florilor superióre maĭ lungĭ decât glumelele. Frunzele plane,

lanceolat-lineare, flaccide. Rădăcină fibrósă. ♃ Iulie-August. In păduri. Intre Cocoş-Ţiganca-Balabancea.

OBSERVARE. —*Br. pinnatum* P. Beauv. diferă prin aristele maĭ scurte decât glumelele şi prin rădăcina repentă.

Genul Briza L.

Briza L. (Brizǎ). Spicule comprimate lateral. 3-multiflore, dispuse în paniculă laxă şi ramósă; glume aprópe egale, membranóse, concave, maĭ scurte decât florile; glumelă inferióră ventricósă, necarenată, obtusă, mutică; cariopsă nesulcată, convexă de o parte, concavă de ceialaltă, aderentă de glumela superióră.

B. media L. (B. mijlocie. Vulg. [Loc alb]). Paniculă erectă, patentă. Spicule subcordat-ovate, 5-9-flore. Ligulă fórte scurtă, truncată. ♃ Iunie-Iulie. Prin fîneţele din păduri. Pe lângă Cincarova şi Redjepkuns.

Genul Festuca L.

Festuca L. Spicule cilindrice, pe urmă comprimate lateral, 2-multiflore, dispuse în paniculă ramósă; glume inegale, maĭ scurte decât florile; glumelă inferióră semicilindrică, convexă pe spinare, necarenată, ascuţită, întrégă, mutică saŭ prelungită în o aristă scurtă; cariopsă oblongă, glabră, canaliculată, aderentă de glumela superióră.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Ligula frunzelor biauriculată. Frunzele tóte filiforme, setacee orĭ subsetacee. Glumele aristate.
2. Aristele glumelelor de 3-4 orĭ maĭ scurte decât glumelele. Frunzele subsetacee orĭ capilare . . . . . **F. ovina** L.
2.* Aristele glumelelor de jumătate maĭ scurte decât glumelele. Frunzele setacee, stricte orĭ recurbate . . . . . **F. duriuscula** L.
1.* Ligula frunzelor fórte scurtă şi neauriculată. Frunzele tóte plane. Glumelele mutice orĭ sub vîrf mucronate . . . . . **F. pratensis** Huds.

F. ovina L. (F. oilor). Paniculă oblongă orĭ ovat-oblongă, pe timpul înfloriréĭ patentă. Ramurile paniculeĭ solitare, orĭ

câte 2, cele infime aprópe de 3 orĭ maĭ scurte decât panicula, maĭ adeseorĭ iarăşĭ ramificate. Spicule micĭ indesuite, 3-5 flore, eliptice, orĭ oblong-eliptice. Glume neegale, cea inferióră 1-nervată, numaĭ jumătate atât de lungă cât cea superióră 3-nervată. *Glumele* lanceolate, lung acuminate, *cea inferióră* obsolet 5 nervată, *aristată*, *arista de* 3-4 *orĭ maĭ scurtă*. Culm erect, rotund, sub paniculă maĭ mult saŭ maĭ puţin angulat, şi tot aicĭ scabru orĭ pubescent, rareorĭ glabru, *Frunze tóte subsetacee*, orĭ capilare (în diametru 0.4-0.5 $^{m}/_{m}$), verdĭ, scabre orĭ scaberule, *flaccide*, nepruinóse. *Ligulă biauriculată. Rădăcină fibrósă.* ♃ Maiŭ-Iunie. In fîneţele şi păşunile uscate. Comună în tótă Dobrogea.

F. duriuscula L. (F. duriusculă). Paniculă scurtă, ovat-oblongă, cam indesuită, erectă, maĭ adeseorĭ cu ramurĭ solitare, dintre care cele inferióre cu câte 3-6, iar cele superióre câte 1-2 spicule, pe timpul înflorireĭ patente, iară după aceea alipiţĭ de pedunculul comun primar, încât panicula apare a fi spiciformă şi egal de grósă. Spicule eliptic-oblonge, maĭ marĭ ca la *F. ovina* L., verdĭ orĭ palid-violacee, 5-8-flore. *Glumele* netede, glabre, obsolet 3-5-nervate, la vîrf scurt bidentate, *aristate*, *arista numaĭ de jumătate maĭ scurtă*, *rareorĭ maĭ lungă*. Culm erect, rotund, în partea superióră neegal angulat, maĭ adeseorĭ firm orĭ rigid. *Frunzele tóte complicat setacee*, maĭ gróse ca la *F. ovina* L. (în diametru 0.7-0.8 $^{m}/_{m}$), verdĭ orĭ glaucescente, *stricte orĭ recurbate*, cele radicale scabriuscule. *Ligulă biauriculată. Rădăcină fibrósă.* ♃ Maiŭ-Iunie. Coline uscate, fîneţe şi păşunĭ: în peninsula Kaleh (U S); între Macin şi Grecĭ (?).

F. pratensis Huds.; *F. elatior* L.; *Bromus elatior* Koch.; *B. pratensis* Spr.; *Schoenodorus pratensis* R. et Sch. (F. de fîneţe. Vulg. [Loc alb]). Paniculă unilaterală, contrasă, pe timpul înflorireĭ patentă. *Ramurĭ scabre, îngemănate, dintre care una fórte scurtă cu un singur spicul, iară alta racemósă cu 3-4 spicule.* Spicule lineare, 5-10-flore. Glumele obtuse. Glumela inferióră 5-nervată, la vîrf denticulată, mutică, orĭ sub vîrf mucronată. Ovariul glabru. *Frunzele plane, lanceolat-lineare. Ligulă fórte scurtă.* [Loc alb]. In fîneţe, etc. Comună pretutindenea.

Genul Glyceria R. Br.

Glyceria R. Br. (Glycerie). Spicule maĭ întâĭ cilindrice, pe urmă puţin comprimate lateral, dispuse în racem ramos saŭ spiciform; 3-11 florĭ ermafrodite în fie-care spicul; glume fórte inegale, maĭ scurte decât florile; glumela inferióră convexă pe spinare, întrégă saŭ dentată la vêrf, cu 5-7 nervure; cariopsă oblongă, plană pe o faţă, convexă pe ceialaltă, cu saŭ fără sulc.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Rădăcină repentă. Florĭ 7-nervate, nervure valide, proeminente . . . . . G. **spectabilis** M. et Koch
1.* Rădăcină fibrósă. Florĭ obsolet 5-nervate. G. **convoluta** Fr.

G. **spectabilis** Mert. et Koch.; *G. aquatica* Wahlbrg non Presl.; *Poa aquatica* L.; *P. altissima* Mönch. (G. [Loc alb]. Vulg. [Loc alb]). Paniculă egală, rĕspândită, fórte ramificată. Spicule 5-9-flore, florĭ obtuse, *7-nervate, nervure valid proeminente*, despre laturĭ comprese. *Frunzele* tóte lanceolat-lineare, *plane, pe marginĭ scabre. Rădăcină repentă.* ♃ Iulie-August. Pe malurile apelor, prin locurile mlăştinóse Comună cu deosebire în regiunea Danubială.

G. **convoluta** Fr. (G. [Loc alb]). Ramurile paniculeĭ erect patente semiverticilate, scabriuscule, câte 4-5, neegale, cele maĭ lungĭ cu timpul expanse. Spicule 2-8-flore, *florile* cam depărtate, linear-oblonge, truncat-obtuse, *obsolet-5-nervate.* Glume ovat-lanceolate, acute. Rădăcină fibrósă. Frunze glaucescente, *cele maĭ multe convolute.* Ligule oblonge. ♃ Pe lîngă bălţile din regiunea littoreă aprópe de Constanţa pe malul bălţeĭ dela Tăbăcărie.

Genul Hordeum Tournef.

Hordeum Tournef. (Orz). Spicule uniflore cu rudimentul pediceliform a uneĭ al doilea florĭ, plan-convexe, reunite câte 3 în excavaţiunile rachisuluĭ şi dispuse în spic dens; glume aprópe egale, lanceolate, subulate, aşeḑate în acelaş plan ca şi flórea; glumela inferióră lanceolată, convexă pe

spinare, aristată cel puţin în spiculul median al fie-căruĭ grup; cariopsă oblongă, convexă pe spinare, plană şi sulcată pe faţa internă.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Spicule tóte ermafrodite . . . . . **H. vulgare** L.
1.* Spiculele laterale masculine . . . . . **H. maritimum** With.

H. vulgare L. (O. comun. Vulg. *Orz*). *Spicule tóte ermafrodite*, fructifere dispuse în 6 seriĭ, dintre care douĕ de ambele laturĭ sunt maĭ proeminente. ⊙ Maiŭ-Iunie. Cultivat.

H. maritimum With. (O. maritim). Spic compres, conic. *Spicule laterale masculine*, tóte aristate. Glumele tuturor spiculelor scabre, cele interióre ale spiculelor laterale subulat-semilanceolate, celelalte setacee. ⊙ Maiŭ-Iunie. Prin locurile nĕsipóse şi subsalse din regiunea maritimă: în Peninsula Kaleh aprópe de Kara-Nasib.

Genul Elymus L.

Elymus L. (Elim). Spicule plan-convexe, bi-multiflore, reunite câte 2-3 în excavaţiunile rachisuluĭ şi dispuse în spic dens; glume lanceolate, aprópe egale, mutice orĭ aristate, aşeḑate în acelaş plan ca şi flórea; glumelă inferióră lanceolată, acuminată, convexă pe spinare, muticĕ saŭ aristată; cariopsă convexă pe spinare, lat canaliculată pe faţa internă.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Spicule îngemănate, 1-flore, cu un rudiment de o a doua flóre. Plantă anuală . . . . . **E. crinitus** Schreb.
1.* Spicule câte 4, 4-flore. Plantă perenală . . **E. sabulosus** M B.

E. crinitus Schreb. (E. [Loc alb]). Frunzele plane, pe faţa superióră vilóse. Vagine glabre. Spic erect. *Spicule îngemănate 1-flore*, cu un rudiment de o a doua flóre. Glume drepte, linear-subulate, aristate. Glumela inferióră scabră, aristată, arista mult maĭ lungă decât glumela. *Plantă anuală*. ⊙ Maiŭ. In păşunile uscate din munţiĭ stîncoşĭ dela Grecĭ, rară.

E. sabulosus M. B. (E. de nĕsipurĭ). Frunzele la urmă convolute. Spic elongat, indesuit. *Spicule câte 4, 4-flore*, maĭ lungĭ decât intermediile peduncululuĭ comun. Glume lat-lanceolate, acuminate, glabre, nervate, subegal de lungĭ cu florile, în partea inferióră pubescente, iară spre vîrf glabre, nervure pe dos 2-3 convexe şi proeminule. *Plantă perenală.* ♃ [Loc alb]. In regiunea maritimă prin dune pretutindenea.

Genul Ægilops L.

Ægilops L. (Egilops). Glume equilaterale, rotunḑite pe spinare, necarenate; glumelă inferióră necomprimată lateral la vîrf. (Restul ca la *Triticum).*

Æ. cylindrica Host.; *Æ. caudata* L. (E. cilindrică). Spic cilindriform, elongat, strict, compus din 5-11 spicule. Glume glabre, uniaristate, aristele spiculelor inferióre abreviate, ale celor terminale fórte lungĭ. Glumela inferióră tridentată, dintele intermediŭ escurinte în o mucronă orĭ în o aristă fórte scurtă, dinţiĭ lateralĭ obtusiusculĭ. [Loc alb]. Maiŭ-Iunie. Păşunĭ nĕsipóse, stepe, locurĭ aride: la Constanţa, rară.

Genul Triticum Tournef.

Triticum Tournef. (Grăŭ). Spicule plan-convexe, solitare în excavaţiunile rachisuluĭ, reunite în spic dens; 2-5 florĭ în fie-care spicul, cele superióre mascule; glume egale, ventricóse, plurinerviate, carenate, trunchiate saŭ rotunḑite la vîrf, maĭ scurte decât florile; glumelă inferióră inequilateră, ovală, fórte concavă, ventricósă, mucronată saŭ aristată; cariopsă obscur tri-tetragonă, îngust sulcată pe faţa internă, neapendiculată.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Spicule ventricos-turgide. Spic tetragonal . . **T. sativum** Lam.
1.* Spicule nu ventricos-turgide.
2. Spic distic.
3. Spicule sub-5-flore. Rădăcină repentă.
4. Valvele glumelor oblonge, 5-7 nervate, fórte obtuse orĭ truncate . . . . . **T. intermedium** Host.
4.* Valvele glumelor lanceolate şi acuminate, 5-nervate . . . . . **T. repens** L.
3.* Spicule 5-10-flore. Valvele glumelor 9-nervate.

Rădăcină fibrósă, cespitósă . . . . . T. elongatum Host.
2.* Spic compres-distic. Spicule pectinat-patente
Valvele glumelor 3-nervate . . . . . T. cristatum Schreb.

T. sativum Lam.; *T. vulgare* Vill. (G. cultivat. Vulg. Grăŭ). Spic tetragonal, imbricat, pedunculul comun tenace. Spiculele maĭ adeseorĭ 4 flore. Glume ventricóse, ovate, truncate, mucronate, sub vîrf comprese, dosul rotundat-convex, nervura obtus-proeminulă. Fructe libere. ⊙ Iunie. Cultivat.

T. intermedium Host.; *T. glaucum* Desf.; *T. junceum* Host. non L. (G. intermediar. Vulg. [Loc alb]). Spic distic. *Spicule sub-5-flore*, apropiate, cele inferióre puţin depărtate. *Valvele glumelor oblonge*, 5-7-*nervate, fórte obtuse orĭ truncate*, de jumătate maĭ scurte decât spicul. Florĭ fórte obtuse, mutice orĭ aristate. Pedunculul comun setulos-scabru. Frunzele pe faţa superióră cu punctulĭ acuţĭ şi solitarĭ, scabriuscule, maĭ îmbătrânite convolute. Rădăcină repentă. ♃ Iunie-Iulie. Comună pretutindenea.

T. repens L. (G. tîrîtor. Vulg. *Pir*). Spic distic. *Spicule sub-5-flore. Valvele glumelor 5-nervate, lanceolate, acuminate.* Florĭ acuminate orĭ obtusiuscule, mutice orĭ aristate. Pedunculul comun maĭ adese-orĭ scabru. Frunzele pe faţa superióră cu punctulĭ acuţĭ şi solitarĭ, maĭ mult saŭ maĭ puţin scabre. Rădăcină repentă. ♃ Iunie-Iulie. Comună pretutindenea.

Variază:

α. *arvense* [loc alb]; *Agropyrum firmum* Prsl. Florĭ mutice, obtuse.

β. *dumetorum* [loc alb]; *Triticum dumetorum* [loc alb]. Florĭ mucronate.

γ. *Leersianum* [loc alb]. *Triticum Leersianum* [loc alb]. Florĭ aristate.

T. elongatum Host.; *T. rigidum* Schrad. (Grăŭ elongat. Vulg. [Loc alb]). Spic distic. *Spicule* 5-10-*flore*, cele inferióre depărtate, cele superióre apropiate. Glume oblonge, 9-nervate, lat truncate şi fórte obtuse, de jumătate cât spicul. Florĭ fórte obtuse, mutice. Pedunculul comun setos-scabru. Frunze pe faţa superióră fórte scabre cu setulĭ solitarĭ. *Rădăcină fibrósă, cespitósă, fără stolonĭ.* ♃ Iulie-August. Prin nĕsipurile din regiunea maritimă: dunele dela Constanţa, Tuzla, Mangalia, etc.

T. cristatum Schreb.; *T. imbricatum* M. B.; *Agropyrum cristatum* P. B. (G. crestat. Vulg. [Loc alb]). Spic oval orĭ oblong, compres, distic. *Spicule* linear-lanceolate, glabre orĭ hispide, tri-multiflore, *pectinat-patente. Valvele glumelor 3-nervate subulate,* deîmpreună cu glumelele scurt aristate. Pedunculul comun flexuos, scabru. Frunzele deîmpreună cu vaginele glabre orĭ pubescente. Rădăcină fibrósă şi deodată şi stoloniferă. Maiŭ-Iunie. In stepe şi pe malurile înalte ale Dunăreĭ (Kakurleni (US); în locurĭ petróse şi calcare: la Constanţa către viĭ, între Medgidia şi Cernavoda, la Başkioĭ pe Sepelgin, între Tulcea şi Malcocĭ, etc.

Genul Secale Tournef.

Secale Tournef. (Secară). Spicule plan-convexe în excavaţiunile rachisuluĭ, reunite în spic dens; 2 florĭ în fie-care spicul cu rudimentul pediceliform a uneĭ a treilea florĭ; glume aprópe egale, subulate, 1-nerviate, maĭ scurte decât florile; glumela inferióră inequilateră, lanceolată, acuminată, mutică saŭ aristată; cariopsă oblongă, convexă pe spinare, îngust sulcată pe faţa internă, terminată la vîrf printr'un apendice vilos.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Peduncul comun tenace. Glume abia orĭ numaĭ scurt aristate . . . . . **S. cereale** L
1.* Peduncul comun fragil. Glume lung aristate. **S. fragile** M. B.

S. cereale L. (S. cultivată. Vulg. *Sĕcară).* Culm erect, foliat, sub spic vilos. *Peduncul comun tenace. Glume* maĭ scurte decât spicul, *abia orĭ numaĭ scurt aristate.* ⊙ Iunie. Cultivat pretutindenea.

S. fragile M. B.; *S. silvestre* Host.; *S. campestre* Kit. (S. fragilă. Vulg. [Loc alb]). Culm erect, până la vîrf vaginat, sub spic vilos. *Peduncul comun fragil, spic matur articulat dehiscent. Glume* linear-subulate, *lung aristate,* aristă de 2-3 orĭ maĭ lungă decât lamina glumeĭ. Glumela inferióră fórte lung aristată, arista sa de 5-6 orĭ maĭ lungă decât lamina. [Loc alb]. In locurile nĕsipóse din regiunea maritimă şi din Delta Dunăreĭ; între Măcin şi Grecĭ.

CRYPTOGAME VASCULARE

Fam. [Loc alb] FILICACEE.

Sporangĭ aşeḑaţĭ de ordinar pe faţa inferióră a frunzelor şi apropiaţĭ în grupurĭ *(sorĭ)* rotunde saŭ ovale, saŭ în liniĭ drepte saŭ curbe, nude saŭ acoperite de o membrană *(indusie)*, fixată lateral saŭ prin centru, sessilĭ saŭ pedicelaţĭ, maĭ totdeauna încunjuraţĭ de un inel elastic vertical saŭ oblic, deschiḑêndu-se regulat saŭ neregulat; sporĭ fórte numeroşĭ în fie-care sporange, ovalĭ cu o singură striaţiune, saŭ tetraedri-globuloşĭ cu 3 striaţiunĭ radiante la vîrf.—Erburĭ perene (în regiunea nóstră), cu rizom scurt saŭ maĭ mult saŭ maĭ puţin elongat, adesea maĭ mult saŭ maĭ puţin sublemnos. Frunze *(fronde)* maĭ mult saŭ maĭ puţin divisate, rar întregĭ, cu peţiol *(rachis)* de ordinar munit la basa sa de solḑĭ membranoşĭ, saŭ de perĭ scarioşĭ, învêrtite în cârjă în prefoliaţiune (în regiunea nóstră).

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Soriĭ nicĭ indusiaţĭ, nicĭ acoperiţĭ de marginea involută a frunzelor.
2. Frunzele pe ambele feţe glabre, orĭ şi pe faţa inferióră pubescente . . . . . **Polypodium** L.
2.* Frunzele pe faţa inferióră acoperite cu perĭ paleaceĭ indesuit imbricaţĭ, sub care să află ascunşĭ soriĭ . . . . . **Nothoclaena** R. Br.
1.* Soriĭ indusiaţĭ, orĭ acoperiţĭ de marginea revolută a frunzelor.

3. Soriĭ indusiaţi.
4. Soriĭ lineariĭ, oblongĭ orĭ semilunariĭ.
5. Frunzele simple, oblonge, la basă cordate.
Soriĭ lineariĭ în seriĭ paralele . . . . . **Scolopendrium** Smith.
5.* Frunzele 1-3-penate. Indusiul afipt la marginea exterióră a sorilor, la cea interióră liber. **Asplenium** L.
4.* Sorii subrotunḑĭ orĭ orbiculariĭ.
6. Indusiul afipt la centrul sorilor . . . . . **Aspidium** R. Br.
6.* Indusiul afipt la marginea sorilor . . . . . **Cystopteris** Bernh.
3.* Soriĭ acoperiţĭ de marginea membranacee a frunzelor . . . . . **Pteris** L.

Genul Polypodium Tournef.

Polypodium Tournef. (Polypodiu). Sorĭ rotunḑiţĭ, lipsiţĭ de indusiŭ, împrăştiaţĭ saŭ dispuşĭ în seriĭ regulate.

P. vulgare L. (P. comun. Vulg. [Loc alb]). Frunzele după circumferinţă lanceolate, penatipartite, pinule dela basă spre vîrf mereŭ descrescênd, apropiate, alterne, linear-oblonge, nedivise, subserrulate. Soriĭ biserialĭ. Stipitele glabru. ♃ Iunie-Iulie. [Loc alb]. Prin crĕpăturile stîncilor: în pădure la Admacia (US.), pe muntele Consul lîngă Alibeikioĭ şi în munţiĭ dela Grecĭ (Ţuţuiatu, etc.).

Genul Nothoclaena R. Br.

Nothoclaena R. Br. (Notoclenă). Sorĭ dispuşĭ în o linie marginală continuă saŭ intreruptă, lipsiţĭ de indusiu şi cu totul acoperiţĭ de setele saŭ periĭ solḑoşĭ aĭ frondeĭ. — Fronde bipinnatipartite.

N. Maranthae R. Br.; *Gimnogramma Maranthae* Mat.; *Ceterach Maranthae* DC.; *Acrostichum Maranthae* L. (N. Marantheĭ). Frunzele bipenate, pinulele linear-oblonge, obtuse, pe faţa inferióră cu perĭ paleaceĭ indesuit imbricate, întregĭ, orĭ cele imfime la basă lobulat penatifide. Stipitele paleaceŭpĕros. [Loc alb]. Prin locurile stîncóse din munţiĭ dela Grecĭ (vîrfu Ţuţuiatuluĭ) şi pe stîncile din vîrful munteluĭ Consul

Genul Scolopendrium Sm.

Scolopendrium Sm. (Scolopendriu). Sorĭ lineariĭ, elongaţĭ, paralelĭ, oblic transversalĭ între nervura mediană şi marginea limbuluĭ, acoperiţĭ de un indusiŭ membranos care se deschide în mijlocul sĕŭ după o linie longitudinală.

S. officinarum Swartz; *S. vulgare* Symons; *Asplenium Scolopendrium* L. (S. oficinal. Vulg. *Limba vecinei; Limba cerbului, Navalnic).* Frunzele lanceolate, orĭ oblong-lanceolate, la basă cordate. [Loc alb]. Prin pădurile stîncóse şi umbróse din munţĭ. Fórte rară.

Genul Asplenium L.

Asplenium L. (Aspleniu). Sorĭ linearĭ saŭ oblongĭ, împrăsciaţĭ pe nervurele secundare, acoperiţĭ de un indusiŭ linear saŭ oblong, fixat prin marginea sa marginală, liber pe marginea sa internă (corespunḑênd nervurei) care să rĕsfrînge în afară.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Frunzele penate.
2. Frunzele simplu penate. Stipitele şi peţiolul comun brun şi lucitor . . . . . **A. Trichomanes** L.
2.* Frunzele 2-3 penate.
3. Frunzele după configuraţiune deltoideŭ-oblonge. Indusiul pe marginĭ întreg . . . **A. Adianthum nigrum** L
3.* Frunzele după configuraţiune triangular-ovate. Indusiul pe marginĭ lacerat fimbriat . . . . . **A. Ruta muraria** L.
1.* Frunzele composite din 2-4 folióle peţiolate . . . . . **A. septemtrionale** Sw.

A. Trichomanes L. (A. [Loc alb]). *Frunzele* după configuraţiune *lanceolat-lineare,* spre ambele capete maĭ ângustate, *simplu penate,* pinule ovale şi subrotunde, repande şi crenulate, la basă truncate orĭ subcuneate. Stipitele glabru. Peţiolul comun cu o margine ângustă scarióşă şi denticulată. Stipitele şi cu peţiolul comun brun şi lucitoriŭ. ♃ Vara. Prin crăpăturile stîncilor calcare: la mănăstirea Cocoş (Oglinda); în munţiĭ dela Grecĭ (Ţuţuiatu). la Başkioĭ pe muntele Sepelgin; la Alibeikioĭ pe muntele Consul, etc.

Observare. — *A. viride* Huds. diferă prin peţiolul comun care este fără marginĭ scarióse şi care deodată cu stipitele în partea sa superióră este verde (şi nu brun).

A. Adianthum nigrum L. (A. Adiant negru). *Frunzele după configuraţiune deltoideŭ-oblonge,* acuminate, *lucitóre, bipe-*

nate, la basă subtripenate, pinulele dela basă spre vîrful frunzeĭ mereŭ descrescênd, penilile ovate, acut-serrate, spre basă cuneate şi de tot întregĭ, cele superióre confluente. *Indusiul pe marginĭ întreg.* ♃ Vara. Fórte rară la Cincarova (US.).

A. **Ruta muraria** L. (A. Rută de ziduri). *Frunzele după configuraţiune triangular-ovate, bi-tripenate*, penilile ovate orĭ oblong-obovate, întregĭ orĭ sublobate, dinainte crenulate. *Indusiul pe marginĭ lacerat-fimbriat.* ♃ Vara. Comună pe stîncile calcare. Sepelgin, Ienissala, Adam-Klysi.

A. **septemtrionale** Swartz; *Acrostichum septemtrionale* L.; *Scolopendrium septemtrionale* Roth.; *Acropteris septemtrionale* Link.; *Blechnum septemtrionale* Wallr. (A. septentrional). Frunzele lung stipitate, fie-care compusă din 2-4 folióle peţiolulate, foliólele lineare orĭ linear-lanceolate, la basă de-tot întregĭ, pe marginĭ 1-2-dentate, dinţiĭ linearĭ, iară la vîrf neegal incis-tridentate. ♃ Vara. Pe stîncile calcare din munţĭ: muntele Consul; la Grecĭ pe Ţuţuiatu, la Cocoş pe Oglinda.

Genul Aspidium R. Br.

Aspidium R. Br. (Aspidiu). Sorĭ rotunḑĭ, împrăsciaţĭ saŭ dispuşĭ în seriĭ regulate, acoperiţĭ de un indusiŭ orbicular, peltat, fixat numaĭ prin centrul sĕŭ şi liber de jur împrejurul sĕŭ.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Penile frunzelor linear-lanceolate, penilile de tot întregĭ orĭ şi repande, cele fertile cu marginile revolute . . . . . A. **Thelypteris** Sw.
1.* Penile frunzelor lanceolate, penilile denticulate, cele fructifere nerevolute . . . . . A. **Filix mas** Sw.

A. **Thelypteris** Swartz; *Polystichum Thelypteris* Roth.; *Polypodium Thelipteris* L. (A. Thelipter). Frunzele neglandulóse, penate, penile linear-lanceolate, penatipartite, *penilile* oblonge, acutiuscule, de tot întregĭ orĭ şi repande, la frunzele fertile marginea revolută. Soriĭ în discul penilelor biseriaţĭ, la urmă confluenţĭ. Rhizomă repentă. ♃ Iulie-August. Fórte comună în regiunea alluv. Dunăreĭ şi maĭ cu sémă în Deltă la Kara-Orman.

A. **Filix mas** Swartz; *Polystichum Filix mas* Roth.; *Polypodium Filix mas* L.; *Lastrea Filix mas* Prsl. (A. Ferigă masculă. Vulg. *Ferigă*, [loc alb]). Frunzele după configurațiune eliptic-oblonge, penate, penile lanceolate, acuminate, penatipartite, *penilile* glabre, orĭ pe fața inferióră la cósta medie dispars paleacee, oblonge, obtuse orĭ subtruncate, alipit-la vîrf însă neegal-denticulate, denticuliĭ muticĭ. Soriĭ biserialĭ ocupând discul penilelor dela basă până preste jumătate. Stipitele deîmpreună cu pețiolul comun paleaceŭ. ♃ Iulie-August. Rară în regiunea silvatică la Urlóia și la Grecĭ pe Țuțuiatu.

Genul Cystopteris Bernh.

Cystopteris Bernh. (Cistopteridă). Sorĭ oblongĭ-subrotundĭ saŭ suborbicularĭ, împrăsciațĭ saŭ dispușĭ în seriĭ regulate, acoperițĭ de un indusiŭ subțire, fórte fugace, lanceolat saŭ subreniform, fixat prin una din marginile sale de nervură, liber pe marginea sa marginală.

C. fragilis Bernh.; *Polypodium fragile* L. (C. fragilă). Frunzele bipenate, după configurațiune oblonge orĭ lanceolate, părechea infimă a penilor maĭ scurtă decât cea ce imediat urméză maĭ sus, penilele inferióre lobulat-penatifide orĭ la basă penat partite, lobuliĭ obovațĭ, ovațĭ, orĭ oblongovațĭ, denticulațĭ orĭ dentațĭ, dințiĭ acutiusculĭ. ♃ Vara. Rară pe stîncĭ la Grecĭ pe Țuțuiatu.

Genul Pteris L.

Pteris L. (Pteridă). Sorĭ linearĭ, dispușĭ în serie continuĕ cu marginea segmentelor, acoperițĭ de un indusiŭ continuu cu marginea segmentelor, liber pe laturea sa internă.

P. aquilina L. (P. aquilină). Frunzele tripenate, penilile oblong orĭ linear-lanceolate, obtuse, marginile revolute, întregĭ, cele infime penatifide. ♃ Vara. Fórte rară: în Deltă la Kara-Orman.

Fam. [Loc alb] EQUISETACEE.

Sporangĭ toțĭ asemenea, membranoșĭ, uniloculari, deschiděndu-se printr'o crĕpătură longitudinală, aședěțĭ la fața in-

ferióră a unor receptacule în formă de solḑĭ peltaţĭ, pedicelaţĭ, dispuşĭ pe maĭ multe verticile apropiate în formă de con saŭ de spic la vîrful tulpineĭ saŭ a ramurilor. Sporĭ membranoşĭ, liberĭ, subsfericĭ, muniţĭ fie-care la basa lor de 2 filamente *(elateriĭ)* dispuse în cruce şi dilatate în spatulă la extremităţile lor libere, învêrtite în spirală în jurul sporuluĭ sub influenţa umidităţeĭ, desvălindu-se cu elasticitate prin uscăciune. — Erburĭ perene, terestre saŭ crescênd în apă, cu rizom elongat, tîrîtor, adesea ramos; tulpine fistulóse, articulate, munite cu o despărţitură transversală la fie-care nod, sepate de sulcurĭ profunde aprópe netede, simple saŭ ramóse, totdeauna prevĕḑute la noduri de tece membranóse, dentate la vîrf şi formate din atâtea folióle connate câţĭ dinţĭ sunt, interióre în raport cu ramurile când acestea există, ramurĭ verticilate, asemenea cu tulpina, dar cu sulcurĭ tot-deauna maĭ puţin numeróse, eşind dintr'o mică técă ce nasce la basa fie-căruĭ sulc din téca tulpineĭ; epidermă acoperită de stomate dispuse în seriĭ regulate.

Genul Equisetum Tournef.

Equisetum Tournef. (Equiset). Caracterele familieĭ.

CONSECTUL SPECIILOR.

1. Tulpinile fructifere neconforme cu cele sterile; cele fructifere precoce.
2. Vaginele tulpinelor maĭ scurte decât internodiile, cu 8-12 dinţĭ, adeseorĭ coherenţĭ. Tulpinele sterile cu 8-12 ramurĭ verticilate, ramurĭ 4-angulare şi vaginele lor cu 4 dinţĭ. **E. arvense** L.
2.* Vaginele tulpinelor fructifere de lungimea internodiilor, cu 20-40 dinţĭ. Tulpinele sterile cu 20-40 ramurĭ verticilate, şi vaginele lor cu 4-5 dinţĭ . . . . . **E. Telmateja** Ehrh.
1.* Tulpinele fructifere conforme cu cele sterile şi ambele coetanee.
3. Tulpinele suprateranee anuale, fructifere şi sterile de tot simple, orĭ la internodiile medie şi superióre ramificate. Spic obtus . . . **E. limosum** L.
3.* Tulpinele suprateranee perenale, fructifere şi sterile dela basă până către mijloc ramificate, ramurĭ solitare orĭ 2-9 verticilate, de comun fórte lungĭ. Spic acuminat-mucronat. **E. ramosissimum** Desf

E. arvense L. (E. [Loc alb]). Tulpină fructiferă precoce, fórte simplă. Vaginele turbinat-tubulóse, pe partea superióră scarióse, cu aprópe 8 dinţĭ lanceolaţĭ, acuţĭ, din parte coherenţĭ. Tulpina sterilă maĭ târdiŭ desvoltată verticilat-ramificată, ramurĭ 4-angulare, simple orĭ câte odată érăşĭ ramificate. Vaginele acestora 4-dentate. Spic obtus. ♃ Aprilie-Maiŭ. In tótă Dobrogea.

Variază:

β. *nemorosum* A. Br. Tulpină sterilă erectă, maĭ înaltă, în partea inferióră în distanţă lungă nudă (fără ramurĭ), ramurĭ fórte lungĭ, orizontal-orĭ recurbat-patente, simple orĭ érăşĭ puţin ramificate. [Loc alb]. In pădurele umede din regiunea silvatică.

E. Telmateja Ehrh.; *E. eburneum* Roth. (E. [Loc alb]). Tulpină fructiferă precoce, fórte simplă. Vaginele turbinat-tubulóse, pe partea superióră scarióse, 20-40-dentate, dinţiĭ subulat-setaceĭ. Tulpina sterilă maĭ târdiŭ desvoltată, verticilat-ramificată, ramurĭ simple. Vaginele acestora 4-5-dentate. Spic obtus. [Loc alb]. Mănăstirea Cilick.

E. limosum L. E. [Loc alb]. *Tulpinele fructifere şi sterile conforme,* fórte simple orĭ ramificate, cu 10-20 strie superficiale, iar în stare uscată profund striate. Vaginele cilindriforme, strîmte, la vîrf puţin maĭ lărgite, 10-20-dentate, dinţiĭ lanceolaţĭ-subulaţĭ, fórte ângust membranaceŭ marginaţĭ. Ramurĭ simple, 5-6-angulate. Vaginele acestora 5-6-dentate. *Spic obtus.* ♃ Vara. [Loc alb]. In tótă Dobrogea.

E. ramosissimum Desf.; *E. ramosum* Sch. (E. fórte ramos, Vulg. [Loc alb]). *Tulpinele fructifere şi sterile conforme,* 8-15 costate, cóstele fără linie dorsală impresă. Ramurĭ solitare, orĭ câte 2-9 verticilate. Vaginele convex-costate, ale ramurilor turbinate, înfăşurând numaĭ lax internodiul, 6-8-dentate, dinţiĭ la mijloc convexĭ şi cu o linie impresă, orĭ şi 4-striaţĭ şi terminaţĭ cu o acumină inposită, lanceolat-subulată şi membranacee. *Spic* acuminat-mucronat. [Loc alb]. In regiunea Danubială inferióră.

Fam. [Loc alb]. SALVINIACEE.

Sporangĭ de douĕ feliurĭ, uniĭ maĭ marĭ, formând sporĭ fe-

melĭ *(macrosporĭ)*, alţiĭ maĭ micĭ formând sporĭ masculĭ *(microsporĭ)*, produşĭ de o porţiune diferenţiată a uneĭ frunze care se îndoesce în jurul lor şi-ĭ învălesce în o capsulă cu totul închisă, numită *sporocarp*. Sporocarpĭ 4-8, (în regiunea nóstră) purtaţĭ către basa fie-căreĭ frunze submergiate, scurt pedicelaţĭ, globuloşĭ, membranoşĭ, muniţĭ cu 9-14 cóste, meridiane, ce corespund atâtor canale aerifere săpate între cele două strate celulare ce compun păretele, puţin viloşĭ pe faţa externă, şi prevĕḑuţĭ de stomate pe cea internă, unilocularĭ şi indehiscenţĭ. Din fundul sporocarpuluĭ se ridică până către centru o colónă umflată în măciucă, care pórtă sporangiĭ la vîrf. Aceéşĭ frunză pórtă de odată sporocarpĭ cu microsporangĭ şi sporocarpĭ cu macrosporangĭ; ceĭ d'întâĭ cuprind microsporangĭ numeroşĭ sfericĭ şi lung pedicelaţĭ; ceĭ de al doilea nu conţin decât un mic numĕr de macrosporangĭ ovoiḑĭ şi scurt pedicelaţĭ. Microsporangiĭ cuprind fie-care 64 de microsporĭ tetraedricĭ, vîrîţĭ într'o substanţă gelatinósă învîrtoşată, dar impregnată de aer, şi formând ast-fel o singură massă. Macrosporangiĭ nu conţin fie-care decât un singur enorm macrospor, încunjurat de asemenea de o pĕtură gelatinósă, resistentă şi érăşĭ săpată de vacuole pline de aer *(epispor)*, cu mult maĭ grósă la vîrf decât pretutindenea aiurelea, şi care să crapă acolo în 3 valve.—Plante erbacee, perene, aquatice, înotând liber pe suprafaţa apelor stagnante, cu rizom subţire, cu frunze verticilate câte 3 la fie-care nod; cele 2 superióre la început involutate, ovale, întregĭ, şi scurt peţiolate, întinḑându-se în aer la suprafaţa apeĭ; cea inferióră să împlântă vertical şi să divide într'o tufă de segmente înguste prevĕḑute de perĭ lungĭ absorbanţĭ, luând astfel aspectul şi îndeplinind chiar rolul uneĭ rădăcinĭ cu radicelele sale, de vreme ce sunt cu totul lipsite de rădăcină (în regiunea nóstră). Fiind-că verticilele alternéză, faţa dorsală a tulpineĭ pórtă 4 rênduri de frunze aeriane, asimilatóre, şi faţa sa ventrală 2 rênduri de frunze aquatice, absorbante.

Genul Salvinia Michel.

Salvinia Michel. (Salvinie). Caracterele familieĭ.

S. natans Hoffm.; *Marsilia natans* L. (S. innotătóre). Frunzele eliptice, obtuse, pe faţa superióră stelat-hispidule. Sporocarpiile glomerate, inserate către basa fie-căreĭ frunze submergiate radiciforme. Plantă liberă natantă pe apă. ♃ Iunie-August. [Loc alb]. In regiunea aluv. Dobrogeĭ, maĭ cu sémă în Delta Dunăreĭ fórte abundentă (US.).

CUPRINSUL

Pag.

Prefaţa de Sabba Stefanescu V
Premiarea opereĭ — Raportul Comisiuniĭ IX

Fam. II. — Berberidee. 1
Genul Berberis L. . . . . »
» Leontice L. 2
Fam. III. — Nympheacee. . . . . »
Genul Nymphaea L. 3
» Nuphar Sm. . . . . »
Fam. IV. — Papaveracee 4
Genul Papaver T. . . . . »
» Glaucium Tourn. 5
» Chelidonium Tourn. 6
Fam. V. — Fumariacee . . . . . »
Genul Corydalis DC. 7
» Fumaria Tourn. 8
Fam. VI. — Crucifere 9
Genul Hesperis L. 13
» Nasturtium R. Br. . . . . »
» Dentaria Tourn. 15
» Arabis L. 16
» Diplotaxis DC. 17
» Brassica L. 18
» Sinapis L. 19
» Barbarea R. Br. . . . . »
» Erysimum L. 20
» Sisymbrium L. 21
» Conringia Rchb. 23
» Alliaria Adans. . . . . »
» Syrenia Andrz. 24
» Turritis L. . . . . »
» Crambe Tourn. 25
» Cakile Tourn. . . . . »

Pag.

Genul Chorispora DC. 26
» Raphanus L. . . . . »
» Rapistrum Boerh. 27
» Euclidium R. Br. 28
» Isatis L. . . . . »
» Iberis L. . . . . »
» Lepidium L. 29
» Thlaspi Dill. 30
» Camelina Crantz. 31
» Cochlearia L. 32
» Alyssum L. . . . . »
» Berteroa DC. 35
» Meniocus Desv. . . . . »
» Erophila DC. 36
» Draba L. . . . . »
» Lunaria L. . . . . »
» Peltaria L. 37
» Senebiera Poir. . . . . »
» Capsella Vent 38
» Bunias L. 39
» Clypeola L. . . . . »
» Neslia Desv. 40
» Calepina Desv. . . . . »

Fam. VII. — Cistinee . . . . . »
Genul Helianthemum Tournef . . . . . »

Fam. VIII. — Violariee 41
Genul Viola Tournef. 42

Fam. IX. — Resedacee 45
Genul Reseda Tournef. 46

Fam. X. — Droseracee 47
Genul Aldrovanda Monti . . . . . »

Fam. XI. — Frankeniacee 48
Genul Frankenia L. . . . . »

Fam. XII. — Polygalee 49
Genul Polygala Tournef. . . . . »

Fam. XIII. — Caryophyllee 50
Genul Dianthus L. 52
» Gypsophila L. 55
» Saponaria L. 56
» Cucubalus Tournef 57
» Silene L. . . . . »
» Agrostemma L. 63
» Lychnis Tournef . . . . . »
» Viscaria Roehl. . . . . »

Pag.

Genul Melandrium Roehl. 63
» Githago Desf. 64
» Buffonia Sauvage 65
» Cerastium L. . . . . »
» Alsine Wahl. 66
» Moehringia L. 68
» Holosteum L. . . . . »
» Spergularia Pers. 69
» Arenaria L. 70
» Stellaria L. 71
» Malachium Fr. 72

Fam. XIV. — Paronychiacee . . . . . »
Genul Paronychia Tournef 73
» Herniaria Tournef . . . . . »
» Scleranthus L. 74

Fam. XV. — Portulacacee 75
Genul Portulaca Tournef . . . . . »

Fam. XVI. — Tamariscinee 76
Genul Tamarix Desv. . . . . »

Fam. XVII. — Hypericinee. 77
Genul Hypericum Tournef . . . . . »

Fam. Malvacee 78
Genul Lavatera L. 79
» Althaea L. 80
» Alcea DC. 81
» Malva Tournef . . . . . »
» Hibiscus L. 82
» Abutilon Gaertn. . . . . »

Fam. Tiliacee . . . . . »
Genul Tilia Tournef 83

Fam. Linee . . . . . »
Genul Linum Tournef 84

Fam. Acerinee 85
Genul Acer Tournef 86

Fam. Ampelidee 87
Genul Vitis Tournef . . . . . »

Fam. Geraniacee . . . . . »
Genul Geranium Tournef 88
» Erodium L'Hérit 91

Fam. Zygophyllee 92
Genul Zygophyllum L. 93
» Tribulus L. . . . . »

Fam. Rutacee. 94

Pag.
Genul Haplophyllum Juss. 94
» Peganum L. 95
» Dictamnus L. . . . . »
Fam. Celastrinee 96
Genul Staphylea L. . . . . »
» Evonimus Tournef 97
Fam. Rhamnee . . . . . »
Genul Paliurus Tournef 98
» Rhamnus L. . . . . »
Fam. Terebintacee 99
Genul Rhus L. 100
Fam. Papilionacee. . . . . »
Genul Genista Tournef 102
» Cytisus L. 103
» Ononis Tournef 104
» Vicia Tournef 105
» Ervum L. 109
» Lathyrus Tournef 110
» Orobus L. 112
» Coronilla Tournef 113
» Onobrychis Tournef 114
» Oxytropis DC. 115
» Astragalus Tournef . . . . . »
» Galega Tournef 120
» Glycyrrhiza L. . . . . »
» Colutea L. 121
» Lotus L. . . . . »
» Dorycnium Tournef 122
» Trifolium Tournef 123
» Medicago Tournef 128
» Melilotus Tournef 131
» Trigonella L. 132
Fam. Rosacee. 133
Genul Amygdalus Tournef 134
» Prunus Tournef . . . . . »
» Spiraea L. 136
» Rubus Tournef 137
» Geum L. . . . . »
» Potentilla L. 138
» Fragaria Tournef 143
» Rosa Tournef . . . . . »
» Poterium L. 145
» Pyrus Tournef 146
» Cotoneaster Medik 147
» Crataegus L. . . . . »

Pag.
Genul Sorbus Tournef 148
Fam. Cucurbitacee . . . . . »
Genul Cucurbita L. 149
» Cucumis L. . . . . »
» Bryonia Tournef . . . . . »
» Ecbalium C. Rich. 150
Fam. Onagrariee . . . . . »
Genul Epilobium L. 151
» Œnothera L. 153
» Circaea Tournef . . . . . »
» Trapa L. 154
Fam. Haloragee. . . . . »
Genul Myriophyllum Vaill . . . . . »
Fam. Lythrariee 155
Genul Lythrum L. 156
Fam. Crassulacee 157
Genul Crassula L. . . . . »
» Sempervivum L. 158
» Sedum Tournef . . . . . »
Fam. Saxifragee 159
Genul Saxifraga L. . . . . »
» Ribes L. 160
Fam. Umbelifere . . . . . »
Genul Eryngium Tournef 163
» Sanicula Tournef . . . . . »
» Daucus Tournef 164
» Orlaya Hoffm. . . . . »
» Caucalis Tournef 165
» Turgenia Hoffm. . . . . »
» Torilis Adans 166
» Scandix Tournef 167
» Anthriscus Hoffm. . . . . »
» Echinophora L. 168
» Ferulago Koch. . . . . »
» Tordylium Tournef 169
» Peucedanum Tournef . . . . . »
» Heracleum L. 171
» Pastinaca Tournef 172
» Siler Scop. . . . . »
» Levisticum Koch. 173
» Angelica Tournef . . . . . »
» Conium L. 174
» Cachrys L. . . . . »
» Chaerophyllum Tournef . . . . . »

Pag.
Genul Physocaulus Tausch. 175
» Foeniculum Tournef 176
» Œnante Tournef . . . . . »
» Seseli L. . . . . »
» Pimpinella L. 179
» Trinia Hoffm. 180
» Apium Hoffm. . . . . »
» Bupleurum Tournef 181
» Cicuta L. 182
» Falcaria Riv. . . . . »
» Sium Tournef . . . . . »
» Berula Koch. 183
» Lophosciadium . . . . . »
Fam. Composee . . . . . »
Genul Cichorium Tournef 188
» Scolymus L. . . . . »
» Lapsana Tournef 189
» Hypochœris L. . . . . »
» Tragopogon Tournef . . . . . »
» Scorzonera Tournef 191
» Podospermum DC. 192
» Picris Juss. . . . . »
» Leontodon L. 193
» Lagoseris M. B. . . . . »
» Chondrilla Tournef 194
» Taraxacum Hall. . . . . »
» Lactuca Tournef 195
» Mycelis Cass. 196
» Sonchus Tournef . . . . . »
» Mulgedium Cass. 198
« Crepis L. . . . . »
» Hieracium Tournef 200
» Echinops L. 203
» Onopordon Vaill. 204
» Carlina Tournef . . . . . »
» Xeranthemum Tournef 205
» Bidens Tournef 206
» Lappa Tournef . . . . . »
» Crupina Cass. 207
» Centaurea L. . . . . »
» Centrophyllum Neck. 215
» Jurinaea Cass. 216
» Carduus L. 217
» Cirsium Tournef 218
» Cousinia Cass. 219

Pag.
Genul Leuzea DC. 219
» Senecio Tournef. 220
» Petasites Tournef 222
» Eupatorium Tournef . . . . . »
» Linosyris Lob. 223
» Filago Vaill. . . . . »
» Helichrysum Gaertn. 224
» Gnaphalium L. 224
» Micropus L. 225
» Carpesium L. . . . . »
» Artemisia Tournef . . . . . »
» Tanacetum Tournef 229
» Tussilago Tournef . . . . . »
» Pyrethrum Tournef . . . . . »
» Leucanthemum Tournef 230
» Matricaria Tournef 231
» Doronicum Tournef 232
» Solidago L. . . . . »
» Pulicaria Gaertn. 233
» Conyza Less. . . . . »
» Inula L. 234
» Corvisartia Mérat 237
» Aster Tournef . . . . . »
» Erigeron L. 238
» Achillea Vail. . . . . »
» Anthemis L. 241
» Helianthus L. 242
Fam. Dipsacee . . . . . »
Genul Dipsacus Tournef 243
» Cephalaria Schrad. 244
» Scabiosa L. 245
» Cnautia Coult. 246
Fam. Valerianee . . . . . »
Genul Valeriana Tournef 247
» Valerianella Tournef . . . . . »
Fam. Rubiacee 248
Genul Crucianella L. 249
» Rubia Tournef . . . . . »
» Asperula L. 250
» Galium L. 251
Fam. Caprifoliacee 256
Genul Adoxa L. . . . . »
» Viburnum L. 257
» Sambucus Tournef . . . . . »
Fam. Loranthacee 258

Pag.
Genul Viscum Tournef 258
» Loranthus L. 259
Fam. Cornacee . . . . . »
Genul Cornus Tournef 260
Fam. Araliacee . . . . . »
Genul Hedera Tournef . . . . . »
Fam. Ambrosiacee 261
Genul Xanthium Tournef . . . . . »
Fam. Campanulacee 262
Genul Phyteuma L . . . . . »
» Campanula Tournef 263
Fam. Oleacee 265
Genul Ligustrum Tournef 266
» Syringa L. . . . . »
» Fraxinus L. . . . . »
» Jasminium Tournef 267
Fam. Asclepiadee . . . . . »
Genul Periploca L. 268
» Vincetoxicum Medic . . . . . »
» Cynanchum L. 269
Fam. Apocynee . . . . . »
Genul Apocynum L. . . . . »
» Vinca L. 270
Fam. Gentianacee . . . . . »
Genul Limnanthemum Gmel. 271
» Gentiana Tournef . . . . . »
» Erythraea Reneaulme . . . . . »
Fam. Convolvulacee. 272
Genul Convolvulus Tournef 273
» Cuscuta Tournef 274
Fam. Boraginee 276
Genul Tournefortia L 277
» Heliotropium Tournef . . . . . »
» Echium Tournef 278
» Nonnea Medik 279
» Pulmonaria Tournef 280
» Lithospermum Tournef . . . . . »
» Cerinthe Tournef 281
» Onosma L. . . . . »
» Borago Tournef 282
» Simphytum Tournef 283
» Asperugo Tournef . . . . . »
» Echinospermum Sw. 284
» Cynoglossum Tournef 285

Pag.
Genul Anchusa L. 285
» Myosotis Dill. 287
» Rochelia Rchb. 288
Fam. Solanee . . . . . »
Genul Physalis L. 289
» Solanum Tournef . . . . . »
» Lycopersicum Tourn 290
» Capsicum L. . . . . »
» Hyosciamus Tournef 290
» Nicotiana L. 291
» Petunia Juss. . . . . »
» Datura L. . . . . »
Fam. Scrophularinee 292
Genul Verbascum Tournef . . . . . »
» Scrophularia Tournef 295
» Gratiola L. 296
» Linaria Tournef . . . . . »
» Digitalis Tournef 298
» Veronica Tournef . . . . . »
» Melampyrum Tournef 303
» Euphrasia L. 304
» Odontites Dill. 305
Fam. Orobanchee . . . . . »
Genul Orobanche. . . . . »
» Lathraea L. 307
» Phelipaea Tournef 308
Fam. Labiacee . . . . . »
Genul Lycopus Tournef 310
» Salvia Tournef . . . . . »
» Mentha Tournef 313
» Sideritis L. 314
» Marrubium Tournef . . . . . »
» Origanum Tournef 315
» Thymus Tournef . . . . . »
» Satureia 316
» Clinopodium L. . . . . »
» Calamintha Tournef . . . . . »
» Lamium Tournef 317
» Leonurus L. 319
» Phlomis L. . . . . »
» Stachys L. 320
» Ballota Tournef 322
» Prunella L. . . . . »
» Galeopsis Tournef 323
» Glechoma L. . . . . »

Pag.

Genul Nepeta L. 324
» Chaiturus Host. 325
» Betonica Tournef 326
» Scutellaria L. . . . . »
» Ajuga L. 328
» Phleboanthe Tausch. 329
» Teucrium L . . . . . »

Fam. Verbenacee 330
Genul Verbena Tournef 331

Fam. Lentibulariee 331
Genul Utricularia L. . . . . »

Fam. Primulacee 332
Genul Lysimachia Tournef . . . . . »
» Anagallis Tournef 333
» Androsace Tournef 334
» Samolus Tournef 335

Fam. Globulariee . . . . . »
Genul Globularia Tournef . . . . . »

Fam. Plumbaginee 336
Genul Statice Wild . . . . . »

Fam. Plantaginee 338
Genul Plantago Tournef . . . . . »

Fam. Salsolacee 341
Genul Salicornia Tournef 342
» Suaeda Forsk . . . . . »
» Halimocnemis Mey. 343
» Salsola Gaertn 344
» Polycnemum L 345
» Kochia Roth. . . . . »
» Beta Tournef 346
» Chenopodium Tournef 347
» Blitum Tournef 349
» Atriplex Tournef 350
» Ceratocarpus Buxb. 351
» Eurotium 352

Fam. Amaranthacee. . . . . »
Genul Amaranthus Tournef . . . . . »

Fam. Polygonee. 353
Genul Rumex L. 354
» Polygonum Tournef 357

Fam. Daphnoidee 360
Genul Passerina L. 361

Fam. Santalacee . . . . . »

Pag.
Genul Thesium L. 361
Fam. Ceratophyllee 362
Genul Ceratophyllum L. 363
Fam. Eleagnee . . . . . »
Genul Elaeagnus L. 364
» Hippophaë L. . . . . »
Fam. Aristolochiacee 365
Genul Aristolochia Tournef . . . . . »
» Asarum Tournef 366
Fam. Euphorbiacee 366
Genul Euphorbia L. 367
» Mercurialis Tournef 372
Fam. Urticacee Benth et Hook. . . . . »
Genul Urtica Tournef 373
» Parietaria Tournef 374
» Ulmus Tournef 375
» Celtis Tournef 376
» Ficus Tournef . . . . . »
» Morus Tournef 377
» Humulus L. . . . . »
» Cannabis Tournef 378
Fam. Juglandee. . . . . »
Genul Juglans L. . . . . »
Fam. Cupulifere . . . . . »
Genul Carpinus Tournef 379
» Corylus Tournef 380
» Fagus Tournef . . . . . »
» Quercus Tournef . . . . . »
Fam. Betulacee 382
Genul Alnus Tournef . . . . . »
Fam. Salicinee . . . . . »
Genul Salix Tournef 383
» Populus Tournef 385
Fam. Gnetacee . . . . . »
Genul Ephedra L. 386

MONOCOTYLEDONATE.

Fam. Hydrocharidee 387
Genul Hydrocharis L. . . . . »
» Stratiotes L. 388
Fam. Alismacee. . . . . »
Genul Sagittaria L. 389
» Alisma L. . . . . »

Pag.

Fam. Butomee 389
Genul Butomus Tournef 390
Fam. Joncaginee . . . . . »
Genul Triglochin L. . . . . »
Fam. Naiadacee. 391
Genul Potamogeton Tournef . . . . . »
» Ruppia L. 393
» Zanichellia Michelli . . . . . »
» Zostera L. 794
Fam. Lemnacee . . . . . »
Genul Lemna L. . . . . »
Fam. Typhacee 395
Genul Typha Tournef 396
» Sparganium Tournef 397
Fam. Aroidee . . . . . »
Genul Arum Tournef 398
Fam. Orchidee . . . . . »
Genul Orchis Tournef 399
» Anacamptis Rich. 402
» Gymnadenia Rich. . . . . »
» Himantoglossum Spreng. 403
» Platanthera Rich. . . . . »
» Epipactis Rich. 404
» Cephalanthera Rich. . . . . »
» Listera R. Br. 405
» Liparis Rich. . . . . »
» Limodorum Tournef . . . . . »
» Neottia Rich. 406
Fam. . . . . »
Genul Leucoium L. . . . . »
» Galanthus L. 407
Fam. . . . . »
Genul Iris L. . . . . »
» Crocus L. 409
Fam. Liliacee 410
Genul Asparagus Tournef 411
» Polygonatum Tournef 412
» Convallaria L. 413
» Tulipa Tournef 414
» Fritillaria L. . . . . »
» Asphodelus L. 415
» Phalangium L. . . . . »
» Ornithogalum Tournef . . . . . »
» Gagea Salisb. 417

Pag.
Genul Scilla L. 419
» Allium L. . . . . »
» Muscari Tournef 422
» Nectaroscordium 423
Fam. Colchicacee 424
Genul Colchicum Tournef . . . . . »
» Veratrum Tournef . . . . . »
Fam. Juncacee 425
Genul Juncus Tournef . . . . . »
» Luzula DC. 428
Fam. Cyperacee 428
Genul Cyperus Tournef 429
» Schoenus L. 430
» Scirpus Tournef 431
» Carex Micheli 432
Fam. Graminee 437
Genul Zea L. 440
» Andropogon L. 441
» Sorghum Pers. . . . . »
» Digitaria Scop. 442
» Echinochloa P. B. . . . . »
» Panicum L. 443
» Tragus Hall. . . . . »
» Setaria P. B. . . . . »
» Millium Tourn. 444
» Piptatherum P. B. 445
» Phalaris L. 446
» Alopecurus L. . . . . »
» Phleum L. 447
» Crypsis Ait. . . . . »
» Cynodon Rich. 448
» Polypogon Desf. . . . . »
» Stipa L. 449
» Agrostis L. 450
» Calamagrostis Adans. . . . . »
» Phragmites Trin. 451
» Hierochloa Gmel. . . . . »
» Melica L. 452
» Koeleria Pers. 453
» Sclerochloa P. B. 454
» Poa L. . . . . »
» Dactylis L. 456
» Eragrostis P. C. 457
» Bromus L. 458
» Brachypodium P. B. 460

Pag.
Genul Briza L. 461
» Festuca L. 461
» Glyceria R. Br. 463
» Hordeum Tournef . . . . . »
» Elymus L. . . . . »
» Ægilops L. 465
» Triticum Tournef . . . . . »
» Secale Tournef 467

CRYPTOGAME VASCULARE.

Fam. Filicacee 468
Genul Polypodium Tournef 469
» Nothoclaena R. Br. . . . . »
» Scolopendrium Sm. . . . . »
» Asplenium L. 470
» Aspidium R. Br. 471
» Cystopteris Bernh. 472
» Pteris L. . . . . »
Fam. Equisetacee 472
Genul Equisetum Tournef 473
Fam. Salviniacee 474
Genul Salvinia Michel. 475

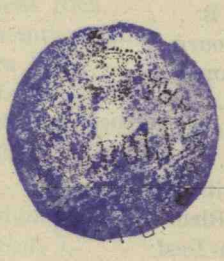

GREȘELI DE TIPAR

Pagina	Rîndul	In loc de	Să se citéscă
20	15	acuata	arcuata
22	27	cuniformă	conformă
26	7	cuniform	conform
28	5	matică	mutică
45	11	cn	cu
343	17 și 18	Halimoenemis	Halimocnemis

DIN PUBLICAŢIUNILE

ACADEMIEI ROMANE

Brândză Dr. D., Despre vegetaţiunea Românieĭ şi exploratoriĭ eĭ. — Discurs de recepţiune, — cu Rĕspuns de *Gr. Ştefănescu.* — *Analele Acad. II, 2.*

» Plante noue în România.—*Anal. Acad. II, 2.*

» Vegetaţiunea Dobrogeĭ. Relaţiune.—*Anal. Acad. IV, 2.* 1.50

» Contribuţiunĭ nouĕ la Flora Românieĭ. I.—*Anal. Acad. XI, Sciinţ.* . . . . . —50

» Plante nouĕ pentru Flora Dobrogeĭ. I. — *Anal. Acad. XI, Sciinţ.*

Porcius Florian, Flora din fostul district românesc al Năsĕuduluĭ în Transilvania. — Discurs de recepţiune. — cu Rĕspuns de *P. S. Aurelian.* — *Anal. Acad. VII, 2.* 1.50

» Diagnosele plantelor fanerogame şi criptogame vasculare, carĭ cresc spontaneŭ în Transilvania şi nu sunt descrise în opul luĭ Koch «Synopsis Floræ Germanicæ et Helveticæ».—*Anal. Acad. XIV. Sciinţ.* . . . 3.—

VERIFICAT 1987